This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

3 3433 07591850 2

Digitized by Google

Digitized by Google

RDF
Schrach
Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

CLAVIS
POETARVM CLASSICORVM
PARS PRIOR.

SIVE

INDEX

PHILOLOGICO-CRITICVS

IN

HORATIVM, TERENTIVM

ET

PHAEDRVM,

MINORI FORMA

IN ORPHANOTROPHEO HALENSI

IMPRESSOS

AVCTORE

GOTTLOB BENEDICTO SCHIRACH.

HALAE

SVMTV ORPHANOTROPHEI

MDCCLXVIII.

Digitized by Google

THE NEW YORK
PUBLIC LIBRARY

ASTOR, LENOX
TILDEN FOUNDATIONS

Digitized by Google

AD

MAGNIFICVM

SVMME VENERABILEM

ERNESTI

EPISTOLA.

ASTOR LIBRARY
NEW-YORK.

Digitized by Google

Digitized by Google

VIRO SVMMO
E R N E S T I
S. D. P.
G. B. SCHIRACH.

Diu iam eſt, cum ſtudio in TE ſummo, ac potius pietati ſatisfacere, etſi plane non poteram, tamen maxime volui: cuius flagrantis animi deſiderii explendi hanc, quam faciebat iſte libellus, copiam qualemcunque nactus, exprimere palam ſtatui, quae hucusque tacitus cogitaſſem. Videbatur ille quidem libellus, quem nomine TVO ornare placuit, nec TVO fauore ſatis dignus, nec mea voluntate: ſed animi magnitudo TVI, quae magna dare abundanter, exigua accipere comiter ſolet, a pudore paene ſubruſtico mentem

Digitized by Google

ad ſpem laetiſſimam traducebat, fore, vt me, hoc TIBI ferentem munuſculum, eo exciperes vultu, quo Artaxerxes operarium quendam dicitur renidens excepiſſe, qui, cum nihil aliud ſuppeteret, regi ſuo iter facienti vtraque manu hauſtam e profluente aquam obtulit. Enimuero neſcio, quid ſit, quod, cum ad TE, ſiue verba faciam, ſiue ſcribam, menti meae ſubito hebetior timiditas offundatur, quemadmodum oculorum acies recto ſolis intuitu ſolet fere obſcurari. Huic pauori condonabis, quae in ipſa epiſtola non ſatis ſagacitati TVAE probabuntur. Incredibili ardeo cupiditate, iſte libellus nomine vt illuſtretur ac decoretur TVO. Quae ſpes, etſi temeraria forte videri poſſit, tamen beniuolentiae ſignificatione haud obſcura, qua TIBI illam, poëtis optimis latinis nauatam, operam meam omnino non improbari oſtendiſti, mirifice ſuſtentatur. Quemadmodum igitur Terentius meus, quae fabulae plauſum tulerant Scipionis atque Laelii, eas populo tradebat fidens; ſic ego, minori certe cum timiditate illud, quidquid ſit, quod TIBI non omnino reprobatum eſt, quo nonnullis viam munire ſtudui ad facilem

Hora-

Digitized by Google

Horatii, Terentii, et Phaedri lectionem atque intelligentiam, palam emitto. Habet vero illa explicandi auctores inſtitutio, quam ego inii, tantas et tam multas cautiones, et reprehenſiones, vt dici non poſſit, quam optem, illa ipſa ratio mea, vt TVO conſiſtat iudicio; de qua tamen re, quoniam in praefatione pluribus exponam, hic nihil attinet dicere. Placet vero, nonnulla alia TECUM differere, paucula illa quidem, et tenuia, ab conſilio autem meo nec aliena, nec, ſi TIBI probata fuerint, ad vtilitatem inania.

Fuere qui dicerent, iidemque viri acuti, et docti, ſeſe mirari, ſi *Phaedri* fabellas, quas *Chriſtius* maiori ſane iure conatus ſit, quam Claudius apud Liuium Virginiam, eripere patri, quasque *Funccius*, aliique doctiſſimi viri in libertatem ſic vindicaſſent, vt dubitationes reſiſterent nonnullae, eaeque graues; ſi illas igitur fabellas, tacito quodam iudicio probatas, adiungerem Horatio, atque Terentio. Quorum honeſtae religioni, eorumque, ſi qui ſint, qui cum eis faciant, non melius me poſſe ſatisfacere praeuidebam, quam, ſi TE,

 hoc

Digitized by Google

hoc eſt, principem in his literarum ſtudiis, et Seruium quendam, (*a*) aſſertorem Phaedri monſtrarem, atque tutelam. Quae enim ERNESTI diligentia et doctrina vere ſe habere et recte in hoc genere edixit, ea refellere eſſet praecipitis, in dubitationem vocare arrogantis. Magna ergo cum curioſitate, maiori cum voluptate, anno iam exacto, coram TE audiui, cum diceres, ſatis TIBI tutam Phaedri auctoritatem videri, *Pithoeo*, viro, cum omnino fide digno, tum hac praeſertim in cauſa, eidemque vſu multiplici trito critico, de Phaedri Codicis antiquitate non fidem eſſe denegandam; quod orationis genus attineret, et id ipſum culpatum a Chriſtio immerito, non abhorrens ab ratione temporis illius felicis, cui tribueretur, ſignaque ferens indubia latinitatis caſtiſſimae, atque elegantiſſimae, defenſum abs TE eſſe publico loco, quo tempore Chriſtius diſputationem habuiſſet; denique non vero eſſe ſimile, imo vero omnem fidem vincere, *Perottum* adeo artificioſam telam contexuiſſe, vnde euolui et aeui Tiberii euentus poſſent, et Phaedri

(*a*) Cic. Epiſt. diu. 9, 16.

dri cum iis accurate conſpirans fortuna; eaque temporum indicia certiſſima, quae mentiri vel maxime callidus homo nihil potuiſſet. Haec vbi acceperam, apud me ſtatui, omnem hanc cauſam de Phaedri Antiquitate, cum praeſertim aut ſatisfactum iam eſſet dubitantibus, aut ſatisfieri non poſſet renuentibus; ſilentio praeterire iuſto. De ſingulis quibusdam locutionibus, et locis, a Chriſtio interdum iniurioſe impugnatis (*b*) monui in ipſo hoc Indice, vbi vocabula explicabam; de toto vero orationis colore et forma quid amplius dicam? TE eam approbante, communi Germaniae, in veteri ac genuina pulchritudine, praeceptore, eodemque auctore grauiſſimo, cui ſententias et ſenſus ipſe latini ſermonis Genius infundere, Gratiae orationem formare atque excolere videntur; adeo optimi cuiusque literati, ſermo TVVS, velut Homerici ſenis, melle dulcior perfluit pectus; adeo ſaepius iam, crede mihi, de me ipſe melius ſentire coepi, cum dulcedinem orationis TVAE, TIBI ſoli, vt cingulum Veneri, pro-

(*b*) v. c. in libro: de moribus vberior expoſitio pag. 70. ſq.

Digitized by Google

priam a Deo quodam ingeniorum datam guſtaſſem, meque profeciſſe putarem, cui *Erneſti* mirifice placeret. De Phaedri pretio itaque non plura addam, quum videar videre mihi TE contra *Chriſtium*, non quidem vi graſſantem, vt alterum *Harduinum*, ſed iure agentem, vindicias dare Phaedri, et amabilem poëtam alloqui conſolantem:

οὐ παῖς Ἀχιλλέως ἀλλ' ἐκεῖνος αὐτὸς εἶ.

Scio tamen eſſe, quibus ſcrupulus quidam, ortus e ſilentio communi veterum de noſtro auctore, altius inſideat; quem vt eripiam, tuto, ad *Martialis* illam laudem, Phaedro dictam (*c*), prouocare licet: tribuendam enim illam noſtro auctori eſſe, non alii cuidam Graeco, philoſopho Epicureae diſciplinae, cuius eſt frequens apud Ciceronem mentio, tum verba, *improbi ioci*, probant, quae neſcio, quomodo Epicureo illi conueniant, tum praecedentes et conſequentes verſus huius Epigrammatis, quin omnia verba fere noſtrum ſcriptorem arguunt; namque Martialis nominat meros poëtas, et ſe cupere ſcire dicit, cui generi poëſeos ſeſe Caninius dederit;

(*c*) libr. 3. Epigr. 20.

Digitized by Google

derit; de philoſophia non vola, non veſtigium: denique ipſe Chriſtius eo loco, quo Martialem obtorto quaſi collo ad Graecum tentat rapere, (*d*) adeo nugatur, non enim aliter dicere poſſum, vt, qui locum legerit, et ad Chriſtii partes ire voluerit, refutare pigeat. Attuli praeterea in ipſius Indicis aliquo loco, quae probent, ad Phaedrum Martialis epigramma pertinere. Quod autem alii eius temporis ſcriptores Phaedri mentionem nullam fecerint, id primum, quamuis largiar, ad antiquitatem eius repudiandum nihil valet, cum idem aliis, vt Curtio, accidiſſe conſtet, (*e*) deinde vero etiam, quare nocte ſilentii obuolutus delituerit, facile eſt perſpectu, ſi cogites, hominem libertum, genere abiectum, non potentum fautorum gratia, vt Terentium, illuſtratum, inuiſum Seiano, viro in republica principi, crudeli, ſuſpicioſo, famam nanciſci magnam, et gloriam non potuiſſe, verum potius ignotum aliis,

aliis,

(*d*) Diſput. de Phaedro, eiusque fabulis. p. 6. ſq.

(*e*) v. Clerici Art. Crit. P. 2. S. 2. c. 3. p. m. 342.

Digitized by Google

aliis, quia non Famae tuba aures nomen percrebuiſſet, vt faciunt mortales, opinioni inſeruientes quippe, haud magni aeſtimatum, iniqua obliuionis fortuna oppreſſum iacuiſſe. Hinc *Seneca* negauit, *argumenti Aeſopei latini oris ſcriptorem exſtare*, (*f*) aut Phaedrum planiſſime ignorans, aut, vt fit, cum vulgo erudito aſpernatus.

Atqui videtur elegans ille fabularum artifex prioribus inuidiam ſibi apud plurimos contraxiſſe, qui, ſe depictos cum putarent, mediocrem eum ſcriptorem contemnerent; id fecit ſine dubio *Seianus*, eo adhuc tempore florens gratia apud Tiberium, quanquam magno iam in odio verſatus apud ciues. Quae fuit cauſa etiam verecundiae, ſiue timiditatis cuiusdam, quam, in fabulis libri tertii et quarti, quodam modo diuerſis a prioribus, inueniſſe mihi videor.

Obſeruatum iam aliis eſt, poëtam lepidum accurata eruditione, multaque vatum antiquorum lectione cumulate inſtructum, Terentium, Virgilium, aliosque poëtas identidem imitatum feliciter

(*f*) Conſol. ad Polyb. c. 27.

Digitized by Google

citer eſſe: at vero crediderim, artis quoque, quam exercuerit, et regularum perfectae fabulae, cognitionem in eo fuiſſe altam, contra ac putarent forte, qui nonnulla carmina eius reprehenderunt, ex prologis certe elucentem; quorum primo ſtatim defendit arbores in fabulis loquentes, et docte, eas ex iucunda apologorum arte, leuique perſuaſione abiiciendas, negat. Talis autem fabula cum nulla in toto hoc libro reperiatur, verene coniiciam, an praue, deeſſe libro primo mutilo eius generis fabellas, TV ipſe, ERNESTI, optime iudicabis. Quod vero cenſuerunt viri docti nonnulli, fabellas quasdam a praeceptionibus huius formae poëſeos male aberrare, id diuidua quaeſtione largior: nam quod dicunt, eum aberrare, recte ſentiunt; quod male, falluntur. Legenti Phaedrum, accurata mente, apparebit, hanc poëtae fuiſſe rationem, vt, quae proprio nomine vocarentur fabulae, eas ne ſolas componeret, ſed immiſceret illis modo breues ſententias, eleganter traditas, (*g*) modo bene dicta et prouerbia exponeret, (*h*) modo res, quae

(*g*) vt libr. 3, 4. libr. 4, 11. 5, 8. etc.

(*h*) e. g. libr. 3, 3. libr. 4, 6. ibid. 9. etc.

Digitized by Google

quae vere accidiſſe crederentur, literis conſignaret, (*i*) omnino quam maxime patentem campum exemplorum, in quo liberius excurrere liceret, ſibi deligeret. Poſſit id Phaedri propoſitum bonam partem accuſationum *Leſſingii*, viri et ſummo ingenio, et ſubtili doctrina, et acuto iudicio florentis, niſi tollere, certe leuare; ſed longum ſit de ea cauſa loqui, et ſcholam requirit, quam nunc non ſcribo.

Enimuero illud etiam mihi videor vere dicturus, poëtam noſtrum, vt verecundiorem in poſterioribus libris, et quaſi occultiorem, in vitiis ſeculi ſui caſtigandis, de quo et ſupra dixi; ita fuiſſe paullo maiori libertate vſum in inueniendo et exornando. Primo, atque altero libro materiam, qualem reperiebat, ab Aeſopo ſumſit, et verſibus expoliuit, id quod et ipſe profitetur. Poſtea mutauit conſilium, ac morem Aeſopi tantum ſeruans inuenit ipſe, idemque crebro alias narrationes, ab arte fabularum paullum decedentes addidit. (*k*) Quae

(*i*) v. c. libr. 4. 21. et 24. et ſic porro.

(*k*) Profitetur ipſe libr. 3. prol. verſ. 38. praeſtitit libri eiusd. fab. 4. fab. 9. et ſaepius. vt libr. 4, fab. 24, et 25. etc.

Digitized by Google

Quae res interdum et valde exercuit interpretes, et fruſtra. Huic errori fere geminum dico illum, quo occupati, ſententiam ab inſcio emendatore inſuper additam, vt ἐπιμύθιον, licet ipſa fabulae quaedam perſona iam illam edixiſſet, non ſatis detexerunt. (*l*)

Male etiam mihi videtur liber tertius diſcerpi a quarto, quum profecto vnus ſit idemque liber, atque ſeries quaedam perpetuitatis. Etenim Epilogo libri quarti demum orationem ad Eutychum, cui dicatus iſte liber, finitur: atque ſolet Phaedrus ſaepius praefari de rebus ad ſe pertinentibus, easque fabulae ſpecie narrare, vt teſtatur libri quarti, fabula ſexta; nec inde vero orditur nouum librum. Primam partem operum iudico librum primum atque ſecundum, quos coniunctos vno tempore emiſiſſe videtur, adſcriptos vniuerſo lectorum numero; quorum finem Epilogus ſecundi libri abunde declarat. Alteram partem fabellarum, tempore deinceps ſcriptam, qui nobis eſt liber tertius,

(*l*) Occurrunt libr. 3. fab. 15, libri 1. fab. 13. dixi plura in ipſo Indice in vocc. *Praeualere* et *Obſiſtere*.

Digitized by Google

tius, et quartus, vere vnus, Eutycho, amico nobili, conſecrauit: quam, interiecto quodam temporis ſpatio, excepit tertia, eademque vltima pars, Particuloni dedicata. Si coniecturae ſit locus, putem, alias quasdam, libri tertii et quarti, ſiue, ſecundum vulgarem diuiſionem, quinti, fabellas ſeparatim editas adſcripſiſſe noſtrum amicis ſingulis. Poſtrema *Phileti* nomine diſerte inſignitur.

Denique mihi liceat, T. E., iudice lectiſſimo, et incorruptiſſimo, iniquitatem *Chriſtii*, et *Freinshemii*, qui, iactantiae crimine deferendo, inuidiam facere Phaedro voluerunt, breuiter repellere. Habent, quod accuſatori maxime optandum eſt, confitentem, ſed, qualem apud Caeſarem Tubero Ligarium, reum. Fecit, quod incuſant; ſed et alii fecerunt, et recte fecerunt. Communis ei culpa eſt cum pluribus, vere magnis, ſcriptoribus, quibus praecipui aliquid contigit, qui, quum intelligerent, quid ſentirent, viderunt, quid poſſent; eos dico, quorum diuinitati Muſa, ipſa gratulans ſibi, apparuit, eumque honorem habuit, vt imaginem immortalitatis eis oſtenderet, laudem poſte-

poſteritatis caneret, famae aeternitatem vaticinaretur, atque dictaret ipſa, vltra quam fas eſſet mortali, oracula ſancta. Hac aeternitatis Muſa concitus, *Winkelmannus* tempori dedicat *hiſtoriam Artis*, *Ouidius* ſplendidiſſima de ſe arbitria, perfecto opere Metamorphoſeon, edit, *Horatius* ſibi exigit, *Monumentum aere perennius, regalique ſitu Pyramidum altius.* Atque fuit *Phaedrus* noſter ſic in arte leui, vt in ſublimi Venuſinus Vates, et princeps Romanus, et vnus.

Iam age, illud ipſum, quid putes fuiſſe, quod, cum Roma tulerit ingenia multa, in plurimis poëſeos formis, laudem ſummam iure quodam ſuo adſecuta, tamen, qui in hoc vtroque genere elaborarint, poëtae reperirentur nulli. Quod quidem Phaedrum attinet, et fabularum genus, cauſa plana, et eſſe in promptu videtur. Nam quibus ingenium et mens diuinior fuit, ioculare illud fabularum genus nec ſtudio ſatis dignum, nec laude ſatis abundans forte iudicarunt. Quid? ſi ipſa Romanae vi-

 tae

rae ratio, et natura huius gentis abhorruit ab his leuibus iocis, et ludicris maeniis? amans quippe aſperiora, grauia, ſeueritatis dignitatem, ſolidam, atque robuſtam, vt cum Quintiliano loquar, orationem. Quid? ſi oppreſſa libertas vitam conſilio monere, per fabellas, non ſuſtinuit, vitia accuſare exemplum Phaedri vetuit, aut ſana animi prouiſio cauit? Quid? ſi libido Satyrarum, quibus maiori cum gloria, minori cum arte inueniendi, vitia caſtigarent, inuaſit animos, qui immortalem amorem et admirationem Lucilium, et Horatium in hoc genere adeptos videbant. Quantam vero voluptatem Satyrae omnino Romanis pectoribus attulerint, et quam bene huius gentis palato reſponderint, aliunde conſtat. Omitto alias inculti a Latinis Apologorum agri cauſas, non illas quidem prorſus vanas, ſed vberiorem explanationem deſiderantes, quam quae ſit inſtitutionis meae.

Ecquid vero melici poëtae pretium Horatius nactus eſt vnus? Cur *ſolus vere dignus legi?* Quod, niſi diſertum

Quin-

Quintiliani iudicium exſtet, dicam; alii forte plures id genus poëſeos felici auſpicio tractarunt; neque enim accedo ei ſententiae, quamuis late pateat, et ſit in multis eruditis, quae ſtatuit, temporis curam eam circa praeclariſſima ingeniorum opera fuiſſe, vt, quae aeternitatem meruiſſent, ea tantum nobis poſteris, et futuris omnibus ſeculis incolumia ſeruaret, quae deleta in Antiquorum illa ſtrage communi, cum iis, quae etiamnum poſſideamus, comparanda nullo modo eſſe. Quae igitur cauſa effecit, vt Horatius ſolus a Melpomenes placido numine ornatus fuerit huius generis munere, quod; vt Achillis haſtam illam ex Pelio monte caeſam, apud Homerum, alii gerere neſcirent, vt βασαγμα βριθυ, μέγα, ςιβαρὸν. Dicam, quod ſentio ex animo: TV, Optime ERNESTI, iudicabis. Vbi duplicem cernimus, ad gloriam nobis propoſitam, viam, alteram horridam, longam, ſpinis conſitam, lubricam, ſed ad ſummam laudem ducentem; aſperam aeque fere alteram, ſed breuiorem, ſed ad minorem laudem, vel exiguam etiam tendentem; vtram eliget, qui laudis optimae cupiditate ducitur;

citur; ducitur autem quisque bonus poëta: Profecto eliget cum Hercule Prodicio

> μακρὸν καὶ ὄρθιον οἶμον
> Ὃς τρηχὺς τὸ πρῶτον· ἐπὴν δ' εἰς ἄκρον ἵκηται
> Ῥηιδίη δ' ἤπειτα πέλει, χαλεπήπερ ἐοῦσα.

Ita eſt: ita optima quaeque ingenia Romana Calliopes tubam ſequi, quam Melpomenes lyram, maluerunt. Et vero ſapienter artem lyricam reliquerunt, ſi conſilio; feliciter, ſi caſu. Tribuo enim illam melicorum poëtarum paucitatem apud Romanos conſilii cuidam prudentiae, ex natura gentis Romanae, eiusque moribus natae. Romanum eſt, et *facere fortia, et pati*, vt apud Liuium Scaeuola iam dixit Porſennae, hinc etiam, *fortia facta legere.* Quem fortitudinis amorem, licet ſeruitutis iugum fere depreſſerat, non tamen plane exſtinxerat, non populi naturam immutauerat. Quare omni fere tempore Romani tanto trahebantur heroicae virtutis, laudum bellicarum, factorum in ſago illuſtrium, amore et cupiditate, vt, quae eiusmodi res geſtas canerent car-

Digitized by Google

carmina amplecterentur, lectitarent, laudibus ad coelum eueherent; poëtas alios, quamuis praeſtantes, quamuis ingenioſos, epicis illis longe poſtponerent. Quod quidem vere eſſe a me dictum, tum multa teſtantur, tum ipſe Horatius. Poſtea quam enim animaduerſum erat, eum poëtae viribus valere, quaſi ſuam laudem aliter firmare non ſatis poſſet, monuit eum Agrippa, Auguſtus, Maecenas, monuerunt alii viri docti, vt Maeonium carmen conſcriberet: neque, niſi excuſationem, ſiue potius huius muneris deprecationem continet *oda ſexta libri primi, et duodecima* Oda libri ſecundi; vt de ſingulis locis taceam. Quid? quod Venuſinus poëta ſummus, niſi Maecenatis, et principum reipublicae virorum fauore fuiſſet ſuſtentatus, et ipſe iacuiſſet. Neque vero illud dici non poteſt, eſſe maiorem gloriam, quae ex heroico carmine, quam, quae ex Lyrico, ad poëtam redundet.

Quae cum ita ſint, quid mirum, in tanto Epicorum carminum honore, minori Lyricorum aeſtimatione, omnes

Digitized by Google

deinceps ingenioſos Romanos, qui fa-
uorem totius populi aucupari ſtuderent,
in id incubuiſſe, vt, heroici carminis
onus ſuſtinentes, in prima arte potius
eſſent ſecundi, ac in ſecunda. Accedit,
vt nouitatis argumenti illecebris exor-
nare facilius Epos acre poſſent, id quod
Valerius, *Lucanus*, *Statius* oſtenderunt,
quam odae genus, cum optima quae-
que Graecorum iam imitando occupa-
rat Horatius: cuius praeſtantiam plus
longe, ac vulgo opinantur, ori profun-
do Pindari, calori Sapphus, aureo plectro
Alcaei, iucunditati Simonidis, dignita-
ti Steſichori, debere mihi perſuadeo, et,
ſi ſupereſſent iſta carmina, appariturum,
certo credo.

Accedit denique altera cauſa, niſi
me meus fallit ſenſus, in linguae roma-
nae ipſa indole atque natura poſita, a-
ptiori illa ad ſtrepitum belli, ad *Arma
virumque*, ad *Prima Deum magnis freta
peruia natis*, *Fatidicamque ratem*, ad
*Bella per Emathios plus quam ciuilia cam-
pos*, ad bellicas virtutes inquam, et Mar-
tis ſplendentia facta canenda, quam
ad

Digitized by Google

ad dulcem tibiae Euterpes ſonum: ad quem, quanto cum ingenio, quanta cum arte accommodanda, quantisque cum difficultatibus linguae ſuae confli-ctandum melico poëtae fuerit, carmina eius generis, potiſſimum Horatiana, intelligentibus oſtendunt.

Conſilium erat ſcribendi plura ad TE, VIR SVMME VENERABILIS, vt de *Vrbanitate* Horatii in Satiris, de Ingenio viri in illo poëſeos genere, de quo tamen in Indice ipſo, in voc. *Vrbanitas*, quaedam, ſed molem rudem, et indigeſtam, collegi: verum et haec, et alia quaedam ad hos, quos explicaui hoc libro, auctores pertinentia alii loco reſeruo, et occaſioni; atque iam video, quam inſtitueram epiſtolam, eam in commentationis fere longitudinem eſſe productam; adeo dulce eſt colloqui cum ERNESTI, adeo ſuauiſſimis frui quam diutiſſime cupimus. Ne vero pluribus TIBI, multas et magnas occupationes ſuſtinenti, oneroſus, in publica commoda peccem, finem iam ſcribendi facio, nec TIBI me commendo, ſed tra-

Digitized by Google

do, nec TE laudo, ſed veneror, nec fortunae ſanctam felicitatem opto, (cur enim optem quod habes) ſed ſalutis perpetuitatem apprecor. Mihi ipſe autem tanti ſemper ero, quanti TIBI videbor, nec vltra placebo, quam pleniſſimum teſtimonium TVVM, TVIque ſimilium, hoc eſt, eorum virorúm meruero, quorum iudicia Veritas aeternitati ſolet conſecrare. Faue. Vale. Scr. in Regia Fridericiana a. d. XXIV. Aprilis MDCCLXVIII.

PRAE-

PRAEFATIO.

Si quis fuit vnquam, qui, quae in ſcriniis condita diu tenuiſſet, timidus palam ederet, is profecto ego ſum, qui librum communico cum populo, et ab gloriae ambitione abhorrentem, et ſola conſilii integritate commendabilem. Vtilitatem enim ſolam, non gloriam quaerens, ſcripſi hunc librum non eruditis viris, non iis qui σοφιας ἐπ᾽ ἀκροισι θαμιζονται, quî enim eos aut aetatis infirmitas, aut virium imbecillitas iuuare poſſit? ſed illis, qui aut facili negotio recte intelligere, et bene percipere Horatium, Terentium, et Phaedrum, aut in religendis his poëtis, ad quod in nonnullis locis recurrere poſſint, praeſidium habere cupiant. Accipe iam conſilium, et quibus id exſequi ſtuduerim, rationes meas; quibus fretus, me aequitatis tuae iudicio, lector, trado.

Digitized by Google

PRAEFATIO.

Duo ipſi anni ſunt, cum a me quaeſitum eſt, ſi vellem poëtarum latinorum, eorum, qui forma minima in Orphanotropheo editi eſſent, Indicem talem conſcribere, vnde explicari hi ſcriptores in ſcholis commode poſſent: deſiderari eiusmodi ſubſidium a plurimis, qui his editionibus vtantur, neque non vtilem talem *Clauem* poëticam fore cum iis, qui hos auctores intelligere, tum iis, qui eos, in ſcholis potiſſimum, explicare cupiant, nec recurrere ad Editiones optimas ſemper queant. Ego vero ſumto mihi ad deliberandum quodam tempore, agitare mecum coepi de illo conſilio, diu propoſitum mente verſare, conſulere viros doctos, et prudentes. Auctores ad hunc laborem ſuſcipiendum ſuaſoresque nactus viros, quorum et voluntati obtemperare decet, et conſilia ſequi oportet; deſcendi ita in eam conditionem, vt virgo, aliis rebus ſibi laetioribus intenta, carminis aſperioris legibus deuota, triſte intrat, ſeptum et operoſum, *coenobium*, aut vt puellas Romanas nonnullas Veſtales cooptatas igni curando ſe dicaſſe ſcimus. Animo ipſe eo eram, vt in ſingulos hos poëtas, ſingulos Indices conficerem, quod ad vtilitatem commodius, ad propoſitum efficacius videbatur; nec tamen aliae rationes id tulerunt. Si cui igitur et omnis iſta opera, omnino improbabitur, non ratione habita inſtitutionis, qua vſus ſim, et ſuperuacuum, inutile, nihili

aeſti-

aeſtimandum ipſum conſilium iudicabitur; non me, qui non vltro ad illud acceſſerim, ſed inuitatus, ſed impulſus, et renuens hunc mihi laborem, profecto non iucundum, aut glorioſum viſum, imponi paſſus ſim, vituperatio attinget. Habes de conſilio, cognoſce de ea, quam inii, ratione.

In primis mihi fuit propoſitum, vt iuuarem hoc libro eos, qui, non perducti plane in arte philologica ad id, quod ſummum eſt, aut per rei familiaris modum non poſſent, aut per vitae alias antiquiores occupationes nollent coëmere et perlegere omnes horum auctorum interpretes, editiones, optimaque ad eos percipiendos pretioſiora praeſidia. Quorum cum longe maiorem numerum inueniri conſtet, quam eorum, quibus abuti liceat opibus, Critices et Philologiae, omnibus; non fruſtra plane, nec in nullum aliorum vſum me ſcripſiſſe ſpero, ſed iis omnibus, me conſulere, ſi quidem recte in labore meo verſatus ſim, qui facili pacto, breuique tempore, optima quaeque collecta in meos Auctores cognoſcere cupiant; dicerem iis me vtilem, qui vtilitatem capiant ex Claue Ciceroniana; niſi inde aliquis coniiciat, *tantum Virum* audaciam meam imitandum ſibi propoſuiſſe; quam quidem imitationem ne mihi quidem in mentem veniſſe, et quia tenuitatem ipſe ſentirem et infirmitatem meam, et quia longe alia ratio eſſet horum poëtarum

atque

Digitized by Google

atque Ciceronis, ingenue fateor. De commodis tamen, incluſarum huic Indicis formae explicationum, ad Praefationes Viri magni, praemiſſas Ciceronis operibus, prouocare liceat.

Ex eo, quem poſui, fine de omni mea opera ſtatuas incorrupto animo, quisquis ea leges, oro. Perlectis, quantum potui, ſummo cum ſtudio, grauiſſimoque moleſtiae ſaepe numero ſenſu, quaecunque facere ad Horatium, Terentium, Phaedrum videbantur, ſiue per praeſtantiam iam nota, ſiue incognita vulgo erant; inde collegi, aliis delectis, emendatis aliis, reiectis pluribus, maxima, qua oportuit, diligentia atque religione, quae optima quaeque viſa fuerant, adiiciendis notationibus, exiguis forte et vilibus, meis. Ipſos auctores integros vero me denuo huius Indicis cauſa ſedulo excuſſiſſe vltro intelligitur. Iuuit me etiam vt cum maxime, in Horatio praeſertim explicando, duplex commentatio, qua intra biennium, in hac Academia, tum auditoribus frequentantibus amabili quodam ſtudio lectiones illas, Odas Horatii, tum ſingulis iuuenibus duobus, ingeniis et induſtria amantiſſimis, integra Horatii opera explicui. Multa me ipſum itaque ad hos auctores intelligendos attuliſſe, ſcio quidem; at quam bona, aequitas me docebit tua. Idem non ignoro, plurima eſſe explicata pleriſque forte iam non incognita: ſed primum hoc incom-

Digitized by Google

commodum ſatis cauere poteſt a homine; deinde, in tali praeſertim opere, ad quod tum demum recurris, vbi explicari locum ipſe deſideras, non facile faceſſit moleſtiam, aut excitat taedium legentibus; Saltim non inuitaris notis ad legendum et ſpe deciperis turpiter: denique, nimis dare acutis, quam deeſſe quaerentibus, praeſtitit. Non ſcripſi enim, vt iam ſupra monui, doctis viris; ſed ſecutus ſum exemplum magnum, immortalis *Geſneri* rationem, quam in Plinio edendo ei fuiſſe fatetur, vt illos etiam locos interpretarer, in quibus adhaeſiſſe, quamquam facilibus et apertis meo iudicio, alios obſeruaſſem. Talem ſequi auctorem profecto non aetatem, non imbecillitatem dedecuit meam. Neque tamen trita et vulgaria quaeuis expoſita eſſe, vel ex paginis, et mole libelli, cum auctorum ratione comparata, elucebit. Quaecumque enim in aliis obuiis, hominibus, quibus ſcripſi, libris, inueniuntur, data opera omiſi.

Si qui ſint igitur, quos, quaecunque ab aliis iam dicta fuerint, vbicunque inuenire pigeat, in eorum reprehenſionem me quauis pagina incurrere confiteor; Sed iam ex iis ipſis quaero, quid faciendum fuiſſe putent mihi, cum, propoſito hoc conſilio, vt quidquid ad illuſtrandos auctores, emendandosque conferret, vndecunque delectum exhiberem, cum, inquam, iam optima dicta

cta ab aliis reperiſſem? Quaerendane gloria ex refutandis optimis erat? an omittenda bona aliorum? At non meas, ſed et aliorum, et, vbi demum opus erat, meas annotationes dare licuit. Virum bonum, vtilem, non famam aucupantem, me vt praeſtarem, conatus ſum. Aequo animo carebo laude, dum conſiliorum meorum, et pectoris integritate, virtuteque me inuoluere licebit. Ac mihi quidem, in Critices et omnis Philologiae ſtudio, eo peruentum eſſe videtur, vt, qui, iis, quae tollere recte poſſint ſublatis, ex tota congerie colligat, cum ſenſu venuſti et pulchri, et quaſi guſtu quodam, optima quaeque, et faciliorem per ambages viam rectioremque ad ipſam veram, in rebus non verbis poſitam, elegantiam, ac pulchritudinem muniat, is non ima laude dignus ſit. Non me eum eſſe dico; ſed cur nollem, non videbam: hoc conſilii erat recti, illud ingenii felicioris, quod ſentio quam ſit exiguum:

Et nunquam auare pretium ſtatui operae meae,
Et eum eſſe quaeſtum in animum induxi maximum
Quam maxime ſeruire aliorum commodis.

Multa poſui verba, non quo difficilia eſſent, ſed vt obſeruationes aliorum, ad continuum quendam locum; aut qualescunque meas

Digitized by Google

meas adponerem, quare, non niſi perlectu vnaquaque integra nota, iudicabit aequus iudex.

Quoniam hoc libro iis conſultum fuimus, qui ſenſum pulchritudinis ſibi demum formare velint, aut acuere; identidem de arte poëtarum monitum eſt, de elegantia, de venuſtate. Hanc ob cauſam faciendum interdum putaui, vt loca explicarem, quae nullam haberent difficultatem, at venuſtatis illecebris eſſent condita, ſiue latentibus non ſatis peritos, ſiue non primo intuitu occurrentibus.

Abſtinui me, quam maxime potui, laudandis libris multis, quae laudis ambitio quam procliuis fuerit in tali opere, tam planum eſt, quam facile colligitur, cur ei temperandum eſſe duxerim. Illud autem vere dicere poſſum, quicunque ſit laudatus liber, eum aut me ipſum huc attinentem inueniſſe, aut oculis vſurpaſſe fidis.

Ac ne quis putet, omnem meam curam in colligendis aliis notis fuiſſe poſitam, rogo, quicumque verum iudicium ſtatuere velit, ipſum libellum adeat; in quo certe ſcio non vnam duaſue paginas eſſe lecturum, vbi non mea ipſius qualiacunque, et noua, et ab aliorum ſententiis diſcrepantia inueniat. Infinitis in locis diſceſſi ab aliis, quia veritas iubebat, in omnibus, ſumma prouidentia, et iudicii religione vſus, aliena bona non vendi-

di;

tii; niſi iure quaſi praeſcriptionis mea facta eſſent, eorumque ego damnum praeſtare poſſem.

Diſputatiunculas interdum longiores irrepſiſſe (*) condonabunt, ſpero, harum rerum intelligentes *ἀκριβείας* verae ſolicitudini; neque iidem, ſi, quo tendat iſta opera noſtra, animaduerterint, *variarum lectionum* commemorationes, et emendationes culpabunt. Nihil deeſſe volui, quod ad iuſtam auctorum et ſolidam intelligentiam conferret.

Interpretationes ipſas locorum quaeres, qui ad rem tuam vti opella noſtra volueris, in illis vocabulis, quae aut ſint minus frequentia, aut ſint mire cum aliis coniuncta, aut denique praecipua extent virtute ſuo loco poſita. Hinc epitheta magis inuenies explicata, quam nomina ipſa; ibique locum integrum, ſi neceſſe viſum fuerit, enodatum reperies. *Noua* inprimis Horatii verba, aut callida iunctura colligata, quantum licuit, ſtudioſiſſime adnotaui et diligentiſſime.

Nimium iam de me ipſe dixi: venio ad dulciſſima aliis reddenda officia. Quod ſi iudicii aequitati tui placuerint forte nonnulla, debere ſcito bona plurima, eaque noua huius indicis, viris duobus, doctrina eximiis, pectore

(*) Vt in voc. *Babylo*, *Cadauerosus*, *Contractus*, *Inaniter*, *Linea*, *Persona*, *Vrbanitas*, et infinitis aliis.

Digitized by Google

pectore amabilibus, amicitia erga me, qua vere glorior, abundantibus, quorum liberalitati placuit ornare conplurimis adnotationibus hunc Indicem, et doctas obſeruationes in Phaedrum et Terentium mihi committere; quorumque candori et amicitiae eo maiores habeo gratias, quo minores ſibi referri, nec nomina ipſa prodere voluerunt. Praeterea ingenuae, et honorificae beneuolentiae, Celeberrimi REISKII, quae mecum nonnullas in Horatium criticas doctiſſimasque animaduerſiones communicauit, inſertas ſuis quasque locis, ipſius nomine claro laudato, me debere, gratias agens maximas, palam profiteor. Horum virorum ornamentis acceptam fero approbationem fere omnem, quam iam haec noſtra opera, modo affecta, apud ſummos viros, ad non mediocre exhauſti laboris ſolatium, quaſi anticipando meruit.

Quibus inſuper vſus ſim praeſidiis enarrare, propter multitudinem eo magis taedet, quo grauius in perlegendis multis rebus inanibus, et ſaepius odioſis, taedium percepi.

Vti oportuit editionibus, quae proſtant in *Orphanotropheo*; inde emendata inuenies quaedam, quae iam recta exhibent aliae Editiones.

De audacia tituli, cum, vt talia per bibliopolam fere ſemper, ita et hic ſteterit,

Digitized by Google

non eſt quod dicam; nec plura forſitan decet, ſiue ad excuſandum afferre, ſiue ad defendendum.

Trado itaque iam, lectores candidi, veſtrae aequitati hanc meam qualemcunque opellam, ad laborem grauiſſimam, ad laudem leuiſſimam. Neque in laude, vt profeſſus iam ſum, laboro, viris probari probis probus ipſe cupiens; non ductus aura illa friuola, quam nos mortales ſolemus appellare gloriam; non delectatus vita illa celebrata, quae in ore mortalium ſolum, alio nullo loco exſtat, quam famam nominamus; non deceptus fragili illa felicitatis imagine, quam auferre fortunae, ludum inſolentem ludere pertinacis, proteruia poteſt.

Quantum viribus eniti, conſilio prouidere, diligentia cauere potui, id omne contuli ad vtilitatem praeſtandam iis, qui non plane eſſent rudes, nec tamen plane docti; nec committere certe volui, vt meam operam reprehendere iure quis poſſet. Nihil eſt Sapientis praeſtare, niſi culpam, qua mihi videor dupliciter carere; et quod ea ſenſerim, quae rectiſſima fuerunt, et quia, cum viderem, praeſidium hunc librum eſſe poſſe vtile ad faciliorem, breuioremque auctorum intelligentiam, deeſſe honeſtati conſilii nolui.

Altera pars Indicis, ſi fauſto omine iſta prior fuerit excepta, complectetur adnotationes

nes

Digitized by Google

nes in *Ouidium* atque *Virgilium*: at in Virgilio id curabimus maxime, vt exacuamus deſiderium Editionis, a celeberrimo, laude mea maiori, HEYNIO, curatae, quam, quauis laude dignam, omnium manibus teneri, ab omnibus legi, ex animi ſententia optamus. Quodſi plauſu inuito in hoc ſtudium incubuerim, cum Phaedro meo

Fatale exitium durato corde feram. —

conſcientiaque conſiliorum, et recte factorum ſuſtentabor. Sed ſpes eſt, licet paullo timida, et ſubuerita, fore, vt ego, amicus omnibus hominibus, amicos conſequar iudices, eosque, qui ad humanitatem, et rerum naturam delabantur.

Induxi te ad legendum; ſincerum mihi
Candore recto reddas iudicium peto.

Digitized by Google

INDEX SIGNORVM.

Phaedr. 1, 1, 1. — Phaedri libri primi, fabula prima, verſus primus.

Ter. A. 1, 1, 1. — Terentii Andriae Actus primus, Scena prima, verſus primus.

Ter. E. 1, 1, 1. — Terentii Eunuchi Actus prim. Scen. prim. verſ. primus.

Ter. H. 1, 1, 1. — Terentii Heautontimorumeni Act. prim. Scen. prim. verſ. primus.

Ter. Ad. 1, 1, 1. — Terentii Adelphorum Act. prim. etc.

Ter. Ph. 1, 1, 1. — Terentii Phormionis Act. prim. etc.

Ter. Hec. 1, 1, 1. — Terentii Hecyrae Act. prim. etc.

Hor. od. 1, 1, 1. — Horatii odarum libri primi, oda prima, verſús primus.

Hor. Epiſt. — Horatii Epiſtolas denotat.

Hor. Serm. — Sermones, ſ. Satiras.

Hor. Epod. — librum Epodon.

Reliqua ſcribendi compendia declarâre inutile forte eſſet, atque minus neceſſarium.

A. apud

Digitized by Google

A.

A. *apud.* Ter. A. 4, 1, 58. concrepuit hinc *a* Glycerio oſtium. * *quoad.* Ter. H. pr. 13. actor tantum poterit *a* facundia. * *contra.* Phaedr. 3, 7, 10. *a* furibus tuearis et noctu domum. *Non interdiu ſolum ſed etiam noctu; vt Burmannus explicat. Nulla hic placet emendatio. Senſus apertus. Sed intelligo per* ἓν διὰ δυοῖν, *contra fures nocturnos; vt ſaepius.*

AB. *apud.* Ter. E. 5, 8, 5, fores crepuere *ab* ea. * *quoad.* Ter. Ph. 2, 2, 26. Otioſus *ab* animo. * Hor. od. 3, 17, 1. Aeli vetuſto nobilis *ab* Lamio. *Vet. Schol. explicat:* ob Lamum Laeſtrigonum regem. Atque hinc Lamium genus prouerbialiter pro vetuſtiſſimo. *Ego de origine ſimpliciter capiam: edite nobilis Lamo ab auo, (auctore gentis.).* * *loco Genitiui* Ter. A. 1, 1, 129. Ea demum *ab illo* animaduertenda iniuria eſt; *ad euitandam, quae ex Genitiuo orta eſſet, ambiguitatem.*

ABS *per, in;* Ter. Hec. 1, 1, 11. *abs* te vt voluptatem ſuam expleat.

ABALIENARE Ter. H. 5, 2, 26, *fere idem quod* emancipare, *aut* familia eiicere. *Chremes enim filium hereditate excluſerat. Conſentit nobiscum Gesnerus in Theſauro.*

ABDERE Ter. Hec. 1, 2, 100. Senex rus *abdit* ſe. *Hunc locum non, quod difficilis ſit intellectu, ſed ideo notamus, quod elegantiam Terentii atque ſolertiam in verborum delectu probet. Innuit hoc vno verbo moroſum ſenis, qui hominum ſocietatem fugeret, ingenium.*

Digitized by Google

nium. Alio modo id eſfert, cum de ſeſe ipſe loquitur ſenex Rus habitatum abii Hec. 2, 1, 27. *Simile quoad ſententiam eſt illud Hor.* Epiſt. 1, 6, 5. *de gladiatore ſene conſpectui hominum ſe eripienti;* latet *abditus* agro.

ABIICERE, *vili pretio vendere, vt nos: etwas wegwerfen.* Phaedr. IV, 4, 42. Agros *abiiciet* moecha vt ornatum paret. Ter. Ad. 4, 7, 26. quae, quantum poteſt, aliquo *abiicienda* eſt; ſi non pretio gratiis. *Amouenda, extrudenda* * abiicere ſe Phaedr. 4, 1, 13. Muſtela (*inſidians*) inuoluit ſe farina et obſcuro loco *Abiecit* negligenter. *Eleganter! Solet Phaedrus in rebus deſcribendis pauciſſimis verbis plurima dicere.*

ABIRE in diem; *differri* Ter. Ph. 5, 2, 16. *in diem* malum *abiit* * *euaneſcere, tolli* Id. Ph. 5, 9, 30. E medio *abiit*, qui fuit in hac re ſcrupulus. Id. A. 1, 2, 4. Mirabar hoc ſi ſic *abiret*, wenn das ſo noch abgehen ſollte.

ABNORMIS, ſapiens. Hor. Serm. 2, 2, 3. Rusticus *abnormis ſapiens*, craſſaque Minerua. *philoſophus natura, ſine norma et regulis diſciplinae; notum eſt philoſophos eſſe dictos* ſapientes, *et voc.* norma *eis vſurpatum probat Cic. in Laelio c. 5.*

ABRIPERE Phaedr. 4, 17, 3. vt ſe *abriperet* hominum contumeliis. *Sed vſitatius fere eſt quod Schefferus poni mauult* e contumeliis.

ABROTONVM, *herba amara, medicata* Hor. Epiſt. 2, 1. 114, *abrotonum* aegro Non audet, niſi qui didicit, dare *Vet. Schol.* Magno periculo abrotonum, minori elleborum, aegroto miſcetur.

ABSENS *tropice de eo qui ab homine, apud quem verſatur, abhorret,* Ter. E. 1, 2, 112. cum milite ipſo praeſens *abſens* vt ſies.

ABSOLVERE, *tranſigendo cum aliquo finem facere* Ter. Ad. 2, 4, 13. Ego ad forum ibo, vt hunc *abſoluam*. Id. ibid. 2, 4, 18. hominem iſtum impuriſ-

puriſſimum quamprimum *abſoluitote.*

ABSONVS Hor. Art. 112. ſi dicentis erunt fortunis *abſona* dictis. *Eleg. quaſi ſi verba non concentum quendam cum ipſa hominis, qua inducitur, conditione, ſtatu, affectu inprimis, formabunt, et loquetur vt triſtis, qui laetus fingitur etc.*

ABSQVE *pro niſi ille etc.* Ter. Hec. 4, 2, 25. *absque* vna hac foret. Id. Ph. 1, 4, 11, *absque* eo eſſet.

ABSTINERE *cum accuſat. rei.* Ter. H. 2, 3, 131. Gemitus, Screatus, tuſſes, riſus *abſtine.* * *cum genitiuo ad graec.* λήγειν χόλοιο etc. Hor. od. 3, 27, 70. *Abſtineto* Dixit, irarum, calidaeque rixae, Cum tibi inuiſus etc. *Klotzius in Vindic.* p. 224. *emendat* Dum *pro* cum; *elegantiori ſenſu et veriori ſententia; confer contextum!*

ABSVMERE, *ſumere* Ter. Ph. 5, 5, 6, quo pacto ſatietatem amoris ait velle ſe *abſumere.*

ABVTI pro *perdere* Ter. A. Prol. 5. in prologis ſcribundis operam *abutitur. Minus recte Weſterhouius exponit;* large operam impendit, *quamuis auctorem habeat Turnebum in Aduerſariis* libr. 1. c. 8. * Id. Ph. 2, 3, 66, meretricem vbi *abvſus* ſis.

ACCEDERE, *ſuſtentare, fouere* Ter. Ph. Prol. 29. voluntas veſtra ad poetam ſi acceſſerit * Id. Ad. 5, 2, 52. *Accedo* vt melius dicas. *Bentleius reponit:* cedo vt melius dicas; *vt* cedo *poſitum ſit pro* concedo, *ac ſenſus hic emergat: concedo tibi te iſtam rem melius intelligere ac loqui, quod valde placet!*

ACCERSERE, *vt ſaltim ſcriptum reperitur, licet notum ſit, reponi vbique debere* arceſſere, *cum* accerſere *ſit minus latinum vocabulum, apud Ter. ſaepius de vxore domum ducenda fere vſurpatur,* vt Ad. 5, 7, 6. H. 5, 1, 75. A. 3, 3, 14. Ad. 5, 6, 2.

ACCIDERE *euadere.* Ter. A. 1, 5, 29. timeo incer-

tum hoc quorſus *accidat* * *quadrare cadere.* Ter. A. 5, 3, 14. Eodem die iſtud verbum in te vere *accidit.*

ACCIPERE pro *capere.* Phaedr. 3, 13, 9. Alueos *accipite*, et ceris opus infundite. *Sed meliores libri habent* aluos *non* alueos; *et ſic cum Scheffero et Burm. leg.*

ACCVRATE fallere, *opponitur* τῷ aperte fallere; *eſtque ſubtiliter aliquem dolis et aſtutiis, prouide ſtructis decipere* Ter. A. 3, 2, 14. Idoneus tibi videor eſſe, quem tam aperte fallere incipias dolis Saltem *accurate*, vt metui videar certe, ſi reſciuerim. *Breuiloquentia ineſt Terentio haud infrequens.*

ACER *epithet. tibiae propter ſonum acutum, clamoſum et penetrabilem* Hor. od. 1, 12, 1. *hyemis* Id. od. 1, 4, 1. *acris* hyems *der ſtarre Winter; bene opp. grata* viciſſitudo veris! * *acris* militia Id. od. 3, 2, 1. et 1, 29, 2, *ſeuera, ferox, ſuauiter hic ad ictium Socratis mitis aſſeclam.* * Ter. Ph. 2, 1, 23, Prima coitio eſt *acerrima* i. *irae plena. A*[illegible] *etiam ibid,* 1, 5, 32. I[illegible] nem patrem illum fact[illegible] me eſſe *acerrimum.*

ACERBVS acerba i. *infortunia* Ter. Hec. 3, 1, [illegible] Nemini plura ego *acerba* ex amore homini [illegible] quam oblata credo Quan[illegible] mi cf. verſ. 15. *vbi h*[illegible] *mala fuſius narrantur.* * recitator *acerbus be*[illegible] *ſchvverlich, quem vocant Galli facheux, ſe*[illegible] *plus tamen etiam innol*[illegible] *uit vox latina.* Hor. Art 474.

ACVTVS: aures acutae, *de iis qui cupide audiun*[illegible] *et aures quaſi acuunt, pulchre* Hor. od. 2, 19, 4. Vidi – aures Capripedum Satyrorum *acutas*, *habet vt recte notat Baxter ridicali quid,* * gelu *acutum, ad graec. vt Pindarus* χιονα ὀξειας *appellat.* Hor. od. 1, 9, 4. *Gelu* flumina conſtiterint acuto. * *acuta* belli, *de periculis, difficultatibus* Hor. od. 4, 4, 76. Curae ſagaces (*belle de conſiliis Auguſti prouidis, ſapientibus*) Expediunt per *acuta* belli. *vid. explic. h. l. Klotzium*

tzium in Vindic. pag. 235.

AD *apud* Phaedr. 3, 4, 1. Pendere *ad* lanium quidam vidit ſimium Ter. H. 3, 3, 43. ea quae eſt nunc *ad* vxorem tuam.

ADAMANTINVS, tunica adamantina, pro *lorica e durato ferro, impenetrabili, invicta telis; ſic enim* adamas *ſaepius.* Hor. od. 1, 6, 13. Quis Martem *tunica* tectum *adamantina* digne ſcripſerit? *Reſpicit ad Homerum.*

ADBIBERE Ter. Heaut. 2, 1, 8. Perii! is mihi, vbi *adbibit* plus paullo, ſua quae narrat facinora! *non maiorem habet vim, quam ſimplex* bibere.

ADDICERE pro *vendere, nam addicunt rem qui vendunt,* Hor. ſerm. 2, 5, 109, Gaudentem nummo (i. *vili et nullo fere pretio*) te *addicere.*

ADDICTVS *eſt gladiator ſacramento, aut miles dum iurat in verba praeeuntis tribuni etc.* Hor. Epiſt. 1, 1, 14. Nullius *addictus* iurare in verba magiſtri. *Cruequius putat alludi ad eum quem praetor addicit debitorem creditori;* peſſime! *vid.* Iurare.

ADEO *deinde* Ter. H. 1, 1, 57. Nulla *adeo* ex re iſtuc fit, niſi ex nimio otio * *vsque eo, huc.* Id. H, 1, 1, 61. *Adeo* res rediit. * *cum negatione eleganter* Phaedr. 1, 4, 7. Canis et quem tenebat ore demiſit cibum, Nec quem petebat *adeo* potuit attingere i. *atque damnum eo maius fuit, cum illo praeterea inſuper cibo, quem appetebat, careret.*

ADFATVS Ter. Hec. 5, 4, 19, vt voluptati obitus, ſermo, *adfatus* tuus, quocunque adueneris; *Ex coniectura Bentleii ſcil. pro* aduentus, *quod vide.*

ADHVC, *iam* Hor. Epiſt. 2, 1. 206. Dixit *adhuc* aliquis? nil ſane, quid placet ergo?

ADIICERE imperio regna, *de conciliatione, qua beneuolentia et metu potius, quam armis coactum regnum ſe adiungit Romano imperio; quod factum a Britannis et Parthis ſ. vt Horatius*

ratius eos appellat, Perſis, auctore Strabone 4, pag. 138. 44, et Dion. Caſſ. 53. p. 512. E. *iam citatis ab Geſnero ad Hor.* od. 3, 5, 3. praeſens diuus habebitur Auguſtus, *adiectis* Britannis Imperio grauibusque Perſis.

ADIVMENTVM pulchritudinis, *bene de veſtibus nitidis, auro, gemmis, fuco denique qui alibi* mala res muliebris dicitur. Ter. Ph. 1, 2, 55. Nihil aderat *adiumenti* ad pulchritudinem.

ADIVNCTVM gr. παρακείμενον, *cuiusque rei naturale conſequens* Hor. Art. 178. Semper in *adiunctis* aeuoque morabimur aptis h. e. *in partibus et moribus conuenientibus cuique aetati permanebimus ſeruandis.*

ADIVTARE onera, i. *alleuare, in onere aut ferendo aut imponendo ſuccurrere.* Ter. Hec. 3, 2, 24. Pueris curre obuiam atque his onera *adiuta.*

ADIVTOR *in opera ſcenica is eſt qui voce aut tibiis mimos iuuat* Phaedr. 5, 5, 14. cf. Id. 5, 7, 4 e 5. *Sic Horatius de tibi* Art. 204 *adeſſe* chor erat vtilis. *eodem ſenſu adde Quintil.* 11, 5. e *Burm. ad l. c. Phaedri.*

ADIVVARE Phaedr. 3, 10, 39. A diuo Auguſto tu petiere Iudices Vt *adiuuaret* iurisiurandi fidem Quod ipſos error impli cuiſſet criminis. *Solebant iudices in cauſa obſcura iuramento confirmare* ſibi non liquere, *quo facto iudicium ad imperatorem deuoluebatur; ita iurisiurandi fides eorum ſeruatur,* adiuuatur. cf. Eund. 3, 13, 8.

ADLABORARE, *laborioſe addere l. vt addatur quaerere, cum emphaſi ſ. potius, breuiloquentia* Hor. od. 1, 38, 5. Simplici myrto (i. *ſoli myrto*) nihil *adlabores* Sedulus curo. *Non curo te iam quaerere quae myrto addas. Bentl. legit* cura, *referens ad puerum. Cuningamius* curae. *Geſnerus retinet vulgatam lectionem* curo. *Sed cel. Reiskius ita forte legendum putat.* -- Sedulus; *curtum* neque te miniſtrum

ſtrum Dedecet myrtus cet. *Deſiderat enim, addens, ſequens*, arcta vite, *epitheton miniſtro conueniens, ergo* curtum miniſtrum, h. e. φαυλον, ευτελη, ευπερικοπτον *vt loquitur Polybius.*

ADLVDERE *dicuntur qui dicto aliquo et ioco riſum excitare conantur* Phaedr. 3, 19, 12. Intempeſtiue qui occupato *alluſerit. Iocari voluerit cum illo aliis negotiis diſtricto. Vtitur h. v. ipſe Cicero* l. 1. *de* orat. 50. * *Abblandiri, contrectare* Ter. E. 3, 1, 34. coepit. ad id *adludere.*

ADMIRARI pro *magnum ducere adeoque valde expetere, et ſic etiam* mirari Hor. Od. 3, 29, 11. et 4, 9, 15. Epiſt. 1, 1, 47 et 1, 6, 1. 1, 11, 31. 1, 14, 18.

ADMOVERE preces *eleganter de eo qui ab inuito* ſtudet obtinere Phaedr. 1, 19, 6. et 4, 25, 20. *Ita etiam* 3, 16, 8. *legendum* admota prece *pro* admonita, *vt Gudius reponit ad MSS. lectionem paullo corruptam accommodatiſſime.*

ADOLESCENTVLVS, *actores fabulae, ſunt* adoleſcentuli *apud* Ter. H. prol. 51. Exemplum ſtatuite in me vt *adoleſcentuli* vobis placere ſtudeant.

ADOREA *laus militaris et gloria* Hor. od. 4, 4, 41. pulcher ille dies — Qui primus alma riſit *adorea. Suauiter* alma.

ADRASVS *raſus, tonſus ad cutim vsque, vt bene explicat, adducta illa* ἐν χρῳ κουρια *ex Theophraſti charact.* περι μικρολογιας et Hor. Epiſt. 1, 18, 7, *Geſnerus ad Eiusd. Epiſt.* 1, 7, 50. *vide autem praeterea, quam bene ibi pingat hominis inducti characterem!*

ADSCRIBERE, *translate a re nummaria accipere velut e debito et ſuum facere.* Phaedr. 4, 2, 6. *Adſcribere* hoc debebunt exemplum ſibi; 4, 4, 37 *dicit* aſſignare * *a re iudiciaria* adſcriptus poenae dies, 4, 10, 8. i. *deſignatus, conſtitutus poenae ab illo ſumendae a fato ſ. Nemeſi; quod vocat infra verſ.* 19 fatorum

Digitized by Google

torum dictum tempus. * *translate a tabulis cenſoriis quibus noui* adſcribuntur *ciues; eleganter* Hor. od. 3, 3, 35. *adſcribi* quietis Ordinibus - - Deorum. Phaedr. 4, 17, 16. Poſt aliquod tempus alios (*legatos*) *adſcribi* iubent, h. e. *adiungi ſuffectos prioribus*, ſ. *deſignari potius; Sed alii malunt* adſciri, *alii* adſciſci; *vtrique male! Adiungamus hic quaedam ad verſ.* 20. *qui mire torſit interpretes, fuit enim in MSS. lacuna Sic*: Mandant * dimittuntur. *quam diuerſi diuerſo modo explere ſtuduerunt; Nos vero pro vulg. lectione malimus*; Mandata dant, dum dimittuntur, vt ſtatim Adeant cet. *ſeu, ſi quis mauult*, Mandata dant, lecti dimittuntur, et ſtatim adeunt. ſqq.

ADSERVARE, *diligenter obſeruare atque cuſtodire* Ter. H. 3, 3, 32. Atque nunc, here, hic tibi *aſſeruandus* eſt *cf. verſ.* 31.

ADSIDERE Ter. H. 1, 1, 72. *adſido. Exprimit vires nimio labore fatigatas et prae aegritudine collapſas. Weſterhov.*

ADVENTVS Ter Hec. 5, 4, 19. Antiquamque adeo tuam venuſtatem obtines Vt voluptati obitus, ſermo, *aduentus* tuus, quocunque adueneris. *Sed, ſi vnquam, hic feliciter emendat Bentleius* adfatus *pro* aduentus. *Quid enim ſibi vult h. l. poſt laudatum ſermonem, et venuſtatem*, aduentus, *in tam eleganti et terſo poëta; praeſertim ſi comparas verſ.* 19. *omnes veneres. ſenſus eſt, retinuiſti, nihil amiſiſti de tua venuſtate priſtina, num igitur dici poteſt aut tolerari, et aduentus tuus, vt antea, inter ceteras tuas* venuſtates *voluptati eſt; qui odit nos incredulus plura ſciat allata ab Bentleio ad h. l.*

ADVERTERE ſe, *pro conferre ſe aliquo* Ter. E. 2, 3, 53. Illa ſe interea commodum huc *aduorterat* In noſtram hanc plateam.

ADVOCARE, *ſolent* aduocari, *a quibus ius exquiritur, qui ius ſiue gerunt; Eleganter hinc*

Phaedr.

Digitized by Google

Phaedr. 4, 4, 20, *cum non* teſtamenti potuit ſenſus colligi, Fidem aduocauit iure neglecto, parens. *Iureconſultorum opera neglecta fidem in iuſtum et aequum iureconſultum accepit, et ex aequo et bono teſtamenti perſcriptum executa eſt.* cf. ſeqq.

AEDITVVS, virtutis, *pulchra et mirabili translatione de ſcriptore, poëta, praecone virtutis.* Hor. Epiſt. 2, 1, 230. Sed tamen eſt operae pretium cognoſcere quales Aedituos habeat belli ſpectata domique Virtus.

AEGROTVS animus, *de implicito curis amatoriis, ſed cum ſummo lepore in ore moroſi et ſe ipſum caſtigantis ſenis patris.* Ter. H. 1, 1, 49. vbi rem (*amorem filii*) reſciui, coepi non humaniter, Neque vt *aegrotum animum* decuit adoleſcentuli Tractare, *cogita tibi ſenem haec querulo proferentem miſerabiliter ore!*

AEMVLVS *pro* riuali Ter. E. 4, 1, 9. *Et vice verſa, metonymia contraria* riualis *pro* aemulo Hor. Art. 444.

AEQVARE Phaedr. 4, 15, 3. Barbam capellae quum impetraſſent a Ioue Hirci moerentes indignari coeperant, Quod dignitatem faeminae *aequaſſent* ſuam; *aequalem accepiſſent.* * *aequare* foedus, i. *iuſtis ſancire et aequis conditionibus.* Hor. Epiſt. 2, 1, 25. Foedera Regum Vel Gabiis (*a Tarquinio ſuperbo*) vel cum rigidis *aequata* Sabinis, (*a Romulo.*)

AEQVOR interfuſum inſulas Hor. od. 1, 14, 19. *vid.* Interfundere.

AEQVVS *mitis*, innocuus. Vet. Schol. ad Hor. Od. 3, 18, 4, Abeas paruis *Aequus* alumnis h. e. *noli nocere haedis et agnis, aliisque pullis; non Ruris uernulis vt Vet. Schol. expl.* * Ter. A. 2, 5, 18, Quo *aequior* ſum Pamphilo i. e. *clementior, eo facilius ei ignoſco.* * *aequalis* Ter. E, 1, 2, 12, Vtinam eſſet mihi pars *aequa* amoris tecum i. *vtinam in amore noſtro aequali ratione vteremur.*

Digitized by Google

AFFECTARE, *intendere, inſtituere* Ter. Ph. 5, 7, 71. Hi gladiatorio animo ad me *affectant* viam. *adde* Heaut. 2, 3, 60. * Phaedr. 3, 18, 14, Noli *affectare*, quod tibi non eſt datum, *nimis cupide appetere vt.* admirari, *quod vide.*

AFFERRE Ter. A. 1, 2, 18, Nunc hic dies aliam vitam *affert. Bentleius vero ex Epiſt. Cic. div. libr.* 12, 25 *haud absque ratione repoſuit* defert. * ſe afferre *pro* conferre Ter. A. 3, 2, 12, Haud auſpicato huc me *attuli. Ita enim cum Bentleio leg. cenſemus pro* appuli; *flagitantibus optimae notae libris.*

AFFIGERE Hor. Serm. 2, 2, 79. *vid.* affligere.

AFFINIS *alicuius rei* Ter. H. 2. 1, 3, *dicitur is qui ea afficitur, aut eam participat, vel ſaltem eius ſe participem fieri ſtudet, der ſich für etewas intereſſirt.*

AFFLARE *cum dandi caſu* Hor. Serm. 2, 8, 95, Velut illis Canidia *afflaſſet* peior Serpentibus atris. *Fruſtra Bentleius, dubitans, an iungi datiuo iu verbum poſſit, pro* velut illis *emendans* veluti ſic.

AFFLIGERE *proprie, flictu ad terram dare* Phaedr. 1, 11, 10, beſtiae leonis *affliguntur.* hortendo impetu Hor. Serm. 2, 2, 29. *Affligit* humo diuinae particulam aurae. *Ita enim pro noſtra vulg. lectione* affigit, *repono; auctoritates ſunt pares; ſed* affigere h. e. *vt ſurgere non poſſit non tam verum, quam* affligere, i. *vi quadam deiicit, mihi videtur.*

AFFLVENS veſtitu Phaedr. 5, 1, 12, *qui veſtitu fluxiori, non adſtrictis togis incedit, vt ſolebant delicati, molliores que, ac ſcenici, qui* trahunt vagi per pulpita veſtem Hor. Art. 215. *Adde* Gronou. obſeruatt. 2, c. 7. * anni *affluentes, de creſcentibus. Pulchra a flumine ducta metaphora* Hor. Od. 4, 11, 19. Ex hac Luce Maecenas meus *affluentes* Ordinat annos. *Non credo Baxtero confirmanti, vatem ea voce oſtendere ſene-*

ſeneſcentem iam Maecenatem.

AGASO *comice, de ciborum miniſtro, quem vulgo nominabant* inſertorem Hor. Serm. 2, 8, 72. Si patinam pede lapſus frangat *agaſo.*

AGYIEVS, *cognomen Apollinis* Hor. Od. 4, 6, 18, *Villanus Apollo, quia in villis et vicis, eius ſtatuae erant* Vet. Schol. *Agyiae plateae ſunt, vnde Apollo dictus Aggieus, quod Athenienſes ex oraculo in viis publicis vrbis ſuae ſtatutis altaribus Apollini ſacrificare inſtituerint.* Aliùs Schol. ad h. l. *ſed confuſus in deſcribendo cum illo alio.* Macrob. 1, 9. *ideo Phoebum ſic appellatum indicat, quod viis publicis,* ἀγυιεῦσι *eſſet praepoſitus.*

AHENEVS: turris *ahenea* Hor. od. 3, 16, 1, *de ea turri, in qua occluſa Danaë erat; tectam aheneis tegulis intellige et emenda hinc corruptum quendam locum Terentii, vid.* Alienus.

ALACRIS *inquietus, actuoſus* Ter. E. 2, 3, 12.

ALAPA *notum ſignum emancipationis, e ſolemni ritu, quo infligi alapa ſeruo ſolebat, qui manumittebatur.* Hinc *lepide iocatur Tiberius cum ſeruo vano atque officioſo* Phaedr. 2, 5, 25, Multo maioris *alapae* mecum veneunt. *Ambiguitas in* alapa *et* venire *ſalem habet.*

ALBVS pro felix, *pluribus et pulchris translationibus vſurpatur. Eleganter Geſnerus in Theſauro: nempe quae alba ſunt, nihil atrum, nihil caliginoſum habent, ſed clara quadam luce ſuffuſa pellucent. Inde, vt audacter ita belle* Notus *albus pro* ſereno *opp. obſcuro coelo, et quia Notus alias etiam parturit imbres* Hor. od. 1, 7, 15. *Albus* vt obſcuro deterget nubila coelo Saepe *Notus. Graecum* λευκονοτον *expreſſiſſe iam multi notarunt. Ceterum h. l. Pindarum imitatus eſt Flaccus, niſi verbis, tamen imagine et ſententiis* Pind. Nem. εἰδ. 1. εἰ δὲ νοῦς τις ἔχει θνατῶν ἀλαθείας ὁδὸν etc. Id. od. 3, 27.

3, 27, 19. Noui — quid *albus* Peccet Iapyx, i. *quomodo ipſe ſerena facie etiam, adeoque felix ſidus, ſpem fruſtrare poteſt*. Id. Od. 1, 12, 27, *alba* ſtella *eodem modo interpretanda*; *reſpiciente vate ad ſerenitatem, hyemes enim nigrae. adde Epiſt.* 2, 1, 189. * equi *albi ponuntur pro* velocibus, *quia candidi Solis equi crediti*, *et triumphantes talibus vſi. Hinc Prouerb.* Hor. Serm. 1, 7, 8. *lepide de conuiciatore peſſimo Perſio*; adeo Sermonis amari Siſennas, Barros vt *equis* praecurreret *albis*: *longe ſuperaret et quaſi triumphum ageret de Siſennis et Barris maledicentiſſimis et petulantiſſimis conuiciatoribus.* * magis *alba* oua *ſunt, vbi plus albi eſt quam vitelli*. Hor. Serm. 2, 4, 13. *Sed, ſi vnquam, h. l. Bentleii emendatio accipienda, quae ponit* alma, *i. altbilia, magis nutrientia, pro* alba, *quod praeterea h. l. ab ipſa re repudiatur, ab ſententia illius ridiculi Catii, vt ſagax lector videbit.*

ALERE *tropice de ſecreto animi propoſito* Ter. A. 1, 1, 15.

ALES: Maeonii carminis *ales*; *eſt poeta Epicus* Hor. Od. 1, 6, 2. Scriberis Vario fortis, et hoſtium Victor, Maeonii carminis *alite*; *ſed leg. cum Geſnero* aliti. *Referend. uoc. ad Varium*; *nam ales pro* ſublimitate *poſitum tam inauditum profecto, vt Geſnerus iam notauit, et tam monſtroſa audacitas, vt mirer, in mentem vni hominum venire potuiſſe.*

ALIENVS *pro* inimicus. Ter. Ad. 3, 2, 28. *Alienus* eſt ab noſtra familia. * Id. E. 3, 5, 40. *Dicitur de Ioue Danaën vitiaturo, eum per alienas* tegulas veniſſe clanculum. *Si verum eſt comicum ſcripſiſſe* alienas, *epitheton valde otioſum eſt, frigidum, et paene ridiculum; quare non poſſum quin Guyeti coniecturam accipiam, repon.* ahenas *pro* alienas; *praeſertim cum vltro idem vocab. reperiatur in eadem cauſa apud Hora-*

Digitized by Google

Horatium; *vid.* Aheneus.

ALIQVANTVLVM, πλεοναςικῶς: Ter. A. 2, 6, 17. Subtriſtis viſus eſt eſſe *aliquantulum* mihi; *comice*.

ALIVS Phaedr. 3, prol. 41. Quodſi, accuſator *alius* Seiano foret; *alius quam Seianus*, *vel*, *a Seiano diuerſus*. *Sic* alius veris i. *a vero alienus l. diuerſus* Hor. Serm. 2, 3, 108. Qui ſpecies *alias veris* (*Baxterus legit* veri, *hellenismum ſtatuens*, *pro* alias vero, *poſit*.) Sceleriſque tumultu Permiſtas capiet. *vid.* ſpecies, *et*, Tumultus.

ALLIGARE ſe, *de culpa dicitur*, *cuius quis ſe reum facit*, e. g. Ter. E. 4, 7, 39.

ALLOQVIVM *de vino et cantu*, *pro* ſolatio. Hor. Epod. 13, 17. Illic omne malum vino cantuque leuato Deformis aegrimoniae dulcibus *alloquiis*. *Referenda tum alloquia ad* vinum *et* cantum, *ſed emendat*, *nec*, *ſi quid video*, *infeliciter locum Bentleius* Def. aegr. *ac* dulcib. alloq. *Planior ad ſenſum etiam et facilior eſt emendatio Klotzii in Vindic.* pag. 265. Deformes aegrimonias dulcibus alloquiis; *ſed tum forte planius etiam eſſet*: Deformesque aegrim. *cet. Vulg. lect. vix ſanus ſenſus eſt.*

ALLVDERE; *vid.* Adludere.

ALTRIX, *de terra patria.* Hor. od. 3, 4, 10. Me fabuloſae vulture in Apulo *Altricis* extra limen Appuliae *cet.* *Geſnerus tum nonnullis Codd. leg.* Nutricis, *ſed ego non video cauſam*, *cur non cum potioribus MSS. legam* Altricis *cum de patria etiam recte dici nemo ambigere poſſit*, *et ſaepius occurrat. vid. Bentl. ad h. l. et Lambin. Ipſe Bentleius non damnat lect. vulg.* Altricis l. Nutricis extra limina ſedulae leg. *quod mihi valde arridet*: *cauſa afferre ratio noſtra non patitur*, *ſed cogita de* Apulo *et ſtatim ſeqq.* Appuliae; *interim niſi vis adire ipſum Anglum.*

ALTVS

Digitized by Google

ALTVS *excelſus, ingens, nobilis.* Hor. od. 3, 4, 37. Vos Caeſarem altum — — Pierio recreatis antro *vid. Klotzii Vindic. pag.* 193.

ALVEVS Tuſcus. i. *fluuius Tiberinus.* Hor. od. 3, 7, 27. Non quiſquam citus aeque *Tuſco* denatat *alueo. decurſionem Tiberinam ſignificat. Qui in campo Martio exercebantur, etiam natabant poſt exercitium, quia et hoc neceſſarium militiae habitum; huc pertinet etiam illud* Hor. od. 1, 8, 8. cur timet flauum Tiberim tangere?

AMABILIS *actiue de puella, quae patitur ſe amari, amori facilis* Hor. 1, 5, 10. Qui ſemper vacuam, ſemper amabilem ſperat cet. *Reiskius; quae pateat amori, digna itaque amore; quod idem. vid.* Vacuus.

AMARVS *ad iram procliuis.* Ter. Hec 4, 4, 88. *Amarae* mulieres ſunt, non facile ferunt.

AMBIGVVS vultus, *de Gyge, vultus pulchritudine aſpicientes reddente dubios atque incertos, ſitne puer an puella.* Hor. od. 2, 5, 24.

AMBITIO *adulatio* Hor. Serm. 1, 10, 84. *Ambitione* relegata te dicere poſſum Pollio te Meſſala *etc. remota gratificatione Vet. Schol.* * Id. Serm. 2, 6, 18. Vbi me in montes et in arcem ex Vrbe remoui — Nec mala me *ambitio* perdit nec plumbeus Auſter. *Schol. Fabricii explicat* ambitionem, viſitationem amicorum; *ſed Schol. Crucquii intelligit de ambitione honorum in vrbe; Crucquius ipſe de ambulationibus et circuitionibus in foro vbi magiſtratus petebant homines, nempe, de ipſo actu ambulandi noxio autumno corpori. Ego vero nihil horum probo, eſtque mihi* ambitio *illa quotidiana ſalutatio clientum, notum illud officium erga patronos, atque etiam ſimul moleſtum illud officium fori, quo clientes deducebant comitati patronos domum, aut quos parare ſibi patronos ſtudebant, cf.* Serm. 1, 9, 59. *et reliqua*

Digitized by Google

tiqua officia ambientium fauorem potentium liminum. Quid melius cadit in Horatium, aulicae vitae deditum?

AMBITIOSVS: *ambitioſa* puella *proprie.* Hor. od. 1, 36, 20. Laſciuis hederis *ambitioſior* h. e. *ambiens amatum, blande complectens, collo brachia implicans.* * *ambitioſa* ornamenta Hor. Art. 447. *ſunt nimis florida et luxuriantia, ſuo non loco poſita, quae quaſi ambiunt fauorem lectoris nimis incontinenter.*

AMBVBAIAE *mulieres impudicae, tibicinae vagae, quales plures erant apud Romanos; quae, vbi epula dabantur, arceſſitae inter conuiuandum pulſarent citharam etc. (huc pertinet* od. 3, 14, 21. ſqq.) Hor. Serm. 1, 2, 1. *Ambubaiarum* collegia, pharmacopolae. *vid. quos laudat in hac voce Geſnerus in Theſ.*

AMICE pati, *ad graec.* φιλως φερειν, *forti animo et aequo.* Hor. od. 3, 2, 1. Anguſtam *amice* pauperiem *pati* Robuſtus acri militia puer Condiſcat. *Bentlei. Cuning. Lambin. legg.* amici; *ſed codd. optimi repugnant, et ſententia eſt, ſi eos ſequimur; pulcherrima.*

AMICVS: tempus *amicum, de cupito, valde exoptato; eleg. apud* Hor. od. 3, 6, 43. Amicum tempus agens abeunte curru. * *amicum* eſt *graec.* φιλον ἐςι, *placet* Hor. od. 2, 17, 2. Nec Diis *amicum* eſt nec mihi.

AMOR *pro eo, quod amatur* Ter. Ph. 1, 3, 11. *Amore* abundas cf. verſ. praeced.

AMPHORA, *vas quadrilaterum, amplum, oblongo collo, fictile fuiſſe* patet ex Hor. Art. 21. *Amphora* coepit inſtitui currente rota cur vrceus *exit. Bene;* exit.

AMPLIVS πλεοναζει: Ter. A. 2, 1, 25.

AMPVLLA *reſpondet* ληκυθῳ Graec. *vas vitreum plerumque, anguſto collo, ventre amplo et quaſi inflato, quo vtebantur in balneis ad oleum* etc. hinc Hor. Art. 96.

Digitized by Google

96. Proiicit *ampullas* i. *abiicit inflata, tumida, et ſuperba verba, vel potius delicias molles ſermonis; ſuauiſſima translatione, quoniam de Telepho ſermo, paupere, non vtente his deliciis ditiorum.*

AMPVLLARI, *ampullis vti, in ſermone; granditer dicere, extollere orationem, Vet. Schol. ad Hor. Epiſt.* 1, 3, 14. An Tragica deſauit, et *ampullatur* in arte!

AMYSTIS, *ſiue eſt poculi genus, quod hauſtim, et labris non clauſis ebibitur, ſiue talis compotatio; quam poſteriorem ſignificationem tuetur auctoritas Geſneri, ἀμυστὶ πίνειν eſt, labris non clauſis bibere,* vid. *Lambin.* ad Hor. od. 1, 36, 14. Damalis — Baſſum Treicia vincat *amyſtide.*

ANCILE *Nota ſunt ancilia Romana. ſ. ſcuta delapſa de coelo credita, et fatalia, i. fore incolumem Romam, quamdiu illa ibi eſſent; inde et pro hoc oraculo ponuntur de incolumitate Romani imperii, et ſummum erant fiduciae Romanae ſignum. Suauiter* Hor. od. 3, 5, 10, *de milite Romano coniungente ſe matrimonio Barbaris,* Anciliorum, et nominis (i. *Romani, imprimis, quod a Quirino deſcendat inter Deos iam relato et genio tutelari Patriae ſuae*) et togae (*dignitatis Romanae*) oblitus. *Plura et doctiora de anciliis leges apud Klotzium* Vindic. p. 194.

ANGIPORTVM *aut eſt vicus anguſtus, aut angulus plateae non peruius,* ſundula, *quam Galli lepido ſatis nomine appellant* un cul de Sac, Ter. E. 5, 2, 6. Ad. 4, 2, 39. Hor. od. 1, 25, 10. Flebis in ſolo leuis *angiportu: Ad rem ibi maxime aptus locus, relege integrum locum.*

ANHELITVS: ſublimi anhelitu fugere Hor. od. 1, 15, 31. *vid.* ſublimis.

ANIMA *odor amphorae, iam epotae* Phaedr. 3, 1, 5. O ſuauis *anima,* quale in te dicam bonum Antehac fuiſſe, tales cum ſint reliquiae. *Sed hanc lectionem eſſe corruptam*

acu-

acutior lector ſtatim aduertet. Variam medelam attulerunt plurimi viri docti; nos ita curaſſe eum putabamus: O ſuauis anima! qualem te dicam, bona, Antehac etc. *Affert Gudius in Notis ex Plauti* Curc. act. 1. ſc. 2. locum huc apprime facientem. *Vox,* bona *eſt paullulum miſerantis aniculae; habetque ſalem. Ceterum totam hanc fabulam miror Schefferum et Heinſium, tales viros! retuliſſe ad ſenectutem Phaedri* inductos verſ. vlt. Hoc quo pertineat, dicet, qui me nouerit. *Num credibile poëtam tam elegantem ſe tam immaniter laudaſſe, nam quid aliud niſi ſumma ſui ipſius laus, ſi innuit, ſenectutem ſuam ſ. faecem vitae ſuae adhuc tam bene olere in fabularum ſuarum elegantia, ut iuuentutis indicet praeſtantiam eximiam. Ego refero ad Aeſopi fabulas conuerſas in linguam latinam a Phaedro; has quaſi reliquias et faecem amphorae optimi vini vult haberi, et ſi cui ipſe placeat, debeat is colligere quanta ipſius Aeſopi ſit excellentia; quod conſueta ſua breuiloquentia ſic extulit.* Hoc quo pertineat, dicet, qui me nouerit, h. e. *me cognouerit imitatorem Aeſopi.* * animae Thraciae, *fauonii.* Hor. od. 4, 12, 2. Impellunt *animae* lintea Thraciae, *non quia ex Thracia Horatio Italo flabant, ut putauit, et hinc male carpſit vatem Faber Epiſt.* 2, 24. *et Harduinus et Dacierius ad h. l. ſed quia mos eſt poëtis, epitheta deſumere a regionibus, vbi maxima vis eſt earum rerum,* (ſic Peligna frigora, ſc. *in altis ibi montibus* od. 3, 19, 8.) *et Thracia ventorum quaſi patria habita. Si plura cupis in hanc rem, adi Klotzii Vindic.* p. 248. * *vox blandientis* Hor. od. 3, 9, 12. ſi parcent *animae* fata ſuperſtiti.

ANIMVS *abundat plane,* Ter. A. 1, 5, 38. Quam ego *animo* egregie caram pro vxore habui E. 2, 2,

5, 2, 43. Vt falſus *animi* es. *Sic Donatus, alii legebant* animo. *Bentleius videtur id omnino excludere; peſſime. vid. etiam* Hec. 1, 2, 46. * Ter. A. 4, 4, 55. ex *animo* omnia facias — an de induſtria: * *attentio* Ter. Hec. prol. 5. in fumambulo *animum* occuparat. * *animum* reddidiſti i. *beaſti, ſed ardentiori affectu dictum* Ter. A. 2, 1, 112. vid. *beare* Ter. H. 5, 5, 19. Credas *animum* ibi eſſe; *credas huic nuptias cordi eſſe, ac non meretricios potius amores eum cogitare?* *animi, *pro* animus Phaedr. 2, 2, 5. *animos*que eiusdem pulchra iuuenis ceperat. *Animi, de oratione* Hor. Art. 27. Sectantem leuia rerum deficiunt *animi*que h. e. *vigor, ſpiritus. Vet. Schol.* Saepe eneruatos verſus ſcribit, qui dat operam, vt ſcribat delicatos.

ANNONA *pretium cuiuscunque rei.* Hor. Epiſt. 1, 12, 24. Vilis amicorum eſt *annona* bonis vbi quid deeſt. *Praeclara ſententia!* vile *pretium eſt rei pretioſiſſimae (amicorum) et paruo conſtat, ſi viris bonis aliquid deficit; quos iuuando, ſubleuandoque tibi amicos poſſis conciliare.*

ANNOSVS annoſa volumina vatum *ſunt libri ſibyllini et antiquiſſima carmina* Hor. Epiſt. 2, 1, 26. *Annoſa* cornix Od. 3, 17, 13. *Annoſus* palatus Serm. 2, 3, 274.

ANNVLVS Ter. E. 3, 4, 3. dati *annuli*. *Intelliguntur (ipſo explicante Plauto* Pſeud. 1, 1, 54.) *expreſſae in cera ex annulo imagines, quae pignorum loco dabantur conuiuii praefecto, ſiue* συμποσιαρχῳ, *quibus qui ſimile afferebat ſymbolum, (ſic enim alio nomine dicitur) continuo admittebatur.*

ANNVS *anni* venientes *ſunt apud* Hor. Art. 175 *ab incunabulis ad corroboratam et mediam vsque aetatem. Vet. Schol. vsque ad quadrageſimum ſextum* venire *dicuntur anni: translatio a ſolis motu;* opp. *enim venientibus annis* rece-

recedentes, *abeuntes, quaſi deficiente et corpore et animo.* * *pro tempore longiuſculo* per αὐξησιν. Ter. H. 2, 1, 11. dum moliuntur, dum comuntur, *annus* eſt.

ANTESTARI, *teſtem aliquem vocare* Hor. Serm. 1, 9, 76. *Licet anteſtari, te ſumere teſtem, me hic in via offendiſſe aduerſarium. Namque ſi aduerſarius alter alterum eo die, quo ſe ſiſtere debebat in iudicio, offenderat in via, poterat eum vi rapere et obtorto collo in ius, ſed debebat teſtem habere, ſe aduerſarium non extraxiſſe domo, ſed ambulantem publice inueniſſe.* Vid. Opponere auriculam.

APERTVS capſa *aperta* Hor. Epiſt. 2, 1, 268. Ne rubeam pingui donatus munere (*intelligo ego de ornamentis librorum, minio: titulo; vid. Ouid. Triſt.* 1, 1, *pr. quamquam ſcio omnes alios interpretes aliter explicare, (id quod miror)* et vna cum ſcriptore meo (*quia in eodem libro et ſcriptoris nomen eſt. et eius de quo ſcribitur*) *capſa* porrectus *aperta.* Deferor in vicum etc. *contemtum notat* aperta capſa, *et neglectum libri, et bene iungitur* Porrectus (*vid.* Porrectus.) *Male itaque Bentleius edidit* operta, *vt non dicam, vacuum fere hoc eſſe et parum concinnum h. l. epitheton.*

APOTHECA *maius quoddam repoſitorium vini in ſuperiori aedium parte, ſuperpoſitum his locis, vnde plerumque fumus exoritur; vina enim celerius vetuſteſcunt, quae fumi quodam tenore maturitatem trahunt; uerba* Colu-mel. 1, 6, 9. Phaedr. 4, 4, 25, plenam antiquis *apothecam* cadis. Hor. Serm. 2, 5, 7. Neque illic aut *apotheca* procis intacta eſt aut pecus. *Hinc ſaepius apud Horatium vinum dicitur* fumum bibere, *vt* Od. 3, 8, 11. et alibi.

APPARERE, *incurrere in oculos admirantes, animaduerti cum plauſu* Hor. Epiſt. 2, 1, 224. Cum la-

Digitized by Google

lamentamur non *appare-re* labores Noſtros, et tenui deducta poëmata filo.

APPLICARE Ter. A. 5, 4, 21. Tum ille egens forte *applicat* primum ad Chryſidis patrem *ſe. Verbo proprio hoc effer-tur. Erat enim iuris Attici, vt peregrini pa-tronum aliquem aut* προςατην *ſibi eligerent, qui ſe in fidem atque patrocinium darent, quod qui negligerent* ἀπροςασιȣ δικην. vid. Pollux, *metuere debe-bant. Inde apud Roma-nos* ius applicationis *or-tum eſt*, de *quo Turneb. Aduerſar.* 1, 24, c. 32. *atque* Erneſti *in* Claue Cic.

APPROBARE opus *dicun-tur qui conducti prae-ſtant locantibus quod erant polliciti.* Phaedr. 4, 24. 11. *de Poëta Si-monide*; Opus *approba-vit. Similem locum ex Vitruuio* 9, c. 3. *affert Schefferus et Burman-nus nubem excitat in-terpretum. h. v. vid.* conducere.

APRICVS campus i. *Mar-tius* Hor. od. 1, 8, 3. *ſaepius*, *loca ſoli aperta* od. 2, 6. 18. Serm. 1, 8, 15. Epiſt. 1, 14, 30. ſic appellantur, *Eſt enim epitheton valde poëti-cum; campum Martium expoſitum Soli ab omni parte, vid. in Nardini Rom. Vet.* * flores *aprici ſunt vel eadem ſignifica-tione, in apricis aruis florentes* l. *qui folia ex-plicata habent; optime vtrumque intelligi credo.* Hor. od. 1, 26, 7. *Apri-cos* necte flores. *pulchre h. l. quaſi triſtitia non coactos: vim habet ad huius odae argumen-tum.*

APTARE dextris enſes, *ſtringere expl. Vet. Schol.* ταις δεξιαις προσαπ-τεσϑαι Hor. Epod. 7, 2. Quo quo ſceleſti ruitis? aut cur dextris *Aptantur* enſes conditi. *Malim tamen ego intelligere de* refingendis, acuendisque *in vagina adhuc condi-tis, rubigine arroſis, quod vere poëtice ex-primeretur*, aptare dex-tris.

APVD Ter. A. 1, 5, 20. *apud* forum i. *in foro.*

Digitized by Google

AQVILA Hor. H. 3, 2, 10. viſa vero eſt, quod dici ſolet, *aquilae* ſenectus. *Prouerbium eſt in ſenes bibaces, propterea quod aquila multum in ſenectute bibere fertur, cum ob nimiam roſtri aduncitatem carnibus veſcendis non ſit idonea* cf. Plin. Hiſtor. nat. libr. 10. c. 3. *Geſnerus tamen in Theſauro a renaſcentibus plumis deriuatam* aquilae ſenectutem, *vegetam dicit. cf. autem verſ.* 8.

AQVOSVS languor, *de hydropico* Hor. od. 2, 2, 15.

ARANEVM *abſolute poſit. vt ſubint.* textum *l.* rete. Phaedr. 2, 8, 23. Tollere haec *aranea*, quantum eſt laboris.

ARBITER *de vento qui regnat quaſi quodam loco, vbi ſumma ſcilicet eius vis, pulchra translatione* Hor. od. 1, 3, 15. Quo (*Noto*) non *arbiter* Adriae Maior. * *arbiter* pugnae, *eleganter de amato, qui decertantibus de ſe riualibus victoriam dare poteſt vnus* Hor. od. 3, 20. 11. *Arbiter pugnae* poſuiſſe nudo Sub pede palmam fertur i. *poſitam habere palmam dicitur ſub pede nudo, neutri magis fauens, victoriam contemnens, et parui faciens; dicit autem* ſub pede nudo l. *quia nullum ei periculum imminet ex eo certamine* l. *quia nudus pes neutri minatur.* * Hor. Epiſt. 1, 14, 26. ratio et prudentia, curas, Non locus effuſi late maris *arbiter* aufert. *cliuus, terra editior iuxta mare, quae vndique maris effuſi terminos continet, eius aquas arcet ſitu ſuo, qſ. arbitrio. Non cum Baxtero et Geſnero in Theſauro explico* locum mare proſpectantem *et per hoc* *amoenum, durior mihi enim tum voc. metaphora videtur, quanquam et hoc ex noſtra interpretatione intelligi nimirum debet, ſed vt ne inſit voci* arbiter. * arbiter bibendi od. 1, 3, 15. eſt *rex poculi, modimperator.*

ARBVSTVM, conuicia expreſſa *arbuſto* i. *quaſi e vite*

Digitized by Google

vite arbuſtina Hor. Serm. 1, 7, 29. Tum Praeneſtinus (*Rex Rupilius*) ſalſo multumque fluenti Expreſſa *arbuſto (quaſi vt vinum)* regerit conuicia. *Praeclara, licet liberior allegoria de conuiciatore ex pectore effluente ſpargente maledicta, quo pertinent etiam ſeqq.* Vindemiator etc.

ARCHAICVS: lecti *archaici pro antiquis, antiquo more fabricatis* Hor. Epiſt. 1, 5, 1. Si potes *Archaicis* conuiua recumbere lectis. *Sed, quidquid pro hac lectione dicat Lambinus, peſſima eſt, cum et vox* archaicus *nusquam in alio ſcriptore occurrat, et ſecunda ſyllaba etiam longa ſit. Reſcribendum certiſſime:* Si potes Archiacis cet. : *Vet. Schol. Porphyr.* Archias faber breues lectos fecit, vnde Archiacos ſicut a Boetio Boetios dicimus. *Acron Schol.* lecti *humiles* ab Archiaco (*leg. Archia,*) fabro. *vid. plura apud Bentleium et Geſnerum ad h. l. qui poſterior citat etiam diſputat.* Kuſterianam in Hiſtor. Acad. Inſcript. Tom. 2.

ARCTVS *pro denſus, ſpiſſus;* arcta vitis Hor. od. 1, 38, 7. Theatrum *arctum; vbi multi homines denſis humeris ſtipati premunt* Hor. Epiſt. 2, 1, 60. Hos ediſcet et hos *arcto* ſtipata theatro Spectat Roma potens. *Sic et arcta* conuiuia Id. Epiſt. 1, 5, 28. * *arctum* Soluere hoſpitiis *animum* Id. Serm. 2, 6, 82.

ARDELIONES, *homines curioſi, omnibus ſe immiſcentes negotiis,* πολυπραγμονες: *pulchre depicti* a Phaedro 2, 5. *Ab* ardendo *dictos volunt, quod pro feſtinando poſuerunt veteres.*

ARDENS Vulcanus Hor. od. 1, 4, 8, *vid.* Vrere.

AREA: *quicunque locus purus* i. *vacuus ab aedificiis* Hor. od. 1, 9, 18. Nunc et campus (*Martius*) — et areae repetantur. *ſ. publica Romae loca, vbi iuuenes exercebantur, ludi agebantur, comitia agebantur.*

ARENA Hor. Epiſt. 1, 1, 6. Ne populum extrema toties exoret *arena,* *pul-*

pulſus ab aduerſario in extremam partem theatri gladiatorii, oret ut antea, populum, ut vitam ſibi dari iubeat. Notum eſt enim, populi arbitrium victo gladiatori, aut vitam ab victore ſeruari, aut mortem dari, iuſſiſſe.

ARGENTARIVS: cura *argentaria* Ter. Ph. 5, 7, 3, (al. 6, 46.) i. *pecuniae acquirendae.*

ARGVTVS: *arguta* Neaera, *canora et fidicina; pulchre!* Hor. od. 3, 14, 21. Dic et *argutae* properet Neaerae. *Solebant apud Romanos fidicinae virgines ſacris domeſticis et epulis accinere, arceſſitae ad hanc hilaritatem* etcet.

ARIDVS: *tenax, ſordidus, auarus.* Ter. H. 2, 2, 15.

ARRIPERE *eſt iudicum* in *arceſſendis reis. Hinc comice Horatius de omnibus ſtultis quaſi iudicium agens* Serm. 2, 3, 224. Nunc age luxuriam et Nomentanum (*celebrem luxurioſum*) *arripe* mecum. * Ter. Eun. 3, 5, 23. *de conſilio, quod celeriter, omni deliberatione omiſſo ſequimur.*

ARROGANS puella, *pro ſuperba, ſ. potius quam nos dicimus* ſproede Hor. od. 3, 26, 12. ſublimi flagello Tange Chloen ſemel arrogantem. *Suauiter* ſublimi flagello; *pingit ſublatum ad caedendum leuiter flagellum.*

ARS *de omni virtute atque excellentia et animi et corporis, vt* Hor. Epiſt. 2, 1, 13. Vrit enim fulgore ſuo qui praegrauat *artes* infra ſe poſitas: extinctus amabitur idem. *Sed negare non poſſum, hic mihi duas metaphoras haud bene commixtas videre. Tò* vrere *cum* fulgore *et* praegrauare; *nempe qui* praegrauat *dicitur* vrere fulgore. Ter. Ad. 2, 3, 6. Fratrem homini nemini eſſe primarum *artium* magis principem *cf. v.* 4. quin id *virtus* tua ſuperet. *de conſtantia et fortitudine* Hor. od. 3, 3, 11. Hac *arte* Pollux et vagus Hercules Enixes arces attigit igneas * *artificia hiſtrionum vt ſaltantium ad reſtim cet.*

Digitized by Google

Hor. Epiſt. 2, 1, 203: Tanto cum ſtrepitu ludi ſpectantur et *artes.* * *arte facta, opificia artificum* Hor. od. 4, 8, 5: Diuite me ſcilicet *artium, ſi abundarem ſignis et curioſis opificiis, archetypis Parrhaſii aut Scopae.* * *de nouo genere artis poëticae* Id. od. 4, 9, 3. Non ante vulgatas per *artes* verba loquor. i. *Lyrico genere hactenus Romanis inculto.* * *regulae artis, obſeruationibus ſaepe repetitis nixae* Hor. Art. 31. * *elegans ſtilus, bene compta oratio et terſa* Hor. Epiſt. 2, 1, 59. Dicitur – vincere Caecilius grauitate Terentius *arte; verus Terentii character!* * *pro Muſis ipſis* Phaedr. 3, prol. 19. artium peperit chorum. * Hor. od. 4, 13, 21. *artium* gratarum facies. vid. Facies.

ARX *de aedificio in editiori loco collocato, templis etc. vel de ipſis montibus in quibus aedificata iacent* Hor. od. 1, 2, 3, Sacrae arces *vid. plura in Klotz.* Vindic. pag. 68.

ASPER: fores *aſperae, quae propter aſperitatem dominae non aperiuntur, audaci ſed eleganti metaphora.* Hor. od. 3, 10, 2. Me *aſperas* Porrectum ante fores obiicere incolis Plorares aquilonibus. *Pro* porrectum *Bentl. Cuning. Sanad. legunt* proiectum. *Sed recte Baxter tuetur vulgatam lectionem, vt maiori emphaſi commendatum. Porrexerat ſe ad ianuas, vt maiorem miſerationem amicae moueret.*

ASPERGERE; *carpere ſalſis dictis* Hor. Serm. 1, 4, 87. *Saepe tribus lectis* (*diſcubitoriis*) videas coenare quaternos (*ex more veterum qui ſolebant quaterni in ſingulis lectis diſcumbere*) E quibus vnus auet quauis *aſpergere* cunctos Praeter eum qui praebet aquam. *h. e. conuiuatorem* vid. Praebere. *Pro* auet *Bentl. Cuning. Sanad. legunt* amet, *nec nego et mihi hanc lectionem maxime placere;* auet, *qui nondum ipſe dicteria ſpargit et carpit,*

Digitized by Google

pit, ſed cupit, amet *vero eſt* ſolet, *vt multis locis probat Bentleius, quod in h. l. vere cadit. Geſneri coniecturam* ex quibus vnus auet quiuis *h. e. vnusquisque, refutant ſeqq.* verſ. 90. *Hic* tibi comis et vrbanis etc. *atque ipſe contextus.* Quauis, *pro quauis ratione, quouis modo, non deſtituitur ſimilium locorum auctoritate.*

ASPIRARE, *cantu adiuuare, quod nos dicimus accompagniren* Hor. Art. 204. tibia – ſimplex foramine pauco *Aſpirare* et adeſſe choris (*ſupple* tantum) erat vtilis.

ASYMBOLVS *qui nihil ad coenam confert, veluti paraſiti, qui ſemper immunes, nullo ſigno dato ad regum ſuorum* i. *patronorum menſas accedebant.* Ter. Ph. 2, 2, 25.

ATQVE ITA, *familiaris et ſatis elegans Phaedri locutio* 1, 1, 13. *atque ita* correptum laceret. 1, 22, 9. *atque ita* locutus improbam leto dedit. 4, 3, 9. *atque ita* coëgit. 1, 16, 5. rapere *atque* abire h. e. *et ſtatim abire, ſuauiter!* (Gell. libr. 10, c. 29.) etc.

ATRIENSES *ſerui quibus cura atrii commiſſa, vt ibi bene mundeque omnia ſeruarent, vt ſtemmata et imagines ibi poſitas; qui, quum valde tenui officio fungerentur, tamen quia officioſos ſe praeſtant,* alticincti *ſ. potius* altecincti *vt coniicit recte Gudius h. e.* maxime *occupate, lepide vocantur.* Phaedr. 2, 5, 11.

ATROX animus Hor. od. 2, 1, 24. Cuncta terrarum ſubacta praeter *atrocem animum* Catonis h. *e. qui cedere de ſua ſententia noluit, tenacem propoſiti, opiniatre vid. Klotz. Vindic. pag.* 156. *Miror ego hic prudentiam poëtae, quae elegit verbum, quod nec vacaret, hoc certe loco, laude, nec tamen offendere inimicum Catoni Auguſtum poſſet.* Nobile lethum Catonis od. 1, 12, 36. *hoc modo bene conſpirat cum noſtro loco.*

Digitized by Google

loco. Sublimitatem gignunt, oppoſita *cuncta* terrarum *Soli* animo Catonis inuicto. *voc.* Atrox *et in bonam et in malam partem accipi docet* Theſaurus Geſneri.

ATER *deformis, horribilis, ſine ratione coloris* Hor. Art. 3. turpiter *atrum* Deſinat in piſcem mulier formoſa ſuperne. Id. od. 2, 3, 16. Dum ſororum *fila* trium patiuntur *atra* od. 2, 13, 34. Demittit *atras* bellua centiceps *aures.*

ATTEMPERATE, *Diligenter praefinito, aut exſpectato tempore, opportune* Ter. A. 5, 4, 13. Ita ne *attemperate* aduenit.

ATTENTARE, *bene de inuadentibus ex inſidiis* Phaedr. 5, 2, 5, Cedo, inquit, illum iam curabo ſentiat Quos *attentarit.* Hor. Epiſt. 2, 2, 24. Mecum facientia iura — *Attentas; oppugnas, diluere conaris.*

ATTENTE Ter. H. 1, 1, 14. *cum magna contentione, aut impulſione virium.*

ATTENTVS, pater, *id* qui *Ciceroni, et Terentio* Ad. 5, 3, 48. et 5, 31. *paullo tenacior, am*rus Hor. Epiſt. 2, 1, 17 Aſpice Plautus Quo pact partes tutetus amant Ephebi, Vt *patris a*tenti.

ATTICVS virgo *Attic* *vid.* Virgo. Ter. E. 5, 5 63. *vbi male in nonnu*lis eloquentia *pro* eleganˌtia. *Ironice ibi eſſe di*ctum patet; *experſon* *Thraſonis, fatua et in*ſulſa.

ATTONITVS vates Hor od. 3, 19, 14. Terno ter cyathos *attonitus* pe tet Vates h. e. *quartam partem aquae vino admiſceri volet, cum quod contra eſt, facere alias moris eſſet vid.* Cyathus. Vates attonitus *eſt ſi agitat eum incaleſcens Deus* ἐνθȣσιαζων, *ſed cum vates dulci vino inprimis imbuti in hunc furorem amabilem coniiciantur, ſimul etiam ad vim vini* ἐνθȣσιαςικην *reſpexit, vnde* Vet. Schol. *explicat:* quod inebrietur. *Poteſt itaque vtrumque* *h. l.*

Digitized by Google

lu: i. iungi, et bene iuni potus, et ideo ἐνθουσιά-ζειν.

AVCTORATVS *dicitur miles poſteaquam in verba praeeuntis imperatoris, tribuni, etc. iurauit, aut gladiator, cum ſe vendiderit ludo; vt depugnet; et vt vratur flammis, virgis ſecetur; ferro necetur, quae erat gladiatorum ſolemnis cautio.* Hor. Serm. 2, 7, 59. Quid refert vri virgis, ferroque necari *Auctoratus* cet.

AVCTORITAS *exemplum* Phaedr. 4, 24, 15, *auctoritatem* ſimilis referens gloriae. * *auctoritatem* defugere *dicuntur qui ſe negant alicuius rei auctores eſſe.* Ter. E. 2, 3, 89. coll. Plaut. Poen. 1, 1, 19.

AVCVPIVM *modus et ratio lucrandi* Ter. E. 2, 2, 16. *cf. verſ.* 22.

AVERRERE Hor. Serm. 2, 4, 36. Nec ſatis eſt cara piſces auerrere menſa i. *caro pretio coemtos, a menſis in macello in tuam domum conuertere. Habet ſuauitatem haec vox; notans eum qui celerrima cupiditate emit piſces de menſa cetarii.*

AVFERRE *omittere* Ter. Ph. 1, 4, 46. aufer mihi oportet (*omitte dicere quae facere oportet* quin *illud ipſum*) quid faciam impera.

AVIDITAS Phaedr. 1, 4, 5. decepta *auiditas* i. *per auiditatem deceptus canis; ſic ſaepius Phaeder et alii. Sed hoc notandum, omiſſum eſſe hunc verſum*: Eripere voluit, verum decepta auiditas, *in editione noſtra orphanotr. et poni debere poſt 4 verſ.* Lympharum in ſpeculo vidit ſimulacrum ſuum.

AVIDVS: futuri *auidus* Hor. Art. 172. *ſenis mores deſcribens*, Dilator ſpe longus, iners, *auidus*que futuri i. *ſecundum Geſnerum* φιλόζωος *Ariſtotelis; ſenex ſemper futuri temporis eſt auidus, vitae cupidus mirifice. Quod quidem verum ſatis, ſed cum* ſpe longus, *tamen idem fit ex mente* Geſneri (*vid. voc.* longus) *non mihi ſatis haec ſententia* pro-

probatur. Bentleius, Cuningamius, Sanadon, legunt pauiduſque futuri, *cumque eſſe ſenem conſtat, adeoque, ſi retinetur* ſpe longus, *reponendum videtur neceſſario* pauidus *pro* auidus. *Equidem putem totum verſum optime legi cum Bentleio:* Dilator, ſpe lentus, iners, pauiduſque futuri.

AVRA *conſueto quidem tropo, ducto a ventis nauigantium, ſed tamen bene et propria quadam cum vi in ore ſapientis intrepidi, de mutabili fauore populi* Hor. od. 3, 2, 20. Nec ſumit aut ponit ſecures Arbitrio *popularis aurae, ſic, aura* friuola Phaedr. 5, 7, 1. Vbi vanus animus *aura* captus friuola * Hor. od. 2, 8, 24. Tua ne retardet *Aura* maritus, *amoris aura, quae eos ad te ferat.*

AVRITVS, *qui cupide audit,* quercus *auritae* Hor. od. 1, 12, 11. *auritas* fidibus canoris Ducere *quaercus. Audaci ſane metaphora vitam dat et aures quercubus Orphea audientibus, ſed eleg[a]tem eſſe translatione[m] eandem quis non videt*

AVRITVLVS Phaedr. 1, 1[1], 6. Hic *auritulus* clamo[rem] ſubito totis tollit viribus. *Locus vexatiſſimus! Haec, quam e[x] noſtra editione poſuimus* eſt *Burmanniana lectio ſed, ni fallor, parum vera.* Aſinum *dici* au[ritulum] *valde quidem probabile, ſed reclamantibus vetuſtis libris tam facilis lectio ipſa iam per ſe, quia facilis, ſuſpecta. In antiquis libris eſt,* auriculas, *quod ſeruandum exiſtimo;* et *audacter totum hunc verſum ſic emendo.* Hic auriculas clamorem ſubitum totis tollit viribus. *Omiſſo coniunctione et, vt fere ſolet Phaeder, ſolida breuiloquentia* cf. *vel proximam, ante hanc noſtram, fabulam.* Clamorem ſubitum *autem inuenies* eodem libr. 15, 4. *defendit voc.* auriculas *etiam* Gebhardus *in* crepundiis critic. 3, 1[0]. Auriculas *mutarunt o[b] inſolentiorem paullo ſenſum, omiſſa* In Et, *librari[i]*

brarii nonnulli in auriculus, *plane ut* clamorem ſubitum *in* clamorem ſubito. *Meurſium emendantem* auriculans i. *auriculas tollens, niſi nouum plane cuderet verbum*, audirem. *Sed nihil noſtra emendatione magis congruit cum MSS. nihil Phaedri generi ſcribendi aptius. Denique ſimili modo* h. l. *nobiscum intellexit Gallus interpres* Aubinus, *qui ita vertit*. l'Ane dreſſent ſes deux oreilles ET commencant à braire de toute ſa force troubla toutes les betes par ce nouveau prodige. *Pingit praeterea noſtra lectio actionem aſini, lepore Phaedro ſolemni.*

AVRVM, *ſimpliciter, de aurea aetate mundi* Hor. od. 4, 2, 40. Quamuis redeant in *aurum* Tempora priſcum. * *de mundo muliebri, κατ' ἐξοχὴν*. Ter. E. 4, 1, 13. et 4, 4, 58.

AVSPEX Hor. od. 1, 7, 27. Nil desperandum duce Teucro et *auſpice* Teucro. i. *quoniam ille auſpex felicia ſigna a Phoebo accepit. Bentleius emendat* auſpice Phoebo, *Cuningamius* obſide Teucro. *Sed lectio vulgata recte ſe habet; modo ſic, vt nos fecimus, explicetur.*

AVSPICIVM, *conſilium*. Hor. Epiſt. 1, 1, 86. ſi vitioſa libido fecerit *auſpicium; decreuerit, conſtituerit. Comice et facete, cum nihil apud Romanos ſine auſpiciis gereretur. Vox* vitioſa *reſpicit ad eundem ritum,* vitio *enim aliquid fieri dicebatur, vbi auſpicia fuiſſent ſiniſtra, aut nulla.*

AVTVMNVS varius. Hor. od. 2, 5, 12. vid. Varius.

B.

BABYLO Ter. Ad. 5, 7, 15. (al. 5. 17.) Ego lepidus ineo gratiam, iube nunc iam Dinumeret illi *Babylo* viginti minas. *Vtrumque verſum Guyetus, quoniam ipſe non intelligit, ſpurium arbitratur, atque eiiciendum. Corrector! Boeclerus haud mitior* eſt,

eſt, etſi poſteriorem tantum proſcribit. Namque eius opera prior verſus tanto magis impeditur. Sunt nonnulli, qui putent, vt Latonius, Camus, Kohlius *comment. critic. pentadec. l.* 29. *pag.* 91. *Babylonem hic intelligi argentarium quendam, a quo pecunia iſta repeteretur. Plurimi autem* Babylonem *tropice dici exiſtimant pro* homine prodigo, *quam ſententiam amplectuntur* Turnebus, Daciera, Weſterhouius, Bentleius; *omnibus facem praeeunte Donato. Quod vt melius perſpici poſſit, nec in eorum manibus forte ſit, quibus hoc libello conſultum imus, integram* Bentleii *annotationem huc adſcribamus:* „Iube nunc iam dinumeret illi Babylo viginti minas. codd. plerique *ille* et ſcholiaſtes Iuuenalis. Hac lectione adſcita ſic locum, qui neminem non exercitum habuit explicare aggrediar. Neminem hic alloquitur Demea: auerſus hoc dicit; vt illa priora: *ſumtum admittet*, Ego lepidus ineo gratiam. Patet hoc quia nemo obtemperat, nemo exit, nec quidquam poſtea de viginti illis minis inaudimus. De praeterito loquitur Demea: in animo adhuc habet viginti minas quas pro pſaltria ſoluerat Micio 4, 7, 24. Hic ergo fratrem vlciſcitur, aliam familiam domum eius adducit, pernias ei aedes facit; aſſidue eum exedendum exponit, et inſultans, *age nunc*, inquit; *dinumeret ille Babylo*, ille prodigus ** *minas*, pro pſaltria, parem ei gratiam nunc refero. Nam quod *Iube* perinde hic eſt, atque *Age*, vidit olim Donatus, qui ſic ad h. l. „*Inſultantis eſt verbum* Iube: *apud ſe hoc dicit: nimis morale eſt, tum ut abſente tanquam praeſente agimus. Eſt autem* Iube nunc iam *figura apud Plautum frequentiſſima.*“ Recte Tranio ſeruus, Moſtell. 2, 1, 79. de hero peregre adueniente, qui ab aedibus abſterrendus erat: *Iube*

Digitized by Google

iube venire nunc iam. Ludos ego hodie viuo praeſenti huic ſeni Faciam, quod credo mortuo nunquam fore. Vbi *iube nunc iam venire* eſt, *age*, ſiue, *accedat*. Babylo autem ſiue Babylonius pro *prodigo* et *profuſo* ponitur, quia Medi et Perſae tum omnium ditiſſimi et luxurioſiſſimi. Donatus: „*Fratrem Babylonem vocat Demea, ob nimiam liberalitatem ut nimis prodigum*„ Scholiaſtes Iuuenalis ad 3, 221 meliora et plura reponit Perſicus arborum lautiſſimus. *Perſicum quaſi diuitem poſuit, eo quod Perſae diuites; ſic Horatius*, (od. 1, 38, 1.) Perſicos odi puer apparatus. *Terentius*, Dinumeret hunc ille Babylonias. „Sic editum ſed dedit auctor: Babylo XX minas. Ceterum ſi quis de bono ſumtu, quem iam in familia transducenda impendi neceſſe erat, haec accipere malit, non repugno, nec eo minus, quae dixi, ei interpretationi inſeruient.„ *Maclenus Bentleius, quem inter omnes optime hunc locum expoſuiſſe reor. Hoc me tamen deterrere non potuit, quo minus, quid ipſe ſentiam, ad hunc locum proferrem. Quicunque Terentium recte nouerit, hoc mihi dabit, orationem huius comici adeo eſſe facilem, rotundam, fluentem, ut omne, quod inſolens, tortortum, impeditum, aut horridum ſit, id certo exiſtimare debeamus, non eſſe Terentianum. Iam primum hoc eſt inſolens, quod dicitur* Babylo, *non* Babylonius; *nusquam enim reperitur illud gentilitium. Deinde iſta adiectio;* viginti minas, *quacunque ratione expoſueris, mirum in modum impedit orationem, ac miſeris quaſi vinculis conſtringit. Si licet igitur coniecturae indulgere, mihi ſic ſcripſiſſe videtur Terentius* — turbam domum Adducet; ſumtum admittet; multa: quid mea? Ego lepidus ineo gratiam; iube nunc iam

Dinumeret ille Babylonius (*deletis illis:* XX minas.) *Facile patet, inde ortum eſſe* Babylonias *apud Scholiaſten Iuuenalis. Sic oratio liberius incedit,* ac *ſibi conſtat, ſic et poſteriora cohaerent.* Dinumeret, *vt Donatus iam obſeruauit, idem eſt ac,* multa numeret, ſumtum admittet, *vt antea paullo dictum. Pertinet haec ad ea, quae ſcena ſequenti et vltima geruntur. Denique h. l. germanice ſic verterem: Mein Bruder vvird einen Schvvarm in ſein Haus bekommen: es vvird ihm groſſe Koſten machen; ja noch mehr — aber vvas geht das mich an; ich mache mir ſpielend gute Freunde, laſs den Verſchvvender nur immer auszahlen. Poſtremo non eſt ſilentio praetereundum,* Caſteluetrum, (vid. Eius Opere varie critiche non piu ſtampate p. 189) *pro* Babylo *legere* Bibylo, *atque id nomen proprium argentarii exiſtimare. Vnde ille* Bibylo, *in mentem ei vene*[…] *neſcio, falſum eſſe ſc*[…]

BABYLONIVS, num[…] *babylonii* ſunt *chaldaic*[…] *illae rationes, epheme*[…]*des Babyloniorum aſtr*[…]*nomicae, ad vſum di*[…]*nandi de fatis homin*[…] vid. Curt. 5, 1, 16, […] 37. Hor. od. 1, 11, […] nec *Babylonios* Tenta[…] *numeros, vt ſcias qu*[…] *tempore moritura ſis.*

BALANVS *pro ipſo vn*[…]*guento expreſſo ex ba*[…]*lano, glande vnguent*[…]*ria* Hor. od. 3, 29, […] Preſſa tuis *balanus* capil[…]lis iamdudum apud m[…] eſt.

BALATHRO Hor. Serm. […] 2. 2. *Vet. Schol.* Ita lu[…]xurioſos et perditos vocat, a Seruilio Balatrone, cuius in ſecundo li[…]bro meminit (Serm. 2. […] verſ. 33, 40, 64.) ex huius autem hominis nomine, ſimiles vitae eius ba[…]latrones ſunt appella[…] Legitur et *barathro,* qu[…] bona ſua deuorando qua[…]ſi in barathrum mitti[…] cf. *integr.* Serm. 2, 8.

BALBVTIRE *dicuntur i*[…]*fantes non ſatis clare lo*[…]*qui valentes, et qui eo*[…]

bla[…]

blandientes imitantur, ὑποκορίζομενοι Horat. Serm. 1, 3, 48. Illum *balbutit* Scaurum paruis ſultum male talis. vid. Scaurus.

BASIS aeterna Phaedr. 2. Epil. 1, *vid.* Aeternus.

BASIVM iactare, *ori admota manu ſpargere, vt ſolemus animum declarantes amicum, gratum etc.* Phaedr. 5, 7, 28. In plauſus conſurrectum eſt. *Iactant baſia.*

BATILLVS *foculus geſtatilis, in quo odores accenderentur. vid. Geſneri Theſ. alii et ipſa Geſneri editio habet* vatillus in Hor. Serm. 1, 5, 36. *referenda autem ſunt, quae narrat et ridet poëta, ad morem ignem magiſtratibus et imperatoribus praeferendi, vbi veniſſent in municipalem quandam vrbem.*

BELLVA Ter. E. 4, 4, 37. et Ph. 4, 2, 11. *conuicium arguens aliquem ſtupiditatis indeque proficiſcentis credulitatis.*

BELLVOSVS, *belluis abundans* Hor. od. 4, 14, 48. *belluoſus*, qui remotis Obſtrepit *Oceanus* Britannis.

BELLVM Ter. H. 1, 1, 60. Simul rem et gloriam armis belli repperi. *Pleonaſmus rarior! Guyetus, vt hunc effugiat, verba transponit:* gloriam belli armis repperi. *Sed hoc non neceſſarium. Poteſt enim* belli *ceu Genitiuus ad* gloriam *referri, etſi* armis *interpoſitum ſit, cuius generis locutiones, apud poëtas praeſertim, haud ſunt infrequentes.* Weſterhouius *arbitratur,* belli *eſſe aduerbii loco vſurpatum, pro tempore belli. Hoc autem, niſi omnia me fallunt, ordinem adeo facit impeditum, adeo difficilem, vt elumbato cuidam homini, quem vix pedes trahant, ſimile eſſe videatur. Quare ſic Guyeto aſſentior, vt de diuidenda ſententia poſtulem, hoc eſt, vt* belli *genitiuum ad* gloriam *referam, in ipſo textus ordine nihil mutem.*

BENEVOLENTIA ςοργὴ, *amor patris a natura infuſus erga liberos.* Ter. Heaut.

Digitized by Google

Heaut. 1, 1, 63. Aetate me putauit et *beneuolentia* Plus ſcire et prouidere quam ſeipſum ſibi. *Haec enim vera lectio eſt, in codd. tantum non omnibus reperta (vid.* Sapientia.) *Tò* plus ſcire *refertur ad aetatem, quoniam ſenectutis eſt prudentia,* prouidere *vero ad* beneuolentiam, *quoniam parentes liberis bene cupiunt, eorumque vtilitate proſpiciunt;* prouident.

BIBERE, in Nilo flumine Phaedr. 1, 25, 3, *et ſic et apud alios ſaepius* * aure pugnas; *audatiori et pulchra metaphora de cupide, auidiſſime audientibus* Hor. od. 2, 13, 32. Pugnas et exactos tyrannos Denſum humeris bibit aure vulgus. i. *ſtipatum vulgus et confertum, vt humeri humeris haereant, auide Alcaeum audit, canentem pugnas et exactos tyrannos. Praeclara imago! Ita locum etiam explicuit fuſius* Cuningamius Animadu. in Hor. Bentlei. c. 13. pag. 218. ſeqq. *et bene refutauit lectionem Bentleianam:* Denſum auida bibit aure vulgus.

BICORNIS *epith. lunae. Vet. Schol.* corniculata enim eſt, cum eſt menſtrua, et in defectu, Hor. carm. *Saecul.* 35. Siderum regina *bicornis* audi *Luna* puellas.

BILINGVIS *de eo qui verba latinis graeca intermiſcet.* Hor. Serm. 1, 10, 30. Canuſini more *bilinguis. Hic erat ex magna Graecia, adeoque partim graece, partim latine loquebatur. Sa* ... *vocis h. l. facile animaduertitur.*

BILIS, ſplendida. Hor. Serm. 2, 3, 141. *Lambinus refert ad atrae bilis naturam, quae ſplendida ſit adducto loco Galeni; ſatis docte, at non ſatis vere. Eſt enim* ſplendida bilis, *generoſa, nobilis vt* ſplendide mendax Hor. od. 3, 11, 35. *et contextus ipſe docet.*

BIMARIS *vox ab Horatio forte Latio donata; ſed ab Ouidio ſaepius poſtea vſurpata; epitheton Corinthi,*

rinthi. od. 1, 7, 2. *quia duobus ſinubus vincta erat.* vid. Plin. Hiſtor. Nat. 4, 4, pag. 178. *ibique Dalechamp. vbi ἀμφιθάλασσος* vocatur, *vnde bimarem appellare eam feliciter auſus Flaccus. De vſu repetito apud Ouid. vid. Ciofan.* ad Heroid. 12, 27.

BIONEVS, Sermones *Bionei; ſunt Satyrae* Hor. Epiſt. 2, 2, 60. Ille *Bioneis* ſermonibus et ſale magno. (Delectatur) Vet. Schol.. *Sunt diſputationes Bionis philoſophi, quibus ſtultitiam arguit vulgi, quibus pene conſentiunt carmina Luciliana. Geſnerus ad h. l. laudat bene Diog.* Laërt. 4, 57, *et Meibom. Nott.*

BONVS, bona pars *pro magna, vt nos: ein guter Theil.* Hor. od. 4, 2, 46. Serm. 1, 1, 61. Art. 297. Ter. Eun. 1, 2, 43. * *bona* verba quaeſo Ter. A. 1, 2, 30. *formula precantis cum riſu; comice. vt nos: nur gnädig, mein Herr.*

BREVIS *breue tempus durans;* ſic breues roſae Hor. od. 2, 3, 13. dominus od. 2, 14, 24. ſtultitia. od. 4, 12, 27. cura Epiſt. 2, 1, 216.

BVCCA: inflare buccas, *ſignum indignantis* Hor. Serm. 1, 1, 20. Quid cauſae eſt merito quin illis Iupiter ambas iratus *buccas* inflet. i. *iraſcatus; graecum prouerbium* eſt γνάθας φυσᾶν.

C.

CADAVEROSVS, facies *cadauerosa* Ter. Hec. 3, 4, 27. PAR. At non noui hominis faciem PAM. Faciam vt noueris. Magnus, rubicundus, criſpus, craſſus, caeſius, *cadauerosa facies,* PAR. dii illum perdiiint. *Sic in vulgatis pleriſque editionibus hic ſermo diſponitur. Atqui valde dubii ſunt interpretes, quid ſibi velit* cadauerosa facies, *nec vnam interpretandi rationem ingreſſi. Sunt qui* ſubliuidum colorem *intelligant. Sed color faciei iam erat expreſſus, nam Pamphilus dixit,* rubicundum *eſſe. Alii de facile* pulpoſa craſſa,

Digitized by Google

craſſa, *quaſi* carnoſa *intellexerunt.* *Enimuero vt taceam, quam ineptum ſit, iſtam uim huic verbo ſubiicere, de* craſſitie *et ipſa iam locutus erat Pamphilus. Geſnerus in Theſauro meminit interpretum, qui putent* Hippocraticam faciem *ſignificari* i. e. *naturae vitio pallidam,* mortuique hominis colori ſimilem: *Sed et iſti oppido falluntur. Nam qui quaeſo potuit Pamphilus eum, qui* pallido *fuiſſet ore,* rubicundum *dicere. Nec magis placet ipſius immortalis* Geſneri, *quam addit, interpretatio* „Eſt autem, *inquit,* talis, quae habet concauos oculos, nares amplas, collapſa tempora, labra demiſſa, prominentes aures, quae omnia vno verbo elegantiſſime explicauit Terentius: „ *Vtrum eleganter fuiſſet expreſſa res, neſcio; hoc ſcio, Parmenonem ipſo Oedipo ſagaciorem eſſe oportuiſſe, vt ex vno hoc vocabulo iſta omnia colligeret.* Turnebi *ſententia, qui* turpem et foedam *faciem intelligi*

dicit, una omnium ma-
xime eſt probabilis
Vnum hoc obſtat, quo
exinde conſequitur, ſ
quidem ſermonem, v
vulgo fit, et nos poſui-
mus ſupra, diſſertia
mur, Pamphilum d
amico ſuo nimis probro
ſe loqui, cum ei ade
turpem eſſe faciem di-
cat, quae poſſit cum
quouis cadauere componi
Mihi quidem hoc no
fit vero ſimile. Qui
igitur audiamus Bentle-
ium, qui facillime ſ
ex omnibus iſtis trici
expediuit, et vt omni-
bus criticis oculi dole-
rent ſcilicet, contra o-
mnium codicum fidem
peſſimum illud, cadaue-
roſa, *atro transuerſ*
calami ſigno deleuit, at-
que, vt eius loco lenti-
ginoſa *legatur, iuſſit,*
edixit. Non unum no-
minare potuit codicem,
qui ſuae lectioni faueret
neque tandem, quo pa-
cto lentiginoſa *in* cadaue-
roſa *potuiſſet mutari, do-*
cuit. Id agit, vt pro-
bet, verbum ſuum len-
tiginoſa *eſſe latinum, a-*
que apud alios ſcriptore
occur

Digitized by Google

accurrere. Id populus nempe curat. Nequeo ego ſatis mirari, qui factum ſit, vt recentiores interpretes ad vnum omnes obliti fuerint, olim in libris quibusdam aliter, quam nunc ſolet, verborum ſeriem fuiſſe diſtributam. Sic autem legebatur. PAM. faciam vt noueris. Magnus, rubicundus, criſpus, craſſus, caeſius PAR. cadaueroſa facies l. Dii illum perduint. *Exclamat Parmeno indignabundus, monſtroſam, turpiſſimam eſſe hominis faciem. Quid quaeſo melius dici, inueniri aut cogitari poteſt? facies autem eſt* h. l. vt verſ. 25. *vniuerſa totius corporis forma. Quid igitur impedit quominus, imo vero quid melius, quam vt ſic diſtinguamus ſermonem, vti monſtrauimus cum diſpoſitum in libris antiquis. Secutus iſtam lectionem etiam iam Petrus Marſus fuerat, vt adeo mirer, quid ſit, quod reliqui ab eius veſtigiis receſſerint. Nunc igitur bene ſtare poterit Adr. Turnebi explicatio, quam ſupra poſuimus. Sicut autem* cadaueroſus *h. l. conuicii et dedignationis cauſa dicitur pro* foedo ac turpi, *ita apud* Plaut. Perſ. 2, 4, 12, *eadem plane ratione* morticinus *vſurpatur.*

CADENS. verba *cadentia, ſunt, quae improuiſo* excidunt Hor. Epiſt. 1, 18, 12. *de inepto adulatore,* Verba cadentia *(patroni diuitis,)* tollit, *extollit, aſtupet, euehit in coelum.*

CADERE Hor. Art. 53. Verba graeco fonte *cadunt* i. *deriuantur* * *perire, vſu aboleri, abrogarique.* Id. Art. 72. Multa renaſcentur quae iam *cecidere, cadent*que Quae nunc ſunt in honore vocabula. * *de comoedia, quae exploditur.* Id. Epiſt. 2, 1, 176. Securus cadat, an recto ſtet fabula talo. *Stare recto talo eleganter opp.* τῷ cadere; *qui ſtant, recto ſunt* talo, *qui cadunt, contra. Similes locos ex Euripide et latinis ſcriptoribus refert*

Lambinus ad h. l. * Id. Epiſt. 2, 1, 52. Quo promiſſa *cadant* et ſomnia Pythagorea; *an euentum ſuum habeant, an praeſtita ſint, quae promiſerit. Geſnerus ad h. l.* „Ennius immortalitatem fama et laude carminum ſuorum inter nos conſecutus, parum curat pythagoricam illam migrationem; mauult Ennii nomine inter nos verſari, quam in animalis corpore habitare. *At ego puto ſimpliciorem hanc eſſe interpretationem et magis ad omnem Horatii ſententiam accommodatam.* (cf. praeced.) *Ennius videtur negligens in ſcribendo parum curare, quid de ſe promiſerit, ac ſomniarit. Vet. Schol. enim refert, Ennium in principio annalium ſuorum ſe ſcripſiſſe admonitum ſomnio quod ſecundum Pythagorae dogma anima Homeri in ſuum corpus veniſſet.* In ſomnis mihi viſus Homerus adeſſe poëta. *Magna de ſe ſenſiſſe vel docent illa Cic. in Bruto.* Quos olim Fauni vatesque canebant, Cum neque Muſarum ſcopulos quisquam ſuperat, Nec dicti ſtudioſus erat Ante hunc, *Ait de ſe. vid. plura apud Lambinum ad h. l.*

CADVCVS, fulmen *caducum* Hor. od. 3, 4, 45. *Nouum hoc verbum hoc ſenſu Horatius belle uſurpauit, de fulmine, quod cadit, ruit. Bentleius craſſa Minerua legit*, coruſcum; *refutatus fuſius a Geſnero, qui et alia loca Ouidii attulit; ſciendum enim, Ouidium in epithetis Horatium inprimis eſſe imitatum* Id. od. 2, 13, 11. *eodem ſenſu*, Te triſte lignum te *caducum* i. *ruens* In domini caput immerentis.

CADVS non verſus. Hor. od. 3, 29, 2. *vid.* Vertere.

CAECVS *paſſiue* Hor. od. 2, 13, 16. *Caeca* timet aliunde fata, *improuiſa*; Id. od 3, 27, 21. *caecos motus* orientis Auſtri. *Saepius ſic, vt vel exempla docebunt Indicis Part. II. in hac voce.*

Digitized by Google

CAELATVS, opus caelatum, *laus carminis ſumma.* Hor. Epiſt. 2, 2, 97. Mirabile viſu, *Caelatum*que nouem Muſis opus. *Vet. Schol.* caelatum, pictum, affabre variegatum. *Bentleius integra diſſertatiuncula ad h. l. conſcripta refutatum it hanc lectionem, et vult aut intelligi Bibliothecam Apollinis Palatini ab Auguſto conditam* vid. Epiſt. 1, 3, 17. *vel aedem Herculis et Muſarum a Philippo inſtauratam et exſtructam* Serm. 1, 10, 38. *ait* Sacratum *legi pro* caelatum, *vt ipſe edidit. Offendit vero maxime virum doctiſſimum, quod caelatum opus Muſis pro* elaborato ab ipſis *et exculto abſurdam contineat laudem et impudentem. Nec errat; ſed ea ipſa cauſa eſt, cur non mutandam lectionem cenſeam. Refert hic per ironiam poëta verba ipſa ſtulti laudatoris, nominantis elegos,* opus mirabile viſu! (*nonne iam hic ſentis deriſorem?*) et a nouem ipſis Muſis caelatum i... *plane ſic vt* Serm. 2, 5, 40. ſeu pingui tentus omaſo Furius hiberna cana niue conſpuit Alpes. *Nec officit pluribus abhinc verſibus idem perſequi poëtam; quis enim ignorat, ſalſi Horatii ridentem ſaepius ita vultum?*

CAELESTIS, *epitheton victorum vere poëticum!* Hor. od. 4, 2, 18. Quos Elea domum reducit Palma *caeleſtes* h. e. *maxima gloria honoratos quaſi caelicolas gloria attingentes. Victores enim olympiacos honore cum Diis fere eodem gaudebant, ſtatuis, hymnis cet.* † caeleſtia damna, *de menſtruo defectu lunae* Hor. od. 4, 7, 13. *Damna* tamen reparant celeres *caeleſtia* Lunae.

CAESIVS *de eo qui caeſios oculos habet* Ter. H. 5, 5, 17, 18. Rufamne illam virginem, *caeſiam,* ſparſo ore, adunco naſo? non poſſum pater. Hec. 3, 4, 25. at faciam vt noueris. magnus, rubicundus, criſpus, caeſius. *Nempe in odio ſolebant eſſe caeſii oculi et glauci,* qui

Digitized by Google

qui nocturni *dicuntur apud Plautum* Curcul. 1, 3, 35. *vbi vid. Taubmannum.*

CALAMITAS *de ea perſona quae affert calamitatem* Ter. Eun. 1, 1, 34. Sed ipſa egreditur noſtri fundi *calamitas* i. *foemina pernicioſiſſima: bene autem dicitur* fundi calamitas, *vt tropus ſibi conſtet, eſt enim* calamitas *tempeſtas frugibus pernicioſa, vt docet clavis Erneſt. in hoc vocabulo.*

CALENDAE, *dies Romano et graeco more conſtituti et vſuris exigendis, et ſorti repetendae, item pecuniae collocandae in foenore; exigebatur enim quotis menſe vſura.* Hor. Epod. 2, 70. Quaerit *Calendis* ponere (*pecuniam*). Serm. 1, 3, 87. Cum triſtes miſero venere *Calendae. quo ſoluenda pecunia*

CALERE vino. Hor. od. 3, 21, 11. Narratur et priſci Catonis Saepe mero caluiſſe Virtus. *Bentleius legit* incaluiſſe; *Geſnerus ſignificantius caluiſſe putat, et teporem quendam caloris notare. qui cum lubens conſpirarem niſi* ſo incaluiſſe *in frigidum philoſophum Catonem tam praeclare caderet. Venuſtatem loci ſentiet facile, quiCatonem rigidum et ſeuerum virtutis ſatellitem et ſimul nouerit, eum vini interdum benignum fuiſſe.*

CALIDVS *praeceps, temerarius* Ter. Eun. 2, 3, 88. vide nimium *calidum* hoc ſit modo. Hor. od. 3, 14, 27. Non ego hoc ferrem, *calidus* iuuenta conſule Planco. *praeceps, pronus ad iram, adoleſcens.*

CALIENDRVM *peplum capitis, aut crinis ſuppoſititius ſ. capillamentum* Vet. Schol. *ad* Hor. Serm. 1, 8, 48. altum Saganae *caliendrum* Excidere.

CALLIDE. Ter. Andr. 1, 2, 27. Immo *callide, ſcil. intellexi* i. a. *perpulchre, recte. Adde* Ad. 3, 4, 54. C. Hoc facito. S. Recte ſane. D. hoc ſugito S. *callide. Atque hac ſignificatione verbum*

Digitized by Google

bum eſt imprimis comicum.

CALLIDITAS *plural.* pro fallaciis Ter. H. 5, 1, 14. ſerui venere in mentem Syri *calliditates.*

CALLIDVS: iunctura *callida* Hor. Art. 47. i. *elegans et ſcita coniunctio vid.* Iunctura. * Id Serm. 1, 5, 90. Vltra *Callidus* vt ſoleat humeris portare viator, (*panem illum pulcherrimum* v. verſ. praeced.) Nam canuſi lapidoſus. *eſt viator* callidus, *qui expertus iam ſaepius viam. * eum infinitiuo* Id od. 3, 11, 3. lyra *callida* reſonare ſeptem neruis. *Scite reſonans et pulchre.*

CALLOSVS: oua *calloſa* Hor. Serm. 2, 4, 14. marem cohibent *calloſa* vitellum i. *propter illam in ipſo vitello guttam albicantem facile in callum obdureſcentia conſtringunt, continent marem vitellum. De re ipſa agit Geſnerus ad Colum.* 8, 5, 11.

CALVMNIATOR, *adiectiue qui calumnias exercet, chicanirt,* Phaedr. 1, 17, 2. *calumniator* ab oue cum peteret *canis.*

CALX Ter. Eun. 2, 2, 54. Qui mihi nunc vno digitulo forem aperis fortunatus, Nae tum iſtam faxo *calcibus* ſaepe inſultabis fruſtra. *vid.* Digitulus. Id. Ph. 1, 2, 28. aduerſum ſtimulum *calces. ſcil. iactare, metaphora ducta a bobus, quos agricolae lignis praeacutis a tergo fodiunt, v.* Eraſmi Adag.

CAMERA pro tectum cameratum l. laquear. Hor. Serm. 2, 3, 273. Quid? cum Picenis excerpens ſemina pomis Gaudes ſi *cameram* percuſſi forte penes te es? *Vet. Schol.* ſolebant amantes ſemina ex malis duobus primis digitis compreſſare, eaque mittere in altum, vt ſi cameram contigerint, poſſent ſperare, ad effectum duci, quod cupiant. Nempe ſi haec ſemina volarent ad tectum, idque percuterent, omen erat laetum. *Sic Pollux onomaſtic.* 9, 128.

CAMINVS *fornix erat ſiue lacunar, in ſummo tecto, per quod fumus egre-*

Digitized by Google

egrediebatur; h. e. fumarium: modo autem figurate pro foco ponitur. *Baxter ad* Hor. Serm. 1, 5, 81. Vdos cum foliis ramos vrente *camino.*

CAMPESTRIS: Scythae *campeſtres; quod in campis ſine tectis viuebant* Hor. od. 3, 24, 9. *Campeſtres* melius Scythae, Quorum plauſtra vagas rite (*pro more et conſuetudine*) trahunt domos.

CAMPVS *ſimpliciter de campo Martio* Hor. od. 1, 9, 18. Nunc et *campus* et areae (*Loca ab aedificiis vacua, vici, vbi coire ſolebant Romani,* –) repetantur.

CANDENS: ſaxa candentia, *ea eſſe quae calci coquendae apta ſunt, qualia erant circa Taracinam, notat Schol.* ad Hor. Serm. 1, 5, 26. ſubimus Impoſitum ſaxis late *candentibus* Anxur *Sed ego non credere poſſum Schol. quamuis Baxterus et Geſnerus ei fidem habere tum ſilendo tum apponenda eius nota videantur. Primum enim haec locutio eſſet audaciſſima in ſermonibus praeſertim; deinde, quid ſibi tum vult* ló *late, quae particula redundaret aut parum docte eſſet vſurpata? Denique cur Horatius h. l. mentionem faceret rei, tam vilis poëtae, apta ſcilicet eſſe ſaxa illa ad calcem coquendam? Quamuis igitur verum ſit, quod obſeruat Schol. montem in quo Tarracina conſtituta eſſet, non* candida *ſaxa habere; tamen non valet ipſius explicatio, ſed* candentia ſaxa *ſunt* ſplendentia late, pulchra aſpectu: *probet ipſe Horatius noſtram interpretationem, nam ille* Epod. 1, 30. Nec vt ſuperni *villa candens* Tuſculi Circaea tangat moenia. (i. e. *continuentur agri Tuſculani usque ad Circaeum) vbi* villa candens *profecto non eſt candida, ſed* compta marmoribus, *ſolendens* opificiis affabre factis. *Adde Serm.* 2, 6, 103. veſtis tincta cocco *candet* i. *ſplendet. Priora duo loca, tum* candere *elegantiori ſignificatione*

nec

nec vulgari occurrat, non omiſſa eſſe ab Geſnero in Theſauro ſtatem.

CANDIDVS; *ſolent Latini quoduis fauſtum et felix appellare candidum,* ita Hor. od. 3, 7, 1. Candidos *appellat Fauonios qui reſtituturi ſint amatum amanti puellae.* Vet. Schol. *explicat* candidos fauonios *ſerenos, ſed et tum metaphora eodem,* quo ego, *tendit. Similem metaphoram vnde in voc.* Albus.

CANTARE, *ſaepius narrare, monere* Ter. H, 2, 2, 19. Qui harum mores *cantabat* mihi; *ex prouerbio noto* Ph. 3, 2, 10. cantilenam eandem canis.

CANTOR *hiſtrio,* Hor. Art. 155. Donec *cantor,* Vos plaudite, dicat.

CAPAX: concha capax Hor. od. 2, 7, 22. funde *capacibus* vnguenta de *conchis,* i. *Echinis amplioribus e concha factis, vid.* Echinus.

CAPERE Hor. Art. 80. Hunc (*iambum*) ſocci cepere pedem grandesque cothurni, *acceperunt et vſurparunt.*

CAPITVLVM, Ter. E. 3, 3, 25. o *capitulum* lepidiſſimum!

CAPRA *ſignum notum coeleſte X Calend. Ianuarias occidens, ſignificans tempeſtatem;* Hor. od. 3, 7, 6. Poſt inſanae *caprae* ſidera *i. tempeſtatem cientia et furorem maris; ſic* ſtella *veſani* Leonis od. 3, 29, 19. *ab effectu.*

CAPSA, *in qua libri aſſeruabantur.* Hor. Serm. 1, 4, 22. Beatus Fannius, vltro Delatis *capſis* et imagine. *h. e. cuius poëmata, vltro, nemine rogante, aut ab ipſo, aut ab eius amicis, delata ſunt in bibliothecas publicas, cum imagine auctoris.* vid. Liu. 35, 2. Hor. Serm. 1, 10, 63. *de Caſſio poëta qui ingentia et innumera fere volumina conſcripſerat* (cf. Epiſt. 1, 4, 3. ſcribere quod *caſſi* Parmenſis opuſcula vincat) capſis quem fama eſt eſſe librisque Ambuſtum propriis *ſcil. mortuum in rogo, qui ex meris ab illo editis libris et capſis, quibus cuſtodiebantur, extru-*

Digitized by Google

nadonium ad h. l. Tom. IV. pag. 233. ſqq.

CARPERE eſcam, *diſcerpere, bene pro edere de aquilis* Phaedr. 1, 28, 4. Aquila catulos ſuſtulit, Nidoque poſuit pullis, *eſcam* vt *carperent.* * oſcula, Id. 3. 8, 12, *fervorem amoris indicat.* * diem Hor. od. 1, 11, 8. *carpe diem*, quam minimum credula poſtero. *de feſtinante cura bene eo vtendi eleganti translatione. vid. Lambin. ad h. l.* * Phaedr. 2, epil. 17. Siniſtra quos in lucem natura extulit, Non quidquam poſſunt niſi meliores carpere.

CASA Ter. Ph. 5, 2, 3. Ita fugias, ne praeter *caſam*, aiunt. *Eſt prouerbium in eos, qui nimio ſtudio euitandi mali abrepti in aliud quoddam incurrunt, aut qui nimii ſunt in virtute quadam e. c. benignitate, ac liberalitate.* Eraſmus *in adagiis exiſtimat, metaphoram eſſe ductam ab iis, qui ſe ita in fugam coniecerant, vt ipſam domum, tutum receptaculum, praeterirent. Quod autem cum iſto verbo componit illud Luciani*: Παρα θυραν εισβιαζομενοι, *in eo falſus eſt, vt commonſtrauit Gronou.* obſeruat. 3, 9. vid. Lucian. Nigr. Tom. 1. pag. 74. ed. Reitz.

CASTIGARE ad vnguem, *de carmine, metaphora ducta a marmorariis polientibus affabre facta, vt nihil aſperi exſtet, foedetque opus.* Hor. Art. 294 Perfectum decies *caſtigauit* ad vnguem. *Legendum*, praeſectum *pro* perfectum *cum optimus aliis edit. quod vel ipſa metaphora docet.*

CASTVS, *de omni eo quod notionem ſanctitatis aut pietatis inuoluit.* Hinc Hor. Carm. Saecul. 42. *caſtus* Aeneas, *pius*, *Vet. Schol.* religioſus. Id. od. 1, 12, 60. tu parum *caſtis* inimica mittes Fulmina lucis; *h. e. impiis in Caeſarem.* Id. carm. Saecul. 6. Virgines lectae puerique *caſti*, i. *ad rem ſacram lecti. Vet. Schol.* puellae illibatae, et pueri intacti. *Baxterus patrimos et matrimos intelligit.*

Digitized by Google

ligit; uterque non ſatis recte. Conſtat quidem, tales iuuenes ſolitos deligi, ſed magis plana eſt h. l. et magis poëtica ſignificatio, ſi interpreteris caſtos, pios, *ſanctos, ad haec ſacra rite delectos; cognoſce ipſe locum. Sic plane, nec ulla alia ſignificatione Noſter* od. 4, 11, 6. *ara caſtis* Vincta verbenis.

CATENA nectere catenas; *venuſte de ſuperbo, victoriam, et captos hoſtes iam animo agitante milite* Hor. od. 1, 29, 5.

CATERVA, *figurate et* ἀλληγορικῶς Hor. od. 4, 9, 43. Per obſtantes catervas Explicuit ſua arma victor. *de animo probo, integro, ſapienti, quem paullo ante* perpetuum conſulem *appellauerat h. e. rectorem ſui ipſius.* Explicat ille, *expromit ſua arma, virtutem, probitatem, magnitudinem animi, adeoque victor euadit per* obſtantes catervas, h. e. *vitia obſiſtentia rationi. Siue etiam, per munera et pecuniam, quibus ſaepe virtus oppugnatur; Prius tamen praeplacet.*

CATHEDRA *ſella, qua utebantur foeminae, tum ubi vehebantur, in publico, tum domi. vid. Scheffer. de re vehicul.* 2, 4. Phaedr. 3, 8, 4. Hi ſpeculum, in *cathedra* matris *quod* poſitum fuit, Pueriliter ludentes forte inſpexerant. *Sic enim Phaedrum ſcripſiſſe puto. In MSS. erat:* His ſpeculum in cathedra matris ſuppoſitum fuit. *Alii aliter emendauere. Speculum in cathedra non incongruum ab eo more, quo etiam in lecto ſpecula habuerunt. Propert.* 3, 4, 11. Nec ſpeculum in ſtrato vidiſti, Lygdame, lecto. Hor. Serm. 1, 10, 91. Demetri, teque Tigelli Diſcipularum inter iubeo plorare *cathedras; uſae enim etiam cathedris puellae ingenuae in ludo diſcentes.* Vet. Schol. Hi, (*Demetrius atque Tigellius*) modulatores fuerunt et docuerunt puellas ingenuas modos. *Quodſi verum, non ſatis vere Geſnerus in Theſauro conii-*

 cit,

Digitized by Google

Comparat cum h. l. Ariſtaenet l. 1. *Klotzius* Vindic. pag. 126. *quem cf. ſi plura cupis ſimilia. Bentleius emendat* cerea *in* lactea, *quod refutatione non dignum.* * Id. Epiſt. 2, 1, 265. ac neque ficto in peius vultu proponi *cereus* vsquam — opto. *Ex more, quo imagines auctorum librorum ſimul cum libro in taberna libraria proponebantur.*

CERITES. *His victis Romani in percutiendo foedere non dederunt ſuffragii ferendi ius.* Vet. Schol. *ad* Hor. Epiſt. 1, 6, 62. Caerite cera Digni. Caerites tabulae erant ciuium aerariorum, qui tribu mouebantur. *Torrentius. Nempe,* qui aliquid flagitii commiſerat, in Caeritum tabulas relatus eſt. *Schol. Crucquii.*

CERRITVS *q. ſ. Cereritus, eſt a Cerere percuſſus, furioſus, quia in huius Deae ſacris Sacerdotes fanatico furore correpti; hinc pro* inſano Hor. Serm. 2, 3, 278. Hellade percuſſa Marius cum praecipitat ſe, *cerritus* fuit? *Vet. Schol.* Marius quidam ob amorem Helladem puellam occidit, cum ab ea contemneretur, et ſe poſtea praecipitauit.

CERTE Ter. A. 3, 2, 14. Saltem accurate, vt metui videar: certe ſi reſciuerim. *ſic vulgo hic locus interpunctus, vt* certe *ſit aſſeuerantis, et* ἀποσιώπησις *h. l. ineſſe exiſtimetur. Longe melius autem ſic orationis ſeries conſtituitur.* Saltem accurate, vt metui *certe* videar, ſi reſciuerim; *ſaepiſſime enim ſic pro* ſaltem *occurrit* certe. Phaedr. 1, 29, 8. Hor. Art. 472. etc. * Ter. Hec. 4, 3, 4. cum is *certe* renunciarit i. *tanquam certum.* * Phaedr. 1, 21, 12. te naturae dedecus Quod ferre *certe* cogor, Bis videor mori. *Referend.* τὸ certe *ad* videor *qualis* σύγχυσις *etiam alibi ſaepius offenditur.*

CERTVM eſt, *locutio comica ſeuerum et immutabile propoſitum innuens* Ter. A. 2, 1, 13. E. 1, 2, 108. Ad. 4, 6, 6. Ph. 3, 3, 18.

Digitized by Google

CESSARE; *deficere, officium relinquere, languidum eſſe,* Hor. Epiſt. 2, 2, 14. Semel hic *ceſſauit* Id. Art. 357. multum *ceſſat.* Phaedr. 1, 9, 5. Quid ita *ceſſarunt* pedes, * ceſſatum ducere curas *pro* curae efficere vt ceſſent, *vt, ad ſtrepitum lyrae* Hor. Epiſt. 1, 2, 31. Ad ſtrepitum citharae *ceſſatum ducere curam. Praeclara, licet forte noua, et audacior dictio! Vet. Schol.* ducere ceſſatum ad Graeciſm. *ceſſare facere, κοιμιζειν τας Φροντιδας. Alius Schol.* Eſt Infinitiuus a Futuro. *Non itaque opus emendatione Bentleiana:* ad ſtrepitum citharae *ceſſantem* ducere ſomnum. *quanquam non negandum, et hanc ſententiam pulchram, et vt cum maxime congruam eſſe procis Helenae nebulonibus, qui quidem non curis exagitabantur, niſi cura Helenae. Non omne vero, quod venuſtum, Horatio ſtatim commodandum, qui profecto alienis bonis non indiget.*

CHLAMYS *militaris Graecorum veſtis* Hor. Epiſt. 1, 6, 40. *Chlamydes* Lucullus, vt aiunt, Si poſſet centum ſcenae praebere rogatus; *ad fabulam edendam Graecam, vbi hiſtriones chlamydibus vti neceſſe erat. Rem accurate narratam leges in* Plutarchi Lucullo *ad finem.*

CHORDA Hor. Serm. 1, 3, 7. Tigellius — ab ouo Vsque ad mala citaret, Io Bacche! modo Summa voce modo hac, reſonat quae *chordis* quattuor ima. *Alii h. l. explicarunt aliter. Verus ſenſus hic:* Tig. *modo canebat ea voce, quae reſpondebat ſono chordae vltimae in Tetrachordo* (vid. Tetrachordon.) *h. e. graui, modo ea voce, quae reſonat ima chorda tetrachordi, acuta ſcil. non, vt alii voluerunt, accommodans tetrachordon cantui ſuo. Ridiculum eo magis pingit cantorem, qui vno temporis puncto tam diuerſos ſonos referret, inconſtantiamque ſuam etiam cantando ſic probaret,*

Digitized by Google

vt in aliis moribus. vid. diſſertat. ſuper h. l. ex qua haec excerpta, P. Sanadonis *in verſione Ej.* Horat. Tom. VII. inde a pag. 140. ſqq. *et cf.* citare.

CHORVS: choros ducit Venus Hor. od. 1, 4, 5. *indicat poëta feſtum ſolemne Veneris Vere nouo apud Romanos actum, vbi* Tribus choros videres, Feriatas noctibus Congreges inter cateruas Ire per ſaltus Deae, Floreas inter coronas, Myrteas inter caſas. *Peruigilii Vener. verba; quod cf. ad h. l. et vid.* Imminere.

CIBORIVM *poculi genus* Hor. od. 2, 7, 21. Obliuioſo leuia Maſſico. *Ciboria exple; ad quem loc. haec Schol. Crucqui:* Ciboria ſunt Alexandrina poma, quae habent ſimilia colocaſiis folia, in quorum ſimilitudinem facta pocula eodem nomine appellantur. *Geſnerus putat eſſe calycem ſiccatum floris, eandemque capſulam ſeminum, poculo aptam: vt corium cucurbitarum lagenae; deinde formatum quoduis illius figurae poculum. Plura ipſe ad h. l. dat.*

CICVTA *ſolet immodico frigore afficere, vid.* Plin. 25, 13, *iam laud. ab Geſnero; hinc lepidiſſime, vt medicamen aeſtus poëtici occurrit apud* Hor. Epiſt. 2, 2, 53. Quae poterunt vnquam ſatis expurgare cicutae Ni melius dormire putem quam ſcribere verſus *h. e. niſi nunc, bona et commoda re familiari conſtitutus, quem antea* paupertas impulit audax Vt verſus facerem, *vid. praeced. verſ.* 51. *melius putem otium ſequi, quam poëſin, adeo furore aeſtus poëtici laborarem, vt me* expurgare, *ſanare non poſſet cicuta. Collige meetum, ſic explicato loco, an opus ſit emendare vocem* expurgare, *et reponere* expugnare *cum Geſnero? Nonne incommoda tibi videtur emendatio?* Lambinus *reponendum ducit* Sicuiae l. ſicyiae *pro* cicutae; *ſunt vero* ſicyiae *apud Graecus cucurbitulae l. cucurbitae.* vid. Corn. Celſ.

libr.

libr. 3. c. 27. *quos peſſima quaeque venena ducere, et ſermones curioſorum peſſimos attrahere ſolere, multis locis docte probat Lambinus. Cur vero ideo h. l. pro* cicutae *ſint vſurpandae iſta* Sicuiae *non probat.*

CINCTVTVS *qui Cingulum, ſ. cinctum, h. e. campeſtre, vel ſubligaculum loco tunicae geſtat. Antiquiſſimum fuiſſe hoc veſtium genus vel inde colligitur, quod* luperci, *antiqui dii, eo vſi crediti* Ouid. Faſt. 5, 101, coleris cinctutis faune lupercis. vid. Octau. Ferrarium de re veſtiaria pag. 94. *Hinc* Hor. Art. 50. cinctutos Cethegos *appellat, vetuſtatem innuens.* Nunquam Cethegi tunica vſi ſunt: ideo *cinctutos* eos dixit Horatius, quoniam *cinctus* eſt genus antiquius tunicae, infra pectus aptatae. *Vet. Schol. ad h. l.*

CIRCVMRODERE Hor. Epiſt. 1, 18, 87. Dente Theonino *circumroditur; bene,* circumroditur, *de multis obtrectatoribus.* Theon, *poëta mordax habetur, et petulans.*

CIRCVMTONARE *attonitum reddere, et hinc ſtupidum; de recto mentis ſtatu deiicere.* Hor. Serm. 2, 3, 223. Quem cepit vitrea fama, Hunc *circumtonuit* gaudens Bellona cruentis. *Vet. Schol.* cruentis, abſolute, pro ſanguine.

CIRCVMVALLARE; *de anguſtiis, quibus quis premitur* Ter. Ad. 3, 2, 4. Tot res repente *circumuallant,* vnde emergi non poteſt.

CIRRI *proprie ſunt crines longiuſculi adoleſcentulorum, ſed tropice ſic et dicuntur nodi illi hirti villoſique, flocci, dependentes de fimbria; Gallis* houpes dicti, *nobis* Frantzen. vid. Salmaſ. in Capitolin. c. 8. pag. 549. *vel ipſa ora, fimbria tunicae.* Phaedr. 2, 5, 13. Cui tunica ab humeris linteo Peluſio erat diſtricta, *cirris* dependentibus. *Sunt qui etiam h. l. intelligant, de capillis in humeris dependentibus, vt ipſe*

Digitized by Google

Burmannus, *ſed magis probandi*, *qui* cirros *iſtas oras*, *extremitates tunicae interpretantur*, *quas diximus*; *aperte enim* tunica *dicitur* deſtricta (*ab humeris demiſſa ad ilia*, *ibique adſtricta linteo*.)

CITARE *clamitare acriter*, *cantare*. Hor. Serm. 1, 3, 7. Si collibuiſſet ab ouo Vsque ad mala *citaret* Io Bacche! *Videtur Lambino et Bentleio reſpici hic certus quidam cantus*, *cuius fuiſſet initium* Io Bacche; *ſed mihi hoc non opus eſſe videtur*, *cum pro quouis hymno et in Bacchum*, *et in alios Deos*, *poſitum eſſe poſſit*. *Bentleius etiam pro* citaret *legit* iteraret, *peſſime!* *cum dubitantem quemcunque*, *an ſit eo ſenſu* citare *vox latina refutet locus*, *iam a Geſnero allatus*, *ex Cic*. *de orat*. 1, 59. vid. *ad intellig*. h. l. *voce*. Chorda *et* Tetrachordon.

CIVICVS *pro* ciuilis, motus *ciuicus* Hor. od. 2, 1, 1. *vid:* Motus.

CLAMOR Hor. od. 3, 8, 15. Procul omnis eſto clamor et ira. i. *Nos hilares viuamus hodie*, *non curemus bella et pugnas*; *non loquamur inter vina de ſtrepitu et clamore pugnae*, *non de ira in hoſtes*, *furore pugnantium*. *Sic explicat h*. *l*. *et veram reddit rationem*, *quia poëta ſcribat ad Maecenatem*, *vbi non de clamore ebriorum*, et *rixis erat cogitandum*, Klotzius, *quem adi*; in Vindic. Horatian. pag. 202. ſq.

CLARARE *verb*. *antiquum*, clarum reddere. Hor. od. 4, 3, 4. Illum non labor Iſthmius *clarabit* pugilem, *non famam ſuam et gloriam captabit ex certamine Iſthmio*; *de quo certamine* Pauſan. Corinth. 1, 2, p. 111. ſqq.

CLARVS. *lucidus*, *ſplendens*. Hor. od. 3, 29, 17. iam *clarus* occultum Andromedae pater (*ſtella canicularis*) oſtendit ignem. *Efficit haec vox imaginem viuidam harum ſtellarum*, *et temporis*

Digitized by Google

poris canicularis. Imitatus eſt praeterea Horatius Alcaeum, cuius haec verba apud Athen. libr. 1. τεγγε πνευμονας ὀινω, τὸ γαρ ἄςρον περιτελλεται. ἡ δε ὡρα χαλεπη, παντα δε διψα ὑπο καυματος *cf. ſeq. apud Horat.*

CLAVVS latus, *inſigne illud ſenatorum, notum ex Antiquitt.* Hor. Serm. 1, 6, 28. *Latum* demiſit pectore *clauum* vid. verſ. 25. Id. Serm. 2, 7, 10. *de homine inconſtanti* Vixit inaequalis *clauum* vt mutaret in horas; *h. e. modo anguſtum, modo latum clauum, modo togam puram ſumeret.*

CLIENTELA Ter. E. 4, 9, 9. Thais patri ſe commendauit in *clientelam* et fidem. *Graecorum ritu, quo omnes peregrini tenebantur ciuem aliquem* προςατην *ſ. patronum ſibi eligere; quodſi neglexiſſent,* απροςασιε δικης *rei fiebant.*

COACTOR Erant coactores mercenarii eorum, qui habebant argentariam; argentarii qui habebant ſummam rerum venalium. coactores etiam dicuntur argentarii in auctionibus, quia pecunias cogunt, qui et collectarii nominantur. Argentarium etiam dicimus, qui habet ſummam oliuarum et rerum ſimilium, a quo accipiunt foranei, coactor, qui exigit nummos a circumforaneis. *Haec Schol. Vet* ad Hor. Serm. 1, 6, 86. Si praeco paruas aut, (vt fuit ipſe) *coactor* Mercedes ſequeter; i. *ſi parua mercede locarem operam meam.* Praecones *dicebantur qui ſtabant ad haſtam et enuntiabant pretia oblata*

COENA dubia Hor. Serm. 2, 2, 77. *et* Terent. Ph. 2, 1, 28. *vid.* Dubius.

COEPIT: *vtitur h. v. Phaedrus quam frequentiſſime et eleganter ad circumſcribendum illud Grammatitis appellatum hiſtoricum perfectum* 1, 8, 5. 1, 12, 8. per campum fugere *coepit*, 1, 12, 11, impeditus lacerari

Digitized by Google

illud bellum atrox tam ſignificantis!

COLLVDERE Hor. Art. 160. Puer * geſtit paribus *colludere.*

COLOR verus, i. *naturalis* Ter. Eun. 2, 3, 26. Color *verus*, corpus ſolidum, et ſucci plenum, * *translatione perquam ſolenni atque etiam apud Ciceronem et Quinctilianum obuia pro* ſtilo, orationis genere Hor. Art. 56. Deſcriptas ſeruare vices, operumque *colores*, *characterem*, *ſtilum unicuique poëſeos formae proprium, et diſcrimen ipſius orationis, des Ausdruks, ſententiarum, imaginum, ſenſuum, et ſic porro, ſecundum genus ipſius carminis*, Odae, Comoediae, Tragoediae, Elegiae &c. *deinde pro materies diuerſitate*, et argumenti, *partium, ſcenarum, perſonarum* &c. *diuerſa plane inuicem a ſe dicendi* figura et forma *ut dicit Cicero in oratore, ut ſuo quidque loco, ſublime, tenue, παθητικον, hilaritas, ſeueritas* &c. *potur. Nos dicimus etiam das Kolorit, der Ton, die Farbengebung, quanquam non tam ampla ſignificatione, ut notum. Quae ſequuntur apud Horatium verſſ. ſeqq. planiorem etiam rem faciunt. Inde* Id. ibid. 236. *tragico* differre *colore*. * *de homine* Phaedr. 5, prol. 8. ſua cuique cum ſit animi cogitatio (*Denkungsart*) *color*que proprius i. *Character, alii leg.* prius *pro* proprius.

COLVMNAE Hor. Art. 373. mediocribus eſſe poëtis Non Di, non homines non conceſſere *columnae; ad quas ſcil. libro venales pendere ſolebant, certe eorum tituli, iuxta Vertumni aedem et Iani arcum in foro* cf. Epiſt. 1, 20, 1. *Vet. Schol. intelligit in l. cit. Art. poët.* columnas *porticus, et atria columnata, in quibus recitabant poëtae, quicum facio, propter contextum h. l.*

COMA; *colere comam ſolebant pueri concubini puellarum in morem;* aetate

Digitized by Google

aetate autem adulta eam detondebant, deponebantque, cum veniſſent ad pubertatem; de hoc more intellig. Hor. od. 4, 10, 3. cum — Quae nunc humeris volitant deciderint comae. vid. Lambin. ad h. l.

COMEDERE *aliquem, dicitur qui bona eius abligurit* Ter. E. 5, 9, 57. *comedendum* et deridendum vobis praebeo. cf. verſ. 45. 48. *vid.* Exedere.

COMES exterior Hor. Serm. 2, 5, 16. *vid.* Exterior.

COMERE Ter. H. 2, 4, 12. Dum moliuntur, dum *comuntur*, annus eſt; *de foeminis, quarum morem his tribus verbis comicus tam eleganter depingit, ut nihil ſupra.* Bentleius *in plerisque Codd.* invenit conantur *pro* comuntur. *Sed quamvis hoc ſit, haud opportune occurrerent ita duo perfecte ſynonyma, adeoque cum* Dacieria *et* Weſterhovio comere *praeoptandum; praeſertim cum ipſe Donatus* ad Hec. 4, 3, 5. *hunc locum proferens, habeat* comuntur.

COMMENDARE *ex noſtra emendatione, eleganti ſignificatione, pro* deponere. Phaedr. 2, 17, 3. *vid.* commodare.

COMESSARI *ſic falſo ubique in noſtris edit. cum verius ſit* comiſſari *eſt enim graec.* κωμάζειν *a quo* comiſſari *ſic ut a* πατρίζω *patriſſo. Feſtus:* comiſſatio a vicis, quos Graeci κώμους dicunt, appellatur. Ter. Eun. 3, 1, 52. ſi quando illa dicet Phaedriam *Comiſſatum* intromittamus: tu, Pamphilam cantatum provocemus. *ex more illo conſueto, quo ſolebant poſt coenam hilariter et laſcive compotare, vel etiam alius generis voluptati indulgere, puellae cantare* &c. *quae erat* comiſſatio, *fiebatque haec* comiſſatio *vel foris, vel in aliam domum tranſeundo, hinc:* Phaedriam comiſſatum *intromittamus.* Hor. od. 4, 1, 11. *ad Venerem:* In domum (*perperam etiam hic apud nos* domo) Pauli — comiſſabere Maxi-

pluris apud Batteſium ed. Ramler. T. II. p. 260. * Ter. Ph. 1, 5, 15. (al. 2, 1, 15.) *cogitet – communia* haec eſſe, fieri poſſe, vt ne quid animo ſit nouum. *Qui vero ita legunt, a vitio ineptae tautologiae Terentium vix poſſunt abſoluere. Nam ſi* commune *eſt, quod ſaepe fit, et fieri poteſt, cur illud addatur?* fieri poſſe. *Igitur Bentleio aſſenſum damus, qui e Cicerone, hunc totum integrum laudante,* Tuſcul. Quaeſt. 3, 14, *reponit: communia* eſſe haec, ne quid horum vnquam accidat animo nouum. *Iſta verba:* fieri poſſe, *gloſſam ſapiunt neſcio cuius interpretis.* * Hor. Epiſt. 1, 20, 4. *Communia* laudas; *conuentus et loca publica.* * Phaedr. 5, 6, 3. Eia in *commune,* quodcunque eſt lucri. *Formula ſolemnis eorum, quid videbant alium quid rei pretioſae inuenire in publico; Graeci dixerunt* κοινὸς ὁ ἑρμῆς *de quo vid. viros doctos ad Lucian.* Tom. I. pag. 14. ed. Reitz. *atque Eraſmum in* Adag. *Adde iam a Burmanno laud. Spanhem.* ad *Callimach.* Hymn. in Dian. 70.

COMPARARE *ad aliquem* Ter. E. 4, 4, 14. au! Ne *comparandus* hic quidem ad illum eſt. *Non dicit* comparandus cum illo, *neque* comparandus illi, *ſed* ad illum. *Hoc enim differentiam infinitam ſignificat.* O *miram Terentii in verbis eligendis curam atque ſolertiam! lubens enim facio vt illum hoc in loco cum Dacieria mirer.*

COMPARCERE Ter. Ph. 1, 1, 9, 10. Quod ille vnciatim, vix, de demenſo ſuo, ſuum defraudans genium *comparſit* miſer, id illa vniuerſum abripiet, non cogitans, quanto labore ſit partum. *Loci huius in exprimenda iniuſtitiae imagine elegantiam ſcite perſpexit Donatus, cuius verba eo libentius adſcribo, quod iam Daceria ad h. l. ea ſic tranſtulit, vt verbum paene ex verbo exprimeret.* „*Vix potuit,*

Digitized by Google

tuit, *inquit*, *et* vnciatim *et* cito *conflari peculium* – *Merito ergo additum eſt* vix. *Sed quid ſi et* vnciatim *et* vix, *et tamen* de lucro *dedit?* De demenſo ſuo. *Quid? ſi ex* abnndanti? Suum defraudans genium. *Deinde non* acquiſiuit, *ſed* comparſit, *et ad poſtremum*, miſer: *vt iniquitas conſuetudinis comploratione finiretur.*,, *Haec de protaſi Donatus. De apodoſi*, id illa – partum, *haec ſunt eius verba:* ,,*Magna virtus paene in ſingulis ſyllabis: contra illud, quod ait:* ille; illa *retulit; contra:* vnciatim, vix, *ac* de demenſo ſuo; *repoſuit* vniuerſum. *Contra id quod ait:* munus corraditur; – abripiet. *contra:* ſuum defraudans genium *et* comparſit miſer; *dixit:* non cogitans quanto labore partum., *Vtinam omnes poëtae tales habeant lectores, quales Terentius nactus eſt Donatum*.

COMPENSARE Hor. Serm. 1, 3, 70. cum mea *compenſet* vitiis bona, *h. e. vna penſet, in eadem ponat trutina.*

COMOSVS Phaedr. 5, 8, 2. caluus, *comoſa* fronte, nudo corpore.

COMPONERE *pro* ſepelire, condere, *quia componi* h. e. *linteis decore et aliis ornamentis circumdatis in toro cadauera poni conſpicienda ſolebant*; περιστέλλεσθαι, Hor. Serm. 1, 9, 28. Haud mihi quisquam, Omnes compoſui, (*cognatos.*) *Non opus eum Baxtero et Geſnero ſtatuere, dicere ſe hominem ideo orbum cognatis, quo ſe veluti eſcam haeredi futuro Horatio proponeret, ſed ſimpliciter garrit reſpondens ad id, de quo interrogatus erat.* * *componere* arma Hor. od. 4, 14, 52. te caede gaudentes Sicambri *Compoſitis* venerantur *armis*; *l. de manu poſitis, abiectis, l. de more ſub armis te excipientes venerabundi: prius verius.* * tempus, *i. bene collocare ad graec.* ευ θεσθαι το παρον. *Hor. od.* 3, 29, 33. Quod

adeſt memento Componere aequus; *aequo animo.* * togam Hor. Serm. 2, 3, 77. *vid.* Toga. * gladiatores, *vid.* compoſitus.

COMPOSITVS, *dicuntur gladiatores* compoſiti, *qui vna in arenam deſcenſuri, inter ſe decertaturi ſunt compoſiti i. comparantur vt par cum pari certet;* (*Sic.* Trax eſt Gallina Syro par Hor. Serm. 2, 6, 44.) Hor. Serm. 1, 7, 20. Rupili et Perſi par (*pares ſibi viribus*) pugnat vti non compoſitos melius cum Bitho Bacchius; *hi duo nobiliſſimi gladiatores commiſſi tandem mutuis vulneribus conciderunt.* * hora *compoſita; condicta, conſtituta* Hor. od. 1, 9, 20. lenes ſub noctem ſuſurri *compoſita* repetantur *hora.* *Sic* Ter. Ph. 5, 1, 30. *compoſito* eſt factum, quo modo hanc amans habere poſſit. *Donatus:* vetus locutio; Ablatiuus vice aduerbii.

COMPRIMERE manus Ter. H. 3, 3, 29. At tu pol tibi Poſthac *comprimito* iſtas manus; *i. a. abſtineas manum* v. ibid. verſ. 4.

CONATVS Ter. H. 4, 1, 8. *idem fere eſt, quod apud* Horat. Art. 138. hiatus. Nae iſta hercle magno — iam conatu maximas nugas dixerit. *Eleganter notat mulierum plerarumque mores, quae in rebus friuolis ac minimis maximas excitare tragoedias et maritis ſuis* (*vt eſt apud* Perſium Sat. 5, 19.) *bullatas nugas obiicere ſolent.*

CONCEDERE in turbam, *ire in ſententiam maioris numeri, formula ducta ab more* diſcedendi *in ſententias, vid.* Clav. Cic. *in* v. Diſceſſio. Hor. Serm. 1, 4, 143. veluti te Iudaei cogemus in hanc *concedere* turbam; *ſcil. vt laudes poëtas, non minus in noſtro ſtudio, quam Iudaei in religione pertinaces, et in ſacris baculino argumento vtentes, te in noſtram ſententiam rapiemus inuitum.* cf. Iuuenal. Sat. 15.

CONCILIATVS: - *emtus,* Ter. Eun. 4, 4, 2. Prodi male conciliate. *Non eo ſpectat, vt nonnulli vo-*

volunt, quod magno pretio ſit emtus, verum quod Eunuchus crederetur virginem vitiaſſe, ideoque ſceleratus, noxius, peſſimus eſſet. Non tamen omnino negandum, iſtam vim in hoc vocabulum cadere, vt Plaut. Amphitr. 1, 1, 132. ſcortum *dicit* male conductum; *ſed ab h. l. iſta ſignificatio aliena.*

CONCLVDERE Ter. A. 2, 3, 12. Huc *concludor*, i. *cogor ad nuptias a quibus abhorret animus.* * Id. Ph. 5, 1, 7. *Concluſam* hic habeo vxorem ſaeuam. *Eſt qui a veris translationem ductam exiſtimet; mihi autem id non veriſimile. Alluditur potius ad Graecorum conſuetudinem, qua vxores in interiore parte domus includebant; vt vel ex* Nepotis praefatione *patet.* vid. Potteri Archaeol. libr. 4. c. 13. p. m. 633. T. XII. Theſ. Gronou.

CONCLVSVS locus, *de balneo concamerato* Hor. Serm. 1, 4, 76. Quique lauantes, (*recitent poëmata in balneo ſunt multi*) ſuaue *locus* voci reſonat *concluſus*; *ironice, et venuſte!*

CONCVRRERE Hor. Epiſt. 2, 1, 205. Tanto cum ſtrepitu ludi ſpectantur et artes Diuitiaeque peregrinae; quibus oblitus actor Cum ſtetit in ſcena, *concurrit* dextera laeuae. i. *plauſus datur priusquam aliquid dixerit actor.*

CONDITIO *de nuptiis certis alicuius puellae* Ter. Ph. 4, 1, 13. Nam hanc *conditionem* ſi cui tulero extraneo. *Galli hoc verbum iſta ſignificatione reddunt:* une partie. cf. Hec. 2, 1, 44.

CONFERRE, dare Phaedr. 4, 4, 12. centena matri *conferant* ſeſtertia. *Dubium videri poteſt, vtrum tres filiae conferre debuerint ſummam, an potius ſingulae centena millia ſeſtertiûm; poſterius magis placet.* * Ter. Ad. 1, 2, 14. ſi *conferendum* exemplum eſt, non fratrem videt rei dare operam.

CONFESSVS paſſiue; reus *confeſſus*, opp. innocenti, *qui talis manifeſto eſt,*

Digitized by Google

eſt, ita vt nemo dubitet. Phaedr. 4, 25, 22. Saepe impetrauit veniam *confeſſus* reus, Quanto innocenti iuſtius debet dari. *Ritterſhuſ. explicat vulgari ſenſu*: qui delictum fatetur; *ſed fallitur, et aperte repugnat opp.* innocens. *ſic etiam confeſſa* res, Ouid. Pont. 2. 2. *confeſſus* amor, Petron. 127 vbi vid. Burm. et ad Eund. 91.

CONFESTIM *pro* confertim *vt quidem Geſnerus eleganter explicat.* Hor. Epiſt. 1, 12, 9, Protinus vt te *Confeſtim* liquidus fortunae riuus inauret; *non tenui modo bracteola ſed ſolido auro. Alii celeritatis notionem cum emphaſi in coniunctis* protinus *et* confeſtim *quaerunt. Indica ipſe; mihi praeplacet Geſneri interpretatio, niſi quis velit legere* confertim *pro* confeſtim, *quicum conſpirarem lubentiſſime.*

CONFICERE argentum, *conſumere* Ter. Ph. 5, 5, 11. Ne, cum hic non videant me, *conficere* credant argentum ſuum. *comparare* Ter. Eun. 5, 4, 6. Virginem, quam amabat, eam confeci. *Ita enim erat imperatum a Pamphilo* 2, 3, 28. hanc tu mihi vi, clam, precario fac tradas, mea nihil refert dum *potiar* modo. * *confecta* duella *pro* finita Hor. 2, 1, 254. * Hor. Serm. 1, 9, 29. felices, nunc ego reſto, *confice* i. *interfice me etiam; ceterum non haec dicit poëta garrulo paraſitaſtro, vt vel omnes, et ipſe Geſnerus credidit, ſed ſecum agitat compreſſis labris. Quomodo enim probabile eſſet, ea poſtea accidiſſe, quae ſequuntur, ſi haec Horatius dixiſſet in os hominis. Sentit et ipſum hoc Geſnerus, ſed forte eo geſtu dixiſſe putat vatem, vti nugator accipere poſſet honeſtam petitionem. An igitur nugator honeſtum duxit occidere hominem, honeſtas etiam preces vt eum interimeret? Eſt hoc meae intelligentiae nimis doctum et ſubtile.*

CONFLICTARI *de conſuetudine cum aliis periculoſa, et in qua facile ali-*

Digitized by Google

aliquis poſſit ad nequitiam abduci. Ter. And. 1, 1, 65. Nam qui cùm ingeniis *conflictatur* eiusmodi (*quae ſint proclinia ad libidinem*) neque *commouetur* animus in ea re tamen, ſcias tum iam ipſum habere poſſe ſuae vitae modum. *Ducta vero eſt ſimilitudo a luctantibus, qui, ſi bene rem ſuam agunt in conflictando, ne commoueri quidem debent.*

CONFORE *pro* confectum iri Ter. A. 1, 1, 141.

CONFVSVS *perterritus, perturbatus.* Phaedr. 4, 17, 24. Canes *confuſi*, ſubito quod fuerat fragor. *Sed quis quaeſo eſt, qui ſanam putet hanc lectionem? Emenda fortiter*: Canes, confuſos ſubito quos fecerat fragor cet.

CONGLVTINARE Ter. A. 5, 4, 110. meretricios amores nuntiis *conglutinas: facis vt filius meus, eodem tempore, quo eum animus erat honeſtae virgini deſpondere, meretricem in matrimonium ducere velit.*

CONGRVERE Ter. E. 5, 9. 3. In me plane dii poteſtatem ſuam Omnem oſtendere, cui tam ſubito tot *congruerint* commoda. *Bentleius in multis libris ſe inueniſſe teſtatur* contigerint l. contigerunt *pro* congruerint; *quam etiam lectionem recepit Weſterhouius. Sed ego tamen cum quibusdam aliis bonis libris et Faerno faciens vulgatam lectionem praecepto. Habet enim* congruere *h. l. comicum quoddam; et longe exquiſitius verbum eſt quam* contingere *h. l. Notum* congruere *dicere proprie de* gruibus *in maxima coniunctis turba aduolantibus; unde ductus tropus in h. l. mirifice quadrat.*

CONIICERE in nuptias, *de inſperato oblatis* Ter. A. 3, 5, 14. Qui me hodie ex tranquilliſſima re *conieciſti* in nuptias *Ibid.* 4, 1, 44. ſi omnes hunc *coniectum* in nuptias inimici vellent. *Ibid.* 3, 4, 23. in nuptias *conieci* herilem filium (*h. e. vt ipſe explicat verſ. ſeq.*) feci hodie vt fierent *inſperante* hoc

hoc atque *inuito* Pamphilo. *His igitur locis magna cum vi coniunctum h. voc.* * *At.* H. 2, 2, 51. *cum dicitur*; ne me in laetitiam fruſtra *coniicias*; *nihil eſt aliud, quam* quod H. 1, 2, 12, *appellatur* laetitiam obiicere.

CONIVRARE *de amica coniunctione, atque conſpiratione, vti notum ſaepius occurrere* Hor. od. 1, 15, 7. Graecia *Coniurata* rumpere nuptias. *vbi etiam Vet. Schol. Crucq.* fallitur in malam partem accipiens; *Baxterus adpoſuit aliud minus doctum Scholion.* Hor. Art. 411. Alterius ſic Altera poſcit opem res et *coniurat* amice.

CONIVRATIO *de morum ſimilitudine, atque ad malas actiones conſenſione* Ter. Hec. 2, 1, 1, quod hoc genus eſt, quae haec *coniuratio?*

CONOPEVM Hor. Epod. 9, 16. Inter ſigna (turpe!) (*ſic enim cum Bauero, praeceptore meo animo dulciſſimo, obſeruati. crit. ad Hor. pag.* 4. *diſtinguo*) militaria Sol aſpicit *conopeum. Rectius ſcribitur* conopium, *quia breuis penultima, et Graeci vtrumque habent* κωνωπεῖον *et* κωνώπιον. *Schol. ad h. l.* Tentorium ſ. velum lineum l. laneum l. bombycinum, ad muſcas et culices abigendos, quo Alexandrini potiſſimum vtuntur propter culicum illic abundantiam. Hic autem de lecto delicatiori et omni mundo Cleopatrae.

CONSCINDERE Ter. E. 4, 3, 4. tum ipſum *capillo conſcidit. Grauior eſt locutio ac fortior ob id ipſum, quod abhorret a communi loquendi vſu. Non erat igitur, quod Guyetus ab illa lectione diſcederet, quam etiam Bentleius, Geſnerus in Theſauro, aliique ſeruarunt.*

CONSCRIPTVS *ſimpliciter pro* Senatore Hor. Art. 314. *De antiquo diſcrimine inter* Patres *et* Conſcriptos vid. Erneſti Clau. Cic. *in voc.* Conſcriptus.

Digitized by Google

CONSEQVI Ter. Hec. 4, 4, 27. Eam iam conſequitur alienus puer. i. e. *ex ea natus eſt ab alio viro filius. Metaphorum hanc a pecoribus ductam eſſe notat Donatus, quae, vt mox nata fuerant, matres ſequantur.*

CONSILIVM *prudentia, aut facultas ſuo vſui et commodo proſpiciendi* Ter. Eun. 2, 2, 10. Itane paraſti te, vt ſpes nulla reliqua in te ſiet tibi; Simul *conſilium* cum re amiſti? Hor. od. 4, 4, 24. Diu lateque victrices cateruae Conſiliis iuuenis (*Druſi*) reuictae. *Bene* reuictae, *cum praeceſſerint*, victrices cateruae. Adde od. 4, 4, 33. * *voluntas, animus* Ter. Hec. 3, 5, 44. non eſt *conſilium* pater. * *cogitatio, conſideratio* Ter. Ad. 4, 4, 4, pectore conſiſtere nihil *conſili* quicquàm poteſt; *hoc eſt, coll. verſ. 2. ita perturbatus ſum, vt neque, quid de me faciam*, neque quid agam certum ſiet. * Phaedr. 5, 3. 13. caſu peccans opp. peccanti *Conſilio.*

CONSISTERE *dicuntur flumina frigore congelata* Hor. od. 1, 9. Videsne vt — — — gelu flumina *conſtiterint* acuto. *Pulchre vidit Geſnerus hoc vocabulo frigus primum indicare, non gelu poſt ſolutionem denuo ingruens, vt innuit Vet. Schol. explicat pluribus h. l. Turneb.* 11, 26.

CONSORS *proprie, cohaeres, quicum communi et nondum diuiſo patrimonio*, Sorte, *vtitur aliquis* Hor. od. 3, 24, 60. Cum periura patris fides *Conſortem*, ſocium fallat, et hoſpitem; *ita disiunctim enim illa legenda, non* Conſortem ſocium, *vt et in ipſa Geſneri Editione perperam eſt*, Vet. Schol. Cruecqii *bene exponit*: conſortem in aſſe *h. e. qui totam haereditatem cum alio communem poſſidet. vid. Varr.* libr. 2. de ling. lat. pag. 57. et Burm. ad Vellei. Patercul. 1, 10. Fuluii cenſoris frater, et quidem *conſors* Cn. Fuluius, ſenatu motus eſt ab iis cenſoribus.

Digitized by Google

CONSPIRATVS Phaedr. 1, 2, 4, Hinc *conſpiratis* factionum partibus Arcem tyrannus occupat. *Sunt qui intelligant* actiue, *pro* conſpirantibus, *interea dum illae conſpirant; ſed praeſtat cum* Kohlio Comment. critic. 1, 15. paſſiue, *vt iam Gudius ad h. l. notauerat, accipere, pro* conflatis. *cum factiones ortae eſſent, et ita ciuitas tota in partes abiret; hae ſunt factionum* partes, *per gratam μακρολογιαν, qua tamen Phaeder raro admodum vtitur, quanquam huc pertinet* paruum tigillum ead. fab. verſ. 14.

CONSTARE Hor. Art. 127. Seruetur ad imum Qualis ab incepto proceſſerat et ſibi *conſtet; formet integrum vnum quoddam.*

CONSVLTOR *pro* cliente, *qui ſc. iurisperitum conſulit de lite.* Hor. Serm. 1, 1, 10, ſub galli cantum Conſultor vbi oſtia pulſat.

CONSVLTVS ſapientiae; *ſic dictus, vt* Iuris conſultus, *noue* Hor. od. 1, 34, 3. Inſanientis dum ſapientiae Conſultus erro. *Pulchre,* inſan. ſap. ἀξυμώρως.

CONSVSVRRARE. Ter. H. 3, 1, 64. Syrus cum illo veſtro *conſuſurrat. Antea dixerat: ſub*ſenſi — illos — id inter ſe agere clanculum.

CONTAMINARE fabulas *dicitur, qui commiſcet componendo plures ex vna* Ter. A. prol. 6. vituperant factum atque in eo diſputant *Contaminari* non decere fabulas. *quia Terentius e duabus vnam compoſuerat.* Weſterhov. *reddere malebat,* mutilare; *qui quidem ſignificatus in h. v. neſcio an vnquam, certe in hanc loci perpetuitatem nullo modo cadit.* H. prol. 17. *poſtquam dixerat,* Heautontimorumenon *eſſe* integram comoediam ex integra, *repetit eandem accuſationem, quod maleuoli dixiſſent,* ſe multas *contaminaſſe* graecas fabulas, dum faceret paucas latinas; *atque ne putarent aduerſarii, ſe illorum vituperio commotum a priſtina ratione* dis-

Digitized by Google

diſceſſiſſe, quoniam He-autont. non erat ex pluribus compoſita, ſtatim addit: Neque ſe id pigere, et deinde facturum autumat * Hor. od. 1, 37, 10. *Contaminato* cum grege turpium Morbo virorum. *vid. de hoc ſatis vexato loco* voc. Morbus.

CONTEGERE Phaedr. 1, 11, 4. Venari aſello comite cum vellet leo, *Contexit* illum frutice.

CONTENDERE *comparare et pretium inde detinere, ſed cum imagine quadam rei* Hor. Epiſt. 1, 10, 26. Non qui Sidonio *contendere* callidus oſtro Neſcit Aquinatem potantia vellera fucum i. *qui non adeo eſt ſagax in dignoſcenda purpura bona et falſa, ut ſciat quae ſit tincta Tyrio Sidonio murice, quae Succo Aquinati, ubi ſolebant purpuram adulterinam fingere: ſolent autem*, tendere pannum, *qui comparant, ut diſcrimen reperiant; Eleganter ideo* contendere.

CONTENTVS poples Hor. Serm. 2, 7, 97. Placide iam contento poplite miror Proelia. *referendum ad decertantium geſtum; gladiatores, dum pugnant, extendunt alterum poplitem, altero leuiter inflexo.*

CONTORTOR legum, *de fabula* Ter. Ph. 2, 3, (al. 2) 27. Bonorum Extortor, legum *contortor.*

CONTRACTVS *de eo qui prae frigore membra, incuruans ſeſe, contrahit, eleganti imagine*, Hor. Epiſt. 1, 7, 12. ſibi parcet *contractusque* leget; *Geſnerus quidem intelligit contractum in paruum cubiculum, iacentem in lectulo, inuolutum veſtibus; ſed mihi hoc videtur contortum eſſe; ubique* contractus *ſic occurrit, ubi de frigore eſt ſermo, ut ego interpretor* Phaedr. 4, 23, Mori *contractum* quum *te* cogunt frigora. Virg. Georg. 4, 259. Ignauaeque fame et contracto frigore pigrae; *ubi ego quidem legendum putauerim* contractae frigore pigro; *dignior etiam haec lectio Virgilio, cum* ignauae *et* pi-

Digitized by Google

pigrae *habeat tautologiae ſpeciem; pulchre vero diceretur* frigus pigrum, *et* contractae apes. *Alios locos ad meam in Horatii loco explicationem tuendam aptos vide* apud Schefferum loc. c. Phaedri. * *contracta* paupertas; *quia rem contrahit, anguſtam facit.* Hor. Epiſt. 1, 5, 20. * veſtigia vatum Hor. Epiſt. 2, 2, 80. *ſunt arcta, anguſta, quae pauci ſequi poſſunt; ex mente ſcilicet Geſneri et Baxteri. Sed ego hanc lectionem vulgatam quare ſuſpectam habeo, accipe. Primum Vet. Scholl. legunt diſerte* contacta *pro* contracta. *Deinde eandem lectionem Lambinus (quamuis ipſe accipiat* contracta) *ſe reperiſſe in* Sex MSS. *teſtatur, nec denique aliter habent* Codd. *Geſner.* G. S. et Med. 1477. *Num tot auctoritates plane ac temere abiiciendae? Sed ſenſus parum rectus eſſet, ſi legamus cum MSS.* contacta *pro* contracta. *Ita certe rati ſunt interpretes; Baxterus ultro:* apage! contacta. *Ego vero id de Ipſorum lectione dicere audeo, ubi autem receperis* contacta, *ſpondeo ſenſum fore optimum. Videamus locum. Dicit poëta, ſe male rogari, ut carmina faceret, inter ſtrepitus diurnos atque nocturnos verſ.* 79. *Iam pergit:* Vis *itaque,* me contracta ſequi veſtigia vatum? i. *vis itaque me anguſtam ſequi viam poëticam? quaenam coniunctio? qui nexus? At ſi legamus; vis me inter tot ſtrepitus verſus pangere, adeoque* contacta veſtigia ſequi; *ſenſus eſt: an vis, ut, dum diſtrictus cano, vulgaria ſcribam, trita, eamque viam vulgarem* i. contactam *ſequi, quam tetigerunt omnes mali poëtae. Num planior eſſe ſenſus poteſt. cf. verſ. ſeqq. et* 85. *Bentleius, qui ipſe* contracta *probare non potuit, emendat* non tacta; *ingenioſa, at ab hoc loco maxime aliena lectio, ſi contextum contempleris.*

Sana-

Digitized by Google

Sanadonus cunctata i. *incerta dubia* veſtigia *ponit, ut nempe aliquid dixiſſe videatur.*

CONTRAHERE Hor. Epod. 13, 1. Horrida tempeſtas coelum *contraxit* et imbres Niuesque deducunt Iouem. *Bene* contrahere, *videntur tempeſtate nubes coactae, et coelum in denſam caliginem contractum.* * Iupiter h. l. *eſt* aër, *Iupiter pluuius, qui deſcendere imbribus credebatur. vid. Burmanni diſput.* ζευς καταιβάτης *pr. pag.* 265. *et alibi.*

CONTREMISCERE *aliquid* Hor. od. 2, 12, 7. *pericula* Fulgens *contremuit* domus Saturni veteris.

CONTRISTARE *tranſlate et pulchre,* Hor. Serm. 1, 1, 36. Simul inuerſum *contriſtat* Aquarius annum. i. *ſimulatque ſol ingrediens Aquarium XVII. Calend. Febr. triſtem anni faciem creat.* Annus *inuerſus eſt quia tum iam annus in ſe redierit. vid.* Turneb. Aduerſ. 12. c. 3, et 19. c. 29.

CONTVMAX lima, *quae aculeis ſuis morſui viperae ſe opponit, bene! eſt* contumax *enim pertinacia quaſi tumens.* Phaedr. 4, 7, 5.

CONTVMELIA *de verbis non ſolum ſed factis indignis ſaepius.* Phaedr. 1, 2, 21 Quod (*tigellum*) cum inquinaſſent omni *contumelia*; cf. verſ. praeced: *vbi contumelia illa narratur.* Id. 5, 2, 5. Ter. A. 1, 8, 3. *vbi iniuria ex contemtu profecta* cf. ibid. verſ. 14. Id. Eun. 5, 2, 27. Ad. 4, 3, 16. Ph. 5, 7, 79. Hec. 3, 5, 20, * *plur.* Ter. A. 3, 3, 25. dum eius libido occluſa eſt *contumeliis*; *dum adhuc irae ſunt inter Glycerium et Pamphilum* (cf. v. 20.) *adeoque eius amor frigeſcit.*

CONTVRBARE Ter. Eun. 5, 2, 19. *conturbaſti* mihi rationes omnes; *locutio a negotiatoribus petita,* Weſterhou. *ſimili nobiscum fere metaphora: du haſt mir einen Strich durch die Rechnung gemacht. Contrarium eſt apud Plaut.*

Amphitr.

Digitized by Google

Amphitr. prol. 5, 4, 5. *Ipſum autem* conturbare, *deriuandum eſt ab antiquo more in arena calculum ducendi.*

CONVASARE *verbum comicum hoc ſenſu, vt ſit furtim quaedam colligere atque in ſarcinas componere* Ter. Ph. 1, 4, 13. aliquid *conuaſaſſem*, atque hinc me conicerem protinus *in pedes*. *Addit enim* verſ. 14. Antipho: Quam hic fugam aut *furtum* parat. *Bentleius legit* conraſiſſem. *Cui tandem perſuadebit?*

CONVERTERE ſtudia; *mutare cupiditates, alio quo verſas.* Hor. Art. 166. *Conuerſis* ſtudiis aetas animusque virilis Quaerit opes *cet.* Id. Epiſt. 1, 17, 26. vitae via ſi *conuerſa* decebit.

CONVICIVM *proprie, coniunctio vocum, qſ. conuocium.* Phaedr. 1, 6, 5, Conuicio (ranarum) permotus quaerit Iupiter cauſam. Id. 3, 16, 3. Cicada acerbum noctuae *conuicium* faciebat; *belle de ſtridula cicadae voce!* Ter. Ad. 2, 1, 26. Hor. Serm. 1, 5, 11. Pueri nautis, pueris *conuicia* nautae Ingerere; *reſpicit poëta clamorem exprobantium.*

CONVIVIA arcta, Hor. Epiſt. 1, 5, 29. vid. Arctus.

COPIA narium, *de florum vario apparatu, et omnibus, e quibus ſuauis odor naribus afflatur* Hor. od. 2, 15, 6. * Ter. H. 4, 1, 55. Ita hercle in anguſtum oppido nunc meae coguntur *copiae*. *comice, de rerum ſtatu anguſto, translata locutione a re militari.* cf. loc. integr.

COPIOSVS, domus *copioſa* Phaedr. 4, 23, 20. Mori contractam cum te cogunt frigora Me *copioſa* recepit incolumem *domus* i. *omni rerum copi abundans. vid.* Contractus.

COQVERE *de vento, dum putidum quid reddit calore flatus ſui* Hor. Serm. 2, 2, 41. At vos Praeſentes (*audientes preces meas*) Auſtri *coquite* horum obſonia. *Bene,* Auſtri, *cum ante Harpyias nominaſſet, quas peſti-*

lentes

lentes auras Hecatis telis armatas putabant.

CORINTHVS *pro, vaſis Corinthiis* Hor. Epiſt. 2, 1, 193. Captiuum portatur ebur (*l. ſigna ex ebore l. elephanti*) captiua Corinthus. *Deridet puerilem pompae ſuperbiam, vt bene notauit Baxterus. Lambinus, aliique poſt eum intelligunt* captiuam Corinthum, *ſimulacrum Corinthi, quam L. Mummius cepit ac deleuit. Portata quidem oppidorum captorum ſimulacra in triumphis loca nonnulla probant, ſed h. l. ea non accipienda. Ceterum iſta voc. ſignificatio in Theſauro Geſn. omiſſa.*

CORNA ſilueſtria; *cibus auari* Hor. Serm. 2, 2, 57. Quinquennes ollas eſt et ſilueſtria *corna.* * rubicunda Id. Epiſt. 1, 16, 9. *Corna et ceraſa eadem eſſe vult Seruius ad Virg. Georg. 2, 18. Sed vid. Caſaub. ad Athenaeum* libr. 2. c. 11. *de ceraſis, cornis et moris ſubtiliter diſputantem, et adde* Ouid. Met. 1, 105.

CORNV *Vaſculum quoddam olei, ſextarium capiens.* Hor. Serm. 2, 2, 61. *Cornu* ipſe bilibri Caulibus inſtillat, veteris non parcus aceti. *Mirus iconiſmus, vbi omnia verba pondere ſuo rem ſuſtentant; Auarus* ipſe, *ne ſerui nimium defundant, oleum* inſtillat, *guttatim tantum emittit, et quidem e* cornu, *tale vas enim diu durat, et* bilibri, *ſatis paruo igitur,* caulibus ſ. *braſſicae durae, quae e caulibus conſtet maxime,* ſed *tamen* non veteris parcus aceti *infundendi.*

CORPVS pro *pinguedine, ſagina corporis* Phaedr. 3, 7, 5, quo cibo feciſti tantum *corpus* * *per chariențiſſimum pro* obſcoera parte corporis ad graec. δερμας *quod ita vſurpatur.* Id. 3, 11, 3, Damnum inſectatus eſt amiſſi corporis. *Sic et* Hor. Serm. 1, 2, 43. Dedit hic pro corpore nummos. *Plura exempla aliorum Auctorum dat Burm.* ad Petron. 112. et 130.

Digitized by Google

CORRIGERE *explicare, ex obſcura intelligentia quem eximere* Ter. Eun. 4, 5, 11. *Correxit* miles, quod intellexi minus.

CORRIPERE greſſum, *bene de morte in eius imagine accelerantis ad vitia hominum* Hor. od. 1, 3, 33. vid. Klotz. Vindic. pag. 91. ſeqq.

CORRVMPERE, *de amore vago, alieno, illicito* Ter. H. 2, 2, (al. 1.) 2, vereor ne mulier me abſente hic *corrupta* ſit; *alienis amoris vacet.* Id. And. 2, 3, 21. Quod tu ſperes (*non pro timeras vt exiſtimat Andr. Barlandus et alii*) id ego facile propulſabo. *Sc. ſpem tuam vanitatis conuincam. Putas ſcilicet,* daturum meminem *tibi adeo diſſolutis moribus* vxorem *praeſertim bene dotatam. Sed pater tuus, mihi crede,* inopem inueniet potius, quam *concedat* ſinat, te, *cum abhorreas a matrimonio* corrumpi i. e. *illicitis vagis amoribus pendi. Ceterum cf.* Plaut. Bacchid. 3, 3, 3. et 15. ſeqq. *ad ſenſum noſtrum vero confirmandum vid.* Andr. 3, 3, verſ. 26. ſqq. * Phaedr. 4, 24, 18. Ne male dimiſſus gratiam *corrumperet. Turba interpretum h. l. difficilem quaſi data opera reddidit; vulnerarunt vt ſanare poſſent. Quid clarius quam iſte ſenſus? Simonides* quamuis eſſet fraudatus *verſ. praeced. parte mercedis promiſſae* v. verſ. 5, 6, et, 16, 17. tamen *inuitatus ad coenam* promiſit *ſe venturum, ne rumperet, perderet plane omnem gratiam, et male ab pycta dimitteretur. Valeant emendatores, vbi iis non opus.*

CORRVPTVS, boues corrupti, *tabeſcentes,* Phaedr. 2, 8, 21. * Hor. Serm. 1, 5, 95. Iter factum *corruptius* imbri.

CORVVS *pro cornice ſaltem vt vult Baxterus; equidem non video cur* cornus *h. l. ſit mutandus in cornicem* Hor. od. 3, 27, n. oſcinem *Coruum* prece ſuſcitato Solis ab ortu. *Sunt ab ortu ſolis proſpera omnia auguribus, qui auſpicium*

Digitized by Google

tium captantes, orientem ſcilicet ſpectabant.

COTYTTIA *Sacra nocturna et obſcena a* Cotyttone, *impudentiae ac Veneris obſcoenae dea, quam Suidas* ἔφορον τῶν αἰσχρῶν *nominat.* Hor. Epod. 17, 56. Inultus vt tu riſeris *cotyttia* Vulgata. *Haec vulgaris explicatio et lectio, quam primus protulit* Ang. Politianus Miſcell. c. 10. *In plurimis MSS. eſt* cocytia l. cocitia, *quam lectionem ego iure poſtliminii accipiendam cenſeo.* Cocytia *ſunt infernalia ſacra, vt cocytia virgo pro* Furia *apud Virgil. haec infernalia ſacra cadunt potiſſimum in ſagam,* haec *euulgauerat Horatius antea, vt* Epod. 5. *et alibi. nunquam vero, vel vbi acriter inuehit poëta in Canidiam, de iſtis nocturnis obſcoenis ſacris mentionem facit. Erat denique* Gotys l. Cotytto *Dea Thracum, Chiorum et Corinthiorum; apud Romanos eius nullum veſtigium; nam* Iuuenalis Sat. 2, 92. Talia ſecreta coluerunt orgia taeda Cecropiam ſoliti Baptae laſſare cotytto, *aperte Graeca ſacra indicat, non inde vel minimum indicium Romae fuiſſe in vſu et quidem hoc nomine.*

CRATES Hor. Epod. 2. 45. Claudens textis cratibus laetum pecus Diſtenta ſiccet vbera. *Vet. Schol. Cruq.* Crates a paſtoribus texi conſueuerunt ad mutandas pecudibns manſiones. *Hic de ſeptis eiusmodi iuxta domum intell.*

CREDERE *de aliqua re cum altero communicare.* Ter. H. 1, 1, 104. *Menedemi enim filius omnia patrem de amore ſuo celauerat.* cf. verſ. 46. *Ita et alibi: ſed cum pulchra ſententia* Hor. od. 1, 3, 5. Nauis quae tibi *creditum* Debes Virgilium finibus Atticis Reddas incolumem. *Nota hic artem poëtae in verbis tam ſignificantibus colligendis.* Creditum – debes – reddas – incolumem. *Simili poteſtate* Id. od. 1, 24, 12. Non

Non ita *creditum* Poſcis Quintilium Deos.

CREPARE fores, *diſting. a* pulſare fores. Ter. Ad. 2, 3, 11. Sed quisnam fores crepuit? Sy. mane, ipſe exit foras. *More attico dictum; nam quia Athenis fores in publicum aperiebantur, qui domo exibat, ne quem, eas aperiendo, forte praetereuntem laederet, eique fores impingeret, crepitum, eas feriens apte, edebat. Hactenus Turnebus* Aduerſ. lib. 4, c. 15. *Igitur hanc locutionem vſurpari videmus omnibus locis, vbi quis domo egreditur, non autem ſi quis introeat* cf. Ter. Eun. 5, 8, 5, *cum verſ.* 6 *et ſc.* 9. H. 1, 1, 121, 122. it. 3, 3, 52. Ph. 5, 5, 12. *Aliud autem eſt* fores pulſare ſ. pellere, *quae vocabula locum habent, vbi quis e platea veniens domumque ingreſſurus, cornice ſignum daret, vt ſibi oſtium aperiretur* e. gr. H. 2, 3, 34. 35. it. H. 3. 1, 1, coll. 17. Ad. 4, 5, 3. coll. 4, 4, 23 - 25. Ad. 5, 3, 2. crepare *et* pulſare *plane ſic differunt, ut Graecorum* ψοφειν et κοπτειν. *Teſtatur Menandri fragmentum apud Suidam in* κοπτω: κοψω την θυραν – ἀλλ' ἐψοφει και τις την θυραν ἐξιων. * *aſſidue de re aliqua loqui; eleganter* Hor. od. 1, 18, 5, Quis poſt vina grauem militiam aut pauperiem crepat. *Non placet lectio* increpat. Id. Art. 247. imunda *crepare. reſpic.* gr. αἰσχρολογειν.

CRESCERE *plauſu atque approbatione augeri* Ter. H. prol. 28. Date creſcendi copiam (iis) Nouarum qui ſpectandi faciunt copiam ſine vitiis. *Interpretatio noſtra confirmatur* v. 35. 36. *vbi prologus,* date poteſtatem, *inquit* mihi ſtatariam agere vt liceat per ſilentium. *Ceterum in iſto loco* ſpectandi *dicitur pro* ſpectandarum.

CRESSVS nota creſſa i. *creta ducta nota alba, qua Romanos ſolitos fuiſſe dies felices ſignare, notum eſt. Probabile enim ex* Iſidoro orig. 16, 1. a *Bentleio ad h. L. iam citato*

citato cretam aut eſſe terram Greſſam aut a cretenſibus mercatoribus aduehi ſolitam. Hor. od. 1, 36, 10. *Creſſa* ne careat pulchra dies *nota.* Plura *ſimilia loca et fuſam explicationem quaere a Bentleio ad h. l.*

CROCVM: *ſolebant croco, floribus, aliisque odoribus conſpergi hiſtriones et ſcena; ritus notus, ſed ego eum obtinuiſſe tantum credo, ſi fabula bene ſtaret, populoque placeret; hinc* Hor. Epiſt. 2, 1, 79. Recte necne *crocum* floresque perambulet Attae Fabula ſi dubitem i. *an iure meritoque Attae fabulae agantur, reciteturque cum plauſu.* Lucret. 2, 416. et cum ſcena croco cilici perfuſa recens eſt. *Plura inde loca explicata vid. in Theſ. Geſn. in voc.* crocum. *Vox apud Horatium,* perambulet *figere dicitur a Cruequio Titum Quintum Attam, ſic appellatum, quod Atta eſſet i. vitioſis pedibus, plantis extremis tantum terram attingens eundo.*

CRVDVS *qui nondum coenauit* Hor. Epiſt. 1, 6, 61. *Crudi* tumidique lauemur; *et ante et poſt coenam, quod erat luxurioſorum.* * *qui cibum non concoquit* Hor. Serm. 1, 5, 49. Pila lippis inimicum et ludere *crudis.* * bos, i. *qui cruditate laborat, Baxterus* excoriatum *intelligit; verius Geſnerus cruditatem, de qua* Colum. 6, 6. * *cruda* virgo. Hor. od. 3, 11, 12. et adhuc proteruo *cruda* marito. *Omnes interpretes intelligunt de intempeſtiua virgine et immatura; ſed neſcio an recte. Tota oda, precans Mercurium, vt faciliorem puellam redderet, et mitiorem, velle mihi videtur, vt h. l.* Cruda *ſit* crudelis, immitis; (vt crudus enſis Virg. Aen. 10, 682.) *quae ſpernat omnem maritum. Neque obſtat voc.* adhuc, *quod forte interpretes decepit, namque* huc vsque *fuit crudelis.*

CRVX *de homine alios cruciante* Ter. E. 2, 3, 91. illis *crucibus* h. e. *meretricibus, noſtram adoleſ-*

doleſcentiam cruciantibus.

CVBARE cum *venuſtate, rem pingente, de loco depreſſo, leuiter decliui.* Hor. od. 1, 17, 11. Vſticae *cubantis* leuiter perſonuere ſaxa. * *aegrotare, et iacere in lecto.* Id. Serm. 1, 29, 18. Trans Tiberim longe *cubatis* prope Caeſaris hortos. *Adde* Serm. 2, 3, 289. Epiſt. 2, 2, 68.

CVBITALE *puluillus, qui cubito coenantis ſupponi ſolebat.* Hor. Serm. 2, 3, 255.

CVBITVS preſſus, *de diſcumbentibus ad coenam, cubito innitentibus.* Hor. od. 1, 27, 6. *Cubito* remanete preſſo. *venuſtet! non rixas agite, non mouete cubitus litigantes: ſolent irati vagari, et agitare brachia et manus.*

CVCVLLVS *auis ridicula, pigra et obliuioſa, nam et obliuiſcitur ſui nidi, et ſua oua aliis auibus fouenda relinquit.* Vet. Schol. *ad* Hor. Serm. 1, 7, 31. Magna compellans voce *cucullum. Exprobratio foeda puta[illegible] tium vites.*

CVDERE Ter. H. 4, 3, 1[illegible] Ego argentum *cudo*, quo[illegible] tibi dem. *Dictum am[illegible] bigue et iocoſe.* * Id. [illegible] 2, 3, 89. faba *cudetur* i[illegible] me, *vid.* Faba.

CVIVS Ter. H. prol. [illegible] Nunc *qui ſcripſerit*, e[illegible] *cuia Graeca* ſit, ni pa[illegible] tem maximam exiſtima[illegible] rem ſcire veſtrum, id di[illegible] cerem. *Prologus nemp[illegible] dicit, non eſſe neceſſa[illegible] rium, primo eum,* qu[illegible] ſcripſerit, (*ſcil. latina[illegible] comoediam*) Terentiu[illegible] *nominare; nec indicar[illegible] etiam,* cuia Graeca ſit, *i. e. a quo graece ſit ſcri[illegible] pta, ſcil. Menandrum, quoniam plurimis ho[illegible] ſatis notum ſit. Int[illegible] mirari quis poſſet, tantum fuiſſe apud Romanos Graecarum literarum ſtudium et amorem, ut fere quiuis e popul[illegible] graecarum comoediaru[illegible] auctores cognitos haberet.*

CVM *praeterquam quo[illegible]* Ter. Ph. 1, 4, 10. Ehem! me miſerum! *Cum* mih[illegible] pauco, *tum* (*noch da[illegible] zu*)

Digitized by Google

zu) Antipho me excruciat animi.

CVMERA l. cumerum; vas ingens, vimineum aut fictile, non abſimile dolio, quinque l. ſex modiorum, in quo reconditur, et reponitur frumentum. *Vet Schol.* ad Hor. Serm. 1, 1, 53. Cum tua plus laudes *cumeris* granaria noſtris. *Id.* Epiſt. 1, 7, 30. Forte per anguſtam tenuis vulpecula rimam Repſerat in *cumeram* frumenti *vid.* Vulpecula.

CVMQVE *pro* quandoque *l.* quotiescunque, *rarum voc. ab Horat. forte hac ſignificatione cuſum, vt alia plura.* Hor. od. 1, 32, 15. Mihi cunque (*leg* cumque *neceſſario!*) ſalue Rite vocanti. *Bentleius emendat* cuique. *Heuman. in* Poeciles Tom. 3. p. 22. mihi nunc reſolue; *quod video et Geſnerum in Theſauro L. L. monuiſſe. Sed vulgata lectio* cumque, *vera. vid.* Cuning. Animaduerſ. c. 13. p. 239. ſqq. *qui etiam* Lucretium L. 2, v. 113. *citat, et* Fabri Notas p. 438.

CVLPARE aquas *venuſte dicit et dulci metaphora* Hor. od. 3, 1, 30 arbores, *quae ſcilicet* aridae, *egentes aquae, fructum ferre non poſſunt, quaſi ſe excuſent domino. Elegans etiam eſt emendatio Geſneri* ibid. verſ. ſq. 31. nunc torrentia *agro* ſidera, *pro* agros.

CVPIDO ſordidus, *de amore pecuniae,* Hor. od. 2, 16, 15.

CVPPA Hor. Serm. 2, 2, 123. Poſt hoc ludus erat *cuppa* potare magiſtra. *locus vexatiſſimus! Ita, vt poſuimus, fert noſtra editio et Lambiniana. Senſus: nullum alium regem conuiuii et magiſtrum poculi habentes, vt alias mos* (*vid.* Thaliarchus:) *niſi ipſam cuppam. Bentleius in diſputatione integra quadam ad h. l. conſcripta coniicit aut leg.* nulla potare magiſtra; *quae quidem nulla emendatio; aut* cupa pot. mag. *vt ipſe edidit*; cupa *vero tum eſt mulier quae vinum e taberna vendit* κάπηλις. *Sed vt nil aliud dicam, quam ſtulte*

Digitized by Google

te diceretur, illa muliere archipoſia bibimus? MSS. et libri omnes conſtanter legg. culpa potare magiſtra h. e. *ita vt reginae noſtrae compotationis ſit* culpa lapſus, *vbi* quis *per imprudentiam non attendiſſet ad verba praebibentis, multabatur poculo. Hanc Baxteri explicationem, vel ideo amplector, quod Vet. Schol. eam confirmat,* morem fuiſſe antiquis, *innuens,* dicere ſe, magiſtram facere culpam; *et omnes libri Vet. conſentiunt. Sequitur eam etiam Sanadon. Geſnerus docte reſpicere iubet ad* leges inſanas Serm. 2, 6, 68.

CVPRESSVS Hor. Art. 332. Carmina linenda cedro et leui ſeruanda cupreſſo. *vid.* Cedrus. *leuis* cupreſſus *eſt arca e tabulis cupreſſi bene politis* * Id. Art. 19. fortaſſe *cupreſſum* ſcis ſimulare *Vet. Schol.* Prouerbium hoc eſt in malum pictorem, qui neſciebat aliud bene pingere quam cupreſſum; ab hoc naufragus quidam petiit, vt fatum ſuum exprimeret; ille interrogauit, num ex cupreſſo vellet aliquid addi, μή τι καὶ κυπα-ρισσϰ θέλεις. *Carpere Horatium* poëtam, *qui vna tenui parte artis excellat, eamque ad-ſuat vbicunque, loco etiam alieno, facile quiuis videt.* * *quia cupreſſi ſunt* funebres Hor. Epod. 5, 18. *dicuntur* inuiſae od. 2, 14, 23, *bene ibi; cum vi in amarum, qui odit mortem*

CVRARE *inuentum aliquem, pro* vt inueniatur Ter. A. 4, 2, 1. Vbi vbi erit, inuentum tibi *curabo* et mecum adductum. * Id. Ad. 5, 9, 5. Ego iſtos vsque a pueris *curaui* ambos ſedulo.

CVRATIO Phaedr. 5, 7, 12. Ad ſanitatem dum venit *curatio; rara locutio pro* dum ſanatur, *cui ſimilem illam tantum* Plin. 33, 3, *de auro* quo ſaepius arſit proficit ad bonitatem: *inuenit Schefferus.*

CVRIALIS Ter. Ph. 5, 6, 10. *Curialis* vernula eſt qui me vocat. *Haec verba in plurimis Codicibus non*

non exſtare dicuntur. Primus, qui addendum e Codice quodam cenſuit, Goueanus eſt. Quoniam tamen in impreſſis libris hodie leguntur, adferamus explicationem. Dicitur curialis *idem eſſe qui Graecis eſt* δημοτης *eiusdem pagi homo.* vid. Graeu. ad Cic. offic. libr. 2. c. 18. *Serui autem neque apud Graecos* δημον, *neque curiam apud Latinos habuerunt. Itaque maxime placet Goueani explicatio, qui putabat*, curiales vernulas *dici eos ſeruos; qui dominis eiusdem curiae ſiue* δημȣ *ſeruirent.* vid. Popularis. *Ceterum Geſnerus in Theſauro iſtum verſum omiſit, vnde forte colligi poſſit, illum ei non genuinum viſum fuiſſe.*

CVRIOSVS *pro ſollicitus, rebus ſuis proſpiciens.* 4, 21, 12. quidam *curioſior* Simonide tu ex opibus nil ſumis tuis.

CVRRICVLVM currere H. 4, 3, 11. πλεοναςικως, *ad* maiorem celeritatem ſignificandam cf. Plaut. Rud. 3, 6, 17. * *pro* ſtadio, quo curritur Hor. od. 1, 1, 3, Sunt, quos *curriculo* puluerem Olympicum Collegiſſe iuuat *Suauiter puluerem dicit* olympicum, *qui in certaminibus olympicis colligitur.*

CVRVATVS, ignes *curuati* Lunae Hor. od. 4, 2, 57, *vid.* Ignis.

CVRVLIS, ebur *curule*, *de ſella curuli, inſigni illo magiſtratus maioris* Hor. Epiſt. 1, 6, 53. Cui libet is faſces dabit eripietque *curule*, Cui volet importunus *ebur*; *de eo qui valde gratioſus in tribu ſua efficere poteſt, vt aliquis, ambiens magiſtratum, quam plurima ſuffragia accipiat.*

CVTIS tonſa Hor. Epiſt. 1, 18, 7. Qui ſe commendat *tonſa cute*, dentibus atris: *infima rуſticitate praeditus, et ſic, vt virtutis aſſecla rigidus, amicis placere ſtudeat. vid.* Adraſus. * cutem. curare *prouerb. de vita otioſa, Epicurea.* Hor. Epiſt. 1, 4, 15, 16. et Epiſt. 1, 2, 29.

CYATHVS, *duodecima pars ſextarii, quaſi maius*

Digitized by Google

ius cochleare, *quo vinum infundebant in pocula temperandum cum aqua* Hor. od. 3, 19, 11. Tribus aut nouem Miſcentur *cyathis* pocula commodis. *Qui locus ita non capiendus, vt vulgo ſit, de ebibendis tribus tantum poculis, aut adeo cyathis, quo nihil magis falſum eſſe poteſt; cum in ipſa* ode 8. libr. 3, 13, centum cyathi *explendi eſſent, ſed ſic, vt* cyathus *ſit menſura, non poculum.* Miſcentur, *inquit*, pocula *ita, vt in quouis poculo tres cyathi vini infundantur, temperandi cum cetera poculi aqua. Cum vero ſit* cyathus *duodecima pars ſextarii ſ. poculi h. l. (quia ſextarius eſt* As *ratione cyathi) vult tertiam partem vini admiſceri aquae, qui erat mos vſitatiſſimus, etiam apud Graecos, vnde de bono vino illud notum* Φερει τα τρια. *Sic vere interpretari mihi h. l. et recte videor. Sed iam videbis, aut leg. eſſe cum Bentleio* Miſcentor, *vt pro imperio quaſi iubeat modimperator vates, aut cum Cuningamio.* comodum *pro* commodis, *quam vocem quidem Geſnerus explicat cum Vet. Schol.* per aptis, ſobriis, *quod non plane improbo, et* Klotzius Vindic. pag. 215. per plenis. *ſed quid tum* miſcentur? *Saltem venuſtior eſt Horatius, ſi aut legatur* miſcentor, *aut, quod mihi elegantius etiam videtur* commodum. Bene *inquit vates*, recte, ſine vllo damno miſceri poſſunt tres cyathi vini cum aquae poculo: *Nonne ſic tibi placet Horatius? Reliqua etiam hac ratione melius intelligentur, et lenius fluent. Plane ſic etiam pro* menſura cyathus Hor. Serm. 1, 1, 55. Vt tibi ſi ſit opus liquidi *i. aquae*, *more graeco*, non amplius vrna Vel *cyatho.*

CYCLICVS ſcriptor Hor. Art. 136. *eſt aut ſcriptor et poëta cycli epici de quo vid. Voc.* Orbis, *aut merus rerum deſcriptor, qui res, vt geſtae erant, abſque vlla fictione,*

Digitized by Google

ne, et arte ſcriberet, ut in Achill. Statius. vid. *ſingularem diſſertat.* C. G. Schwartzii *de* poë-tis cyclicis, *et* Turneb. 19, 9.

D.

DAMNATVS, vrbs *damnata,* i. *deſtinata ad perniciem* Hor. od. 3, 3, 23. Ilion — damnatum. *Ego vero profecto malim cum Bentleio legere* damnatam, *ut et obſcuritas et ambiguitas euitetur; quippe interuenit* τὸ puluerem, *dubiumque prima facie reddit, vtrum* Ilion damnatum, *an* puluerem damnatum *velit. Ilion foeminino genere occurrere, ſatis probabit exemplis Bentleius ad h. l.*

DAMNOSE bibere, *cum damno hoſpitis* Hor. Serm. 2, 8, 34. Nos niſi *damnoſe* bibimus, moriemur inulti; *comice et feſtiue* cf. praeced.

DAMNVM Ter. Heaut. 4, 1, 15. *Quum Chremeti ab vxore filia nuper recognita* indicaretur, *perquam iocoſe Syrus,* Ergo, *inquit,* herus damno auctus eſt. *Noſtri fere, uelut ille auarus apud Rabenerum, dicerent: Wieder ein freſſendes Capital mehr. Sic Menander in* ἀνεψιοῖς *dixerat* θυγάτηρ κτῆμ' ἐστιν ἐργῶδες πατρί. *et in* ἁλιεῖ. χαλεπόν γε θυγάτηρ κτῆμα καὶ δυσδιάθετον. *Mira vero in noſtro loco lectionum varietas. Equidem ſic recte et ex mente Terentii legi arbitror.* (v. 13.) Meminiſtin, me eſſe grauidam, et mihi te maxumo opere intерminatum, Si puellam parerem, nolle tolli? Ch. Scio quid feceris: ſuſtuliſti. Sy. Sic eſt factum: *domina ego, herus damno* auctus eſt: So. Minime: ſed erat hic anus Corinthia haud impura, cet. *Nec mea haec eſt emendatio, ſed quam bene praecepit* Acidalius *ad* Vellei. Paterc. libr. 1. *in fine* pag. 124. ed. Burm. *Cum e verbis vxoris ſublatam filiam coniiceret Chremes, quam interimi valuiſſet: aſtutus ſeruulus, et mores mulierum*

Digitized by Google

ſtorum optime doctus, idem ſtatim coniicit, et ſecum, ſiue adeo ad ſpectatores; Plane iſtuc eſt, *inquit*, mihi hera noua nata eſt, domino damnum. *Haec Syri verba interponuntur velitationi Chremetis et Soſtraſtrae. Haec vero*: Minime *inquiens*, ſed erat hic etc. *non reſpondet ſeruo, ſed marito.*

DARE *explicare, enarrare.* Hor. Serm. 2, 8, 4. Ter. Heautont. prol. 10. Nunc, quam ob rem has parteis didicerim, paucis dabo. * *edere.* Ter. H. prol. 33. Cum dabit alias nouas *ſcil. comoedias* * *perpetrare, facere, committere* Ter. Ad. 3, 4, 4. pol haud paternum iſthuc dediſti. * dari *pro occurrere*, obuiam venire, alteri ſecum colloquendi copiam facere. Ter. Heaut. 4, 4, 10. Te mihi iam ipſum optabam – Obuiam dari. * dare malum Ter. E. 3, 3, 2. Nimirum *dabit* haec Thais mihi magnum *malum.* adde A. 1, 1, 6. * ſolertem aliquem Ter. E. 3, 2, 25. *praeſtare.* * ſilentium Id. Hec. prol. 56. * Phaed. 1, 13, 2. Qui ſe laudari gaudet verbis ſubdoſis, Serae dat poenas turpes poenitentiae. *In conſtituendo verſu variant libri. In ſchedulis P. Danielis fuit teſte Gudio*: Serae dant poenas turpes poenitentiae; *at habere videmur, quo nos tueamur cum affirmemus, hunc codicem pluribus in locis a ſcriptore correctum fuiſſe, quo vera lectio paullo obſcurior planior redderetur. Nos h. l. veterem lectionem amplecti malimus*: qui ſe laudari gaudet verbis ſubdolis. *Fere* dat poenas turpi poenitentiae. *Fere eſt* plerumque; *ſic ſaepius*; v. c. vt *fere fit* &c.

DAVVS, perſona comica Menandriana, Hinc Hor. Art. 114. Intererit multum *Dauusne* loquatur, an Herus i. e. *ſeruusne an Dominus*; *patet, longe diuerſas eſſe perſonas, adeoque diſcriminari inter ſe eorum orationem etiam debere. Ita enim non dubito legendum eſſe. Alii legunt* Dauusne loqua-

loquatur, an Heros. *Sed vt alia omittam, chara-cter Dei et herois non adeo eſt diſtans inter ſe quoad orationis genus, vt, quae ſequuntur apud Hor. eis adiungi poſſent. Alii Dauum et Heroa duo faciunt ſeruos Menandrianos legentes vt nos:* Dauusne loquatur *an Heros.* Sed *nec eorum oratio e diametro vt ſenis et iuuenis ſibi opponi poterat; huc pertinet etiam Hor. Serm.* 1, 10, 40. *Dauo-*que Chremeta Eludente ſenem cf. Terentii Andriam.

DE *pro* ex, *e, in Ter. Ad.* 3, 1, 11. *Clamat de* via Phaedr. 1, 16, 6, *de* conſpectu fugere. Id. 1, 13, 3, *de* feneſtra raptus caſeus Hor. od. 2, 7, 23, *de* conchis capacioribus funde. *Adde* od. 1, 31, 2. * *inde ab* Ter. Ad. 5, 3, 55. de nocte it. 5, 9, 8. de die. vid. dies. *de* luce media Hor. Epiſt. 1, 18, 19. *Ita enim cum Bentleio legimus. Adde ibid. verſ.* 91. et Id. Epiſt. 1, 14, 34. Serm. 2, 8, 3.

DEBELLARE: rixa *debellata.* Hor. od. 1, 18, 9.

DEBERE *plane graeco more, ad quem omnino Horatius linguam ſuam mirifice accommodauit.* Od. 1, 14, 15. Niſi ventis *debes* ludibrium, h. l. *niſi vis ludibrio ventis te agitantibus eſſe. vid. Graecas eiusmodi formulas apud Lambinum ad h. l.* * *alicui* Ter. E. 5, 2, 22. *eſt iniuriam facere. Debeam,* Credo iſti quicquam furcifero, ſi id fecerim. *Noſtri dicerent.* Ich würde ihm auch wohl noch zu viel thun. * Detentia dici Hor. Art. 43. *non, quae proxime dicenda veniebant, vt intelligit Baxter, et alii omnes. Nam ab omnibus hucusque iſte locus praeter veritatem de more explicatur, quo ſolent poëtae auditorem ſtatim in medias res immittere, relictis aliis in initio, ſuo tempore reuocandis, vt in comoediis, epicis aliisque carminibus fieri vſu venit, quod etſi per ſe ad naturalem ordinem pertinet,* vid. Annotat. Batteſii ad h. l. in der Einleitung

Digitized by Google

graeca figura, aut potius ſignum Apollinis ei dedicatum. *Non hic cogitandum de templo Auguſti Apollini dedicato, non de ſecularibus ludis vt alii fecere; poëta tantum ipſe ſuum dedicatum Apollinem canit. Omnes hoc verſus iubent, volunt.*

DEDOCERE Hor. od. 2, 2, 20. Virtus, populumque falſis *dedocet* vti vocibus. Bauerus *vir eruditus, in libro ſingulari* animaduerſionum Horatian. reponendum ſuadet: virtus populique falſis &c. i. *virtus dedocet (nos) vti falſis vocibus populi, non tribuere vocabula vel nomen beati iis, quibus vulgus tribuit, qua emendatione nil mihi elegantius, verius videtur.*

DEDVCERE *Suaui metaphora de triſti et moerente* Hor. Art. 110. Ad humum moerore graui *deducit* et angit; *ſumtum a ramis arborum, hic autem pulchre pingit triſtem, vultu deiecto, et capite, vocab. graues h. l. aptiſſimum ad efficiendam imaginem.* * *Idem ibidem* 129. *deducere* carmen Iliacum in actus. *Metaphora a filo ſumta, vt volunt nonnulli; ego tantum ad Homeri Iliada reſpici credo, hinc ſcilicet deducitur in tragicam ſcenam.* * *Erat officium clientum, aut amicorum, comitari patronum e foro domum euntem; aut etiam hoc modo gratiam quaerere, quod dicebatur* deducere Hor. Serm. 1, 9, 59. occurram in triuiis, deducam. * Ter. E. 2, 3, 23. Si qua eſt habitior paullo, pugilem eſſe dicunt. *deducunt* cibum; *minuunt, detrahunt.*

DEDVCTVS *eleganter de eo, qui non conſulto in aliquid incidit* Phaed. 2, 1, 7. forte viator eſt *deductus* in eundem locum.

DEESSE Hor. Epiſt. 2, 2, 52. mire! quod non deſit habentem cet. i. *certum annuum vectigal et reditus poſſidentem, qui quotannis ex fundo et villa redeant.*

DEFECTVS ſimpliciter, *de eo, qui eſt confectus,* de-

debilitatus, *languidus.* Phaedr. 1, 21, 3. annis *defectus h. e. qui prae* annis deficit, *idem fere quod* Phaedr. 4, 1, 10. *dicit*: annis et ſenecta *debilis. Sic etiam Martial* 13. Ep. 77. *dulcia defecta modulatur carmina lingua* * *deſtitutus*, *quem aliquid deficit* Phaedr. 5, 6, 2. *pilis defectus. Vtramque ſignificationem coniungit Columella* in praef. libr. 1. lecticariorum *defectiſſimum* annis et viribus in agrum relegat.

DEFENDERE *ſeruare agendo* Hor. Art. 194. Actoris partes chorus officiumque virile *defendat* v. Virilis * *prohibere*, *arcere* Hor. od. 1, 17, 3. Faunus et igneam *defendit* aeſtatem capellis: *et ſaepius alibi.*

DEFICERE Hor. Epiſt. 1, 4, 11. Mundus victus, non *deficiente* crumena.

DEFLVERE *dicitur* toga, *vbi non compoſita et inconcinne vltra talos demittitur*, Hor. Serm. 1, 3, 31. Ruſticius tonſo toga *defluit.* Vet. Schol. *Virgilium hic ſigi* notat, *cuius eiuſmodi habitus fuiſſet* cf. Epiſt. 1, 1, 95. *vbi Geſnerus valde lubrica fide niti, quae de Virgilio ferantur, bene monet.*

DEFRAVDARE *genium* Ter. Phor. 1, 1, 10. ſuum *defraudans* genium comparſit miſer. *vid. de eleganti h. l. voc.* comparcere.

DEFVGERE vid. *auctoritas.*

DEFVNGI, *calamitate liberari* Ter. Ph. 5, 9, 32. Cupio miſera in hac re iam *defungier* i. e. *vtinam haec vltima eſſet iniuria mihi a viro meo illata! Contenta eſſem ſi ſic diſcederem etc. deinde addit*: Sed quid ſperem &c. *Ducieria hoc in loco tota aberrauit via; Sic enim translatum dedit*: Je veux *rompre* avec lui pour toujours! *car* que puis je eſperer. *Luce meridiana clarius eſt, hoc omnino verbis Terentii repugnare. ceterum* cf. Ad. 3, 4, 62.

DEGRVNNIRE Phaedr. 6, 5, 27. ſcurra degrunnit prior. *Indicat Phaedrus ſimul totum habitum ac*

Digitized by Google

tum Clinia; cuius feſti cauſſa ſe ornare, comere, pectere ſolebat.

DEPERDERE ſumma, i. *perdere de ſumma* Hor. Serm. 1, 4, 32. Ne quid Summa *deperdat* me tuens. *vid.* Deſurgere.

DEPERDITVS Phaed. 1, 14, 1. Sutor inopia *deperditus, paupertate eo perductus, vt artem ſuam exercere non poſſet.*

DEPROELIARI Hor. od. 1, 9, 11. Venti aequore feruido *deproeliantes. Bene* feruidum aequor; *eſt illud* Herodoti ζεσαση θαλασση. *Dacierii ſomnium de latente ſtoicorum doctrina, Deos minutiſſimarum rerum curam non gerere, quam h. l. irrideret poëta, refutauit iam, et deſcriptionem tantum poëticam eſſe immenſae poteſtatis Deorum docuit* Klotzius *in libello* de felici audacia Horatii opuſcul. pag. 135.

DEPROPERARE, per breuiloquentiam *properando efficere* Hor. od. 2, 7, 24. quis vdo *Deproperare* apio coronas Curatue myrto? i. *celeriter properans nectere curat coronas ex apio &c.*

DEPVGNARE, *ita pugnare, vt hoſtem deiicias bellumque conficias* Phaed. 5, 2, 5.

DERIPERE Hor. od. 4, 15, 7. ſigna *derepta* Parthorum ſuperbis Poſtibus. *pro erepta, retracta de vi carminum veneficarum.* Hor Epod. 17, 78. *Deripere* Lunam vocibus poſſum meis. *deducere, vt* carmina de coelo poſſunt deducere Lunam. *bene autem decipere in ore Canidiae veneficae vim ſuam iactantis.* Crucquius *explicat* deorſum rapere ex ſuperiori loco. *Adde* Epod. 5, 46. Quae ſidera excantata voce Theſſala Lunamque coelo *deripit. Qui plura de his Theſſalicis magis cupit, inveniet* apud Plin. libr. 30. c. 1.

DERISOR, *diſſimulator*, εἴρων, *qui fingit ſe neſcire, quae probe norit.* Hor. Serm. 2, 6, 54. Vt tu ſemper eris *deriſor* * *fictus amicus, qui inhoneſta*

Digitized by Google

neſta adulatione riſum captat diuitis patroni, ſcurra, εἴρων etiam graecis dictus, aſſentator ridiculus et facetias captans, γελοτοποιος qualis Philippus in Sympoſ. Xenoph. c. *I.*Hor. Art. 433. *vid. apud eundem* Epiſt. 1, 18, 11. ſeq. eius imaginem *viuis coloribus depictam.*

DESCENDERE *in aures* Hor. Art. 387. ſi quid tamen olim ſcripſeris in Metii *deſcendat* iudicis aures. *Fuit* tum *Spurius Metius* Tarpa *doctus et ſeuerus carminum exiſtimator.** Hor. od. 3, 2, 7. *Ad Amphoram bene;* deſcende Coruino iubente, promere languidiora vina. *Cogita hic vina veterum, vt moris erat, poſita in Apotheca, editiori parte aedium.* vid. Amphora.

DESCRIBERE Ter. Eun. prol. 7. *eſt actoribus perſonas dare, ex Weſterhouii ſententia: Alii, inter quos Bentleius, malebant h. verſum ita legere.* qui bene vertendo et eaſdem ſcribendo male; *vt ſignificetur, Laninium nimis anxie atque ad verbum tradidiſſe comoedias. Guyetus autem ita reponit:* Qui male vertendo, et eadem ſcribendo male &c. *atque interpretatur:* ſenſum auctoris non exprimendo, atque barbara dictione vtens. *Eadem vero* per ellipſin *poſitum eſſe dicit pro eadem opera. Nonne optime tibi placet Bentleii ratio? Sed non opus vt emendemus, et legamus* ſcribendo *pro* deſcribendo.

DESIDERE *pro ſimplici* ſedere Phaed. 2, 4, 21. ruinam metuens, aquila ramis *deſidet; eleganter ſubinnuit ignauiam aquilae ex pauore.*

DESIGNATOR. *ſunt* deſignatores funerum mancipes, et ordinatores; nam deſignare eſt ordinare, vnde et qui locum theatris ſpectatoribus diſtribuebant, deſignatores dicebantur. *Vet. Schol.* ad Hor. Ep. 1, 7, 6. dum ficus prima (*auctumno enim ficus primum matureſcunt, cuius temporis hi verſus ſunt deſcriptio,*) colorque *deſigna-*

gnatorem decorat licto-ribus atris i. e. *multi mo-riuntur; venuſte mini-ſtros libitinarios atratos vocat lictores.*

DESIGNARE *efficere in-uſitatum et nouum quid-dam, moliri aliquid.* Hor. Ep. 1, 5, 16. Quid non ebrietas *deſignat*, operta recludit.

DESILIRE in arctum apud Hor. Art. 134. eleg. *de imitatore, qui nimis du-ras ſibi leges ſancit, qui non vult paullulum ſece-dere ab archetypo ſuo, et quaſi vt capra apud Aeſopum in puteum de-ſiliens* fab. 4. et 284. *non poteſt ſe expedire angu-ſtiis; et* clauſo haeret va-do Phaedr. 8, 4, 12.

DESINERE *cum caſu ſe-cundo graeca elocutione* Hor. 2, 9, 17. *Deſine* mollium tandem quere-larum.

DESTINARE *figurate et eleganter* Hor. od 3, 13, 5. Cui (haedo) frons turgida cornibus Primis et Venerem et proelia *de-ſtinat* i. e. *quaſi de-liberans ſecum et co-gitans, et deligens Vene-rem, ſuumque aduer-ſarium, cum quo proe-liabitur. Videbit quisque quanta ſit huius imaginis ſuauitas et fe-lix audacia.*

DESTRICTVS, *de tunica ad inferiores partes ſtri-cta* Phaedr. 2, 5, 13. Cui tunica ab humeris linteo peluſio erat *deſtri-cta*, *tunicam ab hume-ris demiſerat ad ilia, ibi-que adſtrinxerat, ita vt brachia, et pectus ha-beret nudum.*

DESVRGERE Hor. Serm. 2, 2, 77. vides vt palli-dus omnis coena *deſur-gat* dubia i. *de coena ſur-gat. vid.* deperdere et Dubius.

DETERERE *eleganti me-taphora a ferro ducta pro minuere, tenuare, magna modis paruis* Hor. 1, 6, 26. Muſa ve-tat laudes egregii Caeſa-ris et tua, Culpa *detere-re* ingeni. *belle! culpa* ingenii.

DETERGERE *de ventis nubes diſpellentibus, et ſerenitatem creantibus, imagine vt audaci ſic vere poëtica!* Hor. od. 1, 7, 15. Albus vt obſcu-ro *deterget* nubila caelo

Saepe

Saepe Notus. *vid.* Albus.

DEVICTVS Ter. Hec. 1, 2, 93. Hic animus partim vxoris miſeria *Deuictus*, partim victus huius iniuria. *Melius eſſe puto, vt legatur deuinctus, quod Bentleius et Weſterhou. receperunt.*

DEVIVS *de Bacchante vagante, errante* Hor. od. 3, 25, 12. vti mihi *deuio* Ripas et vacuum nemus mirari libet! *Bentleius legit* riuos, *male, nam ripae h. l. idem iam ſunt, figurate, quod riui, ſed ſaepius* ripas *in* riuos mutare *male conatur.* * ſcortum. Hor. od. 2, 11, 21. Quis *deuium* Scortum eliciet domo Lyden? *Sunt qui explicent*, non publicam meretricem, paucis cognitam, nam *deuia* ſunt *ἄνοδα*, difficilia aditu et ardua. *Sed ego ſequendum arbitror* Crucquium *qui intelligit* meretricem *domos cognitas oberrantem, corpore ibi merentem, cithara canentem. Tales fidicinae paſſim et apud Horat. occurrunt.* vt od. 3, 14, 21. Dic et argutae properet Neaerae. Adde od. 3, 11, 6. et Iuuenal. 3, 62. et cf. Turneb. aduerſ. 11, 23.

DEVOCARE, *ducere, pellicere* Phaedr. 3, 5, 1. Succeſſus ad perniciem multos *deuocat. Adde Eund* 1, 20, 2.

DEVOLVERE, *Significanter de poëta dithyramborum, qui plenus Baccho de ore voluit quaſi verba grandia, noua.* Hor. od. 4, 2, 10. *de Pindaro*, Seu per audaces noua Dithyrambos Verba *deuoluit.*

DIANA *iracunda lymphatos efficere σιληνιτας credebatur.* Hinc reſp. Hor. Art. 454. Quem vrget — Aut fanaticus errore et *iracunda* Diana.

DIARIVM, *vnius diei demenſum* Hor. Ep. 1, 14, 40. Cum ſeruis vrbana *diaria* rodere mauis. *Belle, rodere, de victu illo, auido, et ſollicito.*

DICTA Phaed. 2, Prol. 10. Sed ſi libuerit aliquid interponere, *Dictorum* ſenſus vt delectet varietas. *Intellige de iis, quae ab eo ſcribuntur in*

Digitized by Google

in hoc libro, ita enim Aeſopum ſequetur, vt ſaepius etiam de eo, quod ipſe inuenerit, addat, quò lectorum animos delectet. Modeſte ſic vocat quoque artificioſam ſuam narrandi rationem, atque elegantiorem: non enim ita planus eſſe ac Aeſopus in narrando eſſe voluit, ſed paullulum poliuit. hinc orta eſt dictorum quaedam varietas, atque elegantia placens.

DICTARE voc. Iuris; *mutuo dare pecuniam quia creditor* dictat, *praeſcribit formulam ſyngraphae* Hor. Serm. 2, 3, 76. *Dictantis* quod tu nunquam reſcribere poſſis *vid.* Reſcribere * alicuì litteras, *per breuiloquentiam, pro*, ad eum ſcribendos dictare puero ſcribae. Hor. Epiſt. 1, 10, 49. Haec tibi *dictabam* poſt fanum putre Vacunae. *Vet. Schol.* typographia! in Sabinis Dea quae ſub incerta eſt ſpecie formata; Varro *Mineruam eſſe dicit.*

DICTITARE *de publica opinione ab omnibus credita et palam vagante in ore* Hor. Epiſt. 2, 1, 27. Annoſa volumina vatum *Dictitet* Albano Muſas in monte locutas. Vet. Schol. *apprime: Quia Egeria nympha* dicebatur loqui cum Numa Pompilio in Albano monte. *cf.* Liu. libr. 1. c. 21

DIDERE munia; *ſeruis diſtribuere* Hor. Serm. 2, 2, 67. Hic neque ſeruis, Albuti ſenis exemplo, dum munia *didit*, ſaeuus erit. *Vet. Schol.* quae quisque agat; tu rus ibis, tu granaria curabis etc. *qualis ſcena eſt apud Plaut.* Pſeudol, Art. 1. Sc. 2.

DIDVCERE aſſem in partes; *de ſubducendis diuidendisque numeris; in rationibus.* Hor. Art. 326. Romani pueri longis rationibus aſſem Diſcunt in partes centum *diducere.*

DIECVLA, tempuſculum Ter. And. 4, 2, 27. Eho impudens non ſatis habes, quod tibi *dieculam* addo.

DIES, Ter. E. 5, 6, (al. 7.) 19. Sed *in diem* iſthic Parmeno eſt fortaſſe,

taſſe, quod minitare, tu *iam* pendebis h. e. *tu forſan aliquam, ſpero, vindictae tuae moram facies, vt mihi in praeſenti non ſit timendum, cum e contrario tua te poena iam nunc, hoc ipſo tempore maneat. Vid.* Pendeo. * tempus Ter. Heaut. 3, 1. 13. falſum eſt, quod vulgo audio dici, *diem* adimere aegritudinem hominibus. *et ſic ſaepius.* * apparare de *die* conuiuium Ter. Adel. 5, 9, 8 *eſt iam a prima luce de parando conuiuio cogitare*; indicatque *luxuriam Graecis pariter ac Romanis moribus, ad ſobrietatem compoſitis, contrariam.* * Phaedr. 1, 16, 7. Vbi vos requiram cum *dies* aduenerit? *nempe reddendi mutui dati. Sic enim dies ſaepiſſime obuenit; eſt formula vero etiam: venit dies, in hac re frequens; vbi eſt uoc. iuris.* Phaedr. 4, 10, 8. olim quum adſcriptus *venerit* poenae *dies.* * ſolidus *pro* integro Hor. od. 1, 1, Nec partem *ſolido* demere de *die.* Πρόσπαν ἦμαρ εὐωχεῖν. Hom. *Pulchre autem* demere *ad* ſolidum, *translatio enim de ſumma* ſolida *ducta.*

DIFFERRE Ter. And. 2, 4, 5. Orationem ſperat inueniſſe ſe qua *differat* te, *i. e* perturbet, *addit enim Dauus.* proin tu face apud te vt ſies.

DIFFICILIS bilis *de ira graui* Hor. od. 1, 13, 4. Feruens *difficili bile* tum et iecur.

DIFFINDERE: *vocabulum iuris ciuilis, ſignificans, rem differre, non abſoluere cauſſam; hinc lepide* apud Hor. Serm. 2, 1, 79. *Iure conſultus, audita quaſi cauſa vatis, accuſati criminis maledicentiae in ſcriptis ſatiris dicit: ſe nullo modo defugere poſſe, quin pronuntiet in ſententiam Horatii; Nonnulli leg.* diffingere *q. e. mutare, emendare ſed melior noſtra lectio.* Cuiacius Obſeruatt. libr. 12. c. 18. *exponit*: nihil quidquam deducere de tua ſententia poſſum. * Hor. od. 3, 16, 14. *Diffidit* vrbium Portas vir Macedo. *Philippus empta ille ciuitatum*

rum corruptionibus, vt ex hiſtoria ſui temporis patet. cf. *Demoſt. Orat. de coron.* c. 19. πλεονεκτημα μεγα ὑπηρξε Φιλιππω. παρα γαρ τοις ἑλλησιν — Φοραν προδοτων και δωροδοκων — συνεβη γενεσθαι. *Adde orat. de falſ. legat. paſſim. Eleganter* vir Macedo.

DIFFINGERE *pro* refingere Hor. od. 1, 35, 39. O vtinam noua (i. e. *repetita*) incude *diffingas* retuſum (i. *hebetatum*) in Maſſagetas Arabesque ferrum. *Ita enſes incude redacuas, ciuili bello fraterno ſanguine maculatos, et hebetes, vt melius in Maſſagetas ſtringi poſſint. Bentleius leg.* defingas, *et pro* retuſum, *cum Cuning. recoctum.* Sed *nil mutandum!* * *conuellere, aliud plane creare* Hor. 3, 29, 47. neque *Diffinget* (*Iupiter*) infectumque reddet Quod fugiens ſemel hora vexit * *male fingit, deſcribit* Hor. Ser. 1, 10, 37. *Diffingit* Rheni luteum caput i. e. *luteum facit deſcribendo male. Aliò legunt* Defingit i. e. *pingit, deſcribit. quibuscum me facere non nego.*

DIFFVSVS, vinum *diffuſum intell. ex lacu in amphoras et lagenas* Hor. Epiſt. 1, 5, 4. Vina bibes iterum Tauro (i. e. *cum ſecunda vice eſſet conſul*) *diffuſa.*

DIGITVLVS Ter. E. 2, 2, 53, 54. *qui mihi nunc vno digitulo* fores aperis fortunatus, nae tu iſtam ſaxo calcibus ſaepe inſultabis fruſtra. *Suauis eſt locutio allegorica. Parmeno autem his verbis cauillatur Gnathonem, qui ei, quod cum domino a Thaide excluſus eſſet, illuſerat. Vult autem hoc dicere. Noli gloriari, o Gnatho; namque ſpero me effecturum, vt poſt biduum tu, qui hunc facilem* habes hic aditum, *cuique fores ita pateant, vt vel digitulo aperire eas poſſis, vt igitur breui poſt tempore cum domino tuo Thraſone plane excludaris, adeo vt ianuam tibi nemo aperiat.*

Digitized by Google

ris, ſi vel calcibus eam inſultares, ferires.

DIGNARI, *dignum eſſe putare adeoque aggredi* Hor Epiſt. 2, 2, 86. Verba lyrae motura ſonum connectere *digner?*

DILATOR, *qui ſemper procraſtinatur, res differt timidus; vere ſenis aetati tributus character* ab Hor. Art. 172.

DILVDIA Hor. Epiſt. 1, 19, 47. Diſplicet ille locus clamo et *diludia* poſco. *Vet. Schol.* Intermiſſionem et dilationem ludorum expoſco. Diludia autem dicuntur tempora, quae gladiatoribus conceduntur inter dies munerum, quibus pugnatur, dilationes ludorum.

DIMINVERE Ter. Ad. 4, 2, 32. *Quod Syro ibi minatur Demea: Diminuetur* tibi quidem iam cerebrum: idem 5, 2, 6. *ſic effert:* an tibi iam mauis cerebrum diſpergi hinc!

DIMOVERE Hor. od. 1, 1, 13. Gaudentem patrios findere ſarculo Agros, Attalicis conditionibus Nunquam *dimoueas. vid.* Demouere.

DIONYSIA Ter. H. 1, 1, 110. Dionyſia hic ſunt hodie. *Vero ſimile eſt h. l. ea Bacchi feſta, quae tempore Vindemiae ruri celebrabantur* Διονυσια κατ᾽ ἀγρους *intelligi. Nec ſuperfluum* eſt *hic; quoniam non omnibus locis eodem die obiri ſolebant. Id quod ignoraſſe videtur* Caſtelvetro, *qui in* opp. variis criticis p. 179. *poëtam noſtrum erroris incuſat. Ceterum Terentius* H. 4, 3, 11, vbi eiusdem feſti *mentio fit, quantum vel in minimis rebus ſibi ipſe conſtet, oſtendit.*

DIOTA *Secundum Lambinum vas eſt duarum aurium i. anſarum (quaſi aures ſint,* ὦτα*) quod latini appellant quadrantal, capiens* 48 ſextarios. *Geſnerus vero de menſura dubitat* Hor. od. 1, 9, 8. Benignius Deprome quadrimum Sabina Othaliarche merum *diota.*

DISCESSIO *pro repudio* Ter. And. 3, 3, 36. ſi eue-

Digitized by Google

eueniat, quod Di prohibeant, *diſceſſio. vid.* Diſſidium.

DISCINCTVS *nepos, pro homine molli, negligente rem familiarem* Hor. Epod. 1, 34. Haud parauero Quod aut auarus vt Chremes terra premam, *Diſcinctus* aut perdam vt *nepos. Erat luxurioſorum* diſcincta veſte *ambulare*, vid. Senec. Epiſt. 114.

DISCVS *qui fuerit vid. in Ern.* Clau. Cic., ſub h. voc. Hor. od. 1, 8, 11. ſaepe *diſco*, Saepe trans finem iaculo nobilis expedito. *vid. infra* Expedire.

DISERTVS Ter. Eun. 5, 7, 10. *peritus, promptus, qui facile ſe ex aliquo periculo expedire poteſt. Weſterhou. Dacieria.*

DISPAR, *de imbecilliori, viribus infirmiori* Hor. od. 1, 17, 25. Ne male *diſpari* Incontinenter iniiciat manus. *Aut refer* male *ad* diſpar *et valet* valde diſpar. *vid.* Erhard et Barhdt. ad Petron. 119. p. 720. *Ita et capit locum Reiskius: aut* male *referendum ad* iniiciat, *pro ſaeue, inhumane, quod nolim te*[illegible] *men h. l.*

DISPVTARE Ter. A. pro[illegible] 15. atque in eo *diſpu*[illegible]*tant* i. e. *a me alien*[illegible] *ſunt, ſententia ſua mihi aduerſantur, Refer*[illegible]*tur enim ad verbum vi*[illegible]*tuperare.*

DISSIDIVM *pro* diuortium Ter. A. 4, 2, 14. Valeant, qui inter nos *diſſidium* volunt: hunc, niſi mors, mihi adimet nemo. *Adde* Hec. 3, 5, 26 et 52, 16.

DISSILIRE *eleg.* Hor. Ep[illegible] 1, 18, 42. gratia ſic fratrum geminorum Amphionis atque Zethi, *diſſiluit. Notum eſt odiſſe Zethum paſtorem Muſicam et poëſin, quibus vacabat frater Amphion.* Lambinus *ad h. l. rem pluribus auctoribus laudatis refert,* Athenaeo, libr. 7. Dione Chryſoſtomo, aliis.

DISSOLVERE ſe, *negotium quoddam a ſe remouere; veluti excuſando.* Ter. H. 3, 1, 102.

DISSOCIABILIS, Oceanus diſſociabilis, *actiue, qui ſociari coniungique non poteſt.*

Digitized by Google

poteſt. Hor. od. 1, 3, 22. Nequicquam Deus abſcidit Prudens Oceano *diſſociabili* Terras. Bentlei. *leg. pro vulg.* oceano diſſociabili; oceano *diſſociabile, et refert ad* terras. *Cuningamius vero* oceano diſſociabile, *aduerbialiter voc. ſumto.* Reiskius *probata lectione vulgata explic. diſſociabile mare per* ἄμικτον, *cum quo ſocietas nulla poſſit contrahi, aut contracta aegre ſeruari, quia, fides ei nulla ſit.*

DISTARE Hor. od. 4, 9, 29. Paulum ſepultae *diſtat* inertiae celata virtus. *non decantata poëtis aut ſcriptis mandata.*

DISTINERE, *disiungere* Hor. od. 4, 5, 12. Quem Notus inuido flatu Dulci *diſtinet* a domo.

DISTINGVERE. Hor. od. 2, 5, 11. *diſtinguet* autumnum racemus purpureo varius colore. intellig. *de vuis vel purpureo colore vel aureo nitentibus, quae quaſi diſtinguunt autumnum coloribus.*

DIVES: *inſulae diuites ſunt campi Elyſii, fortunatae inſulae,* Hor. od. 4, 8, 27. lingua potentium vatum diuitibus conſecrat *inſulis; immortalitati tradit.* Vid. Epod. 16, 41. ſeqq. *vbi deſcriptio harum Inſularum ampla, et vere poëtica.*

DIVIDERE carmina Hor. od. 1, 15, 15 Grata foeminis imbelli cithara carmina *diuides.* i. *per vices et alternis canenda diſtribues foeminis. Ita Geſnerus* ſecundum Voſſium ad Catull. p. 239. Lambinus vero explic. *apte concinne, diſpoſite, lyra canes a quo non diſſentit Baxterus, ſed ego.* Klotzius Vindic. pag. 30. *explicat, modo huic, modo illi foeminae aliquid iucundum decantare, diſtribuere cantica, vt quaeuis vnum accipiat.*

DIVIDVVM *dimiduum* Ter. Ad. 2, 2, 30. Potius, quam venias in periculum, Sannio, Seruesne, an perdas totum, *diuidium* face. *acquieſcas dimidia parte,* quae-

quaeſtus ac damni. *Sic et* Plaut. Rud. 5, 3, 52, *Diuiduum* talentum faciam.

DIVINVS, ſententia diuina futuri, i. *gnara, prudens* Hor. Art. 218. Vtiliumque ſagax rerum et *diuina* futuri, Sortilegis non diſcrepuit ſententia Delphis.

DIVRNVS: vinum *diurnum, cui per totum diem vacamus. Audax et poët. epithet.* Hor. Art. 209. *Vino diurno* Placari Genius feſtis impune diebus, – coepit. vid. Turneb. Aduerſ. libr. 19. c. 9.

DOCERE graec. διδασκειν. *edere, fabulas dicitur poëta, vt actor diſcere.* Hor. Art. 288. cf. Ter. H. prol. 10.

DOLARE *fuſte, translate a fabris* lignariis, *qui dolabro ligna dolant,* et *ſatis feſtiue de grauibus ictibus.* Hor Serm. 1, 5, 23. Mulae nautaeque caput lumbosque ſaligno *Fuſte dolat.*

DOLON *proprie enſis, aut cuſpis ferrea recondita: Eleganter de aculeo ſuo per faſtum dicit muſca.* Phaedr. 3, 6, 3. vide, n *dolone* collum compun gam tibi.

DOLOSVS cinis, *qui cel et tegit ignes ſubiectos Epitheton* venuſtum, i hac praeſertim re. Ho od. 2, 4, 8. Incedis p ignes ſuppoſitos *cin doloſo.* ἀλληγορικῶς *di ſuadet poëta Pollionem ne ſcribat tragoediam bello ciuili ductam quia offendere facile mul tos poſſit, vnde magn irae flamma naſceretur Hic cinis doloſe latens.*

DOLVS pro *culpa* Ho Serm. 1, 6, 90. vt mag *dolo* factum negat, e ſuo pars. *non ſua culpa aut quodam delicto fa ctum ſcilicet, vt paren tibus ignobilis ſit natu Bene Torrentius* ad h. *Iure conſulti ſine dol nullum graue delictun ſtatuunt.*

DOMESTICVS Hor. Ar 287. celebrare *domeſtic* facta i. *Romana. Sic Cic. Orat. c. 7.*

DOMINANS; *dominantu* nomina Hor. Art. 234 Non ego inornata (*i condita*) et *dominanti* nomina ſolum Verbaqu

Piſo

Digitized by Google

Piſones, Satyrarum Scriptor amabo. *Sunt* κυρια, *propria*, v. c. *quibus res quantumuis obſcoena proprie appellatur; haec enim laedent*, *opp.* ἀκυρα.

DORMIRE, *ſecurum eſſe.* Ter. Ph. 5, 9, 18. dum tu *dormis.*

DVBIVS Ter. 2, 2, (al. 1.) 25. coena dubia apponitur. *Qualis haec ſit explicat ipſe* Phormio verſ. 29, vbi tu dubites quid ſumas potiſſimum. *Apparet inde lautam atque opiparam coenam intelligi. Horat.* Serm. 2, 2, 77. Vides vt pallidus omnis *Coena* deſurgat *dubia? Baxterus explicat*, vbi incertum eſt, an ſit ſeſſura (*vid.* ſedere) nec ne. *Peſſime! cf. etiam Turneb. Aduerſ.* libr. 28. c. 4. *in ſententia ipſa verſ. ſeqq. videtur ſecutus* Platonem de republ. libr. 9. in fine. δουλον φαμεν αὐτον εἶναι δεῖν, ἐκείνου τοῦ βελτίςου, καὶ ἔχοντος ἐν αὐτῷ τὸ θεῖον ἄρχων. *quem locum orae libri ſui ad-* ſcripſerat S. V. Semlerus.

DVCERE obliuia, *dulci metaphora, tamquam hauſtibus bibere, vt e poculo Lethaeo* Hor. Ser. 2, 6, 62. Ducere ſollicitae iucunda obliuia vitae. * *ceſſatum* curas Hor. Epiſt. 1, 2, 31. *vid.* ceſſare * *de poemate; rariori ſignificatu.* Hor. Epiſt. 2, 1, 75, ſi verſus paullo concinnior vnus et alter, Iniuſte totum *ducit* venditque poema h. e. *producit, iactat, vt explic. Vet. Schol. et Lambinus; ſed quis iactat? an ipſe verſus? Ridicula potius quam pulchra eſſet metaphora.* Geſnerus *itaque putat translationem ductam eſſe ab animalibus, quae, vbi capite tranſitum fecere, reliquum corpus facile ſequitur, vt eſt Germanorum de felibus prouerbium. Sed ego valde ridiculam illam felem propello cito, ne erumpat riſus, et Geſneri manes offendat. Quam aliena haec interpretatio ab h. l.! quam — Audiamus Bentleium. Ille ſic locum*

Digitized by Google

locum emendat, *neque tantum de arbitrio ſuo, vt accuſat eum Baxterus*, *verum ſecutus* codicem *Reginenſem.* Si verſus paullo concinnior vnus et alter; iniuſte totum ducit, *venitque* poema. *Quae poſſit eſſe melior lectio? Senſus elegans. Si vnus aut alter verſus excellat ornamento in poemate quodam*, ducit *iſte verſus lectorem, decipit, fuco fallit, et venit. Voc.* ducere *in ne venali et mala merce ſic etiam occurrit* Hor. Serm. 1, 2, 88. ne ſic facies vt ſaepe, decora, Molli fulta pede eſt, emtorem *ducat* hiantem. *ad quem loc. vide plura apud* Bentleium; *a quo etiam diſces, non eſſe probandam religionem Geſneri* quae illam interpretationem Bentleii loc. cit. Epiſt. 2. 1. *tum demum audire vellet ſi eſſet additum:* emptorem. *Denique, mirer ſi quis h. l. Bentleium poſtponeret Geſnero.** ducere Coenam. Hor. Art. 376. poterat *duci* quia *coena* ſine iſtis.*

ruinam Hor. od. 2, 1[illegible] 9. Ille dies vtramq[illegible] ducet ruinam * not[illegible] Hor. od. 4, 2, 59. Q[illegible] *notam* duxit, niueus [illegible] deri Caetera fulu[illegible] *de iuuenco candid[illegible] quadam in parte, c[illegible] notatus eſſet, cetero co[illegible] pore fuluus.* Niueus [illegible] deri, *eſt ad* Graec. λε[illegible] κος, Φαιδϱος ἰδεσθα[illegible] * Ter. A. 4, 1. *Qu[illegible] Charinus* v. 20. *di[illegible] rat*; Etiam nunc me d[illegible] *cere* iſtis dictis poſtula[illegible] *ipſe explicat* v. 24. *N[illegible] me lactaſſes amantem et falſa ſpe producere[illegible] Adde* Ph. 3, 2, 15. * du[illegible] cere ſe, *clam ſe auferr[illegible] aut corripere* Ter. He[illegible] 4, 1, 7. vxor vbi me a[illegible] filiam ire ſenſit, [illegible] *duxit* foras. *Bentlei[illegible] h. l. reponit:* eduxit. [illegible] *de beſtiis proprie, du[illegible] turbam ſuam, primum educunt.* Phaedr. 1, 19[illegible] 7. dum firmiores poſſe[illegible] catulos *ducere. Sunt qui legant:* educere, *quod non improbo.*

DVDVM *paullo ante* Ter. E. 4, 4, 16. cf. v. 30 *vbi eius loco dicitur, modo.*

Digitized by Google

ELLVM lentum, *pugna ſtataria quaſi; ridicule*, Hor. Epiſt. 2, 2, 98. Lento Samnites ad lumina prima *duello*. *Vide* Lentus. * Id. Epiſt. 1, 2,7. Graecia Barbariae lento colliſa *duello*. *vid.* collidere.

VLCIS Hor. Art. 99. Non ſatis eſt, pulchra eſſe poemata, *dulcia* ſunto i. e. *non phantaſiam ſolum iuuare ſed etiam pectus debent*. Pulchrum *ad ſententias et ordinem*, dulce *ad ſenſus et ſuauitatem doctrinarum moris reſpicit. illa virtus ornatum, haec pectus* et παθος *ſpectat*. Reiskius *emendat* dulcia *in* ductia i. ἀγωγα, πιθανα. *vid.* Pulcher. * iuuenta Hor. od. 1, 16, 23. *eſt muſtea quaſi*, quae *efferueſcat facile. Die leicht aufwallende Jugend.*

VM *pro* dummodo Ter. A. 4, 1, 54. Capitis periculum adire *dum* proſim tibi. Id. H. 4, 2, 39. Ph. 3, 2, 41.

VPLEX Vlyſſes Hor. od. 1, 6, 7. *Nihili eſt interpretatio duplicis Vlyſſis per eum, qui duplicem curſum in mare egiſſet; ridicula alluſio, quam ſtatuit* Sanadonius *factam ad Agrippam et Auguſtum, qui quaſi eſſent duplices Vlyſſes. cum ſit h. l. vt vulgo, qui aliud cogitat, aliud loquitur, verſutus*, πολυτροπος, *qualem fuiſſe Vlyſſem probat integra odyſſea. vide* Klotzii Vind. p. 10. ſqq. * *de comoedia, quae inſcribitur Heautontimorumenos, prol.* 246. *dicitur. Duplex* quae facta eſt argumento ſimplici; *Hoc eſt, explicante* Nannio, *quia in hac comoedia duo ſunt filii familias amatores, duae amicae, duo ſenes, duo ſerui, quae omnia in* Menandro (*ex quo argumentum comoediae ſumſerat Terentius*) *erant ſimplicia. Hinc intelligis cur* verſ. 7. *noua* certe recte nominari poſſit.

DVRARE, pro *perferre* ὑπομενειν καρτερειν Hor. 1, 14, 7. Vix *durare* carinae Poſſint imperioſius aequor. *Adde* Ter. Ad. 4, 2, 15. * fer-

re.

Digitized by Google

ro, *et*, aere durare ſaecula, *audacter, et figurate* Hor. Epod. 16, 65. *de aetate aenea mundi, et ferrea, de qua tam multa apud Poëtas.* * Phaedr. 2, Epilog. 19. Cor *duratum, obſirmatum.*

DVRVS, *de eo, qui per aetatem grandem iam non amplius ad amoris ſenſum ſatis aptus* Hor. od. 4, 1, 7. Deſine flectere mollibus iam *durum* imperiis. *Bene* mollia *et* durum *oppoſita!* * Ter. E. 4, 7, 36. os durum, i. e. *impudens* * Ter. Heaut. 2, 4, 22. immo vt patrem tuum vidi eſſe habitum, diu etiam duras dabit, *ſcil partes h. e. aegerrime amorem tuum feret, multa ei impedimenta obiiciet* * *difficilis* Ter. Ph. 2, 1, 8. P. illud *durum*, G. ego expediam: ſine. *vid. omnino de h. v.* Vavaſſor de vi et verbb. ſignific. opp. pag. 159.

E.

EBVR curule Hor. Epiſt. 1, 6, 53. *vid.* Curulis.

ECHINVS *Vas aeneum,* [...] *quo calices lauantur,* [...] *modo triſſile, (ita* [...] *pro triſile. vid. Du* [...] *ne Gloſſar. in voc.* [...] *ſilis. in Geſn. Theſ* [...] triſille) *appellamus.* [...] Schol. ad Hor. Serm. [...] 6, 117. aſtat *Ech*[...] Vilis cum patera gu[...] *Alii intelligunt vas* [...] *in modum echini* [...] *marini, alii ampu*[...] *vitream.* Heſychio, [...] *ter alia multa qu*[...] *Graecis* Echini [...] *appellantur, eſt,* λο[...] ἢ σκευος μαγειρικον.

EDITIOR viribus, *vale*[...] *tior* Hor. Serm. 1, [...] 110. Viribus *editi*[...] caedebat, vt in gre[...] taurus; *bene* editior, *cu*[...] *ſequatur*, vt in gre[...] taurus.

EDORMIRE, *de acto*[...] *fabulae; ſignif. dormien*[...]*tis perſonam gerere.* Ho[...] Serm. 2, 3, 61. No[...] magis audierit quam F[...]ſius, (*Bentleius et Ge*[...]*nerus leg. Fuſius ha*[...] *enim gentem natam fu*[...] *iſſe dicunt. Sed et h.* [...] *emendare et omnes ali*[...] *vbi conſtanter occur*[...] *Fuſius Galenus Cic. Phi*[...] 8, [...]

Digitized by Google

8, 5, et 6. et 11, 6. *mihi videtur eſſe arrogantis et male pertinacis.*) ebrius olim Cum Ilionam edormit, Catienis mille ducentis, Mater te appello, clamantibus. *Fuſius Phocaeus actor Tragoediarum fuit, qui cum vellet Ilionam dormientem exprimere. (in Tragoedia quadam Pacuuii ſecuti forte illam Hygini* Fab. 109.) *in ſcena vere obdormiuit. Vet. Schol. Verba:* mater te appello; *ſunt ipſius Pacuuii vid.* Cic. Tuſcul. 1, 44. *Senſus eſt: quem neque actor Catienus, nec mille ducenti Catieni clamantes expergefacere potuiſſent.*

EFFICAX, epitheton Herculis, *magnificum, vere lyricum.* Hor. Epod. 3, 17. Nec munus humeris *efficacis* Herculis Inarſit aeſtuoſius. *Reſpici hic veſtem Deianirae tinctam ſanguine Neſſi centauri, munus datum fatale, facile quiuis videt.* * *efficax* ſcientia, *de arte magica* Epod. 17, 1. Iam iam *efficaci* do manus ſcientiae.

EFFODERE *oculos* Ter. E. 4, 6, 2. *pertinet ad muliebres praecipue minas. verb. ſunt.* Atqui ſi illam digito attigerit vno, oc. li illico *effodientur.*

EFFUNDERE *de partu ſolita vox, vt diluuio exemplo.um probant Burman. ad* Phaedr. 3, 15, 6. prolapſam *effudit* ſarcinam.

EGO Ter. E. 3, 5, 64. *Eamus ad me *i. e. in domum meam: plane vt Galli et nos: venons chez moi. kommen ſie zu mir.*

EGREGIVS, Hor. od. 3, 25, 4. Quibus Antris *egregii* Caeſaris audiar Aeternum meditans decus. *Bene* Landinus *ad hunc locum: Quaſi vnicus inter mortales ſit, egregius.*

EIICERE *contemtim dicitur pro ſepelire, quoniam, qui ſepultura honeſta priuarentur, foras eiiciebantur* Ter. Ad. 1, 2, 29. vbi te exſpectatum *eiecisset* foras. Vid. Turneb. Aduerſ. 1, 21. c. 15. p. m. 683.

ELABORARE, ſaporem Hor. od. 3, 1, 19. non Sicu-

Siculae dapes Dulcem elaborabunt ſaporem. *Elegantiſſime! non poterunt omni arte quaſi et conatu efficere dulcem ſaporem.* Siculas *dapes non intelligo, quaſi ad prouerbium reſpexiſſet poëta, quo* ſiculae dapes *dicebantur pro opulentiſſimis; ſed potius alludit ad illas dapes ſiculas Dionyſii, de quibus Cicero videndus* Tuſcul. 5, 21. *ceterum compara cum hac ode illa* Hagedornii noſtri. *Locuſtens* würdger Freund gekrönter Wüterich du Nero quälſt die Welt und jeder Frevel dich &c. *et illa* Vzii: *Dem Reichthum bleicher Sorgen kinde Schleicht ſtets die bleiche Sorge nach &c.*

ELABORATVS pes, *de Anacreontis carmine* Hor. Epod. 14, 12. Qui perſaepe caua teſtudine fleuit amorem, Non *elaboratum* ad pedem i. e. *non ad certum et accuratum modum, et metrum: qui enim Anacreontis carmina ad regulam metri exegerit, magnam reperiet licentiam, paſſim iam* i Barneſio *et* Pauio *ei editoribus notatam. Al intelligunt de maiori fa cilitate, quam ingeni Anacreontis, de ſimpli citate absque vllo labore et cogitatione. Sed* pe elaboratus *vix eam in terpretationem admittit; certe Horatius ita exprimere res non ſolet.*

ELATRARE, vocab *ſua ue ad pingendum hominem rixandi cupidum et rabioſulum.* Hor. Epiſt. 1, 18, 18. Scilicet vt non Sit mihi prima fides, et vere quod placet vt non Acriter *elatrem,* pretium aetas altera ſordet. *vid.* Pretium. *Minus vero ineſt h. l. Iconiſmus. geminatum illud* vt non, *et quidem fine verſus vtriusque;* prima *fides* — vere *placet, denique* — elatrem; *et illud ipſum* ſcilicet. —

ELEGANTIA *feſtiu* Phaedr. 2, 2, 4. Annoſa celans elegantia *de anu,* h. e. *cura atque comtu corporis morumque ſuauitate* (galanterie) *anilem aetatem diſſimulabat,*

quarte

quare eam non rudem vocat h. e. moribus magis atque habitu quam pulchritudine conſpicuam.

ELEGVS: elegi exigui Hor. Art. 77. *Quis* tamen *exiguos elegos* emiſerit auctor *vid.* Exiguus. * miſerabilis Od. 1, 33, 2. neu *miſerabiles* decantes *elegos. feſtine ad Tibullum, cuius Elegiae nonnullae miſerias plorant, amatam amiſſam &c.*

ELEVARE Phaedr. 3, 10, 7. ſed fabuloſa ne vetuſtate (*haec*) eleuem narrabo tibi memoria quod factum eſt mea, i. e. *fidem eius*, (intelligendum ἀπο τȣ κοινου *quod dixi, credere et non credere periculoſum eſſe) minuam, eo quod ex veteri memoria deſumta ſint illa exempla, quae poëtae tractarunt.*

ELIMINARE dicta, *foras limen efferre* Vet. Schol. *ad* Hor. Epiſt. 1, 5, 25. *ne* fidus inter amicos ſit qui dicta foras *eliminet.*

ELLVM pro *en illum* Ter. And. 5, 2, 14. Neſcio qui ſenex modo venit: *ellum,* confidens, catus And. 3, 4, 26, et 2, 3, 7.

EMANCIPATVS *elegantiſſime!* Hor. Epod. 9, 12. Romanus eheu! (poſteri negabitis) *Emancipatus* foeminae, *Antonius Cleopatrae. Sed vox in hac re ſcite delecta, eſt enim* emancipatus *auctore Feſto aut is, qui ex patris iure exiit, aut is, qui alius ſit dominii.* Romanus *foeminae mancipium eſt! quis tandem credat?*

EMICARE, *eleganter de bonis quibusdam et pulchris verbis in carmine integro exili, quae ex inſperato apparent.* Hor. Epiſt. 2, 1, 73. Inter quae verbum *emicuit* ſi forte decorum Verſus paullo concinnior vnus et alter.

EMIRARI Hor. od. 1, 5, 8. Aſpera Nigris aequora ventis *Emirabitur* inſolens. *Nouum forte ab Horatio ad locupletandam linguam ſuam factum verbum! vid. Inſolens.*

EMORI Phaedr. 1, 6, 8. Cogitque miſeras arida ſede *emori.*

Digitized by Google

EMITTERE *de primo auctore et inuentore rei.* Hor. Art. 77. Quis exiguos elegos *emiſerit* auctor, Grammatici certant.

ENIMVERO Iam, igitur Ter. And. 1, 1, 64. it. 1, 3, 1. Heaut. 5, 5, 1.

EQVES Hor. Art. 113. Romani tollent *equites* peditesque cachinnum *vid.* Pedes.

EQVITARE *poëtice de hominibus bellum gerentibus et licenter equis vagantibus* Hor. od. 1, 2, 50. Neu ſinas Medos *equitare* inultos Te duce, Caeſar. *Medi, Parthi et Scythae equeſtri pugna pugnabant ſolemniter, quo viuida magis hoc verbo redditur imago. Sic etiam alibi* equitare *dicitur hoſtis diripiens palando et permagando regiones* Hor. od. 2, 9, 24. Intraque praeſcriptum Gelonos Exiguis *equitare* campis. Id. od. 4, 4, 44. Dirus per vrbes Afer (Hannibal) vt Italas ceu flamma per taedas vel Eurus Per ſiculas *equitauit* vndas. *Quamquam Horatius poſſet defendi,* [...] equitare *referretur* a[...] Curam, *id quod alla*[...] *loco ex* Euripidis Phoe[...]niſſis, *vbi Zephyru*[...] equitaſſe *in collo dicitu*[...] *fecit* Muretus Var. Lect. Libr. 1. c. 10. *et adfe*[...]*rendis pluribus loci*[...] *vbi epitheta militiae a*[...]*ducitur ventis* Klotziu[...] in lib. de felici audaci[...] Horatii opuſcul. pag. 165. *a me tamen n*[...] *impetrare recte poſſim vt dixiſſe Horatiu*[...] *credam,* equitare Eu[...]rum per vndas. *namqu*[...] primum *tum nullum ver*[...]*bum adeſſet* quod *refer*[...]*retur ad* dirum Hanni[...]balem, *niſi duplici ſen*[...]*ſu velis* τὸ equitare *in*[...]*telligere quod nolim*: de[...]inde, *ſi haec valer*[...] *explicatio, neceſſario e*[...]quitare *eſſet etiam cu*[...] *taeda coniungendum,* vt flamma per taedas e[...]quitat, id vero vix aliqu[...] probabit: denique *pluri*[...]*ma ſunt loca poëtarum, vbi comparatio, ſine ver*[...]*bo, per tale Zeugma in*[...]*terpretanda,* atque [...]tro apud oratores occur[...]runt.

EQVVS

EQVVS, albus i. e. velox. Hor. Serm. 1, 7, 8. vid. *Albus.*

ERADICARE: *funditus alicuius fortunam perdere* Ter. And. 4, 3, 22. Heaut. 3, 3, 28. Eun. 4, 3, 13.

ERVERE Hor. Serm. 1, 4, 25, Quemuis media *erue* turba: *ſed verior lectio Baxteri et plurimorum librorum*, elige, *ſume et elige quemuis e populo.*

ERVMPERE *actiue* Ter. Eu. 3, 5, 2. Iamne *erumpere* hoc licet mihi gaudium?

EST, pro *eſto, licet* Hor. od. 3, 1, 9. Eſt vt viro vir latius ordinet Arbuſta ſulcis. *Correctio Bentleii Eſto vt etc. fruſtra eſt. Nam non ſignificat fieri poteſt, ſed* licet ſit vt cet. et *ſic ſaepius in ipſo Horatio occurrit.*

ETIAM, *adhuc*, Ter. E. 5, 8, 6. Hunc ego nunquam videram *etiam.*

EVERSVS Ter. Heaut. 2, 3, 131. *cum dicuntur euerſae* ceruices *intelligi videtur crebra ceruicis in omnes partes flexio, quod eſt animi perturbati inquieti, atque anxii ſignum. Non tamen plane negem, his verbis geſtum effeminatum quemdam, quo aut nobis aut aliis placere ſtudeamus, indicari poſſe*; quo ex genere eſt *mollitia ceruicum* Cic. orat. c. 18. *quod cum noſtro loco comparare non dubitauit* Erneſti in Clau. Cic.

EVINCERE Hor. od. 2, 15, 5. Platanusque coelebs Euincet vlmos i. *plures erunt platani quam vlmi.* vid. Klotzii *Vindic.* p. 173.

EVOLVERE *expedire* Ter. Phor. 5, 4, 5. ego nullo poſſum remedio *euoluere* ex his herbis. *Quidam hic legebant exſoluere, ſed iſtud melius.*

EX puer *ex* aula, *qui aulae ſeruiuerit. Sic ſaepius* ex. Hor. od. 1, 20, 7. * Phaedr. 4, 10, 1. Lucernam fur accendit *ex* ara Iouis.

EXACTVS, poëma exactum, perfectum Hor. Epiſt. 2, 1, 72. Emendata videri, Pulchraque

et *exactis* minimum diſtantia, miror.

EXACVERE, *eleganter de vi carminum Tyrtaei* Hor. Art. 403. Tyrtaeusque mares animos in martia bella Verſibus *exacuit*.

EXAMEN, *venuſte de exercitu ex iuuenibus conflato*, Hor. od. 1, 35, 30. Iuuenum *recens Examen* Eois timendum Partibus Oceanoque rubro. Schol. *nouum delectum ab Auguſto habitum*.

EXANIMARI *de vehementiſſimo metu quo pene animo linquaris* Hor. od. 3, 12, 2. Miſerum eſt neque Amori dare ludum, neque dulci Malo lauere aut *exanimari* metuentes, Patruae verbera linguae. *vid.* Patruus. Id. Serm. 1, 4, 127. Auidos vicinum funus vt aegros *Exanimat* mortisque metu ſibi parcere cogit. etc.

EXAVGERE Ter. H. 2, 2, 3. Concurrunt multae opiniones, quae mihi animum *exaugeant*, occaſio, locus, actus etc. *Impeditum atque difficilem hunc locum felicis ſime, etſi coniectura ſola fretus, hunc in modum emendauit Bentleius.* Concurrunt multa, opinionem hanc, quae mihi animo exaugeant etc. *Nam primo loco non poterat ſcripſiſſe, multae opiniones; vna enim erat ſuſpicio, ſed multae eius cauſſae, nimirum occaſio, locus etc. Deinde* animum exaugere *dicitur de laetitia, non de maiori triſtitiae gradu.*

EXCIDERE in vitium Hor. Art. 282. In vitium libertas *excidit*; *lapſa eſt, excedens fines certi iuſtique.*

EXCITARE *verbum venatorium* Phaed. 2, 8, 1. Ceruus *excitatus* latibulis * *Eleganter de ſeruo qui feſtinanter Simonidem de Coena foras euocat* Phaed. 4, 24, 26. Homo perturbatus *excitat* Simonidem.

EXCLVDERE Ter. Ad. 1, 2, 39. vbi non erit (*argentum*) fortaſſe excludetur foras. *Nempe non a Mitione ſed a meretrice* cf. Ter. E. 1, 2, 18,

Digitized by Google

18, id. 5, 8, 1. et Plaut. Aſin. 3, 3, 6. *Et veriſſimum eſt, quod addit huic loco Donatus: „Mire* fortaſſe *dicit, vt „pater indulgens, et cre„dens, adoleſcentem „poſſe etiam gratis ama„ri ab amica; non enim „affirmauit vt diceret: „excludetur foras.*

EXCOCTVS, *aeſtu et calore exſiccatus ac ſqualidus.* Ter. Ad. 5, 4, 63. Tam *excoctam* reddam atque atram, quam carbo eſt.

EXCVRSVS finitus Ter. Ad. 5, 4, 6. nam ego vitam duram quam vixi vsque adhuc Prope iam *excurſo* ſpatio mitto i. e. *extrema, paene finita ſenectute, exacta aetate,* vt ipſe dicit v. 16. *Metaphora ſumta a currendi certamine;* ſicut apud Cic. Orat. 1, 1. ſi — occupatio *decurſu* honorum et iam aetatis flexu conſtitiſſet.

EXCVTERE. Ter. 4, 1, 20. Quod ſi fit vt me *excutiam*, atque egrediar domo id reſtat. *Domo enim egredientes veſtes excutere ſolebant: antecedens pro conſequente ponitur.*

EXEDERE, *plures comeſſando ſumtus facere, quam alterius opes ferre poſſunt* Ter. H. 3, 1, 53. Quid te futurum cenſes, quem aſſidue *exedent?*

EXEMPLVM Ter. E. 5, 5, 4. *poena, quae aliis exemplo eſſe poteſt,* παράδειγμα, *Donat.* Quae futura exempla dicunt in eum indigna. i. e. *quam indignae ſunt poenae, quibus eum audio mactatum iri.* Phaed. 4, 6, 20. Minus Iuſto vindicauit *exemplo* impetum. * *fabula, quippe quae rem ad alios bene applicandam contineat* Phaed. 1, 3, 3. Aeſopus nobis hoc *exemplum* prodidit. * Phaed. 1, 26, 12. ſua quiſque *exempla* debet aequo animo pati, h. e. *eas res, quas praeiuit aliis.*

EXERCERE, rura, *colere* Hor. Epod. 2, 3. Beatus ille, qui procul negotiis, Paterna rura bobus *exercet* ſuis. *Singula hic verba rem ornant,* paterna — rura — ſuis — exer-

Digitized by Google

exercere — bobus. * Ter. H. 1, 1, 22. Quod in opere faciundo operae conſumis tuae, Si ſumas in illis *exercendis* plus agas. *ad laborem compellendis* * Ter. H. 1, 1, 91. qui facile ſumtum *exercerent* ſuum. *Hanc lectionem tenent* Weſterhouius, Dacieria Faernus, et plerique alii, *Si genuina eſſet, ſignificaret* i. q. *graece* εκπονειν τα εἰσιοντα aut ἐργαζεσθαι τον βιον, *nimirum ſi intelligerentur ſerui, qui tantum domino quaeſtum facerent, quo alere illos poſſet. Sed vide Exſercire.* * Ter. H. 1, 1, 94. hic me *exerceo* i. e. *laborando fatigo. Sic* Ad. 4, 2, 48. I, ſane ego te *exercebo*, hodie vt dignus es, ſilicernium i. e. *currendo te fatigatum et commotum reddam.*

EXIGERE *explodere* Ter. And. prol. 27. Rem cognoſcite, Vt pernoſcatis ecquid ſpei ſit reliquum, Poſthac quas faciet de integro comoedias Spectandae an *exigendae* ſint vobis prius. Id. prol. Hec. 15. In his, quas primum Caecilii didici nouas Partim ſum earum *exactus*, partim vix ſteti. * Hor. od. 3, 30, 1. *Exegi* monumentum aere perennius. *Neſcio quid ſibi velit* Baxterus, *notans hoc eſſe verbum circi, indeque h. l. explicans. Quaenam mens fuiſſet Horatii, ſi duas tralationes adeo inſanas miſcere voluiſſet*, Exigere *monumentum*, vt curſor curſum? *Non itaque aliud eſt* h. l. exigere *niſi* perficere, abſoluere, *erat et h. v. ſculptorum, de altera illa ſignificatione, qua etiam de curſu dicitur, ne cogitandum quidem.*

EXIGVVS: elegi exigui Hor. Art. 77. Qui tamen *exiguos* elegos emiſerit auctor, Grammatici certant. *quoniam decurtatus quaſi alter quisque verſus; eleganter! Baxterus explicat* tenues *querulos; et ipſe Geſnerus in Theſauro* non ad modum verſuum ad reſpici ſed ad argumentum *indicat. Sed non patitur Horatii ſen-*

ten

tentia; et *contextus* verſ. 76. *probat ſatis, non* querulos *accipi* h. l. exiguos elegos *debere*; *et idem renuit de argumento h. l. cogitare in voc.* exiguus. * *Id. od.* 1, 18, 10. Fas atque nefas *exiguo fine* libidinum diſcernunt auidi.

EXILIS, *Exilis* domus eſt, vbi non et plura ſuperſint etc. Hor. Ep. 1, 2, 1. domus *exilis* Platonia Id. od. 1, 4, 17. *eſt propter tenues vmbras, et exiles ibi habitantes, nam id regnum eſt* των ἀμενηνῶν. *vid. Homer. Necyomanth.* Reiskius. *Anne ſimul reſpiciendum ad horrorem et foeditatem? ita horridum et exile coniungitur apud Cic. de Diuin.* 2, 30.

EXIMIVS Ter. Hec. 1, 1, 9. Vtin' *eximium* neminem habeam? *propria ſignificatione* pro *exemtus, vt neminem eximam, delectum non habeam.*

EXITVS, artis Hor. Epod. 17, 81, Plorem artis in te nil habentis *exitum*, i. *deplorem artem (magicam) in te nil valentem. Hunc eſſe ſenſum omnes vident; ſed in lectione conſtituenda mira eſt diuerſitas. Cuningamius leg.* artis in te nil habentis exitus. *Muretus, quem ſequitur Sanadonius,* in te nil valentis exitum. *Lambinus*: in te nullum habentis exitum. *Bentleius denique*: in te nil agentis exitum: *quem ſequendum duco, quicquid contra eum dicat Cuningamius. Geſnerus interpretatur, artis in te nil habentis, ſic, vt eſt apud S. Ioann.* 14, 30. καὶ ἐν ἐμοὶ οὐκ ἔχει οὐδὲν *ſed quam dure! Equidem ex locutione Sancti Iohannis Horatium explicare nequeo.*

EXPEDIRE, iaculum et diſcum, *celeriter vibrare, verbum vere Lyricum et ſignificans apud* Hor. od. 1, 8, 12. Saepe diſco Saepe trans finem (*vltra ſcopum quem attingere debebat,*) iaculo nobilis (*magna cum gloria*) expedito *Hinc ſuauiſſime, eadem metaphora* Hor. 1, 22, 11.

Digitized by Google

Vltra Terminum *curis* vagor *expeditis* * Hor. od. 1, 27, 23. Vix illigatum te triformi Pegaſus *expediet* Chimaera, *liberabit ab illa amica. Alluſio ad Chimaeram, monſtrum illud nobile, a quo Lyciam, Bellerophon, Pegaſo vectus liberabat. Propter notam rem breuiter tantum Pegaſum nominat, quo audito omnia iam animis lectorum ſuccurrerent. Hinc Perraltus intempeſtiue vituperat poëtam propter hanc virtutem* * *explicare* Ter. E. 4, 4, 27. agedum, hoc mihi *expedi*. * *de iis, qui per labores et pericula multa euadunt tandem victores* Hor. od 4, 4, 76. (Quos) Curae ſagaces *Expediunt* per acuta belli. * Phaed. 3, 14, 6. *Expedi*, quid faciam? item 4, 4, 14 * Id. 1, 16, 2. Fraudator nomen cum locat ſponſu improbo Non rem *expedire*, ſed mala videre expetit. Expedire rem *eſt nomen ſoluere. ſic* expedire *apud* Cic. Epiſt. Attic. 16, 6. nomina per Deos *expedi*; exolue, bella reliqua; opus eſt diligentia, *et* Sueton. Grammat. 11. rem expedire apud Plaut. Poenul. 3, 5, 3. *explicaui meam rem* poſt illa lucro. *Sunt qui legant* mala dare *pro* m. videre q. e. *procurare; de quo vid.* Heinſ. ad Ouid. Art. 1, 587. Mala dare *occurrit apud* Ter. A. 1, 1, 116. Quis ederit damnum aut malum. adde Cic. 2. Verr. 10. *et vid.* Fraudator.

EXPLERE Ter. Heaut. 1, 1, 77. hem! tot mei Solius ſolliciti ſunt cauſa vt me vnum *expleant*, *commodis meis ac neceſſitatibus inſeruiant.* * explere animum, Hec. 5, 2, 21. et 5, 1, 28. *eſt aliquem ex incertitudine, perturbatione aut errore eripere.*

EXPLICARE *proprie et ſuauiſſime!* Hor. od. 3, 29, 16. Mundae coenae — ſollicitam *explicuere* frontem. die Sorgen volle Stirn entfaltet. Phaedr. 3, 18, 8. *De pauone.* pictis plumis gemmeam caudam *explicas.*

plicas. Vbi tamen libere fateor, mihi duplicem illam metaphoram coniunctam, et a pictura et a gemmis ductam, non placere in loco alias longe elegantiſſimo. Gemmea cauda, pictis plumis *confundit imaginem* † expeditum reddere. Phaedr. 4, 6, 15. Medea per artus fratris *explicuit* fugam. *Dum detruncata membra Abſyrti hinc inde ſpargeret.*

EXPOSTVLARE Ter. Ad. 4, 3, 2. ſqq. quod peccatum a nobis ortum eſt, corrigo. Niſi ſi in illo me credidiſti eſſe hominum numero, qui ita putant ſibi fieri iniuriam, vltro, ſi, quam fecere ipſi *expoſtulant*, et vltro accuſant. *Huius loci difficultatem Donatus intellexit quidem, at non expediuit. Igitur Dacieriae opinionem primum afferemus; poſtea, quid ſit, quo ab ea diſſentiamus, indicabimus. Ait igitur matrona doctiſſima ſe Mſc. quodam regio adduci vt ſic textum conſtituat: qui ita p. ſ. f. iniuriam,* vltro ſi quam *fecere, ipſi expoſtulant, et vltro accuſant. Hoc ergo, ex illius quidem ſententia ad iniuſtos illos homines pertineret, qui, ſi cui iniuriam fecerunt, non ſatis ſibi feciſſe videntur, niſi alterum quoque a ſe offenſum, iniuriae accuſent. Sed vt verborum ordinem taceam, qui ex hac interpretatione maxime oritur difficilis, atque impeditus, negari non poteſt, eam vniuerſae huius loci perpetuitati impugnare. Namque vt paullo altius eam rem, quoniam neceſſe eſt, repetam, Hegio Mitionem conuenerat, vt ei peccatum filii, quod erga Soſtratae filiam putabatur admiſiſſe, obiiceret, eumque nimiae in tolerandis filii vitiis lenitatis accuſaret. Mitio non ſolum aequo animo reprehenſionem ſuſtinet, ſed etiam Hegionem in errore verſari oſtendit, atque Aeſchinum ſuum falſo ob fratrem Cteſiphonem, eius-*

eiusque amicam, pſaltriam in ſuſpicionem veniſſe commonſtrat. Tunc Hegio Mitionem laudare; eiusque ingenium conſilii ac reprehenſionis patiens extollere. Mitio contra hanc laudem recuſare, omniaque ad officium, quae fecerit, referre. Iam in iſto loco, ex emendatione Faerni, quae codice Bembino nititur, atque Bentleium quoque patronum habet, pro expoſtulant, legendum eſt, expoſtules. Quodſi ponimus, vt recte poni poteſt, hinc funditur ſenſus et planus et facilis, nec reliquae orationi contrarius. „Laudes tuas, Hegio, non promereor. Nam officium meum facio, ac hortatione tua bonam in partem accepta, peccatum, ſi quod commiſſum eſt, corrigo. Eſt autem genus quoddam hominum, qui, ſi forte ob falſam ab illis iniuriam cum eis expoſtules, ſtatim iraſcuntur. Hoc eſt, fortaſſe quod gratiae mihi adponis, ſcilicet me iſtorum morem, contra ac ſperaueras, ſecutum non fuiſſe." *cf.* Ter. Ph. 2, 3, 13. *cum vniuerſa huius loci perpetuitate, et vide, an non ille quoque locus noſtrae interpretationi faueat.*

EXPROBRATIO. Ter. And. 1, 1, 16. 17. Nam iſthaec commemoratio quaſi exprobratio eſt immemoris beneficii. *Recte.* Qui *enim beneficia ſua coram eo, cui tributa ſunt, enumerat, videtur eum velle commonefacere partim ei non ſatis grata eſſe quae acceperit, partim haud ipſius merito ei contigiſſe. Locum hunc egregie illuſtrat* Plautus Amph. prolog. v. 43-50. *vbi commemorare et exprobrare pro ſe inuicem ſubſtituuntur. A ſententia autem huius loci proxime abeſt illud effatum Demoſthenis in oratione* περι ςεφανȣ c. 81. ἐγω νομιζω τον μεν ευπαθοντα δειν μεμνησθαι — τον δε ποιησαντα — επιλελησθαι το δε τας ευεργεσιας υπομιμνησκειν

και

καὶ λέγειν μικρὰ δεῖν ὅμοιον ἐστι τῷ ὀνειδίζειν.

EXPVGNARE domos iuuenum Hor. od. 3, 15, 11. *de amica ſ. fidicina vaga, quae ſolebat, ut multae aliae cum cithara domos iuuenum venire, ibique quaerere amorem.* Bentleius *Dacierii explicationem, proprie ſcilicet haec eſſe accipienda, et Pholoen ipſam vectibus expugnaſſe aedes amatorum, confirmat auctoritate Senecae* Praef. 4. Nat. Quaeſt. Criſpus Paſſienus ſaepe dicebat, adulationi nos opponere, non claudere oſtium: et quidem ſic, *quemadmodum opponi amicae ſolet,* quae ſi impulit grata eſt; gratior, ſi effregit. *Quam interpretationem etiam laudat Geſnerus. Ego vero vt concedam viris his doctiſſimis hunc morem, etiam notum ex Horatio ipſo, vide voc.* Funale; et Plauto Milit. 4, 6, 35: *ſit hoc loco eum reſpici non credam. Dicit poëta vectius, conuenientius, (Pholoen) puellam viridi adhuc aetate quam illam vetulam, iuuenes expugnare. i. capere, amore irretire, de qua ſignif. τοῦ expugnare, ne tiro quidem dubitabit; quod autem addit, domos expugnare, pulchre hoc dictum de fidicina plurimas domos frequentante, conſequentia etiam magis firmare meum ſenſum videntur; nam* expugnare *dicitur iuuenum domos, Pulſo Thyas vti concita tympano. Quid hoc aliud niſi, capit, et allicit, citharam tam ſcite tam feruido animi affectu pulſans. Neſcio cur quaeram, alluſionem, vbi bene omnia ſine ea procedunt et clara ſunt.*

EXSCVLPERE verum ex aliquo Ter. E. 4, 4, 45, poſſumne ego hodie ex te *exculpere* verum. *de diligentia in experiendo* * Ter. Ph. 5, 8, 96. vel oculum exſculpe. *Alii legebant exclude; illud vero Bentleius magis probat.*

EXSEQVI. *ſequi, tenere* Ter. Hec. 3, 1, 26. ſi vis vero veram rationem *exſequi;* h. e. *ſi rectam ſen-*

ſententiam tenere aut ſequi vis, vel id quod verum eſt, ſentire. Bentleius huic lectioni nonitium remittit, propterea quod exiſtimat inuſitatam eſſe illam loquendi formulam. Sed in eo fallitur. Rationem ſaepe idem ac ſententiam, aut opinionem velare, quis demum neſcit? Exſequi autem pro ſequi, tenere, amplecti, haud raro vſurpatur. Ita Plautus Trin 3, 2, 60. egeſtatem *exſequi.* Cic. Epiſt. Att. 9, 4. cur non omnes illius fatum vna *exſequuti* ſumus, *ſecuti.*

EXSERCIRE Ter. H. 1, 1, 91. niſi eos qui opere ruſtico faciendo facile ſumtum *exercerent* ſuum. *Ibi poſt* Ian Palmerium Guyetus *et* Bentleius *repoſuerunt* exſercirent. Exſercire *autem eſt i. a. reſarcire, labore ſuo impenſas domini penſare. Hanc lectionem vulgo receptae praeferendam eſſe, probatur non ſolum ex gloſſis quibusdam marginalibus, vbi adſcriptum erat iſtud verbum, ſed etiam ex* Pauli epitoma Feſti *vbi ponit; Exſercirent, ſarcirent;* quod vix *alio ex loco quam ex iſto Terentii deriuari potuit. Turnebus initio fuerat in iſta ſententia, poſt abiecit eam, et vulgatam lectionem amplexus eſt.*

EXSICCARE culullis vina i. *exhaurire. Belle.* Hor. od. 1, 31, 11. dives et aureis Mercator *exſiccet culullis* Vina Syra reparata merce.

EXSORS Hor. Art. 304. fungar vice cotis acutum reddere quae ferrum valet *exſors* ipſa ſecandi: *apta et vera comparatio critici cum cote, imitatus eſt vero ſine dubio poëta* Iſocratis *nobile illud de ſe dictum, quod fere in prouerbium abierat.* vid. Plutarch Vit. Iſocrat. opp. pag. 638. et Photium pag. 1455. ed. Hoeſch.

EXSPECTARE *proprium eſt verbum* (vt recte obſeruat Graeuius ad Cic. Paradox. 6, 1.) *quod vſurpatur de iis, qui optant vt aliquis moriatur.* Ter. Ad. 5, 4, 20.

Digitized by Google

illum vt viuat optant, meam autem mortem *expectant* cf. Hec. 4, 2.

EXSPES Hor. Art. 20. ſi fractis enatet *exſpes* Nauibus, aere dato qui pingitur. *Spe omni destitutus.* *Ego vero amplectendam eſſe cenſeo lectionem* Bern. Martini Var. lection. 1, 25. *qui legit* expes h. e. *ore tantum exſtans, pedibus et reliquo corpore adeo aqua occultatis et ſubmerſis. agitur enim hic de pictura. Et cod. Goth.* firmat vltro *auctoritate ſua hanc lectionem.*

EXSPECTATVS Ter. Ad. 1, 2, 24. ſine res nunc facere, dum per aetatem licet, potius quam vbi te *exſpectatum* eieciſſet foras i. e. *poſtquam a longo tempore mortem tuum exſpectauerat, optauerat* cf. Ad. 5, 4, 20. *et vid. Exſpectare.*

EXSTINGVERE Ter. Hec. 5, 1, 23. Puerum ob eam rem clam voluit, qui natus eſt, *exſtinguere* i. e. *non tollere, adeoque vel* exponere, *vel* occidere.

EXSVRDARE Hor. Serm. 2, 8, 38. Feruida ſubtile *exſurdant* vina palatum: *hebetant vt ſaporem ſentire non poſſit.*

EXORNARE *metaphorice,* pro male aliquem mulctare Ter H. 5, 1, 77. Egone? ſi viuo, adeo *exornatum* dabo adeo depexum, vt, dum viuat, meminerit ſemper mei.

EXTENTVS, aeuum extentum *metaph. venuſta de longa et producta vsque gloria* Hor. od. 2, 2, 5. Viuet *extento* Proculeius *aeuo.*

EXTERIOR *comes eſt, vbi duo vna eunt, qui ab illa exteriori parte it, qua non munitus pariete, claudit latus alius, interior, qui ad parietem it, ſiue dexter, ſiue ſiniſter. ſic recte rem, et ſcite explicat Geſnerus, aliis omnibus interpretibus caecutientibus, vel ipſo Baxtero quod eo magis mirum, quia in Anglia idem mos eſt, vt locus euntis ad parietem ſit honeſtior* Hor. Serm. 2, 5, 17. ne tamen illi

illi Tu comes *exterior*
ſi poſtulet ire recuſes.

EXTIMESCERE *ſuauiter*; *ad Ethiopoeiam facilis pueri et pie diſcentis, et ſtudioſe, a magiſtro quem veretur* apud Hor. Art. 415. Qui Pythia cantat Tibicen didicit prius, *extimuit*que magiſtrum, *Fuit Pythia olim Citharaedicum tantum certamen, vbi de laude carminis certatum*. Plura Turneb. libr. 11. c. 25.

EXTVNDERE Hor. Serm. 2, 2, 14. cum labor *extuderit* faſtidia i. *expulerit*, excuſſerit. *Verum eſt, quod notat Bentleius* ad h. l., *hac ſignificatione, vt ſit* expellere *h. verbum nusquam occurrere*; *Faſſus etiam Geſnerus idem eſt in Theſauro. Nec tamen ideo legam* expulerit, *cum Anglo, aut* extulerit, *vt nonnulli libri habent*; *obſeruabit attentus Horatii lector, plura verba noua plane ſignificatione a vate eſſe vſurpata, vt et nos hoc in Indice ſaepius notauimus*.

EXVLTIM, *ludere, ſa liendo et exultando noui dictum*. Hor. od. 3, 11, 10. *de Lyde*: velut lati equa campis *ludit exultim*. *Imitatur, vt omnes fere interpretes iam notarunt illud Anacreontis*. πωλε Θρηκιη — νυν δε λειμωνας τε, βοσκεαι, κȣφα τε σκιρτωσα παιζεις.

F.

FABA. Ter. E. 2, 3, 89. P. Vide nimium calidum hoc ſit modo. C. Non eſt profecto: ſine. P. At enim iſtaec in me cudetur *faba*. *Senſus planiſſimus*: *In me omne malum huius facti recidet. Sed vnde metaphora ſit ducta, grammatici certant. Neſcio vero ego quidni Donatum ſequamur, tum inprimis eius interpretatio optimum fundat ſenſum*. In me haec, *inquit*, vindicabitur culpa, vt laborat ſolum, in quo cuditur, id eſt batuitur faba, quum ſiliquis exuitur tuſta fuſtibus, vt in areis more ruſtico-

Digitized by Google

ſticorum fit. Hactenus Donatus: *nam, quam addit, pars explicationis non placet. Deduci dicit poſſe etiam ab more quo* male cocta faba ſupra caput ipſius coqui ſaxo comminuebatur. *Namque h. l. non ſatis habet haec metaphora ſimilitudinis cum Parmenone cf. locum integrum. Suſtentatur vero prior explicatio etiam loco Plin.* 18. 27. extr. Faba metitur, deinde cuditur. *ſ. ut alii legg.* concutitur. *Notum eſt* fabam *veterum longe aliud fuiſſe legumen, quam noſtrum hoc nomine dictum, et ex loco Donati patet, ſolitam eſſe tundi fuſtibus et* cudi *h. e. feriri, percuti, quae propria eſt h. v. ſignificatio; ut docet Feſtus. Dicit itaque Parmeno in me ex*tundetur *omne quod inde malum veniet. Iam ſenſus apertus, niſi me omnia fallunt. Adde* nobiscum conſentientem Turneb. Aduerſ. 30. c. 1. Scholion *Perſii, quod affert Geſnerus in Theſauro, nullius eſt pretii: en tibi illud ipſum:* Faba erat ſcutica quaedam corrigia habens in ſummitate, nodos quosdam, in modum fabae, ſimiles fere caeſtuum, vnde Terentius: *Haec faba cudetur in me:* et erat poena ſeruorum. *Sed ubi omnis antiquitas tacet, ibi tale ſubleſtae fidei ſcholion audire nemo profecto poteſt, atque, ſi etiam audiremus, ab h. l. alieniſſima eſſet res. Verba enim:* Iſtaec faba *apud Terentium aperte de ipſa re intelligenda: dixi ſatis: locus ipſe clamat. Quid tandem ſi* faba *pro poena ipſa accipiatur* μεταφορικῶς *quia* πο-ανος *eſt triticum coctum. vid. Athen. Libr. 9. pag. 648. Eſſet ethopoeia in ore ſerui pro hoc intritum mihi paratur. Poſſes tum legere* coquetur *pro* cudetur: *nec tamen opus. Fabam vero etiam inter ea, quae populo donabantur, fuiſſe, et aediles, ambitioſos homines, ſolitos legumina id generis in* vulgus

Digitized by Google

vulgus ſpargere, *colligitur ex Hor. Serm.* 2, 3, 152. In cicere atque *faba* bona tu perdaſque lupinis.

FABVLA *ficta*, *namque narratiuncula quaeuis etiam fabula eſt*. Phaedr. Prol. 1, 7. fictis iocari nos meminerit fabulis. Id. 2, 5, 6. vera fabella 4, 6, 22. *lepide ſuum ſcribendi morem defendens*, *de ſublimioribus carminibus*, *tragoediis cet. locutus*, *dixit*: quid ergo poſſum facere tibi lector Cato, ſi nec *fabellae* te iuuant, nec *fabulae*. * Ter. A. prol. 3. populo vt placerent, *quas* feciſſet *fabulas*. *Alii hic* ſyllepſin ſ. *ἀντίπτωσιν quaerunt*; *alii rectius* ellipſin, *q. d.* populo vt placerent fabulae, quas fabulas feciſſet. cf. Ter. A. Prol. 26 it. A. 1, 1, 20. * Id. Hec. 4, 3, 14. Poſtremo iam nos *fabulae* ſumus, Pamphile, ſenex atque anus. *Donatus exiſtimat ſenem h. l. quaſi ad initium fabulae cuiusdam alludere*; *quod et Bentleius*, *ac Daceria in animum induxerunt credere. Mihi quidem hoc non fit veriſimile. Quapropter hunc potius his verbis ineſſe ſenſum arbitror: nos iam omnium in ore verſamur*, *omnibusque ſumus ludibrio ob vtrimsque noſtram ſenectutem*. Hor. Epod. 11, 11. Heu me, per vrbem, (nam pudet tanti mali) *fabula* quanta fui.

FABVLOSVS, *de quo multa narrantur*, *clarus*. Hor. od. 1, 22, 7. Quae loca *fabuloſus* lambit *Hydaſpes*. *Adde Eund.* 3, 4, 9. *fabuloſae* fronde noua (*recenti*) puerum palumbes texere. *Notae ſunt fabulae de Veneris columbis* &c.

FACERE, Phaedr. 3, 16, 4. conuiuium *facere* cui. Id. 1, 8, 9. periculoſam fecit medicinam lupo, *de curatione*, *quae erat cum periculo ipſius graui coniuncta*. Id. 1, 14, 2. facere medicinam, *eſt ſenſu vulgari*, *artem medicorum exercere ſ. ſe medicum profiteri*. * *cogere*, *acquirere*, *colligere*. Ter. Ad. 5, 4, 15. dum ſtudeo illis vt quam pluri-

plurimum faceremı. Phaedr. 23, 8. *facias* ne mea culpa lucrum. Id. 3, 7, 5. facere corpus. *vid. Corpus.*

FACIES, *de tota ſpecie corporis* Ter. Eun. 2, 3, 5. O *faciem* pulchram! deleo omnes dehinc ex animo mulieres. cf. verſ. 21-27. Hor. od. 4, 13, 21. notaque et artium gratarum *facies. i facies tua nota, celebris ob formam, quae oculis, nutu ſuperciliorum, ceruicis volubilitate, capitis gratia, totiusque denique corporis motu placet. hae ſunt artes formae ſ. faciei corporis. voc.* notus *autem cum genitiuo ita conſtructum reperies ſaepius.* v. c. Viuet extentus Proculeius aeuo *notus* in fratres *animi paterni.* od. 2, 2, 6. *Sed neque opus eſſet voc.* nota *referre ad genitiuos*, gratarum artium; facies *eſt et* nota, *omnibus celebrata, et* artium gratarum * Phaedr. 4, 16, 5. *faciem* ad ſerenam ſubito mutatur dies. *Varie diſtinguunt viri docti hos verſus ab antecedentibus; nobis Gronouius ita vt edidit proxime abeſſe videtur a Phaedri ſcribendi conſuetudine, breui atque conciſa, atque ita a uera lectione; ſic vero habet:*

Vexata ſaeuis nauis tempeſtatibus
Inter vectorum lacrymas et mortis metum
Faciem ad ſerenam ſubito mutatur dies.
Ferri ſecundis tuta coepit flatibus
Nimiaque nautas hilaritate extollere.

Tacemus de aliis. * Ter. Hec. 3, 4, 28 *facies* cadaueroſa *vid.* Cadaueroſus.

FACILE, *iucunde, commode.* Phaedr. 3, 17, 13. quanto eſt *facilius* mihi ſub tecto viuere; *verba canis, ad quae quam elegantiſſime reuertitur in ſuo ſermone vsque ad verſ.* 24.

FACILLIME agere Ter. Ad. 3, 4, 56. *de vita commoda, omnibusque rebus abundanti:* Quam vos *facillime agitis*; *explicatur enim hoc verbis, quae ſequuntur,*

 quam

quam eſtis maxime potentes, dites, fortunati, nobiles.

FACVNDIA *ars ſtili, quae luminibus colluſtrat orationem; digne, figurate, ornate, apte dicendi facultas.* Hor. Art. 41. Nec *facundia* deſeret hunc nec lucidus ordo. *Eſt vero* lucidus ordo οἰκονομια, *diſpoſitio rerum apta.* Id. Art. 217. Tulit eloquium inſolitum *facundia* praeceps. *Stili ornandi cupiditas nimia, et ardor inconſultus. Omiſit h. l. et ſignificationem* Geſnerus in Theſauro.

FALLERE in vita, *eſt latere, ignotum aliis viuere* Hor. Epiſt. 1, 17, 10. Nec vixit male, qui natus moriensque *fefellit. Praeceptum Epicureum.* λαθὲ βιωσας. Id. Ep. 1, 18, 103. *Fallentis* ſemita vitae. * *latere aliquem.* Hor. od. 3, 14, 20. Spartacum ſi qua potuit vagantem *fallere* teſtâ. *Si qua ratione illa teſta, (quem antea cadum dixerat, potuit effugere, et latere vagantem et omnia diripientem ducem Mar ſorum Spartacum.* Simili fere ſenſu od. 3, 16, 32. Purae riuus aqua — fulgentem imperio fer tilis Africae *Fallit* ſort beatior. h. e. *Res me tenuis felicior, beatio ſorte ſua, fallit, late eum, qui fulget imperio Africae, proconſulem diuitis illius prouinciae Beatior eo ſum, qu meam felicitatem ignorat, proconſule. Bentleii autem emendatio eſt elegantior forte, e recepta a Geſnero.* Purae riuus atquae — — — fulgente imperio f. A *Fallit* ſorte beatior. *Fallit ſorte, ſiue plene in ſua ſorte beatior proconſulatu Africae: reuera felicior conditio eſt, quamuis id a plerisqu ignoretur. Tum* Fallit *abſolute poſitum* vt λαθεῖν *eodem ſenſu paſſim apud Graecos,* ſic ipſ Epiſt. 1, 18, 103. ſecretum iter et *fallentis* ſemita *vitae:* * *obliuionem afferre.* Hor. Serm. 2, 2, 12. Molliter auſterum ſtudio *fallente* laborem. * Id. Epod. 16, 45.

Digitized by Google

45. Nunquam *fallentis* termes oliuae. *Ita ſaepius* fallax fundus, *qui ſpem domini fallit, ſterilis.*

FALSVS, qui in errore verſatur. Ter. 4, 1, 23.

FAMA, *opinio de rebus ex narrationibus quaſi per manus traditis* Hor. Art. 119. Aut *famam* ſequere, aut ſibi conuenientia finge. i. *compone in fabula iam nota omnia ſic, vt reſpondeant opinioni de ea concepta, veriſimilitudinem obſerua, vt nihil diſcrepat ab traditis et creditis narrationibus de aliquo homine, re etc.* opp. *argumentis prorſus fictis, vbi tantum videndum, vt omnia ſibi conueniant.*

FAMILIA, *res familiaris* Ter. H. 5, 1, 36. decem dierum vix mihi eſt (i. e. *conſeruatur*) *familia.*

FAMILIARITER *ferre, grauiter aliqua re quaſi domeſtico malo affici, commoueri.* Ter. A. 1, 1, 84. Hic paruae conſuetudinis Cauſa mortem huius tam fert *familiariter.* cf. ibid. v. 109.

FAMOSVS, *famoſa* mors, *quae famam afferat ſiue bonam ſiue malam.* Hor. Art. 469. Fiet homo et ponet *famoſae* mortis amorem.

FANATICVS error *fanaticus, de eo qui a Faunis percuſſus, lymphatico ſpiritu actus errat.* ſic Vet. Schol. ad Hor. Art. 454. Vt mala quem ſcabies aut morbus regius vrguet Aut *fanaticus* error, et iracunda Diana. *Credebatur Diana homines in furorem conicere, inprimis ſi ſacra eſſent neglecta. vid. plura apud* Turneb. Aduerſ. libr. 6. c. 25, et libr. 19. c. 9.

FARTOR Ter. E. 2, 2, 26. concurrunt laeti mihi obuiam cupedinarii omnes, Cetarii, lanii, coqui, *fartores*, piſcatores, aucupes. Quibus et re ſalua et perdita profueram et proſum ſaepe etc. *Vides quanta arte h. l. Terentius omnia collegit, quae paraſiti expreſſam imaginem perficiant*; cf. verſ. 19. ſeqq.

Digitized by Google

FASCIOLA, Hor. Serm. 2, 3, 255. ponas inſignia morbi, *Faſciolas*, cubital, focalia. Vet. Schol. *Faſciola ſunt ornamenta quaedam brachiorum et crurum vittae purpureae; de toto loco vide. voc.* Inſigne.

FASTI, *de Actorum libris, in quibus naſcentium nomina atque natales continebantur* Hor. od. 4, 13, 15. Tempora quae ſemel *Notis* condita *faſtis*, *bene* notis *h. l.*

FASTIDIOSE Phaedr. 3. prolog. 23. faſtidioſe tamen in coetum recipior *i. e. Vix tandem, nec ſine difficultate multa admittor.*

FATALIS; *cum ſaepe apud Latinos* fatale *ſit id, ex quo fatum, ſors ſumma alicuius vrbis, hominis*, etc. *pendet, vt Palladium Troiae*, hinc bene de Cleopatra Horat. od. 1, 37, 21. daret vt catenis *fatale monſtrum; de vaticinio quodam quod exſtitiſſet in libris ſibyllinis ego hic nihil cum Baxtero cogito, ſed* monſtrum *pro* prodigio *accipi recte poſſit.* Eſt fatale monſtrum, *quod fatum, perniciem minatur.* * *Fatalis* iudex Id. od. 3, 3, 19. *eodem ſenſu, de Paride, ſecundum notam fabulam, pulcherrimam Venerem indicante, cum deſertaret cum Iunone et Minerua.* * labor, *a fato imperatus, vt Herculis tam noti labores* cf. Lucret. prooem. libr. 5. *ad* Hor. Epiſt. 2, 1, 11. diram qui contudit Hydram Notaque *fatali* portenta *labore* ſubegit. * Phaedr. 11. Epilog. 38. *fatale* exitium corde durato feram, donec fortunam criminis pudeat ſui *i. e. interitum operae, atque artis, famaeque inde parandae, quem mea culpa non attraxerim, ſed a fato mi impoſitum habeam, meum opus eorum nianus incidat; quib natura nouerca m ſenſum dedit, boni p chrique abſtulit.*

FATIGARE, prece, p *precari et tandem ex rare*, Hor. od. 1, 2, 2 Prece qua fatigent Virg

Digitized by Google

nes ſanctae minus audientem Carmina Veſtam? * Phaedr. 4, 19, 24. Qui dum quadrantes adgeras patrimonio, coelum *fatigas* ſordido periurio, *ob ſordidum minimumque lucellum periuria committis, quae vel multitudine ſua et crebritate ipſum Iouem audiendo delaſſare valeant. Ita recte locum explicat, vt mihi videtur, optimus Rittershuſius.* * Hor. od. 2, 11, 12. Quid aeternis minorem Conſiliis animum *fatigas? ſollicitas.*

FAVERE, linguis, *ſolemnis locutio in ſacris rebus, ſacrificiis etc. vbi ſilentium imperatur, ne ſcilicet quis verba male ominata loquendo polluat ſacrificium: fauet igitur ſacris dum ſilet. Vid. Cic. diuinat.* 1, 45. rebus diuinis, *inquit*, vt fauerent linguis imperabatur. *Quoniam vero hoc ritu ſumma reuerentia indicabatur, perquam ſignificanter* Horatius in lib. 3. Odar. 1. 2. Fauete linguis. *accipio enim primam huius carminis ſtropham cum Geſnero pro praefatione libri tertii; falſo hucusque a plerisque, et ipſo* Marmontelio in Poëtique françoiſe To. 2, pag. 415. *initium putatur ſolius huius odae et quaſi praeparatio ad praecepta et magnificas ſententias, quae conſequuntur* e. g. Regum timendorum in proprios greges Reges in ipſos imperium eſt Iouis etc. *Verbis* fauete linguis; *itaque reuerentiam poſcit poëta ἐγ-θιεσιαζων dicturus* carmina non prius Audita pueris Virginibusque. *ſcil. lyrica, qualia in lingua Romana nondum exſtabant.*

FAVSTITAS *nouum verbum Horatii* od. 4, 5, 18. Nutrit rura ceres almaque *fauſtitas; intelligere malim cum Vet. Schol. de felicitate, vt perſona hic inducta, quam cum Geſnero de fauore diuino. Fauet noſtrae interpretationi omnis loci perpetuitas. Tu ipſe indicabis.*

Digitized by Google

FAVX Phaedr. 1, 1, 3. *pro fame, rabie lupi: ſic ventri improbam rabiem Virgilius dixit Aeneid. Lib. II. v. 355. et adiungit* fauces ſiccas *lupi. adde* Hor. Epod. 14, 3, 4. Fauce improba incitatus *h. e. deuorandi ardenti cupidine incitatus, ſiue impulſus. Alii legunt* face *cum Pithaeo et per ſtimulum explicant, ſed dubito an ſimpliciter hoc ſenſu ponatur. Neque enim illud eſt ſine exemplo ipſius Phaedri, qui alias dixit* dente improbo adpetere. 4. 7. *quid hoc aliud quam dente nimis rapaci, atque ſanguinem cupienti? ſic quia lupus, maxime vorax eſt, cupiditas eius bene fauci adſcribitur, quae ipſum impellit, cui ſeruit, quaque maxime rapina delectatur. Quare quod Bentleius cum Rittershuſio mutat* fame, *quia voc.* incitatus *ad affectum aliquem vel appetitum referendum ſit, id temere faciunt,* fauce *idem hoc in loco ſignificante. Legi vero etiam interpretationem Angli, neſcio cuius, qui* fauce improba *connectit cum* intulit, *voc.* incitatus *vero refert ad citum greſſum quo curr̄at, ſed ea adeo non placuit, ut potius contra ipſam narrationem huius fabulae illam eſſe, putauerim.* cf. ipſe ſeqq. *Nobis hoc loco non licet eſſe copioſis.* * Ter. Heaut. 4, 2, 6, Crucior tantum bolum mihi Ereptum tam ſubito e faucibus. *Comica venuſtate! vid.* Bolus.

FAX *proprie fruſtum e diſſecta arbore, alendo igni inſeruiens; quare* Phaedr. 1, 28, 8. ardentem facem *dicit* vt v. 5. Iul. Obſequens c. 70. Lauinii *fax ardens* in coelo viſa eſt. *Adde* Virg. Georg. I. ferroque *faces* inſpicat acuto. *Neque tamen, modo non rimetur lector, ilepide hic Phaedrus, vt aliis locis pluribus, redundanti verbo vſus fuerit.*

FENESTRA, *Fuere apud antiquos feneſtrae tantum foramina aperta ad lucem accipiendam*

reti-

Digitized by Google

reticulis aut valuis munita, vt iam docuit Geſnerus. *Hinc* iunctae feneſtrae ſ. clauſae valuis Hor. od. 1, 25, 1. Parcius *iunctas* quatiunt feneſtras ictibus crebris iuuenes proterui. *De venuſtate faceti huius et abrupti, h. e. digni odae, initii huius carminis vix eſt quod moneamus lectorem bonum, qui per omne hoc carmen diffuſam comitatem, et vatum lepide ridentem agnoſcet.* * *tropice, pro occaſione*. Ter. H. 3, 1, 72. huc quantam *feneſtram* ad nequitiam patefeceris. *Solus praeter* Terentium *hoc tropo vſus eſt, quod quidem ſciam, Suetonius Tiber. c. 28.*

FERE *pro* plerumque Hor. Epiſt. 2, 1, 236. Veluti tractata notam labemque remittunt Atramenta, *fere* ſcriptores carmine foedo ſplendida facta linunt. * *nonnunquam* id. Epiſt. 1, 19, 5. Vina *fere* dulces oluerunt mone Camoenae. *ex noto illo prouerbio, ſine vino non naſci poëmata pulchra* cf. verſ. 2. ſq. Epicharmus apud Athen. libr. 14. οὐκ ἐστιν διθυραμβος ἂν ὕδωρ πινει. cf. Gatakeri Miſcell poſthuma c. 15.

FERIRE, Ter. Ph. 1, 1, 13. *ferietur* alio munere. *Elegantiſſime, ac ſignificanter dictum, de munere, quod quis cum ſummo ſuo incommodo alteri offert.*

FERRE, *pro proferre* Hor. od. 1, 12, 42. Hunc et incomtis Curium capillis vtilem bello *tulit*. *Non explicari poteſt ſentiri debet vis h. v. h. l.* * pedem; *de ſaltante*. Hor. od. 2, 12, 17. Etiam nec *ferre pedem* dedecuit choris. * *auferre, accipere* Ter. Ph. 3, 3, 27. Iam feres. * Phaed. 1, 2, 29. quia noluiſtis *ferre* bonum, malum perferte. *Eleganter* perferte, *augendi vi, i. noluiſtis illud ferre, hoc oportet ferre*

FERTILIS: *fertilis* Bacchus, *de loco vini abundanti* Hor. od. 2, 6, 19. Amicus Aulon *Fertili Baccho* minimum Falernis Inuidet vuis. *audaci et pul-*

Digitized by Google

pulchra figura, laus vini ad Aulon ſumma, quod tam bonum ſit, vt ne optimo vino quidem Falerno praeſtantiam *ſuam inuidere poſſit*

FERVS *abſolute pro fera, ſubintellecto tamen mare,* Phaedrus 1, 12, 9. 11, 8, 14. cet.

FESCENNINVS, licentia feſcennina; *eſt verſus faciendi* Feſcenninos, *petulantes, procaces, plerumque etiam obſcoenos; vnde originem duxerint ipſe narrat* Hor. Epiſt. 2, 1, 139. ſeqq. Feſtus. *dicti verſus illi Feſcennini, quod ex vrbe Feſcennina allati eſſent, ſiue quod faſcinum putantur arcere.*

FESSVS, feſſi corporis artus, *de defatigato morbis et infirmitatibus corpore.* Hor. Carm. Saecul. 64. Qui (*Phoebus*) ſalutari leuat arte (*medica*) *feſſos* Corporis *artus.*

FESTINARE, contendere, *ſollicitum eſſe cum trepidatione* Hor. Serm. 1, 1, 113. ſic *feſtinanti* ſemper locupletior obſtat. *h. e. qui ſic properat ſollicitus ad congerendas diuitias, ſemper reperiet, qui ſe etiam ditior ſit.* Feſtinat, *ſecundum Nonium Marcellum; qui multa ſimul incipit, agit, nec perficit;* Properat, *qui vnum quid mature tranſigit. Nec tamen ſemper id diſcrimen obſeruatum reperimus; quanquam h. l. vim addit.*

FESTIVITAS, *comitas iucunda, quae cum facilitate, ad voluptatem aliorum aut felicitatem efficiendam, coniungitur.* Ter. E. 5, 8, 18.

FESTVS Ter. E. 3, 5, 12. *o feſtus dies hominis; de homine exoptato, fauſto, auſpicato.* cf. Turneb. Adu. lib. 3, c. 11. *Fere eadem locutio occurrit apud* Plaut. Caſin. 1, 1, 49. *Igitur nulla cauſſa ſubeſt, quae nos moneat, vt cum Guyeto verbum* hominis *ex iſto loco eiiciamus; cum v. c. dicatur etiam Eun. 4, 4, 29.* monſtrum hominis; *etſi adſtipulatur Guyeto* Bentleius, *qui legendum eſſe putat; o feſtus dies! meus amicus! ſalue!*

Digitized by Google

ferijs agens Hor. od. 3, 18, 11. *Feſtus* in pratis vacat otioſo cum boue pagus. *de Faunalibus annuis Feriis Non. Decembribus.* vid. Turneb. lib. 21. c. 3.

FICTILIS Phaedr. 4, 14, 3 vulgus fictile, *homines ſunt a Prometheo ex luto ficti, ſingulaque membra compacti. Eleganter hoc, quod fertur, applicat Phaedrus* l. d.

FIDELIS: oculi *fideles, quia viuidius per eos res nobis imprimuntur, quam per aures, et quae cernuntur, magis valent ad fidem faciendam, quam quae audiuntur.* Hor. Art. 181. quae ſunt oculis ſubiecta *fidelibus.*

FIDERE aliquo, *pro ſuperbire, non erubeſcere* Hor. od. 3, 24, 20. Nec dotata regit virum coniux nec nitido *fidit adultero, propter formoſum et bene ornatum adulterum. Poſſet tamen etiam* fidere *eſſe, ſe plane adultero credere, committere; nec inconcinna aut praepoſtera h. l. oriretur ſententia.*

FIDES *Phaedr.* 3, 13 *ult.* pacta fides, *promiſſum.* Hanc praeteriiſſem fabulam ſilentio, ſi pactam fuci non recuſaſſent *fidem. Apes et fuci in eo conuenerant, vt, lite ad forum perducta, iudicis ſententia acquieſcere vellent. Iudicis vero ſapientia atque religione, quam non ſperarant, deterriti fuci recuſant conditionem, et iudicis auctoritatem, cui ſeſe commiſerant, reſpuunt. quamobrem fabulam praetermittere non potuit, quin narraret inauditum tale quid.*

FIDICINA Ter. E. 3, 2, 4. *puella quae fidibus ſcit.* coll. E. 1, 2, 53. *Atque non eſt, quod cum Donato alias notiones obſcoenas certe h. l. huic vocabulo ſubeſſe credamus; quanquam non negandum, interdum has fidicinas faciles ad quaeuis fuiſſe* vid. Ambubaia *et* Deuius.

FIERI, *in rationibus, de ſumma integri computati* Hor. Art. 329. Re-

Digitized by Google

dit vncia, quid *ſit?* vid. *Redire.*

FINGERE, aliquem nobilem, i. *reddere, efficere.* Hor. od. 4, 3, 12. Quae Tibur aquae fertile perfluunt (*alii* praefluunt *melius! et ita plures Codd.*) et ſpiſſae nemorum comae *fingent* Aeolio carmine nobilem. *Eſt autem h. l. efficacia quaedam et venuſtas* τȣ̃ fingere, quaſi *creabunt* cet. * artibus *fingi* i. *formari, inſtitui ad aliquam rem; de puella, iam diſcente ab tenera aetate fraudes ad decipiendos iuuenes et maritos.* Hor. od. 3, 6, 22. *Fingitur artibus* iam nunc et inceſtos amores De tenero meditatur vngui. *ſic enim lego cum plurimis codd. Bentleio annuente; Geſnerus et Baxterus legg.* artubus, *ſed tum et idem eſſet cum ſuperioribus:* Motus doceri gaudet Ionicos; *et ſequentia, ſc.* inceſti amores *et* iuniores adulteri *ſuadent* de artibus *hic potius cogitare.* * de cultu *et ornatu capillorum Phaedr.* 2, 2, 8. Cum ſe putaret *fingi* cura mulierum, Caluus repente factus eſt.

FINIS exiguo *fine* diſcernere. Hor. od. 1, 18, 10. Fas atque nefas *exiguo fine* libidinum diſcernunt auidi, i. *auidi libidinum fas atque nefas nulla fere differentia diſcernunt* * ſupremus, *pro morte* Hor. Epiſt. 2, 1, 12. *de Hercule,* comperit inuidiam *ſupremo fine* domari. *ſic etiam dicitur* ſupremum funus *alibi.*

FIRMVS Hor. Epiſt. 1, 17, 47. Fundus nec vendibilis nec paſcere *firmus* i. valens. * Id. Epod. 12, 3. *firmus* iuuenis *i. valens ad rem veneream.*

FISCI *Corbes ſpartei ſ. viminei, quibus maiorem pecuniae ſummam ſeruabant et gerebant veteres* Phaedr. 11, 7, 2. Muli grauati Sarcinis ibant *duo,* Vnus ferebat *fiſcos* cum pecunia, Alter tumentes multo ſaccos hordeo.

FLABELLVLVM Ter. E. 3, 5, 49. (al. 50.) *Olim in quibusdam libris erat* flabellum; *ſed verſus, Guyeto obſeruante, poſtulabat,*

labat, vt ex veteribus membranis diminutiuum h. l. reſtitueretur. Maior etiam ex eo naſcitur comica facetia, cum dicitur flabellulum tenere te *aſinum tantum.*

FLAMMA Ter. E. 3, 2, 38. *E flamma* petere te cibum poſſe arbitror. *Quibus verbis deſcribitur ſordida Gnathonis auiditas. Ducta autem locutio a dapibus, quae pro inferiis in rogum mittebantur; quas qui comederet, infamis ac nefarius habebatur.*

FLVERE fluens nauſea. Hor. Epod. 9, 35. *vid.* Nauſea.

FOCALE, *collarium a collo dependens ad fouendum collum et fauces.* Vet. Schol. *ad* Hor. Serm. 2, 3, 255. Ponas inſignia morbi, Faſciolas, cubital, *focalia. vide Inſigne.*

FODERE latus, *pulchre de aſtante ſeruo nomenclatore, qui extrema manu pulſum admonet ambientem, vt illum et illum ſalutet, prenſet manus, ſuffragiumque pro ſe petat in comitiis.* Hor. Epiſt. 1, 6, 10. Mercemur ſeruum qui dictet nomina, laeuum qui *fodiat* latus. *Sunt qui* ſaeuum *legant pro* laeuum, *falſo; alii vero habent* fodicet *pro* fodiat, *quod idem fere. Eadem ſignificatione, vt ſit digito cubitoue admonendi cauſſa pulſare.* Ter. Hec. 3, 5, 16. 17. dic iuſſiſſe te. Ph. noli *fodere*; (*ſcil. me*) iuſſi.

FOENVM Hor. Serm. 1, 4, 34. Foenum habet in cornu. *de homine ad laceſſendum prompto; petulantium enim boum cornibus foenum appendere Romani ſoliti, vt ſibi homines cauerent, vt notat ad h. l. Schol. Eſt vero ſermo improbi hominis et qui odit poëtas, de iis ipſis, lepidus et vera vrbanitate conditus.*

FORMIDOLOSVS *trux, ſaeuus.* Hor. od. 2, 17, 18. ſeu me ſcorpius aſpicit *formidoloſus*, pars violentior Natalis horae. *Credebatur Scorpius liberis ſuo ſidere natis breuem vitam, vel violentam mortem polliceri.*

* Ter.

Digitized by Google

* Ter. E. 4, 6, 18. *terribilis, qui alios formidat ſiue eis timorem iniicit.* obſeru. *Cum in vniuerſa haec ſcena Chremetis timiditas pariter, ac ſimplicitas natiuo colore depingitur, tum his potiſſimum verſibus dici non poteſt, quantam in colluſtranda eius imagine ſollertiam artemque Terentius adhibuerit. Verſ.* 6. Thais *dixerat, omnem Thraſonis turbam propter eum eſſe factam, atque ad eum pertinere. Anxie ſtatim quaerit:* Ad me? qui? quaſi iſtuc? *Nonne vides hominem perturbatum, cui timor omnem ſapientiam ita expectorauit, vt vix tria verba loqui poſſit? Porro quum videt militem cum pauciſſimis ſeruulis, iiſque perquam ignauis appropinquare, timidus interrogat.* v. 16. Viden tu illum Thais? *Veretur autem ne non intellexerit mulier, quid velit; quamobrem:* Militem ſecum ad te, *inquit,* quantas copias adducere? *Erant nimirum ſex homines, ne contemnamus exercitum! Atque cum Thais per iocum ex eo quaeſiſſet, num formidoloſus eſſet, qui ſcil. iſta diceret; ingenuam hanc edit ſtultitiae vocem:* Ego formidoloſus? Nemo eſt hominum qui viuat minus. *Credo tibi! Sic ad finem vsque ſcenae a ridiculo timore ſibi non temperat. Longius hic forte, quam opus erat, fuimus, ſed abrepti ſumus admiratione comici noſtri, qui, ſi quiſquam alius, certe is eſt, qui perſonae tribuere ſcit conuenientia cuique.*

FORMVLA, *translate a formulis praetoriis, quibus crimina definebantur, pro* definitione, *lepide!* Hor. Serm. 2, 3, 45. Haec magnos *formula* reges, excepto ſapiente, tenet. h. e. *Ita explicata inſania* (ef. v. 43.) *reperitur in omnibus praeterquam vere ſapiente ſcil. Stoico.*

FORTIS pro *nobili, generoſo,* Hor. Serm. 2, 3, 216. * Ter. A. 4, 2, 19. P. Quis videor? G. Miſer aeque

aeque atque ego. D. conſilium quaero, *Fortis.* Scio, quid conere. *Hunc locum foede interpolatum, et ſic omnino conſtituendum eſſe arbitratur Guyetus* ad h. l.

Quis videor? C. *Fortis* at miſer aeque, atque ego. D. conſilium quaeram.

Adiiciamus etiam Bentleii *emendationem, quae illam ſine dubio ſuperat:*

P. Quis videor? C. Miſer aeque atque ego. D. conſilium quaero. C. *Fortis* ſi quid conere. *cf. ipſum locum.*

* Phaedr. 1, 5, 8. Ego primam tollo, nominor quia leo; ſecundum quia ſum *fortis*, tribuetis mihi, *Quamquam ibi conſtat leonem vanas cauſſas adferre, quibus nixus ſingulas partes ſibi ſumat, quia poſtremum etiam, dum nec fingere ſatis poteſt, minus exercet, attamen videtur Phaedrus expoſuiſſe ſimul quandam ſpeciem a leone exhibitam in hac partitione. Primus tollit partem, quia nominor leo, h. e. ſum leo ſ. princeps ferarum, ergo quoque inter vos; deinde quia animoſus ego, atque maxime periculum in venatione adii, praecipuam partem mihi deberi non negetis, itaque alteram ſumo; praeterea plus valeo ſ. efficere poſſum, quam omnes vos ſocii, quare mihi iure debetur, ſine vlla contentione, tertia. Ita mentem Phaedri intellexiſſe etiam* Camerarium *video, quam bene expreſſit in fabula eiusdem argumenti. Plura* Rigaltius *ad hunc locum.*

FORVM, litibus orbum Hor. od. 4, 2, 44. *de Iuſtitio vid.* Orbus.

FRANGERE rem Hor. Serm. 2, 3, 18. Poſtquam omnis res mea lanum ad medium *fracta* eſt. *Tres erant ſtatuae Iani in foro Romano, quarum vna in medio foro, vbi foeneratores res pecuniarias agebant; hic igitur Damaſippus naufragium rerum ſuarum feciſſe adeoque foro cedere coactum ſe dicit:* * diem; *venuſta metaphora de combibentibus vinum*

Digitized by Google

vinum hilariter, compotatione ſuaui. Hor. 2, 7, 6. cum quo morantem ſaepe *diem* mero *fregi.*

FRAVDATOR Phaedr. 1, 16, 1. *Fraudator* nomen Cum locat ſponſu improbo Non rem expedire ſed mala videre expetit. *Haec vulgaris lectio, ſed dubitant merito de eius veritate viri docti, et varie hunc locum emendare voluerunt. Nobis praeprimis placet Burmanni coniectura, cui veteres MSS. fauent. Legit*: Fraudator hominem cum vocat ſponſum improbum, Non rem expedire ſed mala videre expetit. *Hanc emendationem etiam recepit Bentleius, magnus alias corrector. Atque minimum, hac lectione conſtituta ſenſus Phaedri conſtare videtur.* Fraudator *eſt qui debitum ſoluere non ſolet.* Homo improbus *vid. fab.* 31, 1. *eſt homo iniuſtus, ſine fide;* Sponſum vocare *aliquem i. e. ad ſpondendum pro ſe.* Horat. Ep. 11, 2, 67. *Quodſi communis lectio tenetur, haec eſt ſen*tentia: *fraudandi cupidus debitum ſi contrahit, ſponſore improbo, qui nec ipſe ſeruare fidem ſolet; certum eſt, nolle eum iſtam cauſſam perficere iuſte, debitumque aliquando ſoluere, ſed rationes impeditas reddere, ita vt fraudetur creditor re ſua mutuum data. Verum dubito, an* ſponſu improbo *ſit pro ſponſore improbo, quod e Virgilio fruſtra probare voluit Schefferus; praeterea* nomen locare *vix alias inuenitur de debitore, quare rectius egiſſe ſibi videtur Kohlius in comment. critic. pertedec. X Loco I. qui ita locum explicat, vt* fraudatorem *non* debitorem *intelligat, vt vulgo, ſed* ſponſorem, *hunc enim nomen ſuum* locare *dici poſſe debitori cuidam i. ſuum nomen praebere in alterius vſum, vt a creditore ſcribatur. Simili ratione dici a Cicerone nomen ſuum alicui commodare ad translationem criminis. Nobis vero de le-*

ctione

ctione non ſatis confirmatis obſtat; id quod dici vix a Phaedro poſſit: ſponſu improbo *fraudulentus cum* nomen locat, *quo enim illud? cum de ſponſione maligna atque doloſa nullus ſermo ſit in tota fabula, cuius argumentum hoc ſane eſt: Si quis male fidus alium haud certioris fidei pro ſponſore adducit, is non optima quaevis animo intendit.*

FRAVS pro, *crimine, ſcelere.* Hor. od. 1, 28, 31. *Fraudem* comittere. * pro *noxa, damno.* Hor. od. 2, 19, 20. Tu ſeparatis inuidus in iugis Nodo coerces viperino Biſtonidum ſine *fraude* crines. * *homo fraudulentus* Ter. H. 5, 4.

FRATERNVS. lyra *fraterna dicitur Apollinis, quia a fratre Mercurio eam dono acceperat, cui dederat caduceum* Hor. od. 1, 21, 12.

FRIGIDVS *qui eſt absque omni quaſi animi affectu, timore etc.* Hor. Art. 465. Empedocles — ardentem *frigidus* Aetnam inſiluit. *Mit kaltem Blute. Pulchre oppoſ.* frigidus *et* ardens! *Fabulam ipſam de Empedocle* refert Diog. Laert. 8. 69. *ubi vid. Menag.* * rumor, Hor. Serm. 2, 6, 50. *lentus, incertus, rumor ſine capite.*

FRIGVS Pelignis carere *frigoribus.* Hor. od. 3, 19, 8. *Tota nocte ad focum ſedere inter bibendum; bene! Sabiniae enim imminebant Peligni montes. Male Crucquius ad h. l. de Peligno vino cogitat.*

FRIVOLVS. *friuola proprie ſunt autore Feſto, fictilia vaſa quaſſa; hinc omne id friuolum dicitur quod nihili putandum ad id quod eſſe deberet.* Phaedr. 3, 6, 8. friuola inſolentia *h. e. vana, cui nullae ſubſunt vires.* 5, 7, 1. Aura friuola, *inconſtans, cui fidere nemo poteſt.* vide Aura.

FRONS anguſta Hor. Epiſt. 1, 7, 26. Reddes forte latus nigros *anguſta fronte* capillos. *de iuuentute eſſe ſermonem facile patet, hinc ego* anguſtam frontem *intelligo, teneram*

nam atque leuem, nullis rugis aſperam, ſenibus enim creſcit frons, cadentibus capillis cf. Od. 1, 33, 5. Inſignem tenui fronte Lycorida Cyri torret amor. *Plane ſic pingi iubet puellae ſuae* Anacreon ὑπο πορφυρεαισι χαιταις ἐλεφαντινον μετωπον v. Od. 28, 12. * *frontibus aduerſis* pugnantia ſecum Hor. Serm. 1, 1, 103. *plane inter ſe differentia; contraria ſibi; translatione ſumta a gladiatoribus; aut etiam arietibus ſecum pugnantibus.* * in fronte *i. e. in latitudinem ſiue in viam publicam* Hor. Serm. 1, 8, 12. Mille pedes *in fronte*, trecentos cippus in agrum, hic dabat; haeredes monumentum ne ſequeretur. *in agrum* eſt *in longitudinem. Agitur ſcil. de agro a quodam ignoto nobis, populo donato ad ſepulchra publica, in via Eſquilina, ſepulchro publico, vbi poſtea horti Maecenatis erant; vnde explicandus totus locus. Verba:* haeredes monumentum ne ſequeretur, *referenda ad formulam, qua teſtatores ſignificabant, ſecretum loci ſpatium e ſuis agris exceptum, quod et ſuis haeredibus eximerent, et reipubl. ſeu alii corpori donarent. Inſcribebantur hae literae* H. M. H. N. S. i. e. hoc Monumentum heredes non ſequitur. vid. Grut. Inſcriptt. pag. 856. laud. *iam ab Geſnero.*

FRVI Phaedr. 3, 7, 26. *Fruere* quae laudas *Formula vſitata remittendi alteri libenter ſua bona ſine inuidia.* * Id 4, 4, 10. *cum quarto caſu.* Me *data* poſſideant aut *fruantur* * Hor. Epiſt. 1, 1, 71. Non vt porticibus ſic iudiciis *fruar* iisdem. *Bauerus* Animaduerſ. in Horatium pag. 5. *legit* ferar *pro* fruar. *En ipſius verba:* Nondum me poenitet coniecturae olim conceptae, pro *fruar* vt *ferar* legerem. Quid enim eſt *frui iudicio?* Ne *porticu* quidem *frui* ſat commode dixeris. At *ferri porticu* eſt incedere, ambulare

ibi

ibi; et *indicio ferri* eſt abripi, in transuerſum agi, multitudinis ſenſum ſequi. Certe, ſi ſylleplis eſt, mollius, vocabulo respondere verbum, cui proxime iunctum ſit.

FVCVS *Marinus*, *herba, e qua veſtes tingi ſolebant*, vid. Plin. 26, 10. S. 66. *vbi docet in Creta veſtes* fuco tingi *eumque conchyliis ſubſterni, h. e. lanas prius imbui, quam pretioſum alterum colorem bibant*. vid. Geſnerus ad Quintil. L. 12, 10. pag. 634. *Inde, pro quouis colore figurate apud* Hor. od. 3, 5, 27. Neque amiſſos colores Lana refert medicata *fuco*. Adde Eund. Epiſt. 1, 10, 27.

FVGITIVVS Ter. H. 4, 1, 65. Retraham, hercle, opinor, ad me idem illud *fugitiuum* argentum tamen. *Perquam comice et iaculariter, more ſeruorum, pecunia, quae videbatur amiſſa nunc recuperata, cum homine fugitiuo comparatur. Quam ſcite intellexit auctor comoediae, quid interſit, Dauusne an Heros loquatur? Quod autem illa ex phraſi probare conatur Bentleius*, H. 3, 2, 1. *legendum eſſe*: inueniendum *et* argentum, *non autem* inueniendum eſt, *in eo fallitur. Equidem, ſi fatendum eſt, quod ſentio, non ſum tam acutus, vt perſpiciam, qua ratione noſtro ex loco cuiquam perſuaderi poſſit, Syrum in illo priori proſopopoeiam, non ſimplicem loquendi* rationem adhibuiſſe.

FVLMINEVS *elegans epitheton dentium aprugnorum*. Phaedr. 1, 21, 5. *ab acie atque furore ſic dictorum*.

FVMVS: bibere *fumum, de vino*, vid. Apotheca. * Hor. od 3, 29, 12. Omitte mirari beatae *Fumum* et opes ſtrepitumque Romae. *Dudum erat quod credebam, relictis omnibus interpretum nugis, proprie h. l.* fumum *eſſe intelligendum; pingere poetam Maecenatem ex alta turri deſpicientem Romam, et aſcendentem ex tam* ampla

Digitized by Google

ampla et celebri vrbe ſummum coelum verſus, quia mihi nihil pulchrius eſſe videbatur, qui ipſe hanc voluptatem interdum in ampla vrbe Lipſia guſtaſſem, nunc video laetus, idem ſenſiſſe mecum Klotzium Vindic. Horat. p. 226.

FVNALE, *funalia, faces quibus amicorum ianuae vrebantur aliquando, cum intromitti ſe cuperent foribus clauſis,* Hor. od. 3, 26, 6. Hic, hic, (*in templo Veneris, vt donaria, quae donabantur artis Deo, aut Deae, in cuius tutela fuerat, qui hanc artem excoluerat*) ponite lucida *funalia*, et vectes et arcus, oppoſitis foribus minaces. *vid. de more quo reſpexit h. l. vates voc.* expugnare *Sed quid* arcus *ſibi velint* h. l. *interpretes dudum quaeſiuerunt. Non enim arcu, aut infringuntur fores aut petuntur puellae. Bentleius pro* arcus *coniicit* ſecureſque, *Cuningamius* haſtas *poſuit in textu ipſo. Sed ego cum Geſnero machinas illas poliorcetas intelligo, quas recentior certe aetas* arcubaliſtas *nominauit. Saltem diu mihi conſideranti locum nihil melius occurrit.*

FVNDERE liquorem nouum. Hor. od. 1, 31, 2. *Solemne erat fundere e patera primitias viri antea quam biberent.* v. *Patera.*

FVNIS tortus *epith. fere perpetuum.* Hor. Epiſt. 1, 10, 48. *Tortum* digna ſequi potius quam ducere funem (pecunia) *Senſus facilis: pecunia non debet trahere hominem, ſed trahi ab homine; quo vero ſit alluſum, parum facile explicatu eſt Plurimi putant reſpici ſaltantes ad reſtim, vt Lambinus et Crucquius; alii ductantes reſtim; alii, graecae ſaltationis ridiculae genus κορδακισμον vid. voc.* Reſtis. *Baxterus ſic:* aequum eſt pecudem ſeruire pecuario, non pecuarium pecudi, cum neceſſe ſit vt alter alterum trahat; notum eſt, pecudes fune ligari in paſcuis. *Sententia eadem*

eadem, quaecunque ſit Allegoria; Baxteriana tamen maxime placet.

FVO Ter. Hec. 4, 3, 4. fors *fuat* pol. i. e. *proprie*: fortunatum ſit per Pollucem. *Eſt autem auerruncandi mali formula. q. d. Bona quaeſo verba loquere.*

FVR Ter. E. 4, 7, 6. *manipulus furum*; *ſiue eſt i. q.* cohors ſeruorum Virg. Eclog. 3, 16. *ſiue pro* militibus praedantibus *dicitur, qui a nobis dicuntur der Troſs; Poſterior explicatio magis, vt arbitror, conuenit cum ridicula Thraſonis oſtentatione, qui ſex miſellos homines, quos habebat, ſecum adductos, magni inſtar exercitus in ordines diſpertit.*

FVRIARE *verbum ab Horatio ſuae linguae donatum.* od. 1, 25, 14 libido, Quae ſolet matres *furiare* equorum, *in furorem libidinis concitare.*

FVRVVS furuam *Proſerpinam eſſe myſtico nomine appellatam* notat Schol. Crucq. ad Hor. od. 2, 13, 21.

FVTILIS Ter. A. 3, 5, 4 *Deriuatur a* Futil, *vaſe in ſacris Cereris vſurpato, quod, vbi ad terram poneretur, continuo ebibebatur, atque reliquiae, quas continebat, effundebantur. Eo fine inuentum eſſe dicunt, quoniam in ſacris Cereris nefas eſſet, aliquid ſupereſſe. Sunt tamen, qui a ſacris Veſtae ortum eſſe dicant. Sed his non eſt nunc locus. Adiectiuum inde ortum* Futilis *perſaepe ſignificat hominem,* qui commiſſa tacere nequit. *Hoc autem l. eſt is, qui in aliorum negotiis inconſulte ac temerarie agit, adeo vt omnia perdat, ac perturbet, Verum hoc eſſe patebit ex loci illius perpetuitate, collatis praeſertim* A. 3, 4, v. 22 24. cf. Stat. Thebaid. 8, 297.

Tellurem placare parant. Nec *futile* moeſtis
Id viſum Danais.

et vide quae dixit *Barthius* ad h. l. *Interim Gallicus interpres, neſcio quis, gallica leuitate*

vertit: un homme impertinent. *Nec felicior eſt* Giov. Fabrini Italus, *qui hoc verbum ſic* παραφραζει: un ſer o da nulla, un ſervo vile, la cui vita non val tre quattrini. *lepide!* * *quia vaſa proprie ſunt* futilia, *cum nimis hiant, atque infuſa effundunt*, *Phaedr* 4, 17, 33. futiles canes, *dixit, qui alvum continere non poterant* * *transfertur etiam ad ea, quae vana ſunt atque inutilia* *Phaedr*. 5, 2, 8. Nunc ferrum conde et linguam pariter *futilem, h. e. linguam magnifica at vana eloquentem, vbi eleganter ſimul ad ferrum refertur*; ferrum futile, *eſt gladius, qui ad ſpeciem inanem geſtatur. Nota verſum* 11. *ita legendum*: ſcio quid virtuti *nunc* ſit credendum tuae. *Facilis emendatio Gudii; eſt enim in MSS.* quid.

G.

GALLVS; *Stolidi habiti Galli a Romanis et oſtentatores.* Item γυναικομανεῖς, hinc Hor. Serm. 1, 2, 121. *Gallis* hanc, Philodemus ait, ſibi quae neque magno ſtet pretio, neque cunctetur, cum eſt iuſſa, venire. Vet. Schol. *Relegat tales ad Gallos, qui magno adulteria mercantur. Philodemi Epigramma, qui eſt fundus huius loci, edidit* Reiskius in Anthologia Cephal. carm. 651. * Phaedr. 3, 20, 4. *Galli* Cybeles (*ſacerdotes*) circum quaeſtus ducere Aſinum ſolebant baiulantem ſarcinas; *ex more ſcilicet, quo ſolebant Deae ſuae effigiem circumferre ſolemni miniſtro Aſino atque baiulo, ac futura praedicere, ſtipemque colligere; Tympanum proprium eorum geſtamen. Nomen nacti a flumine Gallo in Phrygia. Plura dat, vt parcamus loquentiae, vbi innumeros doctos viros excitare poſſemus*, Salmaſ. ad Tertull. de pallio pag. 202. et Gudium ad loc. laud. Phaedri edit. Burm. pag. 77. ſeqq. *de ipſo loco ſi quaeris, vid. voc.* Quaeſtus.

GEME-

Digitized by Google

GEMERE; *de mari in freto, quaſi in anguſtum coacto, quod ſe dein maiori cum impetu dilatat, intelligit Geſnerus* Hor. od. 2, 20, 14. Viſam *gementis* litora Boſpori, *Ego malim ſimpliciter de murmurante mari* πολυφλοίσβοιο θαλάσσης *intelligere.* * *Eleganter Idem de ſtridore antennarum* Id. 1, 14, 6. antennaeque gemant. *vid.* Klotzii libellum de felici Audacia Horatii in opuſcul. p. 165. *vbi plures ſimiles locos ceterorum auctorum affert.*

GEMINARE acuta aera, *de nota illa Corybantium pulſatione cymbalorum, vsque iterata, raro ſignificatu.* Hor. od. 1, 16, 8. Non acuta ſic *geminant* Corybantes aera. *Bentleius pro* ſic *legit* ſi, *male!* * Id. Art. 13. Non vt Serpentes auibus *geminentur*, tigribus agni; *coniungantur, ſcil. vt abſona.*

GEMINVS, geminus Pollux. Hor. od. 3, 29, 64. *eſt Caſtor et Pollux, namque, vt Baxter ad h. l. erudite obſeruat; Veteribus et fratres et ſorores cognomines eſſe conſueuerunt, ſic et Philomela Progne et Progne Philomela erat.* cf. od. 1, 3, 2, et 1, 12, 27.

GENEROSVS, *nobilis* Hor. od. 3, 1, 10. hic *generoſior* deſcendat in campum petitor i. *nobiliore gente conſpicuus eat in comitia, in campum Martium, petitum magiſtratus.* * *dignum genere atque ortu nobili etiam* generoſum *dicitur* Phaed. 1, 29, 9. Aper cum vellet facere *generoſum* impetum, repreſſit. * teſta *generoſa* i. *pretioſa.* Hor. Serm. 2, 4, 31. Sed non omne mare eſt *generoſae* fertile teſtae. *ſic etiam de vino* Id. Epiſt. 1, 15, 18. Ad mare quum venio *generoſum* et nobile quaero.

GENIALIS lectus; qui nuptiis, *inquit Feſtus*, ſternitur, *vnde etiam appellatur.* Hor. Epiſt. 1, 1, 87. Lectus *genialis* in aula eſt. *Venuſte aulam dicit.*

Digitized by Google

GENITALIS Dea, *Diana* Hor. Car. Saecul. 16. Lenis Ilithuia, tuere matres; ſiue tu Lucina probas vocari Seu *Genitalis. Sic dicta, quia praeſes eſt gignendi, et pariendi*, Graecis γενεθλια θεα, *quam vocem forte ita reddidit latinam Horatius. Bentleius repoſuit* Genetyllis; *quae vox cum latinis inaudita, et* Genitalis *idem ſit, merito ab omnibus viris doctis improbatur; vide etiam Viros doctos, quos laudat* Klotzius Vindic. p. 268. *Obiter noto, quia plane omittere nolo, nec aliam video opportunitatem, carmen illud ſaeculare imitationem quamdam quorundam locorum in choro ſupplicum. Aeſchyli inde a verſ.* 638. *ſeqq. iudicari a Clodio in libello:* Verſuch aus der Litteratur und Moral. Part. 1, p. 69.

GENS ſine *gente* Hor. Serm. 2, 5, 15. *libertinus:* ingenui generoſi dicuntur et gentiles *Vet. Schol.*

GENVS *ingenium, et ea omnis qualitas, quae a genere ducitur* Phaed. 1, 2, 15. Niſi noſſem tuum animum *genusque, ſic collectiue etiam ſumſit Id.* 1, 31, 6. *genus* inerme *de columbis, idem* 1, 2, 15. *genus* pauidum *de ranis meticuloſis * ſimpliciter pro* ſtilo, genere *ſcribendi.* Phaedr. 5. prol 13. Vſus vetuſto *genere; de Aeſopi ratione fabulas conſcribendi*, quem alias Aeſopi ſtilum *vocat* vid. eiusdem prol. 3, 29. Add. Id. 3, prol. 33. coll. cum 4, 6, 2. *Hinc* prolog. 2, 1. Exemplis continetur Aeſopi *genus etc. fabulas intelligit ſeu fabularem artem, qua ille ingenium ſuum exercuit diuerſa ab aliorum docendi ſcribendique ratione Sunt vero haud pauci, qui aliter hunc locum interpretentur, quos vide, ſi libet, apud Burm. ſed cum genus hic intelligant de genere humano, ut* contineri *idem ſit ac* cohiberi, *artificioſius profecto nugantur, quam neceſſe eſt. Saepius enim fabellas exempla vocat.* vid.

Digitized by Google

1, 3, 3. Aeſopus nobis hoc *exemplum* prodidit it. 4, 2, 6. adſcribere ſibi exemplum h. e. *fabulam, itaque ſic intelligendus locus. Ea ſcribendi ratio, quae ab Aeſopo eſt, in fabellis verſatur, quae apta proponunt exempla; quibus prudens conſilium hominibus grate dari ſolet. Inde, dicit Phaedrus, non auctor ſemper fabulae quaerendus, ſed reſpicienda res ipſa eſt, vtrum aurem capiat h. e. iucunda ſit, nimirum exemplum narrando elegans, propoſitum ſeruet, ſeu homines corrigat. Tunc enim re commendatur. nam quod Bentleius cum Heinſio, alium ſenſum verbis tribuens,* commendetur *malit praeferri* τῳ commendatur (verſ. 7.) *non probo.*

GERERE *praeferre, habere ſic, vt et alii reſpiciant; inde ad cultum corporis vultumque translatum.* Phaedr. 1, 13, 7. quantum decoris corpore vultuque *geris* * Hor. od. 3, 22, 2. *eleganter et audacter ad amphoram vini* Seu tu querelas, ſiue *geris* iocos. *Siue ad iocum vinum tuum nos exhilarabit, ſiue atram bilem mouebit.*

GESTARE in oculis Ter. E. 3, 1, 12. *legebant quidam,* geſtire, *quod eſt omnino falſum, vt iam animaduerterunt Muretus, Scaliger, Guyetus, et alii; vt mirer, quid ſit, quod Weſterhouius hanc lectionem illi praetulerit.*

GLABRI *pueri,* debiles propter aetatem *vt Nonius videtur explicare, delicati, quos ſibi luxurioſi vndique conquirebant, atque in deliciis habebant.* Phaed. 4, 4, 2. cf. Sueton. in Auguſto c. 83.

GLACIARE *nouum Horatii verbum, quod* Plinius *poſtea frequenter vſurpauit.* Hor. od. 3, 10, 8. Poſitas *glaciat* niues Puro numine Iupiter.

GLADIATORIVS *audax, obfirmatus,* Ter. Ph. 5, 8, 71. Hi *gladiatorio* animo ad me affectant viam.

GLORIA, pro *iactantia* Hor. od. 1, 18, 15. Tollens

lens vacuum (i. vanum) plus nimio gloria verticem. *at quam pulchra imago!* Phaedr. 1, 11, 1. Virtutis expers, verbis iactans *gloriam*. *Quae viri docti huc afferunt ſiue ad explicationem, ſiue ad emendationem huius loci, non neceſſaria videntur: idem eſt ac* oſtentare gloriam, *opponit vero gloriam virtuti, qua ſi caret, et verbis tantum iactatur, inanis eſt vt* Phaed. 1, 22, 12, *inane* iactare meritum * Pro *iactantia* etiam Ter. Hec. prol. 2, 25. pugilum gloria *i. e. pugiles glorioſi.*

GRADVS, *gradus mortis* i. *genus, ſed ut ſimul atrocitatem mortis minorem maioremue inuoluat, ſatis bene!* Hor. od. 1, 3, 17. Quem *mortis* timuit *gradum*, Qui ſiccis oculis monſtra natantia, Qui vidit mare *turbidum etc. pro* ſiccis *leg.* Sanadon *et* Cuningam. fixis, Bentl. *vero* rectis i. e. *intrepido, et inuicto animo, non vultum auertens, quam lectionem more ſuo, hoc eſt exemplis ſine more, verbis congeſtis prob[...] ſtudet. idem pro tu[r]bidum leg.* turgidu[m] *quod poſterius, [...] probo cum Geſnero [...] Klotzio, ita prius [...] iicio, legoque vt vulg[a]tum,* ſiccis oculis. *C[u]ningamius Bentleiu[m] refutans affert Animad[v.] in* Hor. Bentl. c. 1. [...] 21. *Similem cum n[o]ſtro hoc locum celeb[ris] poetae Angli Dryde[ni] quem, quo minus [...] ſcribam, cum a pau[cis] poſſideatur, et legat[ur] Cuningamius, et D[ry]den, a me impetrare n[on] poſſum. En imita[tio]nem Horatii!* Wh[at] form of death cou'd hi[m] af fright, Who *uncon*cern'd with *ſted fa[ſt]* *Sight* Cou'd view th[e] ſurges mounting ſteep And monſtres rolling i[n] the deep?

GRACILIS puer gracil[...] Hor. od. 1, 5, 1. Qu[is] multa *gracilis* te puer i[n] roſa Perfuſus liquidis v[n]guet odoribus Grat[o] Phyrha, ſub antro? *Eſt a*[u]*tem* Gracilis *idem que*[m] *nos dicimus* ſchlank, [...]

Digitized by Google

vel etiam patet ex Terent. Eunuch. 2, 3, 22. Haud ſimilis virgo eſt virginum noſtrarum, quas matres ſtudent Demiſſis humeris eſſe, *vincto corpore*, vt *graciles* ſient.

GRAECARI Hor. Serm. 2, 2, 11. ſi Romana fatigat militia aſſuetum Graecari, *potare, conuiuiis operam dare more Graecorum, ſed acerbitas in Graecos feſtiua eſt!*

GRAMMATICVS, tribus *grammaticae, bene!* Hor. Ep. 1, 19, 40. Non ego nobilium ſcriptorum auditor et vltor. (*vindex, qui eis, quos audiui, mea poëmata retilio quaſi in vindictam*,) grammaticas ambire tribus et pulpita dignor. (*i. e. prenſare grammaticos, vt meos libros ſuis diſcipulis ediſcendos proponant vt tum erat mos. conf.* Eund. Epiſt. 1, 20, 17. *Omnia verba lecta*, pulpita, ambire, tribus.

GRASSARI, *iter facere, ab impetu gradiendi, explicat Feſtus.* Hinc Hor. Serm. 2, 5. 93. Obſequio *graſſare; aditum tibi aperi adulando* vid. Cortius ad Salluſt. B. Iugurth. c. 1. 3. *et* Rod. Goclenius in obſeruatt. lingu. latin. p. 158. *Adde* Liuium libr. 10, c. 14. *conſilio graſſandum* ſi nihil vires iuuant. *plane vt in loco Horatiano.*

GRATVLARI *proprie, grates agere, uſitate Diis; uſus vero vulgaris longius poſtea praeceſſit, quum de eo, quod proprie, eueniſſe laetamur, nunc gratulari ſimpliciter dicimur, quo ſenſu Phaed* 4, 11, 4. *de ipſis Diis.* Terent. *antiqua ſignif. illa*, H. 5, 1, 6. Ohe iam deſine Deos vxor *gratulando* obtundere, tuam eſſe inuentam gnatam.

GRATVM, *quod gratiam nobis apud alios conciliat.* Phaed. 1, 22, 5 faceres ſi cauſſa mea *gratum* eſſet, *ſcil. tibi.* Man würde es dir Danck wiſſen. *ſic et* Ter Eun. 3, 1, 6. Eſt iſtuc datum profecto, vt *grata mihi* ſint, quae facio, omnia. cf. Heaut. 2, 3, 21. Etſi non defuerunt, qui in illo

illo loco legerent: *Eſt iſtuc datum profecto mihi, vt ſint grata quae* etc.

GRAVARI Hor. od. 4, 11, 27. Pegaſus terrenum equitem *grauatus* Bellerophontem i. grauatus ferre equitem (*ad graecam loquutionem* βαρυνεσθαι τον ιππεα) *adeoque non patiens eum, deiiciens, noua ſignificatione et audaci, quam alii poſtea acceperunt* vt Lucan. 5, 258. Romanos odere omnes, dominosque *grauantur*, Quos nouere, magis. *Reſpicit notam fabulam Bellerophontis coelum petente Pegaſo, qui, oeſtro percuſſus a Ioue, eum excuſſit.*

GRAVIS: ſeculum graue Pyrrhae Hor. od. 1, 2, 6. *moleſtum, exitiabile* vid. Burmann. ad Ouid. Amor. 1, 9, 19. * *Graues* Perſae Id. ibid. 22. * *graues* officinae Cyclopum. Hor. od 1, 4, 7. Klotzius Vindic. Hor. p. 93. *explicat per, graueolentes ſulphureasque, et citat* Burmann. ad Petron. c. 93. p. 582.

GREX *hiſtrionum, turb ſiue ſodalitas* Ter Heau prol. 45. *Eine Band Comoedianten*, Gallice *une troupe.* * *factio ſodalitas, contubernium* Ter Ad. 3, 3, 8. Atqu herele hic de *grege* illo eſt.

GYRVS interior. Hor. Serm. 2, 6, 26. Seu Bruma niualem *interiore* diem *gyro* trahit cet. *vid.* Interior.

H.

HABENA, *lorum, quo ſerui plectuntur, vinciuntur, aut caeduntur.* Hor. Epiſt 2, 2, 15. In ſcalis latuit metuens pendentis *habenae; de ſeruo fugitiuo. Bene ad h. l. Geſnerus iam excitauit locum Vlpiani.* l. 1. §. 33 ff. de SC. Silan. Impuberes — terreri tantum ſolent et *habena* l. ferula caedi *vid.* Scala.

HABERE *abſolute* Phaedr. prol. 3, 21. Cura habendi, *de auaritia.* * *continere ſub ſe, ſecum ducere.* Idem 1, 19, 1. *habent* inſidias hominis blan-

Digitized by Google

blanditiae mali. Id. 1, 12, 15. quae laudaram, quantum luctus *habuerint*. * *de re inuenta Phaedr.* 5, 5, 9. *Habere* dixit ſe genus ſpectaculi, quod in theatrum nunquam prolatum foret * Ter. A. 1, 1, 56. eleg. Certe captus eſt. *Habet* i. e. *amore vulneratus eſt. locutio deſumta a gladiatoriis ludis, ubi de eo, qui erat in certamine ictus, aut vulneratus, ſolemne erat dicere*, habet! *uti nos; er hat vvas vveg.*

HABILIS Hor. od. 3, 19, 24 Vicina ſeni non *habilis* Lyco. *Non apta, non conueniens. Nonnulla Mſpt. habent*, habili; *vt referatur ad Lycum: ſed recte Bentleius tuetur, quod vulgatum eſt; relatiuorum enim reciproca ſignificatio eſt. Lycus vxori non eſt habilis, adeoque vicisſim vxor non eſt habilis Lyco. Aut intellig. de ſene, qui ſe non poteſt praeſtare maritum, aut de litigioſa matrimonio. Prius h. l. maiorem venuſtatem ſequentibus addit.*

HABITIOR Ter. Eun. 2, 3, 23. ſi qua eſt *habitior* paullo, pugilem eſſe aiunt; deducunt cibum. *Non pinguior, ut explicat* Geſnerus *in Theſauro, ſed robuſtior, firmiori et fortiori corpore, tales enim pugiles erant. vid.* Fabri Agoniſt. libr. 3. c. 4.

HABITVDO *corporis pro corporis ſpecie ac forma* Ter. E. 2, 2, 11.

HABITVS: *Corporis vultus et veſtitus, deinde ratio alicuius atque ſtatus,* Phaed. 1, 3, 9. ſuo *habitu vitam degere, intra ſuam fortunam manere. Haud ineleganter Phaedrus de ornatu veſtituque loquens in narratione, generalius vitae praeceptum ſub habitus voce ſuggerit.* * Hor. Art. 108. format enim natura prius nos intus ad omnem fortunarum *habitum i. pro cuiuscunque fortunae conditione a natura noſtra varie afficimur; in triſti caſu alius quidam vultus, oratio, ſenſus, alius*

Digitized by Google

alius in facto et ſic porro. Omnis enim, vt Cicero ait, motus animi ſuum quendam a natura habet vultum et ſonum et geſtum; omnesque voces, vt nerui in fidibus, ita ſonant, vt a motu animi quoque ſint pulſae. Hanc igitur diuerſitatem, imitatori naturae pulchrae obſeruandam commendat poeta.

HAERERE, belle de eo, qui ſuſuro ſimilis, et rudis equitandi artis, vix ſe tenere poteſt tutum in equo. Hor. od. 3, 24, 55. Neſcit equo rudis Haerere ingenuus puer. Erat exercitatio equeſtris pars diſciplinae militaris Romanae, cuius hic prauos mores et mollitiem acriter perſtringit. * Ter. E. 5, 9, 25. perfice hoc, vt haeream in parte aliqua tandem apud Thaidem. i. e. vt non prorſus ab illius amore excludar.

HERILIS: penſum herile, quod dat domina ſeruae, pellici quotidie praeſtandum. Hor. od. 3, 27, 64. Niſi herile mauis carpere penſum. Niſi tu, ort[...] a regio ſanguine, v[...] tradi pellex, vt ſerui[...] Dominae iratae, qu[...] te ſuperbe tractet [...] crudeliter.

HIC pronomine ſaepe vti[...] tur Phaedrus pro ſeri[...] narrationis continuand[...] grata quadam breuita[...] vid. 1, 14, 5. hic cum i[...] ceret. it. 1, 11, 6. cet. [...] Ter. A. 2, 1, 13. Tu ſ[...] hic ſis i. e. Tu ſi huius[...] ſcil. meo loco ſis * Hae[...] pro hae Ter. E. 3, 5, 34[...] Nam falſo in quibusd[...] libris ſic interpungitu[...] locus: Continuo hae[...] adornant, vt lauet.

HIRTVS, ingenium hir[...] tuum i. impolitum, ru[...] de Hor. Epiſt. 1, 3, 22.

HISPIDVS, agri hiſpidi[...] i. aſſiduis imbribus irri[...] gati, atque inaequales[...] ſiue hiſpidi facti, de[...] formesque Hor. od. 2, 9[...] 5. Non ſemper imbre[...] nubibus hiſpidis Manan[...] in agros. * Facies hiſpi[...] da i. hirſuta, barbat[...] Hor. od. 4, 10, 5.

HOEDVLVS, hoedule[...] apud Hor. od. 1, 17, [...] ita enim leg. pro hoedili[...] cu[...]

Digitized by Google

cum Bentl. Cuning. Sanad. Geſnero.

HOMO *per contentum cum commiſerationis ſenſu coniunctum* Phaed. 5, 7, 32. Homo meus ſe in pulpito totum proſternit * Ter. E. 3, 5, 40. deum ſe in *hominem* conuertiſſe. *Bentleius ex* Hor. carm. 3, 16, 8. reponit pretium *i. e. aurum. Miram profecto audaciam, ſed tamen aliquo modo excuſandam! Videtur enim vulgata lectio fabulae repugnare, quae Iouem non in hominem, ſed in pluuiam ait eſſe commutatum. Sed quum ſciamus in partibus narrationum ipſas perſaepe variare fabulas, quum porro* Terentius v. 37. *tantum dicat* Iouem miſiſſe Danaae in gremium imbrem aureum; *fateor iſtam difficultatem mihi non ſufficere, vt a codicum auctoritate diſcedam, et coniecturae Bentleianae confidam. Accedit, vt vix ac ne vix quidem fieri potuerit, vt in Codd. MSS.* pretium *commutaretur in hominem. Ad ſenſum vero quod attinet, phraſis illa,* conuertiſſe ſe in hominem, *non de forma externa, ſed potius de moribus hominum, quos Iupiter induebat, intelligi poſſit.* * Ter. Ad. 4, 2, 40. Cenſen', *hominem* me eſſe erraui. *Non eſt profecto, quod h. l. Guieti coniecturam commentarior. p.* 248. *adlatam admittamus, dum pro* cenſen' *reſcribere conatur* ſentio: *Vulgatam lectionem, quam poſt Donatum, omnes editores retinuerunt, pluribus defendit Kohlius comment. crit.* pentad. 1. loc. 2. *Syrus autem aſtute ſe ipſum accuſat, quo magis ei in reliquis fidem habeat ſenex, q. d. Putaresne me humana mente praeditum, qui tam ſim obliuioſus, vt iſtum angiportum peruium non eſſe haud meminerim* * Ter. Ad. 4, 7, 16. Simulare, certe eſt, *hominis* i. e. *humanum eſt.* v. 18. regerit Mitio: haec magis ſunt *hominis* * Ter. Ad.

Digitized by Google

Vet. Schol. Crucq. honoris plenus, *exprimit* gr. τιμήεντα *quod epitheton frequens, apud Homerum. Nempe Achilles, de cuius iniuria apud Homerum Iupiter, Thetide rogante, vindictam ſumit, qui honorem a Diis ipſis accepit, et laude fuit et decore ornatus penes omnes Graecos, eſt honoratus.* Geſnerus *explicat: honoratus eſt carminibus Homeri Achilles, vt ei Alexander inuiderit, quo tamen certiſſime dubito reſpexiſſe poëtam. Eſt vero ſatis notus diligenti Horatii lectori mos latine vertendi epitheta graeca, inprimis Homerea.*

HORA *ſaepius apud Latinos pro tempore anni certo, vt vere,* autumno, *exprimens Gallorum vocab.* ſaiſon. verni temporis *hora* Hor. Art. 302. Qui purgo bilem ſub verni temporis *horam.* Adde od. 1, 12, 15, 16. *et* Epiſt. 1, 15, 15, 16.

HORREVM, *cella vinaria.* Hor od 3, 28, 7. Parcis deripere *horreo* Ceſſantem Bibuli conſulis amphoram. *Cunctaris e cellula deprumere amphoram vini, ibi conditi, iam a conſulatu Bibuli, qui fuit quint. Horatii anno Conſ. Bene* ceſſantem *dicit* amphoram *diu reconditam pulchre* Deripere *horreo eleganter* parcis deripere etc. Id. Od. 4, 12, 1. cadus, Qui nunc Sulpicii accubat *horreis. Bene in horreo enim vina ſi. inuicem accubant.*

HORRIDVS, *Siluanorum epitheton, quia qua. horrent* hirſuti. Hor. od. 3, 19, 23.

HOSPITALIS, vmbra, *bel. le!* Hor. od. 2, 3, 10. Pinus ingens, albaque populus Vmbram *hoſpitalem* conſociare amant. * pectus *hoſpitale, ironice de crudeli, immiti* Hor. Epod. 17, 49. Tibi *hoſpitale* pectus e. purae manus.

HVMANITVS *humano more* Ter. H. 1, 1, 47. *Alii legebant* humanitus *ſed male.*

HVMANVS *Ter. Heaut.* 1, 1, 15. *Homo ſum, humani nil a me alienum puto.*

puto. Haec eſt nobilis illa ſententia, maximis ſemper plauſibus iam olim excepta, qua vna omnis nititur beneuolentiae inter homines coniunctio. Repetunt eam Cicero Offic. 1, 9. *de legg.* 1, 13. Senec. Epiſt. 95. quae loca *dignissima ſunt, quae ab omnibus, commentarii in hanc ſententiam* vice, *non legantur ſolum, ſed ediſcantur. Ineſt autem huic vniuerſo loco incredibilis ex morato dicendi genere ſuauitas, qua propter eum paraphraſi quadam illuſtrare nullus dubito. Menedemus a Chremete, qui eum nimio atque illiberali labore deterrere volebat, quaeſiuerat, anne ei tantum ſit otii, aliena vt curet, eaque, quae nihil ad eum attineant! Tunc Chremes reſpondet:* Homo ſum, humani nihil a me alienum puto, vel me monere hoc vel percontari puta. Rectum ſt.? ego vt faciam! non eſt? vt deterream. *Hoc ſcilicet ſignificat, hominem omnia, quae ſint alterius, curare debere, atque cum natura cognati ſimus omnes, hoc officium optimo cuique iniunctum eſſe, vt prodeſſe cupiat aliis, quantum poſſit, neque vbi alios videat neceſſitate quadam laborare, aut cum aduerſa fortuna conflictari, in humanam iſtam atque illiberalem vocem edendam eſſe. Quid illi ad me? Seiungitur autem iſta humanarum rerum cura vel a vana curioſitate, vel a nimia vitiorum alterius noſcendorum cupidine. Quo circa ne falſo poſſit intelligi Chremes, non dicit:* humana omnia curo, *ſed potius,* humani nil a me alienum puto: *vt ſcilicet Menedemus perſpiciat, ſub iis, quae humana dicat, ſe nihil aliud comprehendere niſi omnes aliorum caſus, omnia tempora, quibus aliquid prodeſſe iis, aut poſſumus, aut certe volumus. Chremes autem ea eſt modeſtia, vt non ſtatim alteri ſe praeceptorem*

ptorem obtrudat ſed profiteatur ſimul, quam gratum ſibi futurum ſit, ſi ab altero hac in re erudiri poſſit. Si ferre non potes, inquit, amici admonitionem, ſaltem puta, me huc veniſſe, vt abs te, quid hac in re rectum ſit, audiam, atque vt mutua diſputatione, quoniam vnius fortaſſe non eſt negotium, ad amplectendam veritatem perueniamus. Quodſi viderem tandem, te recte agere, quod iſtis tantis laboribus te miſerum ipſe fatiges, poſſem et ego iſtam imitari rationem, ſin minus omnia conarer, vt te non ab induſtria quidem, ſed ab illiberali labore deterrerem. Non poſſum ab iſta, non dicam praeclara, ſed diuina humani officii formula diſcedere, quin Senecae votum addam, vt ſcilicet omnibus et in pectore, et in ore ſit, qui vnquam ad comici noſtri verſus accedunt, ne fortaſſe vbi in eum locum venerint vt prodeſſe aliis poſſint, nec velint, ſe naturae vocem haud ſatis claram percepiſſe calumnientur. Ceterum inde patet, quam falſo plerumque iſte tritus verſus intellectus, cum adhibeatur excuſatio peccatorum in vita humana.

HVMILES *tenui fortunae homines* Phaedr. 1, 17, 2. qui *humiles* nati, di[...] locupletes ſtudent. *In[...]* potentibus *oppoſiti ciue[...] ſunt* humiles, *ſeu ei[...] ſubditi*. Phaedr. 1, 30, [...] *humiles* laborant, vb[...] potentes diſſident. * *humilis agna*, i. *agna humilis hominis* Hor. od. 2, 17, 32. Nos *humilem* feriemus agnam.

HYBRIDA, *ambigena, e[...] diuerſi generis aut ra[...]tionis parentibus ortus ſed rectius ſcribi Ibrida, quia deſcendat [...] voce vetere Italica Ibe[...] qui eſt ſurculus inſiti[...]tius; docet Geſnerus a[...]* Hor. Serm. 1, 7, 2. *Ibrida* quo pacto ſit Perſi[...] vltus. *Erat enim iſ[...] Perſius ortus patre Romano, matre Graeca.*

Digitized by Google

I.

IACERE, *procumbere, proſtratum eſſe, cum detrimento atque moleſtia* Phaedr. 1, 17, 8. *iacens* in fouea lupus. *Inde de re neglecta.* Id. 3, 12, 3. *iaces* indigno quanta res loco? Id. 3, 15, 15. quae iacentis miſerita eſt (*vid. quaedam ad ſenſum faciliorem huius fabulae facientia ſub voc.* Potior.) Id. 3, 1, 1. anus *iacere* vidit epotam amphoram. * *decumbere.* Phaedr. 1, 14, 5. Cum iaceret morbo confectus graui 1, 21, 4. Leo cum *iaceret* ſpiritum extremum trahens. * *de iis, praeſertim in vſu, eſt, qui violenta morte perierunt, atque cum aliqua exprobratione efferuntur.* Phaedr. 1, 24, 10. rana dum vult validius inflare ſeſe, rupto *iacuit* corpore. Id. 1, 27, 9. o canis merito *iaces.* *Sic de regnis euerſis* Id. 4, 6, 13. regna Peliae ſcelere Medeae *iacent*; *ſublime quaeritur ob regem Peliam interfectum.* Hor. od. 1, 37, 25. Auſa et *iacentem* viſere regiam Vultu ſereno fortis; *de Cleopatra, quam cum poëta hoc carmine hoſtem carpere tam pingit inuictam animo et virtute, vt ingentem eius potius excitet admirationem.*

IACTARE, *motitare* Phaedr. 2, 7, 5. clarum collo *iactans* tintinabulum *intellig. cum quodam ſpiritu; quia onere diues cf. praec. verſ. eligans imago, Fontanianis ſimilis.* * *obiicere* Phaedr. 3, 7, 22. fruſtra iactat familia. * Id. 5, 7, 28. iactare baſia, *quod fit dextram ori admouendo, ac digitos oſculatus verſus alium extendendo. cf. Baſium* v. Iuuenat. Sat. 3, 106, et 4, 118. et vid. Lipſ. Electt. 2, 6. * Phaedr. 1, 11, 1. 1, 22, 12. *Iactare* meritum inane imprudentibus. *Iſtuc ipſum quod dicit* Terentius Andr. 2, 1, Ego Chariſine, neutiquam officium liberi hominis eſſe puto, cum is nihil pomereat, poſtu-

poſtulare id gratiae apponi ſibi.

IACVLARI *cum quarto caſu; Horatiano proprio quodam modo*, pro *petere, ferire iaculando* Hor. od. 1, 2, 3. *ſacras Iaculatur arces* Terruit vrbem. Id. od. 3, 12, 11. *Iaculari* ceruos * Id. od. 2, 16, 17. Quid breui fortes *iaculamur* aeuo multa i. *petimus, proponemus quae conſequi velimus; ſec. gr.* στοχάζεσθαι; *nobili figura veſtita nobilis ſententia! Venuſte* fortes aeuo breui *coniunct. cum* iaculari. *Habet ſuauem cum miſericordia irriſionem, vt iam notat Geſnerus.*

IAM *nunc, ſtatim* Phaedr. 4, 20, 6. vid. Pareum. pag. 218. et 312.

IANVS, *templum Iani, in medio foro, ad cuius arcum proxime erant librariorum, et bibliopolarum columnae. vid.* Columna Hor. Epiſt. 1, 20, 1. Vertumnum (*vbi etiam tabernae librariae*) Ianumque liber ſpectare videris.

ICTVS deſideriis, i. *perculſus quaſi amore, feruido, cum ſollicitudine, qua quaſi ictum eſt cor.* Hor. od. 4, 5, 15. Deſideriis *icta* fidelibus Quaerit patria Caeſarem. *Sentisne vatis argenteam vocem?* * Ictus pollicis *pro* rythmo Hor. od. 4, 6, 36. ſeruate pedem meique Pollicis *ictum; ſuauiter ſic modulationem carminis dicit, quaſi ipſam lyram percutiat* Vet. Schol. * feruidi ictus, *de aeſtu ſolis, audacter, et magna cum vi.* Hor. od. 2, 15, 10. Spiſſa ramis laurea *feruidos* Excludet *ictus* i. *lauri ſpiſſi frondibus ſilueſcent, et latiſſime ramos diffundentes excludent ſolis ardores, vmbram fingentes.* * *de pulſu pedum* Hor. Art. 253. ſenos reddit *ictus* (*iambus*) * *de morſu aprorum* Phaedr. 1, 21, 6. Hor. od. 3, 22, 7.

IDEO *habet multam elegantiam particula illa apud* Phaedr. 2, 8, 11, frondem bubulcus adfert, nec *ideo* videt. *etiamſi adtulerit dederitque bouibus, tamen non videt.*

IDO-

IDONEVS, *malo ſenſu.* Ter. A. 3, 1, 12. Itane tandem *idoneus* tibi videor, quem tam aperte fallere incipias dolis. cf. A. 4, 3, 18. et 4, 5, 18. Eun. 5, 7, 17.

IDVS, octonae; *quia illarum dies ſunt octo, ita dictae. Hor. Serm.* 1, 6, 75. Ibant *octonis* referentes *Idibus* aera. *Plurimi intelligunt de magiſtri ſtipendio in ſingulos menſes dato Idibus, medio menſe, ſed Lambinus accipit de pecunia antea collocata et in foenore occupata, nunc exacta. Recte! ſolebat enim et calendis et Idibus ſors et vſura apud Romanos exigi, vt notum eſt; et h. l. de pueris iam adultis ſermo eſt, praeterea, quod maxime noſtram interpretationem iuuat, Grammatici merces annua erat, non menſtrua,* cf. Iuuenal. Sat. 7. extr. – cum ſe verterit annus Accipe. victori populus quod poſtulat aurum. Hor. Epod. 2, 69. omnem redegit *Idibus* pecuniam. vid. *Redigere.* *Cel. Reiskius interpretatur octonis Idibus ſingulis quibusque,* octonis Idibus inſtantibus, poſt octonos quosque menſes praeteritos.

IGNAVVS, *meticuloſus* Phaedr. 1, 21, 2. *Ignauis* iocus eſt *i. e. timidis, qui antea etiam iuſta de cauſa offendere talem non fuiſſent auſi.* Id. 1, 29, 11, inquinari nolo *ignauo* ſanguine *i. e. imbecillis animantis, quod generoſo impetu proſterni a me non dignum eſt.* * Hor. Serm. 1, 5, 5. Hoc iter *ignaui* diuiſimus altius ac nos Praecinctis vnum.

IGNIS, curuati ignes, *de Luna quoad curuam eius figuram. figura audaciſſima.* Hor. od. 4, 2, 57. *(vitulus)* Fronte *curuatos* imitatus *ignes* Tertium Lunae referentis ortum. *h. e. qui cornua geſtit fere ſic curuata vt eſt figura tertiae Lunae.* * Ad. Phaedr. 3, 19, 3. *noti ignem non ſemper veteres domi excitaſſe, ſed a vicinis plerumque petiiſſe, neque enim facile negare petenti*

Digitized by Google

tenti licebat, cf. Plaut. Aulul. Act. 1, Sc. 2, 2, *et* Theophraſt. charact. cap. περὶ μικρολογίας.

IGNORARE *quem, de facie non nouiſſe* Phaedr. 5, 1, 10. Ignorantes 5, 2, 9. *qui nos non norant, animum indolemque non cognouerunt; ſic et alicuius mores non cognitos habere.* Ter. E. 5, 9, 59. *it.* H. 1, 1, 53. erras ſi id credis et *me ignoras* Clinia. *Plane vt noſtri: Du kennſt mich noch nicht.*

IGNOTVS *actiue, qui nos non nouit, cui nos ſumus ignoti.* Phaedr. 1, 11. 2. *ignotos* fallere, notis eſſe deriſui. Id. 1, 14, 2. *ignoto* luco, *vbi nos nemo nouit.*

ILIGNVS, *ex ilice confectus.* Ter. Ad. 4, 2, 46. lectulas in ſole *ilignis pedibus* faciendos dedit. *Eſt autem breuiloquentia pro quibus* vterentur in ſole, ſub dio: *quae valde frequens eſt orationis figura, et elegans.* vide, ſi tanta eſt, *diſſertationem noſtram* de breuiloquentia Graeca et Romana.

ILLACRYMABILIS, *qui non mouetur lacrymis.* Hor. od. 2, 14, 7. Non ſi trecenis – places *illacrymabilem* Plutona tauris. i. *placere coneris.*

ILLAQVEARE; *capere, corrumpere pecunia* Hor. od. 3, 16, 17. Munera nauium ſaeuos *illaqueant* duces. *Effugit hic locus forte Geſnerum, qui tantum Tertullianum, eumque vnicum attulit in hac voce.*

ILLIGARE Hor. Epod. 1, 25. Iuuencis *illigata* pluribus aratra, *figurate pro* iuuenci illigati aratris, *quam figuram appellant Grammaticorum nepotes Hypallagen.* vid. Nitſ. * Id. Od. 1, 27, 23. Vix *illigatum* te triformi Pegaſus expediet chimaera, *lepide, cum vi ad rem.*

ILLINERE, aurum veſtibus *illitum, de pictis auro veſtibus.* *Bene* illitum, *de opere Phrygionio.* Hor. od. 4, 9, 14. Aurum veſtibus illitum Mirata (*Helena*) regaleſque cultus.

ILLVDERE, chartis; *perdere chartas ſcribendo, feſtiue* Hor. Serm. 1, 4, 139. Vbi quid datur oti *illudo* chartis. *vrbaniſſime*

niſſime apponit vitio poemata ſcribere. Sed totus iſte locus inde a verſ. 103. urbaniſſimus eſt, et ſumma conditus venuſtate * Ter. A. 5, 1, 3. paene illuſi vitam filiae i. e. ludendo paene perdidi. Weſterhou.

ILLVSVS, pedes illuſi, qui ſtare cum ſe poſſe confidant, vacillant Hor. Serm. 2, 7, 108. Illuſi pedes vitioſum (aegrotum) ferre recuſant corpus.

IMAGO, iocoſa imago i. Echo, vox repercuſſa, belle! Hor. od. 1, 12, 3. Cuius recinet iocoſa Nomen imago. Sic Id. od. 1, 20, 8. Vaticani montis imago. * vana. i. umbra – mortui hominis. Hor. od. 1, 24, 16.

IMBELLIS, lyra imbellis i. non apta ad decantanda bella, ludicris et aliis rebus vacans. Hor. od. 1, 6, 10. cythara imbellis. Adde Eund. od. 1, 15, 15. et cf. Diuidere.

IMITARI. eleg. de eo qui transformatus alium ſe gerere fingitur. Hor. od. 1, 2, 41. ſiue mutata iuuenem Auguſtum ſic appellat) figura Ales in terris imitaris. Alloquitur Mercurium, quem fingit ſub Caeſaris Auguſti forma tegi; de pulchritudine et magnificentia fictionis iam egit Klotzius Vindic. p. 77. ſqq.

IMMEMOR Ter. A. 1, 1, 17. nam iſthaec commemoratio Quaſi exprobratio eſt immemoris beneſeci vid. Exprobratio.

IMMENSVS epithet. Pindari, vere lyricum. Hor. od. 4, 2, 7. Immenſus ruit profundo Pindarus ore. Bene verba delecta in comparatione illa cum amni, immenſus, profundum os; ruit, Sed tanta tamen audacia, vt verti in vllam aliam linguam ad verba locus nullo modo poſſit.

IMMINERE proprie, et a poëtis etiam ſaepe ſic vſurpatur, quod nos dicimus herhaengen, herabhaengen; vnde pulcherrimae naſcuntur imagines, quas grammatici interpretes ſaepius delere ſtuduerunt nugis. Sic Hor. od. 1, 4, 5. Iam Cytherea choras

choros ducit Venus, *imminente* luna. Schon führt Cythere den Reihentantz an beym Licht des herhaengenden Mondes. Noſtri poëtae Zachariae et *alii hoc* εἰκωνι *frequenter uſi ſunt.* od. 3, 22, 5. *Imminens* villae tua pinus eſto. i. *quae ſtat iuxta villam; ſic* imminere foro *de aedibus* Cicero. *Pinus uero Dianae forte ideo placet conſecrata, quia facile probari poteſt, eandem eſſe* Iſidem *et* Cybelem; *nec Iſidem differre a Diana; at Cybeles arbor pinus eſt.* Od. 3, 27, 10. Imbrium diuina auis *imminentium.* — *des herhaengenden Gevvitters, et ſic ſaepius. auis imbrium diuina eſt cornix* vid. Plin. H. N. libr. 18. c. 35. *omen ſe dicit petiturum ſereno adhuc coelo, laeto.* * *translate valet; propinquum eſſe, aut meditari, et minari aduentum,* Hor. od. 1, 12, 53. Parthi Latio *imminentes; lyrica audacia, quaſi nunc iam Romam petere vellent, quia gerunt inimica bella. Fruſtra ſe torquent interpretes in h. l. quia Parthi non fuiſſent propinqui Romae, quaſi Poëta lyricus eſſet diligens hiſtoricus!*

IMMISERABILIS *pro* immiſeratus *poſitum putat Baxter ad* Hor. od. 3, 5, 17. ſi non periret *immiſerabilis* Captiua pubes; *ſed verius docuit eſſe h. l. aduerbialiter accipiendum, et probauit multis exemplis* Klotzius in Vindic. p. 198.

IMMODVLATVS *voc. ab Horatio cuſum forte;* poemata *immodulata, ſunt parum ſuauia numero et modo.* Hor. Art. 263. Non quiuis videt *immodulata* poemata iudex.

IMMVNIS, manus, Hor. od. 3, 23, 17. *Immunis* aram ſi tetigit *manus* Non ſumtuoſa blandior hoſtia Mollibit auerſos penates. *Aut* immunis *eſt ſine victima, nihil afferens manus, aut libera ab ſceleribus, et pia, innocens, non vtrumque coniungam cum Geſnero; ſed intelli-*

ga

go manum nihil afferentem diis, *vt integer locus ſuadet*, pro Mollibit, *qui eſt Archaiſmus, non tamen plane alienus ab Horatio*, *leg. alii* Molliuit, *eadem plane ſententia quae haec eſt: ſi tu tantum ſine hoſtia manibus piis tangis aras, precaris, quantumuis ſumtuoſa hoſtia non* blandior, *gratior erit*, *Deos mollit placat, cum farre pio et mola ſalſa.* Tangere *aras autem eſt precari; ex ritu ſolemni, quo aram veteres manibus apprehendebant, credentes, aliter non litare, exaudiri preces, vnde Varro* aras *primum* anſas *dictas dicit. vid.* etiam Macrob. Saturn. libr. 3. c. 2. *Sententia ipſa vero eſt* platonica, *ſeu potius Socratica* cf. Xenoph. Memor. Socr. libr. 1. c. 3. θυσιας δε θυων (σωκρατης) μικρας ἀπο μικρῶν, ὀυδεν ἡγειτο μειουσθαι των ἀπο πολλων πολλα θυοντων etc. * od 4, 12, 23. Non ego te meis *Immunem meditor* tinguere poculis. i. *nihil afferentem vt ſymbolam ad conuiuium. Eleganter* tinguere poculis *pro* imbuere vino, eo madefacere; *iocus facetus, qui ſparſus etiam eſt per totam odam.* Id. Epiſt. 1, 14, 33. Quem ſcis *immunem* Cynarae placuiſſe rapaci. *donantem amoris nullum pignus.*

IMMVTATVS Ter. A. 1, 5, 8. i. a. *immutabilis.* Weſterhov.

IMPENDIO, *multo.* Ter. E. 3, 5, 39 *impendio magis.* i. e. *magis magisque.*

IMPERIOSVS, *imperioſa* Proſerpina. Hor. Sat. 2, 5, 110. Sed me *Imperioſa* trahit Proſerpina, Viue, valeque, i. *Domina mea, namque Tireſias mortuus in eius imperio eſt.* * *ſaeuus, violens.* aequor *imperioſius.* Hor. od. 1, 14, 8. Vix durare carinae Poſſint *imperioſius* aequor.

IMPERITVS. Ter. Ad. 1, 2, 18. Homine *imperito*, nunquam quidquam iniuſtius, qui niſi quod ipſe fecit, nihil rectum putat. — ὀυκ ἐς ἀνοιας ὀυδεν τωλμηρω λεγον,

ſcripſerat Menander, ſi credimus Fr. Lindenbergio et Willichio, eſt autem imperitus *qui non eſt gnarus vitae communis; aut vt verba Dacieriae* e x p o n u n t: un homme ſans experience et qui ne connoit point du tout le monde.

IMPERMISSVS, gaudia *impermiſſa* (*voc. Horatio proprium vni.*) *de illicitis vxorum datis donis* Hor. od. 3, 6, 27. Neque elegit cui donet *impermiſſa* raptim gaudia, luminibus remotis. *Legunt nonnulli* improuiſa; *quam male ad huius loci verum ſenſum!*

IMPETVS, *de iniuria incurſione facta.* Phaedr. 4 6, 20. Minos iuſto vindicauit exemplo *impetum. vt de impetu in Androgeum filium facto ab Athenienſibus, eiusque nece vindicanda hunc verſum intelligamus, mouet nos Ouidius* Met. 7, 5. *Bella parat Minos, qui quamquam* M i l i t e *quamquam Claſſe valet, patria tamen eſt firmiſſimus ira, Androgeique necem iuſtis vlciſcitur armis.* Id. 1, 16, 6. Tu de conſpectu fugere veloci *impetu.* * *de ardore quo fit impetus* Hor. od. 4, 4, 10. Mox in ouilia Demiſit hoſtem viuidus impetus.

IMPIVS, Carthago *impia* h. e. *foedifraga et bellum renouans contra foedus.* Hor. od. 4, 8, 17. Incendia Carthaginis *impiae. Bentlei. totum hunc verſum delet, quia Horatius Scipionum duorum acta vni adſcripſit; alius enim Scipio Hannibalem reiecit, alius, nepos prioris, deleuit Charthaginem. Sed quis licentiam illam* p o ë t i c a m *ignorat? Quam tamen ſi quis h. l. non condonabit, ille legat cum Cuningamio* impendia. i. t r i b u t a (*vox rara, ſed et apud Ciceronem obuia!*) *et omnia bene procedent. Ego Cuning. hic facile ſequor. vid. eius Animaduerſ.* in Horat. c. 3. * clamor *impius* Hor. od. 1, 27, 6. *Impium* lenite clamorem ſodales, *qui polluat quaſi ſacra Bacchi*

chi Dei ſancti. Non *opus hic de bello ciuili cum Geſnero cogitare* * *de peierante muliere.* Id. od. 2, 8, 19. Nec priores (*amatores*) *Impiae* tectum Dominae relinquunt Saepe minati * Saturnus *impius* od. 2, 12, 22. *eſt immitis, peſtilens, perniciosus, ad ſidus referend.*

IMPLVVIVM. Ter. E. 3, 5, 40. 41. *animus gaudebat mihi Deum ſeſe in hominem conuertiſſe atque per alienas* (vid. Alienus) *tegulas, veniſſe clanculum per impluuium, fucum factum mulieri.* Varro Lib. 4. de ling. lat. C. 33. „Si „relictus erat locus in „medio, vt lucem caperet deciſam, qua im„pluebat, impluuium di„ctum, et ſurſum qua „compluebat, com„pluuium„ Iam cum *locus iſte, qui dicebatur impluuium, fuerit a ſolo ad coelum vsque patulus, quomodo per impluuium Iupiter potuit in Danaae cubiculum peruenire. Rectiſſime igitur, mea quidem ſententia, hunc locum ita conſtituit Bentleius* Deum — per alieras *ſ. potius* aheneas tegulas veniſſe clanculum, per *pluuiam* fucum factum mulieri. *Namque vt de metro nihil dicam, quo, vulgata lectione recepta, impluuium primam ſyllabam corriperet;* (*quod idem obſeruauit Bentleius*) *neſcio an ſatis recte cum vſu loquendi Terentiano conciliari poſſit, vt verbum illud* veniſſe *duplici adiuncto quaſi oneretur* (*per alienas tegulas, ac per impluuium*) *quum interea propoſitio altera, fucum factum mulieri, nihil habeat, ex qua intelligi ſatis poſſit. Ad confirmandam autem hanc emendationem non omnino nihil facit locus Luciani in Timone* C. 41. (p. 154. ed, Reitz,) τις γὰρ ȣ̓κ ἂν παρθένος ἀναπεπλαμένοις τοῖς κόλποις ὑπεδέξατο ȣ̔́τω καλὸν ἐραστὴν διὰ τȣ͂ τέγȣς καταῤῥέοντα.

IMPONERE. Phaedr. 5, 7, 25. Tunc chorus igno-

ignotum more ducto canticum *impoſuit.* i. *induxit adhuc ignotum, non ſolitum canticum. Ita veteres codices legunt, neque video, cur mutandum, cum bene omnia ſe habeant.* Ignotum *enim fuiſſe canticum, non eſt cur negari debeat. At* more ducto *intulerunt, carmen; quid ita? Deſcribit Phaedrus, quid ſolito factum eſſet, dum ſuum tibicinem mirifice ſtultum vult oſtendere. Dum ludus incipit, aulaeum mittitur, et volatis tonitrubus Dii apparent, vt mos erat in ſcena, atque inter ſe ſermocinantur. Haec omnia translatitia atque conſueta, quare et chorus ſuo modo prodit et canticum infert, at ignotum h. e. antea non ita valde vſurpatum, vt eadem ſaepe iam fuiſſet in fine ſententia. Tali itaque formulae cum applauderet populus, en hominis arrogantiam! qui, quod alias Caeſari dabatur, ſibi factum, quod principis vox audiretur, exiſtimabat! Quid vero illud* impoſuit? *Et hoc rectum puto, neque* inſonuit *praeferendum. At ne vnus quidem interpres de hac voce expoſuit mentem, quod miror, cum non adeo alienus ſit à ſcena vſus verborum* ponere, reponere. *Hor. art. v.* 120. *ſcriptor honoratum* ſi forte *reponis* Achillem: *quare hoc loco* imponere *pro inducere dictum habeamus, ſiue nouum canticum in ſcenam perducere, illudque actionis honeſtate recitare. Valeant interpretum condenſatae opes quae locum iuuare nequeunt.*

IMPORTARE Phaedr. 1, 28, 6. orat ne tantum miſerae luctum *importaret* ſibi.

IMPORTVNVS, *moroſus.* Ter. H. 1, 2, 23. Ille ſenex fuit *importunus* ſemper: et nunc nihil magis Vereor quam ne quid iratus plus ſatis faxit pater.

IMPOTENS, Aquilo impotens, *vehementer ſaeuiens et potens* Hor. od. 3, 30,

Digitized by Google

3, 30, 3. * *Impotens* ſperare, *ad graecam rationem, tam incontinens, vt omnia quaeuis ſperaret*, ἀκρατής. Hor. od. 1, 37, 10. *de Cleopatra*; quidlibet *impotens* Sperare fortunaque dulci Ebria. *Eleganter* fortuna dulcis *ad voc.* ebria, *dignus locus tota hac ode, quam inter pulcherrimas Horatianas ſemper numeraui.* * Hor. 2, 1, 25. Iuno et Deorum quisquis amicior Afris, inulta ceſſerat *impotens* Tellure. *Sunt qui* impotentem Iunonem *intelligant, non compotem quaſi ſui, propter iram, et ira paene furentem, ſolemni ſignificatu ad graec.* ἥττων. *Sed falluntur egregie! Eſt* impotens *h. l. Iuno* quae non potuit vlciſci terram dilectam; *neque vllo modo haec ſententia Horatii cum Harduino ſic improbanda videbitur ei, qui cognouerit Mythologiam veterem, et plures Deos fuiſſe impotentes, vbi ex altera parte ſtarent alii Dii, id quod conſtat de Romanis, qui in Iouis Statoris, Martis aliorumque Deorum tutela erant. Magnificum vltro reddit illa ſententia Romanum, nixum tanto Deorum auxilio, quod etiam hoſtes Deos Deasque ſuperaret.* * Ter. A. 5, 3, 8. Adeon' *impotenti* eſſe animo vt praeter ciuium Morem atque legem et ſui voluntatem patris Tamen hanc habere cupiat.

IMPOTENTIA, *vis, vehemens potentia* Hor. Epod. 16, 61. Nulla nocent pecori contagia, nullius aſtri gregem aeſtuoſa torret *impotentia. Sed hi duo verſus ſunt neceſſario, vt iam notauit Geſnerus, reponendi* poſt verſ. 52. hui. Carm. * *pro egeſtate, pauperitate, inopia.* Ter. Ad. 4, 3, 16. *Primum enim ex loci perpetuitate hoc intelligitur.* Omnes, *inquit Hegio*, quibus *res* ſunt *minus ſecundae* – propter ſuam *impotentiam* ſe ſemper credunt negligi. (*vid.* Negligere) *Deinde ex* Menandri *quodam fragmento*

Digitized by Google

mento illuſtratur magis et confirmatur haec interpretatio, ad quod non dubium eſt, quin Terentius h. l. reſpexerit. Verba Menandri *haec ſunt:* πρὸς ἅπαντα δειλός ὁ πένης ἐστι πράγματα, καὶ πάντας αὐτοῦ καταφρονεῖν ὑπολαμβάνει. *Recte autem pauperes dici poſſunt* impotentes, *cum haud facile emergere poſſint, ob rem domi anguſtam, ſed ubique potius iaceant. Diuites e contrario potentes quoque ſunt et* facillime agunt; *quam* ἀντίθεσιν *ex Ad.* 3, 4, 56. *intelligis.*

IMPRANSVS, Hor. Serm. 2, 2, 7. Verum hic *impranſi* mecum disquirite, *i. ſobrii, ſana ratione utentes; metaphora ducta ab iis qui prandentes vino obruti non recte res diiudicare poſſunt.* Id. Serm. 2, 3, 257. Poſtquam eſt *impranſi* correptus voce magiſtri; i. *vere ſani, ſapientis. Rem narrat Val.* Max. 6, 9. extr. *perditae luxuriae adoleſcens Polemon, vino grauis intrat ſcholam. Xenocratis. Is de modeſtia et temperantia loqui coepit.* Polemo primum coronam (*vt mos erat potantibus*) *capite detractam proiecit, poſt ex infami ganeone maximus philoſophus euaſit.* * Epiſt. 1, 15, 29. *Impranſus* non qui ciuem dignoſceret hoſte. *ex ira omnibus maledicens, famelicus.* Waddelius Animaduerſ. critic. p. 74. *intelligit* impranſum *bene pranſum et inde procacem, ſed diſuadet totus contextus.*

IMPROBVS, mare *improbum, de tumultuoſo et ſaeuo mari,* Hor. od. 3, 9, 22. *Improbo* iracundior Adria. * *quod nimium eſt in rebus etiam indicat, quodque nos improbos iniuſtosque facit.* Phaedr. 1, 1, 3. fauce *improba*, i. *auida, inſatiabilis, ac propterea rapinae anhelans. Sic* dens *improbus.* Id. 4, 7, 1. *h. e. praeda tantum gaudens, quas* 4, 5, 9. auidos dentes *vocat Phaedrus.* * Id. 1, 22, 9. *improba* muſtela, *quae*

Digitized by Google

quae non mures ſolum, ſed etiam fruſta relicta cibi abſumeret, atque hoc ceu beneficium nimis nunc extollere volebat. Pari elegantia 5, 3, 8. muſcam *dicit improbum* animal. Id. 2, 1, 6. *improbum* reiecit, *cupidum antea dixerat* Id. 5, 1, 2. improbum imperium *h. e. in ciues aequales, ſeu tyrannicum* * Hor. Serm. 2, 3, 14. vitanda eſt *improba* Siren Deſidia; *pulchre prolata et feſtiue praeclara ſententia h. l. ſi eum totum contemplaris.*

IMPRVDENTES, *ſimplices, nec cauti,* Phaedr. 1, 22, 12. Meritum inane iactat *imprudentibus.* * Ter. Eun. 1, 2, 56. Emit eam dono mihi *Imprudens* harum rerum, ignarusque omnium. *Plane ſic pro* inſciens Id. Hec. 5, 4, 39. *Imprudens* plus hodie boni feci, quam ſciens ante hunc diem vnquam.

IMPVRATVS, *ſceleſtus impurus.* Ter. Ph. 4, 3, 64. Nil do, *impuratus* me ille vt etiam irrideat.

IMPVTARE *propria ſignificatione qua de expenſi creditique rationibus dicitur.* Phaedr. 1, 22, 7. Noli *imputare* vanum beneficium mihi.

IMVS faber i. *vilis* Hor. Art. 32. *vltimus ab arte, Non placet intelligere fabrum imo vico habitantem. dicitur de eo, qui ad capitella columnarum ferarum* προτομὰς *h. e. vngues atque hoc ſolum nouerat.* Id. Art. 126. Seruetur ad *imum* i. *finem* Qualis ab incepto proceſſerit et ſibi conſtet; *de perſonarum earumque morum veritate poëtica.*

IN, *ex.* Phaedr. 1, 25, 3. bibere *in* Nilo flumine canes currentes. * *pro ad, vt finem, ſ. conſilium indicet. Id.* 5, *prol.* 2. Cum deſtinaſſem operis habere terminum *In* hoc, vt aliis materiae eſſet ſatis, conſilium mutaui. Id. 1, 22, 10. hoc *in* ſe dictum debent illi agnoſcere. *eorum gratia* * *Quidam volunt idem eſſe ac cum apud* Phaedr.

5, 8,

Digitized by Google

5, 8, 1. Curſu volucri pendens *in* nouacula, occaſio. *h. e. nouaculam gerens, vt dicitur in arcu eſſe Manilius Lib.* 2. *&c. vid. Ioh. Frid. Gronouii notas ad Phaedrum, hoc in loco. At nihil impedit quo minus intelligamus de ſuſpenſa imagine ſuper nouacula. Sic Graeci* ἐπὶ ξυρε̃ ακμῆς εἶναι, *h. e. in extremo diſcrimine eſſe, vbi nulla mora felicis ſiue infelicis euentus, et h. ſignif. ſaepius occurrit. vide* Nic. Heinſ. ad Ouid. Met. 8, 3, 3. * *contra* Hor. Epod. 17, 81, Epiſt. 1, 16, 53. * Hor. Epod. 2, 39. *In* partem iuuat. i. *viciſſim, pro ſua parte* * Hor. Serm. 1, 2, 18. at *in* ſe Pro quaeſtu ſumtum facit; *liberalior eſt erga ſe pro ratione quaeſtus et ſplendide viuit.*

INAEQVALIS, procellae *inaequales.* Hor. od. 2, 9, 3. Mare Caſpium Vexant *inaequales* procellae; *epith. ab effectu, quae mare inaequale reddunt, vt iam notauit Lambinus. Sic.* Id. Epiſt. 1, 1, 94. *cum quodam genere ridiculi inaequalis* tonſor *eſt, qui inaequaliter tondet.*

INANITER *de praeſtigiis poëtarum falſis, nos mire afficientibus. Pulcherrime* Horat. Epiſt. 2, 1, 210. Ille per extentum funem mihi poſſe videtur Ire poëta, meum qui pectus *inaniter* angit, Irritat, mulcet, falſis terroribus implet, vt magus et modo me Thebis, modo ponit Athenis. *Siniſtre totum h. l. accepit Baxterus, nec ab eo diſcedit Geſnerus; putant haec omnia non ſerio dici ab Horatio, ſed indicare illis, ſe non magis comoediarum et tragoediarum ſcriptoribus inuidere quam funambulis, quia ſcilicet vtrique viles eſſent et parum laudabiles; quod vt probent, (enim vero conſtat ſcriptores Tragoediarum et comoediarum apud Romanos nequaquam attigiſſe nobilitatem et praeſtantiam Graecorum) referunt huc Plautum, qui ſaepe locorum et*

Digitized by Google

et perſonarum ſuarum obliuiſcatur; et tandem illud Quintil. 10, 1, 99. *in comoedia maxime claudicamus. Sed vix ego capio, qui factum ſit, vt hi viri de iſta explicatione modo cogitare poſſent; forte decepit eos verſ.* 210. Ille per extentum funem cet. *non animaduertentes quae paullo abhinc poëta dixerat.* Ac ne forte putes me, quae facere ipſe recuſem (*comoedias*) cum recte tractent alii, laudare maligne; (*Pergit:* itaque ſcito) ille per ext. *cet.* h. e. *eum puto vere demereri laudem et admirationem, qua populus funambulum perperam proſequitur, ille mihi videtur rem admirabilem edere qui meum pectus inaniter* angit, irritat, mulcet etc. *vbi vola aut veſtigium* της εἰρωνειας? *Senſus apertus; coniunctus cum ſuperioribus verbis. Denique cur verba perdam in re clara? fallitur igitur Baxterus qui* interpretes ad vnum falli *iudicat,* dum ſerio laudari putant.

INAVDAX, *nouum ab Horatio factum verbum.* od. 3, 20, 3. Dura poſt paullo fugies *inaudax* proelia raptor. *Siue cum Baxtero referas ad voc.* raptor, *ſiue ad* fugies *cum Geſnero, idem erit ſenſus.*

INAVRARE Hor. Epiſt. 1, 12, 9. Sic viues protinus vt te Confeſtim liquidus Fortunae riuus *inauret; comice vtitur h. v. alludens forte ad notam Midae fabulam.*

INCERTVS, Venus *incerta, de vaga illa primorum temporum libidine* Hor. Serm. 1, 3, 109. *venerem incertam* rapientes more ferarum; *oculus, *fluctuans quaſi, dubius, diſtractus, et vix gnarus, quid videat. Bene* Hor. Epiſt. 2, 1, 188. Equitis migrauit ab aure voluptas omnis ad *incertos* oculos et gaudia vana, * Ter. A. 5, 1, 11. nuptiae *incertae, de coniugio, quod an ſtabile futurum ſit, neſcimus aut dubitamus.* * Ter. H. 1, 1, 71: ani-

animo fere perturbato atque *incerto* prae aegritudine. *Bentleius exiſtimabat melius eſſe* incerti, *quod in cod. quodam a manu prima repertum erat. Putabat enim ſenſui magis conuenire, nec facile explicari poſſe, quid ſit* prae aegritudine *incertum* eſſe. Verum hoc eſt nodum in ſcripo quaerere. Incertus *h. l. eſt animus, qui adeo indulget aegritudini, vt quid faciat quidue omittat, aut non cogitet, aut neſciat.*

INCESTVS, *impius.* Hor. Art. 472. An triſte bidental Mouerit *inceſtus.*

INCLVDERE, ludo, Hor. Epiſt. 1, 1, 3. quaeris — iterum antiquo me *includere* ludo. *verbum ad rem ſcite lectum!*

INCOMPOSITVS pes Hor. Serm. 1, 10, 1. *vid.* pes.

INCONSVLTVS *ſtultus* Hor. Epiſt. 1, 5, 15. patiar vel *inconſultus* haberi.

INCONVENIENS *de diſſimilitudine externa.* Phaedr. 3, 13, 6. Non *inconueniens* corpus, et par eſt color.

INCRVSTARE. *incruſtari vas dicitur, cum aliquo vitioſo ſucco illinitur atque inquinatur. Vet. Schol.* Hor. Serm. 1, 3, 55. At nos virtutes ipſas inuertimus, atque ſincerum cupimus vas *incruſtare. comica feſtiuitate!*

INCVMBERE-Hor. od. 1, 3, 31. macies et noua febrium Terris *incubuit* cohors. *Quam viuida, quam miranda imago h.*

INDICIVM Ter. Ad. 4, 4, 7. Anus *indicium* id fecit mihi i. *per ſignum oſtendit* * Hor. Art. 49. *indiciis* recentibus monſtrare abdita rerum. *nouis ſignis, verbis, res nondum cognitas ſignificare.*

INDIGNE *h. e. cum indignatione: refertur ad res, cum alias de perſonis vſurpatur. Phaedr.* 1, 21, 10. Fortes *indigne* tuli mihi inſultare. *Id.* 3, 18, 1. Pauo ad Iunonem venit *indigne* ferens, Cantus luſcinii quod ſibi non tribuerit.

INDOCTVS. Hor. od. 2, 6, 2. Cantabrum *indoctum*

Digitized by Google

ctum iuga ferre nostra. *graeca constr. tum enim nondum deuicti ab Agrippa Cantabri.*

INDVLGERE: hydrops indulgens ſibi, Hor. od. 2, 2, 13. creſcit indulgens ſibi dirus *hydrops; Recte non de hydropico ſed ipſo morbo intelligit Geſnerus; augetur* dirus *ille morbus, ſi ſiti obtemperat quo pellitur. Quam delecta haec comparatio ſit, quam vera, facile eſt animaduerſu.*

INDVSTRIA, *de ſimulatione* Ter. A. 4, 4, 16. *opponitur enim*: ex animo, *vt fert natura.*

INEPTE Hor. Art. 140, Quanto rectius hic, qui nil molitur *inepte. qui ſuo quaeque loco ponit, et nihil quod non ſit aptum admittit; rien deplacè dicerent Galli.*

INERS *epithet. terrae, valde aptum; pigrum, brutum* Hor. od. 3, 4, 45. Qui terram *inertem*, qui mare Temperat ventoſum: *ſic* bruta Tellus alio loco, od. 1, 34, 9. *quod bene reddidit.* Leſſingius den ſinnloſen Klumpen der Erde, *add.* od. 4, 7, 12, od. 2, 9, 5, 6. Serm. 2, 7, 39. * *de timido et molli* Id. od. 3, 5, 36. Qui lora reſtrictis lacertis Senſit *iners*, timuitque mortem. * horae inertes, *in quibus nihil agitur.* Hor. Serm. 2, 6, 61. * *qui nullam artem aut nouit aut exercet* Phaedr. 1, 2, 26 fugitant *inertes* ranae, *nim. ad repugnandum.* Id. 3, 13, 2. fuci *inertes; quia mellificandi artis imperiti.*

INEXORABILIS *in Charactere Achillis* Hor. Art. 121, Impiger, iracundus (*vt ſtatim in Il. α.*) *inexorabilis*, acer, (*animoſus, calidus vid. Iliad. ρ v. 467.*) *Inexorabilem eum videbis Iliad. ρ. ι. vbi rogatur a legatis Graecorum, vt redeat ad exercitum, et Iliad ξ vbi non audit poſcentem mortuum filium Priamum.*

INEXPERTVS Hor. Art. 125. Si quid *inexpertum* ſcenae committis. *i. nouum plane et a nemine adhuc tentatum argumentum.*

Digitized by Google

INFAMIS *de eo qui malam famam verſibus nanciſcitur, quibus proſcinditur et vituperatur.* Hor. Epod. 17, 42. *Infamis* Helenae Caſtor offenſus vice Fraterque magni Caſtoris victi prece Adempta vati reddidere lumina. *Reſpicit notam de Steſichoro fabulam, qua fertur ſcripſiſſe vituperationem Helenae, qua* vice ſororis, *ſc. iniuria ei facta, Caſtor et Pollux offenſi, poëtae lumina ademiſſent, ſed poſtea Steſichoro monito laudem eius decantanti oculos reddidiſſe.* vid. Platon. Phaedr. p. 347. inde a verbis: ἐςὶ δὲ τοῖς ἁμαρτάνȣσι περὶ μυθολογίαν καθαρμὸς ἀρχαῖος, ὃν Ὅμηρος μὲν ȣκ ᾔσθετο, Στησίχορος δὲ κ. τ. λ. * *Infames* Scopuli Acrocerauniae Hor. od. 1, 3, 20. *ſunt fama peruagati.* * Hor. od. 3, 27, 45. *infamis* iuuencus *eſt* turpis; *deteſtatio Europae!*

INFANS, pudor, *bene, nam minus diſerti ſunt verecundi, pauca et ſingultim loquentes.* Hor. Serm. 1, 6, 56. *Infan*[s] namque *pudor* prohibebat plura profari. * *ſta*tuae *infantes.* Hor. Serm 2, 5, 40. ſeu rubra can[i]cula findet *Infantes ſta**tuas; optimi interpret*[es] *intelligunt* recens facta[s] nouellas, *et Iunius etia*[m] de pictura Veterum pag. 284. *Sed Dacierius, Sanadon, atque Geſne**rus hanc metaphora*[m] *inueniunt potius ridicu**lam quam eleganter*[m] *putantque, Horatiu*[m] *eum verſum ab alio q*[ui] *poëta factum ridicul*[e] *hic poſuiſſe vt figere*[t] *illum vatem; id quo*[d] *factum eſſe e verſ.* [..] *quemuis videre dicun*[t] *Bentleius autem Hora**tii ipſius verba pro**priamque metaphora*[m] *iudicat, nec inelegante*[m] *Ego ideo Flacco ipſi tri**buo hunc verſum, ne*[c] *ab alio poëta huc tran*[s]*latum, tum quia no*[n] *apparet ridiculi ſignu*[m] *nec vllum indicium, e*[ſſe] *cuidam ſurreptum, cu*[m] *verſ. ſeqq diſerte adſcri**bat Furio Bibaculo ab**ſurditatem, tum etiam quia Servius ad Georg.*

3, 303

3, 363. *diſerte hunc verſum commemorat, ut poëtae boni, quanquam ibi lapſu quodam Perſius laudatur, pro Horatio, tum denique quia ipſa haec metaphora hoc loco certe non vituperium mereri videtur. et. voc. infans ſimili audaci figura poni ſolet* vid. Nic. Heinſ. ad Ouid. Heroid. 9, 86.

INFERRE *dicitur de eo, qui non accipit; ſed facit* Phaedr. 1, 1, 4. cauſam iurgii *infert h. e. fingit cauſam quandam iurgandi, cum ipſi data eſſet nulla.* fictas cauſas *deinde poëta dicit.*

INFIRMVS, *incertus.* Ter. Ph. 5, 1, 6. Cum ſcirem *infirmas* has eſſe nuptias. *Sic plane* infirmitas Id. Hec. 1, 2, 101. Quid adhuc habent *infirmitatis* nuptiae?

INFLARE buccas, *i. iraſci.* Hor. Serm. 1, 1, 20. 21. *vid.* Bucca.

INFORMIS, *epithet. procellae et tempeſtatis, ut audax, ita pulchrum, quia deformem reddit terram, vel potius ipſa tempeſtas horridi quid et deformitatem prae ſe fert.* Hor. od. 2, 10, 15. *informes* hyemes reducit Iupiter, idem ſummouet. *Sic et* Inaequalis *occurrit, quam voc. cf.*

INFREQVENS Hor. od. 1, 34, 1. Parcus Deorum cultor et *infrequens. i. qui non ſaepe frequentaui templa Deorum, vid.* Parcus.

INGENIVM, *mores, pectus.* Hor. Epod. 11, 18. Contraque lucrum nil valere candidum Pauperis *ingenium* Querebar, applorans tibi. *Imitatio Anacreontis od.* 46. γενος ȣδεν εἰς ερωτα, Σοφιη, τροπος πατειται, Μονον αργυρον βλεπȣσι, Ἀπολοιτο πρωτος αυτος, ὁ τον αργυρον φιλησας. Id. od. 3, 21, 13. (*de vino*) tu lene tormentum *ingenio* admoues Plerumque duro. *Antea paullo de Catonis moribus duris locutus erat; laudat itaque his verbis vim vini qua mores ſoleat manſuetiores, liberalioresque reddere. Sic et* Terent. Andr. 1, 1, 65. Nam qui cum *ingeniis* con-

conflictatur eiusmodi *cet.* *eiusmodi hominibus, talibus praeditis moribus.* Phaedr. 4, 6, 14. Quae (*Medea*) saeuum *ingenium* (*pectus*) variis inuoluens modis.

INGENS *plus eſt interdum quam ſi dicatur aliquid ſimpliciter* magnum: *vt in elegantiſſima illa paraſiti notatione.* Ter. E. 3, 1, 1. ſqq. coll. Cic. Lael. c. 26. *Atque in hoc loco iam Donatus obſeruauit, quantum ſemper adiiciat paraſitus.* Miles MAGNAS dixit *gratias*, ille INGENTES; *hic* LAETA EST, ille TRIVMPHAT. *Sic forte cum vi* Ingentes *dixit* Hor. od. 2, 2, 24. aceruos: *ingentia* facta Epiſt. 2, 1, 6. *Ingentem* Idomeneum od. 4, 9, 20. * *pro terribilis, tremendus.* Hor. od 3, 6, 35. *Ingentem* cecidit Antiochum Annibalemque dirum, *quanquam et hic pro* magnus *accipi poſſit, vt apud Ouid.* Triſt. 2, 335. vid. Klotzii Vindic. Hor. p. 201.

INGENVVS: amor *ingenuus, non mulieris ingenuae, vt vult Geſnerus, ſed non vituperandus amor, nobilis. Horatius enim cum haec diceret, ni[...] ſciebat quaenam eſſet amata, quaerit enim ab iuuene poſtea quaenam ſit?* od. 1, 27, 16. *Ingenua* ſemper amor[e] peccas.

INGLVVIES, *voracita[s]* Ter. E. 5, 4, 15. *Ben[t]leius autem, et ant[e] eum Faernus, malebat legere* illuuies, *quod eſt i. a. ſordities; et rect[e] puto, nam de voracita[te] te Parmeno loquitur de[...] mum v. 16. 17.* * Hor. Serm. 1, 298. Praecla[...] ram ingrata ſtringat ma[...] lus *ingluuie* rem. *Sun[t] qui pro* ſtringat *legan[t]* frangat; *male! Habe[t] h. l.* ſtringere *vim ele[...] gantem; ita paullo ab[...] hinc* rem patris oblimare, *atterere, attenuare, reſpicit gr.* δαπανᾶν *cumulatim bona omni[a] quaſi ſtrictim vorare* [...] *expl.* Crucquius. *Pul[...] chre* ingluuies *dicitu[r]* ingrata.

INHIARE *de auaro.* Hor. Serm. 1, 1, 70. congeſti[s] vndique ſaccis Indormi[s] in[...]

inhians; mire ſollicitudinem et metum pingens imago!

INHONESTVS, *deformis, foedus.* Ter. E. 2, 3, 65. Illumne obſecro *Inhoneſtum* hominem, quem mercatus eſt heri. * *in* Ter. E. 5, 4, 16. *opponitur ei, qui eſt lautus, mundus, elegans. cf. v.* 13.

INIICERE, *iniicere puluerem inhumato religio apud Antiquos iubebat, quia inſepulti non admitti ad Stygem credebantur. Hinc precatur inſepultus Archyta nautam praeternauigantem* Hor. od. 1, 28, 35. Quanquam feſtinas (non eſt mora longa,) licebit *Iniecto ter puluere* curras i. e. *manu ter iecta terra in me.* Quintil. Declamat. 5. Inſepultum quodlibet corpus nulla feſtinatio tam rapida transcurrit, vt non quantulocunque veneretur munere terrae.

INIMICARE. *ad graec.* συγκρουειν, *inimicum reddere. Nouum Horatii verbum.* Hor. od. 4, 15, 20. Ira – miſeras *inimicat* vrbes.

INIQVVS Hor. od. 1, 2, 47. vitiis *iniquus i. iratus.* Id. Sat. 2, 7, 14. Vertumnis natus *iniquis: ſibi iratis.* v Heinſ. ad Ouid. Ep. 2, 33. * *iniqua* caſtra Troiae i *infeſta, hoſtilia.* Hor. od. 1, 10, 15. Id. Art. 67. curſum mutauit *iniquum* frugibus amnis. i. *nocentem; ſic* hyemes *iniquae intell. apud Eund.* od. 3, 1, 32. * *iniquum* littus Hor. od. 2, 10, 4. *Alii omnes intelligunt* periculoſum, infeſtum, *ſed cum* premere littus *opponatur* nauigationi, *non ego hic de periculo quodam cogitare poſſum, ſed intelligo* iniquum, *inaequale* i. *ſinuoſum, flexuoſum littus vt* locus *iniquus* Liv. 2, 31. *eſt non aequatus.* * Ter. A. 1, 5, 23. aut vllam cauſam, ineptam ſaltem, falſam, *iniquam.* i. e. *cauſam, quae aut a quouis potuerit reprehendi, aut etiam, etſi vera non fuerit, prudentem falleret; aut quae quamuis vera, nihil tamen ad hanc rem pertineret.* * Ter. H. prol. 27. Ne

Digitized by Google

plus iniquum (*iniquorum*) poſſit quam aequum (*aequorum*) oratio. *Illuſtrat hunc locum Plautus* Rud. 3, 2, 4. „ne impiorum potior ſit patientia quam innocentium.„

INIVRIOSVS, pro iniurioſus, ad graec. ὑβριςικός, *inſolens, faſtuoſus, pulchre!* Hor. od. 1, 35, 13. *Iniurioſo* ne pede proruas ſtantem columnam. *precatur fortunam: nec hic ſub columna Auguſtus intelligendus, vt iam alii docuerunt.* * Hor. Epod. 3, 17, 34. Donec cinis *iniurioſis*, (*ſaeuis*) aridus ventis ferar.

INNOCENS, pro *innoxius.* vinum *innocens* Lesbium, *vel quia lene perſe, vel aqua admiſta temperatum.* Hor. od. 1, 17, 21. Hic innocentis pocula Lesbii Duces ſub vmbra.

INNVERE, *intranſitiue, nutando ſignum dare.* Ter. E. 4, 5, 9.

INOMINATVS, cubilia *inominata*, i. *infauſta* Hor. Epod. 16, 38. *Inominata* perprimat cubilia. *perpetuo incolat.*

INSANIRE, *grauiter iratum eſſe.* Ter. A. 4, 2, 9. Age, ſi hic non *inſanit* ſatis ſua ſponte, inſtiga. *Plane ſic et* Hor. Epiſt. 2, 2, 134. Poſſes qui ignoſcere ſeruis Et ſigno laeſo non *inſanire* lagenae. * Ter. E. 1, 1, 18. *inſanire* cum ratione *eleganter dicitur ad circumlocutionem τȣ ἀδυνατȣ; Certa tamen ratione illud fieri poſſe, eum non fugiet, qui nouit, quid ſit cum Horatio* deſipere in loco, *aut quod Lucianus aliquando dixit:* ȣ̓κ ἀλόγως μαίνομαι. *vid. eius Nigrin.* c. 6. p. 44. ed. Reitz. * Inſanire *dicitur is, qui* παράδοξα *profert, inaudita, incredibilia.* Ter. E. 3, 3, 15. *Quo in loco gradus admirationis mire Terentius expreſſit. Cum enim Pythias Phaedriae narret, ab eunucho uitiatam eſſe virginem, primo dicit:* Quid ais? v. 12. *Deinde:* temulenta es. v. 13. *tandem:* inſanis. v. 15. * Ter. Ad.

2, 1, 43. minime miror, qui *inſanire* occipiunt ex iniuria. *Conferunt cum hoc dicto Menandri fragmentum, quod exſtat in Grotii collectione* p. 6. οιμοι το γαρ αἀφνω δυςυχειν μανιαν ποιει. * *quod quaſi inſanos h. e. ſtupentes reddere poſſit*, *etiam* inſanum *dicitur*, ab *effectu ut alia plura verba* Hor. Serm. 2, 2, 5, Cum ſtupet *inſanis* acies fulgoribus. *Bene* ſtupet *ad* inſanis, *nam nil admirari, aſtupere Sani, ſapientis eſt.* * Id. Serm. 2, 2, 69. inſanae leges *ſunt, quae ultra modum iubent bibere, quales leguntur apud* Plinium extremo libro 14.

INSCRIBERE. Ter. H. 1, 1, 92. *Inſcripſi* ilico aedes mercede. *Sic enim legendum eſt. Alii* mercedem *legunt, et a prioribus verbis puncti ſigno ſeiungunt. Male. Non enim vendere volebat Menedemus aedes ſuas, ſed* locare; *quod ubi animus erat facere, titulum aedibus affigebant, quod* inſcribere *dicebatur. Sed et* proſcribere *ſic in uſu eſt. e. c. Petron. c.* 38. *pag.* 165. *edit. Burmann.* „Itaque proxime cum „hoc *titulo proſcripſit*: „C. POMPEIVS DIOGENES „EX KAL. IVLIIS COENACVLVM LOCAT, IPSE „ENIM DOMVM EMIT.„

INSIDIAE. Ter. Ph. 1, 4, 52. ego in *inſidiis* hic ero. *Vide* Subſidium.

INSIGNIS pro *conſtitutus ſummo loco.* Hor. od. 1, 34, 13. *Inſignem* attenuat Deus. τὸν ἐπιφανῆ. *Si vera ſit lectio. Bentleius autem emendat* inſigne *pro* inſignem; *et Cuningamius* Inſignia *ut ſit figura Epſyhaeloephes; quae lectio quia tum* obſcura, inſignia, ima, ſumma, *bene ſibi reſpondent, valde eſt probabilis.* vid. Cuning. Animaduerſ. C. 16. p. 305. ſq. *Vbi et Virg. locum Aen.* 6, 33. *huc trahit.* * Hor. Epod. 5, 12. *Inſignibus* raptis puer. i. *praetexta et bulla, qua vtebantur pueri Patriciorum.* * *Inſignia* morbi. Hor. Serm. 2, 3, 254. Facias quod olim

Digitized by Google

olim Mutatus Polemon? Ponas *inſignia* morbi, Faſciolas, Cubital, focalia; *namque ea ornamenta gerere, niſi aegrotantis, erat indecorum et molle.* vid. Quintil. 11, 3, 144. *eleganter hinc ad laſciuum viuendi genus refertur. Polemon ille iuuenis laſciuus, motus oratione Xenocratis, primum coronas poſuit quas geſtabat in capite: paullo poſt reſipuit plane, et ex perdito homine factus ſeuerus philoſophus.* Rem *narrat praeter alios multos* Diog. Laert. in Xenocrat. et Valer. Max. 6, 9.

INSISTERE, *inſtituere, pergere.* Ter. Ph. 1, 4, 15. qua quaerere *inſiſtam* via. *— *agere.* Ter. Hec. 3, 5, 34. vide ne — prave *inſiſtas.*

INSITIVVS. Phaedr. 3, 3, 10. *inſitiui* liberi, *adulterini, nothi; commoda translatione, ab inſitione arborum.*

INSOLENS, *Inſuetus, qui talia non antea expertus.* vid de h. v. Cort. ad Sall. B. C. 3, 4. Hor. od. 1, 5, 8. Aſpera Nigris aequora ventis Emirabitur *inſolens.* * laetitia *inſolens.* i. *immodica, exultans temere.* Hor. od. 2, 3, 3.

INSOLENTIA *potentia, et quidem quae nullum tenet modum, aut legem.* Hor. Epod. 17, 75. Meaeque cedet terra *inſolentiae.*

INSONS, *qui non nocet* Hor. od. 2, 19, 29. Te vidit *inſons* Cerberus aureo cornu decorum.

INSTARE Hor. od. 3, 3, 3. Vultus *inſtantis* tyranni i. *minitantis truculento vultu; imago perquam apta ad ponendum tyrannum quaſi ante oculos lectorum!*

INSTITOR, *cuicunque negotio praepoſitus ita appellatur.* Hor. od. 3, 6, 30. Seu vocat *Inſtitor,* ſeu nauis Hiſpanae magiſter. *vbi inſtitorem pro quouis ex plebe accipit.* Vet. Schol. *Ita et accipio* Epod. 17, 20. Amata nautis multum et *inſtitoribus. quanquam ibi etiam de mercatoribus intelligi poſſit.*

INSTITVERE, Hor. od. 3, 8, 11. Amphorae, fumum

mum bibere *inſtitutae*, i. *coeptae ſeu aptatae et collocatae in apotheca vbi fumum bibat* v. Apotheca.

INSTRENVVS Ter. H. 1, 1, 68. animi eſt prudentis ſignum et *non inſtrenui*, *i. e. qui facile capere et exſequi conſilium poſſit: eines klugen und nicht unentſchloſſenen Gemüths.*

INSTRVMENTVM, *apparatus, copia earum rerum, quae ad inſtruendam aliquam rem atque exercendam pertinent.* *Phaedr.* 4, 4, 24. Inſtrumentum ruſticum, *ſuppellex ruſtica omnis, quae ad rem agrariam pertinebat.*

INSVESCERE. Ter. Ad. 1, 1, 30. Nam qui mentiri aut fallere *inſuerit* patrem aut *audebit.* *Bentleius pro* inſuerit *mauult legere* ita vt ſit; *qua coniectura facile poſſumus carere; nam ſenſus ex Vulgata illa lectione ſanus eſt ac facilis; qui aut fallere conſueuerit, aut ſaltem ſemel audebit.*

INSVLTARE, *proprie pro* inſilire. Hor. od. 3, 3, 41. Dum Priami Paridisque buſto *Inſultet* armentum.

INTAMINATVS *nouum cuſum verbum* Hor. od. 3, 2, 18. Virtus repulſae neſcia ſordidae *Intaminatis* fulget honoribus. *Puris, quos quaſi impuri homines virtute priuati, non attingere poſſunt; Stoica, at diuina ſententia. Bentleius malit:* in — Contaminatis *et ſic etiam nonnulli libri habent. Quomodocunque legeris, ſententia ſua pulchritudine non priuabitur.*

INTEGER, victor, *qui ipſe illaeſus vicit,* Hor. od. 4, 4, 67. Multa proruet *integrum* cum laude *victorem.* * Integer vitae i *ratione vitae, vid. de ellipſibus eius generis Lambin.* ad h. l. Hor. od. 1, 22, 1. *Integer vitae* ſcelerisque purus etc. * fontes *integri* ſ. *puri, illimes.* Hor. od. 1, 26, 6. * Id. od. 2, 4, 22. Brachia et vultum teretesque ſuras *Integer* laudo i. *ſine cupiditate eius, non libidine ſed iudicio ſano ductus*

* Id.

Digitized by Google

* Id. od. 3, 7, 22. ſcopulis ſurdior Icari voces audit adhuc *integer*. i. *non deceptus, fidus adhuc tibi.* * *Integra* aetas *apud* Ter. A. 1, 1, 45. *eſt florens, iuuenilis.*

INTEGRITAS ἀῤῥηνοτης *Phaedr.* 3, 11, 5. hoc vnum eſt, cur laborem validius, *integritatis* teſtes, quia deſunt mihi. *Eſt tamen ambiguitas in voce integritatis, ad quam reſpexit poëta.*

INTENTVS, Hor. od. 4, 4, 14. laetis caprea paſcuis *intenta*, i. *magno cum ſtudio et ardore depaſcens herbas; ſignificans vox! Sic et* Art. 458. *Intentus* merulis auceps decidit.

INTER Phaedr. 5, 7, 10. *Inter* manus ſublatus domum refertur, *h. e. manibus latus e theatro.*

INTERCIDERE *pro* excidere memoria, mente, Hor. Serm. 2, 4, 6. Quodſi *interciderit* tibi nunc aliquid: repetes mox.

INTERFVNDERE, *ſuauiter et poëtice de mari terras circumeunte plures.* Hor. od. 1, 14, 19. *Interfuſa* nitentes Vites *aequora* Cyclades.

INTERIOR nota *interior* Falerni (vini) Hor. od. 2, 3, 8. *de optimo vino; hoc enim ſeruare ſolebant interiore parte cellae vinariae, eratque eo ipſo interius alio viliori vino; cum vero etiam ſolerent notis quibusdam cados et lagenas ſignare,* interior nota vini *eſt interiori parte poſita notata lagena. Huc pertinet etiam illud* ſignum laeſum lagenae Hor. Serm. 2, 2, 134. Et ſigno laeſo non inſanire lagenae i. *inani et epotae furtim a ſeruis. Cic. Epiſt. diu.* 16, 26. Sicut olim matrem meam facere memini, quae lagenas etiam inanes obſignabat ne, dicerentur inanes aliquae fuiſſe, quae furtim eſſent exſiccatae. * *interior* gyrus, *eſt breuior; pluribus enim ab vno communi puncto medio deſcriptis circulis, interiores ſunt breuiores; deſumtum a ſtadii circulis in circo.* Hor. Serm. 2, 6, 26. Bruma niualem *Interio-*

re

Digitized by Google

re diem *gyro* trahit; *belle de diebus breuioribus hyemis!*

INTERPELLARE, *pro prohibere*. Hor. Serm. 1, 6, 127. Pranſus non auide, quantum *interpellet* inani ventre diem durare.

INTONATVS, *tonitru turbatus et ſaeuiens*; *Vox rara* Vet. Schol. Hor. Epod. 2, 51. Eois *intonata* fluctibus hyems. *tempeſtatis imago poëtica.*

INTONSVS, *epithet. Phoebi, quia ſemper iuuenis*. Hor. od. 1, 21, 2. *Intonſum* pueri dicite Cynthium. *Sic et* Epod. 15, 9. *Intonſos* agitare Apollinis aura capillos. *At apud Eund.* od. 2, 15, 11. *intonſus* Cato *eſt* vetuſtus, *nam nonniſi poſt* 454 *Vrbis annos Romae tonſores fuerant*. Landinus.

INTRA Hor. Art. 267. *Intra* ſpem veniae cautus i. *ita cautus ne ſpem veniae habeam, vt ne quid ſperans veniam peccati admittam.*

INTVS Hor. Art. 182. Non tamen *intus* digna geri promes in ſcenam i. *quae rectius narrantur vt geſta, quam geruntur in ipſa ſcena*. ſeqq. v. *rem explicabunt.*

INVENIRE, *agnoſcere*. Ter. E. 5, 9, 6. Scis Pamphilam meum *inuentam* ciuem *i. e. pro ciue agnitam.* * *conſciſcere* Ter. H. 5, 1, 17. Hoc ego mali non pridem *inueni.* * Inueniri *eleganter de rebus, quae inopinato accidunt.* Phaedr. 1, 12, 2. laudatis vtiliora quae contemſeris ſaepe *inueniri* Id. 4, 10, 17. ſaepe quos ipſe alueris, tibi *inueniri* maxime contrarios.

INVENVSTVS Ter. A. 1, 5, 11. *qui eſt in amore infelix*, *Muret.* Vid. Voſſii Etymol. *Reſpondet graeco* ἀναφρόδιτος. *Contrarium eſt* Hec. 5, 4, 8.

INVERSVS, annus Hor. Serm. 1, 1, 36. Simul *inuerſum* contriſtat Aquarius *annum i. ad caſum et finem vergentem. metaph. de rota ducta.* Reiske. *Baxterus nugatur.* Scite, *inquit*, *inuerſum*, ac ſi videri vellet

cho, vt vitam conſilii-que ſui rationem mutet, ſi Muſarum limen intrare vellet. Se enim dicit, quanquam longe diuerſus ab illo fuerit, tam lucri non cupidus, vt ille, neque ita otium atque ferias quaſiiſſet, aegre tamen fuiſſe a Muſis receptum; atque hae oppoſitae rationes in Eutycho, noſtram lectionem maxime firmant. Gronouius *legendum exiſtimabat* laude nuda, i. *ob ſolam laudem, non ob aliud praemium; quam lectionem ſuffulſit ſexcentis locis et auctoribus Burmannus ad h. l. neque tamen me tanta turba vincere ſibique ſubiicere potuit.*

INVLTVS, *qui non punitur* Hor. od. 1, 2, 51. Neu ſinas Medos equitare *inultos* Te duce Caeſar. *ſic* inulto *pro* impune Hor. Serm. 2, 3, 189. *Inulto* dicere quod ſentis permitto.

INVOLARE vnguibus. Ter. E. 4, 3, 6. *Praecipue mulierum eſt.* * inuolare in capillum. Id. E. 5, 2, 20.

INVOLVERE Phaedr. 4, 1, 12. *Inuoluit* ſe farina, et obſcuro loco Abiecit negligenter. *Voluit ſe, volutauit in farina, vt ſe oppleret ea.*

IOCARI, *de fabulatoria arte praeſertim vſurpat Phaedrus, inde et fabulas iocos dicit.* libr. 3. prol. 37. libr. 2. prol. 5. *puto enim lectionem veterem ſeruandam.* narrandi iocus, *i. e. quidquid lepide atque iocoſe narratur.* Id. 4, 6, 2. iocorum genus *fabulas vocat, quia nimirum hoc ſcribendi genere, ab auctoris et doctoris ſeueritate alienus, ita res leues tractat, vt quiuis homo ludere poſſe videatur, atque illud eſt, quod principio libri dixerat Phaedrus, alteram eius dotem eſſe vt riſum moueret. Forte huc reſpexit* Martialis, *cum* iocos Phaedri *laudaret.*

IOCOSVS, imago *iocoſa* i. *ludens quaſi* Hor. od. 1, 12, 3. vid. Imago.

IOCV-

IOCVLARE, *vile, quodque haud multi eſt ponderis; De fabulis* Phaedr. 4, prol. 1. *Ioculare* tibi videtur: et ſane leue, dum nihil habemus maius, calamo ludimus! *Non neceſſe vero puto hic aliquid mutare, vt volunt viri docti. E. g. Schefferus ita legit:* Ioculare hoc – leui calamo. *Heinſius:* Ioculares: *at nihil harum lectionum fuit in MSS.* Ioculare *abſolute poſitum ſubindicat, quod facile intelligi poteſt; breui quadam παρενθεσει interiecta addit:* HAS nenias. *Eandem breuitatem in dicendo reperies verſu* 5. Calamo ludere *poëtarum eſt, et* leue *h. e. leuiter* calamo ludere, *non ſeria admodum tractare, ſed condendo carmine animi remiſſionem quaerere.*

IOCVLARIVS. Hor. Serm. 1, 1, 23. ne ſic, vt qui iocularia, ridens percurram; *qui res ioculares narrat: non cum Baxtero h. l. exodia ſ. fabulae Atellanae intelligendae; nullum eſt veſtigium.* * Ter. A. 4, 4, 43. *Iocularium* malum, i. e. (*bene explicante Donato*) *per κατ' ἀντίφρασιν, graue, moleſtum, nimium. Nos ſic vtimur verbo* SCHOEN *aliisque* e. gr. Du führteſt mich eine *ſchöne* Bahn am Hofe. Sic Ph. 1, 2, 84. *iocularem* audaciam.

IRACVNDVS, fulmina *iracunda. Poëtice et elegantiſſime! animatae rei ſenſus datur et vita!* Hor. od. 1, 3, 40. Neque per noſtrum patimur ſcelus *iracunda* Iouem ponere fulmina. *Etiam voc.* ponere *bene vſus poëta.* * *Iracunda* Diana Hor. Art. 454. Quem egit *iracunda* Diana; *quae lymphaticos reddere putabatur.*

IRE *dicuntur anni, vbi vergit aetas ad occaſum, qui* Hor. in Art. 175. decedentes *ſunt.* opp. *anni* venientes. Id. Epiſt. 2, 2, 55. Singuli de nobis *anni* praedantur *euntes.*

IRRETORTVS Hor. od. 2, 2, 23. Quisquis ingentes oculo *irretorto* ſpectat aceruos. Clericus Arte critica. 1, 2, 11.

Digitized by Google

expl. *Non inuidente oculo ſapiens,* integer, *diuitias videt et contemnit. Pingitur vero hoc verbo, longe elegantiſſime, homo, qui ne oculos quidem detorquet videns auri et argenti ſplendorem. Non conniuens vt ad ſplendorem ſolis praeſtrictis oculis, adſtupet, ſed aequo animo, et oculo non moto, eos frigide aſpicere poteſt.*

IRREVOCATVS Hor. Epiſt 2, 1, 223. Multa quidem nobis facimus mala ſaepe poëtae — — cum loca iam recitata (*carmina noſtra*) reuoluimus *irreuocati; non iuſſi vt praelegamus. Verane lectio ſit* inreuocati, *an* irreuocati, *videant quorum talia interſunt.*

IRRIDERE, *grauiter vexare, violare.* Ter. E. 4, 4, 42. Etiam nunc non credis indignis nos eſſe *irriſos* modis.

IRRITARE, *mouere, affectus ciere.* Hor. Art. 180. ſegnius *irritant* animos demiſſa per aurem Quam quae ſunt oculis ſubiecta fidelibus.

IVBERE *proprium eſt p puli, dum leges fert, au res quaſdam vult, pro ponit etc.* Hinc Hor. od 3, 3, 1. Iuſtum et tena cem propoſiti virum No ciuium ardor praua *iu bentium* — mente qua tit ſolida. *Scripſit enim vt vel ex tota ode mih patere videtur, et ho verbo, hoc carmen Ho ratius ad depellend mentes Romanorum a conſilio funeſto, quod tun ceperant, vt ſedem im perii Ilion transferren iuſſu puto Auguſti e Maecenatis; non cum Fabro Epiſt. 2, 43. cre dam Auguſtum de tran ferenda ſede imperi ipſum cogitaſſe, ſed po tius populum ſuperbum tum id agitaſſe, quod quam ſiniſtrum imperio Romano eſſet, perſpiciens Maecenas, tentauit hac Horatii ode mentes quo dam modo ita placare vt de Virgilio docti viri notarunt eum Georg. ſcripſiſſe ad aſſuefacien dos feroces milites, belli huc vsque cupidos, ad agriculturae mollem vi tam. Dilogiam Baxte ri*

Digitized by Google

ri equidem non perſpicere ſatis poſſum. vult vero, declarare poëtam, diuum Auguſtum ob iuſtitiam in Deorum numerum receptum, et contra M. Antonium, perfidia infamem, et muliebri mollitia diis inuiſum, periiſſe; et deos vniuerſos iam conſenſiſſe ad ſtabiliendum Romanorum imperium. Eſt autem valde amans dilogiae vbique, eruditus alias profecto, interpres ille Anglus. * eſt etiam formula valedicentium; ſit comice adhibitum ab Hor. Serm. 1, 1, 63. Iubeas miſerum eſſe libenter Quatenus id facit. Sine eum aequo animo ferre et bene miſeriam, quam diu id facit. Alii leg. quatinus, quod idem. vid. Quatenus.

IVDICIVM Phaedr. 4, 17, 30. Sed hoc feretis pro iuditio praemium, Non volo — — Bentleius acute hic reponit volo pro veto manuſcriptorum; eſt enim ad ſenſum accommodatiſſimum; qui vero veto defendunt, debent poſt verum aliquod verbum intelligere contrariae ſignificationis, quae quidem ſcribendi forma non prorſus inſolita eſt optimis auctoribus. Poſtremi huius fabulae verſus ita forſan legendi: Ita nunc legatos expectans poſteros Nouum venire cum videt, culum olfacit, (puta Canis ἀπὸ τῦ κοινῦ:) et MSS. recte poſteros habent, nimirum poſteriores legatos, quibus anus odore fuerat repleta, nec adhuc dum dimiſſos. * Ter. H. pr. 12. veſtrum iudicium fecit. i. e. vos iudices conſtituit. cf. v. 25. vbi dicitur: Arbitrium veſtrum, veſtra exiſtimatio valebit.

IVGARE, foeminas, viris iungere. Hor. Carm. ſaecul. 18. Proſperes decreta ſuper iugandis foeminis. vid. voc. Maritus.

IVGVLARE comice et ſatyrice vſurpatum. Hor. Serm. 1, 10, 36. Turgidus Alpinus iugulat dum Memnona. Vet. Schol. Cornelius Alpinus Memnona Hexame-

 tris

Digitized by Google

tris verſibus nimirum deſcripſit; et belle *iugulat* Memnona dilogως ait. *nam dum deſcribit* quemadmodum iuguletur, intelligi vult ab ipſo potius iugulari * *dicto aliquem configere* Ter. E. 3, 1, 27. * Ter. Ad. 5, 8, 35. Suo ſibi gladio hunc *iugulo. i. e. omnia eius dicta in eum regero, ſuis eum ipſius praeceptis redarguo. Non abſimilis, ſed tamen aliquo modo diuerſa eſt locutio ap. Plaut. Amph.* 1, 1, 113. atque hunc telo ſuo — — a foribus pellere.

IVNCTVRA, *de compoſitione et vniuerſa ſtructura, non verborum ſolum ſed totius orationis colore ſ. ſtilo* Hor. Art. 242. Tantum ſeries *iuncturaque* pollet. * Id. Art. 47. callida verbum Reddiderit *iunctura* nouum h. e. *ſi cum recta prudentia et arte*, callide, *verbum quoddam copulatur cum aliis tali coniunctione, qualis antea nusquam fuerat*, nouum fit verbum: *non ad tralationes et figuras orationis per*tinet, *ſed intelligun*tur verba iuncta, *quae* Cic ro *vocat* Orat. 48. v. relinolus, ſaxifragos, *ſimilia, quae ex coniunctione noua fiunt, qu Grammatici vocan* compoſita. *Alia ſun* facta, *alia* iuncta, *ali* translata verba.

IVNGERE, *iunctae fe neſtrae* ſ. *clauſae vali* Hor. od. 1, 25, 1. Par cius *iunctas* quatiu *feneſtras* ictibus crebr iuuenes proterui, *ſc.* q *velint immitti. vid. F neſtra.* * *Iuncti* impar ter verſus Hor. Art. 75 *ſunt* elegi; *quorum im pares inuicem verſus.* Iungere, *de re venere* Hor. od. 1, 33, 8. Id. Epod. 16, 30. etc.

IVPITER, malus; *quia Iu piter coelum; eſt grau inſalubre coelum.* Hor. od. 1, 22, 19. *bene ibi* vrguet. *qſ. angit, pre mit.* Ter. H. 5, 4, 12. Non ſi ex capite ſis mea natus, item vt aiunt Mi neruam ex *Ioue* ea cauſſ magis patiar, Clitipho, flagitiis tuis me infamem fieri. *Ad h. l. elegantem*

Dacie

Digitized by Google

Dacieriae *animaduerſionem latine tranſlatam iuuat apponere:* Genus eſt loquendi, *inquit*, altius, quam quod ferre plerumque comoedia ſoleat amplecti. In cauſſa eſt vehemens animi affectus, quo efficitur, vt mens mota verba inueniat ſententiasque nobiliores, atque ſublimiores, quam quae poſſint a frigida animi tranquillitate proficiſci. Qua ex re intelligi poteſt illud Horatii A. P. 93, 94.

Interdum tamen et vocem commoedia tollit
Iratusque Chremes tumido delitigat ore.

omnium grauiſſima eſt exclamatio Demeae Ad. 5, 3, 4. O coelum, o terra, o maria Neptuni!

IVRARE, in verba alicuius, *proprie eſt militaris locutio, verbis, ab altero conceptis, iurare ſe ita facturum vel ſecus, quod fit cum ſacramento milites adiguntur, praeeunte quodam* carmen *ſ. formulam quandam; deinde translate* Hor. Epiſt. 1, 1, 14. Nullius addictus *iurare* in verba magiſtri *adeoque non ſignificat, omnia verba magiſtri credere, vt vulgus putat, ſed vni magiſtro adhaerere, vnam tantum ſequi diſciplinam; verbo, eſſe quendam* anum, ein aner ſeyn, *vti nos dicimus.* * Epod. 15, 4. *de amica fidem iuramento pollicente, praeeunte verbis amico, idem iusiurandum iurante.* Magnorum numen laeſura Deorum In verba *iurabas* mea.

IVSIVRANDVM. Ter. Ad. 2, 1, 11. Noui ego veſtra haec: „nollem factum;„ dabitur *iusiurandum*, eſſe te indignum iniuria hac; „ indignis cum egomet ſim acceptus modis. *Mos erat veteribus, vt qui alterum, aut re aut verbo laeſiſſet, iureiurando ſe purgaret alterique ſatisfaceret, quo nempe, ſe nolle hanc iniuriam alteri factam eſſe, alterumque ea indignum eſſe, adſeuerabat. conf. Plaut. Amphitr. Act. 3, ſc. 2, v. 8. vbi Alcmena,*

Digitized by Google

mena, marito ſuo ſuc-cenſens, quin ego illam aut deſeram, *inquit*, aut ſatisfaciat mihi ille atque adiuret inſuper, *nolle eſſe dicta*, quae in me inſontem protulit. *vid. Taubm. ad Plaut. Rud.* 5, 3, 18.

IVSTVS: Iuſti diui. Hor. od. 3, 14, 6. *Iuſtis* operata diuis. Geſnerus *intelligit, quibus iuſtum eſt ſacra facere. Schol. Vet. qui iuſti quidem ſemper, ſed ſpecialiter nunc, quia victoriam et reditum Caeſaris merito eius et virtuti praeſtiterant: quam explicationem praefero Geſnerianae; Res ipſa loquitur.*

IVVENARI, *verbum linguae Romanae donatum nouum.* Hor. Art. 246. Ne nimium teneri *iuuenentur* verſibus vnquam. i. *iuuenili more laſciuant, molliter nimis et culte et polite loquantur.*

IVVENESCERE Hor. od. 4, 2, 55. Qui largis *iuueneſcit* herbis In mea vota, *de iuuenco deſtinato voto ſacrificio, qui in pratis bene paſtus adoleſcit, fieri incipit iuuencus, et idone[us] hoſtiae votiuae.*

IVVENTVS, pro, *poſte[ritas]*. Hor. od. 1, 2, 24. Audit pugnas vitio pa[...] rentum, Rara *iuuentu[s]* i. *poſteri noſtri rari pro[p]ter tot caeſos.*

L.

LABI *de flumine; apte [...] ad viuidam imaginem accommodate de Tiberi.* Hor. od. 1, 2, 19. Va[...] gus et ſiniſtra *labitu[r]* ripa v. Klotz. vindic. Hor. p. 72. *et ſic ſaepius* [...] Id od. 1, 13, 6. humor et in genas furtim *labi[...] tur. lenti doloris et lan[...]guidi amoris exquiſitiſ[...]ſima imago; imitatu[s] forte eſt hac oda illam Sapphus, cuius ſeruauit nobis fragmentum Longinus S.* 10. Φαίνεταί F οι κῆνος ἴσος θεοῖσιν κ. λ. *Si integra illa Sapphus Ode aut reliquae ſupereſſent, videremus, niſi omnia me fallunt, Horatium h. ode imitatorem fidum dulcis poëtriae; adeo omnia ſpirant commiſſos Aeolios ca[...]lores.*

LABOR.

LABOR, *aerumna* Ter. H. 1, 1, 30. Si quid *laboris* eſt, nollem *i. e. ſi quid eſſet aerumnae, aut ſi haberes, cur laborares, nollem te deterrere.* cf. Hec. 3, 1, 6. coll. 8. * Ter. H. 1, 1, 39. eſt *fatigatio quae non ſemper exiſtit ex labore actiuo, ſed etiam ex onere ferendo vt h. l.* * *incommodum* Ter. Hec. 3, 3, 30. Sine *labore* hanc gratiam te vt ſibi des pro illa nunc rogat. cf. v. 40, 41. * *de cura et angore amantis,* Hor. Epod. 17, 14. Nullum a *labore* me reclinat otium, *venuſte reclinat* * Phaed. Epilog. 2, 15, ſin autem; ac illis doctus occurret *labor.* h. e. *ſi autem ea fortuna non vtar, non noſtrum ſtudium ad aures aequas perueniet;* ac *potius* illis doctus occurret labor Siniſtra quos in lucem natura extulit cet. *Habet comitatem h. l.* illud ſin autem: *Laborem, curam, ſtudium dixerat, antea* verſ. 9. et 11. 13. *nunc ipſum opus ſuum, doctum laborem vocat, quia ſtudio et opera conſtabat; neque hic audiendus eſt* Chriſtius, *qui in libello: de moribus Eruditorum; hoc verbum friuolum nempe, atque totam fabulam cum caeteris Phaedri fabulis ſuſpectam pro inferioris longe aetatis fructu habet, ſtatim etiam* 3. *prol.* 26. *iterum occurrit, docto labori dulce praeponens lucrum, vbi opponit* doctum laborem, *curae vigiliaeque eorum, qui quaeſtum quaerunt.*

LABORARE Hor. Art. 192. Nec quarta loqui perſona *laboret;* *i. e. non in ſcena multa, aeque multa ac reliquae perſonae loquatur ſc. aut ei imperetur aliquid, aut identidem pauca intermiſceat verba, regula certa; non tollit Horatius quartam perſonam colloquentem, ſed non vult cum aliis ſimul praeeſſe, vt cum Cicerone loquar, ſed intereſſe tantum, de qua agatur, rei.* * ſiluae laborantes, *ſuauiſſime de arboribus, quarum rami, mole niuis depreſſi, quaſi fatiſcunt, vix ferre*

Digitized by Google

re onus poſſe videntur Hor. od. 1, 9, 3. Nec iam ſuſtineant onus Siluae *laborantes* geluque Flumina conſtiterint acuto. *Eadem fere ſignificatione* Id. od. 2, 9, 7. Aquilonibus Querceta Gargani *laborant*, *agitantur iniurioſo impetu.* * *laborare in aliquo, vehementer amare, deperire* Hor. od. 1, 17, 19. * Hor. od. 2, 3, 11. obliquo *laborat* lympha fugax trepidare riuo. *venuſte de aqua, vi quaſi quadam anniti viſa, vt profluere poſſit, quae quaſi laborioſe fluit. Translatio a re animata ſcite, viuidaque luce h. l. colluſtrans.* obliquus riuus *abſoluit imaginem, quo veritas accedat* laboranti aequae. * Laborare ſcire, *de ſumma* cupiditatre. Hor, Epiſt. 1, 3, 1, Quibus terrarum militet oris Claudius, Auguſti priuignus *ſcire laboro.* * Hor. Serm. 2, 3, 7. Immeritus *laborat*, Iratis natus paries diis atque poëtis; *Immerito culpam coniicio et poenam in parietem, quod nihil pulcri mihi inuenti occurrat commentanti verſus, vide* Paries. * *abſolute et intranſitiue* Phaedr. 1, 30, 1. humiles *laborant*, vbi potentes diſſident. * Ter. H. 1, 1, 37. ne *labora*, *i. e. ne te fatiges noſtro onere.*

LABORIOSVS, *epith. Vlyſſis, characterem eius bene exprimens.* Hor. Epod. 16, 60, et 17, 16. * Ter. H. prol. 43. *laborioſa* comoedia *eſt motoria, vide* Statarius.

LACRIMVLA Ter. E. 1, 1, 22, 23. Haec verba vna mehercule falſa *lacrimula* Quam oculos terendo miſere vix vi expreſſerit Reſtinguet. *Huius deſcriptionis inſignem venuſtatem inter multos etiam Donatus obſeruauit.* Eſt, inquit, *expreſſio ad* αὔξησιν *ducens. Et non* vera *ſed* falſa, *et non* lacrima *ſed* lacrimula, *et non* vltroflens, *ſed* oculos terendo, *nec ſolum* miſere, *et non* facile *ſed* vi, *et non* exſtillarit, *ſed* expreſſerit.

LACRI-

Digitized by Google

LACRIMOSVS Hor. Ep. 1, 1, 67. Vt propius *ſpectes lacrimoſa* poëmata Puppi *i. tragoedias, lacrymas cientes: fuit* Puppis *circa* mouendos affectus egregius; auctore *Vet. Schol. ad h. l.* * fumus lacrymoſus; *belle, quod excitet lacrymas acrimonia ſua.* Hor. Serm. 1, 5, 80. Nunquam erepſemus, niſi nos vicina Triuici villa recepiſſet, *lacrimoſo* non ſine *fumo:* * Id. od. 1, 8, 14. ſub *lacrymoſa* Troiae funera. *Ploranda: ſic et* bellum lacrymoſum Id. od. 1, 21, 13.

LACVNAR *ornamentum depreſſum,* ſ. *cauum, in contignationibus; interſtitia trabium enim* (lacus l. lacunae) *picturis, i. tabulis ornata,* Hor. od. 2, 17, 2. Non ebur neque aureum Mea renidet in domo *lacunar.*

LAEDERE Hor. Art. 103. Si vis me flere, dolendum eſt: primum ipſi tibi tunc tua me infortunia *laedent, i. dolorem meum ſic procreabunt, quaſi ipſe laeſus eſſem; per* συμπάθειαν *plane tecum dolebo, me laedet, quod tibi eſt aduerſum. Efficaciam habet hoc vnum verbum.* * collum pendulum ab orno *laedere, pro* ſe ſuſpendere Hor. od. 3, 27, 60. Potes hac ab orno Pendulum zona bene te ſecuta *laedere collum. Sed ego cum Bentleio, Geſnero, Cuningamio, poſcentibus etiam nonnullis libris ponendum puto ita:* Potes — Pendulum zona bene ſe ſequuta il — Lidere collum. *Eſt etiam efficacius elidere vt bene vidit Geſnerus ad h. l.* * laedi *pro* offendi, grauiter ferre Hor. Epiſt. 2, 1, 221, quum *laedimur,* vnum ſi quis amicorum eſt auſus reprendere verſum.

LAETARI Phaedr. 5, 7, 27. *Laetare* incolumis Roma. *Solemnis acclamatio vid. Lindenbrog. ad Amm. Marcell.* 19, 5.

LAEVVS: tempus *laeuum, de inopportuno.* Hor. Ser. 2, 4, 4. Peccatum fateor, quum te ſic tempore laeuo Interpellarim. Phaedr. 3, 18, 12. *Laeua* cornici

Digitized by Google

nici data omiſſa, *a ſiniſtra enim ſedens bona omnia dabat cornix.*

LAMIA, *monſtrum fuit, ſuperius habens ſpeciem mulieris, inferne vero deſinens in pedes aſininos* Hor. Art. 340. Neu pranſae *Lamiae* viuum puerum extrahat aluo (*fabula*) *Reſpicit ſine dubio ad eiusmodi ſua aetate notam comoediam, qua in ſcena extrahebatur puerus viuus, quem paullo ante deuorauerat.*

LAMBERE *pulchre de flumine terras alluente, placide tangente* Hor. od. 3, 22, 8. Quae loca fabuloſus Lambit Hydaſpes. *Simili fere ſenſu, vt* leniter tangere *ſit, ſed apprime, ad rem ſubiiciendam oculis.* Id. Serm. 1, 5, 74. flamma – ſummum properabat *lambere* tectum * *Bene hoc verbo vtitur crocodilus ad canem bibentem* Phaedr. 1, 25, 6. Quam libet, *lambe* otio i. *otioſe, cum commodo tuo.*

LAMNA, *pro lamina* Hor. od. 2, 2, 2. Inimice *lamnae* Criſpe Saluſtii *Schol. antiq.* rudem et infabricatam materiam intelligit; *cui ſuadent etiam ſuperiora,* argentum auaris terris abditum, i. e. *terris quae non vltro offerunt, ſed recondunt theſauros ſuos.*

LANGVESCERE, Bacchus langueſcit in Amphora Hor. od. 3, 16, 35. *Pulchre de veteraſcente vino: quaſi ſeneſcit latens Bacchus, et languet.*

LANGVIDVS, vina languidiora; *venuſte, de vetuſtis adeoque mollibus* Hor. od. 3, 21, 8. *vide* Langueſcere.

LANIFICA Phaedr. 4, 4, 5. Lanificam *vocat puellam frugi vid. verſ.* 13. *quae lanificium adamabat, ſolitam pudicarum puellarum occupationem, atque honeſtam. Neobulae enim amanti,* (*vt olim Sappho, cuius odam eius argumenti poëta ſine dubio imitatus eſt*) *qualum Cytherea, vt ſit,* et operoſae Mineruae ſtudium Liparaei Hebri nitor adimerat. Hor. od. 3, 12, 5.

LAPIS, *comica vox increpantis, hominem tardum ac ceſſantem.* Ter. H. 4, 6, 3. * Hec. 2, 1, 17. *ſtupidum hominem brutumque ſignificat.*

LAQVEATVS tecta laqueata, *ornata laquearibus*, *vide* Lacunar Hor. od. 2, 16, 12. curae, *laqueata* circum tecta volantes. *Qualis imago! Hagedornii felix imitatio eſt nota.*

LASCIVVS, verba laſciua Hor. Art. 106. i. mollia delicata, *qualia reperies* e. g od. 1, 19. etc. * aetas laſciua, *iunior, ideoque procax et petulans.* Hor. Ep. 2, 2, 216. Tempus abire tibi, ne potum largius aequo Rideat et pulſet *laſciua* decentius aetas. *Pulſare eſt puerorum petulantium.* cf. Serm. 1, 3, 133. * Hor. od. 1, 19, 3. Laſciua licentia eſt *ab effectu*, otium, *quod me laſciuum reddit.*

LASSVS, *aeger.* Ter. Hec. 2, 1, 41. coll. 1, 2, 113.

LATERE: *non intelligi, non obſeruari* Phaed. 5, 5, 31. *Latens* peruellit aurem porco, *obtegebat verum porcum, et ſimulabat tantum, quare aliis improuiſis eum fricabat.*

LATRARE pellem, *per breuiloquentiam latrando diſcerpere.* Hor. Epiſt. 1, 2, 65. Venaticus ex quo Tempore ceruinam pellem *latrauit* in aula, Militat in ſiluis catulus. *Datur videlicet poſt ceruum captum ex inteſtinis eius, et ſanguine, imixto pane cibus pelli inſutus canibus venaticis, quo ferociores inſectari feras diſcant.*

LATVS Hor. Serm. 2, 3, 183. *Latus* vt in circo ſpatiere i. *ſummotu incedas vide* Summouere.

LAVARE Phaedr. 4, 12, 9. Poſtquam *lauare* coepit poenitentia i. *purgare ſe et peccatum. Melius eſt, ſi iſte verſus ab hac fabula diſſociatur, quacum coniunctus apud nonnullos legitur. Ita* Ritterſhuſius, *et* Schefferus *indicant in notis: quid hic praeceſſerit non libet, nec fas eſt diuinare. Coniicio lacunam hanc inde eſſe, quod ſpurcities* και το αποῤῥητον

Digitized by Google

ευτόν propoſitae rei pium aliquem monachum exſcriptorem lectoremue talem offenderit, qui proinde totam hanc pagellam omiſerit vel exſciderit, e qua tamen velut cauda quaedam remanſit. Eodem ſenſu, pro purgare, expiare Ter. Ph. 5, 8, 80. Venias nunc precibus *lautum* peccatum tuum.

LAVATIO Phaedr. 4, 4, 22. Lauatio argentea. *Ad luxum ſignificandum: Optimi quique intelligunt de ſupellectili omni balneari, quae ſunt ſtrigiles, gutti. Vid. Schefferum ad h. l. Ac facile de tali apparatu hic intelligi poteſt, uti dicit* veſtem *pro* omni earum copia.

LECTVLVS, in ſole. Ter. Ad. 4, 2, 46. *Lectulos* in ſole ilignis pedibus faciundos dedit. *Per breuiloquentiam, quibus vtatur coenans ſub dio vid.* In.

LECTVS imus *pro domino conuiuii, qui in conuiuio ſcilicet in ima parte lecti diſcumbit: in ſummo et medio conuiuae amici accumbere ſolent.* Hor. Epiſt. 1, 18, 10. Alter in obſequium plus aequo pronus et *imi* Deriſor *lecti*, ſic autem diuitis horret ſic iterat voces, et verba cadentia tollit, vt puerum ſaeuo credas dictata magiſtro Reddere. *Elegans deſcriptio pingens deriſorem. vid. Deriſor.*

LEGERE Phaedr. 2, 2, 7. Capillos homini *legere coepere* inuicem. * *colligere* Ter. Ph. 1, 2, 3. lectum eſt: *de pecunia, quatenus ſecundum diuerſum valorem colligitur, ac deinde numeratus.*

LEGITIMVS: ſonus *legitimus*, i. *numerus carminis bene cadens ſecundum regulas* Hor. Art. 274. *Sic* poëma *legitimum* Id. Ep. 2, 2, 109. *Iuxta carminis leges factum.*

LEMVRES nocturni, *laruae et ſpecies nocturnae mortuorum* Hor. Epiſt. 2, 2, 209. Nocturnos *lemures* portentaque Theſſala vides. *Vet. Schol.* Vmbrae vagantes hominum ante diem mortuorum

rum et ideo metuendae. Portenta Theſſala *ſunt magicae conuerſiones*; *qualis* e. g. Epod. 5, 45.

LENIS: lene conſilium, *elegantiſſime de Muſis* Hor. od. 3, 4, 41. Vos *lene* conſilium et datis et dato Gaudetis almae. *Nonne ſentis pulcritudinem?* * Ter. H. 3, 1, 50. *lene* vinum opponitur *aſpero* i. e. *acerbo*. * Hor. od. 1, 1, 22, *lene* caput aquae ſacrae; *ſanftſprudelnde Quelle heiliges Waſſers.* * *lene* Tormentum Id. od. 3, 21, 13. *vid.* Tormentum. * *mitis*, *clemens* Hor. Carm. Saecul. 121. *Lenis* Ilithyia. *Adde* od. 3, 18, 3, od. 1, 19, 16. Epiſt. 1, 18, 45. Serm. 2, 7, 93.

LENITER, *pedetentim*, *et ſenſim* Hor. Serm. 2, 5, 47. *Leniter* in ſpem Arrepe officioſus * *de Cerbero blandiente Baccho* Hor. od. 2, 19, 30. *leniter* atterens caudam. * Phaedr. 1, 25, 7. Accede pota *leniter i. tarde*, *commode*, *ſine feſtinatione.*

LENTVS, duellum *lentum* Hor. Epiſt. 2, 1, 7, Graecia Barbariae *lento* colliſa *duello*. Id. Epiſt. 2, 2, 98. Lento Samnites ad lumina prima *duello*: ſenſus. *Laudamus nos inuicem et ſtricto gladio critico decertamus de hac illaue venuſtate in noſtris carminibus, ſed pugnam lentam pugnantes vt gladiatores Samnites, et quidem ad lumina prima, i. vel vsque ad veſperam l. vsque ad primam lucem. Sed vtrumque hoc non aeque placet ac* Lipſii *interpretatio, quae accipit* lumina prima *pro* coenae tempore; *vt iſtos laudantes gladiatores criticos in triclinio videas, inter epulandum pugnantes. Suauis ſcena! Moris erat* coenam *epularem inſtituere* ſub lumina prima, cf. Serm. 2, 7, 33. Iuſſerit Maecenas ſerum (te) ſub lumina prima venire Conuiuam. *vid ad priorem locum* Turneb. libr. 25. c. 19. * brachia *lenta* Hor. Epod. 15, 6. *Lentis* adhaerens brachiis i *mollibus*, *tenacibus*; *melius poteſt ſentiri vis h. l.* *verbi*

Digitized by Google

verbi quam explicari. Adde lentiſſima brachia *apud Eundem Serm.* 1, 9, 64. * *lenta* pituita Id. Serm. 2, 2, 76. * *lentum* flagellum Phaedr. 3, 6, 6, i. *flexibile*, vid. Heinſ. ad Ouid. Heroid. 15, 169. *et* Muret. var. lection. libr. 3. c. 18.

LEPIDVS *qui gaudet rebus laetis atque iucundis.* Phaedr. 5, 7, 13. * *ironice* Ter. E. 4, 3, 10. abi hinc, quo dignus es cum donis tuis tam *lepidis*. cf. E. 4, 4, 2. et vid. conciliatus.

LEVIS: pauper *leuis*, *leuis fidei apud creditores* Hor. 423. * leuiora tolli Pergama. Hor. od. 2, 4, 12. i. *faciliora captu et expugnatu, ad graec. Homeric.* ῥηΐτεροι — ἔσεσθε κείνου τεθνειῶτος ἐναιρέμεν. * non leuis *Euiis* i. *valde grauis, crudelis* Hor. od. 1, 18, 9. * Hor. od. 1, 25, 10. Flebis in ſolo *leuis* angi portu. *tenuiter amicta, paene nuda, pauper, vt inedia et frigore pene moriaris*, Reiske. * epitheton Phoebi; imberbem *explicat. Vet. Schol. ad* Hor. od. 4, 6, 28. * *hircus, in conditionibus, quae accidere nunquam poſſint, dum ſit deuotio. Hor. Epod.* 16, 34. Amet falſa lenis hircus aequora, vid Salſus * Ter. H. prol. 45. *pro quo alii*, e. c. Bentleius ex *cod.* Bembino, *melius fortaſſe legunt lenis, dicitur de comoedia et ſignificat ſtatariam, de qua vid. ſtatarius* * ſcriptura *leuis* Ter. Ph. pr. 5. *eſt tenue orationis genus*. cf. Nepos. praef. 1.

LIBER *pro liberalis* Ter. A. 2, 1, 30.

LIBERALIS Ter. Ad. 2, 1, 40. liberalis *cauſſa eſt vis de libertate, quo non licebat hominem liberum in ſeruitutem vendere.* * *de ſeruo* Ter. A. 1, 1, 11. coll. Ad. 5, 5, 5. *et* 20. *Seruum haud illiberalem* praebes te.

LIBIDO *ſtudium, quo quis ducitur.* Ter. H. 2, 1, 4. Hor. Epiſt. 1, 1, 85, cui ſi vitioſa *libido* fecerit auſpicium. *Eleganter* vitioſa *dicitur, cum ſequatur* fecerit auſpicium, *eſt enim* vitioſum *quod aut* inauſpicato *ſit, aut malis*

Digitized by Google

malis auſpiciis : *Explicat h. l: pluribus allatis de auſpiciis* Turneb. Aduerſ. libr. 26. c. 26.

LIBITINA Phaedr. 4, 19, 26. *de auaro:* qui circumcidis omnem impenſam funeris, *Libitina* ne quid de tuo faciat lucrum. *Erant ſcil. in templo Libitinae venalia, quae ad ſepulturam pertinebant; quo reſpexiſſe Phaedrum recte monuit* Kirchmannus de Funer. Rom. 1, 9. * *locus in vrbe, quo conſtituuntur, qui afferenda corpora conducunt et praebent funeribus neceſſaria. auctore Vet. Schol.* Hor. od. 3, 30, 7. Multa pars mei Vitabit *Libitinam*; *ſed h. l. poteſt etiam intelligi dea funerum, ſ. Proſerpina, cuius ſe effugere praedicit quadam ex parte regnum. Sic et intellig.* Serm. 2, 6, 19.

LIBRA et aere mercari; *verbum iuris, cum per libram expenſa pecunia, per aes ipſum pretium demonſtretur, vnde et libripens huiusmodi teſtificationi adhiberi ſolet.* Vet. Schol. ad Hor. 2, 2. 158. Si proprium eſt quod *libra* mercatus et *aere* eſt.

LICENTIA Phaedr. 3, 7, 25 age, ſi quo abire eſt animus, eſt *licentia.*

LICERE *pro valere* Hor. Serm. 1, 6, 14 Laeuinum – vnius aſſis Non vnquam pretio pluris *licuiſſe; propter ignobilem mentem et proiectos in omnem turpitudinem mores adeo vilis.*

LIGVRIRE Ter. E. 5, 4, 14. Quae cum amatore ſuo cum coenant *liguriunt. Hunc verſum* Bentleius *non iniquis multisque rationibus adductus ſpurium eſſe exiſtimat; cui equidem quin aſſentiar, non poſſum; cf. tu ipſe contexta.*

LIMARE Hor. Epiſt. 1, 14, 37. Non iſtic obliquo oculo mea commoda quisquam *Limat* i. *detrahit, atterit; ex communi opinione aſpectum inuidum atque infeſtum alteri nocere et quaſi faſcinare.* * Phaedr. 3, 10, 49. Quod ſi cunctando (*ita forte cum* Bentleio

legi-

Digitized by Google

legitur rectius, quam damnanda, *quod Phaedro hic indignum.*) perſcrutatus crimina paterfamilias eſſet, Si mendacium ſubtiliter *limaſſet h. l. ſubtilius examinaſſet quae verbi ſignificatio vel in ipſis Ciceron.* libr. de Offic. 2, 35. *obuia.* veritas *limatur* in diſputatione.

LIMVS *pro* faece Hor. Serm. 2, 4, 56. Columbino *limum* bene collegit ab ouo; quatenus ima petit voluens aliena vitellus. *Sed errate doctum Catium Lambinus et Sanadon iam oſtenderunt docentes, in vinum turbidum mercatores ſolere immittere non vitellum ſed albumen oui, quo fiat, vt ſincerum reddatur et faex in imo conſideat. Baxterus tamen ſic defendit Catium, vt pro toto ouo poſitum exiſtimet vitellum; quod audirem, niſi* Catius, *adeo diligens rei culinariae obſeruator h. l. etiam, vt per totam hanc amoenam ſcenam, debuiſſet, e perſona ſua quam ſuſtentat, accuratiori verbo uti. Exiſti mo itaque* vatem *opti mum finxiſſe de induſtri coquum iſtum falſa pro ferentem h. l. et commu tantem cum albumin vitellum, quo iocoſ magis fieret perſona, ri ſum moueret, atqu imitaretur eos preſſe qui artem quandam pro feſſi, magna cum iactan tia, ſoleant interdum non curuum diſcerner ab recto.*

LIMVS *adiect.* Hor. Serm 2, 5, 53. *limis* rapi quid prima ſecundo Ce ra velit verſu. *viuid et feſtiua imago legenti raptim obliquis oculis praeſertim h. l. cf. con texta. et vid.* voc. Cera *ſic et* Ter. E. 3, 5, 53. Ego *limis* ſpecto, *ſcil oculis. eadem occurrit ellipſis apud* Plaut. Bacchid. 5, 2, 12.

LINEA *ſulcus ſolo impreſſus calce l. creta, ad quem in ſtadio decurr ſolebant: hinc explica* Hor. Epiſt. 1, 16, 79 Mors vltima *linea* rerum eſt, *finis, meta; vltima pars lineae decurſae.* Ter. E. 4, 2, 12. Certe extre

Digitized by Google

extrema *lineâ* amare, haud nihil eſt. *Quae Donatus ad h. l. de quinque lineis amoris narrat, recte ſunt a Guyeto exploſa, quoniam tota res ad nugas grammaticas redit. Nec referri huc poteſt, niſi ſummam vim poëtae facimus, Horatii locus, vbi de oſculis loquitur, quae Venus quinta parte ſui nectaris imbuit.* Carm. libr. 1. od. 13, 16. *Tanaq. Faber a pictura* Φρασιν *hanc deſumtam eſſe dicit, quod extrema lineamenta conficiantur ſtatim in inchoanda quadam imagine. Verum ab eo recedere nullus dubito, quum eius filia iam ſenſerit,* „que cette explication eſt *dure* et gêne l'eſprit,„ *Aliam interpretationem in medium protulit laudatae doctiſſimae feminae maritus,* Dacierius, *qui collato Luciani loco quodam ad ſcalam Terentii verba refert, cuius primus gradus ſit viſio: Haec autem opinio non eſt alia, niſi Donati ſentia, Luciani verbis prolata. Salmaſius ab extremâ ſtadii linea metaphoram ducit, ſiue carceribus, quod audirem, niſi magis a ſpectando, quam a currendo ſimilitudinem Terentius videretur duxiſſe. Et ſi locum huic explicationi demus, hoc tamen tam certum eſt quam quod certiſſimum, cum noſtro loco nequaquam poſſe comparari ſiue* Horat. epiſt. 1, 16, 79. *ſiue* Euripides: *Namque, vt in illo loco, ſi dicitur mors vltima linea rerum, aperte innuitur calx aut meta, ad quam curſus finiebatur: Sic in altero* ἐπ' ἄκραν ἥκομεν γραμμὴν κακῶν ab eadem deriuatur comparatione. Neque Geſneri placet interpretatio, qui ad *talorum ludum reſpicere Terentium exiſtimat. Omnium, ni fallor, optima eſt ſententia* Weſterhouii, *qui a Circo petitam eſſe hanc locutionem arbitratur. Lineae enim dicebantur ſedilium ordines: extrema igitur linea erat ſuprema, in qua qui ſedebant,*

Digitized by Google

debant, e longinquo ſpectabant, tum e contrario, qui in primo ordine ſubſelliorum habebant ſedem, (veluti ſenatores) omnia proxime intuerentur. Iam ipſum Terentii lege locum, et vide, an noſtrum fuerit, tantas interpretum componere lites.

LINTEVM peluſium Phaed. 2, 5, 12. *eſt Aegyptiacum, ex oppido Peluſio, quod molliſſimum erat et pretioſum.* Plin. 19. c. 1. Aegyptio lino minimum firmitatis, plurimum lucri. Quatuor ibi genera; Tanaiticum, ac *Peluſiacum*, Buticum, Tentyriticum. *Graeci σύνδονας eiusmodi lintea appellant, erantque cirrata, unde δίκροσσα vocabantur. vide diſſerentem de his copioſe* Salmaſ. ad Iul. Capitol. Pertinac. c. 8.

LIPPVS Hor. Serm. 1, 7, 3. opinor omnibus et *lippis* notum et tonſoribus eſſe. *Prouerbialis locutio: tonſores eſſe loquaces, et fabulas circumferre ſolere, facilis eſt cognitu: de lippis haec* Vet. Schol. *cuius explicationem omnibus alii hic omiſſis praefero.* „*Lippi, vitio oculorum* „*a negotiis alieni, domi* „*in vicis praeſertim, in* „*tabernis medicantium,* „*in officinis medicorum* „*oculos inungendos cu*„*rantes, de publicis ru*„*moribus ſemper inqui*„*runt, ſcilicet confluen*„*tes ad has medicorum* „*domos, ibi, vt fit,* „*dum mora trahitur et* „*audiunt fabulas, et* „*narrant.*„

LIQVARE, vina. Hor. od. 1, 11, 6. *vina promere, fundere, et indulgenter potare, referendum autem ad veterem morem, quo ſacculis et colis vinariis vina percolabant et liquabant, vt eſſent liquidiora, minusque nocentia, fractis veluti viribus. Ita et Turnebus h. l. explicat.*

LIQVESCERE, *pro incendi* Hor. Serm. 1, 5, 99. dehinc Gnatia (*Egnatia, oppidum Salentinum*) lymphis Iratis exſtructa (*in pede montis ſita, vnde torrentes ſaepius delapſi vrbis partem magnam*

gnam diruunt) dedit riſusque locosque Dum flamma ſine, tura *liqueſcere* limine ſacro Perſuadere cupit. *h. e. ignem diuinum ſolis precibus elici.*

LIQVIDO Ter. A. 4, 3, 14. *ſcil. iurare, ſalua conſcientia. addit enim* v. 15. Myſis - Noua nunc religio vnde te iſthaec inceſſit? cedo!

LIQVIDVS Hor. od. 3, 4, 24. ſeu *liquidae* placuere Baiae. *Vet. Schol.* aut quia in aquis conſtituta aut delicioſa eſt, et aëris puri. *Ego ſic appellatas credam propter aquas calidas.* * liquida vox, i. *canora* Hor. od. 1, 24, 3, *et* vid. Macrob. Saturn. libr. 6. c. 3. * *de vnguentis; ſuauiſſime!* Id. od. 1, 5, 2. *liquidis* perfuſus odoribus.

LITTVS, Aſſyrium, *de arenoſis campis Aſſyriae* Hor. od. 3, 4, 32, tentabo arentes arenas *littoris* Aſſyrii viator i. marginis, *orae, confinii, ſed et alia eſt ratio, cur* littus *vocet, quippe arenae illae ingenti planitie vndique porrectae, potius litoris vel aequoris ſpeciem oſtentant, vt de Bactrianis arenis Curtius* 6. 18.

LOCARE Phaedr. 1, 16, 1. Fraudator nomen quum *locat* ſponſu improbo. *vid.* Fraudator.

LOCVLI Hor. Serm. 1, 6, 74. Laeuo ſuſpenſi *loculos* tabulamque lacerto. (vid. Suſpenſus) *Geſnerus hic loculos interpretatur tabulam loculatam, lineis diſtinctam, ad vſum ducendorum calculorum, vt calculi in primo loco poſiti monadas, in ſecundo denarios, centenarios in tertio ſignificent* etc. *ſecutus forte Vet. Schol. Crucquii; qui ita loculos, ſcilicet calculorum, ſuſpenſos a laeuo lacerto, et tabulam intelligit, in qua et characteres arithmeticos notarent, et calculos pueri, in ludo, magiſtro Flauio calculatore:* vid. Alex. ab Alexandro Gen. Dier. libr. 2. c. 24. *ſed ego ita loculos vſquam occurrere non memini, nec ipſe Geſnerus docuit, quare ego loculos ſimpliciter*

eos intelligere malim, in quibus pecunia collocatur, hos habent ſuſpenſos a laeuo lacerto: et tabulam. Idem verſus repetitur Epiſt. 1, 1, 56. *vbi loculos non aliter accipi poſſe totus locus ſuadet; et tabulam in poſteriori illo loco de tabulis, vbi nomina debitorum erant.* Cuningamius in Epiſt. I. verſum cit. inſititium *putat; mihi certe dubius manet, perlecta etiam Geſneri annotatione, quae gratiam addere rei monſtrare conatur, quoniam ſenes ſatirice inducerentur puerili illa computandi et numerandi exercitatione occupatos; quam gratiam vereor vt Horatius ipſe quaeſierit eo loco. Accedo itaque potius, vt ne quid videar diffiteri, ad Cuningamii ſententiam, cum* in Sat. 1, 6, 74, *ſequens verſus. 75. noſtram interpretationem iuuet; ſed cf. voc.* Idus.

LOGI (*λογοι*) ſabulae Ter. Phor. 3, 2, 8. coll. v. 7.

LOLIGO, *genus piſcis, ſuccum habens nigrum et atramento ſimilem* Hor. Serm. 1, 4, 100. Hic nigrae ſuccus *loliginis* haec eſt Aerugo mera, Ex loliginis ſucco liuorem mentis vult intelligi, et ex aerugine malitiam. *Vet. Schol.*

LONGVLE Ter. H. 2, 2, 10. Non cogitas, hinc longule eſſe? *Eleganter hoc diminutiuum auget potius quam diminuit ſignificationem. Denkſt du nicht dran, daſs es ziemlich vveit iſt?*

LONGVS, *ſpe longus.* Hor. Art. 172. *characterem Senis pingens;* Dilatorq. ſpe longus, iners, auidusque futuri. Bentleji *emendauit* ſpe lentus; et Siren eius me pane abſtulit, *vt veram eius emendationem putem; reſpicit tum* lentus ſpe Ariſtotelis *δυσελπιδα, quem ſenem eſſe dicit; ſenex non facile ſperat mala ſemper metuens. At Baxterus, et Geſnerus retinent vulgatam lectionem, verba;* ſpe longus; *explicantes: qui ſemper ſperat longinqua ſemper, ſe vel annum viuere poſſe, credens*

Eg

Ego libenter antiquarem cum Geſnero, niſi phraſis ipſa ſpe longus ſuſpecta eſſet, et ſi eam alibi in aliis auctoribus inueniſſem aut ego, aut alii. vid. etiam Auidus.

LOQVAX. *lymphae loquaces, ob dulcem illarum ſtridorem* Hor. od. 3, 13, 15. Vnde *loquaces Lymphae* deſiliunt tuae. *In Vett. Edd. nonnullis eſt* nymphae *pro* lymphae, *quam lectionem etiam comprobat Geſnerus, qui carmen inde putat exhilarari, et animari; ſed mihi magis, ad fontis laudem pertinentes,* lymphae *arrident. Suſtentat me etiam Klozius, quem* vid. Vindic. p. 209.

LOQVI aliquem, *loquendo imitari* Hor. Serm. 1, 3, 13. modo *reges* atque tetrarchas, omnia magna, *loquens.*

LVBRICVS, vultus lubricos aſpici, i. *qui aſpectu inuitat ad amorem; mire dictum!* Hor. od. 1, 19, 8.

LVCIDVM *pro lucide, aduerbialiter* Hor. od. 2, 12, 14. Me voluit (*Muſa*) dicere *lucidum* fulgentes oculos.

LVDERE, *de certaminibus in campo Martio* Hor. Art. 379. * Ter. Ad. 3, 3, 23. *de piſcibus, cum in aqua ſe motitant* cf. Virg. Aen. 5, 594. * *operam* Ter. Ph. 2, 2, 18 *i. e. perdere.*

LVDIBRIVM Ter. Hec. 1, 2, 74. ludibrio habere virginem, *honeſte dicitur, pro* vitiare.

LVDIFICARI Ter. E. 4, 3, 3. *leniter dictum pro vitiare. vid.* ludibrium. * *vexare*, Ter. E. 4, 4, 49.

LVDVS *de poëſi Scenis agitata, Tragoedia, etc.* Hor. Art. 405. *ludusque* repertus eſt longorum operum finis. *h. e. quae tragoediae finito longo opere ruſtico agerentur; celebrati hi ludi Menſe Septembri.* * *de bello, poëta alloquente Martem* Hor. od. 1, 2, 37. Heu nimis longo ſatiate *ludo. Apud Romanos etiam gladiatorii ludi et alii in campo Martio ſic appellati; vnde eo magis ho Romanum.*

LVPATVS fraena *lupata* Hor. od 1, 8, 6. *aſpera, ſiue a lupinis dentibus, quia inaequales ſunt, ſiue a lupo inſtrumento ferreo, unco et tortuoſo inſtar dentium lupinorum. Praeplacet poſterius.*

LVPINVS l. lupinum, *genus leguminis.* Hor. Epiſt. 1, 7, 23. Nec tamen ignorat, quid diſtent aera *lupinis. Solebant comici in ſcena lupinis ſ. ex lupino factis nummis uti.* vid. Plaut. Poenul. 3, 2, 20. *itemque aleatores pro calculis, et infantes ex lupinis nummos imitari; hinc ſenſus comicus et ſatis facetus h. l.*

LVPVS, *lupi* Martiales. *vid.* Martialis.

LVSTRVM, *de tabernis vinariis et ganeis,* Hor. Serm. 1, 6, 68. neque ſordes nec mala *luſtra.* Obiiciet vere quis quam mihi. *Epithet. mala notionem colluſtrat. Sic certe Interpretes: at ego malim de nota cenſoria intelligere;* malum luſtrum *pro* cenſoris nota: *et Horatio eſt magis dignum et hoc loco.*

LVXVRIA Phaedr. 4, 4, 44 quacunque ſumma tradet *luxuriae* domum i. e. *quae ad luxum et magnificentiam inſtructa; ſic Cic.* luxuriae caſtra *dixit* Verr. 5, 37.

LVXVRIES *de ornatu, et elegantia cantui adhibita.* Hor. Art. 214. — *luxuriem* addidit arti Tibicen.

LYMPHATVS, *mens lymphata, de eo, qui a furore quodam actus fuerit praeceps.* graec. νυμφόληπτος, *quaſi dementes redditus a nymphis, vide* Lambinum ad Hor. od. 1, 37, 16. Mentemque *lymphatam* Mareotico Redegit in veros timores Caeſar i. *furentem redditam a vino Aegyptiaco, Mareotis enim palus iuxta quam optimum vinum. Summa ars, quae totam hanc oden exornat et in h. l. conſpicitur, cum vino ebriam dicat vates Cleopatram, praecipitem furore in Romanos.*

Digitized by Google

M.

MACHINA, *inſtrumentum, quo nauis ſub hiemem in littora ſubducitur, et vere aduentante in mare deducitur, ſeu retrahitur, phalanga, quae Nonio auctore eſt teres lignum et rotundum, quo ſuppoſito moles quaecunque voluitur.* Pollux l. 7. τα των νεων ξυλα, οις υποβληθεισιν εφελκονται αι νηες, Φαλαγγες Hor. od. 1, 4, 2. Trahunt ſiccas *machinae* carinas. *Sanadon hanc imaginem reprehendit, vt non ſatis ad reliquas pulcras aptam: ſed quis, quaeſo, Gallo aſſentietur, ſi legerit ſequentes verſus? Variae ſpecies, vt mos eſt poëtarum viuidae phantaſiae, ſe menti vatis offerunt: primum videt mare nauibus patentem, pulchre deſcribit itaque ſedulitatem, quam ibi creauerat ver naues mouens; ſtatim dehinc defertur ad ſtabula, vnde pecora exiliunt; poſt conſpicit* aratorem, *qui adhuc latuerat penes ignem foci, agilem; iam prata intuetur viridi ornata gramine etc. ceterum omiſſa iſta ſignif.* in Theſ. Geſneri, *licet ex Vitruuio generalior notio notata, qua* machina eſt, quidquid ad mouendum aliud excogitatum eſt. v. g ad onera molienda Hor. Epiſt. 2, 2, 73. Torquet nunc lapidem, nunc ingens *machina* lignum. *Quis porro probabit emendationem* Bataui Waddelii *in Animad. critic.* p. 41. *legentis,* torquentque *pro* trahuntque, *quia non vllus alius ex breuioribus verſibus huius odae incipiat a Iambo; quaſi non in aliis carminibus occurreret.*

MADERE Hor. od. 3, 21, 11. Socraticis *madet* ſermonibus, *elegantiſſima metaphora de eo, qui eiuſmodi praecepta philoſophica crepitat, quaſi ebrius: de frequenti illius vocis ſenſu noſtro vide* Klotzii vindic. p. 216.

MAGIS, *ad graec.* μᾶλλον, *maiorem in modum, vehementer* Hor. od. 1, 25, 11. Threicio bac-

Digitized by Google

bacchante *magis* ſub interlunia vento. *vid.* Interlunium.

MAGISTRA Hor. Serm. 2, 2, 123. Poſt hoc ludus erat culpa potare *magiſtra. vid.* Culpa.

MAGNIFICARE Ter. Hec. 2, 2, 18. Quem ego intellexi illam haud minus quam ſe ipſum *magnificare. Sed irrepſit haec vox in libros quosdam, vbi alii recte habent* magnificere. *Merito igitur* Bentleius *reſpuit illud, retinet* τὸ magnifacere; *multis etiam adductos rationibus, quibus, ſi quid video, nos hic facile carere poſſumus.*

MAGNIFICENTIA, *iactantia, grandiloquentia* Ter. Ph. 5, 8, 37.

MAGNVS, magna lingua *pro magniloquentia, iactantia* Hor. od. 4, 6, 2. Diuae, quem proles Niobaea *magnae* vindicem *linguae* — ſenſit. *Dicimur* ſentire *eos, a quibus cladem aut damnum accipimus.* vid. Auct. laudatos *a Klozio vindic. p.* 241. * magna loqui Hor. Serm. 1, 3, 13. omnia magna loquens *extollens, iactans.* * magna vox *pro* alt… Hor. Serm. 1, 7, 31. … Serm. 1, 9, 75. * os ma… gna ſonaturum Ho… Serm. 1, 4, 43. *eſt ora… tio poëtica, color, au… dacia elocutionis, ſen… ſuum acrior concitati…* cf. verſ. 46.

MAIOR Hor. od. 3, 20, … Grande certamen tib… praeda *Maior* an illi: *d… puero, a puella et vir… amato, de cuius amor… decertant.* Maior *re… fer. ad verba* illi *et* tibi *vtrum gratior tibi a… illi puellae praeda fie…* * *maior* inſane *pro* ma… gis Hor. Serm. 2, 3, 326

MALE Ter. E. 4, 4, 2. pro… li *malo* conciliate. *Vid* Conciliatus. * male *pr… valde* Hor. Serm. 1, 3, 45. *male* paruus Si cu… filius eſt; *quanquam … hic ſimul bene deformi… tatem exprimit.* * *pr…* non. Id. Serm. 2, 3, 137 *male* tutae mentis Ore… ſtes: *Adde Eund.* Serm. 2, 5, 45. validus *male* f… lius. * *Apud Eund.* Serm. 2, 5, 107. *male* tuſſi… *eleganter notat ſuſpicio…*

ne…

nem mortiferae tuſſis. * *male* ſalſus, *eſt alieno tempore* Hor. Serm. 2, 9, 65.

MALITIA, *iniuria* Ter. A. 4, 4, 49. Ius ſummum ſaepe ſumma eſt *malitia* cf. Cic. Offic. libr. 1. c. 10.

MALOBATHRVM. *arbor Syriae, vnde exprimitur oleum ad vnguenta.* vid. Plin. 13, 26. Hor. od. 2, 6, 8. Coronatus nitentes *Malobathro* Syrio capillos. *Iungenda non* coronatus, *ſed* nitentes *et* Malobathro. *Ex malobathrinis foliis vero oleum componebant ad tingendos vel aſpergendos capillos.*

MALVS, artis ſuae imperitus. Phaedr. 1, 14. 1. Malus ſutor; *et ſic ſaepiſſime apud Terentium et Horatium.* * *de animi inquinamentis* Phaedr. 3, 8, 15. Tu formam ne corrumpas nequitiae *malis.* * *malum* Ter. A. 4, 1, 16. Ingeram *mala* multa, i. e. *multis maledictis ac probris illum tractabo.* Sic 2, 5, 20. vt mihi pro hoc *malo* (*ſc. nuncio*) det *malum* (h. e. *mecum expoſtulet*) cf. etiam Plaut. Bacch. 4, 8, 34. et Pſeudol. 1, 3, 125. coll. 123. * ſine *malo.* Ter. E. 4, 4, 46. *eſt impune.* Malum *enim poenam ſeruilem denotat. Sic apud* Plaut. Truc. 4, 3, 5. ſine *malo* fateamini.

MANCIPARE Hor. Epiſt. 2, 2, 159. Quaedam ſi credis conſultis (*intell. Iuris*) *mancipat* vſus. *Intelligit Baxterus de vſu fructuum: ſed ego non video, quare non h. l. cum aliis interpretibus vſucapionem e iure Romano notam intelligam, vox mancipare enim ſuadet et verſ. praeced. Quaedam emuntur, h. e. quaedam per vſucapionis iura propria poſſidentur.*

MANDATVM Hor. Art. 104. malè ſi *mandata* loqueris, *vvenn du deine Rolle ſchlecht ſpielſt, parum te perſonæ tuae conuenientem proferes, vel declamando, vel etiam ſcribendo. Sic in hac eadem re* mandare Hor. Art. 176. 177.

Digitized by Google

immortalitatem Augu-ſti.

MEDIVS, de medio ſumta. i. *vulgaria* Hor. Art. 243. Tantum *de medio ſumtis* accedit honoris. *Vulgaria nobilitatem quamdam nanciſcuntur.* ſic et Epiſt. 2, 1, 168. *de comoedia*, ex medio res arceſſit. *Vet. Schol.* de communi, quia comoedia communia ſectatur; materiam humilem.

MELIOR *ad graec.* ἀμείνων κρείσσων *fortior, valentior.* Hor. od. 1, 15, 28 Tydides, *melior* patre. *Adumbratur locus ex Iliad.* δ 405. *vbi loquitur Sthenelus* ἡμεῖς τοι πατέρων μεν ἀμείνονες εὐχόμεθ' εἶναι. *Adde Eund.* od. 3, 6, 16. miſſilibus *melior* ſagittis. od. 1, 33, 13. Ipſum me *melior* competeret Venus *i. honeſtior puella et ditior.* * *prudentior* Hor. Epiſt. 1, 1, 48. *Meliori* credere non vis. * Id. Epiſt. 1, 14, 5. *Melior* ſit Horatius an res. *Purgatior, dicit Baxterus, et tum ſenſus eſſet; meliorne ac cultior ſua ipſius opera et ſtudio, quam fundus eius et poſſeſſio tua. Sed profecto hoc eſt, ſi quidquam vnquam, contortum et coactum: lego ego itaque* rus *pro* res, *vt coniecit iam Heinſius, probauitque* Cunimgamius. *Senſus facilis, et contextus* (cf. verſ. praeced.) *ſatis confirmabit hanc lectionem. Miror, plane nihil hic a Geſnero eſſe dictum.*

MEMOR *tranſitiue l. actiue qui memoriam ſeruat;* Hor. od. 1, 13, 12. puer furens Impreſſit *memorem* dente labris notam. *elegantiſſima imago feruide amantis, qui labella oſculans tam acriter mordet, vt morſiuncularum notae impreſſae maneant, vt apud* Catullum: Quem baſiabis? cui labella mordebis? *Eodem plane ſenſu, quanquam ab interpretibus non id notatum, accipiendum eſt* Hor. od. 3, 14, 8. 1, pete vnguentum puer et coronas, Et cadum Marſi *memorem* duelli; i. *qui memoriam facit Marſici belli, quo tempore diffuſum nem-*

pe

pe eſt. Inſcripta erat, vt notum, anni, quo infuſum eſſet vinum, nota cado, aut amphorae, plerumque conſulis nomen, hinc ille cadus memoriam faciebat Marſici belli: erat hoc vinum itaque LXX annorum. Sic et od. 3, 11, 4, memores ſaſti. Adde od. 4, 14, 4.

MEMORABILE Ter. A. 4, 1, 1. eſt id, cuius iam aliud exemplum recordari poſſumus, quod non eſt inauditum.

MENS, mens prouida Reguli Hor. od. 3, 5, 13. aut eſt conſilium prudens, aut περίφασις Reguli, valde frequens Graecis, (vide Lambin. ad h. loc.) et ipſi Horatio vt Serm. 1, 7, pr. Praeſcripti Regis Rupili pus atque venenum od. 3, 21, 12. priſcae Catonis virtus cet. Obiter noto, quod iam Geſnerus ad hanc oden demonſtrauit, et Kloxius Vindic. Hor. p. 198. omnem illam de ſupplicio Reguli narrationem eſſe fabulam ad inuidiam contra Carthagienſes excitandam fictam; hoc autem carmine Horatius perquam facete ea fabula vtitur ad aſſuefaciendos milites Romanos molles, iam otio fractos, ad ſeueriorem militarem diſciplinam, quam Auguſtus tum inſtituebat; aliam huius odae explicationem accipere non poſſim. Allegoriae talis ſagaciſſimum et feliciſſimum ſaepius poëtam cognoſcet quiuis Horatium, qui eum attenta mente legerit. * Hor. od. 3, 25, 3, mente noua velox! de furente amabiliter poëta, flüchtig in neuem Geiſt * * mens ſolida, longe feliciſſima metaphora de viro iuſto, intrepido, nulla re fracto, quaſi aedificium fundamento immutabili niſum. Hor. od. 3, 3, 4. Iuſtum et tenacem propoſiti virum — Non vultus inſtantis tyranni Mente quatit ſolida. Pulchre! quatit.

MERCES Phaedr. 4, 1, 8. Hoc ne loquutus ſine mercede exiſtimer, fabellam adiiciam. Probant viri docti Ritterſhuſius,

Rigal-

rat currus, adeoque ſtudioſe eas vitabant aurigae. Hinc apud Hor. od. 1, 1, 5. *meta* feruidis euitata rotis. cf. Homer. Iliad. ψ. verſ. 340.

METIRI *belle de ſuperbo, ambulante, greſſu ſtabili, et lento* Hor. Epod. 4, 7. Videsne, ſacram *metiente* viam cum bis ter vlnarum toga; *defluens illa toga pertinet ad characterem mollem et ſimul ſuperbientem effingendum.*

METVERE pro *euitare* Hor. od. 2, 14, 16. Fuſtra per autumnos nocentem Corpori *metuemus* Auſtrum. *Plane eadem ratione, qua ſimili ſignificatu occurrit* cauere, *q. voc. cf.* * *pro cauere; metuens ſolui penna.* Hor. od. 2, 2, 7. Illum aget penna *metuente* ſolui Fama ſuperſtes. i. *nunquam ſoluenda, vt audaci, ita vere lyrica et pulcra figura.* Sanad. *leg.* renuente ſolui *male! vitam dat inanimatae rei illud,* metuens ſolui! *Eodem ſignificatu pro cauere* Hor. od. 4, 5, 20. Culpari *metuit* fides. *Nemo eſt qui fidem violet.* Lambinus.

MEVS Ter. H. 1, 1, 54. Ego te meum dici (*ſcil. filium*) tantiſper volo. * Ph. 4, 1, 21. nam ego meorum ſolus ſum *meus.* Apollodorus dixerat: ἐγω γαρ ειμι μονος των ἐμῶν εμος. *Significat, ſe neminem habere, qui in domo ipſi faueat, praeter ſe ipſum.* * *Elegantiſſime inſeruit hoc pronomen commiſerationi cuiusdam ſtultitiae* Phaedr. 5, 7, 32. *Homo meus* ſe in pulpito totum proſternit.

MILITARE bellum, *noue et eleganter* Hor. Epod. 1, 24. Libenter hoc et omne *militabitur* Bellum in tuae ſpem gratiae.

MINARI, pulchra, *de ſcriptore promittente,* Hor. Epiſt. 1, 83. ſi quaeret, quidi agam; dic multa et pulchra *minantem. Adde.* Eund. Serm. 2, 3, 9. * Phaedr. 4, 22, 4. Magna *minari, quae vnicuique erunt inexſpectata promittere.*

MINI-

Digitized by Google

MINIMVM Hor. Serm. 1, 4, 14. *Ecce* Criſpinus *minimo* me prouocat. *de ſponſione et reſponſione, ſeu certamine, pignore dato intelligendum; nos dicimus eine Wette. Siue legas cum Bentleio* nummo, *ſiue, vt habent editi libri* minimo, *idem erit ſenſus. Sed cur emendemus, vbi nihil opus eſt? Longe ſuauiſſimus vero eſt locus: minimo* prouocare *eſt ſacramentum maius ponere, quam exigas ab altero, ſpondere multum, ab altero petere pignus minimum. Hilaris apud Horatium iocus cf. ſeqq.*

MINISTRARE res *pro* agere Hor. Art. 171. (Senex) res omnes timide gelideque *miniſtrat.*

MINOR animus Hor. od. 2, 11, 11. Quid aeternis *minorem* conſiliis animum fatigas, i. e. *non aptum his conſiliis, de aeternis fere rebus, breuis ſcilicet ſpatii: pulchre exprimit vulgarem ſententiam: Mortalem mortalia appetere decet.* * Minor capitis, id. od. 3, 5, 42. *vide* Caput. * Minor genibus, i. e. *ſupplex* Hor. Epiſt. 1, 12, 28. Ius imperiumque Phrahates Caeſaris accepit *genibus minor. Redditum tunc temporis erat regnum Phrahati ſuum.* * minor inſanus, *pro* minus inſanus, Hor. Serm. 2, 3, 326. * id. od. 2, 9, 22. *vere poëtice, et ſumma cum venuſtate, ad exprimendum conſilium, cantandi Medos victos, tali vtitur figura ſublimi.* Cantemus — Medum flumen gentibus additum Victis, minores voluere vortices. *Sentiſne imaginis virtutem?*

MINOS Phaedr. 4, 6, 19. longe quia vetuſtior Aegea Minos claſſe perdomuit freta. *Sic fuit in fabulis:* Minoa, Cretae *regem, primum claſſem aedificaſſe, qua Athenas profectus mortem filii ſui Androgei vindicaſſet. Caeterum huc non pertinent, quae copioſe his de rebus diſputari poſſunt, in quibus et hiſtorici inter ſe diſſident. Quid enim? poëtae inter-*

Digitized by Google

terſunt. Credebatur ſane Minos primam claſſem exſtruxiſſe, quae res vero non impediit, quo minus affirmarent poëtae Iaſonem primum rate Pontum tranſiiſſe, vt Euripides fecit. Quare ineptum eſt, ſi interpretes huc plura loca conferunt ad conciliandam hiſtoriam; optime enim hoc loco tunc demum Phaedrus intelligetur, ſi id quod narrauit dubium fuerit relictum. Sunt vero Ennii verſus ex Euripidis Medea translati. vide Rhetor. ad Herennium libr. 3. c. 22.

MINVERE, *mutare* Ter. 2, 3, 18. coll. v. 19. Hec. 4, 3, 10. *quem locum iam obſeruauit* Euerard. Otto in commentar. ad Iuſtiniani Inſtit. libr. 1, c. 16. de capitis diminut. p. 113.

MIRVS Ter. E. 2, 2, 57. *mira* vero quae militi placeant, i. e. *mirandumne eſt, ſi haec Gnathonis dicteria militi grata ſint.*

MISCERE *coniungere, temperare; itemque a po-*
tionibus, quae miſcen[...]
a veteribus praepara[...]
bantur, parare, atqu[...]
ſic praeſertim de mal[...]
ſumitur, quae quis m[...]
chinatur alteri. Com[...]
mode vſurpat hanc vo[...]
cem Phaedrus 1, 28, 10[...]
hoſti dolorem damn[...]
miſcens ſanguinis; *vb[...]*
duplicem vſum verb[...]
coniungit. Miſcet ho[...]
ſti dolorem, ſiue com[...]
parat, eo quod arbor[...]
flammas ſubmittit, qui[...]
bus ſuis pullis, quas ſe[...]
mel amiſerat, pereun[...]
dum quidem eſſet, ita[...]
tamen, vt ſine maxim[...]
dolore aquilae, cuius ni[...]
dus combureretur, fie[...]
ri non poſſet. De vin[...]
dicta vulpis intelligen[...]
da, quae pullos ſuos pe[...]
rire quidem, attame[...]
non inultos videre vo[...]
luit, cui rei elegant[...]
verbum miſcere *con[...]*
uenit, quare nihil mu[...]
tandum in veteri lecti[...]
ne putamus. * Id. 4, 16[...]
10. Parce gaudere opor[...]
tet et ſenſim queri, To[...]
tam quia vitam *miſce[...]*
dolor et gaudium, [...]
temperat.

MISER. Ter. E. 3, 5, 3[...]
iro[...]

Digitized by Google

ironice pro fortunatus, felix; le pauvre homme (Moliere Tartuffe act. 1. ſc. 4.)

MITTERE *pro* condonare, ignoſcere. Ter. Eun. 5, 2, 14. Vnam hanc noxiam *Mitte*: ſi aliam vnquam admiſero, vllam, occidito.

MOBILIS, *mutabilis* Hor. od. 1, 1, 7. *mobiles* Quirites. * Id. od. 1, 23. *mobilia* folia; *de* aridis et caducis. Id. od. 1, 7, 14. * naturae *mobiles*. ſ. *Characteres, qui varia aetate immutantur*. Hor. Art. 156. *Mobilibusque* decor maturis dandus et annis. *Bentleius, Cuning. Sanadonius, Baxterus legg.* maturis *dandus* et annis *ſed vera eſt haec lectio, vt quisque ex contextu videbit. Speciosa ſunt, quae dicit Bentleius, ſed ad h. l. nihil pertinent.*

MODESTE, *ita vt modum ſerues* Hor. Serm. 1, 2, 50. Quaeres qua ratio ſuaderet quaeque *modeſte* Munifico eſſe licet.

MODESTIA, *placidus animus et ſequax: opponitur enim pertinaciae* Ter. Hec. 4, 2, 15.

MODICVS, Liber modicus Hor. od. 1, 18, 7. *vid.* Tranſilire.

MODVLARI, modulatum barbiton, *paſſiue* Hor. od. 1, 32, 5. Lesbio primum *modulate* ciui. *Alcaeus enim erat Lesbius.* Non *placet Schol. qui explicat* modul. *per obſecute, obſecundate in modulis.*

MODVS Hor. Art. 211. Acceſſit numerisque *modisque* licentia maior. v. Numerus. * *pro* fine, Hor. od. 1, 6, 7. ſit *modus* laſſo maris et viarum Militiaeque; *ſit finis nauigationum per mare et militiae laborioſae. Sic et* od. 1, 16, 2, 3. et 3, 15, 3.

MOLA ſalſa, *far et ſal cum aqua quae ſpargebatur inter cornua, quando initiabatur victima* Vet. Schol. ad Hor. Serm. 2, 3, 200.

MOLESTVS Ter. H. 3, 3, 8. *importunus, procax coll.* v. 7. *vbi mitius* *verbum* immodeſtus *praeceſſerat.* * *proprie de creditoribus pecuniam*

 flagi-

Digitized by Google

flagitantibus dicitur; hinc Ter. Ad. 2, 1, 27. *ad lenonem, qui puellam ab Aeſchino ereptam repoſcebat, transfertur.*

MOLIMEN, *de vultu multa et praeclare minante.* Hor. Epiſt. 2, 2, 93. Aſpice primum Quanto cum faſtu quanto *molimine* (*quam magnifice*) circumſpectemus vacuam Romanis vatibus aedem, i. e. *Apollinis aedem* vatibus deſtinatam, *vacantem. vid.* Vacuus.

MOLIRI Ter. H. 2, 2, 11. i. *conari aliquid facere.* vid. Comere.

MOLLIS *pro timide fugiente* Hor. od. 1, 15, 31. Sublimi ſugies *mollis* anhelitu. *vid.* Sublimis.

MONERE pro *commemorare, narrare ſed tamen cum quadam vi exempli oſtenſa.* Hor. od. 3, 7, 20. Peccare docentes fallax hiſtorias *moneb* Fruſtra. i. *fruſtra nuntius hoſpitae amantis, ad tuum dilectum miſſus, vafer et callidus narrat ei hiſtorias, quae peccantes in prio-*
res amatos amatores f
liciter oſtendant. ut se
pe tum moueat ad am
rem nouum. Bentlei
git mouet, *ingenioſ*
at non recte. multa
ineſt verbo monere; m
nere nihil tale haber
docere Phaedr. prol.
vitam conſilio *mon*
Sic et Id. 1, 16, 2. ſi q
vero haeſerit Multa
dum ſimili iure fabel
admonet.

MONVMENTVM Ter.
4, 6, 15. *monume*
ſunt *tabulae public*
teſtimonia, aut inſign
quibus verum aliqu
eſſe efficitur; h. l.
tem eſſe videntur γν
ρισματα, *ſiue crep*
dia, quae una cum i
fantibus exponi ſoleba
ex quibus aliquando f
te poſſent cognoſci. vi
Caſaubonum ad T
ophr. Charact. περι
ρεσκειας. c. 3.

MONSTRVM *de re in*
dita mirabili, ſiue
fanda. Ter. E. 4, 3,
coll. v. 22. * *Monſt*
hominis, *conuicii t*
ſa pro homine dete
bili Ter. E. 4, 4, 29.

MO

Digitized by Google

ONS. Ter. Ph. 1, 2, 18. is ſenem per epiſtolas pellexit, modo non montes auri pollicens. *Prouerbialis nota locutio, cui noſtra lingua accurate reſpondet.*

ORARI, *moratur i. detinet delectans, afficit.* Hor. Art. 321. * moram concedere Ter. E. 1, 2, 104. *nihil moror i. e. non concedo, vt vltra biduum miles apud te priores partes habeat.*

ORATVS fabula morata recte; *quae ſeruat mores* το ἦθος Hor. Art. 319.

ORBVS *Campanus, verrucarum genus, quod Campanis luxurioſe viuentibus innatum fuiſſe probabile eſt, vt feliciter coniecit et argumentis ſat probabilibus ſuffulſit* Io. Zach. Platnerus programmat. Lipſ. 1732. *Vet. Schol.* In Campania ſolet quidam morbus, verruca ſcilicet, afficere *homines in facie.* Hor. Serm. 1, 5, 62. Campanum in *morbum* in faciem permulta iocatus. * *de infirmitate Eunuchorum, impudicorum eo vehementius.* Hor. od. 1, 37, 10. *de Cleopatra:* Contaminato cum grege turpium *Morbo* virorum: i. e. cum *grege turpium virorum* (Eunuchorum *qui inerant in comitatu Reginae Aegyptiae*) *contaminato morbo* h. e. ſiue inſano illo pruritu ψωροχητιμω, *vt vult Cel.* Reiskius, *ſiue illa ipſa mutilatione teſticulorum, quod paene putem verius pace cl. Reiskii, ſic omnia bene ſe habent; contaminato* ſcil. *relato ad* morbo: *miror itaque viros doctos hic tam ſollicite de emendationibus cogitaſſe.* Bentlei. *enim legi putat,* C. C. grege turpium Opprobriorum *pro* morbo virorum; et *Boſius* in Obſeruat. latin. pag 34. cum grege turpium Orbo virorum h. e. *ſine virilitate Turneb.* Aduerſ. libr. 9. c. 43. *de impudicitia intelligit.*

MORDERE *venuſte de amne ſinuoſo, fluxu adluente terras.* Hor. od. 1, 31, 8. Rura quae Liris quieta *Mordet* aqua taciturnus

turnus amnis. * *dicitur* mordere *is, qui inuidiam non continet, ſed ei, cui inuidet, ſignificat.* Ter. E. 3, 1, 21. *Eſt* autem h. l. *elegans* gradatio: Inuidere v. 20. mordere v. 21. inuidere miſere v. 22. inuidere impenſe v. 23. — magis moleſtum eſſe v. 24.

MORDICVS Hor. Serm. 1, 8, 27. pullam diuellere *mordicus* agnam Coeperunt. *Mordendo, dentibus diſcerpere, pulla autem ſeu nigra agna debuit eſſe, cum haec ſacra magica fiant diis inferis.*

MORES *pro conſuetudine publica*, la coutume Ter. A. 4, 6, 11. Quam multa iniuſta iuſta fiunt *moribus? Sic enim cum Dacieria legendum eſſe arbitror; quae hanc ſententiam ſic expreſſit:* Que la coutume autoriſe d'iniuſtices.

MORSVS Hor. Serm. 2, 4, 61. (*Potor*) perna magis et magis hillis Flagitat in *morſus* refici. *Interpretantur Lambinus, Baxterus, Geſnerus ad epulas, ad edendum. Sed fateor ego, me lacu... hac explicatione adi... tum plane non intel... gere; ſed intellexi... Bentleius, et cum ſept... bonis libris et D... Heinſio emendandu... ducit* immorſus *pro* morſus h. e. *vellicat... ſtomachus punctis pe... vulſis reficitur; ... mordetur enim, vellic... tur a cibis ſalitis.* M... tor *vehementer, vir... doctos hanc emendati... nem, ita doctam, ... veritati congruam, n... accepiſſe; ſi ratio n... hic pateretur, aliis arg... mentis a ſententia loci ... titis, Bentleium defe... derem. Nunc ſatis er... amandare lectorem ... ipſam verborum perſ... tuitatem.*

MOS *pro modus antiqu...* et ars, inſtitutio Hor. e... 1, 10, 4. decore *mo...* palaeſtrae.

MOTVS Ionicus, i. *mol... et impudicus; de ſalt... tione intellige, qu... Graecos primos inueniſ... unde poſtea Pantomi... creati eſſent, obſer...* Vet. Schol. ad Hor. 3, ... 21. *Motus* doceri ga...

Digitized by Google

det *Ionicos* Matura virgo. * *pro bello, ſeditione* Hor. od. 2, 1, 1. *Motum* ex Metello Conſule ciuium tractas. i. *per breuiloquentiam, ciuile bellum natum et conflatum Metello Conſule* (A. V. C. 694. vbi Pompeius, Craſſus *et Caeſar ſocietatem inierunt*) *tractas. ſunt qui de hiſtoria belli ciuilis intelligant, quam conſcribere parabat Pollio: ſed ego potius Tragoediam aliquam huius argumenti quaererem; cum tota odae huius* ομονομια, *ſi cum Horatiano more comparetur, hoc ſuadeat. Pollionem fuiſſe ſcriptorem Tragoediarum, quem vel ex hac ode latet? Diſſuadet itaque ei ſcribere tragoedias, donec Praetor rempublicam recte conſtituiſſet; aut hiſtoriam ſuam belli ciuiles finiiſſet. Vide et verſ.* 11. *huius* Odae. *et v.* Ordinare.

MOVERE, funera, i. cauſſam eſſe, *audaci figura.* Hor, od. 1, 15, 10. Quanta *moues* funera Dardanae genti. * *in vitam reuocare, aut animare,* Epod. 17, 76. *mouere* cereas imagines; *de arte magica* * Hor. Art. 231. vt feſtis matrona *moueri* iuſſa diebus: *Rogata vt ſaltet: Comparatio autem ipſa longe ſuauiſſima, iuſta, et admirabilis.* * *perturbare, polluere* Hor. Art. 472. An triſte bidental *Mouerit* in ceſtus. * *conari auferre* Hor. od. 3, 20, 1, Non vides quanto *moueas* periclo Pyrrhe Gaetulae catulos leaenae? *Quanto periculo adimere ſtudes amanti puellae formoſum adoleſcentem; prouerbio vtitur noto de irritabili animo leaenae.* * *mouere* membra molliter *dicuntur ſcite ſaltantes, aut etiam cum geſtu corporis carmina pronuntiantes* Serm. 1, 9, 24. Quis membra *mouere* mollius? * *de cenſoria nota, in aerarios, aut inferiorem claſſem cenſu relato* Hor. Serm. 1, 6, 20. Cenſorque *moueret* Appius ingenuo ſi non eſſet patre natus.

Digitized by Google

natus. *Appius ſeneriſ- ſimus fuit cenſor, plebi infeſtus.* * *perturbare* Ter. A. 3, 2, 36. (*non autem vt* Blandus *exiſti- mat*, promouere). * *cogitare, moliri* Hor. 3, 4, 68. Omne nefas ani- mo *mouentes.*

MVLIEBRIS Ter. H. 2, 3, 48. mala res *muliebris*; *eſt ceruſſa, purpuriſſum, ſtibium, odores etc. quod genus pigmenti cur malum dicatur, fa- cile cuiuis erit perſpice- re.*

MVNDITIA Hor. od. 1, 5, 8. Qui flauam religas comam ſimplex mundi- tiis. *Siue ipſa Pyrrha ſimplex vocatur, quoad munditias; ſiue perti- net ad mundas veſtes, quas corpore gereret; ſi- ue denique refer.* mundi- tiem *ad* religas, *vt ſit ſententia: cui religas co- mam taeniis, ſimplici- bus illis quidem* λιταῖς, *at mundis, at mundi- tia placentibus, et cien- tibus amorem; ita* Reis- kius, *quam ego inter- pretationem aliis praetu- lerim.*

MVNDVS erit qui non of- fendat ſordibus (*ſed fal- ſa haec lectio eſt et leg. cum Baxtero* ſordidus) atque in neutram par- tem cultus (*vitae ratio- nis*) miſer. Hor. Serm. 2, 2, 65. * mundus victu Id. Epiſt. 1, 4, 11.

MVNITVS. ſapientia mu- nita Hor. od. 3, 28, 4. *Munitaeque* adhibe vim *ſapientiae. Sapientiae quaſi ſeptae contra vo- luptatem vino vim ad- hibe. Idem dicit vates* od. 3, 21, 13. tu (*vinum*) lene tormentum ingenio admoues Plerumque du- ro. *Imitatum fuiſſe Graecos auctor eſt Schol. Vet.* Graeci aiunt vim ad- hiberi ſapientiae per vi- num.

MVREX. Hor. od. 2, 16, 35, te bis Afro *Murice* tinctae veſtiunt lanae. *Lana bis tincta Murice (piſce, e cuius ſanguine conficiebatur color pur- pureus) eſt* dibaphus, vt *ait* Cicero Epiſt. diu. 2, 16. *Adde* Hor. Epiſt. 2, 2, 181. *et* Epod. 12, 21.

MVRIA aqua ſalſa, pro li- quamine, ſeu garo: eſt autem

Digitized by Google

autem Muria vocabulum ſyriacum. *Vet. Schol. ad* Hor. Serm. 2, 4, 65. ius Quod pingui miſcere mero muriaque decebit.

MVSICVS. ſtudium Muſicum Ter. H. prol. 23. *eſt applicatio ad poëſin comicam* cf. Ter. Ph. prol. 18. qui artem tractant *Muſicam*.

MVSSITARE *verbum comicum* Ter. Ad. 2, 1, 53. accipiunda et *muſſitanda* iniuria adoleſcentium eſt. i. e. *patienter ferenda, ſilentioque reticenda. Donatus.*

MVSTELLINVS Ter. Eun. 4, 4, 22. Hic eſt vetus, vietus, veternoſus, ſenex, *colore muſtellino. Menander, ut ex Donato* intelligimus, dixerat: οὗτοσὶ δὲ γαλεώτης γέρων. Γαλεώτης *autem non eſt* muſtela, *quae dicitur* γαλῆ; *ſed* ſtellio, *genus animalium, ab Italis* Tarantula *dictum. Omnes fere Interpretes* Donatus, Burlandus, Weſterhouius, Canius, Turnebius *Terentium erraſſe contendunt.* Guyetus *autem et* Daceria *cum excuſant, utpote qui Menandrum imitari, non ad verbum exprimere voluerit.* Bentleius *denique nodum non ſoluit, ſed ferro rumpit. Ait enim in hoc Terentii loco legendum eſſe non* muſtellino *ſed* ſtellionino. *Rationes, quas protulit hae fere ſunt. Primum ait, Terentium non potuiſſe dicere* colore muſtellino, *quia huic animali non ſit proprius et certus color; qua ex ore etiam Interpretes modo liuidum, modo cereum, modo luteum, modo rutilum colorem intellexerunt.* Deinde *cauſam addit, cur Eunuchus potuerit nominari* ſtellioninus, *quia hoc animal ſit maculatum, ac lentiginoſum coll.* Ouid. Met. 5, 460. *Facillime autem hoc in Eunuchum cadit; ut metrum ſibi conſtet, recte exiſtimat, pronunciandum eſſe* colore ſtellionino; *velut in illo Virgiliano* Georg. 4, 243. Stellio et lucifugis cet. *Quae cum ita ſint, arbitror, Bentleianam*

narras? *h. e. quid ais?* * Phaedr. 3, 17, 8. *narrabit*, quod quis voluerit: *formula ſpernentis ſecure aliorum conſilia.*

NATVRA *pro ingenio.* Ter. H. pr. 24. amicum ingenio fretum haud *natura* ſua. * *hoc nomine inſigniunt, quidquid proprie ad corpus pertinet, atque tam communi nomine efferri praeſtat.* Phaedr 1, 18, 5. onus naturae, *partus.* it. 4, 14, 5. naturae partes etc. * Hor. od. 1, 28, 14. *Naturae* autor non ſordidus, *Pythagoras indagator et magiſter* των φυσικων. vide Valer. Maxim. libr. 8. c. 7. * Naturae *pro* characteres, *mores hominum diuerſi, ſecundum aetates* etc. Hor. Art. 15, Mobilibusque decor *naturis* dandus et annis *vid.* Mobilis.

NATVS, bene *nata* h. e. virtutes Hor. od. 4, 4, 36. vt cunque defecere mores, dedecorant *bene nata* culpae. *Legend. eſt vero cum opt. libris* Indecorant b. n. c. *Sunt autem* culpae *h. l. vt ſaepius apud Horatium vitia.* * Ter. E. 3, 2, 7. Ex homine hunc *natum* eſſe dicas. vid. *Homo.* * Phaedr. 3, 8, 11. vir natus ἀνὴρ ὤν. *pleonasmus non infrequens apud Veteres.* vid. Cic. Epiſt. Diu. 4, 5, 11. *ibique* Cortium. * Hor. Art. 81. *Iambum dicit* rebus natum agendis. h. e. *natura ſua aptum ad id genus poeſeos, vbi plurima aguntur, vti in Tragoedia, atque comoedia, vbi res fiunt, non narrantur, non ob tumorem et faſtum, vt Baxterus putare conatur, ſed quia facilis auditu, et verſuum concinnitatem leuem quandam et notabiliorem exhibet; ad vitam vulgarem proxime accedit, vt Cicero in Oratore iam notauerat; quare Quintilianus cum humaniorem pedem vocat. Habet hic pes etiam celeritatem quandam, quae acumen ſoni gignit, de quo vid. voc.* Vincere.

NAVFRAGVS, actiue, mare *naufragum.* Hor. od. 1, 16, 10.

NAV-

NAVSEA, fluens. Hor. Epod. 9, 35. Quod *fluentem nauſeam* coerceat, Metire nobis Caecubum. h. *profluentem e nimio potu. Vet. Schol.* Geſnerus intelligit μαλακίην *quae imbecillum ventriculum offendat: ſed prius mihi praeplacet, propter ipſum vocabulum.*

NEBVLO *eſt homo ſpecie quidem formidoloſus, reuera autem timidus, atque abiectus; Gallorum lingua*: un poltron; *quod adhibuit etiam* Daciera. Ter. E. 4, 7, 15. Sane, quod tibi nunc *vir* videatur eſſe, hic magnus *nebulo* eſt.

NECESSITAS, dira; *de morte.* Hor. od. 3, 24, 5. Si figit adamantinos Summis verticibus *dira neceſſitas. Quae imago! ſingula quaeque verba augent rem! Bentleius pro* ſi *legit* Sic, *et pro* dira, dura. *Sed bene ſe habet, quod eſt vulgatum.* vid. Klotzii Vindic. p. 218. *Voc.* Neceſſitas *vero ſaepius de morte vſurpatur, denotat enim tum* fatum τὴν εἱμαρμένην. ſic od. 1, 35, 17, od. 1, 3, 32. etc.

NEGLIGERE. Hor. od. 1, 18, 30. *Negligis* immeritis nociturum Poſt modo te natis fraudem committere. *Tum leuis, impius es, vt crimen committas quod poſteri tui luant.* vid. Fraus. * Ter. Ad. 4, 3, 16. ad contumeliam omnia accipiunt magis, propter ſuam impotentiam ſe ſemper credunt *negligi. In quibusdam libris Mſs. legebatur pro* negligi, claudier, *in aliis* claudicare. *Verum illud ad ſenſum non quadrat, hoc autem verſus menſuram excedit, nec magis huic verborum connexioni reſpondet.* Faernus *igitur putat legendum eſſe* caluier, *quod eſt infinit. paſſ. verbi antiqui* caluo, *decipio.* Plaut. Caſin. 2, 2, 4. Atque *haec lectio ideo fit veriſimilis, quod ex ea reliquarum origo facile intelligi poteſt. Quoniam nempe poſteriori tempore plerique non intelligebant, quid eſſet illud* caluier, *alii* claudier, *alii ad ſenſum* negli-

Digitized by Google

ſcere. * Hor. Art. 26. Sectantem leuia *nerui* Deficiunt animique *h. e. efficacia, vigor: Sunt qui legant* lenia *pro* leuia: *perperam!*

NESCIRE Ter. E. 4, 4, 54. Quod ſcis, *neſcis*, neque de Eunucho neque de vitio Virginis, i. ignorantiam ſimulas. *Eſt autem in illa locutione comicum aliquod acumen, in ſimulandi verbo ingenioſe ſuppreſſo.* cf. H. 4, 5, 26. * Ter. H. 5, 4, 14. Deos *neſcio. Eſt irati hominis dictum, non quod Deos eſſe neget, aut ignoret, ſed hoc indicet, h. l. non de diis, ſed de eo, quod ipſe facere conſtituerit, ſermonem eſſe.* cf. a. 2. ſc. 4. v. 16.

NEX. Phaedr. 2, 8, 2. Necem venatorum *i. e. a venatoribus inferendam. plura eius immerſionis reperiuntur exempla apud Latinos, vid. Burmannum ad h. l.*

NIDOR *proprie eſt odor gratus culinae* Vet. Schol. ad Hor. Serm. 2, 2, 19. Non in caro *nidore* voluptas ſumma ſed in te ipſo eſt. *Bene cautus ni*dor!

NIGER, frons *nigra*, i. vmbroſa. Hor. od. 4, 4, 58. Nigrae feracis frondis, in Algido. Add. Eund. 4, 12, 11.

NIL, eſſe nil, *pro* homine nihili, nullius pretii Hor. Serm. 2, 7, 15. *Nil ego (vocor)*, ſi ducor (*delector*) libo fumante.

NIMIVS, nimius mero. i. *immodice ſe gerens, intemperans, ferox.* Od. 2, 12, 5. nimius *mero* Hylaeus. *Qui vnus e Centauris.* * Nimium Ter. E. 5, 6, 17. *bene in ore affirmantis cum abundantia quadam aut emphaſi.*

NISI, pro *ſed*, Ter. E. 3, 1, 4, 10. A. 4, 1, 40.

NISVS, *de volatu, eleganti periphraſi.* Hor. od. 4, 4, 8. Verni — — venti *inſolitos* docuere *niſus; diſcit iam ventis ſublatus paullatim volare* (aquila) Sie lehren ihn den ungewohnten Schwung thun.

NITERE. Cycladas *nitentes* vocantur ab Hor. od. 1, 14, 10. Interfuſa — *nitent*

nitentes aequora Cyclades. *Elegantiſſime !- nam inſulae circumfuſae aqua ſplendent quaſi, in mari nautis, et feriunt oculos ſuaui nitore!* * *lautus, bene habitus* Phaedr. 3, 7, 4. Vnde ſic quaeſo *nites?*

NITESCERE Hor. Art. 150. Quae deſperat tractata *niteſcere* poſſe relinquit.

NITI, niti *cothurno*: Hor. Art. 280. i. *incedere* * *de aratro ſulcante terram. feſtiue!* Hor. Epod. 1, 26. Non iuuencis illigata pluribus Aratra *nitantur* meis. i. *non plures iuuenci illigati ſub aratra mittantur, ditior ſim. Belle autem rem pingit his verbis Horatius.* vid. *Illigare.*

NIVEVS Phaedr. 5, 7, 36. Princeps ligato crure, niuea faſcia Niueisque tunicis, niueis etiam calceis Superbiens honore diuinae domus. *Refert poëta veſtitum huius tibicinis, quo factum eſſe nobis perſuadere vult, vt ita ſuperbiret ſtultus princeps. Albus veſtium color praecipuum ſignum erat regum; Tibicines vero in ludicris actionibus vſos fuiſſe tunicis candidis probat Gudius, veſte ſerius variegata. Faſcia alba et regium inſigne, at illi in capite geſtare ſolebant.* * Hor. od. 4, 2, 59. *de iuuenco, niueus* videri i. *aſpectu: graece dict.*

NIX. *poët. de ipſa grandine terram inſtar niuis obtegente.* Hor. od. 1, 2, 2. Iam ſatis terris *niuis* atque dirae Grandinis miſit pater.

NOBILIS Ter. Ad. prol. 15 – Nam quod iſti dicunt maleuoli *homines nobiles* eum adiutare, aſſidueque vna ſcribere – *Intelligit Scipionem Africanum C. Laelium ſapientem ac Furium Philum, ſ. Publium, quos familiares fuiſſe Terentii, inter omnes conſtat.* vid. *Cic. Lael. c. 24. et Att. lib. 7. ep. 3. vbi dicit, opinionem fuiſſe, qua Terentii fabellae propter elegantiam ſermonis putarentur a Laelio ſcribi.*

Digitized by Google

NOBILITARE, *malo ſenſu, pro reddere famoſum*. Ter. E. 5, 6, 20.

NOBILITAS Ter. Hec. 5, 3, 31. Sciet ſibi *nobilitatem* ex eo et rem natam et gloriam eſſe. *Bene hoc, ni fallor, correxit Bentleius, dum ita repoſuit:* Scit ſe nobilitatem ex ea re nactam et gloriam eſſe. *Nam cum Nobilitas et gloria fere ſynonyma ſint, non eſt vero ſimile, aliud verbum diverſae vis ac poteſtatis inter haec duo Terentium interpoſuiſſe.*

NOCIVVM Phaedr. 1, 29, 3. ſibi *nocivum* concitant periculum.

NODOSVS, *foenerator aut ICtus eſt, acer ſupra modum et diligens in nominibus et ſyngraphis faciendis, qui debitores multis cautionibus, veluti nodis quibusdam, obſtringit, vt valida fiat obligatio.* Hor. Serm. 2, 3, 70. Adde Cicutae *Nodoſi* tabulas centum l. *ſyngraphas, centum* vid. Scribere. * *Nodoſa* chiragra, *non lapidoſa, tuberibus informis, vt interpretatur* Baxterus; *ſed, quia quaſi nodis conſtringit, ſinuat corpus, ſic dicta.* Hor. Epiſt. 1, 1, 31. *Nodoſa* corpus nolis prohibere cheragra.

NODVS, *de nexu in chorea;* Hor. od. 3, 21, 22. Segnes *nodum* ſoluere gratiae. *quae non facile concordiam diſſoluunt.* * *nodus* vindice dignus Hor. Art. 191. *de impedimentis, periculis cet. quae tanta ſunt, vt Deum quendam, vt Machinam requirant, ſi ſolui debeant. Praeceptum notum.*

NOMINATVS verba male nominata Hor. od. 3, 14, 11. male *nominatis* Parcite verbis; *Sunt mala verba, ſ. mala nominata* δυσωνυμα, *quae ſiniſtrum quoddam omen portendunt. Conſtat iam ſatis, ſolitos Veteres inprimis cauere, ne in re ſacra quaedam dicerentur, quae omen quoddam malum praeſagire viderentur. vid.* Gatakeri Diſſert. de N. Inſtrum. ſtilo c. 19. *qui exercitum locorum conſtru-*

Digitized by Google

ſtruxit huc pertinentium. Ceterum Codd. et MSS. h. l. pari fere auctoritate legunt l. male ominatis *l.* male nominatis. *Iam vero vtrumque poteſt hic locum habere, hiatum illi in altera lectione ſimilem frequentem reperimus apud* poëtas vt Virg. Aen. 1, 405. *Praeterea ſenſus idem; nam* male nominata verba *ſunt* male ominata: *Ego tamen malim* male ominatis Parcite verbis. *Potuit* illud *n. facile aliquis addere, vpc.* ominatis, *qui hiatum concoquere non poterat. Emendationes alias, plurimas illas, ſed minus veras, omitto. Confirmat ſententiam meam* Heinſius *ad* Claudian. Sec. Conſ. Stilich. verſ. 167.

NON, *ne quidem.* Ter. E. 3, 1, 21. ego *non flocci pendere*; *ne flocci quidem.*

NOTA, *de vino* Hor. od. 2, 3, 8 Bearis te interiori *nota* Falerni. *Solebant veteres vini cados, teſtas, amphoras in cellis condere notatas, inſignitas quibusdam literis, aut aliis notis, ſed maxime nominibus Conſulum diſtinctas, ad tempus, et praeſtantiam vini ſignificandam. vt iam Lambin. ad h. l. docet. hinc* interior nota Falerni *eſt vinum Falernum optimum, vid. interior.* * *pro ipſo cado.* Serm. 1, 10, 24. Chio *notae* ſi comiſta Falerno eſt. Si vino Chio (*graeco, dulci*) Falernum (*Italicum, eſt auſterum*) temperatum eſt. * ducere *notam* Hor. od. 4, 2, 59. vid. *Ducere.* * *ignominia cenſoria*, inde Phaedr. 1, 3, 11. repulſus triſtem ſuſtinuit *notam. Hinc* Phaedr. 3, prol. 49. *notare* ſingulos.

NOTARE, *cum cenſorum proprie ſit, vbi in luſtro condendo animaduertunt in vitia etc. hinc pro reprehenſione cum ignominia ſcite* Hor. Serm. 1, 3, 24. Stultus et improbus hic amor eſt dignusque *notari.* Id. Serm. 1, 4, 5. Si quis erat fur – Famo-

Digitized by Google

ſus multa cum libertate *notabant.* Epiſt. 1, 17, 15. Si ſciret regibus vti Faſtidiret olus qui me *notat.* Locus *ille autem totus pertinet ad hiſtoriam* de Diogene et Ariſtippo, vid. Diog. *Laert.* 2, 68. *iam cit. a Geſnero ad h. l.*

NOTITIA *Bekantſchaft.* Ter. H. 1, 1, 1. Quanquam haec inter nos nuper *notitia* admodum eſt. Profert hunc verſum Cicero Fin. 2, 4. *vide* Nuperus.

NOTVS, *aſſuetus* Phaedr. 2, 5, 17. *noti* flexus. Id. 1, 11, 9. exitus. Append. Phaedr. fab. 3, 5. *nota* praeda. *Sic et Phaedr.* 5, 7, 25. *ignotum* canticum, *h. e. inſuetum atque inde nouum. Ita Horatius art. poët.* 5, 130. Rectius Iliacum carmen deducis in actus Quam ſi proferres *ignota* indictaque primus. * *cum Genitiuo.* Hor. od. 2, 2, 6. *notus* in fratres *animi paterni.* i. *propter an. pat.* Id. od. 4, 13, 21. *notaque* et *artium Gratarum* facies. *vid.* Facies.

NOVENDIALIS, pulveres nouendiales i. *recentes modo ſepultos cineres nono die mortui apud Romanos ſepeliebantur.* Hor. Epod. 17, 48. *Nouendiales diſſipare pulueres i. magicis incantationibus vmbras illorum ſuſcitare, diſſipando puluere, aliiſque cerimoniis*

NOVIES Phaedr. 3, prolog. 19. Mnemoſyne foecunda *nouies* Muſarum peperit chorum *h. e. nouem edidit liberos vno partu.*

NOVISSIME, *tandem, vltimo* Phaedr. 3, 14, 19. Ille ſe torquet diu, *nouiſſime* ſuccumbit. Id. 4, 10, 20. *nouiſſime* interdicit.

NOVITAS, *pro re noua* Phaedr. 5, 5, 6. quam quisque poſſet, vt *nouitatem* oſtenderet in ludis *h. e. nouas artes, noua inuenta produceret, quibus celebres reddere ludos poſſet.*

NOVVS, frons noua *i. viridis.* Hor. od. 3, 4, 12. Fronde *noua* puerum palumbes Texere.

Digitized by Google

NOX. *pro* Dea noctis. Hor. od. 3, 19, 11. et 3, 28, 16. cet.

NVGARI, *rebus ludicris operam dare, carminibus, ludis gymnicis, aliisque.* Hor. Epiſt. 2, 1, 93. Vt primum poſitis *nugari* Graecia bellis Coepit.

NVGAE, *pro paruis erroribus,* Hor. Art. 450. Cur ego amicum offendam in *nugis? in Kleinigkeiten.*

NVLLVS, nulli maiores *ſunt ignobiles, quorum capita in cenſorum libris non comparent.* Hor. Serm. 1, 6, 10. Multos ſaepe viros *nullis maioribus* ortos Et vixiſſe probos etc. * *pro* minime. Ter. A. 2, 2, 35. * *Nullus* ſum. Ter. A. 3, 4, 20. *comice, perii funditus, occidi.* (v. 26.) *etc.*

NVMEN Hor. od. 3, 10, 8. Audis — poſitas vt glaciet niues puro *numine* Iupiter. *Eſt vero* puro numine, *ſereno coelo; quo enim ſerenius hyeme coelum, eo plerumque acutius eſt frigus. Bentleius legit ex coniectura: duro numine; quo perit omnis loci efficacia.* Niues poſitae *ſunt concretae iacentes.* * Id. Epod. 5, 54. In hoſtiles domos Iram atque *numen* vertite. i. *nutum, vt potentia veſtra plectatis nefas.*

NVMERARE Hor. Epiſt. 2, 2, 210. Natales grate numeras. Vet. Schol. *explicat:* celebras dies natales; *alii:* tui generis auctores libenter commemoras, non te eorum piget ac pudet. *Ego vero per natales annos et aetatem ſignificari puto, vt ſenſus ſit:* omnes *dies et annos grato animo collocas, vt additum numero dierum tuorum lucrum.* cf. Epiſt. 1, 4, 14. * Phaedr. 3, prol. 56. Threiſſa cum gens *numeret* auctores ſuos: *multos habeat claros ſtudiis ſuos. Tacit.* libr. 2. Ann. 71. *numerate* ſex liberos. *i. proponite tot patre me orbos liberos.* Gronouius.

NVMERVS. *differunt* modi et numeri; *hi rythmi alternationem, et ordinem*

nem longorum et breuium temporum, illi totum melos vocis eleuatae et depreſſae indicant. Plura docet et docta Iſaacus Voſſius *de cantu, et viribus* Rythmi pag. 24. ſeqq. Hor. Art. 211. Acceſſit *numeriſque modiſque* licentia maior. * Hor. Epiſt. 1, 2, 27. Nos *numerus* ſumus et fruges conſumere nati. i. *numerum hominum tantum explemus, nihil memorabile gerentes et otioſi viuentes. Lambinus ad h. l. ſimiles locos graecos adfert, quos forte poëta expreſſit.* * *pro carminis genere, metro.* Hor. Art. 74. res geſtae Quo ſcribi poſſent *numero* monſtrauit Homerus. *Crediderim vero reſpexiſſe vatem ſimul ad omnes virtutes verſuum quoad* numeroſam orationem, *ſuauitatem dictionis oriundam ex pedum ſcita compoſitione; ad rythmum et numerum.*

NVMMVS, *nummo alicui addicere quid.* Hor. Serm. 2, 5, 109. Gaudentem *nummo* te addicere. Vet. Schol. *Haec erat imaginaria venditio pro donatione.*

NVPERVS. *Hoc adiectiuum in quibusdam libris legitur.* Ter. H. 1, 1, 2. *pro quo tamen alii rectius aduerbium* nuper *ſubſtituunt. Nam ſic etiam* apud Ciceronem hic verſus legitur Fin. 2, 4.

NVTRIX, *nutrix ſedula.* Hor. Art. 116. *ſuauiſſimum epitheton! quod officioſam illam ancam curſitantem, curantem ſalutem infantis, anxiam de minimis et vt poteſt agilem aegro paſſu, mirifice exprimit lectoribus.*

O.

OBARMARE *vox nouum Horatii.* od. 4, 4, 27. Amazonia ſecuri Dextras *obarmare. Non cum* Geſnero *putandum eſt ſignificare,* contra hoſtes armare, *cum quadam emphaſi. Certum eſt* armari *omnes contra hoſtes.*

OBERRARE. *pro errare, peccare.* Hor. Art. 356. Citha-

Digitized by Google

Citharoedus Ridetur chorda qui ſemper *oberrat* eadem; *in eodem ſono vitium idem committit*.

OBIICERE, *ponere exemplum, quod imiteris*. Hor. Serm. 1, 4, 123. Vnum ex iudicibus ſelectis (h. e. *ex equitibus; vnde iudices eligebantur*) *obiiciebat*. * obiicere offam l. cibum v. g. cani *proprie dicitur*, *vt* Phaedr. 1, 23, 4. etc. *hinc eleganter de* improuiſo lucro. Phaedr. 4, 11, 8, *ſic de laetitia inopinata* Ter. Hec. 1, 2, 12, *Adde* Eund. Adelph. 4, 4, 1. et Phorm. 3, 2, 18. *atque* Hor. Serm. 1, 1, 2. Seu ratio *dederit*, ſeu ſors *obiecerit* * Phaedr. 5, 10, 4, obiectus pugnae, *commiſſus in pugnam*.

OBLIGARE *deuouere* Hor. od. 2, 8, 5. votis caput obligaſti. *Sic etiam* Hor. od. 2, 7, 18. *Obligatam* reddere Ioui *dapem*. i. *promiſſam, votam*. * *pro* alligatus Hor. Epod. 17, 67. *obligatus* aliti Prometheus.

OBLIMARE rem, *deterere, tractum a limis; et bene*. Hor. Serm. 1, 2, 62. bonam deperdere famam Rem patris *oblimare* malum eſt vbicunque.

OBLIVIOSVS, actiue, *qui affert, creat obliuionem*. Hor. od. 2, 7, 21. *Obliuioſo* leuia Maſſico ciboria exple. vid. *Ciborium*.

OBNOXIVS, *arbitrio alterius ſubiectus atque infirmus, qui impune fere laeditur, aut ſaltem iniuriae expoſitus. Explicat. h. v. pluribus* Io. Fr. Gronouius *ad* Senec. de Ira 3, 8, *quem iam laudauit* Diſpontinius *ad* Phaedr. 3. prol. 34. ſeruitus *obnoxia*. *Sic* Id. 2, 7, 14. Magnae periclo ſunt opes *obnoxiae*.

OBRVERE, otio ventos. Hor. od. 1, 15, 3. Ingrato celeres *obruit* otio Ventos. *bene* celeres *h. l. ventos nominat, cum dicat de obruto otio. ingratum otium alii ad Paridem, alii ad ventos referunt, ego prioribus aſſentiri cogor*.

OBSERVARE, malo ſenſu. Ter. Ad. p. 1. *i. e. captare*,

ptare, quod vituperari poſſit. reſp. graec. φυλάττειν. vt Ariſtoteles Rhet. libr. 2. c. 4.

OBSCVRVS, *obſcurae* tabernae, *bene* opp. *auro et oſtro regali herois et Dei*. Hor. Art. 229. Ne quicunque Deus *Regali* conſpectus in *auro* nuper et *oſtro*, Migret in *obſcuras* humili ſermone *tabernas*; *h. e. humili oratione, ſe parum digna vtatur.* * Hor. Art. 363. Haec amat *obſcurum*. i. *haec pars poëmatis loca obſcuro vult poni, quaſi in* vmbra poëtica: *ſimilitudo a pictura in toto hoc loco deſumta. Amplum commentarium et doctum praebebit cupientibus liber elegantiſſimus* de Vmbra poëtica, Bodenii. * Terent. A. pr. 21. obſcura diligentia *i. contorta, opponitur gratae negligentiae ingenii.*

OBSEQVI Ter. H. 3, 1, 10. *inſeruire, adiutare.* coll. *v.* 9. et 7.

OBSECVNDARE *ad alterius voluntatem ſermonem accommodare*, Ter. H. 4, 5, 22. Caue quid-quam admiratus ſis: *ob-ſecundato* in loco, Quo[d] imperabit facito, loqui[...] tor paucula.

OBSIDERE, *perpetuo ſ[...] dere* Ter. Ad. 4, 6, [...] Nunc vero domi Certu[m] *obſidere* eſt vsque, do[...] nec redierit.

OBSISTERE Phaedr. 3, 15[...] 18. His demonſtrare vo[...] luit auctor verſibus, *ob[...] ſiſtere* homines legibu[s] meritis capi. *Quos ver[...] ſus vt pro ſpuriis ha[...] beam, mouent me Kohlii rationes* Commentat. crit. 1, 49. §. 4. *Puto enim Phaedrum ſingularem quendam caſum mente tenuiſſe, cum ſcripſerit hanc fabulam, qui ad ſe atque illum tantum pertineret, cui dicaſſet hanc fabulam. Vide de hac re exempla libr. 3. fab. 1. libr. 5. fab.* 10. *Mutilam praeterea cenſeo fabulam; nam cum veniſſet pius Monachus ad hunc verſum;* facit parentes bonitas non neceſſitas: *fabulae finem impoſuit, quae paullo durior videretur homini, et mitiganda addenda doctrina.*

OBSI-

OBSITVS, obſita variis frondibus, *de opertis frondibus, ſacris Bacchi; ſimulacrum enim et ſacra Bacchi, incluſa ciſtae ſacrae, in pompa feſto die circumferebantur; hinc et bene, tranſlate de myſteriis non diuulgandis.* Hor. od. 1, 18, 12. non *variis obſita frondibus* ſub diuum rapiam.

OBSONARE Ter. Ad. 1, 2, 37. *obſonat*, potat, olet vnguentum de meo. *Varro de lingua lat. Libr. 6. vbi hunc locum laudat, pro* obſonat *legit* ſcortatur; *ſed quum omnes ad vnum codices habeant* obſonat, *non eſt dubium, quin Varro memoria lapſus ſit; quod exiſtimauerunt ante nos Turnebus Adu. Lib.* 23. *C.* 16. *Barlandus et Bentleius ad h. l.*

OBSTIPVS, caput *obſtipum, incuruatum, inclinatum in alterum humerum. Ita ſtare ſolebant in Comoedia ſerui, ſignificantes ſe acerrime attendere ad mandatum Domini, Belle igitur* Hor. Serm. 2, 5, 92. ad adulatorem heredipetam: ſtes capite *obſtipo* multum ſimilis metuenti.

OBSTRINGERE, ventos, Hor. od. 1, 3, 4. obſtrictis aliis praeter Iapyga i. *quaſi occluſis aliquo carcere, reſpicit vates ad vtrem illum Aeoli in Od.* κ. *vt iam Acron ad h. l. monuit.*

OBTICERE *de ſilentio, pudoris cauſſa ſeruato, ſicuti* tacere *de conſiliis*, reticere *de dolore fere vſurpatur.* Donat. *ad* Ter. E. 5, 1, 4. Adde Hor. Art. 284.

OBTVRARE aures legentibus. Hor. Epiſt. 2, 2, 105. *obturem* patulas impune legentibus *aures. Tractum a ſacerdotibus Martis, qui, dum ſacra celebrabant, cera obturabant aures, ne aliquo ſono mens eorum inquietaretur.*

OCCLVSVS. Ter. A. 3, 3, 25. Dum eius libido *occluſa* eſt contumeliis *i. dum adhuc irae ſunt inter Glycerium et Pamphilum.* (cf. v. 20.) adeoque eius amor frigeſcit.

Digitized by Google

OCCVLTVS, aeuum *occultum* Hor. od. 1, 12, 45. vid. *Aeuum.*

OCCVPARE, Hor. od. 3, 24, 3. Caementis licet *occupes* Tyrrhenum omne tuis et mare Apulicum. *Bene* occupare *de iis qui aedificia in ipſo mari exſtruunt, vt tum fiebat, luxus gratia, quaſi ſuam terram, mare in vſum ſuum totum vertentes.* * Hor. od. 4, 9, 46. Rectius *occupat* (*ſibi vindicat*) Nomen beati, qui Deorum Muneribus ſapienter vti Duramque callet pauperiem pati. * Id. od. 3, 29, 44. Cras atra nube pater Polum *occupato* (*tegat*) vel ſole puro. * Id. Art. 417. *occupet* extremum ſcabies. *Prouerbio vulgatum dictum, vbi contendebant inter ſe quidam, de maiori celeritate,* v. c. *quis primus venturus ſit ad ſcopum quendam curſu; ſolebant tum ſibi inuicem acclamare,* occupet extremum ſcabies, ein Schelm bleibt der lezte. *Quam apte h. l. referatur ad malos veloces poëtas, qui ſcribunt ducentos pede ſtantes in vno verſu, vti Horatius alibi dicit, facile eſt cognitu.* * *Propria ſignificatione vt ſit prehendere.* Phaedr. 5, 8, 3. Id. 2, Epilog. 5.

OCCVPATVS, *occupatae aures.* Phaedr. 3, prol. 6. Non ergo cauſa eſt, manibus id tangi tuis, quod *occupatis* auribus non conuenit. *non cauſa eſt, quare dedicem atque tradam tibi librum, quem ob tua negotia, quibus occupatus es, praelegi tibi non pateris.*

OCVLVS Ter. Ph. 5, 9, 64. Vin' primum hodie facere — quo tuo viro *oculi* doleant? OCVLI DOLERE *dicebantur ei, qui, quod nollet, videret. Turneb. Sic Argyrippus apud Plautum Aſin. 5, 1, 4. cum videret amicam ſuam cum patre accubare, atque is, moleſtumne ipſi eſſet, ex eo quaereret, reſpondebat:* Pietas, pater, oculis dolorem prohibet. *Eſt et alius huius formulae ſenſus, Graecis familiarior quam Latinis, expoſi-*

Digitized by Google

poſitus a Pareo *in lex. Plantin.* p. 312.

ODIVM, *importunitas, moleſtia.* Ter. Ph. 5, 6, 9. Tu nunquam tuo odio vinces me. *Sic* odioſus *vſurpatur* Ph. 5, 8, 44. *Huc etiam pertinet* Hec. 1, 1, 48. fundendo atque odio denique effecit ſenex. *Eſt* ἓν διὰ δυοῖν q. d. *odioſe tundendo, atque impellendo.*

ODOR, odores liquidi, *de vnguentis* Hor, 1, 5, 2. *vid.* Liquidus.

OFFENDERE, *grauari,* Hor. Art. 290. Si non *offenderet* vnumquemque poëtarum limae labor et mora. *Si non poëta plerumque grauate ſcripta ſua limaret, emendaret, et correctione politum carmen edere, maturum temporis longi cura factum, detrectaret. Bene* limae labor!

OFFENSVS, *actiue* Hor. Epod. 15, 15. Nec ſemel *offenſae* cedet conſtantia formae, Si certus intrarit dolor i. *Neque ſi vere erga de iratus fuero, cedam* formae tuae, *cum tu ſemel me offenderis, ſed conſtanti te odio proſequar.* Forma *eſt ipſa formoſa puella,* offenſa *eſt* quae offendit, *vt et alias occurrit. Sic ſatis elegans funditur, ex mea ſententia ſenſus, neque opus eſt, vt emendemus cum* Bentleio offenſi *pro* offenſae, *vt referatur ad Horatium, et paſſiue intelligatur; qua quidem lectione nihil facilius intellectu, nihil difficilius creditu.* Baxterus *antiqua recepta lectione,* offenſae *genitiuum ſtatuit,* formae *datiuum hoc ſenſu, mea conſtantia non cedet pulchritudini puellae, quae ſemel offenderit. At prior explicatio expeditior!*

OFFICINA, *de homine* Hor. Epod. 17, 35. Cales venenis *officina* colchicis. *Ipſam mulierem officinam venenorum diſerte dicit.* Vet. Schol. *Praeclare vero* officina *eo loco Canidia dicitur. cf. contextum.*

OFFICIVM, *munus, quo quis negotiis praeeſt* Phaedr. 3. prol. 5. momentum vt horae pereat *officii*

officii mei. * Phaedr. 1, 29, 6. *id quod quis honoris cauſa alteri facit. Ille* indignans repudians *officium; intell. de ſalutatione honeſta.*

OLEA Hor. Epiſt. 2, 1, 31. Nil intra eſt *oleam*, nil extra eſt in nuce duri. *Ita certe in noſtra et Geſneri Edit. editus verſus: Sed tum* intra *eſt praepoſitio et* extra *aduerbium, totusque locus fit durior putamine nucis. Bentleius ita edidit*: Nil intra eſt olea, nil extra eſt in nuce duri; *tum* in *referend. etiam ad* olea; Nil intra eſt in olea nil extra eſt in nuce duri. *Quae lectio magis placet? quae dignior Horatio? Adde frequentem hanc locutionem eſſe vt* od. 3, 25, 2. Quae nemora aut quos agor *in* ſpecus. Virg. Aen. 6, 692. Quas ego te terras et quanta *per* aequora vectus Accipio. et *alibi* vid. Bentlei. ad loc. cit. od. 3. *Prouerbium eſſe*: nil intra eſt olea *cet. de iis qui ſole clariora et manifeſta negant, eſt notum.*

OLERE, olentis mariti vxoris, *de capellis.* Hor. od. 1, 17, 7. * Olens *Meuius* Hor. Epod. 10, 1. *inuiſus, et taeter omnibus, quaſi foede oleret; non de taetro odore proprio cum Schol. intelligo.*

OLIM, *aliquando, interdum.* Hor. Serm. 1, 1, 25. vt pueris *olim* dant cruſtula blandi Doctores velint elementa vt diſcere prima.

OLIVVM vitare, *de eo, qui luctam horret, oleo enim, vt palam eſt, luctaturi vngebantur.* Hor. od. 1, 8, 8. Cur *oliuum* ſanguine viperino Cautius vitat.

OMISSVS, *negligens.* Ter. Ad. 5, 3, 45. at enim metuas ne ab re ſint tamen *omiſſiores* paullo. ibid. H. 5, 2, 29. vbi te vidi animo *omiſſo.*

OPERA Phaedr. 5, 7, 5. princeps tibicen *operam* Bathyllo ſolitus in ſcena dare, *adiuuabat hunc mimum ſ. tibias inflabat ad quas ſaltaret Bathyllus* * *Operae pretium* eſt audire eorum audaciam; i. e. *admirabilis* *eſt*

eſt eorum audacia. Ter. A. 1, 3, 12. *Adde* Hor. Serm. 1, 2, 37. * cui *opera* vita erat. Ter. 2, 3, 16. *Magis placet lectio* in opere, *quam Bentleius quoque ſequitur, quod cum vſu loquendi magis conuenit atque etiam metro.*

OPERARI, *ſacrificandi vetus verbum.* Hor. od. 3, 14, 6. Vnico gaudens mulier marito (i. *vxor, quae nihil habet, quo tam gaudeat, praeter maritum,*) prodeat, iuſtis *operata* diuis. Vid. *Iuſtus. Cuningamius legit* vnice *pro* vnico; *et explicat, impenſe, vehementer; ſed non opus.*

OPEROSVS, *quod multa opera et labore efficitur, operoſum dicitur vt* diuitiae *operoſiores.* Hor. od. 3, 1, 48. * *actiue pro eo, quod eſt magnae operae* Hor. od. 3, 12, 4. *operoſa* Minerua. *ad gr. ἐργανη quia lanificium in tutela Mineruae* * *operoſa* carmina. Id. od. 4, 2, 31. *operoſa* paruus *carmina* fingo.

OPES, *pro auxilio poſit. explic. Schol. Vet. ad* Hor. od. 3, 3, 28. nec Priami domus periura pugnaces Achiuos Hectoreis *opibus* refringit. *Nota vero h. v. magnitudinem rei bene extollere, vnius Hectoris fortitudo opes ſunt. Sic et occurrit haec vox apud* Hor. Epiſt. 1, 10, 36. * *robur* Hor. 4, 4, 59. Per damna per caedes ab ipſo Ducit *opes* animumque ferro. *Comparatio vere poëtica et lyrica!*

OPIMVS triumphus. Hor. od. 4, 4, 51. Sectamur vltro quos *opimus* Fallere et effugere eſt *triumphus. Omnia verba pondere ſub gaudent, omnia hic delecta quaſi cum ſumma prudentia! perpende ſingula!*

OPINVS, *qui opinatur.* Phaedr. 1, 9, 6. ipſum accipiter, nec *opinum* rapit, *Vid. Schefferum ad hunc locum.*

OPPETERE Phaedr. 3, 16, 2. oppetere poenas. *Vid. Perizonium ad Sanctii Mineru. l. 4. p. 437. ſeqq.*

OPPONERE, auriculam. Hor. Serm. 1, 9, 77. Ego vero *oppono* auriculam; *ei qui anteſtatus erat*

Vet,

Vet. Schol. *Solebant teſtium aures tenere et ita dicere: Memento quod tu mihi in illa cauſſa teſtis eris. vid. Anteſtor.*

OPPORTVNVM, *quod ſe commode offert.* Phaedr. 2, 8, 4. opportuno ſe habili condidit.

OPPRIMERE, *hoſpes dicitur, qui ex improuiſo aliquem conuenit, occupat.* Hor. Serm. 2, 4, 17.

OPTARE, *petere.* Ter. E. 5, 9, 27.

OPTATVS. Ter. H. 3, 3, 50. loquere optata i. e. *meliora ominare.*

OPTIME i. e. ευκαιρως. Ter. A. 2, 1, 35. it. 4, 2, 3. cf. Plaut. Amphitr. 1, 1, 122. optimo, optime (*i. e. commodiſſimo tempore*) optimam operam das.

OPTIVVS *pro* optatus. Hor. Epiſt. 2, 2, 101. Fit Mimnermus, (*Elegorum ſcriptor celeber, vide Quinctil.* 10, 1, 58.) et *optiuo* cognomine creſcit. *Sed Vet. Schol. pro* et optiuo, adoptiuo *poſitum putat, quod h. l. maxime congruum; eoque magis quod alias non cauſa eſſet cur Horatius* optiuum *dixerit pro conſueto* optato.

OPVLENTARE *ditare; Feſtus notat, opulentos proprie dici rebus terreſtribus copioſos.* Hor. Epiſt. 1, 16, 3. Ne perconteris, fundus meus — *Aruo* paſcat herum, an baccis *opulentet* oliuae.

OPVS, *de auibus, pro melle, ſecutus Virgilium* Phaedr. 3, 13, 9. Alueos accipite et ceris *opus* infundite. * Ter. A. 2, 1, 37. Haud quidquam mihi (*ſcil. dixiſti*) niſi ea, quae *nihil opus ſunt* ſcire, h. e. *nihil niſi ingrata et moleſta mihi dixiſti* ου πωποτε μοι το κρηγυον ειπας, Homer. Iliad. α. v. 106. * Terent. Ad. 4, 4, 15. quod *minime* eſt *opus* vsquam *efferri*, i. e. *quod nequaquam licet, quod non niſi cum ſummo malo poteſt efferri* cf. Hec. 1, 2, 29. *Significat enim* opus eſt, *ſaepius idem ac* refert, vtile eſt; Cic. de Clar. Orat. 2, 43. Illud etiamſi *opus eſt,* tamen eſt minus *neceſſarium. cf.* Id. Epiſt. Diu. 1, 9.

Digitized by Google

1, 9. *et* ad Attic. 13, 25. Id. Ibid. 4, 6.

ORBIS. Hor. Art. 132. Nec circa vilem patulumque moraberis *orbem.* i. *circa Syſtema illud fabularum poëticarum a Theogonia in de ad reditum Vlyſſis, de quo Proclus in Chreſtomath. p. 6. non itaque in hoc orbe quaſi gyro te ſemper vertes, ſiue etiam in illo ſyſtemate quaſi, quod conſpicitur in eo poëta, quem imitaris.* vid. Patulus. * Hor. 3, 27, 75. tua ſectus *orbis* Nomina ducet. vid. Secare. * Id. od. 3, 3, 7. Si fractus illabatur *orbis* impauidum ferient ruinae; *pro coelo poſitum* orbem *hic multi putant; ſed non eſt,* orbis *h. l. vt alias pro vniuerſa terra et coelo ſimul accipiendus, ſi omnia corruunt, inquit poëta, impauidus eſt ſapiens! Cur hic ad Anaxagorae commentum de coelo e lapidibus ſtructo, et olim collapſuro confugiendum? Res, ni fallor, ſic, vt expoſui, plana eſt. Obiter noto, vt in plerisque locis, vbi vera ſublimitas eſt, ſic et hic gradationem quandam eſſe,* ſapientem non mouet *populus,* non *tyrannus,* non *maris tempeſtas,* non *fulgur,* non *ruina vniuerſi orbis. Sentiſne, quam euehatur anima ipſa tua ab Horatio? ad quantum faſtigium?*

ORBVS: litibus orbum Forum, Hor. od. 4, 2, 44. *eſt, Si propter triumphum aut ſupplicationem die nefaſto nulla iudicia exercentur.*

ORCA, *olla graeca,* βῦτα, *ſeu vaſis genus ore anguſto in formam* καυκαλις Vet. Schol. ad Hor. Serm. 2, 4, 66.

ORDINARE *res publicas.* Hor. od. 2, 1, 10. Vbi *publicas res ordinaris,* grande munus Cecropio repetes cothurno. i. *vbi belli ciuilis hiſtoriam conſcripſeris, id enim ſignificare poſſe oſtendit Geſner. ad h. l. vel* quod malim, *vbi praetor vrbi omnia, quae ſunt in republica adhuc turbata, diſpoſueris, et in ſuum ordinem conſtitueris. Hoc, inquam, malim*

Digitized by Google

lini (etiam perlecta Geſneri adnotatione, quae tantum probat, priorem ſenſum adeſſe poſſe) quoniam melius cadit in totum odae argumentum, quo eum ab ſcribenda Tragoedia belli ciuilis deterret propter inuidiam forte futuram, et denique pulchre cohaeret cum verſ. 8. *vid. Doloſus.* * annos. i. *numerare* Hor. od. 4, 11, 20. Ex hac luce Maecenas meus affluentes *ordinat* annos. *Vet. Schol.* diſponit toto anno facienda. *Perperam! vid.* Affluens.

ORICHALCVM, *Metallum etiam apud nos notum et vulgare* Meſſing; *non, vt vulgo putatur, illud pretioſum, ex auro, argento, aere et terra Cadmea;* Hor. Art. 202. Tibia non vt nunc *orichalco vincta alii leg. iuncta* pro *vincta.*

ORNARE *adornare.* Ter. E. 4, 4, 6.

ORARE Ter. E. 4, 4, 47. ora me. i. e. *ſimula, te iam me implorare: ſic et Daciera in verſione:* Fais ſemblant de m[...] prier.

ORATIO. *Difficilis eſt lo[...]cus* Ter. H. pr. 13-15 *vbi prologus ait:* Sed hic actor, *inquit,* tantum poterit, a facundia, Quantum ille potuit cogitare commode, Qui orationem hanc ſcripſit, quam dicturus ſum. *Si ad verba interpreteris hunc locum, non poteris, quin cum Guyeto vanitatis at ſuperbiae prologum accuſes. Igitur vt huic loco medelam afferant interpretes, non vna ratione vtuntur. Guyetus in locum verbi* poterit *reponit* pote ſit *quod eſt i. q. poſſit, vt fiat oratio optatiua; quaſi diceretur* Sed vtinam hic actor tantum poſſit a facundia etc. *Weſterhouius interrogantem putat eſſe propoſitionem, quamobrem interrogandi ſigno eam claudit. Bentleius autem pro* ſed *reponit* ſi; *vt ſenſus hic ſit:* ſi modo hic actor facundia ſua aequare poterit poetae ingenium. *Si quis ex me quaereret, cui ex his tribus*

tribus ſententiae magis faueam, tabulamque poſceret, non haberem certe, quod ſcriberem, niſi illam, dubitationis atque ambiguitatis, formulam N. L. — Ceterum ſub oratione *h. l. non intelligitur reliqua pars prologi, ſed ipſa comoedia quam acturus erat Ambiuius. In vniuerſo hoc loco, quod equidem indignor, mire hallucinatur Dacieria.*

ORATOR Ter. H. pr. 11. *Oratorem* me eſſe voluit non prologum. i. e. *non ea me dicere voluit, quae alias in prologis dici ſolent. vid. Prologus, ſed potius apud vos* aduocatum agere. (cf. Ter. Hec. prol. 2, v. 1.) *Addit enim verſu ſequenti,* me *actorem* dedit. *ſic Hec.* pr. 2, 1. *orator* ad vos venio ornatu prologi.

OS, os magna ſonaturum Hor. Serm. 1, 4, 44. *intelligo de ornamentis et figuris ſtili poëtici; de ea virtute, quam nos vocamus* poëſin ſtili; *non hic ſublimitatem quaeram, nam haec virtus non requiritur ab omnibus poëtis; atque illa potius eſt* os profundum *apud* Hor. od. 4, 2, 7; *requiritur autem* poëtica *vere oratio, ornamenta ſtili maiora, oratio grandior, quam quae in proſaica oratione ineſt.* Diuiniorem *mentem eod. verſ. accipio de ἐνθουσιασμῷ.* * os rotundum Art. 323. Grajis dedit *ore rotundo* Muſa loqui, *de elegantia intelligo, et venuſtate, de pulchritudine dictionis, quae vere poëtice cum* ore rotundo, *pulchro, venuſto, comparatur.* Baxteri *explicationem,* ore rotundo eſt pleno, vt nil vel deſit, vel ſuperſit; *non intelligo.*

OSCITARE, *ſecurum eſſe.* Ter. A. 1, 2, 9, 10. Id voluit, nos ſic *nec opinantes* duci falſo gaudio, *ſperantes* iam, amoto metu, interea *oſcitantes* opprimi. *Vbi obſ. elegantem circumductionem ſ. periphraſin.*

OSCVLVM. Hor. od. 1, 13, 15. *Oſcula*, quae Venus Quinta parte ſui necta-

Digitized by Google

nectaris imbuit. i. e. *quae mellea et tam dulcia ſunt, vt multo nectare (quinta parte) venereo imbuta videantur. Laus puellae, qua nihil vnquam ſuauius et mirabilius legi! Leſſingius h. l. feſtiue imitatus eſt.* Tom. opp. I. pag. - - * *puſilla ora, per blanditiem,* Phaedr. 4, 23, 7. matronarum iuſta delibo *oſcula.*

OSTENTATVS Ter. E. 3, 5, 57. an ego occaſionem mihi *oſtentatam* tam breuem etc. *Ita plerique habent editi libri. Legendum vero eſt* occaſionem mihi *oſtentam,* tantam. Guyet. Faerti. Bentlei.

OSTENDERE, *in lucem proferre.* Phaedr. 5, 5, 4. Nouitatem *oſtendere.* 5, 7, 19. *oſtendere* ſeſe. 5, prol. 12. pauca ille *oſtendidit,* ego plures diſſero. * *oſtentare* Phaedr. 1, 13, 9. dum vult vocem *oſtendere.* * *docere* Id. 4, 10, 18. fabula *oſtendit* 1, 9, 2. paucis verſibus *oſtendere* 3, prolog. 50. ipſam vitam et mores hominum *oſten*[...]*dere.*

OTIVM. Phaedr. 1, 25, 6[...] quamlibet lambe *otio*[...] i. e. *quiete, quantum*[...] *libet, pota, ſine trepi*[...]*datione vel feſtination*[...] *Veriſimillimum eſt*[...] *hunc locum eſſe depra*[...]*uatum, additionibu*[...] *librariorum, qui ſenſu*[...] *conſulere voluerint. Co*[...]*dex Vetus ita habet*[...] *poëta, auede, noli ti*[...]*mere, ſedulo ait, at n*[...]*li vereri, inquit, at il*[...]*le facerem* etc. *ſequimur Rigaltium, a Bentlei*[...] *probatum, et, eo omn*[...] *relicto, quod ad expli*[...]*candum* το lambe oti[...] *interpoſitum eſſe vide*[...]*tur e ſcholiis, hoc modo legendum cenſemus*[...] quamlibet lambe otio[...] noli vereri. At ille *et*[...] * Ter. Ad. pr. 20. *di*[...]*ſtinguitur a bello et ne*[...]*gotio. Otium nempe pertinet ad vitam pri*[...]*uatam; negotium ver*[...] *ſignificat vitam homin*[...] *remp. capeſſentis, vt e*[...] *aliunde abunde conſtat.*

Digitized by Google

P.

PACARE ſiluas *pro* colere, *cultura fertiles reddere.* Hor. Epiſt. 1, 2, 45. Incultae *pacantur* vomere terrae. Geſnerus *in Theſ. explicat* domantur; *non ſatis bene.*

PAETVS Hor. Serm. 1, 3, 35. Strabonem Appellat *Paetum* pater. *Vet. Schol.* Strabo dicitur qui eſt diſtortis oculis, Paetus autem, qui eſt oculis leuiter declinatis, cuique huc atque illuc tremuli circumferuntur. *In laude id poſitum, nam ipſa Venus Paeta pingitur. Ceterum totus iſte elegantiſſimus locus imitatio videtur eſſe* Platonis de Republ. 5. pag. 466. *quem iam expreſſerat ante Horatium* Lucret. 4, 1154. ſq. *Dulcis obtinget, ſpondeo expertus ipſe, comparanti haec inter ſe loca, voluptas.*

PAGVS feſtus, *in eleganti deſcriptione et hilari feriantium ruſticorum* Hor. Od. 3, 18, 12. Feſtus in pratis vacat otioſo Cum boue *pagus. Plerique libri ridicule legunt* pardus *pro* pagus; *et* Bentleius *ſeria multa de hoc ridiculo ſcripſit. Ceterum ſimilis eſt locus et feſtiuus* Hagedornianus ille *ex noſtro Horatiano forte expreſſus* in Odis libr. 5. p. 98. Nun ſtellt ſich die Dorfſchaft in Reihen etc.

PALAESTRA apud Ter. Ph. 3, 1, 20. *per iocum dicitur domus lenonis, vbi Phaedria, ſuae cauſſa puellae, miſere ſe cruciabat.* cf. Plaut. Bacch. 1, 1, 32.

PALLA *veſtimentum hiſtrionum in Tragoediis, ad talos vſque demiſſum, cum longo ſyſmate* Hor. Art. 278. *Pallae* repertor honeſtae Aeſchylus. *De ipſa veſte* vid. Oct. Ferrar. de re Veſtiar. P. 1, 3, 18. * pro peripodio quod dicunt tunicae pallium, Vet. Schol. ad Hor. Serm. 1, 2, 99. *ſc. muliebris veſtis.* cf. Epod. 5, 65. et Serm. 1, 8, 23. *in vtroque loco* Canidia *hoc habitu riſui exponitur.*

PALMETVM Hor. Epiſt. 2, 2, 184. ludere et vngi

gi Praeferat Herodis *palmetis* pinguibus; *qualia iuxta Hierichuntem, reditibus annuis fertiliſſima fuiſſe iam ex* Strabone 16, pag. 525. *notauit* Geſnerus *ad h. l.*

PALVS: paludes ſtantes Hor. od. 3, 27, 9. Antequam *ſtantes* repetat *paludes* Imbrium diuina auis imminentium. *priusquam ſtagnis incumbat cornix, quod ſignum tempeſtatis.* Plin. libr. 8. c. 35.

PANIS ſecundus, *niger, qui magna parte ex furfure conſtat, nec multo polline* Hor. Epiſt. 2, 1, 123. Viuit ſiliquis et pane ſecundo; *de poëta, ſed lege integrum locum, et renidebis eo magis, quo magis vera eſſe ſenſeris, quae confirmet Horatius.*

PAR pares fortitudinis Phaedr. 4, 15, 6. *Recte ita Genitiuo iungi* par *et* diſpar, *probant multis exemplis Viri docti ad h. l.* cf. Burmannum.

PARARE Hor. od. 1, 29, 2. Acrem militiam *paras. Sed Cel.* Reiske *emendat* parans; *quod mihi valde arridet.* * *emere* Phaedr. 4, 4, 4[…] Deformis cultum vende[…] vt vinum *paret. Fruſtr[…]* Gronouius *et alii de e[…] mendatione cogitant, l[…] gentes* petet *pro* paret[…] *atque* et *pro* vt. *namqu[…] ſaepius ita* parare *occur[…] rit.*

PARASITASTER Ter. Ad[…] 5, 2, 4. Eſt alius qui[…] dam, *paraſitaſter* pa[…] vulus. *vide* paraſitaſtro[…] rum *deſcriptionem pu[…] chram in* Eun. 2. 2, 17[…] ſqq.

PARATVS; Hor. od. 1[…] 31, 17. frui *paratis* e[…] valido mihi, Latoe do[…] nes. h. e. *rebus, qua[…] ſint in promptu omni[…] bus; non luxuriei de[…] ſideratis, non pretioſi[…]*

PARCERE, parcentes de[…] trae. *elegantiſſime de otio[…] ſis in compotatione, qu[…] neque lyram percutian[…] neque ſpargant roſa[…] vid. ipſum* Hor. od. 3[…] 19, 21. * parcere *pr[…]* cunctari Hor. od. 3, 2[…] 7. *Parcis* deripere ho[…] reo amphoram * Id. od[…] 3, 14, 12. male nomina[…] tis *Parcite* verbis. vid[…] Nominatus.

Digitized by Google

PARCVS. Hor. od. 1, 34, 1. *Parcus* Deorum cultor i. *qui auarus quaſi eos parce colui victimis. Tota haec Ode variis expoſita rationibus eſt: tu relictis omnibus Interprett. adi* Leſſingium Opuſcul. To. III. pag. 75. ſeqq. *et omnia leges optima.*

PARIES. *Solebant Veteres, maxime poëtae, et ſcriptores parietes habere ceratos, vt, ſi quid forte in mentem veniſſet, ſtatim in eo inſcriberent. Hinc* Hor. Serm. 2, 3, 8. Immeritus laborat Iratis natus *paries* diis atque poëtis. i. *infelix paries; at quam lepide* iratis diis natus, *quaſi animum dat parieti et cum illa venuſtate, quam nos vocamus* Laune, *augetur venuſtas addito vocabulo* poëtis *ſc. natus iniquis. vid. etiam voc.* Laborare.

PAROCHVS a παρέχειν, *qui praebet coenam conuiuator* Hor. Serm. 2, 8, 36. * Hor. Serm. 1, 5, 46. *Parochi,* qui debent ligna ſalemque (Praebuere). *Vet. Schol. ad h. l.* Erant qui legatis, Reipublicae cauſa iter facientibus, neceſſaria praebebant, publici muliones.

PARRA, *auis infelicis in auſpiciis ominis, viridis coloris* Hor. od. 3, 27, 1. Impios *parrae* recinentis omen ducat etc. *Impiis obiiciantur eiusmodi inauſpicata oſtenta, parra canens, praegnans canis (qui ideo magis male ominatus, quod hoſtes plures ſint) rana, lupa et ſerpens, qui omnia infauſta habebantur auſpicibus.*

PARS Ter. H. prol. 1-3: Ne cui ſit veſtrum mirum, cur *partes* ſeni Poëta dederit, quae ſunt adoleſcentium, Id primum dicam, deinde quod veni eloquar. Par*tes in fabulis dramaticis ea eſſe, quae a quoque actore ediſcenda et recitanda ſint, (die Rollen) omnibus notum eſt. Illud obſcurius, quae ſint hoc loco* partes adoleſcentium, *quas dicitur poëta ſeni dediſſe. Obſeruandum igitur eſt, prologum ſemper ab* adoleſcente

ſcente *recitatum eſſe. Quamobrem cum hic ipſe prologus a ſene, qui erat L.* Ambiuius Turpio, comoedus, *recitaretur, non erat abſonum, ſed neceſſarium potius, vt quae cauſa fuerit mutatae conſuetudinis, ſpectatoribus indicaretur. Quod autem attinet ad verſum prologi tertium:*

> Id primum dicam, deinde quod veni eloquar

in varias partes abeunt interpretes, quo poſſint iſtam difficultatem explicare. Guyetus *arbitratur, hunc verſum eſſe corruptum, atque ſic reſtituendum:*

> Id *deinde* dicam, *primum* quod veni eloquar.

Addit enim, vt opinionem confirmet, hoc ex ipſo verborum prologi contextu intelligi. Eum nempe a verſ. 4. *ad.* 9. *dicere autumat ea, quod venit,* i. e. *ob quae venerit; ac* deinde *ſcil. a verſu* 10. *explicare, cur a Terentio ipſi partes datae ſint, quae fuerunt adoleſcentis.* Weſterhouius *nihil habet, quod in textu corrigat, ſed exiſtimat, verſ.* 4. *et ſeqq. vsque ad nonum continere parentheſin quandam, quae comoediam breuiter deſcribat, atque de eius origine narret.* Deinde *ad verſum* 16. *ſequi ait excuſationem, cur Ambiuius ſenex adoleſcentis perſonam in recitando prologo ſuſceperit. Extremae Orationi, a verſu* 16. *ad finem, ineſſe putat propoſitum illud, de quo dictum eſſet;* deinde quod veni eloquar, *vt adeo neque de textu corrigendo cogitandum ſit, neque* ὑςερολογίας *poëta inſimulandus. Sed non cogitauit Weſterhouius, omnem a verſu* 9. *orationem tam arcte cohaerere, vt non poſſit a verſu* 16. *iterum ſecari, atque disiungi. Nam quae a verſu* 16. *dicuntur, eo fine afferuntur, vt demonſtret Ambiuius, quid ſit, quod partes adoleſcentis hoc loco ſuſceperit.* Bentleius *ergo tertiam opinionem attulit, quam non dubito ceteris*

Digitized by Google

ceteris omnibus ante-ferrat. Cum *nimirum in aliis comoediis ii, qui prologum recitaſſent, ſtatim diſcederent, et lo-cum hiſtrionibus face-rent, in hac ſecus fuiſ-ſe, atque Ambiuium, prologo finito non abiiſ-ſe, ſed perſonam Chre-metis illico ſuſcepiſſe con-tendit. Quam ob rem, ſi dicitur,* id primum dicam, *ſermo eſt de uni-uerſo prologo; ac ſi ad-ditur:* deinde quod veni eloquar, *idem hoc eſſet, ac ſi diceretur:* deinde fabulam ipſam peragam, ad quam agendam huc veni. *Haec interpreta-tio cum ceteris rebus tam aperte conuenit, vt, quin vera ſit, ambigi nequeat. Neque hoc mirum debet videri, quod vnus idemque Am-biuius primum prologi, deinde ſtatim hiſtrionis, ſiue Chremetis perſonam ſuſtineat; namque aliud eius rei exemplum vi-demus in* Plauti Amphi-tryone, *ubi Mercurius initio prologum recitat, poſtea ſtatim cum Soſia* Act. 1. ſc. 1. *congredi-tur.* * *Bene* Hor. Serm. 1, 1, 18. *hac ſignifica-tione vſus:* Vos hinc mutatis diſcedite *parti-bus* i. *generibus vitae, quaſi Scena eſſet vita* (vt Cic. Somn. Scipion. c. 3.) *ubi genera eius* partes. *ſic et Phaedr.* 4, 25, 24. etc. Hor. Epiſt. 2, 1, 171. et Id. Art. 192, 194, atque 315. * Hor. Epod. 2, 39. pudica mulier *in partem* iuuet domum. i. *non in me-diam partem, vt expli-cat Baxterus, ſed* pro virili, *pro ſua parte.* * Ter. H. 1, 1, 5. *dicitur* in propinqua parte *pro adiectiuo ſolo* propin-quus; *quod vide.* * Ter. Ad. 2, 1, 20. Non in-nueram, verum in iſtam *partem* potius peccato tamen. *Aeſchinus iam imperauerat Parmenoni ſeruo, vt, ſi innueret, continuo Sannionem ver-beraret. Iam cum Ae-ſchinus vellet* cithari-*ſtriam domum deducere, Sannioque obſtaret,* omit-te, *inquit,* mulierem. *Quod cum dixiſſet illico Parmeno Sannionem pla-gis onerat; hic excla-*

 mat,

Digitized by Google

mat, indignum facinus eſſe; Parmenoni autem in aurem dicit Aeſchinus ea verba, quae ſupra poſuimus; Etſi non innueram, ſeu nutu iuſſeram; Sannionem verberari; tamen non diſciplicet, eum vapulaſſe. Namque mala te in iſtam partem peccare, quae eſt tutior, ſcilicet „vt verberes, non iuſſus potius, quam vt iuſſus non verberes„. Haec cancellis incluſa verba eo lubentius ex Donato deſcripſi, quo rectius h. l. ſenſum conſtituunt. Ceterum, quod Victorius Var. et Ant. Lect. libr. 15. c. 6. *exiſtimat,* Ciceronem *ad h. l. reſpexiſſe, quum,* in Orat. pro Roſcio Amer. c. 20. *de canibus loquatur, eosque in eam potius partem peccare dicat, quae ſit cautior, nimium ingenioſus, hoc eſt, falſus eſſe mihi videtur.*

PARTVMEIVS Hor. Epod. 17, 50. *ad Canidiam:* Tuusque venter Partumeius *(vitioſe in Edit. noſtra exſtat* partum e-*ius) i. et tuus venter facile parit;* partumeius *ridicule fictum verbum* a partu et meiendo, *quaſi tam facili nixu pariat, vt* meiere *tantum videatur. Sed cum plerique Codd. habeant* Pactumeius, *probentque ſatis Viri docti, lectio haec forte accipienda eſt.* Tuusque venter Pactumeius *i. filius verus tuus eſt* Partumeius, *vide etiam voc.* Venter.

PARVVS Ter. E. 3, 5, 27. Num *parua* cauſa aut *parua* ratio eſt. *Sic vulgati habent libri; Abhorret autem, ni fallor haec tautologia a Terentii eleganti conſuetudine.* Bentleium *ergo ſequimur, qui e* Palmerio *lectionem ita reſtituit;* num parua cauſa aut praua ratio eſt! *quo verborum luſu* Ciceronem *vſum deprehendimus* ad Attic. libr. 1. Ep. 13. Conſul autem ipſe *paruo* animo et *prauo. Eius etiam generis luſum amare Terentium, quis demum eſt, quem fugiat?*

PASCERE *ſ. alere barbam, erat mos Philoſophis, in-de*

de iam ab Socratis tempore, quem Flaccus facete ludit Serm. 2, 3, 35. Tempore quo me ſolatus iuſſit ſapientem *Paſcere barbam. Similis licet ignobilis luſus reperitur in* Ariſtophanis Nebulis.

PATENS, epithet. maris, *terribile et venuſtum, vbi ſc. ſine littoris alicuius aſpectu in mari es, qſ. patet circum quaque aqua.* Hor. od. 2, 16, 1. Otium diuos rogat in *patenti* Prenſus Aegaeo. *Geſnero legenti* impotenti *non aſſentior, quia Aegaeum mare h. l., vt ſaepiſſime apud poëtas, pro vnoquoque mari ponitur. Nimis eſt in toto h. l., alias cautus vir, ad emendandum proclinis. Conicit enim ita* leg. o. d. r. IMPOTENTI PRESSVS Aegaeo ſimul atra nubes condidit lumen. *Venuſta omnia, ſed, quidni et vulgata lectio?*

PATER *pro Ioue ipſo.* Hor. od. 3, 29, 44. Cras vel atra nube polum *pater* occupato vel ſole puro. * Hor. Art. 247. offenduntur enim quibus eſt equus, et *pater* et res, i. *equites et patricii, et locupletes, adeoque qui ſunt honeſtiori cenſu.*

PATERA, *poculum latum et patens, e quo primitias vini, vt mos erat, cuidam numini effundentes, conſecrabant.* Hor. od. 1, 31, 2. Vates quid orat de *patera* nouum Fundens liquorem? i. *noui vini primitias conſecrans; vbi vota ſolemni ritu vouebant. vid.* Dedicatus Id. od. 4, 8, 1. Donarem *pateras* grataque commodus — — Aera. *intell. argenteas eiusmodi ventricoſas phialas.*

PATI *de bonis, quae quis ita fert, vt eis contentus maiora haud arroganter oppetat.* Phaedr. 1, 3, 14. Si quod natura dederat voluiſſes *pati; Sic,* Fortiter qui malum patitur, idem poſt *patitur* bonum. *Plautus.* * Ter. H. 4, 4, 14. *pro* facere; *per Graeciſmum; Notum eſt, a Graecis verbum* πάσχειν *ſic vſurpari.* occurrit *ſtatim, cum haec ſcripſiſſem, in* Luciani

 dial.

Digitized by Google

dial. χάρωνος καὶ ἕρμου, *ut* orator οὐκ ἑκὼν μὲν, dicat, — τί γὰρ ἂν καὶ πάθοιμι;

PATIENS Hor. od. 1, 2, 43. almae filius Maiae, *patiens vocari* Caeſaris vltor. *Graeca plane ratione loquendi.* Cel. Reiſke *inciſum transfert a medio verſu in extremum; vt ſit*, Caeſaris vltor, *vocatiuus; Auguſtum alloquente poëta.* * Lacedaemon *patiens.* Hor. od. 1, 7, 10. *propter diſciplinam illam rigidam, qua patientes Spartani cuiusque moleſtiae et laboris erant.* * patiens ſolis atque pulueris; *de eo, qui militares labores tulit, et ferre poteſt.* Hor. od. 1, 8, 4. *Sed Cel. Reiſke emendat* impatiens pulueris a. S. *quia de Sybarita ſermo, qui certe nunc non ferre poſſet labores militares.* * Hor. od. 3, 10, 20. Non ſemper erit liminis aut aquae Coeleſtis *patiens* latus, *non vsque ſit patiens ad limen aſperum porrectus iacebo et pluuiae tollerabo inclementiam.* * Hor. Art. 257. Spondaeos ſtabiles in iura paterna recepit Commodus et patiens. (*Iambus pes*) *Quam venuſte et lepide exprimit poëta, ante aliquod tempus coeptum eſſe; ſpondaeos pedes immiſcere generi Iambico!*

PATERNVS, *patri ſimilis.* Ter. Ad. 3, 4, 4. Pol haud *paternum* iſtuc dediſti.

PATRVVS. *adiect.* patrua lingua. Hor. od. 3, 12, 3. Miſerum eſt — exanimari metuentes *patruae* verbera *linguae; bene exanimari de ſummo metu quo animus fere linquit, et dura cuſtodia* patrui nota eſt, vnde Id. Serm. 2, 3, 88. ne ſis mihi *patruus. de cenſore iniquo.*

PATVLVS Hor. Art. 132. Nec circa vilem *patulumque* moraberis orbem. i. *qui quaſi omnibus pateat adeoque vilis; per allegoriam eleganter monet poëtam, non nimis anxie ea retinere in tractando argumento, quae ſunt nota et dicta, adeoque omnibus quaſi patuiſſent, quae omnes ſit*

ſe fingere potuiſſent; verſ. ſeq. non regulam eſſe interpretis quis non videt?

PAVIDVS, cuſtos pauidus h. e. *ſollicitus, cautus* Vet. Schol. Hor. od. 3, 16, 6. Si non Acriſium, virginis abditae (*e conſpectu ſummotae et occultae*) *cuſtodem pauidum* Iupiter et Venus riſiſſent. Pauidus *erat propter oraculum, quo praedictum, fore, vt Danae filius occideret patrem.*

PAVITARE *morbi alicuius inſultum ſubſentire* Ter. Hec. 3, 1, 40. Vxorem Philumenam *pauitare* neſcio quid dixerunt. *Statim interrogat* Verſ. 43. *Pamphilus:* quid morbi eſt?

PAVPER Hor. Epiſt. 2, 2, 12, Meo ſum pauper in aere; *pauper ita, vt nulli quidquam debeam.*

PAVPERARE *pro* priuare Hor. Serm. 2, 5, 36. Eripiet quiuis oculos citius mihi quam te Contemtum caſſa nuce *pauperet. Legendum vero cum omnibus Mſc.* quaſſa *pro* caſſa: *ſic etiam alibi* quaerere *pro* carere *repe-ritur. Mirum hic* Bentleium *legere* caſſa, *cum ille alias ſemper antiquare ſoleat.*

PAVXILLVLVM Ter. Ph. 1, 1, 3. „Eſt quartus gradus diminutionis, paullum, paullulum, pauxillum, pauxillulum,„ *Donat.*

PAX: *interiectio admirantis.* Ter. H. 2, 3, 50. * *pro* reconciliatione Ter. H. 5, 2, 45. potius pacem in leges conficiet ſuas; i. *dum cum patre in gratiam redibit, ſuas opportunitates non negliget.*

PECCARE, *de vento ſereno, ſpem fruſtrante, et tempeſtates ciente.* Hor. od. 3, 27, 20. Noui – quid albus *Peccet* Iapyx: *valde poëtice de inconſtantia quaſi et perfidia venti, qui, cum ſerenitatem polliceatur, et placidam tempeſtatem, ſubito tamen fidem quaſi frangat, et violentius ſpiret. vide voc.* Albus. * Hor. Serm. 2, 7, 64. illa tamen ſe Non habitu, mutatue loco, *peccetue* ſuperne. *Diffi-*

cilis,

cilis, in tanto praeſertim interpretum diſſenſu, locus; ſed vide Superne: *vocabulum* peccare *de venerea re ſaepius vſurpatur* e. g. Hor. od. 1, 27, 16, 17. od. 1, 33, 9. od. 3, 7, 19. Serm. 1, 2, 63. It. Serm. 2, 7, 62. * Phaedr. 1, 8, 2, Qui pretium meriti ab improbis deſiderat Bis *peccat*; primum quoniam indignos adiuuat, Impune abire deinde quia iam non poteſt. *Male agit qui beneficii gratiam exigit, quod in malorum ſocietatem abit, adiuuando improbos ſuo beneficio: deinde errore labitur turpi, gratam ſibi fore operam improbo praeſtitam ſperans, a quo tamen, ſi ſine vllo ſuo ipſius detrimento pedem referre poteſt, magnum ſane iam eſſet, nec fieri tamen* nunc *poteſt.* Gebhard. Crepund. 3, 10. *legit* inanis *pro* iam nunc; *male, non ſentiens vim particularum* iam non; *iam nunc non poteſt abire* impune, *ſine damno, vt ante quam beneficerat improbo: de quo plura* Burmannus *et ad h. l. et ad* Ouid. 2, Art. 93.

PECTVS *ingenium* Hor. Epiſt. 1, 4, 6. Non tu corpus eras ſine *pectore*; *voc.* eras *ad naſcendi felicitatem bene refert* Geſnerus. *Sic et verſa vice* Ingenium *occurrit pro* pectore, *vid.* Ingenium.

PEDES *pro plebe, ad augendum ridiculum, quaſi de exercitu ſermo eſſet, opp. ordo plebeius equeſtri, et quia ridiculus magis poëta, quem etiam plebs ridet, quod poſterius Geſnerus iam notauerat* Hor. Art. 113. Romani tollent equites peditesque cachinnum. Bentleius *legit* equites patresque cachinnum, *quam equidem lectionem non temere abiiciendam cenſeo, quia non eſt plerumque pl bis, diiudicare, an ſatis recte expreſſus ſit character, an dicta ſatis cum fortuna perſonae conueniant, vtrum ſint abſona an aptas niſi hic de tali recto*

Digitized by Google

ſto indicio ageretur, et delicato ſaepe, contra Bentleium lubens antiquarem; nunc tamen, quia tot viri doctiſſimi agnouerunt vulg. lectionem pedites, veram, ſluctuo fere, et cenſeo N. L.

PEDESTER Hor. Art. 95. Tragicus plerumque dolet ſermone *pedeſtri*; *perſonas dolentes, querentes inducit vtentes ſermone, oratione iacente, modeſta, vacua ab luminibus multis orationis poëticae.* opp. pedeſtris ſermo λογος πεζος orationi grandi, *non de plebeia aut comica cum nonnullis cogitandum. Verſ. ſequenti habes huius praecepti exempla.*

PEGMA *machina ſ. contignatio in ſcenis, pro diuerſitate argumenti adornata, in qua ſtatuae, res, vel homines tollebantur, vel deprimebantur, adhibitis ponderibus.* Rittershuſ. ad Phaedr. 5, 7, 7, dum *pegma* rapitur, i. *cum celeritate tollitur* l. *deiicitur. vid. plura de hac Machina apud* Lipſ. de Amphitheatro c. 22.

PEIERARE: ius peieratum *pro* periurium Hor. od. 2, 8, 1, Vlla ſi *iuris* tibi *peierati* Poena Barine nocuiſſet vsquam.

PELIVS *notiſſimus ille, fabulis Medeae, et Iaſonis naue, cui arborem dederat, mons Theſſaliae, ſed longe venuſtiſſime* Phaedr. 4, 6, 6, Vtinam nec vnquam *Pelii* nemoris iugo Pinus bipenni concidiſſet Theſſala. *Eſt iſtud principium Medeae Euripidis, quo ſimulat auctor facete ſe tam Tragoediam ſcribere velle, quo et* παραπροσδοκιας *artificio lectoris mentem acueret, incitaretque cupiditatem: poſtea eadem plane ratione, ex inopinato, dum lector curioſe ambigit, quid ſibi haec omnia velint, cito orationem detorquet ad id quod cupit, ſententiam apponens nobilem. Perlege ipſe totam fabulam; et, niſi me omnia fallunt, iraſceris* Chriſtio, *qui aetate Auguſti aurea indignas*

Digitized by Google

tot affectus ſum verberibus, vt ſcapulae omnem ſenſum amitterem.

PERFIDVM ridens Venus i. *doloſe, pingit hoc vnum verbum Venerem paetam, renidentem, nec hoc loco potuit fieri, vt melius aliud vllum et ſignificantius eſſet vocabulum* Hor. od. 3, 27, 67.

PERICVLVM Ter. H. 1, 2, 36. Hoc ſcitum eſt *periculum*, (*exemplum, experimentum*) ex aliis facere tibi, quod e re ſit.

PERIRE, *miſere ſe habere* Hor. od. 1, 25, 7. Me tuo longas *pereunte* noctes, Lydia dormis? *Sunt haec verba particula quaedam amatoriae cantilenae*, παρακλαυσίθυρου, *quam canit amans iuuenis ad feneſtras Lydiae.* Bentleius *pro* longas noctes *legit* longam noctem, *quod mihi, etiam perlecta Baxteri refutatione, valde arridet.* Id. od. 1, 27, 12. Qua *pereat* ſagitta, *de amore.*

PERISCELIS *ornamentum cruris, tibialia delicatulorum, faſciolae pretioſae* l. *compedes mulierum, quales reperies in* Petron. Trimalch. c. 67. Hor. Epiſt. 1, 17, 56. Saepe catellam ſaepe *periſcelidem* raptam ſibi flet.

PERPETVVS: carmen *perpetuum apud* Hor. 1, 7, 5. *intelligo carmen, quod conſtet meris laudibus in Athenas; forte alludit ad eiusmodi ſuae aetatis poëmata, quae vnum hoc argumentum, vt Athenarum praeconia, complecterentur.* * *pro* perfectum, integrum, plenum. Ter. Ad. 5, 9, 15. Vtinam hoc *perpetuum* fiat gaudium.

PERPRIMERE Hor. Epod. 16, 38. Mollis et exſpes Inominata perprimat cubilia; *quaſi cubando premit; perpetuo incolit. Notatur hac voce ſegnitiae aſſiduitas.*

PERSALVTARE deos Phaedr. 4, 11, 2. *eſt omnes ordine ſalutare. Ita etiam* Cic. or. Flacc. 18. Quia ſit ita ambitioſus, vt omnes vos noſque quotidie *perſalutet.*

Digitized by Google

Sic perrogare ſententias Liu. 29. c. 19.

PERSCRIBERE, *pecuniam alicui per ſcripturam tradendam curare* Ter. Ph. 5, 8, (al. 7.) 30.

PERSICVS: apparatus perſici *ſunt ſumtuoſi, magnifici* κατ' ἐξοχην, *quia vnguenta perſica pretioſiſſima; hinc* Hor. od. 1, 38, 2. Perſicos odi puer apparatus. *Sunt qui de vnguentis perſicis proprie intelligant.*

PERSONA honeſta, *larua modeſtior, humanior, quam inſtituit Aeſchylus, cum antea actores faece vini tantum faciem perunxiſſent.* Hor. Art. 278. * *de ſplendore vitae* Hor. Serm. 1, 2, 60. an tibi abunde *Perſonam* (*Matronam*) ſatis eſt, non illud quidquid vbique Officit, euitare. *Ita locum iam intellexit Baxterus, nec aliam interpretationem attulit* Geſnerus. *Sed mihi totus iſte locus ſuſpicionem mouet non exiguam. Miror neque alios interpretes, neque ipſum Ariſtarchum Horatii, Bentleium, ſuper hoc loco verbum vllum protuliſſe. Atqui hic erat, ſi vllus alius, qui et doctam viri, alias oſtenſam, aurem offendere, et ſagacitatem excitare potuiſſet. Namque primum ſtatim vox* perſona *eo ſenſu occurrit, qui apud* Horatium *nusquam; in aliis ſcriptoribus quidem, ſed raro, ſed adiecto alio ſemper verbo, occurrit. Quam dubitationem etiamſi concedamus non eam eſſe, quae emendationem poſſet ſuadere, porro ipſum vocabulum* perſona *tam ambiguae ſignificationis eſt, modo enim indignitatem, et ſordes, modo dignitatem et honorem notat, vt hoc ſaltim loco ſine vlla alia adiecta voce Horatius non poſuerit facile; tota enim loci perpetuitas redditur vaga, incerta. Quid enim eſt?* Satis abunde eſt perſonam euitare, non illud quidquid vbique officit. *Deinde illud* abunde ſatis *non redolet miram Horatii, ſolemnemque, in verbis diligentiam. namque non*

vlla maior vis rei additur illo abunde ſatis. Neque illud vere ſatis dici poteſt, eſſe comicum pleonaſmum, qui rem feſtiue augeat; fuiſſet enimuero non ſuo profecto poſitus loco. Denique vide facilem librariorum lapſum. Verſus praecedens claudit voce vnde. Verum eſt cum mimis: eſt cum meretricibus, *vnde* Fama malum grauius, quam res trahit: an tibi *abunde*. *Quid procliuius factu, quam erraſſe oculos deſcribentis, aut praelegentis, atque ex fine poſterioris verſus in prioris finem incidiſſe. Erat, ni fallit coniectura, ſcriptum* ABVTI; *hinc eo, quo dixi, modo migrauit in contextum* ABVNDE. *Atqui vero, vt hoc non omittam, aures Horatianae vix tolleraſſent tres deinceps verſus exire in tam ſimilem, offendentem ſonum,* vnde, abunde, vbique. *Sic enim hi tres verſus finiuntur. Iam videamus, qui ſenſus ex noſtra emendatione fundatur.*

Lego:

verum eſt cum mimi
eſt cum meretricib
vnde Fama malum gra
uius, quam res trahit
an tibi ABVTI Perſ
nam ſatis eſt, non il
lud quidquid vbiqu
Officit, euitare.

Habes ſenſum, ſi qui video, planum, rectum, conuenientem Horatii hac ſententiae. An ſatis eſt, *inquit poeta, euitare, cauere,* Perſona *abuti*, non euitare, quidquid vbique afficit. *Vox abuti vero de adulteri vſurpari et quidem d ciuibus vitiatis, hone ſtis perſonis, vel ex iſ Terentii loco notum e* Phorm. 2; 2; (al. 3.) 66 Itane tandem quaeſo ci*uem* vbi ABVSVS ſi Mercedem dare lex iube ei; atque amittere? a vt ne quid turpe ciuis i ſe admitteret Propter egeſtatem, proximo iuſſa eſt dari, vt cum vno aetatem degeret. *Adiecto vero verbo illo* abuti, *vocabulum* Perſona, *ſatis definitur, nec ambiguum amplius eſt. Quod ſi viris criticis ar*

tis

Digitized by Google

tis peritis diſplicuerit omnis emendatio, aut mea ſaltim, condonabunt, ſpero, dubitationi errorem, in quem non mea me abripuit libido, ſed conatus ſollicitudine de hoc loco me ipſum liberandi; inueniente que me, probabili prolata alia ſiue explicatione, ſiue emendatione, facilem ad retractandam omnem diſputationem meam. Hoc vnum tamen quin addam nequeo, ſi cui paullo inſolentius videatur dici euitare abuti, *eſſe h. l.* ἀπὸ τοῦ κοινοῦ, *figuram notiſſimam et vocab.* euitare, conſtr. cum abuti *valere idem ac* cauere, *qua ſignificatione ſaepius occurrit.*

PERSONATVS pater, *in comoedia inductus* Hor. Serm. 1, 4, 56. Quiuis ſtomachetur eodem, Quo *perſonatus* pacto *pater. Forte reſpicit ad comoediam* Terentii, *vbi iratus Chremes tumido delitigat ore. Totus iſte locus praecipit de genere orationis comoediae et Satyrae, non poëtica, vnde haec genera vix poſſe putat Horatius ad poëſin referre.*

PERSTREPERE ἐνεργητικῶς, *cum ſtrepitu percurrere.* Ter. Ph. 5, 8, 30.

PERTINERE *proprium verbum de iis, quae quid portendunt, atque ſignificant* Phaedr. 3, 3, 7. Monſtrum *pertinet* ad domini caput, *imminentem mortem annunciat. Sic eleganter* Phaedr. 1, 30, 11. Caput ita ad noſtrum furor illorum *pertinet.*

PERVICAX Achilles Hor. Epod. 17, 14. i. *inexorabilis. Solet Horatius plerumque epithetis Horatianis vti.*

PERVIDERE. Hor. Serm. 1, 3, 25. Cum tua *peruideas* oculis mala lippus inunctis, cur in amicorum vitiis tam cernis acutum? Bentleius *et* Cuningamius *legunt*: praeuideas oculis m. l. in.; *idem contendentibus Rutgerſio, et Nicolao Heinſio ad Ouid.* Pont. 1, 7, 43. *et tum* praeuideas *eſſet poſitum pro* praeteruideas, i. *negligas,*

gas, praetereas, παραβλέπης. Sed hoc ſenſu* praeuidere nusquam eſt. Cur igitur emendemus ſic, ut plane nouam, et quoad ſcimus, Latinis inauditam ſignificationem conſtituamus? Videtur ipſum id Geſnerus contemplatus, qui in Theſauro in voc. peruidere, et praeuidere plane conſpirauerat cum Bentleio et Cuningamio, ſed in nota ad h. l. retractat ſententiam ſuam, nec aſſentitur lectioni huic: praeuideas. Recte, puto; eſſet enim, ut dixi, emendatio, qua magis temeraria non altera foret. P. Victorius Var. lection. 20. ait h. l. peruidere eſſe idem ac negligere, conniuere, παραβλέπειν, quod Lambinus ad h. l. bene refutat, quia ſcilicet nullo alio in loco ſic occurrat, et contraria huic ſenſui ſint ſeqq. oculis lippus inunctis. Sed ipſe nihil explicationis addit. Geſnerus in ſua edit. h. l. ita enodare ſtudet: etiam cum PERVIDERE h. e. accurate recenſere mal noſtra volumus, lipp ſumus ab amore noſtr nimio, inunctos habe mus oculos collyriis ad ulationis noſtrae etc. Ego vero tantummod peruidere h. l. pro ſim plici videre accipio, mo re Horatiano perquam ſolemni, quo compoſit verba vſurpat, ut Deproeliari etc. et tum omnia video plana, careoque libenter criticis animaduerſionibus. Cum tu videas lippus, inunctis oculis, adeoque minus acute, tua mala etc.

PERVSTVS, notatus Hor. Epod. 4, 3. Ibericis peruſte funibus latus; qui latere adhuc notas habes funium Ibericorum ex ſparto, quibus caeſus es.

PES incompoſitus; de carmine minus ſonoro, negligenter, quoad numerum et rythmum conſtructo Hor. Serm. 1, 10, 1. Nempe incompoſito dixi pede currere verſus Lucili; conf. Serm. 1, 4, 8. ubi hoc crimen Lucilio obiicitur. * ter percuſſus eſt trimetrum Iam-

Digitized by Google

Iambicum Hor. Serm. 1, 10, 43. Pollio regum Facta canit pede ter percuſſo: *Tragoedia apud Romanos, vt notat* ſchol. *ad h. l. Senariis iambicis trimetris verſibus fere texebatur; et Pollio erat Tragoediarum ſcriptor vid. voc.* Ordinare. *Baxterus putat* amarulente Reges exagitare ſiquidem per *facta regum* caedes et ſcelera ſignificet poëta. *Sed hic de nulla tali acerbitate cogitandum; Tragoedia tractat res regum, et principum, cum Comoedia res humiliorum hominum deſcribat; omnis enim orbis quaſi cyclicus Tragoediarum erat tum temporis* Saeua Pelopis domus; *(vnde et ſic Tragoedia ipſa appellatur* Hor. od. 1, 6, 8.) *quare deſcriptio eſt tantum ex argumento ipſo ducta Tragoediarum* facta regum canere, *nulla hic amarulentia.* * pes certus *bene in eleganti deſcriptione infantis, qui iam ire, pedes tuto proferre addidicerit* Hor, Art. 158. Reddere qui voces iam ſcit et *pede certo* Signat humum. * iniurioſus, *de eo qui proruit ſtatuam etc.* Hor. od. 1, 35, 13. *Iniurioſo* ne *pede* proruas ſtantem columnam. * aequus, *ſuaviter de morte nullum praetereunte hominem* Hor. od. 1, 4, 13. Pallida mors *aequo* pulſat pede pauperum tabernas Regumque turres: *mit unpartheyiſchen Fuſs. Imitatus nobilem hunc locum* Malherbius *eſt; iudicauitque eam imitationem optimum in tota poëſi Malherbiana locum, quin vere ſublimem vnum Gallus quidam acuti iudicii atque ſubacti exiſtimator.* * pedem proferre *pro ſaltare* Hor. od. 2, 12, 17. Quam nec *ferre pedem* dedecuit choris. * Ter. Ad. 3, 3, 32. quod ante pedes eſt opponitur rebus futuris. *Sic Graeci phraſin ἐν ποσι de praeſentibus adhibent* vid. Bourdelotius ad Lucian. Nigrin. c. 7. Tom. 1. p. 45. ed. Reitz.

PESSVMDARE Ter. A. 1, 3, 3. Quae ſi non aſtu

prouidentur, me aut herum *peſſumdabunt. Integer hic verſus in vulgatis libris repetitur* Ph. 1, 4, 5, *ſed ibi eſt aperte inſititius. vid. Bentlei. ad h. l.*

PETORRITVM genus Gallici vehiculi; alia ſunt carpenta, aliae carrucae *Vet. Schol.* ad Hor. Serm. 1, 6, 154. *Adde* Eiusd. Epiſt. 2, 1, 192.

PHALERATVS *Metaphora nota de dictis ſpecioſis, ornatis* Ter. Ph. 3, 2, 15, vt *phaleratis* dictis ducas i. *magnificis et vanis pollicitationibus illudas.*

PHILYRA, *cortex tiliae arboris, unde delicatuli Romani coronas nectere ſolebant. hinc* Hor. od. 1, 38, 2. Diſplicent nexae *philyra* coronae.

PIGER campus, *incultus, horridus* Hor. od. 1, 22, 17. Pone me *pigris* vbi nulla *campis* Arbor aeſtiua recreatur aura. * annus, *de tempore exſpectato, non aduentante, tardo; bene in comparatione illa apud* Hor. Epiſt. 1, 1, 21, vt *piger annus* Pupillis, quos dura premit cuſtodia matrum; Sic mihi tarda fluunt ingrataque tempora etc. * *de agricola iam nunc non operante* Hor. Epiſt. 1, 14, 29. Addit opus *pigro* riuus, ſi decidit imber, Multa mole docendus aprico parcere prato.

PIGNVS *argumentum certum* Phaedr. 5, 5, 37. turpem aperto pignore errorem probans; *rebus manifeſtis dicit verſ.* 3.

PILA *pro* taberna libraria, *quoniam bibliopolarum tabernae et armamaria circa columnas ſeu pilas erant* Hor. Serm. 1, 4, 71. Nulla taberna meos habeat neque *pila* libellos. *Non edere ſolẽo publice carmina mea. Inſcribebant etiam poëtae columnis ſeu pilis epigrammata, ſed hic mos non huc trahendus, vt quidam fecerunt.*

PISTRILLA *pro* piſtrina Ter. Ad. 4, 2, 45.

PIVS: luci *pii, Muſis conſecrati, ſancti* Hor. od. 3, 3, 6. audire et videor *pios* Errare per lucos. *Fuere qui de campis in Elyſio intelligerent, quos recte*

recte refutat. Bentleius *ad h. l. Sic etiam* Hor. od. 3, 23, 20. Molliut (*Siue vt ego plurium Codd. auctoritatem ſecutus lego, licet non immutata valde ſententia, Mollibit*) auerſos penates farre *pio* et ſaliente mica. *vid.* Salire.

PLAGAE Hor. od. 3, 5, 31. Si pugnat extricata denſis cerua *plagis* erit ille fortis. *comparatio iuſta et praeclara! vt cerua retibus* (*plagae proprie ſunt funes retium* Vet. Schol.) *expedita non pugnabit; ita nec, qui ſe hoſtibus metu mortis tradiderit, erit fortis.*

PLAGOSVS, *qui plagas infert, actiue.* Hor. Epiſt. 2, 1, 70. memini quae *plagoſum* mihi paruo Orbilium dictare.

PLANVS vagus et mendax erro *Vet. Schol. ad* Hor. Epiſt. 1, 17, 59. Nec ſemel irriſus triuiis attollere curat Fracto crure *planum.*

PLAVSOR Hor. Art. 154. Si *plauſoris* eges aulaea manentis; *qui exſpectet, dum peracta iam fabula aulaeum in altum tra-* *hatur, quod, quamdiu ſcena aperta eſt, humi, ſub pulpitis deliteſcit. Bentleius legit* fautoris *pro* plauſoris, *Cuningamius* ploſoris, *ſed male; eodem ſenſu* plauſor *occurrit apud* Hor. Epiſt. 2, 2, 130. In vacuo laetus ſeſſor, *plauſorque* theatro.

PLAVSTRVM Hor. Art. 276. Dicitur et *plauſtris* vexiſſe poëmata Theſpis. *Geſnerus ad h. l.* Non plauſtris ex vna vrbe in alteram actores vexit, ſed parauit ſibi in quauis vrbe ſcenam extemporalem de plauſtris aliquot conductis: *vide tamen* Vehere.

PLECTERE Phaedr. 5, 5, 3. quod ſe paulo plecteret; *ita veteres nonnulli libri, ſed melius leges cum aliis libris* flecteret: *quanquam enim Schefferus defendit illud* plecteret, *eius tamen commodum vſum h. l. nihil probauit.*

PLENIVS aequo *pro* plus aequo Hor. Epiſt. 2, 2, 10. *Plenius aequo* Laudat venales, qui vult extrudere merces. * Id. Epiſt.

Epiſt. 1, 2, 4. Quid turpe, quid vtile, quid non *Plenius* ac melius Chryſippo et Crantore dicit. *Sed emenda cito in noſtra Editione* plenius, *et reſcribe cum* Bentleio, *quem etiam reliqui docti viri ſecuti ſunt*, planius. *Planius Homerus praecepta vitae dedit, quam obſcurus Philoſophus Chryſippus et Crantor; non plenius.*

PLERVMQVE *interdum* Hor. Art. 14. Inceptis grauibus *plerumque* et magna profeſſis etc. *Sic et* Id. Epiſt. 1, 18, 94. *etcet.*

PLVMA *eleganter de prima barba* Hor. od. 4, 10, 2. Inſperata tuae cum veniet *pluma* ſuperbiae, *cum lanugine aduentante aetatulam tuam iſtam, qua places, amiſeris, et pulchritudinem mollem. Tota ode de aduentu aetatis virilis accipienda, qua non viris amplius ſit Ligurinus placiturus. Peſſime* Bentleius *intelligit ſeneclutem, et conicit legendum*, bruma *pro* pluma, *reſpiciens quaſi ad hyemem aetatis.* Sanadonius *more ſuo, hoc eſt, temere ſecutus eſt Bentleium.*

PLVMBVS *de fiſtulis plumbeis quibus conſtabant aquaeductus Romanorum* Hor. Epiſt. 1, 10, 20. Purior in vicis aqua tendit rumpere *plumbum*. *vid. de his fiſtulis, ſi plura cupis*, Ald. Manut. diſſert. de aquis Vrbem R. olim influent. in Theſ. Sallengr. Tom. 1, pag. 786. ſqq.

PLVS *pro* plusquam Ter. Eun. 1, 2, 5. Accede ad ignem hunc, iam calesces *plus* ſatis. *Adde* ibid. verſ. 104. H. 1, 2, 24. *et* Ad. 4, 1, 45. * *pro* diutius Ter. Hec. 2, 1, 39. Qui ſcis, an ea cauſa, mi vir, me odiſſe aſſimulauerit Vt cum matre vna *plus* eſſet. * *pro magis* Hor. Epiſt. 1, 10, 15. *plus* hyemes tepeant. *Adde* ibid. verſ. 30. Serm. 1, 3, 52. etc.

POCVLVM *pro* ipſo vino, *audaci metonymia, aliquoties apud Horatium occurrit*. od. 1, 17, 21. od. 2, 11, 19. od. 1, 20, 10. Epiſt. 1, 2, 23.

Digitized by Google

POLIRE Phaedr. 1. princ. Aeſopus auctor quam materiem repperit Hanc ego poliui verſibus ſenariis. i. *tranſtuli fabulas in ſenarios iambicos, quibus nitidiores apparerent, atque ſuauiores. Ceterum Aeſopum ita ſecutus eſt Phaedrus, vt in poſterioribus libris eum tanquam exemplar tantum haberet, in fabulandi arte* cf. prolog. 2, verſ. 8. ſeqq. Epilog. verſ. 6. etc.

POLLEX Hor. Epiſt. 1, 18, 66. Fautor vtroque tuum laudabit pollice ludum; *vtroque pollice compreſſo: nam premere pollicem geſtus erat fauentis, ſignificans deoſculandum eſſe, qui tam bene luſiſſet; contra conuerſis pollicibus ignauiter deuictum necari iubebant.* cf. Plin. H. N. 27, 2.

POLYPVS *foedus tumor narium* Hor. Epod. 12, 5, et Serm. 1, 3, 40. *Si quis naturam morbi callere concupierit, ſatisfaciet ei deſcriptio vberior, quam exhibet* Celſus libr. 6. c. 8.

PONDVS: *de ſpondeis in verſibus* Hor. Art. 260. In ſcenam miſſus cum magno *pondere* verſus. *Sic enim a conuicio ſenſus et venuſtatis rogatus, cum* Bentleio, Dacierio, Cuningamio *lego, miror que in Geſneriana Editione adhuc vulgatam lectionem eſſe retentam. Compara ipſe utramque lectionem et iudica. Notat poëta, in trimetris iambicis frequentes nimis ſpondeos vaſtiorem et tardiorem reddere verſum.* * trans pondera dextram porrigere *apud Hor.* Epiſt. 1, 6, 52, *eſt vel vltra aequilibrium corporis cum periculo cadendi, vel trans pondera togae, iam ſuſceptae ab infimo limbo, qua antea tegebatur manus, vel trans ſaxa et trabes magni ponderis, quae forte plauſtris vehuntur in viis* etc. *Dextram porrigere. Mihi prima explicatio vel ideo arridet, quia comica venuſtate locum exhilarat.* * Id. Serm. 1, 3, 78. Cur non *Ponderibus* moduliſque ſuis ratio vtitur?

Digitized by Google

Caria, ditem et nobilem: ſi redimat magnum in ea ineſſe lucrum. *Hoc enim et ipſa Bacchis iactauerat, ſi vellet iſtam puellam ἐυκαιρως vendere, ſe longe maiorem ſummam ex ea poſſe conficere, quam mille nummum; igitur eam non niſi per pactum, vt rurſus emere poſſet, vendere velle.* — CH. Erras. S. quid ita! CH. pro Menedemo nunc tibi ego reſpondeo, non emo: *quoniam ſcil. Menedemo non poteris perſuadere, eſſe iſtam emtionem magno cum lucro coniunctam* — *Haec de Faerni lectione. Ante eum vero ſic legebatur.* Clinia orat, ſibi vti nunc det illam; illi tamen poſt daturam mille nummum poſcit. *Qui ſic hoc verſus conſtituunt, aliter explicare, vt ſenſus oriatur ſanius, atque commodus, non poſſunt, niſi, vt poſt* daturum *ſuppleant* promittit, *atque vltima verba,* mille nummum poſcit, *ad Bacchidem referant. Sed impedita eſt, et m*[illegible]*erta tum lectio, tum explicati*[o,] *nec poſteriora ſatis co*[-]*haerent; neque, qu*[ae] *ſit Bacchidis fallaci*[a,] *per eam intelligi poteſt.* — *Tertia, quae referri me*[-]*reatur,* Bentleii *eſt ſen*[-]*tentia. Mirabar, inquis, ni textum corrigeret; Recte putas;* „Mendoſa, *inquit,* lecti[o] „iam a multis ſaeculis „rem obſcurauit; reuo„cabo tibi ſepultam illam „ſcripturam:

Quid tum? Sy. Cliniam orat ſibi vt id nunc det: illa illi tamen
Poſt datum iri mille nummum praes ſit. CH. et praes ſit quidem? Sy. Hui,
Dubium id eſt? — —

„*illa* i. e. Antiphyla, „*praes ſit*, ſiue arrhaboni „ſit, oppignoretur, *id* „*mille nummum*, ſiue „iſtas mille drachmas, „poſt datum iri illi, i. e. „Cliniae, & eius patri. „*Datum iri* reponimus „pro *daturam*, vel vt „noſtri omnes, excepto „vno *daturum* — A *praes* „*ſit* h. e. compendioſe „PSSIT, virgula ſuperne „ducta,

„ducta, factum eſt, po-
„ſcit.„ *Si quis eſt, cui haec emendatio placeat, ea, quo minus vtatur, nos non obſtamus. Interpretatione nihil poteſt eſſe melius, ſi modo, quod eſt maximum, tuti eſſemus, textum ipſum ab Terentio, non a Bentleio eſſe profectum. Quae cum ita ſint, Faerni lectionem praefero, non tamen ex ipſius, quae male ſe habet, ſed ex noſtra, quam ſupra dedimus, explicatione, praeſertim, cum ſenſus inde ortus proxime cum Bentleiano conueniat.*

POST aliquem eſſe *pro* poſtponi Hor. od. 3, 9, 6. Neque erat Lydia *poſt* Chloen.

POSTMODO *pro* paullo poſt Hor. od. 1, 28, 31. *Poſtmodo* te natis.

POSTVLARE Ter. A. 4, 1, 33. Nec *poſtulabat* nunc quisquam vxorem *dare.* i. e. *nec erat, qui me, vt vxorem ducerem, cogere vellet, nemo, qui eam cuperet obtrudere* * *cogitare* Ter. Hec. 4, 1, 49. Sed ego ſtultior, meis dictis parere hanc qui *poſtulem.*

POSTVLATIO *expoſtulatio, iurgium, coram tertio quodam homine.* Ter. Hec. 1, 2, 115. Neque *lites* vllae inter eos, *poſtulatio* nunquam.

POTENS matrona, i. *ſuperba, imperioſa, vt v. c. Iuno apud Homerum ſaepius cum Ioue litigans.* Hor. Art. 116. * *ſubſtantiue pro* domina, regina Hor. od. 1, 3, 1. diua *potens* Cypri. *Adde Eund.* od. 1, 6, 10. Muſa *potens* imbellis lyrae. od. 3, 25, 14. o Naiadum *potens* Baccharumque valentium. *ſic et* carm. Saecul. 1. od. 3, 30, 12. Ex humili *potens* i. *rex.* * potens ſui; *qui plane ſuus eſt, liber, ſui ipſius dominus* Hor. od. 3, 29, 41. Ille *potens ſui* laetusque deget, cui licet in diem Dixiſſe, vixi. Opitzius *noſter hanc ſententiam valde adamauit: ſaepiſſime in eius carminibus inuenies* Der kann ſein ſelber ſeyn etc. * *potens* muneribus Veneris, Hor. od. 4, 10, 1. *non eſt* ſuperbus, *vt*

Digitized by Google

libra, dum magis graue ſe deprimit, et minus eleuatur; hinc eleganter Hor. Epiſt. 2, 1, 13. Vrit enim fulgore ſuo, qui *praegrauat* artes Infra ſe poſitas *vid. voc.* Ars. *Timeo vero hic Horatio, veritus, ne metaphorae hic coniunctae,* vrere, fulgore, praegrauare *confuſae ſint, et minus iuſtae.*

PRAEMIVM *de inſigni dignitatis, vt praetexta, lato clauo* Hor. Serm. 1, 5, 35. Inſani ridentes *praemia* ſcribae; *Praetextam, et latum clauum, prunaeque batillum vid.* Batillus. * *pro dote, ſiue potius, quam dicimus qualitatem, agendi ratione* Hor. Epiſt. 1, 9, 11. Frondis ad vrbanae deſcendi *praemia; ſic egi, id feci, quod urbanae frontis ſignum, et qualitas vid.* Vrbanus.

PRAENITERE alicui, *de amatore potiori, qui magis placet.* Hor. od. 1, 33, 4. cur tibi iunior Laeſa *praeniteat* fide. *Baxterus iunior accipit pro poſterior, ſed nihil opus.*

PRAENOMEN, praenomina *erant maxime ingenuorum, apud Romanos, ſerui iis carebant. Inde honorificentius erat praenominibus vocatum ſalutare, quam nominibus, aut cognominibus; inter intimos amicos, et familiares eadem appellatio conſueta, quae quiddam dulcedinis habebat, atque ſuauitatis. Hinc* Hor. Serm. 2, 5, 32. Quinte puta, aut Publi, *gaudent praenomine molles* Auriculae! *Docte affert ad h. l. Geſnerus* Cic. Epiſt. ad Diu. 1, 9. Quoniam illi haberent ſuum *Publium* (Clodium) darent mihi ipſi alium *Publium* (Vatinium) in quo poſſem illorum animos repungere.

PRAEOPTARE potius Ter. Hec. 4, 1, 17. et 19. Adeone peruicaci es animo, vt puerum *praeoptares* perire, Ex quo inter nos ſcires poſthac amicitiam fore firmiorem *Potius,* quam eſſe cum illo

Illo nupta aduorſus animi lubidinem Tui!

PRAESENS facundia *apud Hor.* Art. 184. *eſt, quae oritur ex re modo praeterita, cuius ipſe aliquis fuit ſpectator: ſic enim voc.* praeſens *vſurpari, vel e Cicerone notum.* Opp. *h. l.* praeſens *illi aduerbio* intus. * *de eo qui ſtatim, nutu, continuo aliquid efficere poteſt.* Hor. od. 1, 35, 1. O diua — *Praeſens* vel imo tollere de gradu Mortale corpus. *Vet. Schol. expl.* praeſens, *parata.* * *pro* propitio *poni vulgatum eſt*; ſic Hor. Serm. 2, 3, 68. *et paſſim.* * tempus *praeſens apud* Hor. Art. 44. *omnes fere pro opportuno accipiunt; perperam, vt equidem ſentio. Verba Horatii iſta ſunt:* Vt iam nunc dicat iam nunc debentia dici Pleraque differat et *praeſens* in tempus omittat. *de lucido ordine, quo res debeant narrari, hic agi, omnes vident. Sed omnes, ipſe etiam Geſnerus, Baxterus, atque Ramlerus vid.* Einleit. in die ſch. Wiſſenſ. To. 3. p. 232. *intelligunt h. l. de virtute ordinis, qua ſtatim in initio carminis poëta, quaſi ſpectatorem facti cuiusdam, in quod medium incidit, lectorem in medias res immittat; vt* Homerus *in Iliade et omnes veri poëtae epici. Sed de hac virtute Horatius alio loco* verſ. 148. *aperte praecipit* in medias res Non ſecus ac notas auditorem rapit. *Haec eſt illa regula, de qua verſ. 44. praecipere Flaccum Critici fruſtra putant. Quis enim credat,* Horatium, Horatium *inquam, eandem regulam bis ponere? Quare in priori loco* (verſ. 44.) *vniuerſa tantum eſt regula illa:* quodquis *ſuo loco dici debere: et ſenſus talis: ſemper ea poëta proferat, quae debent ſecundum leges phantaſiae proferri,* debentia dici, pleraque *alia, quae ei occurrunt,* nunc, *praeſenti hoc tempore* omittat. *Iam vero colon debet poni poſt* verbum dici: *verſ.* 45. Vt iam

iam hunc dicat iam nunc debentia dici: Pleraque differat, et praeſens in tempus (*hoc tempore*) omittat. *Sic plane vt h. l.* praeſens *eſt apud Noſtrum* od. 2, 16, 25. Laetus in *praeſens* animus quod vltra eſt Oderit curare. * Ter. Ad. 4, 5, 33. Quum hanc ſibi videbit praeſens *praeſenti* eripi. *Iure ſuo hanc lectionem ineptiſſimam iudicat* Bentleius, *quae ſic debet exprimi*, *et legi*: praeſens praeſentem eripi. Donatus *quidem, qui vulgatam ſequitur lectionem* „adiuuant, *inquit*, ſignificationem „haec ex abundanti addita, vt: Illam abſens abſentem auditque videtque.„ *Sed non intellexit bonus vir, duas hic perſonas eſſe, ad quas illud* abſens *referatur. In eundem errorem delapſus eſt* Weſterhouius, *qui ad illuſtrandam vulgatam lectionem haec ex* Plauto *affert:* Adſum praeſens praeſenti tibi. *it.* te ipſus coram praeſens praeſenti videt. *Quis vero non videt, in his exemplis* το praeſens *non ad vnam, ſed ad duas* perſonas *pertinere. Noſtro autem loco, ſi vulgata lectio ſeruetur, Aeſchinus bis dicitur praeſens, in nominatiuo, pariter ac datiuo caſu, quo quid poteſt eſſe ineptius?*

PRAESTARE Phaedr. 3, 4, 4. Quale caput eſt, talis *praeſtatur* ſapor. *Iocoſe, cum* praeſtare, *vt notum eſt, venditor dicitur, qui promittit, rem eſſe talem, atque ſic venturum ad emptorem, qualem eſſe dicit.* * *malo ſenſu antecedere,* ſuperare Ter. H. 5, 1, 3. coll. 5.

PRAETER *pro* ſupra, Hor. Epod. 3, 9. Vt Argonautas *praeter* omnes candidum Medea mirata eſt ducem.

PRAETERIRE Hor. Art. 347. Celſi *praetereunt* auſtera poëmata Rhamnes; *quo verbo* (praeterire) *reſpexit, credo, ad ipſam fabulae actionem;* praetereunt *theatrum, vbi eiusmodi auſtera poëmata agi ſciunt; non aſſidere cupiunt ſpectato-*

Digitized by Google

-ctatores, et quidem praetereunt celſi, alto ſupercilio, contemnentes. vid. Rhamnes.

PRAETERMITTERE Ter. Ad. 1, 1, 26. do, praetermitto, i. ſumtum ſuppedito, delicta condono.

PRAETEXTA fabula, eſt, vbi inducuntur perſonae nobiles, honorati, graues, conſulares, et ſimiles; a praetexta, nota nobiliorum veſte, ducto verbo. Indicat igitur Tragoediam h. v. Hor. Art. 288. opp. togata fabula; vide Togatus.

PRAEVALERE Phaedr. 1, 13, 12. Tum demum ingemuit, corui deceptus ſtupor. Hac re probatur, quantum ingenium valet Virtute, et ſemper praeualet ſapientia. Haec quidem vulgata lectio primo intuitu falſa cuiuis videbitur. Sed de vera conſtituenda lectione alii in alias partes abierunt. Multi duo poſteriores verſus, vt ſpurios abiiciunt, nec ſpecie carent, quae protulit Kohlius (in comment. crit. Pentadec. 1. Loc. 49. pag. 116. ſqq.) ſed illi etiam antepenultimum verſum damnat, nullo profecto iure. Nobis optime iudicaſſe Gudius in Notis ad h. l. videtur, qui verſum medium, vt a Gloſſatore additum reiicit, ſic legens; Tum demum ingemuit corui deceptus ſtupor Virtuti ſemper praeualet ſapientia. De elegantia fabulae inde data ipſe iudicabis. Elumbis redditur, ni fallor, ſententia, ſi interponis inter hos verſus: Hac re probatur, quantum ingenium valet. Et quid hoc? quantum ingenium valet Virtute. Tres deinceps verſus ideo non agnoſco inſititios, quia gloſſator in altero demum verſu non addidiſſet. Hac re probatur: Atqui ſecundum hanc Gudii lectionem ſenſus fabulae etiam bene ſibi conſtat, ob ipſam ſententiam, quam ei praepoſuit Phaedrus; neque enim vt Bentleius interpretatur, virtutem ſibi coruus, ſapientiam vulpi tribuit; ſed queritur, ſibi,

Digitized by Google

ſibi, quamuis praeſtanti, et voce, et ceteris fere rebus omnibus, vt putat, tamen hic defuiſſe ſapientiam. Ita Theognis: κρεισσων τοι σοφιη και μεγαλης αρετης. *Praeterea a Phaedri ratione non alienum eſt, vt ſemel poſito* προμυθιω, *fabulam tamen cum ſententia claudat.* vid. e. g. Fab. 1, 26. *Fallitur igitur* Kohlius loc. ſupra laud. *vehementer, cum iis locis fere omnibus putet additum eſſe quidquam a Gloſſatoribus.*

PRAEVERTERE Hor. Serm. 1, 3, 38. Illuc *praeuertamur; nos potius conuertamus.*

PRAVE *intempeſtiue, peruerſe* Hor. Art. 88. Cur neſcire, pudens *praue,* quam diſcere malo? * Id. Epiſt. 1, 1, 104. *Praue* ſectum ſtomacheris ob vnguem.

PREMERE vocem, *pro ſilere, ſed cum quadam vi, conuenienter characteri leonis, qui imperat, vt premat, comprimat vocem.* Phaedr. 1, 11, 12. Aſinum euocat, Iubetque *vocem premere. Sic* Plaut. Pſeud. 1, 4, 16. vocem *comprime-re dicit, pro* deſinere lo-qui. * aulaea, *demitte-re, vt retecta ſcena ap-pareat, et aperta, con-tra hodie aulaea tollun-tur.* Hor. Epiſt. 2, 1, 189. Quattuor aut plures aulaea *praemuntur* in horas. *Nempe tum acta in theatro, quali-refert* Cic. Epiſt. Diu. 7, 1. *quem locum iam ad-duxerat Geſnerus in Not. ad h. l. * preſſe ſe-qui* Hor. od. 4, 5, 24. Culpam poena *premit* comes. *Sic et* Serm. 2, 7, 115.

PRESSVS cubitus. Hor. od. 1, 27, 8. cubito remanente preſſo. *vid.* Cubitus.

PRETIOSVS *actiue, qui magno pretio emit.* Hor. od. 3, 6, 32. Dedecorum *pretioſus* emptor.

PRETIVM *dignitas, honor* Hor. Art. 299. Nanciſcetur enim *pretium* nomenque poëtae, cet. * *merces, praemium* Hor. od. 3, 16, 8. Conuerſo in *pretium* Deo *h. e. in aurum, quod adulterii praemium l. pretium ſae-pe*

Digitized by Google

pe eſt. *Notum ex Mythologia eſt, Iouem in aurum conuerſum in ſinum Danaes ſe infudiſſe; Agnoſcit iſtam ἀμφιβολίαν etiam* Klotzius Vindic. p. 214. * Id. od. 4, 8, 12. *pretium* dicere muneris, *indicare, quanti pretii rem (carmina ſcil.) accipiat. Qui legunt* muneri *pro* muneris, *non audiendi.* * Hor. Epiſt. 1, 18, 18. Vt non Sit mihi prima fides, et vere quod placeat vt non Acriter elatrem *pretium* aetas altera ſordet. *Venuſtiſſimus locus, deſcriptio litigioſi hominis vt amoeniſſima, ita veriſſima! Sordet, inquit homo rixans;* pretium aetas altera, *immortalitas ipſa non tanti habetur, vt quod ſenſerim, non dicam, non defendam. Sed omnia verba lecta ad moratam orationem conficiendam.* Scilicet, *ja freylich,* – vt non – vt non, *repetitum cum ſale in fine duorum verſuum* – Acriter – elatrem – – * *malo ſenſu pro* poena. Hor. od. 3, 24, 24. Et peccare nefas, aut *pretium* eſt mori. * *Pro* praemio *etiam occurrit apud Phaedr.* 1, 8, 1. Qui *pretium* meriti ab improbis deſiderat. *Vide plura eius ſignificationis exempla in* Gronou. Obſeruatt. libr. 2. c. 25. * *pecunia, quae pro licentia comoedium ſpectandi ſoluitur, latine* lucar *graece* ὀπτήριον *ſiue* θεατρικὸν ἀργύριον *dictum* Ter. H. prol. 48.

PRIMVLVM Ter. Ad. 3, 1, 2. *indicat leue alicuius rei initium* – dolores incipiunt *primulum*. *Fortior eſt diminutio* Ad. 5, 6, 10. *paullatim* plebem *primulum* facio meam.

PRIMVS Ter. Ad. 2, 3, 6. fratrem homini nemini eſſe *primarum artium* magis principem; *primae artes hic intelliguntur humanitas, fortitudo, atque in rebus gerendis alacritas.* * Id. Ad. 5, 4, 4. et quae tibi putaris *prima; ante alia agenda.*

PRINCEPS Hor. od. 3, 17, 7. Qui Formiarum moenia dicitur *Princeps* (*primus*)

Digitized by Google

mus) et innatentem Littoribus tenuiſſe Lirin. *Marica nympha fuit, a qua fluuius nomen accepit, et* Liris *item fluuius influens Minturnas. Sic et* princeps limus *primus eſt, homo, qui primo tantum limus erat* Hor. od. 1, 16, 13. Fertur Prometheus addere principi Limo coactus particulam vndique deſectam; et inſani leonis Vim ſtomacho appoſuiſſe noſtro. *iram quae nos leonis ſimiles reddit. Fabula, ad quam reſpicit, vulgata eſt, ſed non vulgo notum, ſaltim nusquam legi, eſſe totum hunc locum* inde a verſ. 9. ſqq. *expreſſum forte ex* Platone, *certe ſimillimum illius* libr. 2. de Republ. pag. — — ἢ οὐκ ἐννενόηκας ὡς ἄμαχόν τε καὶ ἀνίκητον θυμὸς οὗ παρόντος ψυχὴ πᾶσα πρὸς πάντα ἄφοβος καὶ ἀήττητος etc. *id quod notauerat ad marginem libri ſui* Semlerus.

PRINCIPIVM *de primo aduenientis ſermone* Ter. E. 3, 2, 5, coll. Ph. 2, 1, 22. Quam venuſte! quod dedit *principium* aduenlens! *Noſtri dicerent*: Ey wie artig! was für ein ſchönes Compliment zum Antritte macht er nicht! * Ter. E. 4, 7, 11. Hic ego ero poſt principia, *i. e. in loco triariorum; cum ſcil. in acie primi eſſent haſtati, deinde ſequerentur* princeps, *agmen clauderent* triarii, *ut ex Antiquitatibus notum cf. etiam* Turneb. Aduerſ. libr. 3. c. 9.

PRIOR Hor. Carm. Saecul. 51. Bellante *prior*, iacentem lenis in hoſtem; *vincens rebelles, parcens victis: parcere ſubiectis et debellare ſuperbos quum proprium quaſi Romanorum, in Saeculari carmine, prudenti ingenio hoc poſitum.* * *melior* Hor. od. 4, 10, 4. Nunc et qui color eſt punicae *prior* roſae. *Sic et Id. Epiſt.* 1, 18, 27. et Phaedr. 3, 13, 8. Si vocem haberes, nulla *prior* ales foret; *praeſtantior.*

PRIVATVS: *appellari et ipſos magiſtratus, et praefectum urbi,* priuatos, *ſi cum Auguſtis com-*

Digitized by Google

comparentur, *notant viri multi docti* ad Hor. od. 3, 8, 26. Negligens, ne qua populus laboret, Parce priuatus. *Ego vero non nego huius obſeruationis veritatem, ſed ad h. l. pertinere, id certo pernego; qui alieniſſimam eam potius iudico. Qualis eſſet ſenſus? tu, cum ſis priuatus, noli de republica curare, id Caeſaris opus et labor. Non ita aulicus Horatius cum aulico Maecenate loqui poteſt; non ita homo naris emunctae, facetus cum eleganti Cilnio. Vult potius poëta, inuitans Maecenatem ad hilaritatem, eum eſſe* hoc die *quaſi priuatum. Senſus: noli nimium hodie de populi ſalute cogitare, ſed neglige haec priuatus, ſis priuatus hodie, negligens res publicas. Non video, quid poteſt eſſe hac interpretatione clarius, et magis dignum Horatio atque huius odae argumento.* * priuata carmina *apud* Hor. Art. 90. *ſunt tenui ſtilo ſcripta et communi; praecipit rem tragicam digna oratione exponere, non verſibus, qui comoediam ſapiunt; hi ſunt enim* priuati, *quia in comoedia priuati homines loquuntur, in Tragoedia reges et Tyranni, principes reipublicae etc. Mordet, addito exemplo coenae Thyeſtae, forte Tragoediam quandam, ſua aetate, huius argumenti exiliter ſcriptam.*

PRIVVS Hor. Serm. 2, 5, 11. Turdus Siue aliud *priuum* dabitur tibi, deuolet illuc Res vbi magna nitet. *Geſnerus ad h. l.* „priuum erit *vnicum* „*quiddam ſui generis*, „*et eo pretioſum; hoc* „*vero, quomodo ad* tur„dum *commode applice*„*tur*, non video.„ *Conicit igitur legendum* primum, *vt etiam in quibusdam libris inuenit; ſed nihil hoc opus: aegrum fecit Geſnerus locum, vt eum ſanare poſſet; namque priuum eſt nihil aliud, niſi* proprium quiddam e re domeſtica, *id quod vnius patrisfamilias eſt, vt ait*

ait Vet. Schol. *Diues itaque Tireſias; ſi quidam tibi donauerit aliquid e re ſua priuata, et domeſtica, v. c. turdum, tu ſtatim mitte illud ad diuitem quendam ſenem. Quaenam ſic obſcuritas? voc.* prius *autem eadem ſignificatione, vt ſit* proprius, *occurrit apud noſtrum poetam* Epiſt. 1, 1, 93. Quem ducit *priua* triremis.

PRO Phaedr. 1, 23, 6. *pro* rei domini latrare. *Ita lege verſum*: Heus, inquit, linguam vis meam praecludere, Ne latrem pro re domini? Multum falleris.

PROBARE: *de Ioue, annuere* Hor. od. 1, 2, 19. Vagus et ſiniſtra labitur ripa Ioue non *probante* vxorius amnis h. e. *quaſi non annuente, qui ſe medium ſeruet in his malis, velut ſaepe apud Homerum Iupiter nullius partis adiutor eſt. Cel.* Reiskius *emendat*, Ioue comprobante, *qui omnium* φαινομενων, *et* διοσημειων *auctor eſſet et modulator, ſiue quo et hae inundationes accidere non poſſent.*

PROCAX *proprie petax, qui ſuis bonis praeſentibus non contentus ſemper plura et aliena expetit.* Phaedr. 1, 2, 2, *procax* libertas libertatem miſcuit; *libertate inſolentes ciues inter ſe diſſiderunt, et licentia accepta leges, quibus continebantur, perfregerunt. Sed poſſet etiam h. l. vox intelligi de* laſciuia, *ac* proteruia, *vti occurrit apud* Liu. libr. 47. c. 54. probris quoque in ipſum, Macedonesque *procacibus* iaculati ſunt. *Sic et* Hor. Serm. 2, 6, 67. procaces vernae. *Bene autem ibi de ſeruis coenantibus!* * Muſa *procax* Hor. od. 2, 1, 37. *eſt* audax.

PROCVRARE Phaedr. 2, 3, 11. Si *procurare* vis oſtentum. *ſolemnis, vt vulgo notum eſt, vox de ſacrificiis auertendi mali cauſa inſtitutis; ſexcenties occurrens apud Liuium; de ipſis ritibus agit fuſe* Guther. de Iure Pontif. libr. 1. c. 21.

PRO

Digitized by Google

PRODIGIALITER, *ſupra omnium hominum fidem, monſtroſe*, Hor. Art. 29. Variare cupit rem *prodigialiter* vnam.

PRODIGVS animae magnae; *de Aem. Paulo, occiſo in clade ad Cannas; ſublimis profecto locus eſt* Hor. od. 1, 12, 35.

PRODVCERE arborem i. *educere, colere propagatam.* Hor. od. 2, 13, 1. Ille et nefaſto te poſuit die Quicunque primum (*poſuit*) et ſacrilega (*impia*) manu Produxit (*eduxit*). *Ita locum intelligo, temere a Bentleio et Cuningamio vexatum; omnia ſic plana, digna Horatio.* * *de nouis verbis factis, et quaſi cuſis* Hor. Art. 59. Signatum praeſente nota *producere* nomen. *Sed ego cum* MSS. Bentleio, Cuningamio, Sanadonio, *et* Geſnero *certiſſime legendum arbitror* procudere *pro* producere; *fauet non ſolum huic verbo contextus, ſed et metaphora ipſa id flagitat, vt verba h. l. docebunt.* * *apud* Ter. H. 1, 1, 92, *de ſeruis, qui, cum vendebantur, in forum perducebantur.*

PROFERRE diuulgare Ter. Ad. 3, 2, 39. 41. An hoc proferendum tibi vsquam eſſe videtur — Nunc ſi hoc palam *proferimus*, ille inficias ibit, ſat ſcio.

PROFESSVS: profeſſa mors, *certa, indubitata* Phaedr. 4, 6, 8. Nec ad *profeſſae* mortis audacem viam Fabricaſſet Argus opere Palladio ratem. vid. Graeuius ad Cic. Verr. 3, 56. cf. etiam Gronou. Obſeruatt. libr. 2. c. 9.

PROFICISCI *de abitu, non longinquo, ſed in locum proximum* Ter. E. 2, 2, 49. tu *profecturus* alio fueras; *iturus*.

PROIICERE *abiicere* Hor. Art. 97. *Proiicit* ampullas et ſeſquipedalia verba. *vid.* Ampulla.

PROLAPSVS; *de partu frequenter apud Latinos occurrit, qui,* cadere, excidere, prolabi *dicitur; at* Phaedr. 3, 15, 6. *prolapſam* effundit ſarcinam mater, *innuit proprias quaſdam vires foetus,*

quo matris opem iuſta plus minuit agmus.

PROLOGVS: *Huius exordii, ſiue ingreſſionis ante ipſam comoediam recitandae* quatuor genera *conſtituit* Donatus. Vnum, *quo fabula aut poëta commendatur*; alterum, *quo aduerſario reſpondetur, aut populo referuntur gratiae*; tertium, *quod argumentum narrat fabulae*; quartum, *quod ex his omnibus componitur. Hinc intelligis* locum Ter. A. prol. 5. 6. *De primo et ſecundo genere nihil eſt, quod moneamus. Tertium autem genus, ex quo eſt prologus Amphitruonis Plautini, valde putamus obeſſe delectationi, ex fabulae ſpectatione capiendae. Quum enim nos delectet poëtae artificium, qui in medias res, ut cum Horatio loquar, auditorem rapit, ſemperque ad euentum feſtinat, non poteſt ſpectatori non moleſta eſſe prologi diligentia, qui omne fabulae argumentum prodat.* * prologus *dicitur etiam is, qui prologum recitat* Ter. H. prol. 11.

PROLVBIVM, *promtus animus ad largiendum.* Donat. Ter. Ad. 5, 9, 28. *Sunt qui* proluuium *legant*, e. c. Dacieria; *Bentleius autem iure ſuo noſtram lectionem tuetur.*

PROLVERE ſe vino. Hor. Serm. 1, 5, 16. Multa *prolutus* vappa nauta. Id. Serm. 2, 4, 27. leni praecordia mulſo *Prolueris* melius.

PROMINERE *ſuauiter et ἐναργῶς, de arborum frondibus in nemoribus.* Hor. od. 1, 21, 6. Nemorum coma, Quaecunque aut gelido *prominet* Algido Nigris aut Erymanthi Siluis, aut viridis Gragi.

PROMOVERE: *augere in melius* Hor. od. 4, 4, 33. Doctrina vim *promouet* inſitam. *bona inſtitutio indolem innatam, atque virtutem amplificat, excitat, prouehit.* * *differre* Ter. A. 4, 2, 28. * *mouendo ſe aliquid proficere* Ter. E. 5, 3, 4.

PRO-

PRONVS annus i. *vergens, autumnus: eleganter* Hor. Art. 60. Siluae foliis *pronos* mutantur in *annos. Eſt locus de nouis fingendis verbis pulcherrimus, in quo, quam apta ſit, quam bene connexa cum praecedentibus, et iis, quae conſequuntur, quam poëtica haec comparatio, iudicabis ipſe.* * *Id.* od. 3, 27, 18. *pronus* Orion; *deſcriptio hyemis, nominatim menſis Decembris. ſic proni* menſes od. 4, 6, 40. *bene dicuntur, qui, vt tempus ipſum, fugaces fugiunt; metaphora deſumta a riuo, rapido flumine fluente, Sic ipſe* Hor. Epiſt. 1, 10, 21. Purior in vicis aqua tendit rumpere plumbum Quam quae per *pronum* trepidat cum murmure riuum. *vid.* Plumbus *et* Trepidare.

PROPERARE *cum accuſat. per breuiloquentiam* Hor. Epiſt. 1, 3, 28. Hoc opus, hoc ſtudium parui properemus et ampli: *tractemus cum ardore ſtudii, feſtinantes quaſi ad hanc operam* Id. od. 3, 24, 62. Indigno pecuniam Haeredi *properet, ſubintell. cumulare aut ſimile quid.* * *de riuis permeantibus agros poëtica quadam virtute dicitur, atque pingenti: hinc vero, vt fit, fluxit nimius et ſaepe ridiculus h. v. vſus tempore Horatio, cum plurimi infirmi et inanes poëtae hac tantum et ſimilibus voculis ornare verſus ſuos nugaces ſtuderent, quos ideo ludit in Art.* 17. *Deſcribitur properantis* aquae per amoenos ambitus agros. *Omnia iſta verba ironica carpunt eiusmodi naturae deſcriptores, qui pannos purpureos aſſuunt vili veſti.* Popius *et* Boilauius *h. l. bene imitati ſunt. vide prioris* Eſſay on Criticiſm. *et alterius* Art. poët. chant. 1.

PROPINARE *eleganter et comice* Ter. E. 5, 9, 57. Hunc comedendum et deridendum vobis *propino, trado. Ineſt in hoc verſu gratus quidam lepor, quae vix vlla verſione indi-*

Digitized by Google

indicari, nedum exprimi poteſt. Verbum enim propinare, *vt ſciunt omnes, proprie in conuiuio valebat, vbi, qui modo biberat, alteri poculum offerebat; quod lepidiſſima metaphora ad proditionem Thraſonis transfertur.*

PROPINQVVS Ter. H. 1, 1, 5 — vicinitas — quod ego in *propinqua* parte amicitiae pono. i. e. *quam vicinitatis coniunctionem ego amicitiae proximam eſſe exiſtimo. Huic loco multam lucem affundit* Heſiodi ἔργ. verſ. 342. ſqq. *quos Daceria iam laudauerat, vbi Heſiodus vicinitatem ſecundo poſt amicitiam loco ponit. cf. etiam* Cic. fin. 5, 23. * Ter. E. 5, 6, 1, *propinquum* rus *eſt* ſuburbanum, *ſiue vt Luciani verbis vtar* οὐ πόῤῥω τῆς πόλεως. *Erant autem praedia ſuburbana magno in pretio, quod nimirum ex iis hoc caperetur commodi, vt poſſeſſorem nunquam ſiue vrbis, ſiue agri ſatietas inuaderet; quae ex re bene* Io. Clericus *ad* Luciani Nigrin. c. 26. *philoſophi, de quo ſermo eſt, abſtinentiam, et moderationem illuſtrauit, qui praedium, quod haberet, negligeret, idque non quoduis, vulgare, ſed ſuburbanum.*

PROPIOR amicus Hor. Epiſt. 1, 9, 5. Munere cum fungi *propioris* cenſet amici; *intimus eſt amicus. At quam venuſta eſt haec epiſtola tota! quam faceta, et aulicum ſpirans, et vrbanum, poëtae commendatio!* * *propius* medullis damnum. Id. Epiſt. 1, 10, 28.

PROPONERE Hor. od. 1, 18, 3. Siccis omnia Dura deus *propoſuit*; *belle de Baccho,* proponit, *quaſi aut dura omnia fata, aut pocula ſumenda ſibi proponeret.*

PROPRIE Hor. Art. 128. Difficile eſt *proprie* communia dicere. *vid.* Communis.

PROPOSITVM ſententia, θέσις. Phaedr. 1, 5, 2. teſtatur fabella haec *propoſitum* meum.

Digitized by Google

PROPVGNACVLVM nauis, *eſt turris in ea, unde pugnabatur*. Hor. Epod. 1, 2, Ibis Liburnis inter alta nauium Amice *propugnacula*. *Liburnae naues erant leues, veloces, quarum, in claſſe Auguſti numerus tum magnus erat; propugnacula nauium ſi turritae illae naues Antonii: vide ad h. l. perſpiciendum* Vellei. Paterc. libr. 2. c. 24.

PRORIPERE *pro protrahere* Hor. od. 1, 8, 15. ne virilis Cultus in caedem et Lycias *proriperet* cateruas; *de Achille, qui in Scyro inter filias Lycomedis educatus pro puella latuit, ne detectus in caſtra Graecorum contra Troianos (Lycii ſunt Troianorum ſocii, vid. Homer. Iliad. β. καταλογ. extr.) abduceretur. In caedem et cateruas,* pro *in caedem cateruarum; ut centies.*

PROSPECTARE Phaedr. 2, 5, 10. Villa — *Proſpectat* Siculum et proſpicit Tuſcum mare. *Sic, ut etiam editum in noſtra Editione; legendum ſtatuo, cum MSS. quo rectiorem lectionem etiamnum protulit nemo. Ut aedificia cet. eo alias ſpectare dicuntur, qua frontem vertunt, ſic* proſpectare *h. l. eſt, a ſummo monte Siculum mare, e longinquo ſpectari, Tuſcum vero ſubiacens perſpici, namque magis erat vicinum, atque ſic longe lateque hinc conſpici poſſe dicitur. Non vero tam* ſitum *villae, quam quem* proſpectum *appellant, Phaedrus deſcribit. In verbis* proſpectat et perſpicit *gratia quaedam;* ταυτολογίας ſpecies. Sic Phaedr. 3, 10, 45.

PROSPICERE; *proprie, ex alto loco ſpectare.* Phaedr. 1, 17, 8. Id. 2, 4, 10.

PROTELARE, *euertere, omnino perturbare* Ter. Ph. 1, 4, 36. Hem iſtuc ſerua, et verbum verbo, par pari, ut reſpondeas, Ne ſuis te iratus ſaeuis dictis *protelet*.

PROTERRERE *verbum graue, quod egregie Menedemi vehementiam pingit*

Digitized by Google

pingit Ter. H. 3, 1, 37. filium — *proterruiſti* hinc.

PROTERVE *immoderate*, *pertinaciter* Ter. Hec. 3, 5, 53. Ecce autem tu quoque *proterue* iratus es.

PROTERVVS, *impudens* Ter. H. 3, 3, 16. nemo eſt — amicorum — apud quem exponere omnia mea occulta — audeam, apud alium prohibet dignitas, apud alium ipſius facti *pudet*, ne ineptus, ne *proteruus* videar. * *ſaepius Horatius eo verbo vtitur, vt reſpondeat noſtris verbis, muthwillig, loſo. Sic proterui* iuuenes od. 1, 25, 2. *proterua* Cynara Epiſt. 1, 7, 28. *proterui* venti od. 1, 26, 2. *Proterui* Satyri Art. poët. 233. *proterua* fronte Lalage od. 2, 5, 15. *et ipſa* grata Glycerae *proteruitas* od. 1, 19, 7. *quem locum tam proterue, et lepide* Sarbienius *imitatus eſt cohens:* vrit me Chriſti nitor et grata proteruitas.

PROVIDERE *ante aliquem videre, et ſalutare quam ille* Hor. Epiſt. 1, 7, 69. Ille Philippo Excuſare laborem — denique quod non *Prouidiſſet* eum * *cauere* Ter. A. 1, 3, 3. quae ſi non aſtu *prouidentur*, me aut herum peſſumdabunt. *vide* Peſſumdare.

PROVIDVS auſpex Hor. od. 3, 27, 8. Ego *cui* timebo *Prouidus* auſpex? *Eſt autem lectio* τȣ quid *pro* cui *longe venuſtior, et ſine dubio etiam verior. Non potuit Horatius ignorare, cui timeret; oſtendit autem ſe nihil timere, cum ſit* prouidus auſpex, *qui bona auguria conceptis verbis elicere poſſit.*

PROVISERE *aliquo ire ac videre* Ter. Ad. 5, 6, 1. ego hinc ad hos *prouiſam*, quam mox virginem arcerſant; *ſiue potius* accerſant. *vid.* Accerſere.

PROVISVS: res prouiſa, i. *bene cogitata, diu animo verſata.* Hor. Art. 312. Verbaque *prouiſam* rem non inuita ſequentur. * *prouiſae* frugis in

Digitized by Google

in annum Copia Hor. Epiſt. 1, 18, 109. *eſt collecta copia meſſis.*

PROVOCARE Hor. Serm. 1, 4, 14. Ecce Criſpinus minimo me prouocat *h. e. iam Criſpinus ſcriba et verſificator mecum ſacramento contendit, ſe citius me plures verſus ſcribere poſſe; et quidem me prouocat* minimo, *h. e. ipſe plus ſpondet, quam a me repromitti vult, certus nempe victoriae. Er ſezt gegen eine geringe Wette von mir viel. Bentleius pro* minimo *legit* nummo; *ſenſus idem, ſed emendatione non opus. Verſus ſequentes* Baxterus *et* Geſnerus *legunt:* Accipiam tabulas. *In noſtra editione eſt:* Accipe iam *etc. Ita* Bentleius.

PROXIMVS culpae i. *reus* Phaedr. 1, 10, 5. *Sic* Cicero *dixit* culpae affinis *pro* reus orat. 4. catil. 3. *opp. a* culpa remotus. * proximus heres Phaedr. 3, 10, 12. *proprie ſolemniterque; alias* ſecundus *appellatur, qui tunc demum fit heres, cum primus heres mortuus eſt.* vid. Diſpontinii collectan. in Phaedr. p. 252.

PRVDENS rerum i. *philoſophus, vt docet* Vet. Schol. *ad* Hor. od. 4, 9, 35. *Sed ego tantum intelligo de ſagacitate animi, et prudentia ciuili. Lollius enim erat aulicus, ad quem haec ode ſcripta; idem non quaeram ſtoicas doctrinas in verſ. ſqq. ſed ſententias ſimplices, poëtae virtutem laudantis, et integritatem mentis.*

PTISANARIVM Hor. Serm. 2, 3, 155. *pultis genus ex farina hordeacea, cui maxima reſtaurandarum virium et nutriendi vis eſt. cf. de eius vſu* Nat. Andr. Matthioli in cap. 79. Dioſcor. libr. 2. Geſnerus *in Theſauro locum attulit ex* Plin. Hiſt. N. 18, 7, *quem confer ſi plura cupis. Facete Horatius diminutiuo vtentem fingit Medicum, rem habentem cum auaro, cui blanditur, quaſi exigui pretii pultem afferens.*

PVBLI-

PVBLICITVS, *publice iuſſa* Ter. Ph. 5, 8, (al. 7.) 85. Non hoc *publicitus* ſcelus hinc deportarier In ſolas terras. *relegari in aliquam ſolitudinem.*

PVBLICVS: *publica* materies, *ſunt argumenta Tragoediae etc. iam nota, vt ex Iliade ſumta; aut iam ab antiquis tractata:* publica *ſunt, quia omnis populus ea iam nouit, et quaſi poſſidet.* Hor. Art. 131. Publica materies priuati iuris erit *h. e. fiet quaſi tua, a te inuenta.*

PVDOR Ter. A. 1, 5, 28. patris *pudor i. e. pietas, reuerentia erga patrem. Patet enim ex ſeqq.* cf. Hec. 1, 1, 41-47. * infans pudor Hor. Serm. 1, 6, 57. *reuerentia, ſ. verecundia proloqui timens.*

PVER: *comice* Ter. Ad. 5, 8, 17. de te largitor *puer! Compellatur hoc nomine Aeſchinus, etſi maritus iam erat, leniter obiurgandi cauſa.* Daciera *h. l. ſic reddidit:* diſpoſèz de vous, mon petit mignon: *Male! huic blanditiae non eſt hic locus; mallem poſuiſſet:* diſpoſèz de vous, garçon.

PVGNA *i. e. turbae* Ter. E. 5, 1, 60. coll. 4, 13, 11.

PVGNARE vincere (*antecod. pro conſeq.*) Ter. Ad. 5, 3, 57. *poſtquam Demea dixerat, ſe velle filium craſtino die rus abducere, addit: verſ.* 56. Et iſtam pſaltriam vna mecum hinc abſtraham. *Tum reſpondet* Mitio: *pugnaueris.* Eo pacto prorſum illic alligaris filium. *h. e. iſta ratione profecto vinces, filiumque tuum rure retinebis, quoniam ei certum eſt, a pſaltria non diſcedere.*

PVLCHER: *pulchra* poëmata Hor. Art. 99. *ſunt, quae plauſum capiunt et placent per bonam et iuſtam* οἰκονομίαν, *et quidem iudicio et menti placent, totius carminis ordine: opp.* dulcia carmina, *quae affectus mouent, cor tangunt. Sic formoſa et pulchra puella non ſemper eſt dulcis, et ſuauis, imo vero etiam iniucunda*

inter-

Digitized by Google

interdum, et ita verſa vice. Hinc forte, ni fallor, translatio ducta eſt. vid. Dulcis.

PVLCHRE: *ſpecioſe, callide; vt ſubinnuat quiddam ſimulationis* Phaedr. 1, 10, 10. Te credo ſurripuiſſe, quod *pulchre* negas. *praeclare!* Id, 4, 20, *et* 4, 25, 35. 4, 19, 6. 3, 13, 4, 5, 10, vlt. Hoc cur, Philete, ſcripſerim, *pulchre* vides. *penultimum verſum tu ita conſtitue*: Quod fuimus lauda, ſi iam damnas quod ſumus.

PVLLVS, pulla myrtus Hor. od. 1, 25, 18. *cuius viror ad nigredinem vergit, qui color eſt myrti.* Reiske. *ſic*, pulla ficus Id. Epod. 16, 46.

PVLMENTARIVM *dici de quouis cibo, quo cum pane veſcimur, notum eſt vel ex Phaedr.* 3, 7, 23, *et nota Schefferi ad h. l. Sed hinc intellig. ille locus* Ter. E. 3, 3, 6. lepus tute es, et *pulpamentum* quaeris, i. *cur quaeris, quod habes, in altero? vide* Gronou. ad Plin. libr. 22. c. 25. Hor. Serm. 2, 2, 20. tu *pulmentaria* quaere Sudando. *Reſpexiſſe Horatium Socraticum quoddam dictum notat* Vet. Schol. Hoc Socrates primus ait, qui cum ad noctem vſque ſpatiaretur, interrogatus a quodam, cur hoc faceret, reſpondit ὄψον συναγω, obſono coenae, *ſignificans ſe ideo deambulare, vt* cibum libenti animo caperet.,,

PVLSARE aequo pede *per breuiloquentiam, aequis pedibus vel aequum erga omnes, vadere, et tum pulſare fores.* Hor. od. 1, 4, 13. Pallida mors, *aequo pede pulſat* pauperum tabernas Regumque turres. *Quod* Lambinus *ad h. l. profert, etiam pedibus et calcibus pulſatas interdum fores, huc non pertinere videtur: quid enim tum* aequus pes? *de praeſtantia et veritate imaginis non eſt, vt dicamus, neceſſe. vide tamen voc.* Pes.

PVLVILLVS *proprie* ceruical, *ſed interdum eſt etiam lectulus, in quo veteres legebant, et commen-*

Digitized by Google

commentabatur. Hor. Epod. 8, 15. Quid quod libelli Stoici inter ſericos iacere *puluillos* amant. *quare ſolent ſtoici libri penes te in lectulo iacere, quaſi Philoſophiae ſtuderes, vt captes magis amatores?*

PVLVINAR Deorum ornare Hor. od. 1, 37, 3. *eſt, in ſupplicationis die feſto, aut in lecticis, aut in tabulariis, vbi ſtarent eminentes, lectos diis ſternere,* quibus *ſcilicet accumberent; ſaepe Deorum ſtatuae iis etiam impoſitae ſunt.*

PVNCTVM omne ferre, *de vniuerſo applauſu; translatum a tabellis in Comitiis, in quibus ſuffragia punctis notabantur.* Hor. Art. 343. Id. Epiſt. 2, 2, 99. Diſcedo *puncto* illius (*ſuffragio, opinione eius*) Alcaeus. * punctum muſcae Phaedr. 5, 3, 3. *dicit pro* punctione.

PVPPIS. Picta puppis; *ſolebant Veteres naues pictura illuſtrare, vide* Klotz. Vindic. Hor. p. 328. Hor. od. 1, 14, 14. Nil *pictis* timidus nauita *puppibus* Fidit. *Reſpicit, credo, ad numina tutelaria nauis, quorum imagines pictae erant in puppi; de quo notum illud Ouidii:* Eſt mihi, ſitque precor, flauae tutela Mineruae, Et nauis a picta caſſide nomen habet.

PVRPVRA Hor. Epod. 5, 7. Per hoc inane *purpurae* decus precor; *per hanc praetextam, mihi iam decus inutile; conſtat inter omnes, iuuenes nobiles ad XVI annum praetextam togam geſſiſſe.*

PVRPVREVS Hor. od. 3, 3, 12. Auguſtus — *Purpureo* bibit ore nectar. *Mirum hic interpretes de explicatione ſaltim cogitare potuiſſe; quis eſt, qui non intelligat? quis os, pro vultu, cum additum ſit* bibit, *accipiet? quis neſciet, quid ſit* purpureum os, *qui modo pulchra ora vidit?* * *deinde* purpureus *de omni pulchritudinis colore dicitur.* Hor. od. 4, 1, 10. *purpureis* ales oloribus; *de Venere, quia currus eius ab alitibus tra-*

Digitized by Google

trahebatur oleribus. vid. Lambinum *ad h. l. et viros doctos quos laudat* Klotzius Vindic. Horat. p. 228.

PVRVS: verba *pura opp.* ornatis, figuratis, Hor. Serm. 1, 4, 54. Non ſatis eſt *puris* verſum conſcribere verbis. * purum numen, i. *coelum ſerenum* Hor. od. 3, 10, 8. *vide* Numen. *Sic et* puro Veſpere. Hor. od. 3, 19, 26. *pro* ſereno. *Adde Eiusd.* Epiſt. 2, 2, 210. * Ter. H. prol. 46. In hac (Comoedia) eſt *pura* oratio i. e. *haec fabula, quam acturi ſumus, non eſt actuoſa, ſiue motoria, non affectibus aeſtuat* (vid. voc. Statarius.) *ſed potius tranquilla oratione conſtat. Hanc explicationem* Petro Marſo *debemus, eamque ideo ceterorum interpretum ſententiae praetulimus quod cum vniuerſo orationis ambitu optime conuenit, nec indicari facile poteſt, quid ſibi Terentius velit, ſi fingamus* puram orationem *hic ſignificare* dicendi *genus purum, atque elegans. Certe ſequeretur inde, in ceteris Terentii comoediis impurum regnare ſermonem, quod, quam ſit abſurdum, nemo non videt.*

PVS Hor. Serm. 1, 7, 1. Proſcripti Regis Rupili *pus* atque venenum. i. *liuorem et malignitatem. Rupilius, cognomine Rex, praeturam gerens, Bruti aſſecla, ab Auguſto proſcriptus eſt; inter hunc et Perſium quandam diſſidium ortum vrbane narrat hac Satyra vates. Culpat hanc ſatyram quidem* Homius in Grundſaetzen der Critik Part. 2. c. 13. p. 89. *vt ad luſum verbi* Regis *prorſus confectam, ſed videbit, qui hoc carmen attente perlegerit, turpiter falli Britannum; namque ſatyra eo potiſſimum fine ſcripta eſt, vt ridicula certamina litigantium ſuo tempore hac imagine perſtringeret. id quod notat etiam verſ.* 6 et 7. *atque omne quod narratur tam lepide de acrimonia horum certantium,*

Digitized by Google

tium, de abſurdis vere metaphoris v. c. Sole Aſiae, ſtellis ſalubribus, cane, inuiſo *agricolis* ſidere, *allegoria illa* de vindemiatore cet. *Tandem hunc in verbo* Regis *luſum non* IPSE *profert Horatius, ſed* PERSIVM *inducit dicentem, hominem ridiculum; adeo vt magis credam, vatem carpere eos, qui ludere verbis ſoleant, hac morata oratione, quam, ipſum illinc venuſtatem petiiſſe, nedum vt eo fine omne carmen compoſuiſſet. Sed ſolet Anglus ille doctiſſimus, et acutus alias vir, iniurius fere eſſe in Veteres, inprimis Horatium, niſi forte fugitiuis tantum oculis perluſtrauit Euripidem, Sophoclem, et quos carpit ſaepius immerito. Quod Baxterus protulit de dilogia vltimorum verſuum, quibus tangere Auguſtum ei viſus eſt Horatius, non dignum eſt commemoratione, et iam notum eſt, Baxterum impenſe amaſſe dilogiam, vbique eam quaeſiiſſe in Horatio, vbique eam inueniſſe, vbi nullum eius veſtigium.*

PVTEAL: *fuit locus fulgore tactus, a Libone Scribonio, impoſito puteali, procuratus, vt ſemper, foramine ibi aperto, coelum pateret, in foro Romano, prope arcum Fabianum, ad quem ſedes praetoris erat, et cauſae* foeneratorum et debitorum tractabantur. *Hinc* Hor. Epiſt. 1, 19, 8. Forum *puteal*que Libonis Mandabo ſiccis, adimam cantare ſeueris. *Recte Geſnerus ad h. l. probat contra Baxterum, non eſſe haec, vt puteter, verba* Ennii, *ſed ipſius Horatii; vide de hoc* puteali *etiam plura docte collecta in viri ſummi Theſauro ſub h. voc.* Id. Hor. Serm. 2, 6, 35. Roſcius orabat ſibi adeſſes ad *Puteal* cras. i. h. *teſtis* l. *aduocatus.*

PVTRIS: oculos putres *apud* Hor. od. 1, 36, 17 *intelligo e nimio potu natantes, marcentes, qui cupiditate tamen in*

Da-

Damalim vertuntur. Omnes in Damalim *putres* Deponent *oculos.*

PYCTA Phaedr. 4, 24, 5. *ſcribitur etiam* pyctes, *eſt* pugil victor, *quando enim graeca hac voce Latini vtuntur, non ſimpliciter indicare eos* pugilem, *ſed* pugilem coronatum, victorem, *notauit ad h. l.* Gudius.

PYRGVS *vaſculum luſorium, ex quo conieciuntur tali; ſ. teſſerae* Hor. Serm. 2, 7, 17. qui pro ſe tolleret atque Mitteret in *pyrgum talos. Sed MSS. optimi, Cuning. Baxt. et Bentlei. legg.* phimum, *pro* pyrgum *et Schol. vterque; eſtque* pyrgus *certiſſime gloſſa, praeſertim, cum Schol. Crucquii* phimum *explicet per* pyrgum ſ. tale vaſculum, quale diximus.

PYTISSARE Ter. H. 3, 1, 46. Nam, vt alia omittam, *pytiſſando* modo mihi quid vini abſumſit? *Mos erat hominibus faſtidioſis, ac lautis, vt vinum, antea quam biberent, guſtarent, ac deinde exſpuerent, quinimmo in terram effunderent, quod* pytiſſare *dicebatur. Similis eſt locus apud* Petronium c. 38. „Plus vini „ſub menſa effundebatur, „quam aliquis in cella habet„ *Plura valenti dabit* Burmannus ad h. l. pag. 168. *Chremes ergo Terentianus queritur, non quidem omnino, quod guſtauerit Bacchis, ſed, quod nimium faſtidioſa, tam ſaepe pytiſſauerit, vt plurimum vini exſpuendo, atque effundendo conſumeret. Similis fere eſt apud Lucianum Timonis de Gnathonide querela* — πιθʊς ὁλʊς παρ ἐμοι πολλακις ἐμημεκως. — pag. 159. Tom. 1. ed. Reitz.

Q.

QVADRA *fruſtum panis, quod datur mendico* Hor. Epiſt. 1, 17, 49. Mihi diuiduo findatur munere quadra; *mihi dimidium quadrae, quam illi daturus es, donetur, diuidatur munus inter nos.*

Digitized by Google

QVADRARE acervum. Hor. Epiſt. 1, 6, 35. Tertia ſuccedat, et quae pars *quadret* acervum, *quartam partem addat, vt quater millia fiant* cf. praeced.

QVAESTVS: *de eo quod quaeſtum alicui comparas, efficit* Hor. Serm. 2, 6, 19. Autumnusque gravis, Libitinae *quaeſtus* acerbae. * impudentiae quaeſtus, *quem faciunt homines impudentes* Phaedr. 1, 14, 18. quorum ſtultitia *quaeſtus* impudentiae eſt; *qui ſua ſtultitia patiuntur, vt alii grauiter impudentes lucrum facere ab iis poſſint.* * *pro iis locis ponitur, vnde quaeſtus quaeritur.* Phaedr. 3, 20, 4. Galli Cybeles circum *quaeſtus* ducere Aſinum ſolebant. *Nimirum ad ſtipem colligendam;* Gronouius *in Notis emendat* circum coetus. *vide de hac Phaedri loquendi conſuetudine plura in voc.* Religio * Ter. H. 4, 1, 27. Nempe nunc illi prodita abs te filia eſt planiſſime, per te vel vti *quaeſtum (corpore ſcil.)* faceret, vi[…] vti veniret palam. *Tu[…] culpa id accidit, vt a[…] nus illa filiam tuam a[…] cogere potuerit, quaeſtu[…] vt faceret meretriciun[…] aut eam palam pro a[…] cilla vendere. Eſt enim elliptica illa locuti[…] quam plenam habes apu[…]* Plaut. Poen. 5, 3, 21.

QVALVS *pro lanificio; e[…] autem proprie, in qu[…] mulieres reponebant pen[…] ſa.* Hor. od. 3, 12, 3. *ele[…] ganter,* Tibi qualu[…] Cythereae Puer ales […] aufert; *ad imitationem niſi me fallit iudicium iucundiſſimi illius* Sap[…] phus, γλυκεια ματε[…] ἐτοι Δυναμαι κρεκ[…] τον ἱςον Ποθω δαμε[…] σα παιδος, Ραδιναν δ[…] ἀφροδιταν.

QVANDOQVE *pro* […] quando. Hor. od. 4, […] 34. *Quandoque* (Ca[…] ſar) trahet feroces P[…] ſacrum cliuum (*ſa[…] cliuus adhaerebat ſacr[…] viae, qua ibant in C[…] pitolium, triumphante[…]* merita decorus Fron[…] Sicambros. Id. Art. 35[…] *Quandoque* bonus d[…] mitat Homerus. *inc[…]*

ta[…]

Digitized by Google

tam haec vox rem facit, ſi quando forte Homerus peccauerit.

QVASI *inſeruit* ἀποσιωπήσει *non quidem eius, qui nihil velit, ſed qui nihil poſſit amplius dicere* Ter. E. 3, 1, 15. *ſtulti nimirum atque inſulſi Thraſonis, cui tamen et hoc loco (mira comici arte atque induſtria) nimium quantum ſuffragatur Gnatho verſ.* 16.* *pro* fere, circiter Ter. H. 1, 1, 93. Mercedem *quaſi* talenta ad quindecim Coëgi.

QVATENVS Hor. od. 3, 24, 30. *Quatenus* heu nefas (*ita vitium emendandum in noſtra editione, addens illud* nefas *ſecundo ab hoc ſuperiori verſui, huic detrahens*) Virtutem incolumem odimus; Sublatam ex oculis quaerimus inuidi. *Veram eſſe lectionem* τȣ quatenus *pro* quatinus, *quod Baxterus defenderat, oſtendit Geſnerus in Theſauro, Feſti etiam locum refutans, quo nititur obſeruatio illa, nempe cum ſignificet* quandoquidem, *ſiquidem, eſſe* quatinus *ſcribendum; cum ſit pro* vſque, ad quem finem, quatenus. *Bene vates illis verbis*: clarus poſtgenitis, *addit hanc veram et eleganter dictam ſententiam;* Baxterus *ſub virtute Auguſtum intelligit, ſed, credo, ſomnians. Quid autem ſi legeris* CARVS *pro* clarus; *quae ſequuntur,* odimus — inuidi — *et totus locus inde certe maiorem vim, veritatem, elegantiam nanciſceretur.*

QVATERE mentem. i. *cum vi ad enthuſiaſmum quendam mouere.* Hor. od. 1, 16, 5. Non adytis *quatit* Mentem ſacerdotum incola Pythius — aeque. * Id. od. 1, 18, 12. Non ego te candide Baſſarea Inuitum *quatiam* i. *te exagitabo, mouebo ſacra tua, quibus reconditiſſima myſteria ineſſe credebantur.* * pede candido ter *quatere* terram Hor. od. 4, 1, 28. i. *tripudiare; de ſaltatione.* * quatere mente ſolida, *cum ſumma venuſtate, et ſublimitatis*

Digitized by Google

quadam virtute Hor. od. 3, 3, 4. Iuſtum et tenacem propoſiti virum Non ciuium ardor praua iubentium Non vultus inſtantis tyranni Mente *quatit* ſolida; *erſchüttert die feſte Seele. vide* Iubere. * Hor. Epiſt. 2, 2, 84. riſu populum *quatere; eleganter de eo, qui cachinnum ciet erumpentem, quo totum corpus concutiatur.* * Ter. E. 2, 3, 66. Homo *quatietur* certe cum dono foras. *verberibus domo expelletur. Obſerua, quam bellum ſit comici in mouendo riſu artificium; quid enim magis eſſe poteſt ridiculum, quam ſi quis, donum allaturus, non repulſam auferat, ſed* quatiatur foras.

QVIETVS, *mitis, placidus* Phaedr. 2, 8, 15. bobus *quietis* agere coepit gratias.

QVINDECIM viri, *ſunt ſacerdotes illi quindecim Sibyllini ſacris procurandis creati.* Hor. Carm. Saecul. 70. *Quindecim* Diana preces *virorum* Curet.

QVINQVATRES *feriae in honorem Mineruae quibus pueri in ſcholis feriari ſoliti.* Hor. Epiſt. 2, 2, 197. puer vt feſtis *quinquatribus* olim Exiguo gratoque fruaris tempore raptim. *Plura et nubem Grammaticorum de his feſtis, ſi placet, conſulendorum vide* in Theſ. Geſneri hac. voce.

QVINQVEVIRI *erant magiſtratus humiles apud Romanos, aut agris diuidundis, aut aliis curationibus praefecti. vide* Alex. ab Alexandro Dier. Genial. libr. 3, c. 16. Hor. Serm. 2, 5, 56. Recoctus — Scriba ex *quinqueuiro* coruum deludet hiantem. *vide* Recoctus.

QVIRITIS *ſingulari numero* Hor. od. 2, 7, 3. Quis te redonauit *Quiritem* Dis patriis Italoque coelo. *Geſnerus hic reſpici putat ad finitam militiam, qua ſoluti* Quirites *vocarentur. Sed, licet, verum ſit, hac appellatione exauctoratos milites intelligi, non tamen h. l. quaeram. Bene enim cohaerent omnia;* quis

quis te Romanum redonauit coelo Italo, romano, et Diis patriis. *Non video hic veſtigium militiae finitae.*

R.

RABIOSVS, rabioſi tempora ſigni Hor. Serm. 1, 6, 126. Aſt vbi me feſſum ſol acrior ire lauatum Admonuit fugio rabioſi tempora ſigni. *Sic habet noſtra certe editio:* et rabioſi tempora ſigni *dies ſint caniculares: ſed verior longe et elegantior lectio* Bentleii, *iam ab Crucquio in codice antiquo reperta:* Aſt vbi me feſſum ſol acrior ire lauatum Admonuit fugio campum luſumque trigonem. *In campo Martio ludebant terni pila trigonali. Verba:* Rabioſi tempora ſigna; *deſumpta ab librario, ſine dubio ex tertia ſatyra Perſii; vt iam notauerat Baxterus.* * *rabioſa* canis. Hor. Epiſt. 2, 2, 75.

RADERE *de vento turbulento, qui puluerem colligit, et ſpargit; bella imago.* Hor. Serm. 2, 6, 25. Siue Aquilo *radit* terras *Vet. Schol.* ſtringit. *Quod vix video quid ſibi velit. Adde* Epod. 16, 54. *Radat* Eurus arua imbribus. * Hor. Serm. 2, 4, 83. Ten' lapides varios lutulenta *radere* palma. *varii lapides appellat ipſum pauimentum;* lutulenta palma radere, *i. ſcopis ex palma mundare, bene hoc loco!*

RAPERE *auditorem in medias res.* Hor. Art. 149. *de Homero, qui ſtatim res, quae aguntur, in principio Iliados narrat, ſic, vt nos, quaſi iam ſpectatores rerum, cernamus agi, quorum initium nunc non totum ſed in ſeqq. demum narrabitur. Similis plane eſt Aeneïdos initium et cuiuscunque veri poëtae epici.* * Phaedr. prol. 3, 46. *rapiet* ad ſe, quod erit commune omnium: *ſibi tantum adplicabit, et aliis nil dictum credet.* * in peiorem partem Ter. Ad. prol. 3. *eſt, cum ſtudio atque inuidioſe vituperare.*

Digitized by Google

RARVS, *rara* lacryma *venuſte de lento et tabifico morbo amoris; guttatim fluunt lacrymae, ſpatio interpoſito* Hor. od. 4, 1, 34. Manat *rara* meas lacryma per genas. * *rara* iuuentus Hor. od. 1, 2, 24. Audiet pugnas vitio parentum *Rara* iuuentus; *poſteri pauci illi.*

RASTRVM *inſtrumentum ruſticorum ad glebas findendas aptum. Videtur idem fuiſſe, quod Graecorum* δικελλα; *idque apparet e Luciani Timone, cuius primam partem quoad cetera quoque cum prima* τȣ εαυτοντιμωρȣμενȣ ſcena *apud Terentium comparari maxime velim. Namque Terentius de fodiendo loquitur, apud Lucianum* tom. 1, pag. 114. ed. Reitz. σκαπανευς *dicitur Timon;* Ter. v. 40. Huc tam *graues* hos quaeſo; *Lucianus ibid.* ȣτω βαρειαν φερων την δικελλαν. Ter. H. 5, 1, 58. Nam ſi illi pergam ſuppeditare ſumtibus — mihi illaec *vere* ad *raſtros* res redit. *Chremes h. l. ad illos raſtros reſpicit, quos Menedemus* portauerat Act. 1. Sc. 1. verſ. 36. *ac ſignificat, ſe per filii luxuriam, ad veram paupertatem, non vt Menedemus, ad fictam et ſimulatam, redactum iri.*

RATIO *ſententia* Ter. Hec. 3, 1, 26. ſi vis vero veram *rationem* exſequi. Vid. Exſequi.

RECIPERE *locus eleganter dicitur* excipere, recipere *alios, in quem illi ſe recipiunt, et tuto confugiunt* Phaedr. 4, 23, 10. me copioſa *recipit* incolumem domus. Id. 1. 12, 9. ſilua tum *excepit* ferum. Id. 4, 5, 4. aegre *recepti* mures cauis. * *de perſonis.* Corpus lecto *recipere*, *diſcumbere*, Phaedr. 1, 18, 4. *reciproce, vt alias dicitur; recipere aliquem domo.*

RECTE Phaedr. 4, 12, 1. *recte* loqui: *ſincere, ſine ambagibus ſimulationis* * *elegans in hoc verbo* ἀμφιβολια *eſt in* Ter. A. 5, 4, 53. *Pamphilus de Dauo,* non *recte*, inquit,

quit, vinctus eſt. *Intelligit autem eum eſſe immerito vinctum. Pater autem ſignificari putat eum haud accurate ſatis, aut arcte conſtrictum eſſe, et reſpondet:* Haud ita iuſſi. * Ter. E. 2, 3, 50. *ubi Charea Archidemidem rogauerat,* num quid velit? *reſpondit alter: Recte; abeo. More Romano. Quum enim aliquem a ſe dimittere vellent, rogabant,* num quid vellet, *quod ſi alter negaret,* recte, *dicebat,* abeo. cf. Horat. Serm. lib. 1. Serm. 9. v. 6. * Ter. H. 2, 1, 16. Tum quod eidem *recte* eſt, nam nihil eſſe mihi, religio eſt dicere. *Nemo eſt interpretum qui melius h. l. intellexit, explicaueritque probabilius, Kohlio in commentario crit.* p. 36. ſqq. *Senſum enim verborum hunc fere conſtituit.* Equidem profecto nihil habeo, quod Bacchidi dem, praeterquam quod ei ſaepius roganti ſubinde reſpondeam. *Recte h. e.* ego iſthaec, recte vt fiant, curabo. *Atque ita pollicendo animum eius detineo, quoniam pudet me dicere, mihi prorſus nihil eſſe, quod ei donem.*

RECTVS, pro erectus Hor. od. 4, 4, 48. Fana deos habuere *rectos. nunquam poſtea de ſuis ſedibus deturbatas eſſe ſtatuas Deorum notat, id quod et hiſtoria docet.* * *animus rectus* Hor. 4, 9, 36. *conſtans, prudens.*

RECLVDERE fata, *de morte: venuſte, qua clauſus quaſi homo.* Hor. od. 1, 24, 17. Non lenis percitus fata *recludere. Graeciſm.* non lenis *i. e. crudelis, recludere.*

RECOCTVS Hor. Serm. 2, 5, 56. plerumque *recoctus* ſcriba ex quinqueviro coruum deludet hiautem. *Vet. Schol. ad h. l.* recoctus, denuo ſaepe refectus, et per hoc aſtutus; recocti autem dicuntur ſcribae, qui ſaepius, cum pro conſulibus in prouincias miſſi, exercitatiores facti ſunt vſu ipſo, et frequentia; *Solent autem mitti quinqueuiri, qui cum rediiſſent, vendebant decurias ſuas,* et

Digitized by Google

et quinqueuiri dicebantur; quod ſi voluiſſent iterum pro magiſtratibus apparere, et, fructus priores percipere, cocti *dicebantur; quique ſaepius hoc factitabant,* recocti; *qualis Coranus fuit, qui Naſicae filiam in matrimonium accepit.*

RECVMBERE *elegantiſſime de vndis ſedatis* Hor. 1, 12, 33. Minax – ponto Vnda *recumbit.*

REDDERE carmen, i. *canere antea mandatum memoriae* Hor. od. 4, 6, 43. * de vltione Ter. E. 5, 7, 18. *reddam* hercle.

REDEMPTOR Hor. od. 3, 1, 35. huc frequens caementa demittit *redemptor. Durum mihi videtur intelligere frequentem redemptorem cum Geſnero fabricae ſuſceptorem, qui vnus ipſe multas adducat operas; potius explicem de redemptore, qui frequenter caementa demittat, et, ipſe aduentans, et ſaepiſſime praeſens. Non inſolemnem hanc locutionem eſſe ſcriptoribus, docti viri norunt.*

REDIRE, in rationibus Hor. Art. 329. *Redit* vncia, quid fit? Thut man eine Unze hinzu: wie viel macht das? * *eleganter* Hor. Epiſt. 2, 1, 48. Qui *redit* ad faſtos et virtutem aeſtimat annis; *quaſi currit antea ad faſtos, vt videat, an vetuſta ſit virtus, quam probat.*

REDITIO Ter. Eun. 4, 4, 4, Quid huc *reditio*; *eſt, elegans et grauis μαρρολογια; Cur huc reducti? Eſt autem fere obiurgantis. Ita enim Artemona in Plauti Aſin.* 5, 2, 70. *Philenium increpans.* Quid tibi, ait, huc *receptio* eſt ad *te* meum virum?

REDONARE Hor. od. 2, 7, 4. Quis te *redonauit* Quiritem Diis patriis Italoque coelo. *vide* Quiritis.

REDVCTVS, vallis reducta, translate et belle, depreſſa, aut ſinuoſa Hor. Epod. 2, 13, In *reducta* valle mugientium Proſpectat errantes greges *Bene proſpectat, errantes: libere paſcentes; imago omnino ſuauiſſima!*

uiſſima! *Sic eadem elegantia, eodem ſenſu* Hor. od. 1, 17, 17. Hic in *reducta* valle caniculae Vitabis aeſtus.

REFERRE nauem in mare Hor. od. 1, 14, 1. O Nauis, *referent* in mare te noui fluctus; *ubi per nauem plerique interpretes rempublicam et totam oden allegoriam intelligunt, inter quos* et ipſe Quintilianus 8, 6, 44. Muretus *tamen et* Faber Epiſt. 1, 53. *negant hic eſſe allegoriam. Non noſtrum eſt lites componere tantas; tu vero lege* Bibliothek der ſchön. Wiſſenſchaft. III. Th. 1 St. p. 61. * Ter. A. 3, 2, 16. Quid rettulit. *Imperſonaliter i. e. iuuat.*

REFIXVS ſidera *refixa i. detracta, reuulſa, de coelo derepta.* Hor. Epod. 17, 5. *Refixa* coelo deuocare ſidera. Baxterus *legit*, defixa, *nec ipſo Geſnero probante.*

REGIA *pro* regnum Hor. od. 1, 37, 25. Auſa et iacentem viſere *regiam. viuida quadam imagine!*

RELIGERE pecuniam i. *colligere antea diſperſam inter debitores* Hor. Epod. 2, 69. Omnem *relegit* Idibus pecuniam. *Idibus enim et Calendis vſurae et ſors exigi ſolebant. Bentleius et Baxterus cum optimis libris legunt*, redegit, *pro* relegit; *quod voc. etiam habet vim et acerbitatem; qua foeneratores pecuniam exigere ſolebant; adeoque malim* redegit. *vide hanc lectionem etiam tuentem* Klotzium in Vindic. p. 258.

RELIGIO *de omnibus, quae religioſe coluntur, obſeruantur, atque cuſtodiuntur, dici conſtat, hinc* Phaedr. 1, 37, 6. poenas ſanctae *religioni* pendere, *quia Canis Manes violauerat atque loca illa religioſa.* Phaedr. 4, 10, 4. repente vocem ſancta miſit *religio; quia Iouis fanum compilauerat fur, vox ibi emiſſa eſt: quae quum fieret ob violatam huius loci atque ipſius Iouis religionem, ipſa religio eam emiſiſſe dicitur. Occurrunt*

Digitized by Google

runt enim vbique apud Phaedrum eiusmodi locutiones, quae vniuerſe efferunt, quod ad ſuas formas referendum eſt. Videtur hoc loco vox religionis ad Deum ipſum referri, qui coleretur hoc in loco, et cuius vox ibi audiretur. Phaedr. 3, 13, 8. Ne *religio* peccet imprudens mea, h. e. *ne ego iudex, cuius fides a partium ſtudio aliena, tamen fallar cauſſae incertitudine. Natiuum candorem iudicis his verbis oſtendit fabulator. Sic de iudiciis incorrupta fide* Phaedr. 4, 25, 26. Decerne quod *religio*, quod patitur fides.

RELIGIOSVS Ter. H. 4, 1, 36. verum vt ſtultae et miſerae omnes ſumus *religioſae*, i. e. *nimium quam par eſt ſuperſtitioſae, et anxietate conſcientiae praegrandi laborantes. Cum in vniuerſa hac ſcena mirabilis admodum atque egregius exiſtit Comicus in exprimenda mulieris tenerae, mollis, timidae, imbecillae, pudentis denique imagine, tum in his praecipue verſibus 36. ſeqq. haud leuia reliquit artis veſtigia. Iam ſe ipſam nimis accuſerat Soſtrata, iam ſupplex a marito peccati veniam petierat, iam nihil intactum reliquerat, quo poſſet animum eius ad ignoſcendam ſibi hanc culpam promouere. Sed alii deinde pictori poëtico ſuppetebant colores, quibus inchoatam perficeret imaginem, eamque nouo lumine ita colluſtraret, vt antea videantur omnia, quae in oculos incurrerent, opaca atque abdita fuiſſe, nunc demum nitida ac luminioſa quaeuis appareant. Namque vt de nimia, quae ſolet ineſſe mulieribus, religione ac ſuperſtitione nihil dicam, quam partim formae muliebris ipſa Soſtrata expreſſe prodit: hoc animaduerti a lectoribus magnopere velim, poëtam ſimul hoc innuere, quam ſolemne ſit mulieribus, ex timiditate in animi abiectionem delabi. Etenim quod annulum expoſitae puellae dederat,*

ea

ea res nihil habebat vitii, praeter ſuperſtitionem quae v. 39. indicatur, tamen et hoc factum ſtultitiae inſimulat v. 36. etſi maritus eam defendit v. 40. Iſtuc recte, inquit, conſeruaſti te atque illam. *Quis enim cum Calphurnio* εἰρωνειϰως *illud eſſe dictum ſomniet?*

RELINERE dolia Ter. H. 3, 1, 51. *eſt dolia remoto limo, aut pice aperire: De ratione vini condendi cf. Plin. hiſtor. nat. lib. 14. c. 20. Columell. 12, 18. Cato de re ruſtica c. 120. Horat. od. 3. 8. 10. Contrarium eſt* oblinere. *Ceterum hoc negligi non debet, dolia tantum eſſe relita, vbi prima vice aperiebantur. Hinc ſi Chremes, releui, inquit, dolia omnia; ſignificat, ſibi omnia dolia, quae adhuc integra nec vnquam antea deprompta fuerant, aperienda fuiſſe.*

RELINQVERE, *relinqui dicitur proprie, quem in curſu ſuperat currendo alter, vt nos dicimus* zurükbleiben; *eleganti translatione vſurpauit* Hor. Art. 417.

RELIQVIAE Phaed. 1, 22, 6. Nunc quia laboras, vt fruaris reliquiis, quas ſunt roſuri, ſimul et ipſos deuores. *Intelliguntur h. l.* τα περισσα *a cibo nimirum atque coena, quibus mures veſci plerumque ſolent. cf.* Hor. Serm. 2, 6, 104. multaque de magna *ſupereſſent* fercula Coena Quae procul extructis inerant heſterna caniſtris.

REMEDIVM *de perſona* Ter. Ad. 3, 1, 7. Solus mearum miſeriarum eſt *remedium*.

REMITTERE *deſinere* Ter. A. 5, 1, 8. *Ita etiam ſimplex occurrit,* A. 5, 3, 2.

REMISSVS, *arcus, pro non tento.* Hor. od. 3, 27, 67. Venus et *remiſſo* filius arcu; *bene h. l. Amor cum arcu non tento, quippe qui Europae iam debellaſſet pudorem.*

RENATVS Epod. 15, 21. Nec te Pythagora fallant arcana *renati; quamuis ſcias omnem Pythagoricam arcanam diſciplinam.*

Digitized by Google

plinam. Renatum dicit eum propter μετεμψυχωσιν, facete! quia dicitur animus Pythagorae primum Euphorbi Troiani fuiſſe, vnde dictus Panthois, deinde Homeri, poſtea in Pythagoram tranſiiſſe.

RENIDERE, *pro* ſubſannare Hor. od. 3, 6, 12. Adieciſſe praedam Torquibus exiguis *renidet.* De *Parthis vincentibus Romanos. Ille hoſtis gaudet ſe praedam accepiſſe, ore hiſcente, et naribus contractis ſubſtrictisque ridet, dentesque oſtenmens. Ita locum explicat, et ob elegantiſſimam imaginem, quae rem optime pingat, laudat ipſe* Klotzius Vindic. p. 201.

RENODARE, comam; *pro* religare, *in nodum colligere* Hor. Epod. 11, 28. Teretis pueri, longam *renodantis* comam. *Nonnulli codd. legg.* renidentis comam; *cui fauet Geſnerus, cum ſit inuſitata vox renodare. Mihi vero propter eam cauſſam magis placet, et propter ſimilem locum* od. 2, 5, 23.

REPARARE *pro permutare l. permutatione accipere; parare enim eſt ſaepius, emere, atqui vti, redemere, dicitur pro emere, ſic reparare pro parare, etiamſi plane nouum hoc verbum feciſſet Horatius, vt alias ſolet, quamquam et apud ICt. occurrit vt notat Geſner.* ad h. l. Hor. od. 1, 31, 12. Vina Syra *reparata* merce: *magis exquiſita, pretioſiora.* Bentleius *reparata intelligit* condita *ſiue* medicata Syriaco nardo; vt *luxurioſos indicet, ſed vix haec interpretatio ſatis probari poſſit* * *reparare* oras claſſe Hor. od. 1, 37, 23. *de Cleopatra victa;* nec latentes Claſſe cita *reparauit* oras; *Geſnerus ſatis probabiliter: „claſſe cita i. mota et translata, reparauit, i. ſibi denuo parauit, acquiſiuit, expugnauit, (ſc. amiſſa Aegypto) alias oras,* „latentes *i. e. occultas, „ignotas Romanis.„ Sed tamen aliquid duri in hac interpretatione ſentire videor, atque ingenue*

Digitized by Google

genue fateor, mihi valde arridere Boſii *emendationem* Animaduerſ. latin. pag. 36. claſſe cita ire parauit oras; *h. e. in ignotas Romanis oras ire parauit.* Bentleius *legit:* claſſe cita penetrauit oras. *male!* * Hor. od. 4, 7, 13. Damna tamen celeres *reparant* coeleſtia lunae; *pulchre de creſcente luna.*

REPENDERE Phaedr. 2. prol. 13. Ita, ſi *rependet* illi breuitas gratiam, cuius verboſa ne ſit commendatio etc. *Quem difficilem locum non dubitamus ita ſcribere, conſentientibus vetuſtis libris:* Ita ſic rependit illi breuitas gratiam; Cuius verboſa ne ſit commendatio, attende cur — *Non enim hinc ſeparanda eſt narratio ſequens, de iuuenco etc. quam maxime Phaedrus cum prologo coniunxiſſe videtur, vt fecit lib. 4. prol. Omittenda itaque verba Inſcriptionis,* Iuuencus, Leo, et praedator, *et continuo copulanda fabula illa cum prologo.* Id quod factum etiam *video in editione Phaedri a Fabro. Praeterea non ineptum videtur, ſeruare lectionem conſtantem in Codicibus verſ. 12. et leg.* Ita ſic, *quod nec ſine exemplo dici affirmat Gronouius in emendationibus in Phaedrum, coniunctis cum Frid.* Gronouii notis et Nicolai Diſpontinii Collectaneis in edit. Phaedr. Amſtelodam. 1703. pag. 143. *aeque plane eſt pleonaſmus germanus cum dicimus: Auf dieſe Art alſo.* Ita *enim pro* ITAQVE *atque* hoc modo explicandum. *Senſus totius loci eſt: ſi vero hic ibi Aeſopi fabellis aliquid adiecerim atque varietati in narrando ſtuduerim, aequi bonique conſules, lector; quod, ſi igitur a te conſecutus fuero, illi rei, quod tam beneuolus ſis, gratiam rependit breuitas, quam hic in petendo ſequor, dum non longiori petitione tibi moleſtus fiam. At ne huius breuitatis meae verboſam commendationem inſtituam,*

tuam, qua demonſtrem, quid ea mereatur, attende potius ad fabulam, quam narrabo, vt meum nunc eſt inſtitutum, atque exemplo docebo, aequum eſſe iis, qui reuerenter petunt obſecundare lubentius, quam iis, qui importunius rogant. Haec optime conueniunt cum nota breuitate Phaedri.

REPENTE *praeter ſpem et conſuetudinem* Phaed. 1, 23, 1. *repente* liberalis, ſtultis gratus eſt. *Sic etiam* Id. 1, 23, 7. *ſubita* benignitas.

REPONERE *de fabula iterum acta, et repraeſentata in ſcena.* Hor. Art. 190. Fabula, quae poſci vult et ſpectata reponi. *Batteſius intellexit cum Ramlero de recordatione; fabulam nempe animo quaſi reponi ſic, bene poſſe memoria teneri; quod ego non crediderim. Ceterum, quae addit explicando h. l. Batteſius, recte ſe habent, dignaque ſunt lectu.* vid. Einleit. in die ſchön. Wiſſenſchaft. Th. 2. p. 283.

REPOTIVM *Vet. Schol.* ad Hor. Serm. 2, 2, 60. licebit ille *repotia*, natales, aliosue dierum Feſtos albatus celebret. *Dicuntur repotia, quae Graeci dicunt ποδοςροφια, aut mutuae inuitationes, vel etiam dies ſecundus a nuptiis, quo virgo ad muliebrem habitum componitur. Hic pro* feſtis diebus *accipitur." Hactenus ille. plura cupiens de his repotiis eorumque vario vſu et ſignificatione adeat Geſneri Theſaurum, qui praeter haec verba Schol. diſputationes virorum doctorum in ſummam quamdam redegit. Bene autem apud Horatium* albatus celebret, *i. candida toga, vt mos erat, quia dies feſtus.*

REPERIRE *de iis, qui ingenio ſuo primum rem quamdam excogitant atque inſtituunt.* Phaedr. 1, 1, 1. Aeſopus auctor, quam materiam *repperit.* Phaedr. 4, 10, 15. Quot res contineat hoc argumentum vtiles, Non explicabit alius, quam qui *repperit. Immerito accuſat*

Digitized by Google

cuſat Freinshemius ex hoc loco Phaedrum; nimiae ambitionis; vindicatus eſt vero a Sheffero in notis. Sed etiam Leſſingius *in quaeſtionibus de fabulis acriter hic litem intendit Phaedro; quaſi haud gnarus ſatis ſit fabularum vis, atque virtutis, quique ita lepidarum formularum atque ſyrmatum ſit amans, vt tandem ipſe cogatur, pluribus verbis oſtendere fabulae argumentum, vnicuique aptum. At aliud potius exemplum, ſi quod eſt, vellem elegiſſet Leſſingius. Tantum enim abeſt, vt Phaedrus hanc narrationem pro fabula propria vendat, vt ipſe potius ſuo exemplo probet, quod neceſſe putabat, poſſe hanc frugiferam narrationem, vt aliae, quas ſuis fabulis hic ibi interſeruit, vtiliſſimarum rerum in communi vita eſſe documentum. Occurrunt eiusmodi narrationes euoluenti Phaedrum iſtae:* 3, 10. et 4, 21. et 5. 8. cet.

REPRAESENTARE, *facere aliquid ante tempus, citius quam fieri ſoleat aut debeat.* Phaedr. 3, 10, 32. *repraeſentauit* in ſe poenam facinoris i. e. *non diſtulit ſupplicium de ſe ſumendum patrati parricidii, ſed ſtatim a ſe exegit, atque anticipando praeſentem reddidit poenam.*

REPREHENDERE *proprie, prehenſum retro trahere.* Phaedr. 5, 8, 4. elapſum ſemel Non ipſe poſſit Iupiter *reprehendere.* * Ter. Ad. pr. 14. *quod eſt ab aliis relictum, aſſumere, retinere.*

RES Phaed. 4, 7, 4. ſi qua *res* eſſet cibi h. e. *ſi qua res edulis, ſ. cibus eſſet. graeco more* * Phaed. 3, 8, 11. res foeminarum i. e. *ſupplex muliebris, h. l. ſpeculum.* Phaed. 5, 8, 5 *rerum* occaſio. *pleonaſtice.* * *res, nudis verbis ſaepe opponuntur, inde etiam rationes, argumenta ſignificant, quae non verbis ſed ipſo facto verum aliquid probant* Phaed. 5, 5, 3. Pro iudicio dum ſtant erroris ſui Ad poeniten-

 dum

dum *rebus manifeſtis* agi ſolent. * Ter. H. 1, 1, 3. *nec rei fere, ſane amplius quidquam fuit.* i. e. *nec fere quidquam amplius tecum negotii habui.*

RESCRIBERE, *voc. iuris, reddere pecuniam creditam; nam quia diuites Romani pecunias ſuas depoſitas habebant apud argentarios; debitor cum reddit pecuniam ſoeneratori ab illo acceptam, illam pecuniam rurſum ſcribere argentarium iubet, vt depoſitam ab huius pecuniae domino, cum antea ſcripta eſſet, pro eo erogata mutuo ſibi.* Hor. Serm. 2, 3, 76. Dictanti quod tu nunquam *reſcribere* poſſis, *vid. dicture* * *argentum per ſcripturam aut ſyngrapham reddere* Ter. Ph. 5, 8, 29.

RESCIRE Ter. Ad. 5, 3, 5. Hem tibi! *reſciuit* omnem rem, id nunc clamat ſcilicet. vid. *De hoc verbo* Gell. N. A. 2, 19. *et in primis* Kohlium in comm. crit. pentad. 1. loc. 16. p. 55. ſqq.

RESIDERE, *bene de pellibus aſperis exorientibus, et incipientibus veſtire hominem* Hor. od. 2, 20, 10. Iam *reſidunt* cruribus aſperae Pelles: *quam pulchre autem hoc loco id dictum, in tali vniuerſa Allegoria, praeſertim cum Horatius iam annos plurimos expleſſet, et ad aetatem ſenilem fere accederet, ipſe iudicabis.* * Hor. od. 3, 2, 30. Noſtriſque ductum ſeditionibus Bellum *reſedit.*

RESIDES *de iis, qui publica munera recuſant, nec omnibus rebus nouis interſunt.* Phaed. 5, 1, 7. *reſides* et ſequentes otium: *fortaſſis philoſophos et poëtas putat.*

RESIGNARE, *proprie quod ſignatum eſt, aperire*; vt *chirographum, demto ſigno, diſſoluere, Hinc elegantiſſime* Hor. od. 3, 29, 54. Reſigno quae dedit i. *reddo, quaſi vt chirographum ſoluo* Id. Epiſt. 1, 7, 34. Hac ego, ſi compellor, imagine cuncta *reſigno. reddo tibi*

Digitized by Google

tibi dona tua: ſatis aſpere Vet. Schol. *Sed tali ioco Maecenatem neceſſe eſt potius delectatum eſſe et iuuatum, quam offenſum, et, quae conſequuntur, ſatis ſuſtentant hunc iocum.*

RESIPISCERE *ex priſtina ſolicitudine atque animi anxietate ad ſe redire* Ter. A. 4, 2, 15.

RESPICERE *curare* Phaed. 3, 10, 28. nihil *reſpiciens*, dum dolorem vindicet. *Inde* reſpectus *pro intuitu, conſideratione attenta* * ſe reſpicere, *nullam ſui rationem habere*. Ter. H. 1, 1, 18. Nullum remittis tempus, nec te *reſpicis*. Haec non voluptati eſſe ſatis certo ſcio. * *pro* colere, curare Ter. Ad. 3, 2, 55. Nam hercle nemo *reſpicit* nos. *Antea dixerat Soſtrata: nos coluit maxime* Ph. 2, 2, 24. cf. verſ. 54.

RESPONDERE, *ſiſtere ſe in iudicio vadimonio dato.* Hor. Serm. 1, 9, 36. caſu tunc *reſpondere* vadato Debebat. Phaedr. 4, 17, 8. citati non *reſpondent.*

RESPONSARE Hor. Serm 2, 4, 18. Ne gallina malum *reſponſet* dura palato; *lepida metaphora, durus cibus male placet, et quaſi recuſat edi palato.*

RESTO; reſtitit, *ſubſtitit* Phaedr. 1, 12, 3. Ad fontem ceruus, cum bibiſſet, *reſtitit*. Sic Id. 3, 14, 2. * Ter. H. 5, 3, 7. In qua re nunc tam confidenter *reſtas* ſtulta?

RESTINGVERE pocula Hor. od. 2, 11, 11. Quis puer ocyus *Reſtinguet* ardentis Falerni Pocula praetereunte lympha, i. e. *profluente aqua nimiam vini vim temperabit. Sed, licet Baxterus hic dicat:* bene *reſtinguet* ſubiecturus *ardentis; ego hic forte iuſto plus audacem Flaccum putem,* reſtinguere pocula, *eo ſenſu, quo eſt h. l. non ſatis facit religioni meae. Quam vellem, vt aliter alii ſentiant!*

RESTIS Ter. Ad. 4, 7, 35. Tu inter eas *reſtim* ductans Saltabis. *Intellig. de* Cordace, *genere ſaltationis, vbi praeſultor ductitabat reſtim, (κορδαχ*

Digitized by Google

δαχ' εἵλκυσεν Ariſtoph. Nubb. 540.) *et reliqui eum ſequebantur tenentes manibus eandem reſtim, ita vt mouerent lumbos et iactarent. Sic explicat hanc ſaltationem* in Indice Theophraſt. Fiſcherus *ad charact.* 6. *neque tamen ſemper obſcenam et laſciuam fuiſſe ſaltationem, vt putant viri docti, vel ex iſto Terentiano loco colligam. Forte in ſcena pudorem offendit iactatio illa lumborum, neque eodem plane modo ſemper ſaltatum eſt.*

RESVPINARE *prehendere aliquem, et vt reſpiciat cogere.* Ter. Ph. 5, 6, 23. puer ad me accurrit Mida: pone apprehendit pallio, *reſupinat*: reſpicio, rogo, Quamobrem retineat me etc.

RETENSVS Phaed. 3, 14, 5. arcum *retenſum* vocat, *cui demtus eſt neruus. Intendere enim arcum eſt, neruum addere, quamqam ad ictum cum telo nondum intendatur.*

RETEXERE ſcripta, *translatione audaci de tela texta et retexta ſumta,* delere, mutare Hor. Serm. 2, 3, 2. Sic raro ſcribis vt toto non quater anno Membranam poſcas ſcriptorum quaeque *retexens.*

RETICVLVM panis, *reti*[...] *quo in vrbem panis portari ſolet* Vet. Schol. ad Hor. Serm. 1, 1, 47. Vt ſi *Reticulum* panis *vena*[...] *les inter onuſto Forte vehas* humero, nihilo plus accipias quam Qu[i] nil portarit: *ad auarum, quemadmodum inter ve*[...] *nales pueros, qui pane*[...] *portabit, non plus accipiet, quam is puer, qu*[i] *vacuus et nihil portan*[s] *ambulauit, ita tu quamuis plus laboraue*[...] *ris in acquirendo, qua*[m] *alius, cum factus ſ*[...] *pecunioſus, non plu*[s] *venter tuus recipiet quam eius, qui exiguum poſſidet.*

RETICERE *refertur a*[d] *dolorem* Ter. 1, 1, 3[...] *vide* Obticere.

RETORRIDVS *propri*[e] *d*[e] *plantis et fructibus ſi*[c]*cis, et contractis in ru*[...]*gas; hinc de ficco ali*[...]*quo atque macilent*[...]

Phaed[...]

Phaedr. 3, 1, 16. Venit et *retorridus* (mus) qui ſaepe laqueos et muſcipula efugerat. *Senem murem belle deſcribit.*

RETVNDERE animum, *eſt violenter ac grauibus remediis ad ſanitatem aut meliorem frugem reducere* Ter. H. 8, 1, 73.

REVOCARE, *vt vocare abſolute, eſt inuitare ad conuiuium, ſic reuocare, viciſſim vocare ad coenam* Phaedr. 1, 26, 7. Ciconia vulpem, quum *reuocaſſet. Cicero eodem ſenſu vſurpauit vocab. pro* Roſc. Amer. 18. *Sic* et Phaed. 4, 17, 26. reclamant *h. e. iterum clamant.*

REX, *qui praecipue ab aliis colitur vt patronus, vel in ludis puerilibus principem locum obtinet, vt alios regat.* Hor. Epiſt. 1, 1, 58. At pueri ludentes, *rex* eris aiunt, ſi recte facies. h. e. *ſi in ludis aliorum reuerentiam praeſtantia tua tibi conciliaueris.* Hinc Id. od. 1, 36, 8. Memor actae non alio *rege* pueritiae; *de Lamia, qui quaſi perpetuum in eiusmodi ludis regnum habuerat. Habet hic locus mollis ſenſus ſuauitatem eximiam, reminiſcentis puerilis amicitiae quae nunc recolitur ab coniunctis denuo amicis.* * Ter. A. 1, 1, 65. *Intelligitur Seleucus rex Aſiae.* Dacieria. * Ter. Ph. 1, 2, 20. oh *regem* me eſſe oportuit. *i. e. diuitem et opulentum hominem; Significat autem ſe diuitiis meliori ratione vſurum fuiſſe, vbi eas habuiſſet.* * *rex a paraſitis dicitur is, qui eum alit, ſicut in genere magiſter conuiuii interdum rex appellatur.* Ter. Ph. 2, 2, 24.

RHAMNES Hor. Art. 342. celſi *praetereunt* auſtera poëmata *Rhamnes. non centuriam ſolum equitum a Romulo Rhamnenſes dictos* (vid. Liu. 1, 13.) inteligit, ſed iuuenes *nobiliores in vniuerſum; alludens tantum ad Rhamnenſes, hinc* celſos *vocat, ſublimes, faſtidioſos. vide* Praeterire.

RIGIDVS Getae *rigidi, belle! propter rigidam, et frigidam regionem.* Hor. od. 3, 24, 11.

RISCVS Ter. E. 4, 6, 16. *eſt ſiue ciſta pelle contecta, ſiue locus in parietibus anguſtus. Donat. Muret.* Voſſii Etymol. p. 435.

RISVS Phaedr. 1, 1, 3. riſum mouere *alterum fabularum eſt conſilium i. e. voluptatem afferre atque ciere iocum de leuibus rebus, quibus ſimul aliorum errores deridendos propinantur.*

RITE *de more, ſolemni conſuetudine* Hor. od. 4, 6, 37, 38. *Rite* Latonae puerum canentes, *Rite* creſcentem face Noctiluciam, Proſperam frugum.

ROBVSTVS, puer robuſtus i. *aetate adulta, adoleſcens.* Hor. od. 3, 2, 2. * fores robuſtae i. *ſolidae, validae, forte etiam proprie, a robore factae.* Hor. od. 3, 16, 2.

ROTVNDARE Hor. Epiſt. 1, 6, 34. Mille talenta *rotundentur; congerantur ita vt ſummam expleant.*

ROTVNDVS, *Os rotundum Graecorum* Hor. Art. 323. *eſt elegans, et, quod ſuauia, ſe aperiendo et dulcia profert. Rotundum ſaepe pro perfectum apud latinos occurrere notum, ſed hunc locum non eſſe accipiendum de* perfectione, *ſed poëtica elegantia probat contextus, et conf.* voc. Os.

RVBERE, rubens dextera, *de Ioue fulmen mittente. Manubiae Iouis omnes dicuntur rubrae et ſanguineae.* Schol. Crucq. *ſed h. l. poëtice valde, et audaci cum pulchritudine poſitum.* Hor od. 1, 2, 2. Iam ſatis terris niuis atque dirae Grandinis Miſit pater, et rubente Dextra iaculatus arces Terruit vrbem.

RVBICVNDVS *de colore faciei* Ter. Hec. 3, 5, 26. *Videtur autem h. l. idem ſignificari color, qui alias rubidus appellatur, quemque Gellius* N. A. c. 26. lib. 2. *ita deſcribit; Rubidus eſt rufus atrore et nigrore multo miſtus.*

RV-

RVCTARI, verſus Hor. Art. 457. *bene de veſano et elato poëta.*

RVDIS, *virga, quae gladiatori dabatur in ſignum exactae artis.* Vet. Sch. ad Hor. Epiſt. 1, 1, 2. Spectatum ſatis et donatum iam rude quaeris Maecenas iterum antiquo me includere ludo. *Dubito fere tamen, an iſta comparatio, qua ſe poëta, qui ſaepe palmam tulerat, cum gladiatore ſaepius donato palma confert, ſatis conſiſtere poſſit ei, qui accurate illam enucleare velit.*

RVERE, ruens aceruus, *de diminuta ac paullatim ſublata ſententia per Soritem, ſeu fallacem et captioſam argumentationem. Apparebit magis res explicato ipſo loco* Horatii Epiſt. 2, 1, 42. caudae pilos vt equinae, Paullatim vello et demo vnum, demo etiam vnum, Dum cadat eluſus ratione *ruentis acerui* Qui redit ad faſtos et virtutem aeſtimat annis. h. e. *ſi aliquis dicat poëmata ea tantum bona eſſe, quae vetuſtatem nacta ſunt quaero; bonumque carmen quod centum habet annos? an ſufficiunt 99. anni? an 98? an 97? ſic paullatim, quod ab aduerſario conceſſum eſt, detraho, et tandem corruit omnis ea ſententia diminutis partibus vsque ſingulis.* * *de conuiciatore maledico.* Hor. Serm. 1, 7, 26. *ruebat* Flumen vt hybernum fertur quo rara ſecuris. *Bene* Geſnerus ad h. l. „*ſi in ſiluam denſam fertur torrens, maiorem edit ſtragem, quam ſi ea paſſim caeſis arboribus rara ſpatium aquae praebeat. Comparatio Demoſthenica vid. Lucian in Demoſthen. encomio p. 495. et 512.*" Reiskius *voc.* ruebat *forte putat actiue accipiendam* pro κατηλαυνε. *ſternebat, ut ſit ſententia; Agebat, ruebat, ſuum aduerſarium; ut flumen hibernum ruit i. proſternit ſiluam, in quam rara fertur ſecuris.* * Ter. Ad. 5, 2, 21. Caeteros *ruerem*, agerem,

rem, raperem, tunderem, et proſternerem. *Cum in vniuerſa iſta Getae oratione Terentius mirifice expreſſit irati hominis formam, ac faciem, tum huic verſiculo tanta ineſt ſuauitas, tam inuſitata verborum ac ſententiarum ἀκρίβεια, vt nihil maius elegantiusque fingi poſſit aut cogitari. Eſt adeo luculentum in iſto loco gradationis exemplum; quod non attendit Boſius cum in Animaduerſ.* ad Cic. Att. 2, 15. *ſibi perſuaſerit* ruere h. l. eſſe i. a. *euertere, quod profecto locum habere non poteſt, ſi cogitamus, huius verbi poteſtatem iam latere in vltimo proſternere; nec probabile eſt Terentium, omnis in loquendo diligentiae magiſtrum, euertendi ἔννοιαν praepoſuiſſe ceteris, agendi rapiendi; quas tamen in ipſa rei natura priores eſſe deprehendimus. Nos igitur ſtatuimus ruere h. l. ſignificationem verbi irruere, ſecum ferre, Sic enim omnia ordine procedunt: Geta nimirum ardens, iracundia primo loco irruere vult in iſtos homines; deinde eos perſequi, et circumagere; poſt, vbi eas conſequutus ſit, rapere; ac tandem bene contuſos proſternere. Quae cum ita ſint, non a Boſio ſolum ſed Donato quoque, qui, etſi alia quadam via, actiue tamen hoc verbum interpretatur, iure noſtro videmur diſcedere.*

RVGOSVS pagus, *ab effectu* Hor. Epiſt. 1, 18, 105. *rugoſus* frigore pagus.

RVMOR ſecundus *vid.* Secundus.

RVMPERE Hor. Epiſt. 1, 19, 15. *Rupit* Iarbitam Timagenis aemula lingua *Vet. Schol.* „Hic Iarbita Maurus fuit cordus, qui dum Timagenem imitabatur, poſt conuiuium, et inter pocula declamantem, propter inſolentiam faciendi quod conabatur pene diruptus eſt„. *Sanadon pro* lingua *emendare geſtit* coenae; *infeliciter!* * *rumpi dicitur, qui cum*

cum maxima voce et laterum contentione clamitat Hor. Serm. 1, 3, 138. * *occidere, ad mortem vsque fatigare* Ter. Hec. 2, 4, 21. vt me ambulando *rumperet*.

RVPTVS Phaed. 1, 20, 5. *rupti* periere. Id. 1, 24, 10. *rupto* iacuit corpore.

RVSTICVS, *qui ab vrbium moribus paullo alienior eſt*. Phaedr. 4, 4, 5. filia lanifica, frugi et *ruſtica*; *quae a delicata vita atque voluptatibus aliena erat, atque labori reique ruſticae dedita, non tam amatores quam operarios atque pecora quaerebat*. * Phaed. 4, 23, 9. ruſticam *vocat formicam per contemtum muſca, quae non tam laute atque ſplendide viueret, ſed rudior paullo ſuis cauis rure ſe contineret atque nimis ſedula, bonarum rerum ſenſu non afficeretur*.

S.

SABBATHA, triceſima. Hor. Serm. 1, 9, 69. Hodie *triceſima ſabbata?* vis tu Curtis (*circumciſis*) Iudaeis oppedere. *Intelligo h. l. cum Geſnero, ſecuto Scaligerum de Emend. Tempp. 3. p. 109. triceſimum lunaris menſis diem, ex parte certe feriis cultum Iudaeis. Quocum etiam conſentit vterque Schol. Vet. Reliquas explicationes omitto.*

SACER, voces ſacrae i. *carmina deteſtabilia, explicandi* : *de incantationibus magicis* Hor. Epod. 17, 6. * *Sacrum* Ilium; *cuius muri a Deis conditi, vnde et apud* Homer. Iliad. δ. *et ſaepe* Ἴλιον ἱερὸν Hor. od. 3, 19, 4. * ſacra via Hor. Serm. 1, 9, 1. *erat Romae, quae ducebat ad Capitolium* Epod. 4, 7. *bene ibi* metienti de *gradiuo ſuperbo* * Epod. 7, 7. Intactus aut Britannus vt deſcenderet *ſacra* catenatus via — i. *duceretur in triumpho per ſacram viam; ea enim pompa ducebatur ad Capitolium.*

SACRAMENTVM Hor. od. 2, 17, 10. Non ego per-

perfidum dixi *ſacramentum.* *Baxterus putat ad deuotionem, qualis Deciorum fuit, Geſnerus vero ad militare iuramentum ſ. ſacramentum reſpici, ego ſimplex intelligo iuramentum: Non ego perfide iuraui.*

SACRVM, *ſacra* ferre. Hor. Serm. 1, 3, 11. *in imagine hominis inconſtantis pingenda;* Saepe velut qui currebat fugiens hoſtem perſaepe velut qui Iunonis *ſacra* ferret. i. *lento gradu ſic incedebat; quaſi ferret in pompa ſacra Iunonis; virgines enim* κανηφοροι, *qui ſacra Iunonis aut Cereris in capite in ſacris ciſtis aut caniſtris portabant, lentiſſime et tarde viam metiebantur, vnde prouerbialiter* Ηρωιον βαδιζειν. *Huc pertinet* Serm. 2, 8, 13. vt Attica virgo cum *ſacris* Cereris, procedit fuſcus Hydaſpes, *ad quem locum citat Geſnerus* Spanhem. ad Callimach. p. 713. Add. Schol. ad Theocrit. V, 45.

SAEVIDICVS. Ter. Ph. 2, 4, 36. ne iratus ſuis te *ſaeuidicis* dictis protelet. *Sic fere omnes codices habent, et metrum quoque hanc lectionem poſtulat, cum in quibusdam ponatur* Saeuis dictis, *aut* ſaeuidictis.

SAEVVS, ſaeua Proſerpina Hor. od. 1, 28, 20. Nullum *ſaeua* caput *Proſerpina* fugit. *quia ſcil. morituris crines de vertice ſecare credebatur.* vid. Virg. Aen. 4, 698. *ibique Taubm. et Turneb. Aduerſ.* 19. 17.

SALIARIS, Carmen *ſaliare, quod a ſaliis Martis ſacerdotibus ſaliendo canebatur, vbi Ancilia mouebantur, et pompa ducebantur ſolemni per vrbem, a Numa Pompilio factum; exile, obſcurum, horridum fuiſſe teſtatur Horat.* Epiſt. 2, 1, 86. Iam *Saliare* Numae carmen qui laudat, et illud, Quod mecum ignorat Solus vult ſcire videri; Ingeniis non ille fauet. vid. Cic. de orat. 3, c. .

SALII, *Sacerdotes Martis a ſaliendi vſu in mouendis h. e. circumferendis ſignis Dei.* Hinc Hor. od. 1, 36,

1, 36, 12. Neu *morem in ſalium* ſit requies pedum. *in adhortatione ad ſaltandum, et, quia tum coenae ſplendidae habebantur, quaſi in prouerbio fuere* Saliares dapes, *de opiparis et ſumtuoſis.* Hor. od. 1, 37, 2. *Saliaribus* ornare puluinar Deorum — *Dapibus.* vid. *Puluinar.*

SALIRE, ſaliens mica *pro mica ſalis; quaſi farinam ſalſam reddente, de mola ſalſa in ſacrificiis.* Hor. od. 3, 23, 20.

SALVS Ter. Ad. 4, 7, 46. *non dicitur per σωματοποιιαν, ſed eſt Dea ſalutis, quae Romae colebatur, a graecis Ὑγιεια dicta, cui etiam templum et ſimulacrum dedicauerant.* cf. Hec. 3, 2, 3. *Ceterum belliſſime integrum hunc locum imitando expreſſit Molierius in fabula:* l'Ecole des Maris. a. 1. ſc. 2. ſub fin.

SALSVS: aequor *ſalſum dici notum, ſed videndum, an ſic legendum ſit.* Hor. Epod. 16, 34. Ametque *Salſa* leuis hircus aequora. *Audiamus primum Vet. Schol.* „Duplex diuerſitas, vt amet aequora hircus, et vt leuis fiat, cum alioquin ſetoſus ſit.„ *Videt facile quiuis, res h. l. vt fit in deuotionibus, congeri, quae fieri per rerum naturam non poſſunt. Talis eſt etiam* amor hirci, *et quidem* leuis redditi *ergo mare. Iam additur epitheton, quod Horatium, diligentem in hac re poëtam, bene delegiſſe probabile. Quale epitheton eſt illud?* Salſum — *Salſum? Non ſcripſit hoc Venuſinus.* Aequor ſalſum *diminuit rem, cum debeat augere. Namque experientia docet, hircos nihil magis amare, quam ſal. Pugnaret itaque vltro locus ſecum. Praeterea quam tritum tali loco* ſalſum aequor! *neceſſario itaque legendum exiſtimo* FALSA *pro* ſalſa. Ametque falſa leuis hircus aequora. *Iam omnia ſibi conſtant, iam delectum eſt epitheton, et ad rem augendam, et ad* leuem hircum. *Quam facilis vero fuerit lapſus libra-*

librariorum in his vocibus! Sic facilis eſt, vt patet, adiectiuum hoc falſum, *mari addi eleganter poſſe; ſic eſt* falſus *pro* fallax, *qui fallit et alibi, vt falſa* fides. Ouid. Met. 15, 566. Aut ſua fluminea cum vidit cipus in vnda Cornua, vidit enim, *falſamque* in imagine credens Eſſe fidem. *falſa* lingua. Id. Heroid. 7, 67. Protinus occurrent *falſae* periuria linguae Et phrygia Dido fraude coacta mori. Salluſt. Catilin. 10. Ambitio multos mortales *falſos* fieri ſubegit, *vbi vid.* Cortius, *qui explicat*, fallentes, *actiue, affertque Donati notam ad Terentii* Andr. 4, 1, 23. *falſus* interdum pro *fallax* accipitur. *Sic poeta noſter mare vocat* incertum. Epiſt. 9, 38. littus *iniquum* od. 1, 10, 4. *vid.* Iniquus. *Si placet, vt opto, haec lectio alii viro docto eam debes, quem nominare vetat verecundia.*

SALTVS Phaedr. 1, 5, 4. Vacca et capella et patiens ouis iniuriae, ſocii fuere cum leone in *ſaltibus, h. e. ſocii fuere cum leone in venatione. Caeterum* Phaedrus, *quod hos ſocios in venatu coniunxerit vix excuſari poteſt, quum in imagine* humilium, *quos cum* potenti *conſociaret, nimis curioſus id efficit, vt fere leonem ſolum venatorem, et (quod tamen minime volebat) iuſtum arbitrem habeamus.*

SAMNITES, *erant gladiatores, ſic ab armatura Samnitum dicti, ſiue Saunitis; Lucilius:* Samnis ſpurcus homo, id eſt gladiator. Hor. Epiſt. 2, 2, 98. Lento *Samnites* ad lumina prima duello. *vid.* Duellum.

SANDALIVM Ter. E. 5, 8, 4. *Cum Gnatho dicit:* vtinam tibi commitigari videam *ſandalio* caput. *haud dubie, quod primus obſeruauit* A. Turnebus, *reſpicit fabulam, qua Omphale Herculis caput ſandalio verberaſſe dicitur. Dixerat enim antea Thraſo:* Qui minus huic (*ſeruiam*) quam Hercules ſer-

Digitized by Google

ſerlimit Omphalae? *Atque nihil poterat ad riſum ſpectatoribus mouendum magis cogitari appoſitum, quam quod Gnatho irridens addat, ſe magnopere velle, vt ceu Hercules ab Omphale, ſic ipſe a Thaide plagas Colaphosque patiatur. Locus autem* eſt apud Lucianum in libro πως δει ἱςοϱιαν συγγϱαφειν (tom. 2. p. m. 349.) *vbi Hercules dicitur* παιομενος ὑπο της Ὀμφαλης τω σανδαλω, *vt adeo notam veteribus fuiſſe iſtam fabulam dubitari nequeat.*

SANE *pro* ſcilicet. Hor. Art. 206. Qui *ſane* populus numerabilis, vtpote paruus.

SANGVIS pauperum parentum Hor. od. 2, 20, 6. non ego, pauperum Sanguis, non ego, quem vocas Dilecte, Maecenas, obibo, Nec ſtygia cohibebor vnda. *Omnes fere interpretes hic locus mirifice exercuit, nec hercle facilis eſt explicatu. Afferamus explicationes doctorum virorum breuiter, quo lector ipſe eligere, ſi velit, poſſit.* Baxterus *explicat verba* Quem vocas, *per* qui ſum; *et addit:* emphatice; quaſi dicat, maior ero, quam vel ipſe putas. *Geſnerus vero iam ſenſit huius interpretationis vitium, et ipſe ſic intelligit locum:* Quem tu quoque, care Maecenas, vocas interdum pauperem, aut contemtioribus etiam nominibus, qualia Auguſti in Horatium dicta quaedam memorantur a Suetonio; nec tamen valde repugnem his, quibus videtur *dilecte* nomen eſſe, quo compellari ſe a Maecenate, glorietur Horatius. *Bentleius ita conſtruit:* non ego, non ego obibo, quem vocas ſanguis pauperum parentum, *et adiicit.* Hic nihil iam ineptum: hic pulchre habet Antitheſis. *Sed tamen poſtea ipſe emendat:* Non ego, pauperum Sanguis parentum, non ego quem VOCANT, etc. *quem* riuales ſcilicet et inuidi ſic ſugillare ſolent. cf. Serm. 1, 6,

1, 6, 46. Klotzius Vindic. pag. 180 ſqq. *refutatis ſatis aliis interpretationibus, aut Bentleii lectionem accipiendam cenſet, aut ita locum emendandum eſſe:* non ego — non ego quem NOTANT. *Inueni autem praeterea explicationem quandam in aliquo libro Anglico, quam praeterire nefas puto. Placuit ipſa viris doctis auctoribus* of the preſent ſtate of the Republic of lettres for Novemb. 1728. Vol. 2, pag. 383. *Protulit eam ſcriptor, qui edidit* Poems on ſeveral occaſions with ſome ſelect Eſſays in proſe; *nomine* Hughes. vid. libr. laud. Vol. 2. pag. 127. *En eius verba translata:* „Horatius dicit Maecenati, ſe, „quamuis ignobilem ortu, quoniam ornatus „eſſet illius gratia, atque mirifica beneuolentia, maiorem inuidia „fore et immortalem, „hinc tota oda bene conſpirat ſecum, et laus „eſt Maecenatis venuſtiſſima, huc redeunt omnes partes huius odae, „hinc et illa praeclaram „habet οἰκονομίαν. cf. Serm. 1, 6, 56, et dilecte *eſt appellatio,* qua ſe decorari a Maecenate vates dicit.

SANITAS, ad ſanitatem venit curatio Phaedr. 5, 7, 12. * *abſolute pro ſana mente.* Id. 4, 25, 35.

SAPERE, *de omnibus virtutibus, quae hominem reddunt ſapientem, h. e. vt recta ratione vbique vtens videat ſemper, quid et quatenus ſit dicendum; quod nos dicimus: einen guten Geſchmack haben, bon ſens.* Hor. Art. 309. ſcribendi recte *ſapere* eſt et principium et fons.

SAPIENTIA, *de poëſi; prima aetate literarum, tum enim σοφία poëtis tantum tributa, vbi nondum aliae artes inuentae.* Hor. Art. 396. Fuit haec *ſapientia* quondam Publica priuatis ſecernere etc. * Ter. H. 1, 1, 63. aetate me putauit et *ſapientia* plus ſcire et prouidere. *Haec eſt lectio Codicis* Bembini, *cum ceteri omnes legant* beneuolentia. *Atque non dubium*

Digitized by Google

dubium eſt, quin hoc illi praeferendum ſit. Sapientia *poteſt ex coniectura librarii repoſitum eſſe, qui non intelligebat, quid hic* beneuolentia *ſibi vellet. Quod vide ſupra.* * Ter. Ad. 5, 1, 7. Eho iam tu verba fundis hic *ſapientia? Salſe irridet Syrus Demeam, cum eum* ſapientiam *dicit, poſtquam ab illo v.* 6. ſcelus *erat appellatus. Suſpicit autem ad Ad.* 3, 3, 40. *vbi dixerat:* Tu quantus quantus es, nihil niſi *ſapientia* es.

SATAGERE, (*quaſi ſat habere, quod agas) eſt grauiter moleſtia quapiam implicitum eſſe.* Ter. H. 2, 1, 14.

SATIAS, *ſatietas.* Ter. E. 3, 1, 13.

SAVCIVS, Malus vento *ſaucius, pro* perfractus, *belle ad lyricam virtutem!* Hor. od. 1, 4, 51.

SCABIES Hor. Art. 417. Occupet extremum *ſcabies; prouerbialis locutio puerorum certantium curſu;* Ein Schelm, der der lezte bleibt. *Feſtiue adhibitum ab Horatio ad figendos poëtas, cito verſus plurimos ſtantes vno in pede cudentes.*

SCALA Hor. Epiſt. 2, 2, 15. *de ſeruo fugitiuo; Mango, inquit, extenuans fugam:* In *ſcalis* latuit metuens pendentis habenae. h. e. *in proximo delituit, dum ira domini offenſi deferbuiſſet, intra gradus ſcalae abditus (non plane aufugit) metuens verbera habenae. Sic in ſcalas tabernae librariae ſe coniecerat Clodius;* Cic. Philipp. 2. cap. 9. vid. etiam Cic. Milon. 41. *Alii referunt voce.* in ſcalis *ad* pendentem habenam; *intelliguntque tormentum, de quo praeiuit* Schol. Cruequii. *qui ita ad h. l.* „Ordo eſt: Metuens habenae pendentis in ſcalis latuit: ſecundum morem Romanum, qui ſeruos ſuos ad gradus habenis, id eſt, loris ligatos flagellabant, idcirco in media domo a gradibus ad timorem ſeruis incutiendum habenae pendebant. fugitiuum autem leuiſſime fatetur.

 Quae

Digitized by Google

Quae explicatio h. l. magis placet. vid. habena.

SCAVRVS *eſt proprie* male fultus talis. *Sed deinde et nomen fuit celebris et nobilis familiae.* Hinc Hor. Serm. 1, 3, 48. Illum Balbutit Scaurum paruis fultum male talis. h. e. *blandiendo pater hunc imbellem filium ſuum appellat* Scaurum, *nomine quodam gentili.* vid. Balbutire.

SCELEROSVS Ter. E. 4, 3, 1. *Verbum hoc ab illis, qui fere ſunt ſynonyma, adiectiuis,* ſceleratus *ac* ſceleſtus, *haud ſatis recte diſtinguit* Auſonius Pompa de diff. verb. lib. 4. *Mihi videntur gradibus ita differre, vt* ſceleſtus *homo ſit, qui et poſſit patrare ſcelera, et prodit;* ſceleratus, *qui iam edidit malefacta,* ſceleroſus, *qui flagitiis ac ſceleribus plenus, iisque addictiſſimus eſt. Hinc vides, qui* ſceleroſus *eſt, eum* ſceleſtum *quoque appellari poſſe. e. gr.* Ter. E. 4, 4, 1. coll. ſc. 3, 1. *Non autem vice verſa id fieri.*

SCILICET *confirmantis* Phaedr. 5, 5, 30. tunc ſimulans ſeſe veſtimentis ruſticus porcellum obtegere, quod faciebat *ſcilicet: cum eleganti ironiae quadam vi.* Hor. od. 3, 5, 25. Auro repenſus *ſcilicet* acrior Miles redibit.

SCRIBA, recoctus. Hor. Serm. 2, 5, 56. *vid.* Recoctus.

SCRIBERE *voc. iuris, cauere creditori ſyngrapha, teſtando, mutuum eſſe acceptum,* Hor. Serm. 2, 3, 69. *Scribe* decem a Nerio! non eſt ſatis; adde Cicutae Nodoſi tabulas centum. *Locum hunc profecto non explicatu facilem, ab omnibus interprett. alio vsque modo enodatum ego ſic intelligo:* verſſ. praeced. 65. *dixerat, fac ponamus hunc euentum, (ille ponitur vsque ad verſ. 76.) Si dicam tibi* Accipe cet. tune inſanus eris ſi acceperis ſqq. *atque etiam ſi tibi dicam, dum tu accipis pecuniam, ſcribe ſyngraphas decem a Nerio foeneratore (apud foeneratores enim pecu-*

pecunias ſuas ſepoſitas habebant diuites Romani, vt nunc fit ab Anglis et Batauis vid. Dacier. ad h. l.) *te accepiſſe hanc ſummam*, neque hoc ſit ſatis, ſi *addam;* adde centum tabulas *ſyngraphas Cicutae, foeneratori*, mille adde catenas; *mille alias ſyngraphas cautionibus et nexibus iuris firmatas inſuper da; ſi haec omnia iubeam te facere; tamen ſi tu es ſatis callidus et quaſi Proteus ſceleratus, poteris me defraudare hac pecunia. Hoc modo neque neceſſe eſt, cum Crucquio, Sanadone atque Dacierio nouam quendam perſonam loquentem fingere* verſ. 69. Perillium, *cum praeſertim idem ille ſit cum Cicuta vt docet Vet. Schol. neque explicare verba* v. 69. a Nerio *cum Baxtero ſatis dure*, in Morem Nerii, *quales iſte ſolet iubere ſcribendas ſyngraphas, neque denique ſollicitum eſſe, vtrum Cicuta et Nerius fuiſſent ICti an* foeneratores, *de quo diſputantem* Gronouium de Pecun. vett. p. 644. *citat* Geſnerus ad h. l. *Ego, perlecto loco Gronouii, puto eum eius doctrina* carere poſſe, *qui modo quaerit intelligere h. l. Horatii cf. voc.* Nodoſus.

SCRVPVLVS *pro cauſſa, aut auctore ſcrupuli vel difficultatis.* Ter. Ph. 5, 9, 30. Ea (*Chremetis pellex*) obiit; e medio abiit; qui fuit in re hac *ſcrupulus.*

SCVRRA *is dicitur, qui leniter aſſentatur, vt fauorem capiat, blandimentis et ſtudio placendi inania laudando, immodicus adulator, qualem deſcribit* Theophraſt. Charact. c. 2. κολαξ. *non haec ſignific. diſerte notata ab* Geſnero in Theſ. *quanquam loca haec allata* Hor. Epiſt. 1, 18, 3. vt matrona meretrici diſpar erit atque diſcolor, infido *ſcurrae* diſtabit amicus. cf. Epiſt. 1, 15, 28.

SCVRROR, *ſcurram ago, adulatorem inſipidum.* Hor. Epiſt. 1, 17, 19.

Digitized by Google

SECARE, lites, i. *dirimere, finire.* Hor. Epiſt. 1, 16, 42. Quo multae magnaeque *ſecantur* iudice *lites.* Id. Serm. 1, 10, 15. Ridiculum acri Fortius ac melius magnas plerumque *ſecat res* i. e. *efficacius decidit, terminat lites cum potentibus aduerſariis, ſiue res ſerias, et alias vix ſatis riſui obnoxias. Vox* ſecare *bene denotat ſubito et velut vno ictu eiusmodi vitia, alio modo non tollenda, excidi quaſi, vt vulnus a medici cultro. Non putauerim, ita explicatam metaphoram, eſſe adeo duram, certe in lingua romana, vt arbitratur vir praeclare doctus et elegans* in Briefen zur Bildung des Geſchmacks Part. 1. pag. 203. * *Secti* vngues apud Hor. od. 1, 6, 18. *plurimos interpretes mire ſecarunt. Eſt vero, ſi quae alia, haec imago Horatiana, hoc eſt, venuſtiſſima. Se deſcribere dicit proelia virginum acrium* i. e. *iratarum in iuuenes; haec proelia fiunt vnguibus, ſed quia ſunt puellae pulchrae, venuſtae, ſectos habent vngues. Non ſecant antea vngues quam proeliantur; vt omnes fere interpretes ſomniarunt. Sed puella nitida, mollis, quae amorem amat, pingitur vere certans, ſed ſectis, vt mos eis eſt, vnguibus. Mihi videtur locus vt ipſam rem videre videar. Bentl.* ſtrictis pro ſectis *legit, exploſus iam ab aliis, inprimis Cuningamio, qui h. l. per figuram* οξυμωρον, *adeoque ſic, vt vulgo fit, explicat in Animaduerſ.* in Horat. c. 9. pag. 797. et 89. Acidalius *ad* Vellei. Patero. libr. 2. c. 109. *legendum putat* : Nos conuicia (*pro* conuiuia) nos proelia virginum etc. *peſſime!*

SECTVS, orbis, *de Europa.* Hor. od. 3, 17, 75. tui *ſectus* orbis Nomina ducet. *Dicit autem Europam* ſectum orbem, *quia ab veterum nonnullis duae tantum orbis vniuerſi partes creditae ſunt;* Aſiam et Europam,

Digitized by Google

pam, *diſectas inter ſe*, *vid. teſtimonia plura in Klotzii* Vindic. p. 222. * Sectus vnguis Hor. od. 2, 6, 18. vid. Secare.

SECVNDARE, *obſequi* Ter. Ad. 5, 9, 37. coll. v. 33.

SECVNDVS rumor, *qui late peruagat aures hominum approbantes*. Hor. Epiſt. 1, 10, 9. Iſta reliqui Quae vos ad coelum effertis rumore *ſecundo*. * partes ſecundae in fabulis *dicuntur mimi*, *qui refert dicta dictatoris, qui primas habet partes. Hypocritae enim principum actorum actionem mimice referre ſolebant; Hinc Horat. de hypocrita amico, adulatore inepto* Epiſt. 1, 18, 14. ſic iterat voces (*domini diuitis*) et verba cadentia tollit, vt puerum ſaeuo credas dictare magiſtro Reddere vel partes mimum tractare *ſecundas. Recte* cum h. l. conferes Cic. diuin. in Caecil. c. 15. vid. Cadere. * *ſecundus* panis Hor. Epiſt. 2, 1, 123. *vid.* Panis.

SEDERE *dicitur cibus qui bene digeritur ſtomacho et quaſi in eo bene ſedet, non nauſeam creans inde vult erumpere.* Hor. Serm. 2, 2, 73. eſca quae ſimplex olim tibi *ſederit*. * *cum proprie eſſet iudicum. Phaedr.* 1, 10, 6. *ſedit* inter illos iudex ſimius i. *iudex conſtitutus fuit.*

SEDITIO, *diuortium* Ter. A. 5, 1, 11. In alio occupato amore, abhorrente ab re vxoria Filiam darem in *ſeditionem*, atque incertas nuptias.

SEDVLVS, *ſedula* nutrix Hor. Art. 116. v. *Nutrix.*

SELLA *intell.* curulis, *inſigne illud magiſtratus maioris.* Hor. Serm. 1, 6, 97. Honeſtos faſcibus et *ſellis* nolim mihi ſumere; *Nolim auos et parentes mihi eligere ſella curuli et faſcibus vſos* i. e. *conſules et praetores et Aediles curules.* * prima ſella *in re vehiculari eſt ſcamnum equis proximum, in quo propria ſedes aurigarum. Phaedr.* 3, 6, 5. *Plura Schefferus de re vehic.*

Digitized by Google

SEMITA *Phaedr.* 3, *prolog.* 38. Ego illius porro *ſemita* feci viam. *Quod Gudius conicit, pro ponendum hic eſſe loco* porro, *nobis non probat, et bene ſe habent omnia, ſi legis, vt eſt in Codicibus:* Ego illius porro ſemita, *ſiue ob verſus meliorem rationem,* Ego porro illius — *In prouerbio habent Latini* ſemitam, *ſi componunt cum* via, *atque tum minorem rem atque leuiorem illa indicat, haec grauiorem atque vberiorem; Cic. de diuin.* qui ſibi *ſemitam* non ſapiunt, aliis monſtrant viam *Mart. L. VII. Epig.* 61. quae fuerat *ſemita* facta via eſt. *Arripit commode hoc prouerbium Phaedrus, atque ad Aeſopum et ſeſe applicat; quippe ille viam monſtrauerat, et praeiuerat tantum in arte fabulandi, hic vero eum ſecutus inde rem dilatauit, et dicit:* Illius porro ſemita feci viam; *idem eſt quod alio loco ſcribit* 4, 20, 8. Inuenit, ille, noſtra perfecit manus, *et in hoc pro-logo explicat, eum ad-dit:* et cogitaui plura, quam reliquerat. *Illius itaque ſemita eum porr[o] ſecutus eſt, ſic tamen vt Phaedrus nunc via[m] facere dici poſſet, ſin-gulari quadam vocis hu-ius virtute, ſimplicite[r] enim viam facere pe[r]* proficiſci *interpreta[ri] non dubito, vt dicim[us]* facere annos, dies. *Q[u]... ex re tandem efficit[ur] hoc, vt non neceſſe vi-deatur, aliquid in h[oc] verſu mutari; magn[am] Phaedri artem comm[on]ſtrat in coniungend[is] verbis maxime ſign[ifi]cantibus.*

SEMOVERE. *ſemotum* l... tum apud Hor. od. 1, ... 32. *eſt* tarde *veniens* ... *ſu numinis.*

SENECTVS, vetus, *m*... *de anu libidinoſa* Ho[r.] Epod. 8, 4. Rugis *ve*[tus] frontem *ſenectus* exa[ret].

SENTENTIA, *anim*[us] Ter. Hec. 3, 1, 32. [mu]lieres ſunt ferme, vt p[ue]ri leui *ſententia.* * p... *eo, quod anteceſſit,* i... *dicio, anticipatio,* qu[od] *barbari* Praeiudicium ...

(cu...

cant. Phaedr. 3, 10, 6. exploranda eſt veritas multum prius, quam ſtulta praue indicet *ſententia.*

SENTIO Ter. E. 4, 2, 5. longe iam abieram, cùm *ſenſi*; *Ita enim cum Bentleio h. l. interpungimus. Falſo alii hunc in modum diuidunt:* longe iam abieram; eum ſenſi redeo rurſum etc. * *Phaedr.* 2, *Epil.* 13. Si arte fictas *ſentit* animus fabulas, *h. e. tangitur, vt non animum praetereant, et abſonae videantur fabulae, ſed moueant animum et placeant. Ita prolog.* 3, 3. *rogat Eutychum negotiis vt ſeſe liberet, ſi fabulas ſuas legere velit, ne animum grauibus rebus occupatum carminum iucunditas praeteriret.* * ſentire *eleganter de eo, quod dolet Id.* 1, 3, *vltim.* et ſaepius in Hor.

SENTVS Ter. E. 2, 2, 5. *horridus; petitum a ſentium ſpinis.*

SEPONERE *pro* diſcernere. Hor. Art. 273. ſcimus inurbanum lepido *ſeponere* dicto. * Phaedr. 4, 4, 21. Seponit moechae veſtem. *Noſtri ausſetzen. deſtinare cf. verſ.* 27.

SEPVLTVS Ter. Ph. 5, 8, 50. Sepultus ſum. *Hac dictione, ſumma quae eſſe poteſt deſperatio exprimitur. Antea dixerat:* nullus ſum; *ſed hoc maius eſt. Atque ex hoc loco dubitari nequit, quin* Molierius *in* Auaro a. 4. ſc. 7. *iſta expreſſerit:* C'en eſt fait; je n'en puis plus, je me meurs, je ſuis mort, je ſuis enterré.

SERIA Ter. H. 3, 1, 51. *eſt vas vinarium aut olearium, quin et ſalſamentis condendis deſtinatum. A dolio magnitudine differebat. Seriae nimirum erant minores, dolia vero maiora.*

SERMO *Sermones ita vt reſpondeant gr.* λογοις, vt Xenoph. οικονομικος λογος etc. *ſunt hiſtoriae, commentationes, libri.* Sermo *enim eſt ſaepius oratio pedeſtris ea, qua vtimur in vita quotidiana* Hor. Serm. 1, 4, 12. et 48. cet. *Hinc Horatium inſcripſiſſe ſatiras ſuas*

Digitized by Google

ſuas Sermones *docet Bentleius, nec poſſum quin ei credam; ſunt tum ſermones idem quod Gallorum Diſcours, quod nomen apprime cadit in ſatiras Flaccianas. Eodem ſignif.* Id. od. 3, 8, 5. Docte *ſermones* vtriusque linguae i. *qui vtriusque gentis libros, hiſtorias, ritus, ſacra probe intelligis, miraris, cur ego Calendis Martiis ſacra faciam, cum ſim coelebs. vid. Martiae* Calendae. Id. od. 3, 21. 10. Quanquam *ſocraticis* madet *ſermonibus* te negliget horridus; *eodem ſenſu de libris ſocraticis. vide plura dicta a* Bentleio ad Od. 7, 8, 5. * *pro fama, honore* Hor. Serm. 2, 3, 4. Nil *dignum ſermone* canas. * Sermones *pro* verbis Hor. Art. 69. Nedum Sermonum ſtet honos et gratia viuax.

SERVARE *obſeruare aliquem* Ter. A. 1, 3, 7. cf. ib. 1, 1, 142. et 2, 5, 2. * Ter. H. 3, 2, 24. atque hunc difficilem inuitum *ſeruaret* ſenem. *i. e. eum inſcientem ac inuitum hoc beneficio afficeret, vt in gratiam cum filio rediret, nec tamen nimis, quam par ſit, ipſi indulgeret.* coll. v. 22. et a. 3. ſc. 1, v. 61-80.

SERVIRE Ter. H. pr. 31. Cur inſano *ſeruiat? i. e. namque cur pro ineptiſſimo poëta intercedat; qualis erat Lauinius; antea dictum erat:* ne ille pro ſe dictum exiſtimet.

SERVVS. Ter. H. pr. 31. *reprehenditur* Lauinius *quod in comoedia quadam fecerat* Seruo currenti in via deceſſe populum. *non quo omnino non permittat comicus noſter ſeruos currentes ſcribere, quod vel ex* Eun. prol. 36. *patet, ſed quod absque dubio malus iſte poëta nihil habebat elegantiae, praeter ſeruum quem currentem induxerat. Saepe enim neceſſarium eſt ſeruos fingere currentes, atque vt de via omnes decedant poſtulantes, cuius rei exempla ſunt apud* Plaut. Amph. 3, 5, 1. Poen. 3, 1, 20.

SESQVIPEDALIA verba *apud* Hor. Art. 97. Proiicit

Digitized by Google

iicit ampullas et *ſesquipedalia* verba: *Explico* longa, dithyrambica. Turnebus *intelligit, vt plurimi, de tumidis; ſed etiam longa atque compoſita verba, qualia inuenies apud Lyricos graecos poëtas inprimis, faſtum alieno loco habent. Noſtra aetas effudit inanium horum hominum, infinitam fere vim, qui vtuntur verbis eiusmodi, auf Stelzen gehender breitſchreitender Beyvvörter.*

SEVERVS, vinum *ſeuerim.* i. *auſterum* Hor. od. 1, 27, 9.

SI Hor. Epiſt. 1, 3, 30. Debes hoc etiam reſcribere, *ſi* tibi curae Quantae conueniat Munatius. *Nonnulli leg.* ſit. *Falſo! Saepius enim occurrit* ſi *pro* an, vt Hor. Epiſt. 1, 6, 41. *Si* poſſet centum ſcenae praebere rogatus (chlamydes) *et ſaepius.*

SIC *ſolemne in votis vocabulum.* Hor. od. 1, 3, 1. *Sic* te diua potens Cypri. *vid.* Lambin. ad h. l. * Ter. H. 3, 1, 49. *Sic* hoc inquiens etc. *Formula eſt loquendi, cum aliquid mediocriter tantum probamus. Dictum a Bacchide, cum ei Chremetis vinum haud recte ſatis placeret. Noſtri dicerent:* Der Wein iſt nun ſo und ſo. * *vt ſic* valeas vt, *imprecandi formula Phaedr.* 4, 1, 19. *Sic* valeas vt farina es, quae iaces. i. e. *facis te mihi farinam, at ego Deos oro, vt non alia condirione tibi bene fit, quam ſi es, quod te eſſe praefers et ſimulas; cum hoc non ſis, neque valeas, vſitatiſſima apud Latinos formula.*

SIGNARE humum pede certo, *eleg. de puero* Hor. Art. 159. *vide* Pes.

SIGNVM, ſigna ponere rebus i. *conſignare literis, verba enim ſigna rerum.* Hor. Serm. 2, 4, 2. ponere *ſigna* nouis praeceptis, *hactenus inauditas doctrinas mandare literis, Alius quisque aliter interpretatus eſt* h. l. *vt de* mandandis praeceptis memoriae, *de adſcribendis cauſis et argumentis ad haec praecepta*

Digitized by Google

cepta perſuadenda. Sed vera ſine dubio ea eſt, quam poſuimus.

SIMPLEX Ter. H. pr. 6. duplex quae ex argumento facta eſt ſimplici. *vid.* Duplex. * Hor. Art. 23. Denique ſit quoduis *ſimplex* duntaxat et vnum. *Regula ſumma pulchritudinis; Varietas cum vnitate, ſiue potius* in vnitate, *vt ita dicam, conficit* pulchritudinem, *plus tamen* vnitas *valet quam* varietas, *quamuis aliter ſentiant* Hogarthius, *et quicunque ſere de pulchritudine iudicarunt. Locus ipſe prohibet, quominus ſententiam noſtram confirmemus pluribus, namque diſputationis vbertatem longiorem requirit, quam fines huius libelli patiuntur.*

SIMVL *pro ſimulatque, vbi* Hor. od. 1, 4, 17. et *ſaepius apud h. poëtam. Sic ego et* interpretor h. v. in od. 1, 12, 27. quorum *ſimul* alba nautis Stella refulſit; *de Caſtore et Polluce.* (*Geſn. interpretatur*; ſimulatque vna. *duplici ſignificatu:*) *Eodem ſignif.* Od. 4, 7, 10. et Epod. 16, 25. *Simul* imis ſaxa renarint Vadis leuata: *ſimulatque ſaxa ex imis cadis remerſerint, atque extiterint, vel in ſummam aquam reſilierint, tum demum fas ſit redire in patriam. Iuramentum atrox, imitante vate Phocaeorum exemplum* vid. Herod. 1, 165.

SINGVLTIM loqui; *irruptis verbis vt ſolent verecundi et timidi* Hor. Serm. 1, 6, 57. vt veni coram, *ſingultim* pauca loquutus.

SITICVLOSVS, aridus, *ex Homerico* ἐπιδίψιος Hor. Epod. 3, *Siticuloſa* Appulia.

SITVS, *de tota conſtructione et aedificio.* Hor. od. 3, 30, 2. Regalis *ſitus* Pyramidum.

SOBRIVS, Hor. od. 2, 10, 8. caret inuidenda *ſobrius* aula. i. *Sapiens.*

SOCRATICVS, *chartae ſocraticae* Hor. Art. 310. Rem tibi *Socraticae* poterunt oſtendere *chartae* i. *Modum vere et viam verae prudentiae, quomodo*

Digitized by Google

modo ſapere debeas, inuenies in libris ſocraticis, *Xenoph. Platon.* etc. *Sumtum eſt ex Lucilio apud Nonium.* 3, 40. nec ſic vbi Graeci, vbi nunc ſocratici charti, quidquid quaeritis petimus.

SOL Ter. Ad. 4, 2, 46. lectulos *in ſole* ilignis pedibus faciundos dedit. *Intelliguntur lectuli ſolares, ſiue in ſolario, h. e. in ſuprema parte aedium, non tecta ſed aperta, vbi ſimul apricari et prandere poterant.*

SOLARI, aeſtum, *pro* refrigerare. Hor. od. 2, 5, 7. Iuuenca fluuiis gratiem *Solans* aeſtum.

SOLATIVM, Mortis ſolatium *eſt id, quo in ipſa morte leuamur, vt non tam acerba ſit.* Phaedr. 1, 9, 8. lepus ſemianimus mortis in ſolatio *(inquit) cet. Hanc lectionem bene defendit Gronouius, cui Bentleius aſſentitur contra illos, qui ſic legere volunt:* mortis in ſolatium. *ſcil. dicit. Lepus accepto ſolamine, quod videret paſſerem imprudentem pro improba obiurgatione ſimili caſu punitum, ita vt nunc libentior mortem ferre videretur, haec verba profert cf.* 1, 21, *vlt.*

SOLEA. *Solebant veteres diſcumbentes ſoleas, crepidulas deponere, et, vbi egredi e triclinio volebant,* poſcere ſoleas. Hor. Serm. 2, 8, 77. *ibi conuiuator vult neceſſaria triclinio reſtituendo imperare.*

SOLEMNIS *Phaedr. prolog.* 3, 61. quoniam mihi *ſolemnis* debetur gloria. *i. e. quam populares mei mihi habuerunt,* patriae decus verſ. 55. *propterea non video, quare Bentleius hic* ſolemni *voluerit praeferre* perennis.

SOLIDVS, mens *ſolida* Hor. od. 3, 3, 4. *Bella translatio, inprimis cum ſequatur* quatere; *quaſi dicas,* die feſte Seele erſchüttern. * *integer.* Ter. E. 5, 2, 32. Hor. od. 1, 1, 20. * ſolidum beneficium *eſt id, cuius nulla pars periit, ſiue in quo nihil*

nihil eſt, quod diſplicere nobis poſſit. cf. A. 4, 1, 23.

SOLLICITVS. Ter. H. 3, 1, 52. Omnes *ſollicitos* habui; i. e. *omnes mei, Bacchidis cauſſa pluribus miniſteriis occupati defatigabantur.*

SOLVERE, *de hyeme.* Hor. od. 1, 4, 1. *Soluitur* acris *hiems. Satis poëtice et ſatis ſuauiter! Non neceſſe eſt hyemem intelligere de gelu et glacie; ſed poëtae phantaſia totam hyemis quaſi faciem vidit: omnia quaſi ſunt adſtricta; ver aduenit, laetiori vultu renident omnia, ſolutis quaſi omnibus aſperitatibus niuis, glaciei, coeli, terrae, in ſerenitatem. Hinc etiam eadem ode Hor. ſolutas* terras *appellat* verſ. 10. *Ceterum Horatius in hac oda Anacreontis illam* εἰς τὸ ἔαρ, ἤδε πῶς ἔαρος φανέντος χάριτες ῥόδα βρύουσι *imitatus videtur.* * tabulas riſu. *vid.* Tabula.

SOMNIVM, *vana ſpes.* Ter. Ad. 2, 2, 50. de argento ſomnium. * *pro homine ſomniculoſo, tardo ac ſtupido.* Ter. Ad. 3, 3, 41. Tu quantus quantus es, nil niſi ſapientia es, ille *ſomnium. Guyetus tamen exiſtimat legendum eſſe*: ille omnium, *vt ſubaudiatur* ſtultiſſimus. *Bentleius autem cum plerisque aliis illam tenet ſcripturam. Olim tamen in quibusdam libris ante ſomnium perperam infertum erat* futilis, *quod poſt alii iure ſuo eiecerunt.* * aegri *ſomnia* Hor. Art. 7. *ſunt variae ſpecies laboranti febri obuiae, Fieberphantaſien; non de melancholico cum Baxtero cogitandum.*

SONARE Phaedr. 3, 16, 12. Dormire quia me non ſinunt cantus tui *ſonare* cithara quos putes Apollinis. *Recte! Dicitur enim cantus ſonare cithara. h. e. e cithara.*

SORBITIO Phaedr. 1, 26, 5. ſorbitionem liquidam, *dicit, vt ſenſus eo melius appareret, neque enim hic abundat vox. cf.* Fax.

Digitized by Google

SORDIDATVS Ter. H. 2, 3, 56. hanc quam dicit *Sordidatam* et *ſordidam*. *Illud ad amictum caſu quodam immundum, hoc ad conſuetudinem vitae tenuis, frugalis atque egenae pertinet.*

SORS *Sortes* Hor. Art. 403. dictae per carmina *ſortes. Namque carmen heroicum, etiam Delphicum appellatum oraculum, Sortibus Apollinis originem ſuam debuit.* vid. Plin. 7, 56.

SORTIRI Hor. od. 3, 1, 15. Aequa lege neceſſitas *Sortitur* inſignes et imos. i. *Sorte ducta capit, ex eorum opinione credente, ex vrna Orci duci nomina, quorum eueniſſet nomen, eum mori debere.*

SORTITO, *ſorte naturae, ſecundum legem naturae.* Hor. Epod. 4, 1. Lupis et agnis quanta *ſortito* obtigit, Tecum mihi diſcordia eſt.

SPATIVM Ter. A. 3, 5, 17. coll. 18. *tempus* cf. 1, 2, 11.

SPECIES Hor. Art. 8. vanae fingentur *ſpecies*, *de libro, cui ideae inſunt chimericae, abſonae, et ſecum pugnantes, aut plane inconditae.* Schwärmende Ideen, *vt bene vertit* Ramlerus *in Batteſii* Inſtitut. eleg. literar. *ſpecies enim apud Latinos ſunt* imagines rerum, *animo inhaerentes*, rerum exemplaria, *vt vocat ea Seneca; dixi plura, ſi patitur verecundia, nominare, ad Cic.* Orator. pag. 13. *hinc intellig. etiam* Hor. Serm. 2, 3, 208. Qui *ſpecies* alias veri (andere Begriffe) ſceleriſque tumultu, permiſtas habet; *accipiend. de affectibus et opinionibus praeiudicatis.* * *externus apparatus, qui res mentitur pulchras.* Hor. Art. 25. Decipimur ſpecie recti.

SPECIOSVS miracula *ſpecioſa* i. *ampla magnifica.* Hor. Art. 144. *Specioſa* dehinc miracula promat. * fabula *ſpecioſa* locis. Id. ibid. 319. Eſt *locis communibus, vt luminibus, e doctrina morum petitis, Splendens.*

SPECTANDVS; *idem ac conſpicuus, qui in aliorum hominum oculos incur-*

Digitized by Google

currit; *admirandas* Hor. Art. 37. *Spectandus* nigris oculis, nigroque capillo.

SPECTARE Ter. A. 1, 4, 4. Importunitatem *ſpectate* aniculae. *Eſt vox indignantis. Ceterum de integro verſu haud recte animaduertit Fr. Guyetus in commentar.* p. 14. *in eo duo nomina perſonarum ponenda, ac locum ita conſtituendum eſſe:*

Archilis. Tamen eam adducam.

Myſſis. Importunitatem *ſpectate* aniculae.

Omnia potius Myſſidis verba ſunt.

SPECTATVS, *dicitur gladiator, qui re bene geſta probatur ſatis populo,* δοκιμασθεις *hinc translate de poëta, qui ſatis plauſus iam acceperit.* Hor. Epiſt. 1, 1, 2. *Spectatum* ſatis et donatum iam rude quaeris Maecenas iterum me antiquo includere ludo. *vid.* Rudis.

SPISSVS. *Spiſſa* ſedilia; *de theatro referto Spectatoribus.* Hor. Art. 205. Spiſſa nimis complere *ſedilia* flatu. * coronae *ſpiſſae*, *de frequenti in campo Martio conuentu ſpectatorum.* Hor. Art. 380.

SPLENDIDE mendax. Hor. od. 3, 11, 35. *de Hypermneſtra, Danai filia, quae non, fidem patri datam, vt ſorores, ſeruans, eripuit Lynceum maritum letho.* vna de multis; face nuptiali digna periurium fuit in parentem *Splendide mendax.* i. *glorioſe, laudabiliter. Sic* Splendida bilis. occurrit in Horat. Serm. 2, 3, 141. *vid.* Bilis.

SPLENDIDVS Hor. od. 3, 16, 25. Contemtae Dominus *ſplendidior* rei. *Ita enim leg. pro* contentae, *vt alii male. E Sententia ſtoica: Sapiens fit dominus ſplendidior* (*honeſtior*) rei, *eo ipſo, quod eam non cupit, non admiratur; Dominus eſt diuitiarum, qui poteſt eas contemnere; Ita Geſnerus iam h. l. bene explicuit.* * *clarus, notus fabulis per manus tra-*

traditis. Hor. od. 4, 7, 21. Cum de te *ſplendida* Minos fecerit *arbitria.*

STABILIS, rerum terminus. i. *conſtans, fixus, immutabilis.* Hor. Carm. Saecul. 26. *vid.* Terminus * Spondei *ſtabiles* i. *tardi, graues, non vt iambi tam cito currentes.* Hor. Art. 256. Spondeos *ſtabiles* in iura paterna recepit (*Iambus*). *elegans translatio in verbis:* in iura p. r.

STARE Hor. od. 1, 16, 18. Ira – altis vrbibus vltimae *ſtetere* cauſae cur perirent. *vltimae cauſae fuerunt.* (*ſtetere quaſi fixae, certae. vid.* Interprett. *ad* Gratii cyneget. 100.) vltimae *dicuntur, quia nulli ſpei quaſi locum reliquerunt.* * Hor. od. 1, 9, 1. vides vt alta *ſtet* niue candidum Soracte. *hic* ſtare *pro* plenum eſſe *ſumit Vet. Schol. et ipſe Geſnerus pro* rigeat, horreat. *Sed ego nil hic eiusmodi video! Eſt verbum pingens tantum. Siehe vvie der Berg Soracte in tiefem Schnee vveiſs da ſteht!* * ſtare animo; *integra eſſe, et ſana mente.* Hor. Serm. 2, 3, 213. * ſtare *dicuntur comoediae, cum ſpectatoribus placent.* Ter. Ph. pr. 10. quodſi intelligeret cum *ſtetit* olim noua actoris opera magis *ſtetiſſe* quam ſua. * *e re militari ſumtum transfertur ad patronos, qui in foro cauſſam defendunt cum quadam conſtantia.* Phaedr. 3, 10, 37. *Stant* patroni, fortiter cauſam tuentes innocentis foeminae. Id. 5, 5, 2. pro iudicio dum *ſtant* erroris ſui *h. e. pertinaciter defendunt, quod ſemel haud ſine errore iudicauerunt. Sic Ouidius Triſt.* 1, 2, 5. Mulciber in Troiam, pro Troia *ſtabat* Apollo.

STATARIVS. Ter. H. pr. 36. date poteſtatem mihi *ſtatariam* agere vt liceat per ſilentium. *Calphurnius ſic explicat: „vt liceat ad exitum „usque fabulae perpetuo „ſtare, ne videlicet aliqua turba fiat,„ ac Weſterhouius in hac interpretatione acquieuit. Quanto melius Daceria, (Petrum Marſum ſecuta)* omnem

omnem huius loci perpetuitatem perſpexit, quacum nullo pacto poteſt prior iſta ſententia conſiſtere. Statariae *nimirum erant comoediae, in quibus pleraque omnia erant quieta, pacata, tranquilla, atque adeo non poſtulabant magnum hiſtrionis laborem atque contentionem*; Motoria *vero comoedia, quae v.* 44. laborioſa *dicitur, erat actuoſa, turbulenta, et feruida; quippe in qua cf. v.* 37. *ſeqq.* ſeruus currens, iratus ſenex &c. clamore ſummo, cum labore maxumo (*hiſtrionis nempe*) *v.* 49. *agendi erant.*

STATIO *Phaedr.* 1, 30, 7. Eſt *ſtatio* (*ſic malumus cum Gudio et Burmanno legere*) ſeparata et diuerſum genus; quidem *ſubintelligendum eſſe quisque videt.* Statio *idem eſt ac* ſedes. *Id.* 1, 3, 13. *et* 6, 8 *ſic Virgilius in Georgicis:* principio ſedes apibus *ſtatio*que petenda. *Significat hic nemora et campos, quibus boues degunt, atque ſic optime reſpondet verſus* 7. *duplici obiectioni verſ.* 5. 6. *factae.*

STATVA, infantes *ſtatuae.* Hor. Serm. 2, 5, 40. *vid.* Infans.

STELLIONINVS Ter. E. 4, 4, 22. *ex Bentleii emendatione. vid.* Muſtellinus.

STILVS. Ter. A. pr. 10-12. de Menandri *Andria et Perinthia.*

> Non ita diſſimili ſunt argumento ſed tamen
> Diſſimili oratione ſunt factae ac *ſtilo.*

Eſt qui putet, oratione ac ſtilo *dictum eſſe ea figura, quae dicitur* ἐν διὰ δυοῖν; *mihi ſecus videtur. Quum enim* argumentum *fabulae ſit materia, in qua ſcriptor dramaticus elaborat, tum* oratio *pertinet ad ſeriem partium, quas ſcenas dicunt, ipſasque ſententias;* ſtilus *autem* dicendi *genus indicat.* cf. Phorm. prol. 5. tenui eſſe *oratione* ac *ſcriptura* leui. *Ceterum pro* ſed *Bentleius* et *repoſuit, quod cum ſententiae tum etiam metro magis, vt arbitror, conuenit.*

STRE-

Digitized by Google

STRENVVS, Lyde *ſtrenua apud* Hor. od. 3, 28, 3. *eſt cita, volucris, et agilis; fuit autem illa Lyde ſine dubio fidicina ad rem ſacram aduocata et epulas, vt moris erat, vid.* Argutus.

STRIGARE *equi dicuntur, quando interquieſcunt eundo, dictum a ſtriga, h. e. ſpatium turmarum, in quo equi ſtringebantur, ibique quieſcebant, Phaedr.* 3, 6, 9. Nam, vbi *ſtringandum* eſt et vbi currendum, ſcio. *Veteres libri habent* tricandum, *quod defendit Bentleius,* tricari *vero eſt tergiuerſari, morari. At* ſtrigare *magis conſuetum de equis.*

STRIGIL. *inſtrumentum aeneum, quo ſudorem in balneis ſolent homines tergere.* Hor. Serm. 2, 7, 110. Puer vuam furtiuam mutat *ſtrigili, i. furtiua ſub noctem vua data accipit ſtrigilem. Alii leg.* Furtiua mutat ſtrigili, *alii* furtiuam mutat ſtrigilem.

STROPHAE, *laquei ad decipiendas feras; transl. ad ſermones ſubdolos.* Phaedr. 1, 14, 4. verboſis acquiſiuit ſibi famam *ſtrophis.*

STVDERE, *optare, velle.* Ter. Hec. 2, 2, 20. eo domum, *ſtudeo* haec prius quam ille huc redeat. *Bentleius in locum* τϰ haec *repoſuit* hanc; *atque arbitratur ſupplendum eſſe* redire, reuocare, *aut aliquid eius generis. Verum nec emendatione opus erat, nec ſuppreſſio huic loco ineſt, ſi modo ad ſignificationem verbi* ſtudeo *recte attendamus. Plane nihil aliud eſt quod ſibi velit haec phraſis, quam ſi dixiſſet auctor: ideo magnopere hoc* volo atque opto, *vt* haec *prius, quam* ille *domum reuertatur; Sic enim ipſe* Cicero, Epiſt. ad Diuerſ. 6. 5. Qui ſi nihil aliud *ſtudeat,* niſi id quod agat.

STVDIVM *animi cupido, neigung.* Hor. Art. 166. Conuerſis *ſtudiis* aetas animusque virilis Quaerit opes etc. * *pro cupiditate ſuae vtilitatis* (*Eigennutz*). Ter. A. 5. 1, 6. vide quam *iniquus* ſis

Digitized by Google

ſis prae *ſtudio*, dum efficias id, quod *cupis*.

STVLTI, *creduli, improuidi.* Phaedr. 1, 23, 1. repente liberalis *ſtultis* gratus eſt.

STVPIDVS, *ſtupens*, Ter. Hec. pr. 1, 4.

STYLVS Hor. Serm. 1, 10, 72. Saepe *ſtylum* vertas, iterum quae digna legi ſint, ſcripturus, *verſo ſtilo, obtuſa inducta parte impreſſas literas delere velis, nam ſtylus inſtrumentum aeneum, quo veteres in ceratis tabulis ſcribebant, cuius acuta altera pars, altera retuſa.* * Phaedr. 3, prol. 29. Aeſopi ſtylum *vocat fabulandi rationem quam ad Aeſopum auctorem refert.*

SVAVITER Hor. Serm. 1, 9, 5. *Suauiter*, vt nunc eſt; *i. e. ſatis commode viuo, vt ferunt res meae.* So ziemlich, wie Sie ſehen. reddidit elegantiſſ. Hagedornius *quem cf. ad hunc ſermonem* opp. Part. 1, p. 61.

SVB, *paullo ante; Sub* lacrymoſa Troiae funera. Hor. od. 1, 8, 14.

SVBESSE praeſto eſſe — — Hor. Epiſt. 1, 14, 24. Nec vicina *ſubeſt* vinum praebere taberna Quae poſſit tibi.

SVBLIMIS, *character iuuenis* Hor. Art. 165, *ſublimis* (*elatus*) cupidus et amata relinquere pernix. *Bene hinc iuuenes aſpernantes poëma auſterum*, celſi *dicuntur* Art. 342. *quod* idem. *vide* Rhamnes. * ſublimis anhelitus. Hor. od. 1, 15, 31. *ſublimi* fugies mollis *anhelitu. i. exporrecto in ſumma laſſitudine collo, et pectore ſeſe efferente, et elato capite, auras captans fugies. Imago longe pulcherrima!* * *ſublimi* flagello tangere aliquem *eleganter rem pingit, ſublatum flagellum, non vt grauior fieret plaga, quod putat bonus Lambinus, nec de ſublimi curru Veneris cogitandum cum Vet. Schol.* * *qui alta tantum et inania captat poëta elatus et* μετεωρον *quoddam.* Hor. Art. 457. *Sublimis* verſus ructatur et errat. * Phaedr. 2, 4, 1. in *ſublimi*

mi quercu, *in excelſiſſima parte quercus*, mediam et imam *addit; nec neceſſe eſt cum Bentleio mutare in* ſuprema.

SVBSCRIBERE; *eſt de more ad calcem epiſtolae aliquod votum ſcribere aut* Vale; *vnde venuſte* Hor. Serm. 1, 10, 92. I puer atque meo citus haec *ſubſcribe* libello. *Iubet puerum ſuum ſubſcribere, quae Demetrio et Tigellio optauerat. Explicat hunc morem aliis exemplis fuſius Geſnerus ad h. l.*

SVBSERVIRE orationi. Ter. A. 4, 2, 3. *i. e. orationem ſuam alterius orationi accommodare.*

SVBSIDERE. *verb. antiquum, ſuccumbere: ſubiacere.* Hor. Epod. 16, 31. tigres *ſubſidere* ceruis * *ſubſiſtere, pingens voc. commorantem inſidiarum faciundarum cauſſa. Phaedr.* 3, 10, 20. ſimulauit iter ad villam, clamque in oppido *ſubſedit.*

SVBSIDIVM Ter. Ph. 1, 4, 52. ego in *ſubſidiis* hic ero ſuccenturiatus. *Quidam hic legunt* inſidiis, *at verborum connexioni magis videtur conuenire* ſubſidiis, *quod in quibusdam quoque libris Mſs. exſtat, atque a Bentleio, Weſterhouio aliisque recipitur.*

SVBSTARE, *ſufferre, ſuſtinere.* Ter. A. 5, 4, 11.

SVBTEMEN, *pro ipſo filo.* Hor. Epod. 13, 15. Vnde tibi reditum certo *ſubtemine* Parcae Rupere. Rumpere *pro* abſcindere, *pro* certo *epitheto alias ſolenni fili Parcarum Bentlei. leg.* curto. *Pulchre* inquit *Geſnerus; ego vero tergiuerſor! non omne pulchrum verum! Klotzius vindic.* pag. 265. *conicit* certo ſub nomine i. *ſub certa conditione, nempe ſi iueris ad bellum. cf.* Iliad. 1, 410. *Quid ſi legamus* SECTO *pro* certo? *Sed nihil confirmo in tanto doctorum virorum diſſenſu.*

SVCCEDERE, *pro* accedere. Hor. Epiſt. 1, 6, 36. Tertia *ſuccedat*, et quae pars quadret aceruum.

SVCCENTVRIATVS Ter. Ph. 1, 4, 53. *proprie eſt is, qui explendae cauſa cen-*

Digitized by Google

centuriae in ſupplementum procedit, h. autem l. metaphorice dicitur de eo, qui alteri in congreſſu periculoſo verbis ſuccurrit, eumque deficere aut errare non ſinit.

SVCCVS, *de viriditate virginis et bona adhuc forma.* Hor. od. 3, 27, 54. Antequam — — tenerae *ſuccus* Defluat Praeda Specioſa quaero paſcere tigres. *Vtinam ego antequam contabeſcam et deterior forma fiam, adhuc ſpecioſa, bella, decens, deuorarer ab tigribus. Mirus, et elegans ſenſus virginis; ſecundum naturae veritatem expreſſus!* * *pro* ſapore. Hor. Serm. 2, 8, 28. Longe diſſimilem noto celantia *ſuccum.* i. *longe diuerſum ab eo ſapore, qui eſt alias notus et vulgaris.*

SVERE Ter. Ph. 3, 2, 6. *Antiph.* Hei metuo lenonem, ne quid ſuo *ſuat* capiti. *G.* Idem ego metuo. **Qui hanc lectionem retinent, ſic explicant:* ne quid mali illi concilliet. *Guyetus autem hunc verſum monſtrum declarat. Bentleius contra ſic emendat:* A. Hei metuo lenonem ne quid. G. ſuo capiti ſuat. (*i. e. quod illi male ſit, aut quod illius capiti ſit; ſuat enim ἀρχαϊκος pro* ſit *vſurpari ſatis notum eſt.*) *Cum autem λεξιν:* Idem ego metuo: *plane omittit; Ingenioſam eſſe correctionem fateor, at de veritate nihil audeo dicere. Optima tamen videtur eſſe iſta lectio, quam Weſterhouius tenuit:* Hei metuo lenonem ne quid ſuat! Suo capiti! *vid.* Caput.

SVFFARCINATVS Ter. A. 4, 4, 30. vidi Cantharam *ſuffarcinatum. Turnebus* adu. libr. 28. c. 33. *vertit: craſſam, opimam, velut multo adipe ſuffertam: Haud recte puto. Verior igitur eſt Weſterhouii ſententia, qui ſic explicat:* ſuffertam onere, quod ſub axillis geſtabat. coll. Plaut. *Curc.* 2, 3, 9.

SVMERE, *impendere, aliqua in re conſumere.* Ter. Ad. 5, 4, 68. et cui opus eſt *rei*, hilarem hunc

Digitized by Google

hunc *ſumamus* diem. cf. 2, 4, vlt.

SVMMITTERE *pro* alere. Hor. od. 4, 4, 63. Non monſtrum *ſummiſere* Colchi *Maius*, Echioniaeue Thebae. *Vnde notio* alendi *cadat in h. v*, *explicat Geſnerus in Theſauro. Schol. Vet. ad loc. Hor. interpretatur* ſummiſere, *ediderunt*, *quod mihi quidem non diſplicet.* * Hor. Serm. 2, 4, 45. Vinea *ſummittit* capreas non ſemper edules i. *ſuppeditat menſae capreas, non ſemper ad edendum vtiles.*

SVMMOVERE, *dicitur de lictore vbi praeiens magiſtratum populum arcet et viam domino aperit, hinc* ſumotu incedere. Hor. Serm. 1, 9, 48. Diſpeream ni *ſummoſſes* omnes. *de gratia deieciſſes apud Maecenatem. Pulchre Geſnerus notauit, in tempore plusquamperfecto vim quamdam eſſe, cum ſummotos gaudere poſſes aemulos.* * *ſuaui metaphora, de curis comitantibus conſtitutos in honoribus.* od. 2, 16, 10. non conſularis *ſummouet* lictor miſeros tumultus mentis; *bene etiam* ad rem *tumultus.* * *ſummouere litora; de aedificiis in ipſo mari ſtructis.* Hor. od. 2, 18, 21. Mariſque Baiis obſtrepentis vrgeat *ſummouere littora.*

SVPER, *praeter Phaedr.* 3, 11, 2. *ſuper* obſcoena dicta damnum inſectatus eſt amiſſi corporis. *vid.* corpus.

SVPERARE *pro* ſupereſſe *in rationibus* Hor. Art. 328. ſi de quincunce remota eſt vncia, quid *ſuperat? feſtiua et ſatyrica ethopoeia!*

SVPERBVS, vices *ſuperbae.* Hor. od. 1, 28, 33. *vid. Vices. coniectura Paſſeratii, pro* ſuperba *legentis* ſuperbe, *non placet. Sed verſ.* 31. *pro* forſan *leg. neceſſario. cum omnibus bonis viris* Fors et. * *Eſt apud poëtas* ſuperbum, *quidquid id eſt, in quo homines ſuperbiunt et ſibi placent, vt ſcite iam notauit peropportune Geſnerus ad* Hor. od. 2, 14, 27. Mero Tinguet pauimentum *ſuperbo* Pontificum potiore coe-

Digitized by Google

coenis. *duo hic epitheta iuncta, ſed hoc non infrequens. vid.* Potior * *ſuperbus* Tantalus. i. *diues*. Hor. od. 2, 18, 36. * Epod. 2, 8. *ſuperba* ciuium potentiorum *limina. Salutationum officia quotidiana clientium reſpicit.*

SVPERBIA Ter. Ad. pr. 21. quorum opera in bello, in otio, in negotio, ſuo quisque tempore vſus eſt, ſine *ſuperbia*; i. e. (*recte explicante Barth. Latomo*) *ita, vt illi,* (*ſcil. nobiles, de quibus v.* 15. *dixerat; Scipio, Laelius etc.*) *minime ſuperbirent ob collata beneficia.*

SVPERCILIVM. Hor. od. 3, 1, 8. *de Ioue;* Reges in ipſos imperium eſt Iouis clari Giganteo triumpho cuncta *ſupercilio* mouentis. *Sublimitas huius verſus iam nobilitata fama eſt, ſed nota quibus quaſi gradibus animum lectoris ad hoc faſtigium euehat. Primum reges fingit imperantes terris, eos vero regentem Iouem; addit gigantei triumphi nobilitatem; tum quaſi ſummum addit,* cuncta ſupercilio Iouem mouere. *Interpretes alii imitationem Homerici illius Iliad. α.* 527. ἦ, καὶ κυανέῃσιν ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε Κρονίων — — μέγαν δ' ἐλέλιξεν Ὄλυμπον *inuenerunt. Recte, conferri autem cum Horatio duo alii aemuli imitantes hunc locum poſſunt:* Virgil. Aen. x, 115. et Ouid. Metam. 1, 179. *Videris cui palma debeatur.*

SVPERIICERE, aequor ſuperiectum. Hor. od. 1, 2, 11. *qſ. ſuper terras iactum, inundans terras.*

SVPERNE. Hor. Serm. 2, 7, 64. peccatue *ſuperne*; *de adultera modeſtiori, quae ne os quidem ſtatim porrigit oſculanti etc. ita ego locum intelligo. Alii Interpretes, et Baxterus accipiunt de meretrice, quae inferne tantum eſt meretrix, neque cucullata incedit, et lacernatum proſtibulum; id quod contextus plane diſſuadet, et aliae rationes.*

Sed

Digitized by Google

Sed cur in tali re ſtudioſus ſim? * Hor. Art. 4. mulier formoſa *ſuperne; facie.*

VPERVACVVS, *pro* inutili, noxio. Hor. Epiſt. 1, 15, 3. Mihi Baias Muſa *ſuperuacuas* Antonius et tamen illis me facit inuiſum. *de nobili illo medico Muſa Antonio plura narrat. Vet. Schol. cf. ad h. l. ſimilem curationem Auguſti in Sueton.* Aug. v. 19.

VPINARE, naſum *ſupinari* nidore, *graeciſmo.* Hor. Serm. 2, 7, 38. i. *excitari, attolli, delectari odore, pulmentariorum; comice et belle!*

VPINVS, Tibur *ſupinum;* Hor. od. 3, 4, 23. *Bene ſitum ciuitatis deſcripſit, quia in aſcenſu montis eſt poſita* Vet. Schol. ad h. l.

VPREMVS, *finis, pro mors. vid.* Finis.

VPPLEX. *ſupplex* vitta. i. *quae in ſupplicationibus humilitatis ergo et votorum adhibetur* Hor. od. 3, 14, 7. decorae *ſupplice vitta* virginum matres. *Habebantur ſupplicationes in re laeta, ubi gratiae diis agebantur ſolemnes; qualis iſta erat redeunte Caeſare ab Ora Hiſpana.*

SVSPENSVS Hor. Serm. 1, 6, 74. et Epiſt. 1, 1, 56. laeuo *ſuſpenſi* loculos tabulamque lacerto. i. e. *habentes loculos ſuſpenſos a laeuo lacerto, et tabulam. vid.* Loculi.

SYBARIS, *pro ſybarita.* Hor. od. 1, 8, 2. *Etiamſi nomen proprium fictum ſit, tamen ita intelligendum.*

SYMBOLA (*ἔρανος, aut collecta* Cicer. orat. II, 57.) *eſt collatio ſiue ciborum, ſiue pecuniae ad communem coenam.* Ter. E. 3, 4, 2. *Solet etiam ipſum tale conuiuium ſymbola* (*gr. ἔρανος*) *appellari. conf. ſi placet,* Stephan. de Abuſu graecae Linguae cap. 1. *ubi* Roloffius *exercitum ſiſtet auctorum, qui de h. v. ſcripſerunt.*

T.

TABVLA *ſyngrapha* Hor. Serm. 2, 3, 70. Scribe decem a Nerio: non eſt ſatis;

Digitized by Google

ſatis; adde Cicutae Noſi *tabulas* centum; *vide* Scribere. * Hor. Serm. 1, 6, 74. et Epiſt. 1, 1, 56. laeuo ſuſpenſi loculos *tabulamque* lacerto, i. e. *tabula, in qua ſcripta erant nomina debitorum; vid.* Loculi. * *de XII tabulis et omnino legibus* Hor. Serm. 2, 1, 86. Soluentur riſu *tabulae*, tu miſſus abibis i. e. *vis legum, etiam XII. tabb.* (*quarum una lex poenas irrogabat maledicentiae vid. voc.* Vitalis.) *ſoluetur, non valebit, cum rideant iudices, videntes dignum ſatira, ea eſſe laeſum; tu vero dimiſſus e iudicio abſolutus abibis Sunt, qui de ſubſelliis riſu ſolutis i. e. fractis h. l. cogitent, ſed ego cum illis non facio.* * votiua tabula Hor. od. 1, 5, 14. Me *tabula* ſacer votiua paries indicat vuida ſuſpendiſſe potenti Veſtimenta maris Deo. *ſcil. qui e naufragio erant erepti, in tabulis ſe et caſus ſuos pingi curabant, et hanc picturam in fanis deorum poni. Fuerunt etiam, qui veſtem diis ſic conſecrarent Huc eleganter alludit poëta ſuauiſſimus Pyrrhae amore quaſi naufragio ereptus.* * *tabulae* peccare vetantes Quas bis quinque viri ſanxerunt. Hor. Ep. 2, 1, 24. *Sunt XII. tabulae a decemuiris Romam allatae.* * Phaedr. 4, 2, 24. Caeteri *tabulam* portant; ſtipem corrogant; *praeferentes tabulam qua naufragii ſui caſus depictus erat.*

TACERE Ter. A. 2, 3, 2. 5. *eſt ſecurum eſſe.*

TACITA, virgo, i. *Veſtalis; iſtae enim virgines, vt iam notauit* Schol. Vet. *ſolebant ſacrificaturae cum pontifice tacentes aſcendere in Capitolium. Pulchre hinc* Hor. od. 3, 30, 9: Creſcam laude recens, dum Capitolium Scandet cum *tacita* Virgine Pontifex; *dum Romae conſtabit incolumitas.*

TANDEM *eleg.* ἐγ εἴθει, *cum emphaſi.* Hor. Art. 161. *tandem* cuſtode remoto. *Diu iam id expectauerat, optauerat.*

TAN-

TANGI Phaedr. 1, 24, 3. Rana *tacta inuidia: belle de ſubita commotione inuidiae.*

TANTVNDEM *pro* no id quidem Ter. E. 2, 3, 29. * *idem, nihil aliud* Ter. H. 4, 1, 63.

TARDVS. *Tarda* neceſſitas ſemoti lethi. Hor. od. 1, 3, 32. *quae ſero et quaſi lentis paſſibus aduenit; ſuauiſſime!*

TAVRIFORMIS: *epitheton fluuiorum propter Bacchum l. deum lunum, aquarum dominum, Graecis* Διονυσον ταυρομορφον, *vid. Spanh. de Numiſm. p. 314. cit. etiam ab Geſnero ad* Hor. od. 4, 14, 25. Sic *tauriformis* voluitur Aufidus. *Placcara comparatio Tiberii cum flumine ſaeuienti et vndanti.*

TECTVS Ter. H. 4, 2, 5. triumpho, ſi licet me latere *tecto* abſcedere; *Dictum eſt ſiue a gladiatoribus, ſiue a praelio, vt h. l. ad liberationem a quocunque periculo translatum. Lateri tecto opponitur apertum.* Caeſ. de bell. Gall. lib. 1, c. 25.

TEMERE Hor. Art. 160. Iram colligit et ponit *temere*, i. e. *ſine cauſſa, leuiter.* * Hor. od. 1, 12, 7. Vocalem *temere* inſecutae Orphea ſiluae, i. e. *paſſim, negligenter; confuſe alii, et ſine ordine, pingens vox h. l. ruentis cohortis feſtinanter et ſuo ſponte* * Hor. od. 2, 11, 14. Cur non ſub alta vel platano vel hac pinu iacentes ſic *te-temere. ſuauiter! Sic negligenter: ſo hin. Temperatus*, vſus temperatus argenti Hor. od. 2, 2, 3. *ad laudem Salluſtii, neque auaritiae, neque luxuriae dediti; ſplendere vero eodem loco amoenum eſt, referendum enim ad argentum aut cuſum aut factum.*

TEMPERARE aquam ignibus Hor. od. 3, 19, 6. *Sunt, qui de vinis aqua calida tepefactis intelligant, qui mos antiquorum ſatis notus: alii vero de balneis calefaciendis accipiunt. Quis praebeat hoſpiti balneas calidas? Poſterior haec explicatio* Lambini et Geſ-

Digitized by Google

neri *mihi etiam potior ideo videtur, quod additur; quo praebente domum? et in conſequentibus demum de vino dicitur.* * Hor. od. 3, 24, 18. Illic matre carentibus Priuignis mulier *temperat* innocens. *Geſnerus cum Vet. Schol.* „Nouerca innocens tem„perat pocula, vel ordi„naria, l. medica priui„gnis, nec abutitur ea „occaſione„ *Peſſime! Senſus verus hic: nouerca priuignorum educationem ſuſcipit, illorum moribus proſpicit, et illos bene inſtituit ad virtutem, et honeſtatem.* cf. Hor. Serm. 2, 5, 71. *vbi* temperare *ita occurrit, pro* regere, moderari. *Adde* Epiſt. 1, 12, 76. od. 1, 8, 7. *et ipſe contextus te docebit veritatem huius interpretationis.* * Ter. H. 3, 3, 19. Haec ego praecipio tibi? (*Namque interrogatiue non affirmatiue vt plerique faciunt, intelligenda eſt haec propoſitio.*) Hominis frugi ac *temperantis* functus (*es*) officium. *Ironice hoc dicit ſeruus, atque ita, vt pater Clitiphonis exaudiat. Namque antea v.* 18. *verba illa:* quid iſtic narrat? *in aurem dixerat Clitiphoni. Obiurgat igitur eum, quod adeo non fuerit conſtans, ſed immoderatus et intemperans, vt neque ab aliena meretrice, (quia Bacchis Cliniae ſimulabatur amica) manus potuerit abſtinere.* * Phaedr. 3, 6, 6. Iugum flagello *temperat* lento meum. *Forte cum* Bentleio *atque* Burmanno *legendum* tergum flagello — *quid enim ſit, iugum temperare, haud proſpicio, niſi forte hic ſit iugum meum, pro me ipſum currui adiunctum et ſubiugatum. Et ita Phaedrus ſaepiſſime.*

TEMPVS, vltimum tempus, *pro* ſummum periculum Hor. od. 2, 7, 1. O ſaepe mecum *tempus* in vltimum Deducte Bruto militiae duce.

TENDERE, tendere aliquid *pro* facere; *tranſlate*, parare, minari, velle. Hor. od. 1, 29, 16.

Digitized by Google

TENER: verſus *teneri, ſunt* delicati, molles. Hor. Art. 246. ne nimium *teneris* iuuenentur verſibus vnquam. *vide Iuuenari.*

TENERE cauſas *pro* obtinere Hor. Epiſt. 1, 16, 43. quo cauſſae teſte *tenentur.*

TENTARE aërias domos *de aſtrologo* Hor. od. 1, 28, 5. * *attrectare* atque ſic experiri, Phaedr. 3, 10, 26. *tentat* in tenebris caput, tonſum ſentit. *ſic eleganter* Phaed. 4, 7, 4. Vipera in officina *tentat*, ſi qua res eſſet cibi.

TENVIS, *de tibia, ſignific. dünne,* et ſimul *ad ſonum placidum reſpicit* Hor. Art. 202. * *ſubtilis, prouidus* Hor. Art. 45. In verbis tenuis cautusque ſerendis, *circumſpecto quodam iudicio vtatur;* er ſey zärtlich und behutſam im Gebrauch der Wörter, im Ausdruck.

TERES in ſe. Hor. Serm. 2, 7, 86. In ſe ipſo totus *teres* atque rotundus i. *laeuis, politus adeo, vt nihil vitii in eo haerere poſſit, nihil habens aſperum, nihil inaequale,* metaph. a tornatis forma.

TERGEMINVS: honores *tergemini apud* Hor. od. 1, 1, 8. *ſunt ex nonnullorum ſententia, quam ſequor, omiſſis aliis,* aedilitas, praetura, et Conſulatus.

TERMINVS, rerum ſtabilis, i. *terminus rerum a Parcis fixus, fatum immutabile: alii Terminum deum ipſum intelligunt* (vid. Liu. 1, 55.) *qui firma ſtabiliaque ſancta portenderit.* Hor. Carm. ſaecul. 25. ſq. *quem locum, vere obſcurum ſic interpretor, ſequutus Beſium, in Animadu.* in Hor. p. 53. ſqq. Vosque veraces Parcae iungite iam peractis fata bona, quod (i. e. *id, quod*) dictum eſt vos ſemel decreuiſſe ſtabilisque (*et quod ſtabilis*) rerum terminus (*oro*) ſeruet. *Senſus:* O *Parcae, ſtabilia ea facite decreta et promiſſa, quae Aeneae Italiam petenti data et praedicta ſunt.* Bentleii *emendationem*

verſ.

verſ. 26. Quod ſemel dictum ſtabilis per aeuum etc. *audacem non probare poſſum.* vid. *etiam* Richardi Iohnſoni Ariſtarchum Bentleianum Part. II. p. 66. ſqq. *qui eum ſatis acriter refutat.*

TESQVA, *lingua Sabinorum loca difficilia et repleta ſentibus nominantur.* Vet. Schol. ad Hor. Epiſt. 1, 14, 19. Quae deſerta et inhoſpita *teſqua* credis, amoena vocat mecum qui ſentit.

TESTA pro *vaſe vinario, amphora, plerumque apud poëtas* vt Hor. od. 3, 21, 4. etc. at Phaedrus diſtinguit. 3, 1, 2. Anus iacere vidit epotam amphoram; Adhuc falerna faece e *teſta* nobili odore, quae iucundum late ſpargeret. Teſtam *dicit vaſis argillam, cui inhaerebat odor falernae faecis (eſt enim ablatiuus cauſſae, ut iam notauit Schefferus). Quare nihil mutandum. Nobilem vocat teſtam, quia extrinſecus in amphora ſcribebatur nomen aetasque vini tam excellentis, quo facto teſta quemdam retinebat honorem atque gratiam apud vinoſos.*

TEXERE Ter. H. 2, 3, 44 *texentem* telam ſtudioſe ipſam offendimus. ἐξ ἱςαριου ἐκρεματο φιλοπονως πανυ. *Sic enim fertur a Menandro haec* φρασις *expreſſa fuiſſe, quo de fragmento vide ſis Menandri et Philemonis* λειψανα a Grotio et Clerico collecta p. 56. et Victorii var. et ant. lect. libr. 9. p. 217.

TETRACHORDON *origine Graecum, ſed etiam apud Romanos receptum fuit. Secundum* Ariſtoxenum, *antiquum et celebrem Graecum, artis Muſicae peritum, Olymp.* 106. auctore Suida *florentem, quatuor chordis fuit inſtructum, vt extremae duae chordae, quae medias duas tegerent* φθογγοι ακινητοι, *ſoni immobiles eſſent,* i. *non mutarent ſonum in omnibus Muſicae artis generibus,* Enharmonico l. cromatico l. diatonico; *reliquae duae*

chordae

Digitized by Google

chordae mediae φθογγοι κινητοι, l. κινȣμενοι, *ſoni mobiles eſſent, prout ſcil. plus, minusue tenderentur. Praeterea* quatuor illae chordae erant: ὑπατη, *ſumma, quae grauiſſimum ſonum ſonabat;* παρυπάτη, *ſubſumma, lenioris quodam modo ſoni;* παραννητη, *paene ima, ſoni fere acuti; et* νητη, *ima, quae acutum plane referebat ſonum. Hinc* intell. Hor. Serm. 1, 3, 8.

THEATRVM *de frequenti coetu puerorum in ludo.* Hor. Epiſt. 1, 19, 41. Spiſſis indigna *theatris* Scripta pudet recitare et magis addere pondus. *Feſtiuiſſime*, addere pondus, *ſolent grammatici laude ſua et vel pronuntiatione pondus addere ſcriptis.*

TIMERE; *timet* vti Hor. Art. 170. *Suauiter in charactere ſenis pingendo, qui certus eſt plerumque et attentus paterfamilias.* * Id. ibidem 197. amet peccare *timentes de officio chori: vbi Bentleius reponit* amet pacare tumentes; *quod mihi valde arridet, non quod tidem ſint* peccare timentes *ac* boni, verſ. praeced. *vt vult Bentleius, quod non eſt; ſed quoniam illud in primis officium chori erat, aeſtu animi laborantes, aut ſuperbos* i. tumentes, *mulcere, monere, ſuauiter pacare. Teſtantur pleraeque tragoediae Sophoclis et Euripidis. Geſnerus ipſe addubitat de veritate lectionis, addit tamen:* „Sed mihi nimis amabiles videntur *peccare timentes*, quam vt eos hinc exulare velim.„ *Recte, ſed et multis amabilibus rebus careamus neceſſe eſt, ſi quidem et te caremus, Geſnere.*

TIMIDVS, *perturbatus* Ter. E. 4, 2, 14. coll. ſc. 3. v. 1. ſqq. *Bene* Dacieria: *troublée.*

TITVBARE, *errorem committere* Ter. H. 2, 3, 120.

TITVLVS; *inſcriptio ſtatuarum* Hor. od. 4, 14, 4. Per *titulos* memoresque faſtos. * Phaed. 5. prol. 4. Nam ſi quis talis etiam *tituli; Ita fuit in Mſpt. et vltima*

vox

Digitized by Google

vox verſus aberat. Addiderunt alii artifex; *alii* auidus, *qui* titulum *explicant per* laudem, celebrationem, *quam quis ex conſcribendis fabulis acquirat, et putant reſpici ad inſcriptiones ſtatuarum laudes alterius continentes.* Bentleius *conicit* aemulus. *Non diſſimulandum, hoc in loco reſtituendo maximam laudem mereri* Gudium. *Ita ſcriptum eſſe putat:* Nam ſi quis talis, etiam eſt ſtudii diligens. *Nos ſane, cum de certa lectione prorſus hic deſperandum ſit, hanc amplectimur, quae propius a vero nobis abeſſe videtur. Vocab.* Tituli *nimis abhorret. Vide plura hanc lectionem commendantia apud* Gudium in Notis.

TOGA. *componere togam, indicium audientis attente: qui enim ſoluta toga audiunt,* inquit Schol. ad l. c. negligentes *iudicantur et nimis curioſi. Hinc* Hor. Serm. 2, 3. *comice;* audire atque togam iubes *componere.*

TOGATVS, *fabula togata; ſunt comoediae, in quibus inducuntur perſonae humiles, togis vtentes. vid. omnino* Diomed. 3. p. 456. ſqq. Hor. Art. 788. *et cf. vox* Praetexta.

TOLERABILIS; *ad tolerandum facilis, mitis, lenis.* Ter. H. 1, 2, 31. Nam parentum iniuriae Vniusmodi ferme ſunt, paullo qui eſt *homo tolerabilis,* i. e. *eos dico parentes, qui ſunt miti ingenio ac nonnulla, non tamen omnia, liberis indulgent. Sic* Dacieria *quoque translatum dedit* je parle des peres qui ſont un peu raiſonnables.

TOLLERE dictum memor *tollere;* Hor. Art. 368. * vocem; Hor. Art. 93. Interdum tamen et vocem comoedia *tollit. h. e. grandioribus non verbis ſolum ſed etiam ſenſis et ſententiis vtitur. Sic e. g. apud Terentium in Andria pleraque, in Adelphis patrum ſermones a comica illa oratione decedunt, et altius quiddam aut nobilius*

Digitized by Google

bilius ſapiunt. Plura huc ipſe, cogitando ad-des. Horatius ipſe verſ. ſqq. exemplum Terentium ponit.

TONSOR Hor. Serm. 1, 7, 3. Omnibus et notum lippis et *tonſoribus. vid.* Lippus. Id. Serm. 2, 3, 17. Dii te verum ob conſilium donent *tonſore. Plerique interprett. expl. reddant tibi diuitias, quo conducas tibi tonſorem: ſed deridet potius Damaſippum philoſophum vsque adeo agentem, vt et more philoſophorum barbam aleret, optatque ei igitur tonſorem lepide; pertinet huc etiam infra* verſ. 35.

TORMENTVM; admouere ingenio; Hor. od. 3, 21, 13. Tu lene *tormentum* ingenio admoues plerumque duro; ad vinum *ſuauiter, quaſi extorquet grauitatem ſeueritatemque; bene* tormentum *dicit* lene. *Affert ad h. l. Lambinus ſimilem quendam Platonis e Libris de legibus locum; nec tamen Horatium eo reſpexiſſe credam.*

TORNATVS Hor. Art. 441. Male *tornatos* incudi reddere verſus i. *male elaboratos, nec ſatis politos, emendare: ſumtum a* torno *inſtrumento fabrili.* Bentleius *infinita fere prolixitate accuſat h. v. vt minus dignum Horatio, nihil plane aptum* incudi; *et legit:* male ter natos. Cuning. *vero emend.* male formatos, *quem ſequitur Sanadon. Sed res eſt ſalua, et cum Geſnero antiqua lectio retinenda. Quamquam enim geminae hic translationes confunduntur, ab* incude *et* torno *deſumtae; non tamen ideo mutanda lectio, cum haud raro eiusmodi confuſio et apud optimos poëtas et ipſum Horatium occurrat; vid. e. g. voc.* Praegrauare.

TORPERE aliqua re; obſtupeſcere *prae nimia admiratione* Hor. Serm. 2, 7, 96. Pauſiaca *torpes* inſana tabella: *nobilis pictor Pauſias.*

Digitized by Google

TORVVS Hor. od. 3, 5, 44. Fertur — virilem *toruus* humi poſuiſſe vultum; *Nonne placet imago Reguli, qui plenus ardore et conſtantia mortem praeuidens non flectitur lacrymis, intrepidus marem conſtantem, terribilem vultum oſtentat.*

TRABALIS, claui trabales *ſunt cunei, ferrei etiam, quibus ſumma vi aliquid ſcinditur, et diuiditur aut qui affiguntur*; Hor. od. 1, 35, 18. *de fortuna*: Te ſemper anteit ſerua (*ſit lege, non* ſaeuae) neceſſitas clauos trabales et cuneos manu Geſtans ahenea cet. *Sanadonio et Leſſingio haec imago tota non ſatis placuit; propter nimium apparatum et nimis duram congeriem eiusmodi rerum grauium aſpectu.* Bentleius *eam valde probat, et* Klotzius Vindic. p. 154. *vindicat ab accuſatione Sanadonis. Non meum eſt, tantas componere lites.*

TRABS, *trabes* Hymettiae, i. *marmorea monte Hymetto exciſa*, epiſtylia. Hor. od. 2, 18, 3. Non *trabes* Hymettiae Premunt columnas.

TRACTARE dapes, *de venefica, miſcente philtra nocentia.* Hor. Ep. 3, 8. An malas Canidii *tractauit* dapes.

TRAHERE Hor. od. 1, 4, 2. *Trahuntque* ſiccas machinae carinas. *Emendat* Waddelius *in* Animaduerſ. crit. p. 41. Torquentque etc. *vide* Machinae.

TRANSILIRE; munera Liberi Bacchi *tranſilire*, *audacter dictum* Hor. od. 1, 18, 7. At nequis modici *tranſiliat* munera Liberi, i. *immodice bibat.*

TRANSNARE Tyberim Hor. Serm. 2, 1, 8. Ter uncti *Transnanto* Tiberim, ſomno quibus eſt opus alto; *lepidiſſima reſponſio: dixerat Horatius ſe ſcribere verſus debere, quia non quieſcere poſſet et dormire. Tum Trebatius: itaque hoc tibi do conſilium; transnato Tiberim; vt ſolent noſtri iuuenes, poſt exercitia campeſtria,*

et

Digitized by Google

et tum vbi transnaueris Tiberim, alto ſomno profecto frueris. Docte Geſnerus ad h. l. citat Cic. Epiſt. Diu. 7, 10, *tu ſi perlegeris h. l. eo magis tibi placebunt haec verba in ore Trebatii, natandi ſtudioſo, et ad verſ.* 9: conf. Cic. Epiſt. diu. 7, 20. et 22. *Solitam illam natandi exercitationem fuiſſe, vel ex ipſo Horatio* od. 3, 12, 7, et od. 1, 8, 8. diſces. *Si lubet, cf. etiam ad h. l. Horatii* Midleton, vita Ciceron. To. 2. pag. 162.

TREMERE, *nobili audacia de ripis vndarum ictu, et fluctibus conquaſſatis.* Hor. od. 3, 27, 24. *trementes* verbere ripas.

TREPIDARE, *de fluuio tremulis vndis fluente, aptiſſime ad curſum fluuii obliquo riuo, per lapidulos etiam, ſignificandum.* Hor. od. 2, 3, 12. *Adde* Hor. Epiſt. 1, 10, 21. aquae quae per pronum *trepidat* cum murmure riuum. * *de flamma* od. 4, 11, 11. ſordidum flammae *trepidant* rotantes vertice fumum. *imago bene pingens celerem motum flammae.* * Id. od. 3, 27, 17. Vides quanto *trepidet* tumultu Pronus Orion; *quanto cum fremitu ventorum et maris properet ad occaſum Orion. notum eſt, Orionem eſſe ſidus tempeſtuoſum; bene* trepidare *et* tumultu. *Orion occidit ſub Decembrem menſem.* * Id. od. 2, 4, 23. Octauum *trepidauit* aetas claudere luſtrum; *bene ad celerrimum aetatis noſtrae curſum, velut fluminis cuiusdam, indicandum* * trepidare aeui *eſt, vitae huius cauſſa anxie ſollicitum eſſe, quaſi cum trepidatione; ita enim iungo verba cum Geſnero apud Eund.* od. 2, 11, 5; nec trepides aeui, poſcentis pauca in vſum. *Eodem ſenſu accip.* od. 3, 29, 32. Vltra fas *trepidare.* * Phaed. 3, 16, 18. Noctua egreſſa e cauo Trepidantem conſectata eſt et leto dedit. Eleganter trepidantem! quod enim ſtridula locuſta ſemper facere aſſueuit, omne

omne nunc id morti tribuit poëta venuſtus. Phaed. 4, 5, 3. cum fugerent et artos circumtrepidarent cauos, i. e. prae timore huc illuc currerent, dum ſinguli tantum intrare poterant.

TREPIDVS, res *trepidae*, *de iis*, *quae trepidationem et metum incutiunt* Hor. od. 3, 2, 5. Vitamque ſub diuo et *trepidis* agat In rebus.

TRISTIS pro *verendo*, *ſacro*: *triſte* bidental. Hor. Art. 471. * *pro* timendus, *de Hyadibus*, *quia pluuios denuntiant*, *atque adeo important*. Hor. od. 1, 3, 14. * *pro* dirus, funeſtus; *triſtes* irae Hor. od. 1, 16, 17. et od. 2, 13, 11. Sanadonius *vertit* courroucée *Videtur vero iſte prior locus eſſe imitatio cuiusdam loci* Platonis, *ſaltim plane eſt ei geminus*; confer. voc. Princeps *pag.* 294. * *triſtes* excubiae Hor. od. 3, 16, 3. *eleganter*, *ſi referas*, *vt velim*, *ad Danaen*; Triſtes *erant Danaae excubiae*. * *triſtes dii dicuntur*, *ſi ſolliciti ſint de humanis rebus*; *cum vita delicioſa eorum nihil curet quaſi*, *has res*. *Epicureum ſcilicet dogma* Hor. Serm. 1, 5, 103. Nec ſi quid miri faciat natura, Deos id *Triſtes* ex alto coeli demittere tecto.

TRIVMPHARE: *tropice*, *de ſummo gaudio*. Ter. H. 4, 2, 5. *Eſt autem vniuerſus hic locus continua a bellicis rebus ducta ſimilitudo. vid.* Copiae, Tectus, et cf. Ter. E. 3, 1, 4. *Proxime cum priori loco conuenit*, *obſeruante Dacieria*, Hor. carm. lib. 4. od. 4. v. 51, 52. quos opimus fallere et effugere eſt *triumphus*.

TRIVIVM. Phaed. 1, 27, 11. *triuio* conceptus, adeoque *loco vili atque humili. Eleganter Phaedrus prouerbialem locutionem hic de cane proprie vſurpat.*

TRITVS *pro* tornatus *quaſi* τὸ ῥευτὸν *de opere caelato*. Hor. Serm. 1, 3, 91. catillum Euandri manibus *tritum* deiecit. *Notat ad h. l. Schol.* Euandrum hunc caelatorem

et plaſten ſtatuarum fuiſſe. *Iunius ſuſpicatur, fuiſſe eum Euandrum Aulanium de quo* Plin. 36. 5.

TRVCIDARE porrum et caepe; ſalſe *de Pythagorico, qui non edit animantia, adeoque eiusmodi res tantum trucidat.* Hor. Ep. 1, 12, 21. Verum ſeu piſces ſeu porrum et caepe trucidas. *Vetus Schol.* conuenit haec vox huiusmodi pulmentis. „*Sed non intellexiſſe videtur, quo alluſum.*

TRVLLA, *vas orbiculatum et circa ſummam anguſtius et vtrinque anſatum, ſed vile et quo manus abluebant.* Hor. Serm. 2, 3, 144.

TRVSITARE, *frequentat. a truſo, trudo* Phaed. 2, 7, 8. ferro mulum *truſitant. Ita locum reſtituit Rigaltius. Ferro* truſitare *eſt compungere, ſauciare.*

TRVX *pelagi epitheton, vt audax. ita lyricum, et mirabile ad effectum ſenſus:* Sanadonius *vertit:* courroucée. Hor. od. 1, 3, 10. Illi robur et aes triplex Circa pectus erat, qui fragilem *truci* Commiſit pelago ratem.

TVMVLTVS. *Stoice dicitur quiuis affectus, quaeuis perturbatio mentis, Hinc* Hor. 2, 3, 208. Qui ſpecies alias veris ſceleriſque *tumultu* Permiſtas capiet; i. *confuſas notiones et a vero alienas ideas, turbatas a cupiditatibus* (*ſceleris tumultu*) *vide* Species.

TVRBA *diſſidium* Ter. E. 4, 4, 56.

TVRBO ſ. turben, *rhombus magicus, cui licia circumtorquebantur, ad obligandas defixorum mentes. Sic* Baxterus: *ſed intell. h. l. figurate cum* Schol. Vet. *de carmine Rythmico, quo ſicut turbine velociſſimo in ſe rotato, ita mens amantium ſemper in gyrum videtur peragi, vt vertigine quadam per artem magicam cogat homines ad amorem, quem Graeci ῥόμβον nominant* Hor. Epod. 17, 7. citum retro ſolue, ſolue *turbinem* i. *reſolue, videntur homines ſolui, quo-*

Digitized by Google

ties incipit currere. Lambin. leg. volue.

TVRPIS *pro* turpatus Hor. od. 2, 7, 12. Minaces *turpe* ſolum tetigere mento. *bella pictura caeſorum hoſtium, ſuperborum, torquent mento cruentum (turpe) ſolum; vt nos dicimus vulgari prouerbio, gramen mordere.* * *turpis* maritus *de eo, qui non iuſtum matrimonium duxit, quod tantum erat inter ciues* Hor. od. 3, 5, 6.

TVTELA, *paſſiue de iis, qui ſunt in tutela* Hor. od. 4, 6, 33. Deliae *tutelae* deae, (*ad virgines.*)

V.

VACARE *Phaedr.* 3, *prolog.* 12. vxori vacare; *relictis tandem ſeverioribus negotiis reddere ſe vxori, fabulari cum ea. Gallici: s'entretenir avec ſa femme.*

VACIVE. *Phaedr.* 5, *prol.* 14. quartum libellum dum tu *vaciue* perleges. *In MS. fuit* varie *atque alii Codices mirifice hoc in loco diſcrepant inter ſe. Ego ſic legerim:* Quare, Particulo, quoniam caperis fabulis, Quas aeſopias non Aeſopi nomino; Quaſi paucas oſtenderit, ego plures diſſero, Vſus vetuſto genere, ſed rebus nouis, Harum libellum, CVM VACARIT perleges. *Ita idem etiam Eutycho commendauerat prol.* 3, 2. Phaedri libellos legere ſi deſideras *Vaces* oportet a negotiis. Vaciue *vero, quod recentiores repoſuerunt inſuetum eſt. Poſtremum verſum huius prologi ita lege:* Inliteratum plauſum nec deſidero.

VACVVS, *vacua* virgo; *non occupata ab alio* Hor. od. 1, 5, 10. *Ita interpretor etiam* vacuus. od. 1, 6, 19. Cantamus *vacui* ſiue quod vrimur. i. *ſiue vacui ab amore, ſiue vere amantes.* * Id. od. 1, 32, 1. Si quid *vacui* ſub vmbra luſimus tecum; *otioſi.* * Id. Epiſt. 2, 2, 94. *vacua* Romanis vatibus aedes; i. *eis deſtinata, libera, vacans. Sic alibi etiam*

vacuus,

Digitized by Google

vacuus, *vt* Liu. 1, 46. Cic. Catilin. 1, 6.

VADATVS, *qui vadibus acceptis aliquem certo die in ius vocat.* Hor. Serm. 1, 9, 36. Caſu tunc *reſpondere vadato* Debebat. *vid.* Reſpondere.

VADIS l. vas, *qui ſpondet pro altero, fore eum praeſentem die iudicii; proprie quidem vas eſt in re capitali, ſed non ſemper hoc diſcrimen obſeruatur, vt apud* Hor. Serm. 1, 1, 11. Ille *datis vadibus* qui rure extractus in vrbem eſt. *i. cum promiſerit cum vadimonio ſe in iudicio ſtaturum.* VASA *apud* Ter. H. 1, 1, 89. *comprehendunt, omnia quae moueri poſſunt, vtenſilia, veſtimentis exceptis.*

VADVM *de quouis loco aquoſo dicunt poëtae.* Phaedr. 4, 8, vlt. hircumque *clauſo* liquit haerentem *vado.* *Nota hic primum verſum huius fabellae in veteribus editionibus ſecundum Pithoeum ſic legi:* Homo ſimul ac venit in magnum periculum; *quod quidem ego rectum puto.* Callidus, *quod alii habent, forte intruſum eſt. Codex apud Rigaltium haec habet:* In periculum ſimul ac venit callidus vulpis et caper, Homo ſimul ac venit in magnum periculum, Repperire effugium etc. *Vero videtur ſimile, margini adſcriptum fuiſſe;* et vulpis et caper et callidus, *quod poſtremum etiam ipſa narratio requirere videri poterat.*

VAGVS, mercator *i. qui perarrat, mercaturam exercens, regiones.* Hor. Art. 117. *Vaga* Io Id. Ibid. 124. comp. Ouid. Met. lib. 1, * concubitus *vagus, de libidine illicita, adulterina, et meretricia,* Hor. Art. 398.

VALIDIVS Phaedr. 5, 6, 9. breuitas commendari tanto debet iuſtius, quanto poëtae ſunt moleſti *validius. Sic et alii valide habent pro valde.*

VANVS Hor. Art. 8. vanae ſpecies. *vide* voc. Species.

VAPORARE, *de ſole, cum tepefacit agros calore,*

 Hor.

Digitized by Google

Hor. Epiſt. 1, 16, 7. Vt veniens dextrum latus aſpiciat ſol, Laeuum decedens curru fugiente *vaporet*.

VARIVS. autumnus *uarius* Hor. od 2, 5, 12. Diſtinguet *autumnus* racemos Purpureo *varius* colore. – *autumnus* varius *ſic dicitur, ut alias* pomifer *ſc. propter gratam varietatem colorum in pomis maturis. vide* Diſtinguere * Ter. E. 4, 4, 16 *Varia veſtis: eſt variis coloribus diſtincta, verſicolor, cuius generis veſtibus Eunuchi ſolebant ornari.* Weſterhou.

VARVS, *qui crura introrſum inflexa habet* Hor. Serm. 1, 3, 47 Hunc *varum* diſtortis cruribus (*appellat pater*) *Nempe quia familia nobilis erat* Vari, *appellat pater filium ſuum, qui diſtorta crura habet,* Varum, *nomine proprio huius nobilis familiae.*

VDVS, *vdum* apium *i. viride, modo decerptum.* Hor. od. 2, 7, 23. Quis *vdo* Deproperare apio coronas Curatue myrto. *vid.* Deproperare. * humus *vda, belle pro* ſordida, polluta. Hor. od 3, 2, 24. virtus – *vdam* ſpernit humum fugiente penna.

VECORDIA, *malitia* Ter. A. 4, 1, 2. *patet enim ex iis, quae ſequuntur; nec alia huius notionis exempla deſunt.*

VECTIGAL *pro* reditibus *ſecundum Vet. quosdam Schol. apud* Hor. od. 3, 16, 40. Contracto melius parua Cupidine *Vectigalia* porrigam. *Compreſſa meâ cupiditate, et contentus, paruos, exiguos reditus extendam; iis ſic vtar ſapiens, et contentus, ut magnis. Haec eſt explicatio Vet. Schol ex MS. Stephani et Landini: Sed mihi nec vulgaris reiicienda videtur, qua proprie omnia accipiuntur. Facilius, paruo contentus, vectigal pendam, porrigam, quam ſi Lydiam vsque ad Mygdones continuem.*

VEHERE poëmata plauſtris, *pro* agere in plauſtris, *vt vult* Geſnerus Hor. Art. 276. Bentleius *locum*

eum ſic emendauit: Dicitur et plauſtris vexiſſe poëmata Theſpis QVI canerent agerentque peruncti faecibus ora. i. *eos vexit plauſtris, qui canerent etc. Sc. actores.* Cuningamius *hanc lectionem etiam recepit, neque ego eam improbare poſſum. Facile potuit Theſpis Hamaxobios cum ſuo grege eſſe, et, cum actores, tum alium ad ſcenam exſtruendam apparatum plauſtris circumuehere. Nihil ego video hic, quod ſententiam corrumpat; et quam durum eſt,* vehere, *ut per maximam audaciam translatum, explicare per* agere, *praeſertim cum ſeqq. verſ. poeta de actione loquatur.*

VELLE, *redundanter cum elegantia* Phaedr. 1, 29, 6. ille indignans repudiat Officium, et quaerit cur ſic mentiri *velit. Auget feſtiue increpationem. Adde* Eund. 3, 6, 2.

VENDERE Phaedr. 3, 17, 7. Honore fructum ne videamur *vendere. Plurimi mutare lectionem volunt; at nihil melius faciunt. Placet mihi ſententia, neſcio cuius, qui,* honore fructum *recte legi, ſed dici per metatheſin a Phaedro putat. Tantum eſt:* ne videamur honorem arboribus tribuere fructus cauſa. *Mira eſt interpretum in hoc loco ſagacitas, et eruditio.*

VENERARI aliquid; pro *exoptare* Hor. Serm. 2, 6, 8. Si *veneror* ſtultus nihil horum etc.

VENEFICVS Ter. E. 4, 3, 6. *Vanus nimirum deprehenditur* Donatus, *dum putat, illud nomen ad* amorem *reſpicere, qui ſit* venenum occultum. *Num etiam Pythias, cum iraſcitur, adeo eſt ingenioſa? Sed non eſt, niſi muliebre conuicium, quod, ſi omnino eſt explicanda eius ratio, magis videtur ad falſam Eunuchi ſpeciem pertinere.* Muret. Dacieria.

VENIRE, anni *venientes* Hor. Art. 175. *vid.* Annus.

Digitized by Google

VENTER, pro *filio, infante.* Horat. Epod. 17, 50. Tuusque *venter* Pactumeius. i. *et verus tuus filius eſt Pactumeius; Sic enim lego cum* Bentl. Cuning. Baxt. et Geſn. *in noſtra editione eſt* Partum eius *vid.* Partumeius.

VENVS *in ludis, vt natum, feliciſſimus iactus talorum, vbi ſinguli tali diuerſo vultu apparent; at in teſſario ludo* Venus *eſt iactus, qui ſummos numeros (ter ſenos) habet.* Hor. od. 2, 7, 25. Quem *Venus* arbitrum dicet bibendi? *thaliarchum creabit; quis talis ſortietur regnum vini. exſtat ſingularis diſſertatio* Chriſtii, *de magiſteriis Veterum in poculis, vbi plura inuenies ad omnem hunc morem pertinentia.*

VENVSTAS, *felicitas in amore* Ter. Hec. 5, 4, 8. quis me eſt fortunatior? *venuſtatis*que adeo plenior. * *facilitas, ad bene alicui faciendum procliuis animus* Ter. Hec. 5, 4, 17. *Vberius deſcribitur, quid ſit, verſ.* 18.

VERECVNDVS Bacchus Hor. od. 1, 27, 3. *non cum Bentleio* leg. inuerecundum; *nec cum* Cuning. verecundi. *eſt enim* verecundus Bacchus, *quoad rixas veretur litigantium, pollutionem munerum ſuorum.*

VERSARE vrnam: *dicitur, vrna verſari, vbi quatiendo mouetur, vt, commiſtis ſortibus, ſingulae exeant; cuiusmodi vrnam fati ſtatuebant antiqui, e qua nomina eorum, qui iam mori debebant, ſorte ducerentur. Bene ea opinione vſus* Hor. Od. 2, 3, 25. Omnium *Verſatur* vrna ſerius ocyus Sors exitura.

VERSVRA Ter. Ph. 5, 2, 13. Verſura ſolues. *eleganter! cum enim proprie ſit aes alienum permutare, h. l. translate dicit Geta ſe malum illud, quod ſibi impendeat, non ſuſtuliſſe, ſed protuliſſe. Addit enim;* praeſens quod fuerat malum, in diem abiit.

VERTERE cadum Hor. od. 3, 29, 2. Non ante *verſo* lene merum cado: *Solebant veteres, inclinato cado,*

Digitized by Google

cado, defundere vinum, non ſiphonibus utentes, vt hodie fit, quod vel ex Plauti Stich. apparet. Nolo ego nos pro ſummo bibere: nulli relerimus poſtea: namque aedepol quamuis de ſubito *cadus vorti* poteſt. *Hinc* cadus non verſus *l. c. Horatii eſt ſeruatus intactus, vnde nondum vinum effuſum.*

VERE *recte* Ter. H. 1, 1, 102. hoc ibi fit. (*Bentleius rectius:* hoc quod fit) vbi non *vere* viuitur **ſimulationi oppoſit.* Ter. H. 5, 1, 58. *vide* Raſtrum.

VERVS: voces *verae* apud Hor. Art. 318. *ſunt, vt nonnulli volunt, quae veritatem characteris, quem vocant, et naturam ipſam imitantur; explicatio non falſa, ſed falſa eſt, ſi quid video, lectio.* Bentlei. Cuning. Sanadon. *recte ſequnti omnem conſenſum MSS. Crucquii, aliorumque, legunt:* viuas hinc ducere voces. *voc.* veras *eſt gloſſa* Acronis, *in textum recepta.* viuae voces, *ſunt, quales ipſa, quam inducis, perſona viua, loqueretur. Senſus idem eſt, ſed non eadem poëtica ſuauitas.* * Hor. Serm. 2, 3, 312. An quodcunque facit Maecenas, te quoque *verum eſt; aequum, iuſtum, et rectum: ſic ſaepius alias, vt, iam docuit* Vanaſſor de vi et vſu quorundam verborum. Hor. ipſe Epiſt. 1, 7, 98. Metiri ſe quemque ſuo modulo ac pede *verum* eſt. *Adde* Epiſt. 1, 12, 23. * Ter. A. 4, 1, 5. Idne eſt verum? *Bene gallicus interpres:* Eſt-il done poſſible? *Ante enim verſ.* 1, *dixerat.* Hoccine eſt credibile?

VESTIMENTVM. *apud* Ter. H. 1, 1, 89. *continet, non veſtes ſolum, ſed etiam ſtragulas, aulaea, et ſimilia. Sic in ead. Comoedia* 5, 1, 30. *intelligendum.*

VIA. Ter. H. 1, 1, 49. Sed vi et *via* peruulgata patrum. *Guyetus verba,* vi et, *merito recidit, ac tantum retinet* ſed via peruulgata etc. *Multum enim verborum grauitati detrahunt; ac facile*

 poſſunt,

Digitized by Google

cia ex diuerſis coloribus, quibus ſagae mentes hominum vinciebant.

VINDEX, *qui ſummo in periculo verſantem liberat et eripit.* Hor. Art. 191. Nec Deus interſit, niſi dignus *vindice* nodus Inciderit. *niſi tanta rerum eſt implicatio, tanta difficultas, vt humanae artes nihil efficere amplius poſſint, niſi Deus quidam ſubueniat.*

VINDICTA: *virga praetoris, qua percutiebantur ſerui, dum liberi fiebant, manumittebanturque, capiti impoſita.* Vet. Schol. ad Hor. Serm. 2, 7, 76. Quem ter *vindicta* quatetque Impoſita haud vnquam miſera formidine priuet. *qui nunquam vere eris liber cupiditatibus inſeruiens.*

VINEA. Phaedr. 4, 2, 1. *pro* vite *ſcriptum volunt quidam; at mihi potius videtur* altam vineam *dici, in quo vites, altiores ſolito, erant, ductae, atque adſtrictae palis.*

VIRGO, *Attica*, Hor. Serm. 2, 8, 13. *vid.* Sacrum. * Ter. E. 5, 2, 69. *Quum Chaerea dixiſſet, ſe nolle a quoquam in via in Eunuchi veſte videri, idque i pudoris cauſſa fieri affirmaſſet, reſpondet Pythias:* Virgo vero! *Ironice ac per iocum, quaſi dixiſſet: o pudicum hominem! Nonne diceres eum eſſe virginem, cum ſumma caſtitate, cum tenerrimo pudicitiae ſenſu?*

VIRIDIA *loca virentibus herbis, floribus atque arboribus conſita. Ambulacra; Interpp. ad Phaedr.* 2, 5, 14. perambulante laeta domino *viridia. Quidam legunt* viridaria; *quod idem.*

VIRILIS, *officium virile.* Hor. Art. 193. Actoris partes chorus *officium*que *virile* defendat *i. chorus vnius actoris munere fungatur, ea tantum agat, quae vna perſona agere debet, vnius perſonae locum obtineat, quamuis multis conſtet. reſp. Ariſtot. in art. poët.* τὸν χορὸν δὲ ἕνα δεῖ ὑπολαβεῖν τῶν ὑποκριτῶν. *Turneb. Aduerſ.* 19, 9. *legit* Auctoris,

ctoris, (*h. e. ſuaſoris,*) *pro* actoris *male!*

VIS, *de petulantia veteris comoediae, quae honeſtatem et omnes virtutis leges laedebat.* Hor. Art. 282, in vitium libertas excidit et *vim* dignam lege regi, *quae merebatur, vt coerceretur legum circumſcriptione.* * *vis inſita,* i. *virtus innata.* Hor. od. 4, 4, 33. doctrina promouet *vim inſitam* * Epod. 6, 6. amica *vis* paſtoribus; *dicuntur canes* i. *defenſio contra lupos cet.* * *pro copia, vt ſaepiſſime.* Hor. od. 4, 11, 4. Eſt hederae vis Multa qua crines religata fulges. *pro fulgebis.*

VITALIS Hor. Serm. 2, 1, 61. O puer, vt ſis *vitalis,* metuo; et maiori ne quis amicus Frigore te feriat i. *interimat. Erat in XII. tabulis; ſi quis accentaſſit mala carmina ſiue condidiſſet quod infamiam faxit, flagitiumque alteri, capitalis eſto. Bene igitur haec verba apud Horatium Iureconſulto tribuuntur.* Hor. Serm. 2, 7, 3. Frugi quod ſit ſatis; hoc eſt Vt *vitale* putes. *Loquitur ſeruus dicens ſe eſſe ſeruum frugi, bonum, ſed non nimis, et vltra modum, et ita vt diu viuere poſſit. credebant enim eximie bonos cito mori, h. e. non vitales eſſe; quae perſuaſio animi etiam nunc apud nos interdum obtinet, de infantulis, nimis ſapientibus vt loquuntur. Senec.* controu. 1. de Alfio Flauio; aiebant tam immature magnum ingenium non eſſe *vitale.* vid. Mart. 6, 9. *Facete ſeruum ita loquentem inducit:* ſum frugi et bonus, ſed non talis tamen, cui propter immodicas virtutes metuant homines vt vitale eſſe non poſſim. *Lambinus ad h. l. praeter hanc, plures alias interpretationes afferens, locum difficilem putat, qui nulla difficultate laborat.* Gronou. obſeruat. libr. 4, 24. *haec verba tribuit Horatio, ad ſeruum dicenti; ſed apparet ſtatim quam ſiniſtre!*

VITIVM

Digitized by Google

VITIVM, *de nota cenſoria, quae ex antiquitatum libris ſatis nota* Hor. Art. 383. * Ter. H. pr. 30. date creſcendi copiam (*iis*) nouarum qui ſpectandi faciunt copiam, *ſine vitiis*, ne ille pro ſe dictum exiſtimet qui etc. *De induſtria Terentius addidit:* ſine vitiis, *ne exiſtimarent ſpectatores, ſe pro iis quoque comoediis intercedere, quae vitiis plenae ſint, qualis erat illa Lauinii, in qua ſeruum currentem induxerat. vid.* Seruus.

VITREVS, *pro* caeruleus, *is enim, vt Geſnerus pulchre monet, veteris vitri color.* Hor. od. 1, 17, 20. *vitrea* Circe. Sadon. explic. *inconſtantem Circen, cuius fragilis eſſet amor. quod quis ſequi poſſit? Eodem ſenſu* od. 4, 2. *vitreus* pontus. *Scil. de coeruleo colore intell.*

VIVVS, *lucernae biuae*, i. *ardentes, lucidaeque; belle!* Hor. od. 3, 21, 23.

VLTERIOR, *alter* Ter. Ph. 4, 2, 10. Quis eſt *vlterior?*

VLTIMVS, vltima *loca Romani ea omnia vocabant, quae tam longe aberant, vt fere eſſent incognita Hinc* Hor. 1, 36, 29. *vltimos* vrbis Britannos *appellat vid. Geſner. et Boſii* Animaduerſ. ad Auctores Graec. et Latin. p. 33, *ſi Bentleii emendatio legentis,* Vltimos Oro Britannos, *te incertum h. l. de lectione fecit, quod tamen vix fieri poterit.* * cauſae *vltimae; quibus nullae ſunt propinquiores, quae neceſſitate quadam hoc, illud, efficiunt.* Hor. od. 1, 16, 19. Irae altis vrbibus *vltimae* ſtetere *cauſae* cur perirent. *vid.* Stare.

VLTOR, Hor. Epiſt. 1, 19, 39. Non ego nobilium ſcriptorum auditor et *vltor* i. *vindex: eleganti ſenſu; non ego quaſi me de aliis vlciſcens, quod eorum poëmata audiuerim, mea carmina inuicem pro poena recito.* Iuuenal 1, 1. *Semper ego auditor* tantum? *nunquamne reponam.*

Voſſius

Digitized by Google

Voſſius tamen ad Vellei. Paterc. 1, 13. *legere cupit* actor *pro* vltor *explicans* fautorem; *in MSS. inueniſſe ſe teſtatus* actor. *Sed terſior eſt et vrbanus* vltor.

VLTRO, Hor. Serm. 2, 1, 39. hic ſtilus haud petet *vltro* Quenquam animantem. *i. non laceſſitus antea ſatira hac neminem laedam.* Id. Serm. 2, 5, 75. *Vltro* Penelopen facilis potiori trade. Id. Serm. 2, 5, 90. *vltro* Non etiam ſileas. i. e. *nimis, vltra quam ſatis eſt; vt* Epiſt. 1, 6, 16. *Meliores libri etiam legunt;* vltra. * Id. Epiſt. 1, 12, 22. Si quid petet *vltro* Defer. i. *libenter, animo benigno.*

VMBILICVS, *bacillus, in cuius ſummitate vtraque vmbilicus erat, quo circum voluebantur volumina; hinc* ad *vmbilicum* perducere *eſt* finire. Hor. Epod. 14, 8. Iambos ad *vmbilicum* adducere.

VMBRA: *in conuiuiis vmbrae ſunt, non vocati, et eum, qui vocatus eſt, ſequuti, ab eo ſimul adducti.* Hor. Serm. 2, 8, 22. quos Maecenas adduxerat *vmbras.* Id. Epiſt. 1, 5, 28. locus eſt et pluribus *vmbris* * Id. Epiſt. 1, 7, 50. vacua tonſoris in *vmbra. i. pergula, officina.*

VNCIATIM, *ſingulis vnciis.* Ter. Phorm. 1, 1, 9. κατ' ὀλιγον *inquit, in ſimili cauſſa.* Lucianus Timon. c. 23. (p. 137. tom. 1. ed. Reitz.)

VNCVS, *fuſtis l. baculus ferreus, infuſo plumbo, quo damnati puniebantur,* Hor. od. 1, 35, 20. nec ſeuerus *vncus* abeſt liquidumque plumbum, *in imagine Fortunae. vid.* Trabalis.

VNGERE, *vnctus, qui e balneo lotus et vnctus ad coenam it.* Hor. Art. 422. Si vero eſt *vnctum* qui recte ponere poſſit. h. e. *accumbere conuiuam iubere* recte, i. *laute, opipare excipere.* * Id. od. 2, 1, 5. arma nondum expiatis *vncta* cruoribus. *Bentlei. leg.* tincta; *non bene!* cf. Sil. Ital. 9, 12. *qui h. l. forte imitatus eſt.*

VN-

VNCTVS, *uncta* popina; *translatione vere poëtica, redolens, optimis cibis plena.* Hor. Epiſt. 1, 14, 21. fornix tibi et *uncta* popina Incutiunt vrbis deſiderium. Id. Ep. 1, 15, 44. Vbi quid melius contingit et *unctius.* Id. Epiſt. 1, 17, 12. accedes Siccus ad *unctum*; i. *lautum, qui bene unctus.*

VNGVIS, *ſectus,* Hor. od. 1, 6, 18. Nos proelia virginum ſectis in iuuenes *unguibus* acrium cantamus. *vid.* Secare.

VNGVLA, *pro* equo. Hor. Serm. 1, 1, 114. Vt cum carceribus miſſos rapit *ungula* currus, Inſtat equis auriga ſuos vincentibus. i. *quemadmodum cum e carceribus emiſſi ſunt equi currentes, in certamine curuli, auriga eos equos, qui ſuos equos vincunt, ſpectat, eisque acriter inſtat, ardenter inſequitur etc.*

VNIO, *vocarunt uniones pueros formoſos mollesque glabros* Phaedr. 4, 4, 36.

VNVS. Verbum *unum* caue. Ter. A. 1, 5, 65. *emphatice pro.* ne vnum quidem.

VOCALIS, Orpheus *vocalis, apud* Hor. od. 1, 12, 7. *vbi Schol.* vocales *dicuntur, qui claram vocem habent. ſonori et ſumma voce praediti. h. l. quo reſpiciat, ipſe contextus demonſtrat.*

VOLVBILIS, aqua. Hor. od. 4, 1, 40. ſequor te — per *aquas*, dure, *volubiles. quaſi in Tiberi denatantem, quae fieri conſueuerit poſt exercitia in campo Martio.*

VORTEX, *undarum globus.* Vet. Schol. ad Hor. od. 2, 9, 22. Medum flumen — minores voluere *vortices. Venuſte! quaſi ipſe fluuius ſentiat accolas ſuos victos eſſe, adeoque fluat lente, non fluctus voluens cum ſtrepitu, vt antea.*

VOTIVVS, tabula *votiua.* Hor. od. 1, 5, 14. *vid.* Tabula.

VOX, *voces* ſacrae; *de incantationibus magicis.* Hor. Epod. 17, 6. Canidia parce *vocibus* tandem *ſacris.* * verae *voces* apud Hor. Art. 318. *Sed*

Sed leg. viuas *pro* veras. *vid. voc.* Verus.

VRBANVS, frons vrbana; *liberior, vacua ab pudore ſubruſtico, ingenua: facete* Hor. *in commendando aliquo* Epiſt. 1, 9, 10, *frontis* ad *vrbanae* deſcendi praemia. *Nam eo ſenſu vox frequenter occurrit: vt ſit* vrbanus, *qui diuerſos mores habeat a ruſtico; deinde* de faceto, lepido, et ſuaui ſalibus homine *vſurpatur: ſic eſt* apud Hor. Serm. 1, 4, 90. Hic tibi comis et *vrbanus* liberque videtur. *Qui locus cum alio apud* eundem Epiſt. 1, 15, 27. *quaſi fundus eſt, vnde, quae fuerit vrbanitas, deſumi, eaque explicari poſſit. Iam age, cum* Satirici *poëtae inprimis* vrbanitas *ſit, ſi laudem veram velit et plauſum capere, atque Horatius ea vicerit adeo alios poëtas, vt quaſi proprius eius character dicendi ab omnibus vno fere ore poneretur iſta*

VRBANITAS, *de ea paucula quaedam eo lubentius dicamus, quo minus diſputatum ſuper ea, quoad ſcimus, data opera eſt; ſaltim nondum legimus, quae noſtras obſeruationes, ſiue potius diſputatiunculae* fragmentum *reddant ſuperuacuum. Diſſeruit* quidem de illa *vrbanitate* Quintilianus Inſt. Orat. cap. 60. multis verbis et docta ſubtilitate; ſed nobis eſt propoſitum, ea modo hic colligere breuiter, et quaſi curſim, quae ad Horatium faciant. Quintilianus igitur, poſtea quam *Domitii* Marſi, qui de Vrbanitate ſcripſerat, aliorumque ſententias attulerat, haec: „*Meo quidem iudicio*, inquit, illa eſt vrbanitas, *in qua nihil abſonum, nihil agreſte, nihil inconditum, nihil peregrinum, neque ſenſu, neque verbis, neque ore, geſtuue poſſit deprehendi: vt non tam ſit in ſingulis dictis, quam in toto colore dicendi, qualis apud Graecos*

Digitized by Google

cos Atticiſmos ille, redolens Athenarum proprium ſaporem.„ Ex his, et iis, quae praeterea diſputauit rhetor, intelligere licet, eandem fere fuiſſe vrbanitatem, quam nos appellamus *Artigkeit*; dicerem illud vocabulum fere ex aſſe latino reſpondere. Non enim illa vrbanitatis virtus ea eſt, quam nos nominamus *Witz*; nec alia eius generis apud nos vocabula eam denotant, niſi illud ipſum, quod poſuimus; quod eo magis inde elucet, quod dicit eam Fabius, loc. laud. *ſermonem prae ſe ferentem, in verbis, et ſono, et vſu, proprium quendam guſtum vrbis, et ſumtam ex conuerſatione doctorum tacitam eruditionem.*„ Quam explicationem, ſi referas ad ſcriptorem Satirarum: *primum* ea eius erit Vrbanitas, quae comitatem quandam prae ſe feret in caſtigandis vitiis, non iram; aut acerbitatem, et indignationem, qualem v. c. oſtendit Iuuenalis: *deinde*, quae cum leui riſu, non cachinno effuſo, errantes et peccantes demonſtrabit, non dicax erit, ſed faceta; *porro* iſta virtus obſcoenitate omni plane vacabit, modeſtia contra vſus; in quod et vitium incurrere videntur alii Satirici; *denique* liberalem quandam rationem ſequetur, vt ne homines ipſos, ſed errores et vitia perſtringat; cui addet leporem quendam, et facetias adſperget, ſed ſcitas, vltra vulgarem ſaporem elegantes, et commode, et temperanter prolatos, et inopinatos interdum. Iam age, quaedam talia apud Horatium monſtremus. namque non conſtituimus omnem rem pertractare, verum quaſi tranſeuntes nonnulla oſtendere, quae alio loco vberius ſumus explicaturi.

Quod igitur attinet *comitatem*, et ab omni indignationis acerbitate alienum animum; ille adeo

Digitized by Google

ideo elucet ex omnibus fere Sermonibus Horatii, vt exempla ponere vix opus ſit. Prima ſtatim Satira, auaros ſumma cum comitate perſtringit. Initium ipſum comem ſcenam aperit, varios homines de ſorte ſua conquerentes, nec tamen poſtea paratos ad mutandam fortunam ſuam. cf. verſ. 15. inprimis 19. ſed legenda toto ſatira. obiter nota verſ. 119. eandem eſſe ſententiam quae Gallo Fontaine, imitato forte Horatium in fabulis, ingentem gloriam apud ſuos populares peperit. On ſortoit de la vie ainſi que d'un banquet, Remerciant ſon hote, et faiſant ſon paquet. Sic et illam ſententiam libr. 2. Sat. 2, verſ. 129. aut aemulatus eſt aut eandem habuit Lucianus. vid. Eius Nigrin. c. 26. pag. 66. Tom. 1. Ed. Reitz. Quanta comitate Satira 3. eſt condita libri 1. cf. verſ. 25-48. narratio itineris Brundiſii integra libr. 1, 5, Sat. 2. libr. 2. ibid. Sat. 5. etc. quanta comitate et dulcedine ſplendent. Plura ipſe reperies. Huc ego refero etiam ſuauem illam Socraticam philoſophiam, qua nimium quantum noſter eſt vſus. Seruat ipſe regulam, quam dedit in Art. 310. et quod dicit od. 3, 21, 9. de Coruino, valet de ipſo; *madet Socraticis ſermonibus.* Fuit etiam ei mos ſecum habere, vbi commentaretur, et ſtipare Platona Menandro Serm. 2, 3, 11. ſqq. cf. Turneb. libr. 9, c. 6. Hinc Socraticas ſententias plurimas inuenies. Occurrunt. Serm. 1, 3, locus de ſobrietate, quem conferas quaeſo cum Xenoph. Memor. Socrat. libr. 1, c. 3, pluribus in locis. Serm. 1, 9, 59. et 60. conf. cum Xen. Memor. Socrat. libr. 2. c. 1. §. 28. Ed. Ern. ſatis lepidam imitationem illius Xenoph. Mem. libr. 3. c. 1, §. 4. continent verſ. 124. ſeq. Sat. 3. libr. 1. vide voc. *Pulmentarium* ſupra. Praecepta amicitiae illa ſuauiſſima

Digitized by Google

Serm. 1, 3, 48. nonne vnicuique, qui legerit, Platon. de Republ. 5. p. 466. inde ſumta videbuntur; quanquam iam Horatium praeceſſerat Lucretius 4, 1154. ſqq. Excellit hac lenitate, vitia carpendi, qua longe ſuperat iracundum Iuuenalem Sat. 6. libri 1. Adde libr. 1. 10. 64. ſq. et 2, 1, 18. et cetera plura. namque hic noto tantum et indico, non diſſero.

Admirandus vero eſt etiam *renidens* eius *vultus*; non ridens. Similis eſt puellae amabili, amoenioris ingenii, paetae, quae, vbi videt praetereuntem quendam turpiter labi et ſiniſtre, ad leuem riſum vultu compoſito, monſtrat labentem cito digito; frons et omnis facies nouis illecebris ornatur; capit omnes, fit amabilior hoc ipſo comi et vrbano riſu. Atqui haec vera eſt illa *vrbanitas*, quam ſe praeſtiturum ſpondet. Serm. 1, 4, 101. ſqq. *quod vitium procul a ſore chartis Atque animo* etc. atque Serm. 1, 10, 9. ſqq. et vere, quod ibi dicit *vrbani* eſſe, *vt parcat viribus*, id mirabiliter praeſtitit. Videntur et ipſi Romani ſua aetate odio ſummo acerbitatem proſecuti et mordacitatem. Culpabatur ipſe noſter poëta, forte non immerito, quod dixiſſet, *Paſtillos Rufillum olere* Sat. 1, 2, 27. at quam facete ſe excuſat Sat. 1, 4, 92. coll. cum praeced. verſſ. 84, ſq. 90. etc. Plena ſunt omnia huius modeſti riſus, et facetiarum. (Longe vero diſtat facetus a dicace, vt iam obſeruauerat Cicero in Oratore.) Euoluenti Sermones occurrunt facetiae Serm. 1, 1, 51. ſqq. imago Tigelli libr. 11. Serm. 3. 6. ſq. - 19. Scribae Serm. 1, 5, 35, 36. Regis Rupili Sat. 7. libr. 1. impudentis Garruli 1, 9. Catii, 2, 4. etc. Conſilium gratias agentis Damaſippo libr. 2, 3, 16. 17. prouocatio Criſpini 1, 4, 14.

Digitized by Google

14. ſqq. ſuauis iocus in vocabulo *formulae*, philoſophis, vbi definiunt, ſolemnis. 2, 3, 45. Ars riſui exponendi res, extenuando eas, illasque illa quaſi facie oſtendendo, quae faueat propoſito. Serm. 2, 3, vbi a verſ. 20. ſq. diminuit, et iucundo ridiculo diminuit pretioſarum rerum exiſtimatores et emtores. iocoſa imitatio illius dicti Epicharmi apud Athenaeum libr. 14. in Epiſt. 1, 19, 2, conf. Gatak. Aduerſ. Miſc. poſth. c. 15. Sed vt dixi, omnia eius venuſtatis plena ſunt.

Coniungit poëta cum illo riſu leui miram caſtitatis curam, quae careat omni obſcoenitate. Non quidem hic ego, defendam ſatiram ſecundam libri primi; quanquam ſi tempora cogitas, ſi opiniones, ſi religionem, ſi denique ſatirae naturam, facile excuſabitur; ſed tamen, qui comparabit alios ſatiricos ſcriptores, quin Horatio tribuat *verecundiam*, erit nemo. Nulla hic ſpurcities, nulla verborum licentia, accuratus delectus, venuſta puritas: deinde vero etiam, quanta modeſtia eius eſt erga obtrectatores et inuidos! rara Satirici ſcriptoris, auro carior virtus. Serm. 1, 6, 45. ſq. Serm. 1, 10, 64. Serm. 2, 1. fere tota. Adde de ſe ipſo indicia Serm. 1, 3, 69. ſqq. 1, 4, 138. etc. Illam tandem *vrbanitatem*, quae cernitur in bene dictis, facetiis, iocis, adeo ſparſa eſt per omnes ſermones, vt de ea exempla ponere, vix opus ſit, ſed amandare liceat vnumque ad lectionem ipſam. Praeſertim huc referenda illa virtus παρaπροσδοκιας, inopinati ſales, quibus et figit ſuauiter et velut tranſiens aduerſarios; vt magnifici illi et ridicule ſuo loco poſiti verſus libr. 1. Serm. 5, 9. quibus figit poëtas heroicos malos. Serm. 1, 3, 65. et ſaepiſſime, vel ſexcentis locis. Huc porro mira-

 bile

Digitized by Google

bile artificium laudandi, et callidum, pertinet vt Serm. 1, 3, 63. 1, 6, 48. vbi ex improuiſo laus admirationem habet ſummam; non minorem ea, qua ornatur propter ſimilem artem Boilauius et Popius a viro docto in Brieſen zur Bildung des Geſchmaks Part. 3. pag. 172. ſqq. diuina haec omnia, et percellunt lectorem occupatum, ex improuiſo. Similem laudandi artem adhibuit etiam Plinius interdum vt Epiſt. 10, 113. Denique ad illam venuſtatem ſalis et bene dictorum referendi luſus leues verborum, at, parciſſimi, et ſuo loco poſiti vt Serm. 2, 1, 82 et 83. et Serm. 1, 7, 35. vid. ſupra voc. *Pus.* et *Graecari.* Denique obſeruare licet, poëtam eam rationem omnino eſſe ſecutum, vt dialogis maxime ſatiras inueſtiret ſuas, vnde dicti recte *Sermones*, (Diſcours) vid. voc. *Sermo.* et Lancem eſſe plerumque Saturam; quae res et multos locos difficultate obuoluit, non ſemper feliciter ab interpretibus expeditos. Epiſtolae pleraeque Satirae ſunt. In philoſophia, modo ſtoicus eſt, modo Epicureus, modo ſeuerus, modo iocoſus; talis vno verbo, qualem poëtam plerumque eſſe recte notarunt viri docti *in den Brieſen die neueſte Litteratur betreffend* Epiſt. 100. P. 6. pag. 273. Si hic locus pateretur, de his omnibus fuſius diſputarem, et Laudes explicarem. Sed tum nec omnia ſtatim exhaurienda, tum breui tempore amicus quidam vberiora dabit in diſputatione ſingulari *Super Vrbanitate Horatii.*

VRERE, in puellis Hor. Epod. 11, 4. * vrere *audaci metaphora pro ignibus et flammis implere, excalefacere* Hor. od. 1, 4, 8. Cyclopum Vulcanus ardens *vrit* officinas. ardens *eſt*, *qui quaſi ardere ipſe videtur*, *in loco verſatus*, *vbi omnia lucent igne*, vel

Digitized by Google

vel ardens *eſt valde ſtudens, operi intento, quantacunque contentione. Sed prius praeplacet, et exhibet imaginem ita veram, et naturae imitatricem, vt rem ipſam videre videar. Bentlei. emend.* viſit *pro* vrit; *male!* * *pro* valde amare, *vt* ſaepe, Hor. od. 1, 6, 19. ſiue quod *vrimur*, h. e. *Deperimus vere, non mente ſolum fingentes, vt ſolent poëtae etiam, vacui ab amore. Baxterus leg.* quod *pro* quid. * Cum vrere *calceus dicatur nimis anguſtus, premens; hac comparatione elegantiſſime fortunam, animo hominis, aut maiorem, aut minorem depingit* Hor. Epiſt. 10, 43. cui non conueniet ſua res vt calceus olim ſi pede maior erit ſubuertet; ſi minor, *vret.*

VRGERE, *de inſtanti querela, qua aliquem quaſi inſequor: iucunde!* Horat. od. 2, 9, 9. Tu ſemper *vrgues* flebilibus modis Myſten ademtum *i. ſemper elegis pangendis plorabis.* * Id. od. 2, 10, 2. altum *vrgere; de nauigatione maris. Contrarium eſt* premere littus. * Hor. od. 3, 27, 57. Vilis Europae pater *vrget* abſens, Quid mori ceſſas? Vrgere *eſt h. l. terret, cogit, iubet, minatur, vt moriaris: Videt Europa prae metus et pudoris furore extra ſe poſita vultum patris minacis et vrgentis quaſi ad mortem. Malim igitur legere ego:* Vilis Europe, *i. o contempta et abiecta Europe,* pater vrget abſens. *Non cum Eraſmo, vt eſt vulgatum in noſtra editione: tum enim eſſet ſenſus: Contemptus* pater Europae nunc vrget abſens? *Nonne tibi prior videtur potior ſenſus?* * *de amante auide amplectente amatam.* Hor. od. 1, 5, 2.

VRNA *Capax. de orci vrna, quae omnium viuentium nomina tenere credebatur; vnde, cuius nomen eduxiſſet Lacheſis,*

Digitized by Google

cheſis, ille neceſſitate trahebatur ad orcum. Hor. od. 3, 1, 16. Omne *capax* monet *vrna* nomen. * Hor. Serm. 2, 1, 47. Ceruius iratus leges minitatur et *vrnam*; *i. iudicium, actionem mihi intendens: nota eſt vrna iudiciaria.*

VRTICA, *edulis herba.* Hor. Epiſt. 1, 12, 8. Si forte in medio poſitorum abſtemius herbis Viuis et *vrtica. Geſnerus allato etiam loco Plin. H. N.* 21, 15, 55. *de herba eduli vrtica, mavult tamen h. l. vrticam piſcem intelligere, quia verſ.* 21. *ead. Ep. occurrant piſces: ſed ego aſſentiri non poſſum, nam carpit poëta auaritiam, quae melius, vrticam herbam quam piſces emtas edere, fingitur.*

VSVS. Ter. H. 1, 1, 28. *quod eſt vtile*, mihi ſic eſt vſus, i. e. *me ſic iuuat, mihi prodeſt.*

VT. *intendendi vim habet. Phaedr.* 1, 12, 14. O me infelicem, qui nunc demum intelligo, *vt* illa mihi profuerint, quae deſpexeram. *Quae ipſa ſignificatio paullo rarior effecit forte, vt varie mutarent exſcriptores locum hunc; ſic eſt in cod. Danielis, quem pluries emendatum eſſe à ſemidocto quodam, ſupra iam ſuſpicati ſumus, legitur:* Vtilia mihi quam fuerint. *hanc lectionem habet etiam noſtra editio.* * *pro* vbi Hor. od. 3, 4, 29. *et ſaepe ſic.* * *pro* etiamſi Epod. 1, 21, * *pro* quia Hor. Serm. 1, 9, 42. * *pro* quoniam od. 1, 11, 3.

VTCVNQVE, *quandocunque, vbicunque, quotiescunque*, Hor. od. 1, 17, 10. *et* od. 3, 4, 29. Id. od. 4, 4, 35.

VTERQVE Ter. H. pr. 47.
experimini
In *vtramque* partem
ingenium quid poſſit meum.
Primum obſeruo, poſterio-

ſteriorem hunc verſum in Bentleiana editione plane omiſſum eſſe; eiusque rei cum nulla in notis afferatur cauſa, ſed eius in indice fiat mentio, non dubito quin typographi incuria id factum ſit. Quod deinde, ad ſenſum attinet, prologus antea dixerat, Comoediam, Heautontimorumenon, eſſe ſtatariam (vid. Purus, ſtatarius.) *Rogat igitur ſpectatores, vt experiantur, quale ſit ingenium ſuum (i. e. facundia, et reliqua hiſtrionis dexteritas) in fabula ſtataria, quam in motoriis perſaepe iam experti fuerant.*

VTILIS *ironice pro* Inutilis. Ter. A. 1, 5, 53. *Etſi Donatus malebat legere* inutiles, *quod Bentleius tamen ſuo iure improbat.*

VTILITAS, *Vſus, ſiue id quo quis poteſt eſſe vtilis* Phaedr. 1, 22, 11. quorum priuata ſeruit *vtilitas* ſibi *h. e. id quo prodeſſe poſſunt atque videntur, priuatum eſt, nec in communem vſum transfertur, ſed ſibi tantum ſeruit. Sic vtilis Phaedr.* 3, 14, 11. *eſt quo vti bene poſſumus; et* 4, 25, 18. *nonnulli ad MSS. lectionem accommodatius habent:* Cum iam deſierit eſſe beneficio vtilis, *h. e. actiue, qui vti beneficio poſſit. Sic Martial. Lib.* 2. *epigr.* 90. viuere quod propero pauper nec *inutilis* annis *Da veniam.*

VVLPECVLA Hor. Epiſt. 1, 7, 29. forte per anguſtam tenuis *vulpecula* rimam Repſerat in cumeram frumenti. *Sed quid vulpecula in cumera? Quid? an frumento veſcitur vulpes? Leg. neceſſario cum Bentleio* nitedula, *quod recepit etiam Cuning. et Baxterus. Eſt vero nitedula, mus agreſtis, frumento victitans, et areas, et cumeras agricolarum infeſtans: vid. Seruium ad Virgil. Georg.* 1, 181. *Nunc omnia plana et ele-*

elegantia. Plura et diſſertatiunculam quandam de h. l. reperies in Not. Bentlei. ad h. l. adde Cuning. Animaduerſ. in Hor. Bentleianum.

VXORIVS. Ter. A. 5, 1, 10. res vxoria, *eſt matrimonium, quatenus opponitur amori vago, ſiue in quo quis extra coniugium occupatur.*

Z.

ZONA Hor. Epiſt. 2, 2, 40. Ibit, eo quo vis, qui *Zonam* perdidit. *facete! nam in zonis pecuniae et res pretioſae recondebantur. Pertinet huc, illud* Phaedri 4, 21, 11. hi *Zonas*, illi res pretioſas colligunt. *Sed, verba Horatii laudata in prouerbium abierant apud Romanos.* vid. Eraſm. chil. 1. cent. 5, prouerb. 16. * Gratiae Zonis ſolutis Hor. od. 1, 30, 6. *ſunt, vt iam notauit Vet. Schol.* nudae, et ſine nodis, *quales finguntur Gratiae.*

FINIS.

AD.

Digitized by Google

ADDENDA ET EMENDANDA.

Non vereor, ne ſint, qui accuſent nos incuriae, cum adiiciamus, quae addenda viſa ſunt, et emendanda. Conantem me meliora omnia mea, et me ipſum reddere, non dedecet retractare vel leuiſſima, vel grauiora, vel addere; diligentiae viſa non indigna commemoratione. De operarum vitiis monendum, me ea tantum indicare, quae fugitiuae perluſtrationi occurrerunt; reliqua me lectorum aequitati commendare.

Pag. 29. Sectione 2. lin. 8. voc. *impera* adde: *Sic etiam* Phaedrus 3, 6, 8. aufer friuolam inſolentiam.

Pag. 32. S. 1. lin. 6. *lege:* Latomus. Ibid. Sect. 2. lin. 20. *lege:* XX minas *pro:* ** minas.

Pag. 37. S. 2. lin. 10. *lege* iraſcatur.

Pag. 41. S. 2. lin. 19. *lege:* olympiaci.

Pag. 44. lin. 3. a fine poſt voc. *ſplendet*, add: Ita ego etiam intelligo Hor. od. 1, 2, 31. Nube candenti humeros amictus. Hanc enim veram iudico lectionem, ſecutus MSS. antiquitatem et Vet. Schol. Fruſtra Bentleius opera, in emendando loco, abutitur. Nam primum, quod monet de hiatu, illud nihili eſt. Saepius enim eum apud optimos poëtas occurrere, ſciunt docti Magis adhuc inane dubium de ſententia. Quodſi, vt poſui, legis, ſenſus eſt facilis, et nube candenti amictus tamen poteſt inter mortales non ipſe agnitus verſari. Miror Geſnerum hic ſecutum eſſe Bentleium.

Pag. 53. Sect. 1. lin. vlt. adde: lectionem Bentleianam tueri videtur Clarkius ad Odyſſ. ϑ. 248. Sed lectio vulgata nihilominus praeplacet, cum poſterior illa cum omni loci perpetuitate non ſatis cohaereat, et duri quid prae ſe ferat, Horatio indignum.

Pag. 86. S. 2. lin. 30. poſt voc. *cyatho* adde: Chriſtius in ſcriptione, *de Magiſteriis Veterum in poculis*, (Lipſiae 1745) pag. 6. pluribus explicat hunc modum

dum biberdi, quo *trientem* ſumebant, quod Graeci dicebant τρια πιειν, ſed ipſe tamen pag. 4. quod mirum, locum Horatii, vulgari illo modo, explicat, de ternis aut nouenis poculis vini.

Pag. 89. lin. 20. S. 2. lege *debentia*, *pro* detentia.

Pag. 121. S. 2. lin. 20. lege *repugnare pro* impugnare.

Pag. 186. S. 1. in voc. Inſitiuus lin. 31. *add.* Sic *inſitiua* pyra occurr. apud Hor. Epod. 2, 19. Eleganti ſignificatione vtitur Phaedrus loc. laud. omne enim, quod loco non natali alitur, *inſitiuum* eſt l. inſititium; vt docuit Geſnerus ad Plin. Epiſt. 3, 4, p. 143.

Pag. 209. Sect. 2. lin. 1. poſt verbum: *prolata*; *add.* Locus Luciani laudatus exſtat in Amorr. Luc. c. 53. p. 456. Tom. 2. Ed. Reitz. οὐ γαρ ἀποχρη το θεωρειν ἐρωμενον, οὐδ᾽ ἀπαντικρυ καθημενου και λαλουντος ακουειν, ἀλλ᾽ ὥσπερ ἡδονης κλιμακα συμπηξαμενος ἐρως, πρωτον ἐχει βαθμον ὀψεως κ. τ. λ.

Pag. 224. Sect. 2. lin. 7 a fine, lege *quid* pro *quidi.*

Pag. 233. S. 1. l. 33. lege Barlandus. ibid. altera ab hac linea *Camus pro* Canius, et Sect. 2. lin. 17. *qua ex re* pro *qua ex ore.*

Pag. 235. Sect. 1, 1, 13. lege ὀξυμωρον *pro* τοξυμωρον.

Pag. 323. S. 2. l. 26. *pro* ſupplex *lege* ſuppellex.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
REFERENCE DEPARTMENT

This book is under no circumstances to be taken from the Building

form 410

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google